

Balóchi Balochi

Latin version of the Balochi Bible

Balóchi Balochi
Latin version of the Balochi Bible

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Balochi, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
bd42840d-f6ae-537b-95db-adaaa3efeb6c

Contents

Psalms	1
Mattá	68
Markás	112
Luká	140
Yuhanná	188
Kásedáni Kár	221
Pulosay kágad pa Rumián . .	266
Ákub kágad	285
Petrosay Awal Kágad	290
Petrosay Domi Kágad	296
Yuhannáay Awali Kágad . .	300
Yuhannáay Domi Kágad . . .	305
Yuhannáay Saymi Kágad . .	306
Yahudáay Kágad	307
elhám	309

Zabur Zaburay awali ketáb

1

Zabur 1—41

Pahrézkár o badkáráni ráh

- ¹ Bahtáwar hamá ent
ke badkáráni shawr o saláhay sará
narawt,
gonahkáráni rahsará naóshtit o
rishkand kanókáni diwáná nanendit,
² hamá ke wáhagi gón Hodáwanday
tálimá ent o
róch o shap áiy tálimay sará pekra
kant.
³ Á hamá drachkay paymá ent
ke rombókén jósaréay kerrá keshag
butag o
mósomay sará nibaga dant o
táki nagimmorant,
harché ham ke kant kámyába bit.
⁴ Bale badkár chosh naant,
á hamá pog o paláráni paymá ant ke
gwátesha rópit o bárt.
⁵ Gorhá bezán ke badkárán, pa dádrasiá*
óshtagay wák o twán nést o
gonahkár pahrézkáráni diwáná hór
buta nakanant.
⁶ Ke Hodáwand pahrézkáráni ráhay ne-
gahpán ent,
bale badkáráni ráh tabáhi o bégwáhi
ent.

2

Hodáay bádsháha kayt, pádáni kapét

- ¹ Á dega kawm pa ché shóresha kanant o
ráj chiá mopt o náhudagén pandala*
sázant?
² Jahánay bádsháh tayára bant o hákem
yakjáh mocch,
Hodáwand o áiy Masihay helápá
óshtant:
³ “Byáét tán áyáni sád o bandán beborrén
o zamzilánesh besendén.”

* **1:5** 1:5 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. * **2:1** 2:1 Pandal, bezán repk, mandr, makr. * **3:2** 3:2 Pa óshtá asligén Ebráni gál “saláh” ent. É gál báz barán Zaburay ketábá átkag. Mánái pakká zánag nabutag bale balkén pa wánókay mahtal bayagá muzikay yak gálé.

- ⁴ Hodáwand ke ásmáná bádsháhia kant
kandit o
áyán maskará kant.
⁵ Á wahdá wati hezhmay tahá gón áyán
habara kant,
wati gazabay tahá áyána torsénit:
⁶ “Man wati bádsháh, wati pák o
gechénién kóh, Sahyunay sará
nendáréntag.”
⁷ Nun Hodáwanday hokmá darshána
kanán ke maná gwashti:
“Taw mani Bacch ay, maróchi man
tará pédá kortag.
⁸ Cha man belóth tán kawmán tai mirás
bekanán o
zeminay chárén kondháni ráján tai
sawgát.
⁹ Gón ásenén asáé áyán prósha dayay o
kunzagáni paymá hurt hurtesha
kanay.”
¹⁰ Paméshká, oo bádsháhán! Aglmand
bebét.
Anchosh oo jahánay hákemán! Adab
bezurét.
¹¹ Pa tors, Hodáwanday hezmatá bekanét
o
pa drahay pádáni kapét.
¹² Chokká bechokkét chó mabit ke zahr
begipt o
shomá ráhay némá gár o bégwáh
bebét,
chiá ke á anágat bránza gipt.
Bahtáwar hamá ant ke áiy mayár o
báhótha bant.

3

Oo Hodáwand! Pád á

Dáuday Zabur, hamá wahdá ke cha wati
chokk Abshálumá jehagá at.

- ¹ Oo Hodáwand! Mani dozhmen
chenkadar báz ant.
Bázéné mani helápá pád áyagá ent.
² Bázéné mani bárawá gwashagá ent:
“Hodá eshiá narakkénit.” Ósht...*

- 3 Bale taw oo Hodáwand! Wat mani chágerdá espar ay,
Mani shán o shawkat ay,
maná sarperáza kanay.
- 4 Hodáwandon gón borzén tawaré peryáta kort o
áiá cha wati pák o gechénién kóhá maná passaw dát. Ósht...
- 5 Man ásudag waptán o pád átkán,
chiá ke Hodáwand mani posht o panáh at.
- 6 Cha lakkáni lakká natørsán ke cha har némagá maná angerresh kortag†.
- 7 Oo Hodáwand! Pád á.
Oo mani Hodá! Maná berakkén.
Taw ay ke mani dozhmenáni démá shahmáta janay o
badkáráni dap o dantánána próshay.
- 8 Rakkénók Hodáwand ent, tai barkat tai kawmá berasát! Ósht...

4

Démá pa má rozhnág kan

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón zehi o simmi sázán. Dáuday Zabur.

- 1 Oo mani dádrasén Hodá! Passaw beday wahdé peryáta kanán.
Sakki o sóriáni wahdá mani dast o bánzolet pach kortant.
Maná mehr o rahmat baksh o dwáyánon gósh dár.
- 2 Oo mardomán! Tán kadéná mani ezzat kamsharap kanaga bit?
Tán chontá náhudagiá dósta dárét o drógay padá gardét? Ósht...
- 3 Bezánét ke Hodáwandá Hodádóst pa wat zortag o jetá kortagant.
Wahdé Hodáwandá tawára kanán, á eshkont.
- 4 Hezhmay tahá gonáh makanét.
Éshiy badalá, wapsagay wahdá, wati delá é bárawá pegr kanét o áram gerét. Ósht...
- 5 Barhakkén korbánig peshkash kanét o Hodáwanday sará tawkal.
- 6 Bázéné gwashit: “Kay ent pa má néki bekant?”

Oo Hodáwand! Wati démá pa má rozhnág kan.

- 7 Taw mani del cha shádániá sarrékh kortag,
cha áyáni hamá wahday shádániá géshter ke dán o gallah o tázagén sharábesh báz bebant.
- 8 Áramiá drája kasshán o wáb ham kapán,
chiá ke tahná taw, oo Hodáwand, maná émeniay tahá nendénay.

5

Maná rástén ráhá bar

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón nali sázán. Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Mani gappán gósh bedár,
mani nálagán delgósh kan.
- 2 Oo mani bádsháhén Hodá! Mani peryátá beshkon,
chiá ke tai gwará dwá kanán.
- 3 Oo Hodáwand! Bámgwáhán taw mani tawará eshkonay,
bámgwáhán, gón dazbandi wati wáhagán pésha kanán o wadáriga bán.
- 4 Taw choshén Hodáé naay ke cha badiá delwassh bebay,
badi gón taw jalleta nakant.
- 5 Porkebr o gorunák tai démá óshtáta nakant o
cha sajjahén badkárán naprata kanay.
- 6 Drógbandán bégwáha kanay,
Hodáwand cha hónig o prébkarán naprata kant.
- 7 Bale man cha tai mehrá tai lógá káyán
o
cha tai torsá tai parasteshgáhá kóndhána kapán.
- 8 Oo Hodáwand! Pa mani dozhmenáni sawabá,
gón wati adl o ensápá maná rahshóni beday o
wati ráhá pa man sáp o tachk bekan.
- 9 Chiá ke rásti áyáni zobáná nést o del o darunesh tabáhi ent o bass.

† 3:6 3:6 Angerr kanag, bezán chapp o chágerdá gerag, Arabi o Pársiá “moháserah”.

- Gotth o galuesh práhén kabré o wati zobáná pa cháplusi kára bandant.
- 10 Oo Hodá! Eshán mayárbár hesáb kan, bell ke wati shawráni tahá bebodhdant. Áyáni bázén náparmániáni sawabá, cha wat duresh kan, chiá ke tai helápá shóreshesh kortag.
- 11 Bale á sajjahén ke tai báhóth o mayára bant, shádmáni bekanant, dáemá sáz o zémele bejanant. Áyán wati sáhegay chérá negahpáni bekan, tán harkas ke tai námáy dóstdár ent gón tai námá shádán bebit.
- 12 Allamá, taw, oo Hodáwand, pahrézkarán barkata dayay o áyán gón wati mehr o rahmatá esparay paymá negahpána bay!

6

Oo Hodá! Maná berakkén

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón zehi o simmi sázán. "Sheminitay"* tarzay sará. Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Maná gón wati hezhmá hakkal maday o gón wati gazabá neherr.
- 2 Hodáwandá! Mani sará rahm kan chiá ke gimmortagán. Oo Hodáwand! Maná dráh bekan chiá ke jesm o jánon paréshán ent.†
- 3 Arwáhon sakk békarár o jalájósh ent. Oo Hodáwand! Tán kadén? Tán kadén?
- 4 Hodáwandá! Wati démá gón man tarrén o mani sáhá berakkén, wati mehray sawabá maná neját be-day.
- 5 Chiá ke mordag tará yát korta nakanant, kay ent ke cha mordagáni jaháná tai shográ begipt?
- 6 Cha nálagán dam bortagán, har shap gandalán cha gréwagá ménán o

* 6: 6:0 Sheminitay máná "hashtomi" ent. Báwar esh ent ke edá muzikay yak gálé. † 6:2 6:2 Asligén Ebráni zobána gwashit: "Haddh o bandon paréshán ant." * 7: 7:0 É gáláy máná zánag nabutag bale balkén adab yá muzikay yak gálé.

tahtá gón arsán tarra kanán.

- 7 Chammon cha bázén andóhán nezór butagant o cha bázén dozhmenán tahár.
- 8 Oo sajjahén badkarán! Cha man dur bét, chiá ke Hodáwandá mani gréwagáni tawár eshкотagant.
- 9 Hodáwandá mani peryát gósh dáshtagant, Hodáwand mani dwáyá mannit.
- 10 Mani sajjahén dozhmen sharmendag o sakk paréshána bant, á démá chahra dayant o pashal o sharmendaga bant.

7

Tai mayár o báhótha bán

Dáuday Shigáyun.* Dáudá é Zabur Benyáminay kabilahay Kush námén mardoméay habaráni sawabá pa Hodáwandá darshán kortag.

- 1 Oo Hodáwand, mani Hodá! Tai báhóth o mayára bán. Maná cha á sajjahénán ke mani randá kaptagant berakkén.
- 2 Agan na, á maná shéráni paymá derrant, chondh chondha kanant o maná rakkénóké nabit.
- 3 Oo Hodáwand, mani Hodá! Agan man choshén káré kortag o daston gonáhéá mén ent,
- 4 agan pa dóstéá badion kortag, yá ke dozhmené bémayará poletag,
- 5 bell ke dozhmen mani padá byayt o áiyay dast pa man berasit, mani zendá pádmál bekant o maná hákáni tahá bwápénit. Ósht...
- 6 Oo Hodáwand! Gón wati hezhmá jáh bejan o mani dozhmenáni gazabay démá pád á! Ágáh bay, oo mani Hodá! Taw ay ke dádrasiay járet jatag!

- 7 Bell ke kawmáni romb tai gwará yakjáh bant,
cha borzâ eshâni sarâ hákemi bekan!
- 8 Bell ke Hodáwand pa kawmán shawr o hokm beborrit.
Oo Hodáwand! Gón mani rásti o tachkiá,
wati dadrasiá mani pahrézkáriáni sarâ bekan.
- 9 Oo ádelén Hodá ke del o darunána zánay!
Badkáráni sherrián halás kan o pahrézkarán pa del mohr bedár.
- 10 Mani espar Hodá ent ke nékdelána rakkénit.
- 11 Hodá ádelén dadrasé,
Hodáé ke har róch hezhma gipt.
- 12 Agan ensán pashómán mabit,
wati zahmá téza kant o wati kamáná kasshit o tayára kant.
- 13 Áiá koshókén seláh tayár kortag o wati tirán ácheshéna kant.
- 14 Á mardomá bechár ke cha sherr o shórá ápos ent o cha petnahá lápporr, á dróga zayt.
- 15 Kallé kóchit o johla kant o hamá chátá kapit ke wat kótkagi.
- 16 Áiay petnah wati sarâ kapit o pasáti ham sarâ laggit.
- 17 Hodáwandá pa áiay adl o ensápá shogra gerán,
borzén arshay Hodáwanday námá názénán.

8

Porshawkat ent tai nám

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Gittitay”* tarzay sarâ. Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand, may Hodáwand!
Chenkadar porshawkat ent tai nám jahánay chárén kondhán.

Taw wati shán o mazani ásmánáni sarborá sheng o tálán kortag.
- 2 Pa wat satá o saná, chokk o shirmechén nonnokáni dapá ham dátag

* 8: 8:0 Báwar esh ent ke Gittit muzikay yak gálé. † 8:5 8:5 Yá: cha Hodáyá. ‡ 8:7 8:7 Górrrom, bezán gókáni romb. § 8:8 8:8 Zer, bezán daryá. * 9: 9:0 Mawt-labbénay máná “chokkay mark” ent. Báwar esh ent ke Mawt-labbén muzikay yak gálé.

- ke tai dozhmenáni sawabá tará satá bekanant,
tánke dozhmen o bérgirán chopp o bétawár bekanay.
- 3 Wahdé tai ásmánáni némagá chárán ke tai lankokáni ezm o honar ant máh o estáráni némagá,
ke taw barjáh dáshtagant,
- 4 ensán chié ke taw áiay gamwár bebay o bani ádam kay ent ke áiay delgóshá bedáray?
- 5 Bale angat taw cha préshtagán† bass kammoké kamter kort o mazani o ezzatay táj sarâ dát.
- 6 Wati dastay sajjahén káráni sarâ hákem kort o har chizz áiay pádáni chérá esht.
- 7 Sajjahén ramag o górrrom‡ gyábán o sahrái jánwar
- 8 ásmánay báli morg o daryáay máhig o har ché ke cha zeray§ ráhá gwazit.
- 9 Oo Hodáwand, may Hodáwand!
Chenkadar porshawkat ent tai nám jahánay chárén kondhán.

9

Ádelén Hodá

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Mawt-labbénay”* tarzay sarâ. Dáuday zabur.

- 1 Tará, oo Hodáwand, cha delay johlánkián shogra gerán,
tai sajjahén ajabén kárán darshána kanán.
- 2 Tai gwará gal o shádmánia kanán.
Oo borzén arshay Hodá! Tai námá názénán.
- 3 Wahdé mani dozhmen pada kenzant,
cha tai démá lakoshant o tabáh o haláka bant.
- 4 Chiá ke taw mani hakk o ensáp pa sharri dáshtag,
wati tahtá neshtagay o pa ensáp dádrasi kortag.
- 5 Kawmet hakkal dátagant,

- badkár tabáh o barbád kortagant o áyáni nám abad tán abad gár o bégwáh kortag.
- ⁶ Dozhmen, dáemi wayránagáni tahá gár o gomsár butagant, áyáni shahráni risshag o wandhálet cha boná kasshetagant, tantaná[†] áyáni yát ham gár o zawál butag.
- ⁷ Bale Hodáwand tán abad bádsháhia kant, áiá wati shawr o dádrasiay taht páydár kortag.
- ⁸ Á wat jaháná gón adlá dádrasia kant, kawmáni sará gón ensápá shawra borrit.
- ⁹ Hodáwand pa zolm distagénán, borzén kalaté kalaté borzén, mán sakkén sáhatán.
- ¹⁰ Á ke tai námá zánant tai sará tawkala kanant chiá ke taw, oo Hodáwand, wati hodónákén[‡] lóthók yalah nakortagant.
- ¹¹ Hodáwandá, ke tahti Sahyuná ent, benázénét, kawmáni nyámá áiay kortagén kárán jár janét.
- ¹² Chiá ke á ke hónáni bérgir ent, eshán yáta kant zolm distagénáni peryátána nashamóshit.
- ¹³ Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan, hamá ázárán ke cha dozhmenáni dastá maná rasant bechár, taw ke cha markay darwázagán maná sarperáza kanay,
- ¹⁴ tánke tai sajjahén satá o tawsipán Sahyunay Jenekay darwázagáni démá[§] barjáh dárán o shádmáni bekanán ke taw maná rakkéntag.
- ¹⁵ Kawm, wati hamá kótkagén kallá kaptagant,
- áyáni pád hamá dámá band geptag o pasetagant ke watesh chér kortagat.
- ¹⁶ Hodáwandá watá gón wati adl o ensápá pajjáréntag, badkár cha wati kortagén kárán wat dámá kapant. Zegr...^{*} Ósht...
- ¹⁷ Badkár mordagáni jaháná pera tarrant, á sajjahén kawm ke Hodáyá shamóshant.
- ¹⁸ Bale hájatmand harwahd shamóshaga nabant o zolm distagénáni omét tán abad barbáda nabit.
- ¹⁹ Oo Hodáwand! Pád á o mayl ke ensán báládest bebit, bell ke tai dargáhá kawmáni shawr o hokm borrag bebit.
- ²⁰ Oo Hodáwand! Torsesh jesm o jáná perrén tán kawm bezánant ke ensán ant o bass. Ósht...

10

Chiá watá chéra dayay?

- ¹ Oo Hodáwand! Pa ché dur óshtátagey? Chiá watá sakkén sáhatán chéra dayay?
- ² Badkár gón kebr nezórenán shekára kant, bell ke wati pandaláni dámá gereptár bebit.
- ³ Chiá ke badkárá wati delay wáhagáni sará pahr ent, lálech kanókán barkata dant o Hodáwandá bad o rada gwashit.
- ⁴ Badkár mán wati kebr o gorunákiá gwashit: “Hodá dar gétka nakant”, áiay sajjahén pegr o hayál esh ent ke “Hodáé nést”.
- ⁵ Wati ráhá modám kámyáb o sóbén^{*} ent, tai shawr o dádrasi cha áiay chammá dur ant, wati sajjahén dozhmenán rishkanda kant.

[†] **9:6** 9:6 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. [‡] **9:10** 9:10 Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. [§] **9:14** 9:14 Sahyunay Jenekay darwázagáni démá, bezán Urshalimay shahray darwázagáni démá.

^{*} **9:16** 9:16 Asligén Ebráni gál “Higáyun” ent. É gáláy máná zánag nabutag bale báwar esh ent ke muzikay yak gálé. ^{*} **10:5** 10:5 Sóbén, bezán péróz, kámyáb.

- 6 Wati delá gwashit: “Hechbar cha wati jáhá sorénag o jombénaga nabán nasláni nasl cha kazá o baláhán dura bán.”
- 7 Dap o zobáni cha nálat o préb o setamá porr ent,
áiay zobánay chérá petnah o sherkáriá kodám bastag.
- 8 Métag o ábádiáni kaminá† nendit,
chér o panáhén jáhán bégonáhána koshit,
chérokái béwasáni shekár kanagay shóházá ent.
- 9 Shéray paymá wati kaminá wadára kant,
wadára kant o nezór o nátwánán wati panjagá kárit,
panjagá kárit o dámá dawra dant.
- 10 Áiay shekár, lagatmál o zár o wára bant,
áiay dastá gár o gomsára bant.
- 11 Wati delá gwashit: “Hodáyá shamosh-tag
démi póshéntag o hechbara nagen-dit.”
- 12 Oo Hodáwand! Pád á. Oo Hodá! Wati dastá shahár.
Bazzagénán mashamósh.
- 13 Badkár pa ché Hodáyá bad o rada gwashit?
Chiá wati delá gwashit:
“Hodá dar gétka nakant”?
- 14 Bale albat taw genday. Sakki o sóriána genday,
tán kár o ehtiára wati dastá bedáray.
Bazzag o béchárag watá tai se-pordaga kanant,
chórawáni madat kanók taw ay.
- 15 Sherr o badkáráni báská beprósh,
áyáni sharáratay hesábá beger,
hamá káráni hesábá ham ke áiá gwashtag: “Hodá dar gétka nakant”.
- 16 Hodáwand abad tán abad bádsháh ent,
kawm cha áiay sardhagára gár o gomsára bant.
- 17 Oo Hodáwand! Taw bazzagáni wáhagán gósha dáray,

áyán delbaddhia dayay o habaránesh eshkonay.

- 18 Chóraw o setam distagénáni dadrasiá kanay
tánke é hákién ensán dega baré tors o dehshat maperrénit.

11

Hodáwand wati Pákén parasteshgáhá ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

- 1 Man Hodáwanday mayár o báhóth án,
gorhá shomá maná che paymá gwashét:
“Morgé bebay o wati kóhá bál kan.
- 2 Chiá ke haw, badkár kamáná kasshant o tiresh zehá dátag,
ke mán tahárokíá nékdelán bejanant.
- 3 Agan bonred* tabáh kanag bebant,
gorhá pahrézkár ché korta kant?”
- 4 Hodáwand wati pákén parasteshgáhá ent,
Hodáwanday taht ásmáná ent.
Chammi gendagá ant,
didagi ensánay chokkána ázmáit.
- 5 Hodáwand pahrézkár o badkárána chakkásit†,
áiay ruh cha hamáyán naprata kant ke sherr o sheddatesh dósta bit.
- 6 Badkáráni sará angar o gókorta gwárénit,
áyáni jám o pyálahay bahr, sóchák o lewárén gwát ent.

- 7 Hodáwand ádel ent,
áiá adl o ensáp dósta bit,
nékdel áiay démá gendant.

12

Hodádósté pasht nakaptag

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Sheminitay”* tarzay sará. Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Berakkén, chiá ke hech Hodádósté pasht nakaptag o

† 10:8 10:8 Kamin, bezán sráp. * 11:3 11:3 Bonred, bezán lóg yá diwáléay awali o johlterén red. † 11:5 11:5 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. * 12: 12:0 Sheminitay máná “hashtomi” ent. Báwar esh ent ke edá muzikay yak gálé.

- wapádár cha mardománi nyámá gár
o bégwáh butagant.
- ² Harkas gón hamsáhegá dróga bandit,
cháplusén dapeshe pa préb habara
kanant.
- ³ Hodáwand har cháplusén dapá próshát
o
har bathák janókén zobáná borrát.
- ⁴ Gwashant: “Má gón wati zobáná
kámýáb o sóbena bén,
may dap o lonth ham gón má ant,
may wájah o master kay ent?”
- ⁵ Hodáwanda gwashit: “Cha nezóren
mardománi lagatmáli o
hájatmandáni nálagáni sawabá
nun jáha janán†.
- Man eshán hamá paymá émenia bak-
shán ke esháni armán ent.”
- ⁶ Hodáwanday habar asil o béayb ant,
nograhay paymá ke cha kurahá dar
átkag o
hapt randá pák o sallah kanag butag.
- ⁷ Oo Hodáwand! Taw eshán negahpánia
kanay,
taw é dábén mardománi nyámá
esháni posht o panáha bay.
- ⁸ Badkár har némagá tarr o tába kanant,
á wahdi ke mardom palitiá ezzata
dayant.

13

Oo Hodáwand! Tán kadén?

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday
Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Tán kadén? Bárén maná
tán abada shamóshay?
Tán kadén wati démá cha man
panáha kanay o póshénay?
- ² Tán kadén mani pegr o andéshag maná
ázár bedayant,
har róch delon gamig?
Tán kadén dozhmen mani sará
báládest bebit?
- ³ Oo Hodáwand! Mani Hodá! Mani
chárágá bekan o passaw day!
Chammánon rozhná kan, agan na,
markay wábá wapsán.

- ⁴ Chó mabit dozhmen begwashit: “Man
áiay sará sóbén butagán”,
badwáh shádán bebit ke mana
larzán.
- ⁵ Bale tai mehray sará tawkala kanán,
delon gal o bála bit ke taw maná
rakkéntag.
- ⁶ Hodáwandá názénán,
ke modám mani sará mehrabán bu-
tag.

14

Nádána gwashit: “Hodáé nést”

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday
Zabur.

- ¹ Nádán wati delá gwashit:
“Hodáé nést.”
É palit ant o káresh sell o gandah,
nékkaré nést.
- ² Hodáwand cha ásmáná bani ádamá
chárit
tán begendit bárén dánáé hast
ke Hodáay shóhazá ent.
- ³ Sajjahénán wati ráh gár dátag,
hórigá palit butagant,
nékkaré nést,
yakké ham nést.
- ⁴ Badkár hechbar sarpada nabant?
É mani kawmá anchosha warant ke
mardom nagana warant o
Hodáwandá hech tawára nakanant.
- ⁵ Bale ódá wati torsay tahá boddhant,
chiá ke Hodá gón pahrézkaráni nasl
o padréchá ent.
- ⁶ Shomá setam distagénáni shawrbandián
rishkanda kanét,
bale Hodá esháni panáhgáh ent.
- ⁷ Kasé cha Sahyuná byáyát o Esráilá
berakkénát.
Wahdé Hodáwand washbahtiá pa
wati kawmá pera tarrénit,
Ákub gal o bála bit o Esráil shádehia
kant.

† 12:5 12:5 Jáh janag, bezán cha wati jáhá anáगतén pád áyag, Arabi o Pársiá “qiám, rastákhiz”.

15

Kay tai pákén kóhá jahmenend bebit
Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Kay tai tambuá* mehmán bebit?
Kay tai pákén kóhá jahmenend bebit?
- 2 Hamá ke béayb gám bejant,
adl o ensápá barjáh dárít o
pa delsetki rásténá begwashit,
- 3 hamá ke gón wati zobáná kaséay
báposhtá habaré magwashit,
pa hamsáhegá badi makant o
hamráhán ér majant,
- 4 hamá ke badkár áiy chammán hakim o
béarzesh bebant,
Hodátorsán ezzat o hormat bedant o
wati labzay sará wapá bekant, toré
zalar o zyán begendit,
- 5 hamá ke wati zarrá pa sutt madant o
bégonáhéay helápá reshwat magipt,
á ke eshán barjáha dárít hechbara
nalarzit.

16

Maná yalaha nakanay
Dáuday shayr.

- 1 Oo Hodá! Maná pa sharri bedár,
ke tai mayár o báhóth butagán.
- 2 Gón Hodáwandá gwashton: “Taw ay
mani Hodáwand,
abéd cha taw pa man hech sharrié
nést.”
- 3 Á pák o palgártagén ke zeminá ant,
hamá sharapmand ant ke mani saj-
jahén shádmáni hamáyáni sawabá
ent.
- 4 Á ke dega hodáéay randá tachant, áyáni
gam o andóh sakk báza bit,
áyáni hónén korbánigáni rasmán
góna nabán o
námánesh wati zobáná nayarán.
- 5 Oo Hodáwand! Taw mani gisshetagén
bahrwandh o jám ay,
taw mani bahrá sharriay sará dáray.

* 15:1 15:1 Tambu, bezán gedán, haymah. É gál pa Sháhediay tambuá esháraté. Sháhediay tambu Bani Esráilián Mussáay zamánagá gón Hodáay hokmá jórhéntagat o hamódá Hodáesh parastesh kortag.

- 6 Mani hadd o simsar, deltabén jágahán
gisshénag butagant,
maná delkasshén mirásé dastá kap-
tag.
- 7 Man Hodáwandá názénán ke maná
shawr o saláha dant,
delon shappásán ham maná ráh sója
dant.
- 8 Man modám Hodáwand wati dém pa
démá distag,
á mani rástén pahnátá ent,
cha hamé sawabá mana nalarzán.
- 9 Paméshká, delon wassh o zobán shádán
ent.
Jesm o jánon mán ométay kalátá
áráma gipt.
- 10 Chiá ke taw maná mordagáni jahána
yalaha nakanay o
wati dóstdará sarhag o pussagá nay-
lay.
- 11 Taw maná zenday ráhá sója dayay o
wati bárgáhá maná cha shádmániá
sarrécha kanay.
Tai rástén kashá, wasshi abadmán
ent.

17

Tai bánzoláni chérá
Dáuday dwá.

- 1 Oo Hodáwand! Mani barhakkén
peryátán beshkon o
nálagánon gósh dár,
dwáyánon beshkon,
ke cha béryáén dap o lonthán dara
káyant.
- 2 Cha tai bárgáhá maná dádrasi o ázáti
sar bát,
chammet rásténá begendátant.
- 3 Taw mani del ázmáesh kortag o
shappásán mani chárágá átkagay,
maná chakkásetaget o hech dar
nagétkag,
ahdon kortag ke dap gonáh makant.
- 4 Mardománi kár har ché ke bit,
bale man cha tai lontháni gálá
watá cha zálemáni ráhá dur dáshtag.
- 5 Mani pádáni pad tai ráhá naksh ant,
pádon nalarzetagant.

- 6 Oo Hodá! Tará lóthán, chiá ke taw maná passawa dayay,
gósh dár o habaránon beshkon.
- 7 Wati mehray ajabbatiá pésh bedár!
Taw hamáyána rakkénay
ke cha wati dozhmenán tai gwará mayár o báhótha bant.
- 8 Maná chó wati chammá besambál o wati bánzoláni sáhegá chér beday,
- 9 cha á badkárán ke maná gár o gomsára kanant o
cha hamá jawrén dozhmenán ke maná angerresh kortag.
- 10 Á wati sengén delán mohra kanant o áyáni zobán porkebr o gorunákén habara kant.
- 11 Mani padesh geptagant o hamé annun maná angerresh kortag,
chammesh pa man dótkag tán zemíná dawron bedayant.
- 12 Á shéréay paymá ant ke pa shekára shodig ent,
warnáén shéréay paymá ke kaminá neshtag,
- 13 Oo Hodáwand! Jáh jan, esháni démá dar á o zeminá bejanesh,
gón wati zahmá maná cha badkárán berakkén.
- 14 Hodáwandá! Maná cha é paymén mardománi dastá ázát kan,
cha é donyáay mardomán ke nasibesh tahná hamé donyá ent o bass,
ke lápánesh cha wati hazánagá séra kanay,
chokkesh báza bant o áyáni pasht kaptagén chizz pa chokkáneshá rasit.
- 15 Bale man pa pahrézkári tai démá gendán,
ágáh ke bán, cha tai gendagá séra bán.

18

Hodáwand mani talár ent

Pa sázger o washáwázáni sálará.
Hodáwanday hezmatkár Dáuday Zabur.

Dáudá é Zabur hamá wahdá pa Hodáwandá per bast ke Hodáwandá cha sajjahén dozhmenán o cha Sháulay dastá rakként. Dáudá chosh gwasht:

- 1 Oo Hodáwand, oo mani zór o wák! Tará báz dósta dárán.
- 2 Hodáwand mani talár ent, mani kalát o mani rakkénók ent,
mani Hodá mani talár ent o hamáiy poshtá báhóth o mayára bán.
Á mani espar ent, mani zórákén rakkénók* o mani sangar.
- 3 Hodáwandá ke satá o sanáay láhek ent tawára kanán o
cha wati dozhmenána rakkán.
- 4 Markay sád o bandán maná patátagat o tabáhi o zawáliay hár o hirrópán maná torséntagat.
- 5 Mordagáni jahánay sád o bandán patátagatán o
gón markay dámá, dém pa dém atán.
- 6 Wati paréshániáni tahá Hodáwandon tawár jat o
komak lóthagay peryáton wati Hodáay gwará borz kort.
Áiá cha wati parasteshgáhá mani tawár eshкот o
mani komak lóthagay peryát áiy góshán raset.
- 7 Nun zemin chandhet o jomb o jóshá lagget,
kóháni béh o bonyát ham larzetant,
chiá ke á hezhm geptagat.
- 8 Cha áiy pónzá duť dar átk o sóznákén ásé cha dapá,
taptagén angar zobánok janagá atant.
- 9 Ásmáni ér áwort o jahl átk,
syáhén jambar áiy pádáni chérá at.
- 10 Karrubiéay† bánzoláni sará neshtagat o gwátay bánzoláni sará bál at.
- 11 Tahároki wati pósháki kort o jambaráni gobár o syáhén hawri wati chágerday kápár kortant.
- 12 Rozhn o drapshnáki cha áiá démá at o jambar chest bayagá atant,

* 18:2 18:2 Asligén Ebráni nebeshtánka gwashtit: mani rakkénókén kánth. Kánthay máná edá zór o kodrat ent.

† 18:10 18:10 Karrubi, ásmáni mahluké ke bánzolesh per o Hodáay tahtay chapp o chágerdá ant.

taptagén seng o ácheshén angar dara kaptant.
 13 Hodáwandá cha ásmáná grandet o borzén arshay Hodáyá cha taptagén seng o ácheshén angarán wati tawár sar dát.
 14 Áiá wati tir shántant o dozhmen sheng o sháng kortant, gróki dawr dát o sargardáni kortant.
 15 Daryáay ápráh gendag butant o donyáay bonyát paddar, cha tai neherr o hakkalán cha tai pónzay trondén gwátá, oo Hodáwand!
 16 Áiá cha borzadá dast shahárt o maná gepti, cha zyadahén ápá maná dar áworti o
 17 cha zóráwarén dozhmená rakként, cha áyán ke napratesh mani sará próshtagat, chiá ke cha man zóráakter atant.
 18 Sakki o sóriáni róchá, mani demá dar átkant, bale Hodáwand mani posht o panáh at.
 19 Áiá maná práh o émenén jágahé áwort o maná rakkénti, chiá ke cha man báz wassh o razá at.
 20 Hodáwandá pa mani pahrézkáriá gón man néki kortag, mani dastáni pákiay mozz bakshátag,
 21 chiá ke man Hodáwanday ráh yalah nadátag o cha Hodáyá dém pa badiá nashotagán.
 22 Áiay parmán modám mani chammáni demá butagant o áiay hokm cha wat dur nadáshtagant.
 23 Áiay demá tamán o béayb butagán o watá cha gonáhá dur dáshtag.
 24 Hodáwandá mani pahrézkáriáni mozz dátag, áiá mani dastáni páki distag.
 25 Taw gón wapádarán wapádár ay o gón tachkénán tachk.
 26 Gón pákénán pák ay o gón repkkarán chálák.
 27 Chiá ke taw békebrána rakkénay,

‡ 18:33 18:33 Ásk, bezán áhu, áhug.

bale porkebr o gorunákán chamjahla kanay.
 28 Oo Hodáwandén Hodá! Taw ay ke mani cherágá rozhnága kanay. Hamá ent ke mani tahárókián róshena kant.
 29 Gón tai madatá lashkaréay sará orosh o hamlaha barán o gón Hodáay komaká ent ke cha borzén diwálán koppa kanán.
 30 Haw! Hodá, áiay ráh tamán o kámelén ráhé, Hodáay habar béayb ant, pa harkasá ke áiay gwará panáha zurit, esparé.
 31 Hodáwandá abéd, kay Hodá ent o Hodáyá abéd, kay talár?
 32 É Hodá ent ke maná zór o wáka dant o mani ráhá tamán o béayba kant.
 33 Mani pádán áskáni‡ paymá téza kant o maná borziáni óshtagá láhekia dant.
 34 Mani dastán pa jangá ázmudaga kant, tán báskon brenjén kamáná beloppénit o chóth bekant.
 35 Taw wati sóbén bayagay espará maná bakshay o rástén dastet mani posht o panáh ent, tai narmdeli o békebri maná maza-nia dant.
 36 Taw mani pádáni chéray ráhá práha kanay tánke pádon malarzant.
 37 Dozhmenáni randá kapán o mani dast pa áyána rasit, tán halák mabant, pera natarrán.
 38 Anchosh zeminá janán ke pád áyagay móh o wákesh mabit, mani pádáni chérá kapant.
 39 Taw pa jangá maná zór o wáka bakshay o dozhmenán mani pádáni chérá dawra dayay.
 40 Mani pádán dozhmenáni gardenay sará éra kanay o man wati dozhmenán gár o gomsára kanán.
 41 Pa komaká peryáta kanant bale rakkénóké nést,

- cha Hodáwandá komaka lóthant,
bale passawa nadant.
- 42 Man áyán háka kanán o gwátá dayán,
damk o kuchaháni gelay paymá
chandhán.
- 43 Taw maná cha mardománi jang o
chópána rakkénay o
kawmáni sardára kanay,
hamá mardom mani hezmatá kanant
ke manesh pajjáha nayarán.
- 44 Tán mani tawará eshkonant, parmána
barant,
darámad mani démá wati sará jahla
kanant.
- 45 Á deltrakka bant,
larzán o drahán cha wati kalátána
tachant.
- 46 Hodáwand zendag ent. Pa mani talárén
Hodáyá názénk.
Mani rakkénókén Hodáyá shán o
shawkat bát.
- 47 Hodá ent ke mani bérá gipt,
kawm o ráján mani chérdastiá
nádénit o
- 48 maná cha dozhmenána rakkénit.
Haw! Taw mani dozhmenáni démá
maná sarperáza kanay o
cha zálemén mardomána chot-
thénay.
- 49 Oo Hodáwand! Paméshká tará
kawmáni nyámá satá kanán o
tai námá názénán.
- 50 Á wati bádsháhá mazanén sób o
pérózia bakshit o
wati rógen per moshtagéná§ mehra
kant,
bezán Dáud o áiy nasl o padréchá
tán abad.

19

*Hodáwanday Sharyat tamán o béayb
ent*
Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday
Zabur.

- 1 Ásmán Hodáwanday shán o mazaniá
paddara kant,
borzén arsh áiy dastay kárán.
- 2 É róch pa á róchá habar rawána kant o

- é shap pa á shapá zánt o hekmat
darshána kant,
- 3 na habaré o na gálé,
áyáni tawár eshkonaga nabit.
- 4 Padá ham áwázesh sarjamén zeminá
sheng o tálána bit o
habaresh tán jahánay goddhi marz o
simsarána rasant.
Pa róchá, Hodáyá ásmáná tambué
bastag,
- 5 róch sálónkéay paymá cha wati kella-
bandá* dara kayt o
chó ke pahlawáné shádán maydána
kant.
- 6 Cha ásmánay yak gwaréá dara kayt o
tán á dega gwará chahra wárt,
hech chizzé cha áiy horm o garmia
chér naent.
- 7 Hodáwanday Sharyat tamán o béayb
ent o
jesm o jáná bóda kárit.
Hodáwanday hokm porehtebár ant o
kamzántán dáná o aglmand kant.
- 8 Hodáwanday rahband rást ant o
delá shádána kanant.
Hodáwanday parmán pák ant o
chammán rozhnága kanant.
- 9 Hodáwanday tors pák ent o
tán abad páydár.
Hodáwanday parmán barhakk ant o
sarjamiá adl,
- 10 cha teláhá delkashter, tantaná cha
asilén zarr ham,
cha shahdá shirkenter, tantaná cha
bénagay kodámay har trampá
washter.
- 11 Tai hezmatkárá cha áyán dháh o
hoshdár rasit o
gón áyáni dáragá mazanén mozzé.
- 12 Kay ent á ke wati radián bezánt o
sarpad bebit?
Maná cha wati nazántagén gonáhán
pák o sallah kan.
- 13 Wati hezmatkárá cha gorunák o porke-
brén kár o kerdán bedár,
mayl ke mani sará báládest bebant.
Hamá wahdá tamán o béayba bán o
cha har mazanén gonáhá pák.

§ 18:50 18:50 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag. * 19:5 19:5 Kellahband, bezán hamá
jágah ke pa sálónk o bánóra jórh kanaga bit.

14 Oo Hodáwand! Mani dapay habar o
delay pegr o hayál
tai delá benendátant,
taw ke mani talár o posht o panáh ay.

20

*Oo Hodáwand! Bádsháhá sób o pérózi
beday*

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday
Zabur.

- 1 Hodáwand tará sakki o sóriáni róchá
passaw bedayát,
Ákubay Hodáay nám tará negahpán
bát.
- 2 Cha wati pákén jágahá pa taw komak
berasénát o
cha Sahyuná tará madat kanát.
- 3 Tai sajjahén korbánigán wati yátá
bedárát,
tai sóchagi korbánigáni mannók bát.
Ósht...
- 4 Tai delay wáhagán barjáh dárát o
tai sajjahén shawrbandián kámyáb
kanát.
- 5 Tai sób o péróziá gón shádmáni kukkár
bekanén o
wati bayraká* tai námay sará borzád
bechandhénén.
Hodáwand tai sajjahén dazbandián
purah o sarjam bekanát.
- 6 Nun zánton ke Hodáwand wati rógen
per moshtagéná† rakkénit o
cha wati pákén ásmáná áiá passawa
dant,
gón wati rástén dastay rakkénókén
wák o tágatá.
- 7 Lahtén wati asp o arrábaháni‡ sará
pahra kanant,
bale má wati Hodáwandén Hodáay
námay sará pahra kanén.
- 8 Á srénprósha bant o kapant,
bale má páda káén o mohra óshtén.
- 9 Oo Hodáwand! Bádsháhá sób o pérózi
beday.
Tawár ke kanén, may passawá beday.

* 20:5 20:5 Bayrak, bezán parcham. † 20:6 20:6 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag. ‡ 20:7
20:7 Arrábah, bezán mazanén mansabdáráni hamá gárhi ke aspia kasshant.

21

Hodáay dátagén sóbay shogriá

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday
Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Bádsháh cha tai zórá
shádmánia kant o
cha tai rakkénagá ent ke inchok gal o
bál ent.
- 2 Taw áiy delay morád bakshátagent o
áiy lontháni wáhaget cha áiá dur
nadáshtagent. Ósht...
- 3 Chiá ke gón bázén barkatáni dayagá pa
áiy wasshátká dar átkagay o
tájé cha asilén teláhá sará dátet.
- 4 Áiá cha taw zend lóthet o taw bakshát,
rócháni dráji, abad tán abad.
- 5 Cha tai bakshátagent kámránián, áiy
shán o marháh mazan ent,
áiárá shawkat o mazani dátag.
- 6 Pa rásti abadmánén barkat bakshátagent o
wati bagalá gal o shadánent kortag.
- 7 Chiá ke bádsháh Hodáwanday sará
tawkala kant o
borzén arshay Hodáwanday mehrá
nalarzit.
- 8 Tai dast, sajjahén dozhmenán dara géjit,
tai rástén dast pa áyán ke cha taw
naprata kanant rasit.
- 9 Á wahdi ke záhera bay
áyán porácheshén tarunéay paymá
kanay.
Hodáwand wati hezhmay tahá áyán
éra bárt o
áiy áchesh áyána wárt.
- 10 Áyáni padréchá cha zeminá gár o
bégwáha kanay,
chokk o nabiragánesh cha mar-
dománi nyámá.
- 11 Harchont ke tai helápá palitén shawr-
bandi bekanant o
badén repk o pandal besázant bale
sóbéna nabant,
- 12 chiá ke taw áyána táchéney,
wahdé ke wati kamáná dém pa áyána
tarréney.
- 13 Oo Hodáwand! Gón wati zór o twáná
anchosh mazanshán bátay.

Tai wák o kodratá satá kanén o názénén.

22

Taw chiá maná tahná esht?

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur. "Sahargáhi áskay" tarzay sará.

1 Oo mani Hodá, oo mani Hodá! Taw chiá maná tahná esht?

Pa ché cha mani rakkénagá dur ay, cha mani áh o peryátán sakk jetá ay.

2 Oo mani Hodá! Sajjahén róchá peryáta kanán o taw passawé nadayay, sajjahén shapá ham, bale áráma nagerán.

3 Angat ham taw pák o palgár ay, Bani Esráil tará názénit ke taw pa bádsháhi neshtagay.

4 May petán tai sará tawkal kort, tai sará tawkalesh kort o taw rakkéntant.

5 Tai dargáhá peryátesh kort o rakkétant, tai sará tawkalesh kort o pashal o sharmendag nabutant.

6 Záná, man ensáné naán, kermé án? Mardománi démá sobakk án o kawmay chammá bézzat.

7 Harkas ke maná gendit kalág o rishkand kant. Dapá chótha kanant, sará sorénant o gwashant:

8 "Angat wati óst o ométá pa Hodáyá band, bell á tará berakkénit, berakkénit agan tará dósta dárít."

9 Bale taw maná cha mátay lápá dar áwort o mátay sénagá ásudagi dát.

10 Cha pédáeshá tai baddhá dawr dayag bután, cha mátay lápá mani Hodá butagay.

11 Cha man dur mabay, chiá ke sákki o sóri nazzik ent o kassé pa komaká nést.

12 Bázén narén gókéá mani chapp o chágerd geptag, Báshánay sardhagáray zóráwarén gókán maná angerr kortag,

13 wati práhén dapesh pa man parroptag,

gorrók o derrókéni shéráni paymá.

14 Chó ke ápá réchag o tálán butagán sajjahén haddhon cha bandán dar átkagant.

Delon chó ke mómá áp ent o sénagá sóchit.

15 Zór o tágaton kunzagi chondhé ke hoshk butag o zobánon nokká lacchetag, maná markay háká wápéntaget.

16 Kočekán mani chapp o chágerd geptag, sherr o badkáráni rombá angerr án, mani dast o pádesh thong thong kortagant,

17 wati sajjahén haddhán shomár korta kanán. Áyán wati thélag pa man sakk kortagant,

18 mani pocchán wati nyámá bahra kanant o jámagay sará pála* janant.

19 Bale taw, oo Hodáwand! Dur mabay. Oo mani zór o tawkal! Pa mani komaká eshtáp kan.

20 Mani arwáhá cha zahm o shamshirá berakkén o mani zendagiá cha kočekáni zolm o zórakiá.

21 Maná cha shér o mazáráni dapá neját beday, ke taw maná cha wahshién káigaráni† kánthán rakkéntag.

22 Tai námá pa wati brátán jára janán o mocchiay nyámá tará názénán.

23 Shomá, oo Hodátorsán! Áiá benázénét. Oo Ákubay sajjahén chokk o óbádagán! Áiá ezzat o shán bedayét.

Oo Esráilay padréchán! Áiay haybatá bechárét.

24 Chiá ke áiá cha setam distagénay bazzagíá posht nakortag o démi cha áiá natarréntag. Peryáti ke kortag áiá eshкотagant.

25 Mazanén diwáná mani satá o saná pa taw ent,

* 22:18 22:18 Pál, bezán láthari, bay o shartbandi. † 22:21 22:21 Káigar, bezán mazanén narén gók.

- wati kawlán hamáyáni démá sarjama kanán ke Hodátors ant.
- 26 Békebr o darbésh waráka warant o séra bant o á ke Hodáyá shóháza kanant áiá názénant. shomay del tán abad zendag bát.
- 27 Zeminay chárén kondh áiá yáta kanant o dém pa Hodáwandá pera tarrant, sajjahén kawmáni hándán o kothom áiay bárgáhá sará jahla kanant.
- 28 Chiá ke bádsháhi Hodáwandayg ent o hamá ent ke kawmáni sará hákemia kant.
- 29 Zeminay sajjahén zóráwar waráka warant o áiay démá kapant, hákién ensán kóndhána kapit, hamá ke watá, wat zendag dáshta nakant.
- 30 Áyókén nasl áiay hezmatá bant, démi padréch Hodáwanday bárawá sahig kanaga bant o
- 31 pa áyán ke angat wadi nabutagant áiay adl o ensápá jára janant. Gwashant: "Á hamá at ke é kári kort."

23

Hodáwand mani shopánk ent
Dáuday Zabur.

- 1 Hodáwand mani shopánk ent, hech chizzay mohtája nabán.
- 2 Maná sarsabzén charágáhána wápénit o pa áramén ápán sara kant.
- 3 Mani arwáhá tázaga kant o pa wati námaygi pahrézkáriay ráhán maná démá bárt.
- 4 Agan cha markay tahárterén shép o daragán ham begwazán cha hech bimm o baláhá natórsán, chiá ke taw gón man gón ay, tai latth o asá maná tasallá bakshit.
- 5 Dozhmenáni chammáni démá parzónagé pa man pacha kanay, pa sharapa dayagá mani saragá théla janay o mani jámá modám porr kanán ay.
- 6 Allamá, mehr o néki zenday sajjahén róchán mani pad o randá ant o

Hodáwanday kalátá jahmenenda bán, tán abad.

24

Mazanshánén bádsháh
Dáuday Zabur.

- 1 Zemin o áiay sajjahén hasti Hodáwandayg ant, jahán o sajjahén mahluk.
- 2 Chiá ke Hodáwandá áiay bonyát mán daryáyá nádént o ápáni sará óshtarént.
- 3 Kay cha Hodáwanday kóhá borzád shota kant? Kay áiay pákén jágahá óshtáta kant?
- 4 Hamá ke deli sáp o dasti pák ent, hamá ke wati arwáhá dém pa náhudagiá natarrénit o drógén sawgenda nawárt.
- 5 Á cha Hodáwandá barkata gipt o cha wati rakkénókén Hodáyá, adl o ensáp.
- 6 Hamé paymá ant, á mardom ke Ákubay Hodáay shóháza ant, hamá ke pa áiay démá hodónák ant. Ósht...
- 7 Oo darwázagán! Wati sará borz bedárét. Oo kwahnén dar o dapigán! Watá pa sháhegáni pach kanét, tánke mazani o shánay bádsháh begwazit.
- 8 Mazani o shánay é bádsháh kay ent? Porwák o zóráwarén Hodáwand, Hodáwand ke jangá delér ent.
- 9 Oo darwázagán! Wati sará borz bedárét! Oo kwahnén dar o dapigán! Watá pa sháhegáni pach kanét, tánke mazani o shánay bádsháh begwazit.
- 10 Mazani o shánay é bádsháh kay ent? Lashkaráni Hodáwand hamá ent mazani o shánay bádsháh. Ósht...

25

Ráhá maná pésh bedár
Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Man pa del o ján dém pa taw káyán.
- 2 Oo mani Hodá! Tai sará tawkala kanán, mayl ke pashal o sharmendag bebán
o dozhmen mani sará báládest bebant.
- 3 Ji haw! Á ke tai sará óst o ométa kant hechbar sarjahla nabit.
Á ke bé sawabá béwapáia kanant sarjahl o sharmendaga bant.
- 4 Oo Hodáwand! Ráhá maná pësh dár o wati keshká maná tálím day.
- 5 Dém pa wati rástia maná rahshón bay o sabak beday,
chiá ke taw mani rakkénókén Hodá ay o sajjahén róchá tai entezár o wadará án.
- 6 Oo Hodáwand! Wati rahmat o mehrá yát kan,
chiá ke á cha azalá hastant.
- 7 Mani warnáiy náparmáni o gonáhán yát makan,
wati mehray kesásá maná yát kan ke taw nék ay, oo Hodáwand!
- 8 Hodáwand nék o rást ent, paméshká gonahkárán ráhá sója dant.
- 9 Békebr o darbéshén mardomán rástiy ráhá rahshónia dant,
wati keshká áyán péscha dárít.
- 10 Hamá ke Hodáwanday ahd o paymánay sará óshtant,
áiay sajjahén ráh pa áyán cha mehr o wapáyá sarréch ant.
- 11 Oo Hodáwand! Pa wati námaygi mani gonáh o mayarán bebaksh,
chiá ke mazan ant.
- 12 Kay ent hamá ke pa del Hodátors bebit? Hodáwand áia hamá rástén ráhá sója dant ke báyard ent gechéni bekant.
- 13 Á wati róchán pa séri o azgária gwázénit,
áiay chokk o óbádag zeminay mirás baróka bant.
- 14 Hodáwand wati delay ráz o ramzán gón Hodátorsán darshána kant,
wati ahd o paymáná pa áyán pa-pjárénit.

- 15 Mani chamm modám dém pa Hodáwandá ant,
chiá ke hamá ent ke mani pádán cha dámá ázáta kant.
- 16 Wati démá gón man bekan o maná rahmat bebaksh,
chiá ke man békas o setam distagéné án.
- 17 Mani delay sakki o sóri báz ant,
maná cha paréshaniá berakkén.
- 18 Mani ranj o sakkián bechár o sajjahén gonáhánon bebaksh.
- 19 Mani dozhmenán bechár ke chinchok báz ant o
cha man chón pa kahr naprata kanant.
- 20 Mani zendá bepahréz o berakkén,
mayl ke sharmendag bebán,
chiá ke tai báhóth o mayár án.
- 21 Tachki o rásti mani negahpán bát,
chiá ke mani omét taw ay.
- 22 Oo Hodá! Esráilá cha sajjahén sakki o sórián berakkén.

26

*Oo Hodáwand! Wati dastán
bégonáhiay tahá shódán*
Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Gonáhay bohtámá cha mani sará bethagalén,
chiá ke wati bémayáriay tahá gámon jatag o
bé larzagé Hodáwanday sará tawkalon kortag.
- 2 Hodáwandá! Maná bechakkás o ázmáesh kan,
mani del o hayálá cha chakkásá begwázén.
- 3 Chiá ke tai mehr modám mani chammáni démá ent o
tai wapádáriay sáhegá gáma janán.
- 4 Na gón prébkárán hamdiwána bán o na dotal o dopóstén mardománi hamráh.
- 5 Cha badkáráni hamráhiá naprata kanán
o gón radkárán hamdiwána nabán.
- 6 Oo Hodáwand! Wati dastán bégonáhiay tahá shódán o

- tai korbánjáhay sará chahra warán,
 7 tán wati shogrgozáriay tawára borz
 kanán o
 tai sajjahén ajabén káráni kessahá
 byarán.
 8 Oo Hodáwand! Maná tai lóg sakk dóst
 ent,
 tai shán o shawkatay jágah.
 9 Mani sáhá gonahkáráni horigá mager o
 zendá gón hónigán,
 10 ke gandahén pandalesh dastá ent o
 rástén dastesh cha reshwatá sarréch.
 11 Bale man wati bémayáriay tahá gáma
 janán,
 maná berakkén o mani sará rahm
 kan.
 12 Pádon tachk o sápén jágahé ér ent,
 mazanén diwánán Hodáwandá
 názénán.

27

Hodáwand mani rozhn o rakkénók ent
 Dáuday Zabur.

- 1 Hodáwand mani rozhn o rakkénók ent,
 cha kayá betorsán?
 Hodáwand mani zenday kalát ent,
 cha kayá bimmé bebit?
 2 Wahdé badkár hamlaha kanant ke mani
 jesm o jáná bederrant o ér be-
 barant,
 wahdé dozhmen o badwáh mani sará
 orosha kanant,
 á wat thagala warant o kapant.
 3 Bell ke lashkaré mani chágerdá wati
 gedánán mekk bekant,
 angat mani dela nalarzit,
 agan jangé ham mani sará bekapit,
 angat deljam án.
 4 Cha Hodáwandá yak chizzé lóthetagon
 o
 hameshiay pad o randá bán,
 ke wati zenday sajjahén róchán
 Hodáwanday lógá jahmenend
 bebán,
 tánke Hodáwanday zébáiá begendán
 o
 parasteshgáhá cha hamáiá rahshóni
 belóthán.
 5 Chiá ke sakki o sóriáni róchá

- maná wati sáhegá dárit,
 wati tambuay tahá chéra dant o
 talaréay sará borzá óshtárenit.
 6 Nun dozhmenáni angerrá
 sarperáza bán o
 gón shádmániáni kukkárá áiy tambuay
 tahá korbániga kanán,
 Hodáwandá pa sawt o sáza názénán.
 7 Oo Hodáwand! Wahdé peryáta kanán
 mani tawára beshkon,
 mani sará rahm kan o passaw beday.
 8 Taw gwashtag: “Mani chehragay
 shóháza bebay.”
 Dela gwashit: “Hodáwandá! Tai
 chehragay shóháza án.”
 9 Démá cha man chér maday,
 wati hezmatkárá gón hezhm per
 matarrén,
 taw ke mani madatkár butagay.
 Oo mani rakkénókén Hodá!
 Maná dawr maday o yalah makan.
 10 Agan mát o pet ham maná yalah
 bekanant,
 Hodáwand wat maná zurit o dasta
 gipt.

- 11 Oo Hodáwand! Wati ráhá maná sój
 day,
 dozhmenáni sawabá maná rást o
 tachkén ráhá rahshón bay.
 12 Pa dozhmenáni wáhagá maná yalah
 makan,
 chiá ke drógén sháhed mani helápá
 pád átkagant
 ke jang o chópay ásá damant.
 13 Deljam án ke Hodáwanday nékiá
 zendagénáni zeminá gendán.
 14 Hodáwanday wadára bay,
 zórmand bay o delá dhaddh kan.
 Haw! Hodáwanday wadára bay.

28

Peryát
 Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand, oo mani talár! Tará
 tawára kanán,
 cha man nádelgósh mabay.
 Agan taw bétawár bebay,

- hamáyáni paymá bán ke kall o kabrá kapant.
- ² Mani peryát o záriay tawará gósh dár, wahdé cha taw madata lóthán o wati dastán dém pa tai pákén bárgáhá borza kanán.
- ³ Maná badkáráni hamráhiá gerrán makan o makassh, hamá ke radén kára kanant o gón hamsáhegán cha sohl o saláhá habará ant, bale delesh cha sherr o shórá porr ent.
- ⁴ Kortagén káráni mozzáesh beday, hamsang gón áyáni badén kárán, dastay kortagénáni mozzáesh beday, áyáni káráni kaddá.
- ⁵ Paméshká ke Hodáwanday káráni parwáhá nakanant, áiy dazhonaray káráni háterá nadárant, á eshán tabáha kant o hechbar pa rost o rodómá naylit.
- ⁶ Hodáwandá satá bát, chiá ke mani peryát o záriay tawári eshkotag.
- ⁷ Hodáwand mani zór o espar ent, delon áiy sará tawkalá kant o mada-ton rasetag. Del cha shádmániá sarréch ent o gón wati sawt o názénkán áiy shográ gerán.
- ⁸ Hodáwand wati mardománi zór o twán ent, pa rógen per moshtagéná* rakkagay kaláté.
- ⁹ Wati mardomán berakkén o wati kawmá barkat beday, áyáni shopánk bay o tán abad wati kópagá bejallesh.

29

Hodáwanday tawár zórmand ent

Dáuday Zabur.

¹ Oo ásmánián! Hodáwandá satá kanét,

* **28:8** 28:8 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag. * **29:6** 29:6 Gwask, bezán góló, gókay chokk. † **29:6** 29:6 Siryun, Hermónay kóhay dega námé. ‡ **29:6** 29:6 Jalabén gók, bezán warnáén narén góké ke pa kára rám kanag nabutag. § **29:9** 29:9 Yá: Hodáwanday tawár mazanéén drachkána torrénit. * **30:** 30:0 Wapk, bezán chizzé ke pa Hodáyá gisshénaga bit.

- Hodáwanday shán o kodratá satá kanét.
- ² Hodáwanday námay shán o shawkatá satá kanét, Hodáwandá mán áiy pák o palgáren drapshnákiá satá kanét.
- ³ Hodáwanday tawár ápáni sarborá ent, shán o shawkatay Hodá grandit, Hodáwand porzórén ápáni sarborá grandit.
- ⁴ Hodáwanday tawár zórmand ent, Hodáwanday tawár drapshnák ent.
- ⁵ Hodáwanday tawár gazzána próshit, Hodáwand Lobnánay gazzána próshit.
- ⁶ Á Lobnáná gwaskéay* paymá jáha serrénit, Siryuná† jalabén gókéay‡ paymá.
- ⁷ Hodáwanday tawár grand o grókén áchesh rawána kant.
- ⁸ Hodáwanday tawár gyábáná larzénit, Hodáwand Kádeshay gyábáná larzénit.
- ⁹ Hodáwanday tawár áposén áskána géjénit§ o jangalá bé lamb o táka kant. Áiy parasteshgáhá sajjahén gwánka janant: “Shawkat o shán!”
- ¹⁰ Hodáwand hár o tuppánay sarborá, wati tahtay sará neshtag, Hodáwand tán abad wati bádsháhi tahtay sará neshtag.
- ¹¹ Hodáwand wati kawmá wák o kodrat bebakshát, Hodáwand wati kawmá gón sohl o émeni barkat bedayát.

30

Mótkay badal nách o sohbat

Dáuday Zabur. Pa mazanéén parasteshgáhay wapká* sawté.

¹ Oo Hodáwand! Tará shán o shawkata dayán,

- chiá ke taw maná cha johlánkián
chest kort o
naeshtet dozhmen mani sará shádehi
bekanant.
- ² Oo Hodáwand, mani Hodá! Tai gwará
pa komaká peryáton kort o
taw maná cha nájórhiá dráh kort,
- ³ mani arwáh cha mordagáni jahána dar
áwort o
cha áyáni nyámá ke kall o kabr bu-
tant zendag kort.
- ⁴ Oo Hodáwanday dóstdarán! Pa
Hodáwandá názénk bejanét,
áiay pák o palgáren námay shográ
begerét.
- ⁵ Chiá ke hezhmi damáné o
mehr o rahmati omray drájiá.
Bit ke sajjahén shapé pa gréwag begwazit,
bale bámgwáhá shádehi wati
chehragá záhera kant.
- ⁶ Man wati ásudagiay wahdá gwasht:
“Hechbar larzénaga nabán.”
- ⁷ Oo Hodáwand! Taw maná cha wati
mehr o rahmatá
mohrén kóhéay paymá óshtárentagat,
bale wahdé wati démet cha man tarrént,
torseton.
- ⁸ Oo Hodáwand! Tará tawáron jat,
tai gwará zári o peryáton borz kort:
- ⁹ “Mani marká che sutté mán o
kabray tahá mani ér rawagá chónén
páedagé?
Záná, hák tará satá dant?
Jára jant ke taw wapádár ay?”
- ¹⁰ Oo Hodáwand! Beshkon o mani sará
mehrábán bay.
Hodáwandá! Mani madat kanók
bay.”
- ¹¹ Taw mani mótk nách o sohbaté kort,
sugi god o póshák dar kort o
maná gón shádmániá póshént,
- ¹² tánke mani arwáh tará satá bedant o
bétawár mabit.
Oo Hodáwand, mani Hodá! Tán abad
tai shográ gerán.

31

Tai mayár o báhóth án

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday
Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Tai mayár o báhóth
butagán,
hechbar mayl ke sharmendag bebán,
wati adl o ensápay tahá maná neját
beday.
- ² Wati delgóshá gón man bedár o
maná zutt berakkén.
Pa man panáhay talaré bay o
pa mani rakkénagá mohrén kaláté.
- ³ Pa rásti mani talár o kalát ay,
pa wati námaygi maná ráh sója
dayay o rahshónia kanay.
- ⁴ Maná cha á dámá dar byár ke pa man
chér o andém ent,
chiá ke mani panáh taw ay.
- ⁵ Wati ruh o sáhá tai dastá dayán.
Oo Hodáwand, oo wapádárén Hodá!
Taw maná rakkénay.
- ⁶ Tará cha áyán naprat ent ke delgóshesh
gón béarzeshén botán ent,
bale man tai sará tawkala kanán, oo
Hodáwand!
- ⁷ Tai mehrá gala bán o shádehia kanán,
chiá ke taw mani syahróchi distagant
o
mani arwáhay sakkiáni némagá
hayál gwar kortag.
- ⁸ Maná dozhmenáni dastá nadayay o
mani pádán práh o sháygánén
jágahé éra kanay.
- ⁹ Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan
chiá ke paréshán án,
chammon cha gam o andóhán nezór bu-
tagant,
jesm o arwáh ham.
- ¹⁰ Chiá ke zendon gamán wártag o
omr nálagán,
cha mani gonáhá,* tágaté pa man pasht
nakaptag o
haddh o bandon pussán ant.

* **31:10** 31:10 Yá: cha mani syahróchiá.

- 11 Dozhmenáni sawabá sobakk o kalági butagán,
hás pa hamsáhegán,
pajjárók cha man torsán ant o
harkas maná kuchah o damkána gen-
dit, tachit.
- 12 Mordagáni warhá cha yátá shotagán o
proshtagén kunzagéay paymá bu-
tagán.
- 13 Chiá ke bázénéay bohtámán eshkonagá
án,
tors o dehshat cha har gwará,
gón yakdegará pandala jórhénant o
pa mani koshagá mandr o repka
sázant.
- 14 Bale oo Hodáwand! Man tai sará
tawkala kanán o
gwashán ke “taw mani Hodá ay.”
- 15 Mani wahd o damán tai dastá ant,
maná cha dozhmenán berakkén,
cha hamáyán ke mani randá kapta-
gant.
- 16 Démá pa wati hezmatkárá drapshán
kan,
gón wati mehrá maná berakkén.
- 17 Hodáwandá! Mayl ke sharmendag
bebán,
chiá ke tará tawáron per jatag,
bell ke sharur sarjahl o sharmendag be-
bant o
mordagáni jaháná bétawár.
- 18 Drógbandén lonthesh chopp bátant,
ke gón kebr o ér janag pahrézkáráni
helápá pa gorunáki habara kanant.
- 19 Tai néki chenkadar báz ent,
ke pa Hodátorsán ambáret kortag o
bani ádamáni chammáni démá pa
hamáyán purah o sarjam kortag
ke tai báhótha bant.
- 20 Eshán wati bárgáhay panáhá
cha mardománi pandalán chér o
andéma dáray o
wati sáhegá cha bohtám janókén
zobánán dur.
- 21 Hodáwandá satá bát,
chiá ke wati ajabén mehrá hamé
wahdá pa man paddara kant
ke man dawrah butagén shahréay
paymá angerr án.

- 22 Man cha wati torsá gwasht:
“Cha tai chammá sestag o dur kap-
tagán.”
Angat taw mani peryát o záriá eshkonay,
wahdé man pa madatá tará tawára
kanán.
- 23 Oo Hodáwanday sajjahén dóstdarán!
Áiá dóst bedárét,
Hodáwand wati wapádaráni ne-
gahpániá kant,
bale gorunákénán báz sezá dant.
- 24 Oo sajjahénán ke Hodáwanday wadará
ét!
Porzór bebét o delá dhaddh kanét.

32

*Bahtáwar hamá ent ke gonáhi bakshag
butagant*

Dáuday shayri gwashtánk.

- 1 Bahtáwar hamá ent ke Hodáwand cha
áiy násharián sar gwestag o
gonáhi bakshag butagant.
- 2 Bahtáwar hamá ent ke Hodáwand áiy
gonáhá hechbar hesába nayárit o
áiy arwáhá prébé mán nést.
- 3 Wahdé chopp o bétawár atán
haddh o bandon pussán atant,
cha sajjahén róchay zári o peryátán.
- 4 Chiá ke róch o shap tai dast mani sará
sangin at,
sajjahén tágaton hoshagá at, chó
ke garmágay taptay chérá bebán.
Ósht...
- 5 Gorhá wati gonáhon tai dargáhá mannet
o
wati náparmániánon chér nadát.
Gwashton: “Wati gonáh o sarkashián
Hodáwanday gwará mannán” o
taw mani gonáhay mayárbári bak-
shet. Ósht...
- 6 Paméshká, tán wahd o móh ent,
har Hodádóst tai gwará dwá bekant,
wahdé hárén áp chesta bant,
hech paymá pa áiá sar buta
nakanant.
- 7 Taw mani chér bayagay jágah ay,

cha sakki o tangián maná émena
dáráy o
gón ázátiay sawt o zémelán
gwarambáza kanay. Ósht...

⁸ Hodáwanda gwashit: “Tará hamá ráhá
sója dayán ke báyard ent beraway,
tará shawr o saláha dayán o
tará chárána bán.

⁹ Násarpadén asp yá kacharay* paymá
mabay,
ke tahná gón lagám o mahará rám
kanaga bit,
agan na, tai nazziká nayayt.”

¹⁰ Badkáráy ranj o azáb báz ant,
bale Hodáwanday mehr hamáiy
chapp o chágerdá gipt
ke Hodáwanday sará tawkala kant.

¹¹ Oo pahrézkarán! Hodáwanday
bárgáhá shádehi kanét o shádán
bebét.
Oo sajjahén nékdelán! Shádehiay
gwánká borz kanét.

33

Hodáwandá adl o rásti dósta bit

¹ Oo pahrézkarán! Hodáwanday bárgáhá
pa shádehi kukkár kanét,
nékdelán, Hodáwanday satá kanag
zéba dant.

² Hodáwandá gón chang benázénét,
gón dahtáren changá pa áia sáz be-
janét.

³ Pa áia, nókén sawté byárét,
gón washpanjagi simmán belarzenét
o pa shádehi gwánk janét.

⁴ Chiá ke Hodáay habar tachk o rást ent o
áiy sajjahén kár gón wapádáriá.

⁵ Áia adl o rásti dósta bit,
zemin cha áiy mehrá porr ent.

⁶ Gón Hodáwanday gál o habará ásmán
addh butagant o
áyáni sajjahén lashkar, gón áiy da-
pay damá.

⁷ Daryáay ápán mocch o hákótha kant o
johlián mán ambará.

⁸ Sajjahén zemin cha Hodáwandá betor-
sit,
jahánay sajjahén mardom áia ezzat
bedayant.

⁹ Chiá ke áia gwasht o hamá chizz paym
but,
parmáni dát o barjáh dárág but.

¹⁰ Hodáwand, kawmáni shawrbandián
pacha réchit o
rájáni kársáziána karójit.

¹¹ Bale Hodáwanday shawr o saláh
abadmán ant,
áiy delay shawrbandi pa sajjahén
nasl o padréchán.

¹² Bahtáwar hamá kawm ent ke
Hodáwand áiy Hodá ent,
hamá mardom ke áia pa wati mirásá
gechén kortagant.

¹³ Hodáwand cha ásmáná jahláda chárit
o
sajjahén bani ádamána gendit,

¹⁴ cha wati bádsháhi tahtá
zeminay sajjahén jahmenendána
chárit,

¹⁵ á ke é sajjahénáni deli jórh kortag o
áyáni har kár o kerdá zánt.

¹⁶ Bádsháhá, wati lashkaray mazani
nejáta nadant o
sarmachará, wati básk o panjagáni
zór.

¹⁷ Pa sóbén bayagá, aspay sará omét
bandag náhudag ent,
toré zóráwar bebit bale rakkénta
nakant.

¹⁸ Haw! Hodáwanday chamm gón
hamáyán ent ke cha áia torsant,
gón hamáyán ke óst o ométesh áiy
mehr ent,

¹⁹ tánke áyani arwáhá cha marká be-
rakkénit o
mán dhokkálá* zendagesh bedárit.

²⁰ May arwáh Hodáwanday wadará ent,
hamá may komak o espar ent.

²¹ May del áiy bárgáhá shádmánia kant,

* **32:9** 32:9 Kachar, bezán kátel, katel, har o aspay chokk.

* **33:19** 33:19 Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli.

chiá ke may tawkal hamáiy pákén
námay sará ent.

- 22 Oo Hodáwand! Tai mehr may sará
sáhél bát,
hamá dába ke ométen pa taw bastag.

34

Hodáwanday nékiá bechashét

Dáuday Zabur. Hamá wahdá ke áia
Abimelekay kerrá watá ganókáni paymá
kort, cha ódá dar kanag but o wati ráhá
shot.

- 1 Dáemá Hodáwandá názénán
áiy satá o saná modám mani dapá
ent.
- 2 Mani arwáh Hodáwanday sará pahra
kant,
békebrén mardom beshkonant o
shádehi bekanant.
- 3 Gón man horigá Hodáwandá mazani
bedayét,
byáét ke hawáriá áiy námá
názénén.
- 4 Hodáwandon shóház kort o maná pas-
sawí dát,
cha mani sajjahén torsán maná ázáti
kort.
- 5 Á ke chammesh gón áia ent drapshán
ant,
áyáni dém hechbar sharmsára nabit.
- 6 É meskiná tawár per jat,
Hodáwandá áiy tawár eshкот o
cha sajjahén sakkián rakkénti.
- 7 Hodáwanday préshtag Hodátorsáni
chapp o chágerdá pallé bandit o
áyán nejáta dant.
- 8 Bechashét o bechárét ke Hodáwand nék
ent,
bahtáwar hamá ent ke áiy mayár o
báhótha bit.
- 9 Oo Hodáwanday palgártagénán! Cha
Hodáwandá betorsét,
chiá ke Hodátorsán hech kammié
nést.
- 10 Warnáén shér mohtáj o shodiga bant,
bale Hodáwanday shóház kanókán
cha nékiá hech kammié nést.
- 11 Oo chokkán! Byáét o cha man
beshkonét,

man shomará sabaka dayán ke
Hodáwandá chón bemannét.

- 12 Cha shomá kay pa zendá hodónák ent
o
wasshén rócháni gendagay lóthók?
- 13 Wati zobána cha badiá dur bedár o
lonthán cha drógá.
- 14 Cha badiá per tarr o néki kan,
sohl o émeniy shóházá bebay o
hameshiay randá bekap.
- 15 Hodáwanday chamm gón pahrézkarán
ent o
góshi ham pa áyani peryátán pach.
- 16 Hodáwanday dém badkáráni helápá
ent,
tán áyani yátá cha jahána beborrit o
gomsár bekant.
- 17 Wahdé pahrézkár peryáta kanant,
Hodáwanda eshkont o
áyán cha sajjahén sakkiána rakkénit.
- 18 Hodáwand gón proshtadelán nazzik
ent o
droshtaruhán rakkénit.
- 19 Pahrézkará bázén sakki o sória rasit,
bale Hodáwand áia cha sajjahén
sakkiána rakkénit.
- 20 Áiy sajjahén haddhán mohra dárit,
cha áyan yakké ham próshaga nabit.
- 21 Badi badkará koshit o
hamá ke cha pahrézkará naprata
kant, mayárbára bit.
- 22 Hodáwand wati hezmatkáráni zendá
rakkénit,
harkas ke áiy báhótha bit,
mayárbára nabit.

35

*Oo Hodáwand! Pa mani hakká jang
kan*
Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Gón hamáyán bemerh
ke gón mana merhant o
gón hamáyán jang kan ke gón man
janga kanant.
- 2 Wati kasán o mazanén esparán bezur o
mani madatá jáh bejan.
- 3 Pa áyan ke mani randá kaptagant
wati nayzahá chest kan o áyani ráhá
band.
Mani arwáhá begwash:

“Tai rakkénók man án!”

- 4 Á ke mani zenday tabáhiay randá ant,
roswá o sharmendag bátant.
á ke pa mani táwáná pandala jórhénant,
poshtá bekenzát o pashal bátant.
- 5 Chosh ke pog o palár gwátay démá,
Hodáwanday préshtag áyán
betáchénát.
- 6 Ráhesh tahárók o lakoshánk bát o
Hodáwanday préshtag áyáni padá
bekapát,
- 7 chiá ke mopt o náhakká pa man dámesh
chér gétkag o
pa mani arwáhá kallesh kótkag.
- 8 Anágat tabáhiesh chakká kapát o
wati chér gétkagén dámá kapátant,
kapát o gár o gomsár bátant.
- 9 Gorhá mani arwáh Hodáwanday
bárgáhá shádehia kant o
pa wati rakkagá lezzata bárt.
- 10 Á wahdá har band o bógon gwánka
jant:
“Oo Hodáwand! Tai matth kay ent?
Taw nézgára cha zóráwarteréná
rakkénay o
nezór o hájatmandá cha pol o pánch
kanóká.”
- 11 Badwáh o bérahmén sháhed jáha
janant o
hamá mayarán maná laddhant ke
cha áyán sahig naán.
- 12 Nékiay badalá gón man badia kanant o
mani arwáh gamig o porsig ent.
- 13 Bale wahdé á nádráh atant,
man sugi god o póshák gwará kort o
jesm o ján gón róchag dáragá
ranjént.
Wahdé mani dwá bépassaw mantant
- 14 gréwán bután,
hamá dábá ke pa dóst yá bratéa
gamiga bant,
sar jahl o mótk áran bután,
hamá dábá ke pa mátá zára janant.
- 15 Bale wahdé thagonal wárt past o lagór
gón mazanén shádehié mocch bu-
tant,

- mani helápá wahdé man sahig
naatán,
á maná derrán atant o bassesha
nakort.
- 16 Chó Hodánábáwarán, áyán wati
maskará gésh kanána kort o
pa man dantánesha drosht.
- 17 Oo Hodáwand! Tán kadéna nenday o
cháray?
Mani arwáhá cha áyáni setamá be-
rakkén,
mani yakkén zendá cha shéráni dapá.
- 18 Gorhá mazanén diwáná tai shográ
gerán,
mardománi mazanén mocchiá tará
satá kanán.
- 19 Mayl ke prébkárén dozhmen
mani sará shádehi kanant,
mayl hamá ke mopt o náhakká cha man
bézar ant
chammok o pónzok bekanant.
- 20 Chiá ke pa sohl o émeni habara
nakanant,
pa á mardomán ke molká áram o
béják neshtagant
pormakrén habar payma kanant.
- 21 Dapá pa man pacha réchant o
gwashant: “Hah, hah, hah!
Gón wati chammánen distag!”
- 22 Oo Hodáwand! Taw é distag, chopp o
bétawár mabay.
Hodáwandá! Cha man dur mabay.
- 23 Ágáh bay o pa mani dádrasiá jáh bejan.
Oo mani Hodá, oo mani Hodáwand!
Pa mani hakká.
- 24 Oo mani Hodáwandén Hodá! Pa wati
adlaygi gonáhay bohtámá cha man
thagalén,
mayl á mani sará shádehi bekanant.
- 25 Mayl wati delá begwashant: “Hah, hah,
hah! Pa wati armáná rasetén.”
Mayl begwashant: “Lonkahé kort o
éren bort.”
- 26 Harkas ke mani mosibatáni sará
shádehia kant
sharmendag o sarjahl bát,
á ke watá cha man borztera kanant
gón sharm o bésharapi póshénag
bátant.

- 27 Á ke wáhagesh mani bémayári ent
shádmán bátant o shádehiay
gwánká borz kanátant,
modám begwashátant: “Hodáwand
mazan ent
ke cha wati hezmatkáray salámatia
gala bit.”
- 28 Gorhá zobánon sajjahén róchá tai adl
gwánka jant,
tai satá o sanáyá.

36

Hodáay mehr chenkar dar porarzesht ent
Pa sázger o washáwázáni sálará.
Hodáwanday hezmatkár Dáuday Zabur.

- 1 Gonáh, badkárá mán áiy delay
johlánkiá gwánka jant,
áiy chammán Hodátorsi nést.
- 2 Chiá ke á wati jenday delá haminchok
wati tawsipá kant,
ke wati gonáhá nazánt o cha áia
naprat korta nakant.
- 3 Dapay habari badi o préb ent,
cha aglmandi o nékkáriá dasti shosh-
tag.
- 4 Tantaná wati gandal o bestará pandala
sázit,
gonahkáriay ráhi geptag o
badiá yalaha nakant.
- 5 Oo Hodáwand! Tai mehr arshá rasit o
wapádári tán jambarán.
- 6 Tai adl o rásti borzterén kóháni dhawlá
ent o
ensáp, mazanén johlánkiáni.
Oo Hodáwand! Taw ay ke ensán o
haywánay rakkénók ay.
- 7 Oo Hodá! Tai mehr chenkar dar po-
rarzesht ent,
bani ádam tai bánzoláni sáhegá
panáha gipt.
- 8 Á cha tai bárgáhay sarréchén nyámatán
séra bant o
cha wati lezzatáni kawrá áyán sérápa
kanay.
- 9 Chiá ke zendmánay sarchammag taw ay
o
cha tai nurá ent ke nura gendén.

* 37:7 37:7 Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht.

- 10 Pa wati dóstdarán wati mehrá modám
barjáh dár o
adl o rástia pa nékdelán.
- 11 Porkebráni pád mani sará ér mabát,
badkáráni dast maná sargardán
makanát.
- 12 Bechár badkár che paymá kaptagant,
háká sarshakun o pád átka nakanant.

37

Radkáráni sará hasadd makan
Dáuday Zabur.

- 1 Badkáráni sawabá jósh majan o
radkáráni sará hasadd makan.
- 2 Chiá ke é káhay paymá zutta gimmorant
o
sabzagáni paymá hoshka tarrant.
- 3 Hodáay sará tawkal kan o nékiay ráhá
ger,
wati molká jahmenend bay o
wapádáriay randgir.
- 4 Cha Hodáwandá shádmán bay
ke á tai delay morádá puraha kant.
- 5 Wati zendmánay ráhá Hodáwanday se-
pordag kan o
áiy sará tawkal,
ke kársáz hamá ent.
- 6 Á tai bémayáriá nuray paymá róshena
kant o
dádrasiá chó bámgwáhay rozhnáiá
drapshán.
- 7 Hodáwanday bárgáhá árám bay o
gón ópáre* áiy wadará.
Áyáni sawabá jósh majan ke wati ráhá
kámrán ant o
áyáni sawabá ham ke palitén pan-
dalán kára bandant.
- 8 Cha hezhmá dur bay o gazabá yalah kan.
Jósh majan ke tará dém pa badkáriá
bárt.
- 9 Chiá ke badkár goddhaga bant,
bale á ke Hodáwanday wadará ant
molká mirása barant.
- 10 Kammoké wahdá rand badkára
namánit,

- shomá áiá sakk báz shóháza kanét
bale nagendéti.
- 11 Narmdel molká mirása barant o
cha wasshén sohl o émeniá
shádkámia kanant.
- 12 Badkár pahrézkáray helápá pandala
sázit o
pa áiá dantána droshit,
- 13 bale Hodáwand badkáray sará kandit,
chiá ke zánt áiy rócha kayt.
- 14 Badkár wati zahmá cha nyámá dara
kanant o kamáná kasshant,
tán nezór o hájatmandán chér be-
tarrénant o
nékdelán tégáni dapá bedayant.
- 15 Bale áyáni zahm, wati jenday delá
nendit o
kamánesha proshant.
- 16 Pahrézkáray kammén hasti
cha bázén badkáráni hastiá gehter
ent.
- 17 Chiá ke badkáráni báskay zóra proshit,
bale Hodáwand pahrézkáráni madat
kanók ent.
- 18 Hodáwand bégonáháni rócháni ne-
gahpán ent o
mirásesh namirána bit.
- 19 Baláh o mosibatáni wahdá bazzag o
sharmendaga nabant o
kahti o dhokkáláy róchán sér o ábáda
bant.
- 20 Bale badkár gára bant,
Hodáwanday dozhmen charágáhay
sabzagáni paymá gár.
Haw! Zyána bant, duttay paymá
zyán.
- 21 Badkár wáma kant o padá nadant,
bale pahrézkár pa daspachia bakshit.
- 22 Allamá, áyán ke Hodáwand barkata
dant molká mirása barant,
bale áyán ke nálata kant, gár o
bégwáha bant.
- 23 Hodáwand hamáiy gámán mohra
kant
ke Hodáwanday ráhá shádehia kant.
- 24 Toré bethagalit, zeminá nakapit,
- chiá ke Hodáwand áiy negahpán
ent.
- 25 Warná atán o nun pir án,
bale choshén pahrézkáré nadiston ke
Hodáwandá yalah kortag
yá ke chokki pa nánéa gadá butagant.
- 26 Modám daspach ent o pa ásáni wáma
dant,
chokki barkata kárant.
- 27 Cha badiá démá chahr day o néki kan,
gorhá tán abad molká jahmenenda
bay.
- 28 Chiá ke Hodáwandá adl dóst ent o
wati dóstdarán yalaha nakant.
- Hodáwand tán abad pahrézkáráni posht
o panáh ent,
bale badkáráni nasl goddhaga bit.
- 29 Pahrézkár molká mirása barant o
tán abad hamódá jahmenenda bant.
- 30 Pahrézkáray dap hekmat tálána kant o
zobáni adl.
- 31 Hodáwanday Sharyat áiy delá ent o
pádia nalakoshant.
- 32 Badkár, pa pahrézkára kamina kant o
áiy kóshay randá ent.
- 33 Bale Hodáwand áiá badkáray zóray
tahá naperrénit o
wahdé hakdiwáná baraga bit, pa
mayárbáriá nayliti.
- 34 Hodáwanday wadará bay o hamáiy
ráhá bósht,
ke tará pa molkay mirás baragá
sarperáza kant,
wata genday ke badkár chón god-
dhaga bant.
- 35 Badkár o bérahmén mardé diston ke
sarsabzén drachkéay paymá wati
jáhá shádáb at,
- 36 bale namant o zutt mort,
harché shóházon kort, gendag nabut.
- 37 Béaybén mardá begend o nékdelá
bechár,
chiá ke sohl o émeniay shóház
kanóká ákebaté hast,

38 bale sajjahén sarkash gár o gomsára bant,
badkár goddhaga bant o áyán ákebaté nést.

39 Pahrézkaráni rakkénók Hodáwand ent
o sakkiay wahdá áyáni kalát.

40 Hodáwand áyán madata dant o rakkénit,
cha badkaráni dastá rakkénit o nejáta dant,
chiá ke áiyay mayár o báhóth ant.

38

Oo Hodáwand! Maná yalah makan
Dáuday Zabur. Dazbandié.

1 Oo Hodáwand! Maná gón wati hezhmá hakkal maday o
gón wati gazabá neherr.

2 Chiá ke tai tirán mani ján soptag o tai dastay zór mani sará kaptag.

3 Cha tai gazabá mani jesm o jáná hech dráhié pasht nakaptag o
cha gonáhá, mán haddhán ham salámatié.

4 Mani mayárbári cha sará sar gwastag, gránén béréay paymá cha tágatá gésh ent.

5 Cha mani ahmakiá thappon bó geptag o bazhnák ant.

6 Purah komp o dotal án, sajjahén róchá mátam kanáná gardán.

7 Srená sóchnákén dardé tawrénagá ent o jesmá dráhié nést.

8 Man ájez án o droshag butagán, cha delay áshópá nálán.

9 Oo Hodáwand! Mani sajjahén armán tai démá ant,
áhsard o ginsárton cha taw chér naant.

10 Delon mán sénagá kop koppá ent, wák o twánon dar shotag,
chammáni rozhnái ham gár ent.

11 Dóst o hambalon thappáni sawabá cha man watá kerré dárant o nazzikén ham dur óshtátagant.

12 Á ke mani kóshay randá ant, dám chéra kanant,
badwáh mani gomsár kanagay habará kanant o sajjahén róchá pandala sázant.

13 Bale man karréay paymá án ke naeshkont o gongéay paymá ke bétawár ent.

14 Pa rásti man anchén mardoméay dhawlá án ke naeshkont o dapá passawé nésti.

15 Oo Hodáwand! Pa taigi ent ke wadará án.

Oo Hodáwand, mani Hodá! É taw ay ke passawa dayay.

16 Chiá ke gwashton: “Wahdé pádona larzit,
hamá mardomán mani sará shádehi kanagá mayl
ke watá cha man mastera zánant.”

17 Chiá ke kapagi án o mani dard modám gón man gón ent.

18 Wati mayárbáriá mannán o cha wati gonáhá sakk padard án.

19 Sarzór o salámat ant, á ke mani dozhmen ant,
bázéné bé sawabá cha man naprata kant.

20 Á ke nékiay badalá gón man badia kanant,
mani dozhmen o bohtám janók ant,
chiá ke man nékiay randá án.

21 Oo Hodáwand! Maná yalah makan. Oo mani Hodá! Cha man dur mabay.

22 Oo Hodáwand, mani rakkénók! Pa mani madatá eshtáp kan.

39

Mani rócháni hesáb chi ent?
Pa sázger o washáwázáni sálará. Pa Yedutuná.* Dáuday Zabur.

1 Gwashton ke “pahréza kanán tán gón wati zobáná gonáh makanán.

* 39: 39:0 Yedutun cha mazanén parasteshgáhay washáwázán yakké at.

Tán wahdé badkáré mani kerrá ent wati dapá lagáma kanán.”

2 Chopp o bétawár bután, tantaná sharrén habaré ham nakorton, bale dard o andóhon géshter butant.

3 Delon mán daruná jósh janagá ent. Wahdé géshter pegrona kort, ásá shamálaha† kasshet, gorhá zobánon pach but.

4 “Oo Hodáwand! Mani ákebatá paddar kan, mani rócháni hesáb chi ent, bell tán bezánán ke chón zutta gwazant.

5 Taw mani zend bechilléay kaddá kortag, mani zendmánay sál, tai chammá hecch naent. Saddak án ke ensánay zend yak sáhé gesh naent.” Ósht...

6 Béshakk ensán chó sáhegéá chakkarit, béshakk ke á mopt o náhudagá tach o tága kant, mocch o ambára kant, bale nazánt ke kayá rasant.

7 “Bale nun oo Hodáwand! Man che chizzay wadará án? Ométon tai sará ent.

8 Maná cha sajjahén náparmánián chot-thén o ahmakáni kalági makan.

9 Bétawár án o dapá pacha nakanán, chiá ke é taw kortag.

10 Wati zarbatá cha mani sará dur kan, ke cha tai shahmátá tostag o kap-tagán.

11 Taw pa hakkal ensáná cha gonáhá adaba dayay o áiyay dósténán hamá paymá kanay ke raméz o waróka kant. Saddak án ke ensánay zend sáh o damé gesh naent. Ósht...

12 “Oo Hodáwand! Mani dwáyá beshkon o pa komaká mani peryátay némagá delgósh kan, arsánon mashamósh o bétawár mabay.

Chiá ke tai gwará mehmánéay paymá án, darámadé, wati pet o pirénáni dhawlá.

13 Wati gazabá cha man dur kan, tán cha jahánay yalah kanagá pésar padá gal bebán.”

40

Hodáwandá nókén sawté mani dapá dát

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

1 Gón sabré pa Hodáwandá wadáron kort, démi gón man tarrént o mani peryáti eshkot.

2 Maná cha johlánkén kalléa dar áworti, cha gel o gandápá, mani pádi talaréay sará óshtárent o gámi mohr kortant.

3 Nókén sawté mani dapá dáti, may Hodáay satá o sanáay shayr. Bázéné gendit o mannit o Hodáwanday sará tawkala kant.

4 Bahtáwar hamá ent ke Hodáwanday sará tawkala kant o démá gón porkebrénána nakant, gón hamáyán ke drógén hodáyáni randgiriá gomráh ant.

5 Oo Hodáwand, oo mani Hodá! Taw pa má bázén ajabén kár o shawré kortag, hechkas tai matth buta nakant. Agan belóthán tai káráni bárawá jár bejanán o habar bekanán, haminchok báz ant ke cha hesábá dar ant.

6 Tará pa hayrát o korbánigá hájaté nést, bale mani góshet pach kortag, sóchagi korbánig o gonáháni korbániget nalóthetag.

7 Gorhá gwashton: “Man átkag o tayár án, mani bárawá ketábay tumará* nebisag butag.

8 Oo mani Hodá! Armánon tai lóth o wáhagay sarjam kanag ent, tai Sharyat mani delá ent.”

† 39:3 39:3 Shamálah, bezán ásay zobánok. * 40:7 40:7 Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá kágad yá póstáni sará nebisag o gerd gerdá patáyag butagant.

- 9 Rakkénag o nejátay wasshén hálon mazanén diwáná jár jatag.
Oo Hodáwand! Hamá dhawlá ke taw zánay man wati dap lagám najatag.
- 10 Tai rakkénókén madaton wati delá chér nadátá,
tai wapádári o nejátbakshiyá bárawá habaron kortag o
cha mazanén diwáná tai mehr o wapáon napóshéntag.
- 11 Oo Hodáwand! Maná cha wati rahmatá zebahr† makan,
tai mehr o wapá tán abad maná émen bedárát.
- 12 Chiá ke béhesábén sakkián maná angerr kortag,
mayárbárián maná geptag o dista nakanán,
cha mani saray mudán gésh ant,
mani del kaptag.
- 13 Oo Hodáwand! Mehrabáni kan o maná berakkén.
Hodáwandá! Zutt pa mani madatá byá.
- 14 Á sajjahén ke mani kóshay randá ant o mani marká lóthant
sarjahl o sharmsár bátant,
á ke mani syahróchiay padá ant poshtá berawát o roswá bátant.
- 15 Á ke mani sará “hah, haha” kanant wati sarjahliá hayrán o habakkah bátant.
- 16 Bale á ke tai shóházá ant sajjahén tai bárgáhá shádehi kanát o gal o bál bátant,
á ke tai rakkénókén madatesh dóst ent, modám begwashátant: “Hodáwand mazan ent.”
- 17 Man garib o hájatmand án,
Hodáwandá mani hayál gwar bát.
Taw mani komak o rakkénók ay.
Oo mani Hodá! Dér makan.
- 1 Bahtáwar hamá ent ke garib o bazzagáni hayálá ent,
Hodáwand áiá baláh o mosibatáni róchá rakkénit.
- 2 Hodáwand áiay negahpániá kant o zendaga dárít,
á, molkay tahá bahtáwara bit.
Taw áiá dozhmenáni wáhagáni sará yalaha nakanay.
- 3 Hodáwand áiá nádráhiay wahdá zór o wáka dant,
cha nájórhi o kamzórián áiá dráha kant.
- 4 Man gwasht: “Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan,
maná dráh kan ke tai gonahkár án.”
- 5 Dozhmen pa badwáhi mani bárawá gwashant:
“Kadéna merit o námi gára bit?”
- 6 Wahdé cha áyán yakké mani didará kayt dozobáni habara kant o delá badia ródénit,
dhanná ke dara kapit, wati delay habará kant.
- 7 Sajjahén dozhmen mani helápá halwat o sokoka kanant o
pa mani táwán dayagá pandala sázant.
- 8 Gwashant: “Sellén nádráhiéá geptag,
cha waptagén jáhá hechbar pád átka nakant.”
- 9 Tantaná mani nazzikén dóst ke cha áiá deljam atán,
hamá ke gón man hamkásag at,
áiá ham maná dróhetag.*
- 10 Bale taw, oo Hodáwand! Mani sará rahm kan,
maná pád kan tán wati jostánesh bekanán.
- 11 Cha eshiá zánán ke cha man washnód ay,
ke dozhmen mani sará báládest nabutagant.
- 12 Cha mani tachki o rástiá, taw mani posht o panáh butagay o
modám wati bárgáhá jágaha dayay.
- 13 Hodáwandá satá bát, Esráilay Hodáyá,
cha azal tán abad.

41

Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan
Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

† 40:11 40:11 Zebahr, bezán bébahr.

* 41:9 41:9 Dróhag, bezán pa repk rad dayag. Arabi o Pársiá “khiánat”.

Anchosh bát. Ámin.

Zaburay domi ketáb

42

Zabur 42—72

Oo mani arwáh! Chiá paréshán ay?

Pa sázger o washáwázáni sálará.
Kórahay chokkáni shayri gwashtánk.

- 1 Áskay paymá ke pa kawray ápán zahirwár ent,
hamé paymá, oo mani Hodá, mani arwáh tai zahirán ent.
  - 2 Mani arwáh pa Hodáyá tonnig ent,
pa zend bakshókén Hodáyá,
ke bárén kadi Hodáay bárgáhá rawán o áiy demá záhera bán?
  - 3 Shap o róch warákon ars ent,
Wahdé mardom modám maná gwashant:
“Tai Hodá kojá ent?”
  - 4 Wahdé wati delay dardán darshána kanán,
hayálá kapán ke che paymá mazanén mocchiay hamráh atán,
jashnay mazanén mocchiay o gón shádehiay kukkár o shogrgozáriay sawtán
dém pa Hodáay lógá áyáni rahshón atán.
  - 5 Oo mani arwáh! Chiá gimmortagay?
Chiá mani del o daruná paréshán ay?
Óst o omét Hodáay sará bekan,
chiá ke nóksará hamáiy názénán,
wati rakkénók o
6 wati Hodáyá.
- Mani daruná arwáh gimmortag
paméshká tará cha Ordonay sardhagár* o Hermónay kóhá yáta kanán,
cha Misáray kóhá.
- 7 Tai mazanén ápsaráni grandá,
johlánki, johlánkiá gwánka jant,
tai sajjahén chawl o mawj,
mani sará proshtagant.

* 42:6 42:6 Ordonay sardhagáray maná maróchigén Ordonay molk naent, Ordonay kawr o darag ent.

- 8 Róchá, Hodáwand wati mehrá déma dant o
shapá sawt o zémeli gón man ent,
dwáé dém pa wati zend bakshókén Hodáyá.
- 9 Gón Hodáyá ke mani talár ent gwashán:
“Chiá maná shamoshtaget?
Chiá cha dozhmenay ázará mótk byarán?”
- 10 Dozhmenáni shegánán, mani haddh hurt kortagant,
chiá ke sajjahén róchá maná gwashant:
“Tai Hodá kojá ent?”
- 11 Oo mani arwáh! Chiá gimmortagay?
Chiá mani del o daruná paréshán ay?
Óst o omét Hodáay sará bekan,
chiá ke nóksará hamáiy názénán,
wati rakkénók o wati Hodáyá.

43

Oo mani arwáh! Chiá paréshán ay?

- 1 Oo Hodá! Gonáhay bohtámá cha mani sará bethagalén,
Hodánábáwarén kawméay demá, pa mani hakká jáh bejan o
maná cha badkár o prébkaráni dastá berakkén,
- 2 chiá ke taw mani kalát ay.
Taw parchá maná cha wat dur kortag?
Chiá cha dozhmenay ázará mótk byarán?
- 3 Wati rozhn o rástiy ráh day,
tánke mani rahshón bebant o
maná pákén kóhá o tai bárgáhá byárant.
- 4 Á wahdi Hodáay korbánjáhá rawán,
dém pa Hodáyá ke mani wasshi o shádehi ent.
Oo Hodá, mani Hodá!
Tará gón changá názénán.
- 5 Oo mani arwáh! Chiá gimmortagay?
Chiá mani del o daruná paréshán ay?
Óst o omét Hodáay sará bekan,

chiá ke nóksará hamáia názénán,
wati rakkénók o wati Hodá.

44

Oo Hodá! May madatá byá

Pa sázger o washáwázáni sálará.
Kórahay chokkáni shayri gwashtánk.

¹ Oo Hodá! Má wati góshán eshкотag,
may pet o pirénán gwashtag
ke áyáni zamánagá chónén káret kortag,
gwastagén dawr o bárigán.

² Taw gón wati dastá kawm dar kortant,
bale may pet o pirén sabz kortant.
Kawmet droshtant o
may pet o pirén sháhegáni bak-
shátant.

³ Na áyáni zahmáni zór at ke molkesh gept
na ke básk o bázuán sóbén kortant.
É tai rástén dast at, tai básk o
chehragay rozhn,
chiá ke áyáni sará mehrabán atay.

⁴ Oo Hodá! Taw mani bádsháh ay.
Pa Ákubá péróziay hokmá borr.

⁵ Cha tai némagá ent ke dozhmenán pada
kenzénén,
cha tai námá ent ke orosh barókán
lagatmála kanén.

⁶ Man wati kamánay sará tawkala
nakanán o
zahm maná sóbéna nakant.

⁷ É taw ay ke mára cha dozhmenán
rakkéntag o
badwáh sarjahl kortagant.

⁸ Oo Hodá! Má modám tai sará pahr
kortag o
tán abad tai námay shográ gerén.
Ósht...

⁹ Bale nun taw mára dawr dátag o
bézzat kortag,
may lashkaray hamráha nabay.

¹⁰ Mára dozhmenáni démá pada
kenzénay o
badwáh mára áwára* janant.

¹¹ Mára korbánigén pasáni paymá pa
koshagá eshtaget o
kawmáni nyámá sheng o sháng ko-
rtag.

¹² Taw wati kawm arzáná bahá kortag o
cha áyáni baháyá suddé nabortag.

¹³ Mára hamsáhegáni rishkandi kortag o
kerr o gwaray mardománi kalági.

¹⁴ Taw mára kawmáni nyámá thekk o
neshán kortag,
darkawm sará chandhénant o
maskará kanant.

¹⁵ Sajjahén róchá gón sarjahliá dém pa
dém án o
sharmá mani dém póshetag,

¹⁶ cha bad o rad gwashókáni shegáná,
cha dozhmen o bérgiray dastá.

¹⁷ É sajjahén may sará átkagant,
bale angat má tará nashamoshtag o
gón tai ahdá narást nabutagén.

¹⁸ May del cha taw per natarretag o
pád o gám cha tai ráhá dar nabutag.

¹⁹ Bale taw mára prósh dátag o gón
wahshién haywánán yakjáh kortag,
gón tahárterén tahárókiá póshéntag.

²⁰ Agan má wati Hodáay nám be-
shamoshtén,
yá dast pa bigánagén hodáéa borz
kortén,

²¹ Hodáyá nazántagat?
Chiá ke á cha delay ráz o asrarán
sarpad ent.

²² Bale má tai sawabá sajjahén róchá gón
marká dém pa dém én o
korbánigén pasáni paymá hesáb
áraga bén.

²³ Oo Hodáwand! Ágáh bay. Pa ché wáb
ay?
Jáh jan o mára tán abad yalah makan.

²⁴ Chiá wati démá chéra dayay o
pa ché may bazzagi o lagatmáliá
shamóshay?

²⁵ Chiá ke má háká dém pa chér én o
láp zeminá lacchetag.

²⁶ Pád á o may madatá byá,
wati mehray sawabá mára bemók† o
berakkén.

* **44:10** 44:10 Áwár, bezán jangay tahá lothh o pol kortagén mál o mardom. † **44:26** 44:26 Móka, bezán pa kaséay jány rakkénagá gránén kimmaté dayag, Pársiá “bázkharid”.

45

Oo Hodá! Tai bádsháhi abadmán ent
Pa sázger o washáwázáni sálará. “Susanáni” tarzay sará. Kórahay chokkáni shayri gwashtánk. Eshki sawt.

- 1 Delon cha zébáén gálán sarréch ent,
shayré pa bádsháhá gwashán,
zobán, zabardastén nebisókéay kalamay paymá ent.
- 2 Taw ádamiáni nyámá zébáterén ay o
cha tai lonthán lál o gawhara gwárit,
paméshká Hodáyá tará abadmánén
barkaté dátag.
- 3 Oo tamardén bádsháh! Gón wati shán o
shawkatá
zahmá lánká band.
- 4 Gón hamá shawkatá péróziay aspá
betáchén,
pa rásti, békebri o ensápay dáragá,
bell ke rástén dast tará bákamálén
kár sój bedant.
- 5 Tai tir téz ant o bádsháhay dozhmenáni
delá nendant,
kawm tai pádáni chérá kapant.
- 6 Oo Hodá! Tai bádsháhi taht modámi o
abadmán ent,
tai bádsháhi asá, adl o ensápay asá
ent.
- 7 Taw páki o rásti dóst dáshtag o cha
badiá naprat kortag,
paméshká Hodáyá, tai Hodáyá, tará
géshter cha tai hamráhán
shádehiay rógen per moshtag.*
- 8 Sajjahén jámaget gón morr o aud o tójá
moshtag o washbó butagant.
Ájén† kasráni tahá simmi sázáni
zémel tará shádána kanant.
- 9 Bádsháháni jenek tai gránázén mehmán
ant,
tai rástén némagá, malakah gón Opi-
ray‡ teláháni singará óshtatag.
- 10 Oo jenek! Beshkon o sharriá delgósh
kan,
wati kawm o peti lógá shamósh,

* 45:7 45:7 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag. † 45:8 45:8 Ájén, bezán cha ájá addh butagén. Áj cha pillay dantánán dara kayt. ‡ 45:9 45:9 Ópir jágahé at ke teláhi báz at. § 45:12 45:12 Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: “Suray shahray jenek”. Sur bandené at o mardomi hastómand atant. * 46: 46:0 Alámútay máná “warnáén jenek” ent. Báwar esh ent ke Alámút muzikay yak gálé.

- 11 bell bádsháh tai zébáiay shaydá bebit,
áiay démá pa adab bósht ke á tai
wájah ent.
- 12 Suray shahray mardom§ gón wati
thékiá kayt,
shahray hastómandén mardom tai
razá o washnódiay randá bant.
- 13 Sháhay jenek wati kasrá sakk zébdár
ent,
áiay póshák zargwáp ant.
- 14 Gón pordóchén jámagán bádsháhay
kerrá baranti,
neshtagén jenek, áiy dazgohár, áiy
padá gón ant.
- 15 Pa shádehi dém dayaga bant o
bádsháhi kalátá sara bant.
- 16 Tai pet o pirokáni jágahá, óbádageta
nendant,
áyán sajjahén mol kay kamásh o mas-
tera kanay.
- 17 Tai námay yátá nasláni nasl zendaga
dárán,
paméshká sajjahén kawm tará abad
tán abada názénant.

46

Hodá may kalát ent

Pa sázger o washáwázáni sálará.
Kórahay chokkáni Zabur. “Alámútay”^{*}
tarzay sará. Sawté.

- 1 Hodá may panáhgáh o zór o wák ent,
madat kanóké ke sakkiáni wahdá
tayár ent.
- 2 Paméshká natórsén, toré zemin bejom-
bit o
kóh daryáay delá bekapant.
- 3 Toré áiyáp grumbán o kap o gajj
bebant o
kóh cha áyáni grumbagá belarzent.
Ósht...
- 4 Kawré hast ke jói Hodáay shahrá
shádmána kanant,
borzén arshay Hodáay pákén jágahá.

- 5 Hodá shahray nyámá ent o shahra nasorit,
bámgwáhá Hodá madatia kant.
- 6 Kawm shóresha kanant o hokumat sarshakuna bant,
á wati tawará borza kant o zemin ápa bit.
- 7 Lashkaráni Hodáwand gón má gón ent,
Ákubay Hodá may kalát ent. Ósht...
- 8 Byáét Hodáay kárán bechárét,
begendét ke áiá zeminá chónén béráni áwortag.
- 9 Zeminay chárén kondhán jangán halása kant,
kamáná próshit, nayzahá hurt hurta kant o arrábahán ás mána dárit.
- 10 "Watá bedárét o bezánét ke man, Hodá án,
kawmáni sará hokmrán o jaháná hákem."
- 11 Lashkaráni Hodáwand gón má gón ent,
Ákubay Hodá may kalát ent. Ósht...

47

Hodá, sajjahén jahánay bádsháh

Pa sázger o washáwázáni sálará.
Kórahay chokkáni Zabur.

- 1 Oo sajjahén kawmán! Cháp bejanét.
Gón shádmániay borzén sawtán dém pa Hodáyá kukkár kanét.
- 2 Chiá ke borzén arshay Hodáwand bákamál ent,
sajjahén jahánay mazanén bádsháh.
- 3 Kawmán may chérdasta kant,
ráján may pádáni chérá.
- 4 May mirásá pa má gechéna kant,
wati dóstén Ákubay pahrá. Ósht...
- 5 Hodá shádmániay kukkáráni nyámá borzád shotag,
Hodáwand sornáay tawáray nyámá.
- 6 Gón wati názénkán Hodáyá satá kanét,
názénk janét,
benázénét, may bádsháhá benázénét.
- 7 Chiá ke Hodá sajjahén jahánay bádsháh ent,

áiá gón shayré benázénét.

- 8 Hodá kawmáni sará bádsháhia kant,
á wati pákén tahtá neshtag.
- 9 Kawmáni sarók o master mocch butagant,
gón Ebráhémay Hodáay kawmá yakjáh,
chiá ke jahánay sajjahén sardár,*
Hodáayg ant,
á béhesáb mazanshán ent.

48

May Hodáay shahr

Kórahay chokkáni Zabur.

- 1 Hodáwand mazan o satáay báz láhek ent,
may Hodáay shahray tahá.
Áiay pákén kóh,
- 2 Sahyunay kóh, zébá gón wati borziá,
sajjahén jahánay shádehi,
shomálay borzterén bolandi,
mazanshánén bádsháhay shahr ent.
- 3 Hodá áiay borján ent,
watá mohrén kaláté pajjáréntagi.
- 4 Bádsháh yakjáh butant o hóriá démá shotant,
5 bale anchosh ke shahresh dist,
hayrán o habakkah mantant o torsáná jestant.
- 6 Larzagesh delá kapt,
dardé trondén chó ke janénéay chel-lag o zanká.
- 7 Taw gón ródarátki gwátá
Tarshishay bandenay bójig* próshant.
- 8 Hamá dábá ke eshкотag nun gón wati chammána gendén,
lashkaráni Hodáwanday shahray tahá,
may Hodáay shahrá
ke Hodá tán abad pádária kant.
Ósht...
- 9 Oo Hodáwand! Tai parasteshgáhay tahá
may johlánkén pegr o hayál gón tai mehrá ent.
- 10 Oo Hodá! Tai námay paymá,

* 47:9 47:9 Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: "espar", ke pa sardár o hokmránán kár bandaga bit. * 48:7 48:7 Bójig, bezán lánch, yakdár, kashti.

- tai satá zeminay chárén kondhán sara bit.
tai rástén dast adl o rástíá porr ent.
- 11 Cha tai dadrasiá Yahudáay métag shádmán bátant o Sahyunay kóh shádán.
- 12 Sahyuná zyárat kanét, áiy chágerdá begardét o borján hesáb kanét,
- 13 áiy mohrén diwáláni némagá sharriá hayál gwar dayét o sajjahén kalátáni bechárét, tánke gón nókén naslá begwashét
- 14 ke Hodá hamesh ent, may Hodá, abad tán abad, hamá ent ke tán marká may rahshóna bit.

49

Málay sará tawkal nádáníé

Pa sázger o washáwázáni sálará, Kórahay chokkáni Zabur.

- 1 Oo sajjahén kawmán! Beshkonét.
Oo jahánay drostigén jahmenendán! Delgósh kanét.
- 2 Borz o jahlén mardom doén, azgár o nézgár, shomá sajjahén.
- 3 Mani dap, hekmat bayána kant, delay johlánkén pegr, pahm o zánta bakshit.
- 4 Góshá dém pa nemunah o batalé tarrénán, wati delay cháchay granchá gón changay sázá pacha kanán.
- 5 Baláh o sakkiáni róchán chiá betorsán, á wahdá ke rad dayókáni badi maná angerra kant?
- 6 Áyáni tawkal pa wati zarr o málá ent o wati mazanén hastiay sará pahra kanant.
- 7 Saddak án ke hechkas wati brátay zendá móketa* nakant o áiy hónbaháyá Hodáyá dáta nakant.
- 8 Chiá ke zenday mókag sakk grán ent o hech kimmaté áiy porr korta nakant
- 9 tánke ensán namirán bemánit o

hechbar kabrá magendit.

- 10 Chiá ke gendagá én, dáná ham merant o nádán o bésodd ham haláka bant o wati mál o hastiá pa degarána kel-lant.
- 11 Kabr áyáni abadmánén lóga bit, nasláni nasl, áyáni menendjáh, harchont ke kallagáná wati námesh per kort.
- 12 Ádami wati arzesh o hastómandiá namánit, chárpádáni paymá ent ke bérána bant.
- 13 Esh ent jáheláni ásar, hamáyáni ákebat ke wati habaráni mannók ant. Ósht...
- 14 Pasáni paymá dém pa mordagáni jaháná ráh dayaga bant, hamódá ke mark áyáni shopánka bit. Bámgwáhán, nékdel áyáni sará hokmránia kanant o áyáni jesm o ján kabrá pussit, dur cha borzén márhián.
- 15 Bale Hodáwand mani arwáhá cha mordagáni jaháná mókit o maná wati dastá zurit. Ósht...
- 16 Wahdé shomá gendét kasé hastómanda bit o lógay shawkati gésha bit, matorsét.
- 17 Chiá ke markay wahdá chizzé gón wata nabárt o shawkati gón áiy kabrá narawt.
- 18 Tán hastómand ent mardom áiy satá dayant. Harchont ke zendá watá bahtáwar zántagi,
- 19 bale wati pet o pirénáni hamráha bit, ke zenday rozhná hechbara nagen-dant.
- 20 Ádami wati arzesh o hastómandiay tahá nádán ent, chárpádáni paymá ent ke bérána bant.

* 49:7 49:7 Mótag, bezán pa kaséay jányay rakkénagá gránén kimmaté dayag, Pársiá "bázkharid".

50

Hodá wat may dádras ent
Asápay Zabur.

- 1 Hamá porwák, Hodáwandén Hodá habara kant o zeminá gwánka jant, cha ródarátká tán rónendá.
- 2 Hodá cha Sahyuná ke zébáiy kamál ent, wati nurá drapshána kant.
- 3 May Hodá kayt o bétawára nabit, ér barókén áse démá enti o trondén gwát o lurhé chágerdá.
- 4 Borzén ásmánán ham gwánka jant o zeminá ham, tánke wati mardománi dadrasía bekant.
- 5 “Hodádóstán mani gwará yakjáh kanét, hamá ke gón korbánig kanagá, gón man ahdesht bastag.”
- 6 Ásmán áiy adl o rástíá jára janant, chiá ke Hodá wat dádras ent. Ósht...
- 7 “Oo mani mardomán! Beshkonét ke habara kanán. Oo Esráil! Tai helápá gwáhia dayán. Man Hodá án, shomay Hodá.
- 8 Pa korbánigi naent ke tará hakkala dayán, tai sóchagi korbánig modám mani chammáni démá ant.
- 9 Na cha tai lógá gwaské zurán o na pasé cha tai gwáshá.*
- 10 Chiá ke jangalay sajjahén haywán manig ant, hazarán kóhání dalwat†.
- 11 Kóhestagáni sajjahén báli morgán jáha karán o har ché ke zeminá gardit manig ent.
- 12 Agan shodig atán tará sahigon nakortagat, chiá ke jahán o harché áiy hast, manig ant.
- 13 Gókáni góshatá warán? Pasáni hóná nóshán?
- 14 Wati shogrgozáriay korbánigá Hodáyá pesh kan o wati kawlá gón borzén arshay Hodáyá purah kan.
- 15 Sakki o sóriáni róchá maná belóth,

man tará nejáta dayán o taw maná shán o shawkata dayay.”

- 16 Bale Hodá gón badkárá chosha gwashit: “Tará che hakk ent ke mani Sharyatay rahbandáni habará bekanay yá mani ahd o paymánay bárawá chizzé begwashay?”
- 17 Chiá ke cha adab o tálimá bészár ay o mani habará poshtá dawra dayay.
- 18 Dozzé ke genday, démet róshena bit o gón zenákárán hamráha bay.
- 19 Dapay lagámá pa badiá yalaha kanay o zobáná pa prébá.
- 20 Modám wati brátay helápá habara kanay, wati mátay chokkay sará bohtáma janay.
- 21 Taw é kár kortagant o man hecch nagwasht, hayálet kort ke man tai payméné án. Bale nun tará malámata kanán o tai mayár o gonáhán tai chammáni démá éra kanán.
- 22 “Oo Hodá shamoshtagénán! É habará neshán kanét, agan na, shomará chondh chondha kanán o kas shomará rakkénta nakant.
- 23 Á kas ke shogrgozáriay korbánigá péshta kant hamá maná shán o shawkata dant, pa wat ráhé tayára kant o man áiy hamá nejátá péshta dárán ke cha mani némagá ent.”

51

Cha mani gonáhán sar gwaz

Pa sázger o washáwázáni sálará, Dáuday Zabur, wahdé Nátán Nabi, cha Dáud o Batshebahay wapt o wábá rand, áiy kerrá átk.

- 1 Oo Hodá! Pa wati mehrá bechár o mani sará rahm kan! Cha wati békesásén rahmatán náparmániánon gár kan.
- 2 Pa sarjami maná cha mayárbárián beshód o cha gonáhánon pák kan!

* 50:9 50:9 Gwásh, bezán wárh. † 50:10 50:10 Dalwat, bezán haywán.

- 3 Chiá ke wati náparmaniána zánán o mani gonáh modám chammáni déma ent.
- 4 Man tai helápá, tahná tai helápá gonáh kortag o hamá káron kortag ke tai chammá bad ent. Paméshká, taw ke habara kanay barhakk ay o dádrasiay wahdá béayb ay.
- 5 Pa rásti man mayárbár pédá butagán o cha hamá wahdá ke mátay lápá kaptán, gonahkár.
- 6 Nun deljam án ke taw cha mani del o jabiná* rástiy lóthók ay o chér o panáhén daruná maná hek-mata bakshay.
- 7 Gón zupáay lambán† pákon kan ke pákizaga bán, maná beshód ke cha barpá espéterra bán.
- 8 Bell ke shádehi o shádmániá beshkonán, bell á haddh ke taw droshtagant gal o bál bebant.
- 9 Cha mani gonáhán sar gwaz o sajjahén mayárbáriánon gár kan.
- 10 Oo Hodá! Mani daruná pákén delé bejórhén o mani del o jabiná padá mohrén ruhé byár.
- 11 Maná cha wati bárgáhá dur maperrén o wati Pákén Ruhá cha man pach mager.
- 12 Wati dátagén rakkénagay shádehiá padá beday o maná morádigén ruhé bebaksh.
- 13 Gorhá sarkashén mardomán tai ráhán tálíma dayán o gonahkár tai kerrá wátarra kanant.
- 14 Oo Hodá! Oo mani rakkénókén Hodá! Maná cha hón o kóshay gonáhá be-rakkén o zobánon tai adl o rástíá názénit.
- 15 Hodáwandá! Mani lonthán pach kan, tánke mani dap tará satá bekant.
- 16 Tará pa korbánigá wáhagé nést, agan na, mana áwort,

* 51:6 51:6 Jabin, bezán wajud, darun, zamir, wejdán. † 51:7 51:7 Zupáay lamb Esráiliáni korbánigáni rasmán pa palgár kanagá kár bandaga butant. Zupá kasánén drachké.

- sóchagi korbánig tará washnóda nakant.
- 17 Hodáay delpasondén korbánig, prosh-tagén arwáh ent. Oo Hodá! Proshtag o tawbahkárén deléa taw jahla najanay.
- 18 Pa wati washnódiá bechár o gón Sahyuná mehrabán bay, Urshalimay diwálán padá addh kan.
- 19 Gorhá cha rást o ádelén korbánigán shádána bay, cha sóchagi korbánigá ke sarjamá sóchaga bit, tai korbánjáhá gwask pésh kanaga bant.

52

Tawkal pa Hodáay mehrá

Pa sázger o washáwázáni sálará, Dáuday shayri gwashtánk, á wahdá ke Edumi Duig, Sháulay kerrá shot o á sahig korti ke “Dáud, Ahimelekay lógá shotag.”

- 1 Oo porzórén mard! Chiá badiay sará pahra kanay? Hodáay mehr dáemi ent.
- 2 Oo prébkár! Tai zobán, tabáhi o barbádiay pandalána sázit, almásén tégéay paymá.
- 3 Tará badi cha nékiá dóster ent o dróg cha rástíá. Ósht...
- 4 Oo prébkárén zobán! Har bérán kanókén habará dósta dáray.
- 5 Bale Hodá tará abadia próshit. Tará chakápit o cha tai gedána gwajit o cha zendagénáni zeminá tai risshagá kasshit. Ósht...
- 6 Pahrézkára gendit o torsit, badkáray sará kandit o gwashit:
- 7 “Haw! Esh ent á kas ke Hodái wati kalát nakort. Tawkali wati bázén mál o dawlatay sará bast o wati barbád kanagá twáná but.”

- 8 Bale man zaytunay sabzén drachkéay
paymá án,
ke Hodáay lógá sabza bit.
Mani tawkal Hodáay mehray sará ent
abad tán abad.
9 Pa tai kortagén kárán
modám tai shográ gerán o
Hodádóstáni démá
pa tai námá ométwár án,
chiá ke tai nám nék ent.

53

Nékkaré nést

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Mahallátay”^{*} tarzay sará. Dáuday shayri gwashtánk.

- 1 Nádán wati delá gwashit:
“Hodáé nést.”
É palit ant o káresh bazhnák,
nékkaré nést.
- 2 Hodá cha ásmáná bani ádamá chárit
tán begendit bárén dánáé hast
ke Hodáay shóházá ent.
- 3 Sajjahénán Hodáay ráh gár dátág,
hórigá palit butagant,
nékkaré nést,
yakké ham nést.
- 4 Badkár hech sarpada nabant?
É mani kawmá anchosha warant ke
mardom nagana warant o
Hodáyá hech tawára nakanant.
- 5 Ódá ke hech torsé nést
é sakka torsant,
chiá ke Hodá shomay angerr
kanókáni haddhán sheng o shánga
kant,
taw eshán sharmendaga kanay,
chiá ke Hodáyá á cha wat dawr
dátagant.
- 6 Kasé cha Sahyuná byáyát o Esráilá
berakkénát.
Wahdé Hodá washbahtiá pa wati
kawmá pera tarrénit,
Ákub gal o bála bit o Esráil shádehia
kant.

54

Gón wati námá maná berakkén

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón simmi sázán. Dáuday shayri gwashtánk, hamá wahdá ke Zépay mardom Sháulay kerrá shot o gwashtesh: “Bárén, Dáud watá may nyámá chér dayagá naent?”

- 1 Oo Hodá! Gón wati námá maná berakkén.
gón wati zóra gonáhay bohtámá cha
mani sará bethagalén.
- 2 Hodáyá! Mani dwáyá gósh kan o
dapay habarán beshkon.
- 3 Chiá ke bigánag, mani démá pa dozhmeni pád átkagant o
setamger mani kóshay padá ant,
hamá ke Hodáyá wati chammáni
démá nayárant. Ósht...
- 4 Bale haw! Hodá mani komak kanók ent,
Hodáwand mani zenday dárók ent.
- 5 Mani dozhmenáni badi áyáni jenday
chakká kapát,
wati wapádáriay sawabá, áyán gár
kan.
- 6 Oo Hodáwand! Wati delkashén ko-
rbánigán tará pésha kanán o
tai námay shográ gerán, chiá ke nék
ent.
- 7 Parchá ke taw maná cha har sakki o
sóriá rakkéntag,
mani chamm dozhmenay prósh
waragay sháhed butagant.

55

Cha dozhmenáni tawára hayrán án

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón simmi sázán. Dáuday shayri gwashtánk.

- 1 Oo Hodá! Mani dwáyá beshkon o
watá cha mani zári o peryátán chér
maday.
- 2 Mani némagá delgósh kan o passaw day,
wati nálag o zangán paréshán án.
- 3 Cha dozhmenáni tawár o
cha badkáráni kukkárán bétágat o
hayrán án.

* 53: 53:0 Báwar esh ent ke Mahallát sázé yá muzikay yak gálé.

Chiá ke náhakká maná ranjénant o
gón hezhmé mani dozhmeniá kanant.

⁴ Del mán sénagá azáb ent o
markay torson sará kaptag o

⁵ bimm o dehshatá maná chér tarréntag.

⁶ Gwashán: “Dréchá kapóti balón per
butén,
tánke balón bekortén o áram
begepténán,

⁷ Haw! Dém pa durén jágahána shotán o
dasht o gyábánon wati hankéna kort.
Ósht...

⁸ Pa eshtápia shotán o jáhé chéra bután,
cha lurh o tuppánán dur.”

⁹ Hodáwandá! Áyáni zobáná anchosh
betarrén
ke yakdomiá sarpad mabant,
chiá ke shahrá jang o chópa gendán.

¹⁰ Róch o shap shahray chágerdá
diwáláni sará tarragá ant o
shahr cha náensápi o petnahá porr
ent,

¹¹ cha harábi o bérániá sarréch ent o
setam o repk, cha áiy bazará dura
nabit.

¹² É dozhmené naent ke maná shegána
jant,
agan na, mana sagget,
badwáh naent ke gón pahré mani démá
óshtátag,
agan na, cha áiy chéra bután.

¹³ Ji, taw ay mani matth,
mani bráhondag o nazzikén dóst,

¹⁴ ke mará wasshén hamráhié hastat
hamá wahdá ke gón mazanén moc-
chié Hodáay lógá gámena jat.

¹⁵ Mark áyáni chakká bekapát o
zendahgórr bátant,
chiá ke badi áyáni lóg o deláni tahá
ent.

¹⁶ Bale man Hodáyá gwánka janán o
Hodáwand maná rakkénit.

¹⁷ Bégáh o sabáh o némróchá
zanga janán o peryáta kanán o
á mani tawará eshkont.

¹⁸ Mani jesm o jáná cha hamá jangá ke
démá dar átkag

pa dráhi o salámátia rakkénit,
bell toré bázéné mani démá
óshtátag.

¹⁹ Hodá ke cha azal wati bádsháhi tahtay
sará neshtag,
eshkont o sharmendagesha kant.
Ósht...

Chiá ke badala nabant o
Hodátorsiesh nést.

²⁰ Mani bráhondagá wati dast dóstáni
helápá shahárt o
wati kawli próst.

²¹ Zobáni chó thélá charp at
bale deli jangig,
dapay habari cha rógená narmter,
bale kasshetagén zahm atant.

²² Wati paréshánián pa Hodáyá bell,
ke á tai dárók ent,
á hechbar pahrézkarán kapagá naylit.

²³ Bale taw, oo Hodá,
badkarán johlterén kallá dawra
dayay,
hónwár o prébkárén mardom
wati rócháni némá ham zendaga
namánant,
bale man tai sará tawkala kanán.

56

Hodáay sará tawkala kanán

Pa sázger o washáwázáni sálará.
“Bétawár o durdastén kapótay” tarzay
sará. Dáuday shayr, hamá wahdá ke
Pilistián Dáud Gatay shahrá dazgir kort.

¹ Oo Hodá! Mani sará rahm kan,
ke dozhmen sakk mani randá ant,
sajjahén róchá, mani sará orosha
kanant.

² Sajjahén róchá, dozhmen maná la-
gatmála kanant,
chiá ke bázéné pa kebr mani sará
orosha kant.

³ Wahdé maná torsit
tai sará tawkala kanán.

⁴ Hodáay sará, ke áiy habará satá kanán,
Hodáay sará tawkala kanán o natórsán,
hákién ensán maná ché korta kant?

- 5 Sajjahén róchá, mani habarán tába dayant o sajjahén honaresh pa mani ázár dayagá ent.
- 6 Pandala sázant o kamina kanant, mani gámána chárant o mani koshagay randá ant.
- 7 Gón é sajjahén badián rakketa kanant? Oo Hodá! Wati hezhmay tahá kawmán sarshakun kan.
- 8 Taw mani darpadariay hesábána dáray, mani arsán wati arsdáná bekan, é tai ketáb o daptarán nebeshtah naant?
- 9 Gorhá á wahdá ke tará gwánka janán dozhmen pada kenzant. Eshiá zánán ke Hodá gón man ent.
- 10 Hamá Hodá ke áiy habará satá kanán, haw, hamá Hodáwand ke áiy habará satá kanán,
- 11 Hamá Hodáay sará tawkala kanán o natórsán. Ensán maná ché korta kant?
- 12 Oo Hodá! Báyard ent gón taw wati kortagén kawlán purah bekanán, pa taw shogrgozáriay korbánigán pésha kanán.
- 13 Chiá ke taw, oo Hodá, maná cha marká rakkénay o mani pádán cha lakoshagá dáray, ke zenday rozhná tai bárgáhá gám bejanán.

57

Tai bánzoláni sáhegá panáha zurán

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Barbád makanay” tarzay sará. Dáuday shayr, hamá wahdá ke Dáud cha Sháulá tatk o gáreá chér but.

- 1 Mani sará rahm kan. Oo Hodá! Mani sará rahm kan, chiá ke mani arwáh tai mayár o báhóth ent. Tai bánzoláni sáhegá panáha zurán, tán hamá wahdá ke é baláh berawt o begwazit.
- 2 Borzén arshay Hodáay gwará peryáta kanán,

- hamá Hodá ke gonáhay bohtámá cha mana thagalénit.
- 3 Cha ásmáná wati komaká ráha dant, maná rakkénit o áyán ke maná lapáshant, pa hakkal adaba kant. Ósht... Hodá wati mehr o wapádáriá rawána kant.
- 4 Mani arwáh shéráni nyámá ent, ás bon dayókáni nyámá wapsán, hamá mardománi nyámá ke dantánesh tir o nayzah ant o zobánesh tézén zahm.
- 5 Oo Hodá! Ásmánáni sará bátay, tai shawkat sajjahén zeminá sheng bát.
- 6 Mani pádáni démá dámesh chér kort o arwáhon sarshakun but. Ráhay sará chátेश kótk, bale wat ódá shakun butant. Ósht...
- 7 Oo Hodá! Mani del mohr ent. Mani del mohr ent o sawt o sáza janán.
- 8 Oo mani arwáh! Ágáh bay. Oo chang o soródán! Ágáh bét. Man bámgwáhá cha wábá páda kanán.
- 9 Oo Hodáwand! Tará kawmáni nyámá satá kanán o pa taigi kabilaháni nyámá sawta janán.
- 10 Chiá ke tai mehr báz ent, tán arshá rasit o tai wapádári tán jambarán.
- 11 Oo Hodá! Ásmánáni sará bátay, tai shawkat sajjahén zeminá sheng bát.

58

Hodá zeminay dádras ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Barbád makanay” tarzay sará. Dáuday shayr.

- 1 Oo hákemán! Shomay bétawári náensápi naent? Mardománi nyámá pa ensáp dádrasia kanét?

- ² Enna, wati delá béadlia sázét o shomay dast zeminá petnah páda kanant.
- ³ Badkárán cha mátay lápá wati ráh gár dátá o cha pédáeshá gomráh o drógband ant.
- ⁴ Áyán zahré mán ent chosh ke máray zahrá, syahmáreyay dhawlá ant ke góshi bastagant o
- ⁵ hech paymá wati démá pa márgeráni áwázá natarrénit, harchont ke ezm o honara kanant.
- ⁶ Oo Hodá! Esháni dantánán mán dapá prósh.
Hodáwandá! É warnáén shéráni neshén dantánán cha boná dar kan.
- ⁷ Tachókén ápáni paymá gár bátant, wahdé kamána kasshant tiresh konth bátant o pad o nesháne maylátant,
- ⁸ halazunay paymá ke gón rawagá ápa bit o eshkand butagén chokkay paymá ke hechbar róchay rozhná nagendit.
- ⁹ Cha eshiá pésar ke shomay déz konthagáni ásá bemárant, * tarr bebant yá hoshk, Hodáesh gár o gomsár kanát.
- ¹⁰ Pahrézkár, bérá ke gendit, shádehia kant, wati pádán mán badkáráni hóná shódit.
- ¹¹ Mardoma gwashant:
“Albat ke pa pahrézkára mozzé hast, Hodáé hast ke zeminay sará dádrasia kant.”

59

Maná cha dozhmenán berakkén
Pa sázger o washáwázáni sálará. “Barbád makanay” tarzay sará. Dáuday shayr, hamá wahdá ke Sháulá pa Dáuday kóshá, lahtén chárug áiy lógá rawán dát.

- ¹ Oo mani Hodá! Maná cha dozhmenán berakkén o cha áyán ke mani helápá jáha janant, mani negahpániá bekan.
- ² Maná cha badkárán berakkén o cha hónigán neját beday.
- ³ Bechár ke che paymá pa mani kóshá kaminesh kortag.
Oo Hodáwand! Zórakén mard mani helápá yakjáh butagant, maná hech gonáh o mayaré ham nést.
- ⁴ Man hech gonáh o mayaré nakortag, bale é angat mani sará orosh kanagá tayár ant.
Pa mani komaká pád á o mani hálá bechár.
- ⁵ Oo Hodáwand, oo lashkaráni Hodá! Taw Esráilay Hodá ay, ágáh bay, sajjahén kawmán sezá beday o badkárén dróhókáni* sará rahm makan. Ósht...
- ⁶ Shapá pera tarrant, kochekáni paymá gorrant o shahray chágérdá gardant.
- ⁷ Bechár ke cha dapá ché dara kanant, zahmesh dapá ent, gwashant: “Kass eshkonagá naent.”
- ⁸ Bale taw, oo Hodáwand, áyáni sará kanday, sajjahén kawmáni sará rishkanda kanay.
- ⁹ Oo mani wák o zór! Tai rahchár án, chiá ke taw mani kalát ay, oo Hodáwand!
- ¹⁰ Hodá pa man mehrabán ent o mani komaká kayt, dozhmenáni sará wati péróziá gendán.
- ¹¹ Oo Hodáwand ke may espar ay! Áyán makosh, chosh mabit ke mani kawm be-shamóshit.
Gón wati zórakíá eshán sargardán kan o ér byár.

* 58:9 58:9 Mára, bezán mahsus kanag. “khiánatkár”, Orduá “dhukábáz”.

* 59:5 59:5 Dróhók, bezán mardomé ke pa repk rada dant. Pársiá

- 12 Pa wati dapay gonáh o lontháni
habarán
wati kebray tahá bandig bebant.
Esháni nálat o drógbandiay sawabá,
13 eshán wati hezhmay tahá gár o gomsár
kan,
gár o gomsár kan ke hech pasht
makapant,
tán zánag bebit
ke cha Ákubá beger tán zeminay
har kondhá Hodá bádsháhia kant.
Ósht...
- 14 Shapá pera tarrant,
kočekáni paymá gorrant o
shahray chágerdá gardant.
- 15 Warákay shóházá sar sar janána bant
o
agan sér mabant wába nakapant.
- 16 Bale man tai kodratay tawsipá sawt o
sáza janán,
sohbá tai mehray satáyá sawta janán
o shádehia kanán,
chiá ke taw mani borzén kalát ay o
sakkiáni wahdá mani panáhgáh.
- 17 Oo mani wák o twán! Tará názénán.
Hodá mani borzén kalát ent,
mani Hodá ke gón man mehra kant.

60

Dozhmenáni démá mára madat kan

Pa sázger o washáwázáni sálará. "Susanay" tarzay sará. Gwáhié. Pa tálimá Dáuday shayr, hamá wahdá ke Dáudá gón Naharaymay Árámián o Sóbahay Árámián jang kort o hamá wahdá ke Yuáb per tarret o Wáday dashtá cha Edumián dwázdah hazár mardomi kosht.

- 1 Oo Hodá! Taw mára yalah kortag o may
sangar próshtagant,
hezhmnák butagay, bale nun gón má
wasshán bay.
- 2 Zeminet jombéntag o tal dátag,
taláni beger ke larzagá ent.
- 3 Wati kawmet gránén jáwarán
perréntag,

* **60:8** 60:8 Swás chagal dayagay máná gerag o wati kanag ent. † **60:8** 60:8 Band 6 tán 8 á bázén jágah o mardománi náma kayt.

mára madhósh kanókén sharábet
wárentag.

- 4 Bale angat bayraket pa Hodátorsán
borzád kortag
tánke yakjáh bebant o cha dozhme-
nay kamáná berakkant. Ósht...
- 5 Gón wati rástén dastá berakkén o pas-
saw beday
tán hamá ke tará dóst ant berakkant.
- 6 Hodáyá cha wati pákiá habar kort:
"Shekémá gón shádehi bahra kanán
o
Sukkótay daragá kesása kanán.
- 7 Galyád manig ent o Manassi mani,
Epráim mani jangi koláh ent,
Yahudá bádsháhiay asá o
- 8 Muáb mani dasshódi trasht,
Edumay sará wati swásá chagala
dayán* o
Pilistiahay sará wati péróziay
gwánká janán."†
- 9 Kay maná choshén shahréa kárit ke
sangarband ent?
Kay maná dém pa Edumá rahshóna
bit?
- 10 Oo Hodá! Taw mára yalah dátag.
Oo Hodá! Padá may lashkaráni
hamráha nabay.
- 11 Dozhmenáni démá mára madat kan,
chiá ke ensánay madat békár o
náhudag ent.
- 12 Gón Hodáyá sóbéna bén,
hamá ent ke may dozhmenán
pádmála kant.

61

Maná dém pa talára bar

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón simi sázán. Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodá! Mani peryátá beshkon o
mani dwáyá gósh dár.
- 2 Tará cha zeminay godhsará gwánka
janán,
wahdé delona drahit.
Maná dém pa talaréa bar ke cha man
borzter ent.

- ³ Chiá ke taw mani panáhgáh butagay o dozhmenáni démá mohrén borjé.
- ⁴ Bell ke tai tambuá tán abad bemánán o tai bánzoláni sáhegá panáh bezurán. Ósht...
- ⁵ Chiá ke taw, oo Hodá, mani dátagén kawl eshkotagant o wati námay torsetagénáni miráset maná bakshátag.
- ⁶ Bádsháhay omray róchán báz kan o áiay sálán, tán sajjahén naslán.
- ⁷ Hodáay bárgáhá tán abad sháhi tahtá benendát, wati mehr o wapádáriá áiay negahpán kan.
- ⁸ Nun tai námá modám názénán o wati kawlán har róch puraha kanán.

62

Arwáhon Hodáay rahchár ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Yedutunay”* tarzay sará. Dáuday Zabur.

- ¹ Mani arwáh pa émeni tahná Hodáay rahchár ent, chiá ke mani rakkénag cha hamáiy némagá ent.
- ² Mani talár o mani rakkénók tahná hamá ent, mani kalát ent, hechbara nalarzán.
- ³ Tán kadén mardéay sará orosha kanét tánke sarjamiá bekoshéti, chosh ke proshtagén diwál o kaptagén shank o pallé?
- ⁴ Albat pandala sázant ke áiá cha borzád sarshakun bekanant. Cha dróg bandagá lezzata barant, gón wati dapá barkata dayant, bale delay tahá nálata kanant. Ósht...
- ⁵ Oo mani arwáh! Pa émeni tahná Hodáay rahchár bay, chiá ke mani omét gón hamáiy ent.
- ⁶ Mani talár o mani rakkénók tahná hamá ent,

- mani kalát ent, mana nalarzán.
- ⁷ Mani neját o ezzat gón Hodáyá ent, hamá mani mohrén talár ent, mani panáhgáh ent.
- ⁸ Oo mardomán! Hodáay sará tawkal kanét o delay hálán hamáiy démá darshán kanét, Hodá may panáhgáh ent. Ósht...
- ⁹ Pa rásti ke ensán cha daméá géshter naent, bani ádam prébé, agan sháhémá tóresh bekanant hech naant. É sajjahén, yakjáh cha damé géshter naant.
- ¹⁰ Pa zolm o zóra tawkal makanét o pa dozziá omét mabandét, harchont ke shomay mál géshtera bit, pa áiá del mabandét.

- ¹¹ Hodáyá yak habaré gwashtag o man do eshkotag, ke zór o kodrat Hodáayg ent o
- ¹² mehr o rahm ham taig ent, oo Hodáwand! Taw harkasá áiay kortagén káráni hesábá, mozza dayay.

63

Arwáhon tai tonnig ent

Dáuday Zabur, hamá wahdá ke Yahudáay gyábáná at.

- ¹ Oo Hodá! Mani Hodá taw ay, gón wati sajjahén del o jáná tai shóházá án, arwáhon tai tonnig ent o jesm o jánon tai hodónák, béap o hoshkén zeminéá.
- ² Tai pákén jágahá, maná tai shobén butag, tai shán o kodraton distag,
- ³ chiá ke tai mehr cha zendá sharter ent, mani lonth tará názénant.
- ⁴ Tán zendag án tará názénán o pa tai námá dastán borza kanán.
- ⁵ Arwáhon anchosh séra bit chó ke yakké wasshén waráké bwárt o

* **62:** 62:0 Yedutun cha mazanén parasteshgáhay washáwázán yakké at.

dapon gón shádmánén lonthán tará názénit.

⁶ Wati bestaray tahá ham tará yáta kanán
o
shapáni pásán tai hayálá bán.

⁷ Tai bánzoláni sáhegá tará názénán,
chiá ke taw mani madatkár ay.

⁸ Arwáhon gón taw bandók ent o
rástén dastet mani posht o panáh.

⁹ Á ke mani koshagay pad o randá ant gár
o gomsára bant o
zeminay johlánkián éra rawant.

¹⁰ Zahmáni dapá tarrant o
tólagáni waráka bant.

¹¹ Bale bádsháh Hodáay dargáhá
shádehia kant o
harkas ke gón Hodáyá sawgenda
wárt pahra kant,
chiá ke drógbandáni dap chopp o
bandaga bit.

64

Maná cha badkárán chér day

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

¹ Oo Hodá! Wahdé nálán o peryáta
kanán, mani tawará beshkon o
zendá cha torsnákén dozhmenán be-
rakkén.

² Maná cha badkáráni pandalán chér day,
cha radkáráni áshópá.

³ Chiá ke wati zobáná zahmáni paymá
téza kanant o
wati tahlén habarán tiray paymá
kára bandant

⁴ tánke cha wati sangarán bémayará
neshánag bekanant.
Anágat o bé torsá áiá tira janant.

⁵ Radén kára yakdomiá delbaddhia
dayant,
habar ke kanant, maksadesh wati
dámáni chér kanag ent.
Gwashant: “Kayesha gendit?”

⁶ Náensápiá dalil o honara kanant o
gwashant:
“Má tamán o kamálén shawré ko-
rtag.”

Pa rásti ke ensánay del o hayál zánaga nabant.

⁷ Bale Hodá áyán tira jant o
anágat thappiga bant.

⁸ Á wati jenday zobánay sawabá thagala
warant.
Harkas ke begenditesh pa áyán sará
chandhénit.

⁹ Sajjahén bani ádama torsant,
Hodáay kára jára janant o
áiay kára pa hósh o sára chárant.

¹⁰ Pahrézkár Hodáwanday dargáhá
shádehi kanát o
áiay dargáhá panáh bezurat.
Sajjahén nékdel pahr bekanátant.

65

Hodáay kawr sarréch ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur. Sawté.

¹ Oo Hodá! Sahyuná satá o saná tai
wadará ent,
gón taw may kawl puraha bant.

² Oo taw ke dwáyána eshkonay!
Sajjahén mardom dém pa taw
káyant.

³ Á wahdá ke gonáh mani sará lombetant,
taw mára bakshet.

⁴ Bahtáwar hamá ent ke tawi gechéna
kanay o wati bárgáhá káray
tánke hamódá jahmenend bebit.
Cha tai dargáhay nékiá séráp bátén,
cha tai parasteshgáhay pákiá.

⁵ Gón wati bákamálén karán, mára pa adl
o ensáp passawa dayay.
Oo may rakkénókén Hodá!
Zeminay chár kondh o durdastterén
daryáyáni omét gón taw ent.

⁶ Taw ay ke gón wati zór o wáká kóhet
jórhéntagant o
watá gón kodratá selahbandet kortag,

⁷ daryáyáni gorraget áram kortant,
mawjáni tawár o kawmáni áshóp.

⁸ Zeminay chár kondhá nendók cha tai
neshánián hayrán ant,
taw shagreb o magrebá parmáay ke
shádmániay kukkára bekanant.

- 9 Taw zeminay hayáldáriá kanay,
áiá ápa dayay o ábáda kanay.
Hodáay kawr sarréch ent
taw mardomán gandoma bakshay
chiá ke tai shawr hamé butag.
- 10 Taw zeminay palán* ápa dayay o
dhagará hamdasta kanay,
gón gwáragá narmia kanay o
rost o rodómá barkata dayay.
- 11 Gón wati nékiá sálá tájé sará dayay,
tai pádráh ham cha barkatá sarréch
ant.
- 12 Gyábánáni charágáh ábáda bant o
kóhán wati srén pa shádmáni basta-
gant.
- 13 Dhagárán watá gón ramagán
póshéntag o
daragán gón gandomá,
shádmániay kukkárá borza kanant o
sawta janant.

66

Tai kár bákamál ant

Pa sázger o washáwázáni sálará. Sawté.
Zaburé.

- 1 Oo zeminay sajjahén mardomán! Pa
Hodáyá shádehiay gwánká be-
janét.
- 2 Áiay námay mazaniá názénét o
áiay shán o shawkatá satá kanét.
- 3 Hodáyá begwashét: “Tai kár chenkadar
bákamál ant.
Tai wák o kodratay mazaniay sawabá
dozhmen tai démá háká kapant.
- 4 Zeminay sajjahén mardom tará sojdaha
kanant o
tará názénant.
Haw! Tai námá sárháyant.” Ósht...
- 5 Byáét o bechárét ke Hodáyá ché kortag,
ajabén kár pa bani ádamá.
- 6 Daryái hoshk kort o
Hodáay kawm ódá pád payádaká cha
kawrá gwast,
áiay bárgáhá shádmáni bekanén.
- 7 Á gón wati kodratá tán abad
bádsháhia kant,

chammi gón kawmán ent.
Sarkesh áiay helápá pád mayáyant.
Ósht...

- 8 Oo kawmán! May Hodáyá satá kanét,
pa borztawári benázénéti.
- 9 May zendi rakkéntag o
pádi cha thagalagá dáshtagant.
- 10 Oo Hodá! Chiá ke taw márá
chakkásetag,
taw márá nograhay paymá
palgártag.
- 11 Taw márá dámá dawr dátag o
may gardená mazanén béré eshtag.
- 12 Cha tai razáyá mardomán márá sar-
jamiá lagatmál kortag,
cha áp o ásá gwastagén,
bale márá sarsabzén jáhéa
áwortaget.
- 13 Gón sóchagi korbánigán tai dargáhá
káyán o
gón taw wati kawlán puraha kanán,
14 hamá kawl ke lonthán wádah dátag o
dapá gwashtagant
sakki o sóriáni wahdá.
- 15 Pazzóréen dalwatán sóchagi korbániga
kanán,
gón gwarándháni korbánigay duttán,
pa taw pas o gók nadra kanán.
Ósht...
- 16 Oo sajjahén Hodátorsán! Byáét o
beshkonét,
hamá chizzána gwashán ke pa man
kortaganti.
- 17 Gón wati dapá áiay kerrá peryáton
kortag,
áiay satá o saná mani zobáná at.
- 18 Agan badié mani delá butén
Hodáwandá mani habar gósh
nadáshtagat.
- 19 Bale Hodáyá pa rásti eshкотag o
mani dwáay tawári gósh dáshtag.
- 20 Hodáyá satá bát ke cha mani dwáyá
nádelgósh nabutag o
wati mehri cha man dur nadáshtag.

* 65:10 65:10 Pal, bezán dhagáray nangár kanagá rand, hamá drájén borz o jahli ke áyáni tahá keshár keshaga bit.

67

Sajjahén kawm tará satá kanátant
Pa sázger o washáwázáni sálará. Pa
simmi sázán. Zaburé. Sawté.

- 1 Hodá may sará mehrabán bát, mára
barkat bedayát o
wati démá pa má drapshán kanát,
ósht...
- 2 tánke tai ráh jaháná zánag bebit o
tai dátágén rakkénag sajjahén
kawmáni nyámá.
- 3 Oo Hodá! Kawm tará satá kanátant,
sajjahén kawm tará satá kanátant.
- 4 Kawm shádehi kanátant o shádmániay
gwánká bejanátant,
chiá ke taw kawmáni sará pa ensáp
dádrasia kanay o
jahánay kawmáni rahshóna bay.
Ósht...
- 5 Oo Hodá! Kawm tará satá kanátant,
sajjahén kawm tará satá kanátant.
- 6 Zeminá wati bar o samar dátág,
Hodá, may Hodá, mára barkat be-
dayát.
- 7 Hodá mára barkat bedayát
tánke zeminay chár kondh áiyay
mazaniá sharap bedayant.

68

Hodá jáh janát
Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday
Zabur. Sawté.

- 1 Hodá jáh bejanát o áiyay dozhmen sheng
o sháng bátant,
á ke cha áiy naprata kanant cha áiyay
dargáhá betachátant.
- 2 Anchosh ke dútt bála kant eshán
betáchén,
anchosh ke móm ásay démá ápa bit,
badkár Hodáay dargáhá gár o gomsár
bátant.
- 3 Bale pahrézkár shádmán o
Hodáay dargáhá gal o bál bátant o

cha wasshiá shádehi kanátant.

- 4 Pa Hodáay sawt bejanét o áiyay námá
názenét,
pa áiy ke jambarán swár ent satá o
sanáay tawará borz kanét.
Áiyay nám Hodáwand ent,
áiyay bárgáhá shádehi kanét.
- 5 Hodá wati pákén bárgáhá
chórhawáni pet ent o janózámáni
dádras.
- 6 Hodá békasán pa lóg o jáha kant o
bandigán, ázát o ábád,
bale sarkesh, hoshkén zeminéá
nendóka bant.
- 7 Oo Hodá! Á wahdá ke wati kawmay
rahshón atay,
á wahdá ke gyábáná mallán atay,
ósht...
- 8 zemin larzet o
ásmánán hawr gwart,
Hodáay bárgáhá, Sináay kóhay
yagdánagén Hodáay,
Hodáay bárgáhá, Esráilay Hodáay.
- 9 Oo Hodá! Taw bázén hawré gwárent o
tai mirás ke hoshk o wayrán butagat,
taw séráp kort.
- 10 Tai ramag ódá jahmenend but.
Cha wati nékiá, oo Hodá,
taw béwas rózi dátant.
- 11 Hodáwand wati habará jára jant,
bashárat árókén janén, mazanén
lashkaré ant.
- 12 Bádsháh gón wati lashkarána jehant o
tachant,
janén wati lógá áwarán* bahra
kanant.
- 13 Toré gwásh o áhorráni tahá wáb bebay
kapódaráni bál nograhpósha bant o
potthesh teláhrang.
- 14 Wahdé Porwákén Zórá bádsháh sheng
o sháng kortant,
barpá Salmunay kóhay sará gwart.
- 15 Oo mazankóh! Oo Báshánay kóh!
Oo bázthollén† kóh! Oo Báshánay
kóh!

* **68:12** 68:12 Áwár, bezán jangá dast áwortágén mál, zarr o mardom. † **68:15** 68:15 Tholl, bezán kóhay tuskén
borzi. Bázthollén kóhéá bázén borzié hast.

- 16 Oo bázthollén kóh! Pa ché hamá kóhá gón hasaddé cháraḡá ay ke Hodáyá pa wati lógjáhá gechén kortag, hamódá ke Hodáwand tán abad jahmenenda bit?
- 17 Hodáay arrábah hazáráni hazár o lakkáni lakk ant, Hodáwand cha Sináay kóhá wati pákén jágahá átkag.
- 18 Á wahdá ke arshá borz butay bázén bandigé zortet, cha mardomán thékiet zort, tantaná cha sarkashán ham, tánke taw, oo Hodáwandén Hodá, ódá jahmenend bebay.
- 19 Hodáwandá satá bát, may rakkénókén Hodáyá ke har róch may bárána saggit. Ósht...
- 20 May Hodá rakkénókén Hodá ent, cha marká rakkénag Hodáwanday dastá ent, tahná Hodáwanday.
- 21 Bale Hodá dozhmenáni sará próshit, hamáyáni pormudén saray gobbahá próshit ke wati gonáháni tahá gáma janant.
- 22 Hodáwandá gwashtag: “Áyán cha Básháná pera tarrénán, áyán cha daryáay johlánkián pera tarrénán,
- 23 tánke tai pád áyáni hóná lagatmál bekanant o tai kochekáni zobán ham wati bahrá cha dozhmenán begerant.”
- 24 Oo Hodá! Tai jashnay kárwán gendaga bit mani Hodá o mani bádsháhay kárwán mán pákén jágahá.
- 25 Démá sháer o poshtá sázger o nyámá jenek tamburag janagá ant.
- 26 Hodáyá mán mazanén diwánán benázénét. Oo Esráilay óbádagán! Hodáwandá benázénét.
- 27 Benyáminay kasánén kabilah hamódá ent,

Yahudáay kamásh áyáni hákem ant, Zebulunay kamásh o Naptáliay kamásh, mazanén rombé ant.

- 28 Tai Hodáay parmán ent ke taw zóráwar bebay. Oo Hodá! Anchosh ke pésará kortaget, wati zór o wáká mára pésh bedár.
- 29 Pa tai parasteshgáhay háterá ke Urshalimá ent bádsháh pa taw thékia kárant.
- 30 Kalam o kásháni nyámay rastará‡ hakkal day o kawmáni gwaskáni nyámá gókáni góromá. §
- Rastar érdasta bit o nograha kárit. Jangdóstén kawmán sheng o sháng kan.
- 31 Kásed cha Mesrá káyant Habashah eshtápiá wati dastán dém pa Hodáyá borzáda kant.
- 32 Oo jahánay molkán! Pa Hodáyá sawt bejanét, Hodáwandá gón sawtá benázénét, ósht...,
- 33 hamáia ke ásmánán shahswária kant, kwahnén ásmánán, hamáia ke wati áwázá borza kant, trond o porwákén áwázá.
- 34 Hodáay kodratá jár bejanét, ke shán o shawkti Esráilay sará ent o kodrati, ásmánáni sará.
- 35 Oo Hodá! Taw wati pákén jágahá bákamál ay, Esráilay Hodá wati kawmá zór o wáka bakshit. Hodáyá satá o saná bát.

69

Oo Hodá! Maná berakkén

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Susanáni” tarzay sará. Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodá! Maná berakkén ke áp tán mani gardená ent.
- 2 Johlánkén pujgelán mén butagán, jágahé ke páda naóshtit.

‡ 68:30 68:30 Rastar, bezán derrókén jánwaré chó ke shér o polang. § 68:30 68:30 Górom, bezán gókáni romb.

- Johlánkén ápáni tahá kaptagán o
hár o lahrhán maná angerr kortag.
- ³ Cha bázén peryátán damon bortag,
mani nokk hoshk ent o
chamm wati Hodáay wadará tahár
butagant.
- ⁴ Á ke bésawab cha man naprata kanant
cha mani saray mudán géshter ant.
Bázéné mani gár kanagay randá ent
dozhmen mani sará drógén bohtáma
janant.
Cha man lóthant hamá chizzán per
betarrénán
ke man nadozzetagent.
- ⁵ Oo Hodá! Taw zánay ke man ahmaki
kortag,
mani gonáh cha taw chér naant.
- ⁶ Oo Hodáwand, oo lashkaráni
Hodáwand!
Hamá ke tai wadárig ant mani
sawabá sharmendag mabátant.
- Oo Esráilay Hodá!
Hamá ke tai shóházá ant mani
sawabá roswá mabátant.
- ⁷ Chiá ke pa taigi maná sobakka kanant o
mani dém cha sharmá póshénag bu-
tag.
- ⁸ Brátáni chammá bigánag butagán o
wati mátay chokkáni démá
darámadé.
- ⁹ Á gayrat ke maná pa Hodáay lógá
hastent,
maná jánsócha kant o báhénit o
tai rad o bad kanókáni rad o bad,
mani sará kaptagant.
- ¹⁰ Á wahdá ke arson rétkag o róchagon
dáshtag
sobakk kanag butagán.
- ¹¹ Á wahdá ke sugi god o póshákon gwará
kortagant,
esháni kerrá batalé butagán.
- ¹² Shahráy masteráni gwará nám o dap án
o
sharábiáni sawt.
- ¹³ Bale man, oo Hodáwand, tai rahmay
wahdá,
tai dargáhá dwá kanán.
Oo Hodá! Cha wati bázén mehr o
wapádáriá,
gón deljamén rakkénagé passaw be-
day.
- ¹⁴ Maná cha pujgelán dar kan,
tánke ér maboddhán.
Cha naprat kanókáni panjagá maná be-
rakkén o
cha johlánkén ápán dar kan.
- ¹⁵ Mayl ke hár maná angerr kanant,
yánke johlánki maná ér barant,
yá mani sará kall wati dapá bebandit.
- ¹⁶ Oo Hodáwand! Mani passawá beday ke
tai rahmat báz ant,
wati rahmatáni kesás o hesábá, wati
démá gón man betarrén.
- ¹⁷ Démá cha wati hezmatkárá mapóshén,
pa mani madatá eshtáp kan
ke sakk tang átkagán.
- ¹⁸ Nazzik byá o maná berakkén,
dozhmenáni sawabá maná bemók.
- ¹⁹ Taw á sobakkián wata zánay ke mani
sará ant o
mani sharmsári o roswáián,
mani sajjahén dozhmen tai démá ant.
- ²⁰ Sobakki o béezzatián mani del
próshtag o dar mantagán,
rahmay wadará atán o dastá nakapt,
gamwáreyay shóházá atán o naraset.
- ²¹ Warákay badalá, maná jawresh dát o
wahdé tonnig bután tropshén
sharábesh nóshént.
- ²² Parzónagesh dámé bát o
sohl o émeniesh talké.
- ²³ Chammesh tahár bát o magendátant o
srénesh drahad o larzagá bát.
- ²⁴ Wati hezhmá áyáni sará begwáren,
gazabay ácheshá pa áyán berasén.
- ²⁵ Lóg o jágahesh haráb o wayrán bát,
áyáni gedánán hechkas jahmenend
mabát.
- ²⁶ Chiá ke hamáiá ázára rasénant ke taw
jatag o
hamáiay ranjáni habará kanant ke
taw thappig kortag.
- ²⁷ Mayár pa mayáresh beladdh,
cha tai adlá bébahr bátant.
- ²⁸ Cha zendagénáni daptará gár bátant,
gón pahrézkarán yakjáh nebisag
mabátant.

- 29 Bale nun man, setam distag o padard án.
Oo Hodá! Tai neját maná émen bedárát.
- 30 Hodáay námá gón sawta názénán o gón bázén shogrgozáriá shán o shawkatia dayán.
- 31 É chizz Hodáyá cha gwaskéá géshter pasonda bit,
cha mazankánth o mazansrombén gókéá.
- 32 Békebr o darbésh é chizzá ke begendant gal o shádána bant.
Oo Hodáay shóház kanókán! Zendahtel bátét.
- 33 Hodáwand nyázmandáni dwáyán gósha dárít o wati bandigén mardomán bazzag o wára nakant.
- 34 Ásmán o zemin áia benázénant,
daryá o áia y tahay sajjahén sahdár.
- 35 Chiá ke Hodá Sahyuná nejáta dant o Yahudáay shahrán nóksará addha kant.
Kawm ódá jahmenenda bit o molkay hakkén wáresa bit.
- 36 Molk áia y hezmatkáráni poshtpaday mirása bit o áia y námay dóst dárók ódá jahmenenda bant.

70

Pa mani madatá eshtáp kan

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur. Dazbandié.

- 1 Oo Hodá! Zutt kan o maná berakkén.
Oo Hodáwand! Pa mani madatá eshtáp kan.
- 2 Á ke mani kóshay randá ant,
sarjahl o sharmsár bátant,
á ke mani barbádiá gala bant,
pad bekenzát o roswá bátant.
- 3 Á ke mani sará “hah, haha” kanant,
cha pashaliá poshtoká kenzátant.
- 4 Bale á ke tai shóházá ant,
sajjahén tai dargáhá shádehi kanát o gal o bál bátant,
á ke tai dátágén nejátesh dósta bit,

modám begwashátant:
“Hodáwand mazanshán ent.”

- 5 Bale man setam distagén mohtájé án.
Oo Hodá! Dém pa man eshtáp kan,
taw mani rakkénók o madatkár ay.
Oo Hodáwand! Dér makan.

71

Oo Hodáwand! Maná yalah makan

- 1 Oo Hodáwand! Man tai mayár o báhóth án,
maná sharmsár makan.
- 2 Pa wati adlá maná berakkén o bechotthén,
delgóshá gón man kan o maná berakkén.
- 3 Mani panáh dayagay talár bay,
ke modám dém pa áia byáyán.
Taw pa mani rakkénagá hokm kortag,
chiá ke mani talár o kalát taw ay.
- 4 Oo mani Hodá maná cha badkáráni dastá berakkén,
cha setamger o bérahmáni panjagá.
- 5 Chiá ke taw, oo Hodáwand, mani omét ay o cha kasániá, oo Hodáwand, óst o ométon tai sará butag.
- 6 Cha pédáeshá mani komak kanók butagay,
é taw butagay ke maná cha mátá pédá kortag,
mani satá o sárháyagáni dém modám gón taw ent.
- 7 Pa bázénéá neshánié butagán,
chiá ke taw mani mohrén panáhgáh ay.
- 8 Dapon cha tai tawsipá porr ent,
cha tai shán o shawkatá sajjahén róchá.
- 9 Piriá maná cha watá dur makan,
á wahdá ke twánona kotthit, yalahon makan.
- 10 Chiá ke dozhmen mani helápá habará ant,
á ke mani koshagay randá ant horigá pandala sázant.
- 11 Gwashant: “Hodáyá yalah kortag,
berawén begeréni,
kassia narakkénit.”

- 12 Oo Hodá! Cha man dur mabay,
Oo mani Hodá! Mani madatá eshtáp
kan.
- 13 Mani bohtám janók sharmsár o tabáh
bátant o
á ke mani ázáray padá ant
pashal o sharmendag bátant.
- 14 Bale man modám tai komakay ométwár
án o
tará gésh o géshter satá kanán.
- 15 Tai ádelén káráni habará kanán,
sajjahén róchá tai dátageén nejátay
járá janán,
harchont ke áyáni hesáb cha mani
zánagá dhann ent.
- 16 Mana káyán o Hodáwanday
porwákén káráni járá janán, tahná
Hodáwanday,
tai adlay járá janán, tahná tai.
- 17 Oo Hodá! Taw maná cha kasániá sój
dátage,
modám tai ajabén káráni járá janán.
- 18 Oo Hodá! Nun ke pir án o mud espét
ant,
maná yalah makan,
tán nókén padréchay nyámá tai zóray
járá bejanán o
sajjahén áyókén naslán cha tai wák o
twáná sahig bekanán.
- 19 Oo Hodá! Tai adl tán borzén arshá ent,
taw ay ke mazanén káret kortage.
Oo Hodá! Tai matth kay ent?
- 20 Harchont taw maná bázén sakki o sóri
pésh dáshtage,
bale padá mani zendá bódénay*,
Haw, nóksará maná cha zeminay
johlánkiá borzáda káray.
- 21 Mani ezzatá borztera baray
maná padá ásudaga kanay.
- 22 Man tará gón chang o soróda názénán,
chiá ke taw wapádár ay, oo mani
Hodá!
Gón rabábay sázá tará názénán,
oo Esráilay Pákén!
- 23 Mani lonth shádmániay kukkára
kanant,
man tará názénán,
ke taw maná móketage.

- 24 Sajjahén róchá tai ádelén káráni zegrá
kanán
chiá ke á ke mani ázár rasénagey
lóthók atant,
sarjahl o sharmsár butagant.

72

Wati adlá bádsháhá baksh

Solaymánay Zabur.

- 1 Oo Hodá! Wati adlá bádsháhá bebaksh,
wati ensápá bádsháhay chokká,
2 tánke á pa ensáp tai kawmay sará
dádrasi bekant,
setam distageénáni sará pa adl.
- 3 Kóh pa kawmá ábádi byárátant,
jomp o tomp, pahrézkáriay samará.
- 4 Bádsháh kawmay setam distageénáni
hakká bedayát,
mohtájáni chokkán berakkénát o
setamgerán tabáh kanát.
- 5 Nasláni nasl tai sharap o ezzatá
bedárátant,
tánke rócha drapshit,
tánke máh nura dant.
- 6 Bádsháhay hákemi hamá hawráni
paymá bát ke rotageén sabzagáni
sará gwárant,
hamá hawráni paymá ke zeminá
sérápa kanant.
- 7 Áiay ahdá pahrézkár shádáb bátant,
tán hamá wahdá ke máh nura dant
ábádi bát.
- 8 Daryá tán daryá áiay bádsháhi barjáh
bát o
cha kawrá* tán zeminay goddhi sim-
sarán.
- 9 Áiay dargáhá gyábánay nendók sará
jahl bekanátant,
áiay dozhmen hák bechatthátant.
- 10 Tarshish o tayábgwaráni[†] sardhagáray
bádsháh hamáíá song o máliát be-
dayátant,
Shébá o Sabáay bádsháh pa áiá théki
byárátant.
- 11 Sajjahén bádsháh, áiay démá sará jahl
bekanátant,
sajjahén kawm áiay hezmatá
bekanátant.

* **71:20** 71:20 Bódénage, bezán zendá nókén shádábi o napas mán kanag.
kawrá. † **72:10** 72:10 Tayáb, bezán daryáay kerr; sáhel.

* **72:8** 72:8 Bezán cha Parátay

- 12 Chiá ke á hájatmandán hamá wahdá rakkénit ke peryáta kanant, setam distagénán o hamáyán ke matkáré néstesh.
- 13 Nezór o hájatmandáni sará rahma kant
o hájatmandáni zendá rakkénit.
- 14 Áyáni zendá cha zolm o sheddatá nejáta dant, áyáni hóná gránkimmata zánt.
- 15 Omri báz bát, Sabáay teláh áiy peshkash bátant. Mardom modám áiy dwágó bátant o sajjahén róchá pa áiyá barkat belóthátant.
- 16 Gandom sajjahén molká anchosh báz bát ke jompáni sará chawl bejant o bar o samari anchosh báz bát ke Lobnáná ent. Shahrán mardom anchosh ábád bátant ke sabzag mán dhagárán.
- 17 Bádsháhay nám namirán bát, tán rócha drapshit nám o tawári bemánát. Sajjahén kawm cha áiyá barkat begerátant
o áiyá mobáarak begwashátant.
- 18 Hodáwandén Hodáyá satá bát, Esráilay Hodáyá, ajabén káráni kanók tahná hamá ent.
- 19 Áiyay porshawkatén námá tán abad satá bát, áiyay shán o shawkat sajjahén zeminá begerát. Anchosh bát. Ámin.

- 20 Dáude Yassiy dwá hamedá kotthant.

Zaburay sayomi ketáb

73

Zabur 73—89

Á ke cha taw dur ant gár o gomsára bant

Asápay Zabur.

- 1 Pa rásti Hodá pa Esráilá mehrabán ent, pa hamáyán ke delesh sáp ent.
- 2 Bale kammé mantagat bethagalán, nazzik at pád belakoshant.
- 3 Chiá ke pa porkebrán hasaddi bután,

hamá wahdá ke man badkár ábádi o ásudagiá distant.

- 4 Chiá ke áyán tán marká dardé per nést
o wassh o sérláp ant.
- 5 Á degaráni paymá ranj o zahmatá naant
o mardomi baláháni tahá nakapant.
- 6 Paméshká kebr áyáni gwaray hár ent o hezhm o gazab áyáni póshák.
- 7 Chammesh cha pazzóriá dar átkagant o delay hayálánesh haddé nést.
- 8 Pa maskará o badwáhi habara kanant, pa kebr zolm o setamá wati zobáná kárant.
- 9 Dapá ásmánay helápá pacha kanant o zobánesh sajjahén zeminá gipt.
- 10 Paméshká kawm dém pa áyána rawt o pa galé hamáyáni dastay ápána wárt.
- 11 Gwashant: “Hodá che paymá zánt? Borzén arshay Hodáyá é dhawlént zántkári hast?”
- 12 Haw, badkár chosh ant, modám ásudag ant o mál o melkatesh démá rawán ent.
- 13 Pa rásti man wati del mopt o náhudagá pák dáshtag o dast mán bégonáhiá shoshtagant.
- 14 Har róch ázárán kaptagán o har sohbá hakkala warán.
- 15 Agan begwashténon: “É habarána kanán,” man tai chokkáni nasl dróhetagat.
- 16 Wahdé é sajjahén chizzáni zánagay johdon kort, pa man grán at,
- 17 tán hamá wahdá ke Hodáay pákén jágahá shotán. Nun é mardománi ákebaton dist.
- 18 Pa rásti áyán lakoshánkén jáhána perrénay, gár o gomsáriay chátá dawra dayay.
- 19 Anágat gár o zawála bant, cha torsá sarjamá bérána bant.
- 20 Wábéay dhawlá ant ke wahdé chamm pacha bant gára bit, á wahdá ke taw páda káay, oo Hodáwand,

- eshán wahméay paymá mána
nayaray.
- 21 Á wahdá ke mani arwáh zahr o tahl at
del résh,
- 22 bépahm o nazántkár atán,
tai dargáhá haywánéay paymá,
cha pahm o póhá dhann.
- 23 Angat ham modám gón taw án,
taw mani rástén dastá geray.
- 24 Gón wati sar o sóján maná rahshónia
kanay o
randá gón shán o shawkaté zuray.
- 25 Ásmáná, abéd cha taw maná kay hast?!
Zeminá ham, abéd cha taw hech
chizzé nalóthán.
- 26 Mani jesm o ján o del balkén zawál
bebant,
bale Hodá mani delay kalát ent,
tán abad mani gisshetagén
bahrwandh.
- 27 Pa rásti á ke cha taw dur ant gár o
gomsára bant o
hamáyán bérána kanay ke gón taw
béwapá ant.
- 28 Bale pa man wasshi hamesh ent ke
Hodáay nazziká bebán,
Hodáwandon wati panáhgáh kortag,
tán tai sajjahén kárán jár bejanán, oo
Hodáwand!
- 3 Wati gámán dém pa wati hamé
modámigén wayránagán betarrén,
chiá ke dozhmená har chizz bérán
kortag ke tai pákén jágahá butag.
- 4 Dozhmenán tai didárjáhay tahá gorret o
wati bayrak* pa neshániá mekk kor-
tant.
- 5 Hamáyáni paymá atant ke wati taparán
jangalay drachkáni sará borza
barant.
- 6 Áyán, tai pákén jágahay sajjahén
ájetagén dár
gón wati tapar o téshagán prósho o
hurt kortant.
- 7 Tai pákén jágahesh ás kasshet o hák o
por kort,
tai námay menendjáhesh palit kort.
- 8 Wati delá gwashtesh: “Áyán sarjamiá
wati panjagay chérá kárén,”
gorhá Hodáay sajjahén didárjáhesh é
sardhagára sótkant.
- 9 Nun hech neshánié nagendagá én,
hech nabié pasht nakaptag o
cha má kass ham nazánt ke tán kadén
é paymá bit.
- 10 Oo Hodá! Tán kadén dozhmen tai sará
bekandit?
Doyhmen tán abad tai námá bad o
rad bekant?
- 11 Chiá wati dastá poshtá dáray,
wati rástén dastá?
Dastá pach kan o pa áyán gári o tabáhié
byár.

74

Oo Hodá! Chiá mára yalah dátaget?
Asápay shayri gwashtánk.

- 1 Oo Hodá! Chiá mára tán abad yalah
dátaget?
Pa ché tai hezhmay ás pa tai
charágahay pasán rók ent?
- 2 Wati kawmay yátá bekap,
ke taw cha dérén zamánagán pa bahá
zortagatant,
ke taw móketagant tán tai kawm o
mirás bebant.
Sahyunay kóhay hayálá bekap ke ódá
jahmenend butagay.
- 12 Bale Hodá cha dérén zamánagán mani
bádsháh ent,
ke zeminay sará nejátbakshén kára
kant.
- 13 É taw atay ke daryáet gón wati zór o
wáká do ném kort o
daryáay baláháni saret ápáni nyámá
prósho tant,
- 14 Liwyátánay† saret prósho tant o
gyábánay sahdaráni waráket kort.
- 15 Jó o sarchammag, taw rombént o rawán
kortant,
modámigén kawr, taw hoshk kortant.
- 16 Róch taig ent o shap ham tai
máh o róch taw barjáh dáshtagant.

* 74:4 74:4 Bayrak, bezán parcham. † 74:14 74:14 Liwyátán mazanén ápi rastaré butag.

17 É taw atay ke zeminay hand o simsaret gishhéntant,
garmág o zemestánay addh kanók taw ay.

18 Oo Hodáwand! Yátá bekap ke dozhmen che paymá maskará kanant o názántén mardom tai námá che paymá bad o rada gwashant.

19 Wati kapótá rastaráni warák makan o setam distagén kawmay zendá tán abad mashamósh.

20 Wati bastagén ahdá bedár, chiá ke é sardhagáray tahárén jágah cha zolm o zóray kodóh o kodámá porr ant.

21 Mayl ke pádmálén mardom gón roswái pad bekenzant,
setam distag o hájatmand tai námá satá bekanátant.

22 Oo Hodá! Jáh jan o wati hakkay démpániá bekan,
yátá bekap ke názánt sajjahén róchá che paymá tai sará kandant.

23 Wati dozhmenáni kukkárán mashamósh, dozhmenáni shóreshá ke modám borzád ent.

75

Hodá ádel ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. "Barbád makanay" tarzay sará. Asápay Zabur. Sawté.

1 Oo Hodá! Tai shográ gerén,
tai shográ gerén ke tai nám nazzik ent
o
mardom tai ajabén káráni habará kanant.

2 Taw gwashay: "Wati gishhéntagén wahdá pa ensáp dádrasia kanán.

3 Hamá wahdá ke zemin o áiy sajjahén nendóka larzant,
é man án ke áiy pádagán mohra dárán. Ósht...

4 Gón porkebrán gwashán: 'Pahr ma-bandét,' o gón badkárán: 'Wati kánthán borz makanét.'

5 Wati kánthán enkadár borz makanét o pa kebr o gorunáki habar makanét.' "

6 Chiá ke sarperázi na cha ródarátká kayt, na cha rónendá o na cha gyábáná.

7 É Hodá ent ke dádrasia kant,
yakkéá éra jant o yakkéá sarborza kant.

8 Chiá ke Hodáay dastá jámé,
cha porjóshén sharáb o tahlagá porr ent.

Sharábá réchit o zeminay sajjahén badkár áiy tán goddhi trampá warant.

9 Bale man modám Hodáay káráni habará kanán,
Ákubay Hodáyá názénán.

10 "Sajjahén badkáráni kánthána próshán,
bale pahrézkáráni kánth borz dáraga bant."

76

Hodáay démá kay óshtáta kant?

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón simmi sázán. Asápay zabur. Sawté.

1 Yahudiahá Hodá zánag o pajjáh áraga bit,
Esráilá áiy nám mazan ent.

2 Áiy tambu Shalimá* ent o menendjáh, Sahyuná.

3 Ásgwárén tiri hamódá prósttant,
zahm o espar ham, ke jangi seláh ant.
Ósht...

4 Taw drapshán ay o shawkat o shánet, cha á kóhestagán zébáter ent ke shekárá porr ant.

5 Delér áwár janag butant,
wati goddhi wábá ant,
cha jangáwarán yakké ham namant ke dasté besorénit.

6 Oo Ákubay Hodá! Cha tai neherrán,
áyáni arrábah o aspán sar pa markay wábá dát.

7 Taw bákamál ay,
wahdé hezhma geray, kay tai démá óshtáta kant?

* 76:2 76:2 Shalim hamá Urshalim ent.

- 8-9 Taw cha ásmáná dádrasia kanay o wahdé taw, oo Hodá, pa dadrasia jáha janay ke zeminay sajjahén setam distagénán neját bedayay, zemin cha torsá chopp o bétawára bit. Ósht...
- 10 Pa ensáná tai hezhm ham tai satáay sawaba bit o pasht kaptagén hezhmá taw wati lánká banday.
- 11 Gón wati Hodáwandén Hodáyá kawl bekanét o wati zobánay sará bóshtét, á sajjahén ke kerr o gwarán ant pa hamáia théki byárant ke bákamál ent.
- 12 Á hákemáni gorurána próshit, zeminay bádsháh cha áia torsant.

77

Sakki o sóriáni róchá Hodáay shóházá án
Pa sázger o washáwázáni sálará. Pa Jedutuná. Asápay Zabur.

- 1 Man Hodáyá tawára kanán o pa komaká hamáia gwánka janán, mani peryát gón Hodáyá ent o á mani áwázá gósha dárit.
- 2 Sakki o sóriáni róchá Hodáwanday shóházá án, sajjahén shapá mani dast dráj ant o dama nabarán, mani arwáh arám geraga nalóthit.
- 3 Hodáyá yáta kanán o nálán, pegra kanán o delprósha bán. Ósht...
- 4 Taw mani chammán nazz bayagá naylay, paréshán án o habar korta nakanán.
- 5 Gwastagén wahdáni hayálá kapán, kwahnén ahd o bárigáni.
- 6 Shapán, wati sawtay hayálá kapán, delá báz pegriga bán o arwáhon josta kant:
- 7 “Hodáwand tán abad yalaha kant o padá hechbar mehrabána nabit?
- 8 Áiay mehr pa modámi halás butag o kawli pa sajjahén naslán zawál?

- 9 Hodáyá mehrabán bayag shamoshtag o wati rahmati hezhmay tahá band kortag?” Ósht...
- 10 Mana gwashán: “É shakk o sawál maná ranjénant. Nun hamá ahd o bárigáni hayálá kapán ke borzén arshay Hodáyá wati rástén dast shahártag.”
- 11 Oo Hodáwand! Tai kárán yáta kanán, tai ajabén kárán ke taw péshi zamánagán kortagant.
- 12 Tai kortagén sajjahén káráni bárawá pegra kanán o tai kerdáni hayálá bán.
- 13 Oo Hodá! Tai ráh pák ent. Kojám hodá may Hodáay paymá mazan buta kant?
- 14 Taw hamá Hodá ay ke ajabén kára kant. Taw wati zór o wák sajjahén kawmáni nyámá pésh dáshtag,
- 15 gón wati básk o kodratá wati kawm rakkéntag, Ákub o Issopay chokk. Ósht...
- 16 Ápán tará dist, oo Hodá! Ápán tará dist o larzetant, johlánki drahága laggetant.
- 17 Jambarán ápa gwart o ásmánán grandet, tai grókay tir har némagá retkant.
- 18 Tai granday tawár danz o gwátáni tahá at, tai nurá jahán róshná kort, zemin larzet o jombet.
- 19 Tai ráh cha mazanén daryáyá gwast o tai keshk cha mazanén ápán, bale tai pádáni pad gendag nabutant.
- 20 Taw wati kawm Mussá o Hárunay dastá rahshóni kort, ramagéay paymá.

78

Eshía pa démi naslán sar kanét
Asápay shayri gwashtánk.

- 1 Oo mani kawm! Mani sóján gósh dár o delgóshá gón mani habarán kan.

- 2 Wati dapá pa batal pacha kanán o kwahnén chách o chistánán máná kanán,
 3 hamá ke má eshкотag o zántagant, hamá ke may pirénán márá gwashtagant.
 4 Eshán cha áyáni chokk o nomásagán chéra nadayén, gón áyókén naslá Hodáwanday porshawkatén káráni kessahá kárén, Hodáwanday zór o twánay kessahá kárén
 o áiy kortagén ajabén mójezaháni kessahá.
 5 Áiá gwáhié pa Ákubá esht, Sharyati pa Esráilá áwort o may pet o piréni parmán dátant ke eshán wati chokk o nomásagán sarpad bekanét,
 6 tán démi naslesh bezánant o hamá chokk ham ke angat pédá nabutagant, wati wahdá, gón wati chokk o nomásagán esháni kessahá bekanant,
 7 tánke á ham Hodáay sará tawkal bekanant o Hodáay kárán mashamóshant o áiy hokmán bemannant.
 8 Wati pet o pirénáni paymá mabant, sarkash o mánmayátk* ke delesh gón Hodáyá nabast o arwáhesh gón Hodáyá wapádár naat.
 9 Epráimi, harchont ke gón kamánán selahband atant, bale janagay róchá tatkant.
 10 Áyán Hodáay ahd nadásht o wati delá shawresh kort ke “áiy Sharyatay sará zenda nagwázénén.”
 11 Áiy kortagén káresh shamoshtant, hamá ajabén kár ke áyáná péshi dáshtagatant,
 12 Hamá kár ke áyáni pet o pirénáni démá kortagatanti, Mesray molká, Zohánay gyábáná.

- 13 Áyáni démay daryái ném kort o ái gwázéntant, ápi, doén démán chó diwálá mekk kort.
 14 Róchá, gón jambará rashónii dátant o shapá gón ásay rozhná.
 15 Gyábáná, talári tal kortant o áyáná, johlén zeréay kesásá ápi dát.
 16 Cha talárán chammagi bótkant o ápi chó kawrá rombént.
 17 Bale áyán angat géshter gonáh kort o gyábáná borzén arshay Hodáay helápá shóreshesh kort.
 18 Hodáesh pa zánt hamá warákáni sará chakkáset ke áyáni delá lóthet.
 19 Hodáay helápá habaresh kort o gwashtesh: “Hodá é gyábáná parzónagé pach korta kant?
 20 Talári wa jat o cha áiá áp rawán but o kawr sar rechán butant, bale wati mardomán nán ham dáta kant? Yá pa wati kawmá gósht ham tayár korta kant?”
 21 Hodáyá ke eshкот, zahr gept, ásé pa Ákubá róki kort, hezhmi pa Esráilá chest but.
 22 Chiá ke Hodáay sará imánesh néstat o báwáresh nabut ke Hodáesha rakkénit.
 23 Ásmáni pa pach bayagá parmán dát o arshay darwázagi pach kortant.
 24 Manni† pa áyán chó hawrá gwart ke bwarant, ásmáni gandomi bakshátant.
 25 Mardomán préshtagi warák wárt, pa áyán békesás waráki rawán dát.
 26 Cha ásmáná ródarátki gwáti sar dát o gón wati zórá jonubi gwáti chest kort.
 27 Danzáni paymá pa áyán góshti gwárént, daryáay rékáni kesásá, báli morg,
 28 áyáni ordgáhá‡ éri áwortant, áyáni gedánáni kerr o gwarán.
 29 Wárt o séresh kort,

* **78:8** 78:8 Mánmayátk, bezán hamá ke kassá namannit. † **78:24** 78:24 Mann hamá ásmáni nagan ent ke Mussáay zamánagá, Hodáyá pa Bani Esráilán hamá wahdá ér áwort ke á barr o gyábánán separá atant. ‡ **78:28** 78:28 Ordgáh hamá jágah ent ke mardom pa kasánén wahdéa gedána bandant o nendant.

- pa har chizzá ke áyán hers at,
dátanti.
- 30 Bale cha áyáni hersay purah bayagá pésar,
ke warákesh angat dapá at,
- 31 Hodáay hezhm áyáni sará pád átk,
áyáni zórmandterén mardomi koshtant o
Esráilay warnái jökkéntant.
- 32 É sajjahén káresh distant o angat ham gonáhesha kort o
áiay ajabén káráni sará báwaresha nakort.
- 33 Gorhá áyáni róchi pa náhudagi halás kortant o
sál pa tors.
- 34 Hodáyá ke áyáni koshag bendát kort,
nun áiy shóházá dar kaptant.
Dém pa Hodáyá per tarretant o pa setk o del Hodáay shóházá butant.
- 35 Hayálá kaptant ke Hodá áyáni talár ent,
hamá borzén arshay Hodá, áyáni posht o panáh.
- 36 Bale gón wati dapá, gón áiyá charp-zobániesha kort o
gón zobáná drógesha bast.
- 37 Delesh gón áiyá wapádár naat o áiyá bastagén ahdesch nadásht.
- 38 Bale á angat mehrabán at o áyáni gonáhi bakshetant o
sajjahéni nakoshtant.
Rand pa randá wati hezhmia dásht o wati sajjahén gazabi darshána nakort.
- 39 Zánti ke é hákién ensán ant,
rawókén gwáté ke padá pera natarrit.
- 40 Gyábáná chinchok randá cha Hodáyá sarkashiesh kort,
ódá áesh gamig kort.
- 41 Rand pa randá Hodáesh chakkáset,
Esráilay pákénesh ázár dát.
- 42 Áiyá dastay zóresh yát nakort ke á róchá chón cha dozhmenáni dastá rakkéntanti,
- 43 hamá wahdá ke Mesrá wati neshánii paddar kortant o
Zohánay gyábáná ajabén kári kort.
- 44 Áyáni kawri hóná badal kortant ke kassá cha wati jóán áp wárta nakort.
- 45 Makeskáni rombi áyáni nyámá ráh dátant ke makeskesh bwarant o pogoláni romb, ke barbádesch bekanant.
- 46 Áyáni keshári madagáná dátant o bar o samar kathagánŠ wártant.
- 47 Áyáni anguri gón tróngalá zawál kortant o
enjiráni drachk, gón hár o tuppánán.
- 48 Áyáni ramagi pa tróngal koshtant o dalwat, pa grand o grók.
- 49 Wati sóchókén kahr o gazabi áyáni sará rawán dát,
kahr o gazab o azáb,
gár o gomsár kanókén préshtagáni thólié áyáni sará.
- 50 Ráhi pa wati hezhmá rást o tachk kort, cha marká narakkéntanti, wabáyáni dapái dátant.
- 51 Mesray sajjahén awali chokki jatant,
Mesray* gedánnendáni mardánagiay awali bar o samar.
- 52 Bale wati mardomi ramagay paymá sar dát o bortant,
pasáni dhawlá gyábánán rashónii kortant.
- 53 Ái pa émeni rahshóni kortant ke mator-sant
bale áyáni dozhmen daryáyá mán patátant.
- 54 Gorhá ái wati pákén zeminá sar kortant,
hamá kóhestagén molká ke gón wati rástén dastá geptagati.
- 55 Áyáni démá kawmi cha ódá dar kortant,
kawmáni zemini áyáni mirás kortant o
Esráilay kabilahi gedánáni tahá jahmenend kortant.
- 56 Bale angat áyán borzén arshay Hodá chakkáset o
áiay helápá sarkashiesha kort,
áiay hokmesha namannet.
- 57 Wati pirénáni paymá rástén ráhesh yalaha dát o béwapá butant,

Š 78:46 78:46 Kathag madagay záté. * 78:51 78:51 Asligén Ebráni syáhaga gwashit "Hámay", ke pa Mesrá eshárahé.

chó sost o nábáwarén kamáná mantant.
 58 Borzén jáhán bothánahesha bast o Hodáesh zahra baráént, botesha jórhént o Hodáesh hasadiga kort.
 59 Hodáyá ke dist,[†] sakk hezhm gept o Esráili sarjamiá yalah kort.
 60 Wati Shiluhay menendjáhi yalah kort, hamá tambu ke Hodá ódá mardománi nyámá jahmenend at.
 61 Wati zór o wákay pétii[‡] bandig kanáént, wati shán o shawkatay neshánii dozhmenáni dastá dát.
 62 Wati kawmi zahmáni dapá dát, wati mirásay sará sakk hezhmnák but.
 63 Warnáén bachak, ásá wártant o jenek, pa suri názénkán sar nabutant.
 64 Dini péshwá zahmáni dapá kaptant o janózámán gréta nakort.
 65 Nun Hodáyá anchosh jáh jat ke yakké cha wábá bosta kant, chó ke jangólé cha sharábay béhóshiá jáh bejant.
 66 Wati dozhmeni jat o poshtá kenzént o abadi roswáieá dawr dátant.
 67 Bale Issopay tambui nádóst kort o Epráimay kabilahi nazort,
 68 Yahudáay kabilahi gechén kort, Sahyunay kóh, ke dóst ati.
 69 Wati pákén jágahi, borzagáni paymá addh kort, zeminay paymá namirán, jórhi kort.
 70 Wati hezmatkárén Dáudi gechén kort o cha pasáni gwáshá dari kort,
 71 cha edá o rand, ái cha mésháni shopánkiá dar kort o wati kawm, Ákubay shopánki kort, wati mirás, Esráilay.
 72 Dáudá gón sápén delé áyáni shopánki kort o gón honarmandén dasté áyáni rahshón but.

79

Bandigáni peryát tará sar bátant
 Asápay Zabur.

1 Oo Hodá! Kawmán tai mirás geptag, tai pákén parasteshgáhesh palit kortag o Urshalim, wayrán.
 2 Tai hezmatkáráni jónesh báli morgáni warák kortag o tai wapádáráni jánay gósht, rastaráni.
 3 Esháni hónesh ápay paymá sajjahén Urshalimá rétkag, kass namant ke mordagán kabr bekant.
 4 Hamsáhegáni démá roswá butagén o kash o kerray mardománi kalági.
 5 Oo Hodáwand! Tán kadén zahra bay? Tán abad? Tán kadén tai hasadd ásay paymá róka bit?
 6 Wati gazabá hamá kawmáni sará begwár ke tará pajjáha nayárant o hamá molkáni sará ke tai námá nagerant,
 7 ke Ákubesh wártag o ér bortag o áiay molkesh wayrán kortag.
 8 Gwastagén nasláni gonáhán may sará maladdh, tai rahmat zutt may sará byáyátant ke sakk wár o bazzag én.
 9 Oo may rakkénókén Hodá! Mára madat kan, wati námay shán o shawkatay sawabá, pa wati námaygi mára berakkén o may gonáhán bebaksh.
 10 Chiá darkawm begwashant: “Esháni Hodá kojá ent?”
 May chammáni démá kawm begendátant ke taw wati hezmatkáráni retkagén hónáni bérá geray.
 11 Bandigáni áh o peryát pa taw sar bátant, gón wati báskay zóra hamáyán berakkén ke koshag bayagá ant.

12 Oo Hodáwand! Cha may hamsáhegán hamá sobakkiáni bérá

[†] 78:59 78:59 Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: “Hodáyá ke eshкот...” [‡] 78:61 78:61 Péti, bezán sanduk.

hapt sari géshter beger ke tai sháná kortagantesh.

- 13 Gorhá má, tai kawm ke tai charágáhay pas én, tán abad tai shográ gerén, nasláni nasl tará satá kanén.

80

Hodá! Wasshán bay

Pa sázger o washáwázáni sálará, “Susanáni” tarzay sará. Gwáhié. Asápay Zabur.

- 1 Oo Esráilay shopánk! Gósh dár, taw ke shopánkéay paymá Issopay ramagay rahshón ay.

Oo Hodá! Taw ke karrubiáni* nyámá bádsháhi tahtá neshtagay, wati nurá tálán kan.

- 2 Epráim, Benyámin o Manassiy démá, wati wák o tágatá borz kan o pa may rakkénagá byá.

- 3 Oo Hodá! Gón má wasshán bay wati démá gón má rozhná kan ke má berakkén.

- 4 Oo Hodáwand! Lashkaráni Hodá! Tán kadén hezhmay ásá wati kawmay dwáyáni sará gwárána bay?

- 5 Taw áyáná arsay nagan o arsáni sarréchéen jám wárent.

- 6 Taw mára hamsáhegáni démá bannám kortag o dozhmen mára kalága bandant.

- 7 Oo lashkaráni Hodá! Gón má wasshán bay wati démá gón má rozhná kan ke má berakkén.

- 8 Taw anguray drachké cha Mesrá gwatk, taw kawm dhanná dar kortant o é drachk kesht.

- 9 Taw zemin pa áia práh kort, gorhá risshagi jat o zemini porr kort.

- 10 Áiay sáhegá kóh póshetant o

áiay sháharhán, rostagén gazz.

- 11 Sháharhi tán Myánzerá† o tháli tán Parátay kawrá sar butant.

- 12 Gorhá taw chiá áiay pall próst o dawr dát ke hamok rahgwaz áiay barán bechent?

- 13 Jangali hukk áia éra barant o dashtay jánwaria warant o séra kanant.

- 14 Oo lashkaráni Hodá! May gwará per tarr, cha ásmáná delgósh kan o bechár, é anguray delgóshá bedár,

- 15 hamé anguray ke tai rástén dastá kesht, hamé chokkay ke taw pa wat ródént o zórmand kort.

- 16 Dozhmenán angur goddhet o ásá dawr dát, é gón tai hakkaléa gár o gomsár bátant.

- 17 Tai dast hamá marday sará bát ke tai rástén némagá ent, hamá ensánay chokkay sará ke taw pa wat ródént o zórmand kort.

- 18 Gorhá má wati démá cha taw natarrénén, mára zend bebaksh ke tai námá begerén.

- 19 Oo Hodáwand, lashkaráni Hodá! Gón má wasshán bay, wati démá gón má rozhná kan ke má berakkén.

81

Drégatá mani kawmá mani habar gósh bedáshtén

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Gittitay”* tarzay sará. Asápay Zabur.

- 1 Hodáyá pa shádehi benázénét ke may zór o wák ent, pa Ákubay Hodáyá shádmániay kukkára borz kanét.

- 2 Sáz o tamburagá bongéj kanét, washtawáren chang o soródán.

* **80:1** 80:1 Karrubi, ásmáni mahluké ke bánzolesh per o Hodáay tahtay chapp o chágerdá ant. † **80:11** 80:11 Myánzer, hamá daryá ent ke Yurop o Áprikáay nyámá ent. Engréziá: Mediterranean Sea. * **81:** 81:0 Báwar esh ent ke Gittit muzikay yak gálé. † **81:3** 81:3 Gwarándhay kánth Esráiliáni kerrá sázé.

- 3 Máhay nóká, gwarándhay kánthay†
tawará borz kanét,
máhay chárdahá, may pákén aidá.
- 4 É pa Esráílá hokmé,
rahbandé cha Ákubay Hodáay
némagá.
- 5 Wahdé Mesray helápá dar átk
kánuné pa Issopá eshti.
- Man eshкот, nááshnáén zobánéá
gwasht:
- 6 “Báron cha áiy kópagá dur kort o
dast cha gránén saptá ázát kortant.”
- 7 Taw sakkíáni sáhatán peryát kort o man
tará rakként,
man grandán andém atán o tará pas-
saw dát,
Meribáay ápáni kerrá tará chakkáseton.
Ósht...
- 8 Oo mani kawm! Beshkon ke tará dháha
dayán,
Oo Esráíl! Drégatá‡ taw mani habar
gósh bedáshtén.
- 9 Shomay nyámá darámadén hodáé
mabát o
bigánagén hodáéay démá sará jahl
makanét.
- 10 Man Hodáwand án, tai Hodá
ke tará cha Mesrá dar kort o áwort.
Wati dapá sarjamá pach kan,
ke man porria kanán.
- 11 “Bale kawmá mani habar gósh nadásht
o
Esráíl mani parmánbardár nabut.
- 12 Gorhá man á yalah dátant ke wati
sengén deláni randgiriá bekanant,
wati jenday ráh o hayáláni.
- 13 Drégatá mani kawmá mani habar gósh
bedáshtén o
Esráíl, mani ráhá beshotén.
- 14 Á wahdá man damáná áyáni dozhmen
prósh dátagatant o
mani dast áyáni dozhmenáni helápá
chest butagat.
- 15 Hamá ke cha Hodáwandá naprata
kanant, dotal o sarjahl butagatant,
tán abad anchosh butagat.
- 16 Bale tará gehterén gandomay warákon
dátagat o

tará cha talará dar kortagén bénagá
séron kortagat.”

82

Nezóráni hakká begerét

Asápay Zabur.

- 1 Hodá, wati Hodái bárgáhá barjam ent,
“hodáyáni” diwáná dádrasia kant.
- 2 Tán kadén pa náensápi shawra borrhét?
Tán kadén badkáráni badalá bét?
Ósht...
- 3 Nezór o chórhawáni dadrasiá bekanét o
garib o setam distagénáni hakká
begerét.
- 4 Nézgár o hájatmandán berakkénét o
cha badkáráni dastá ázát kanét.
- 5 É “hodá” heccha nazánant o sarpada
nabant,
taháriá sargardán ant o
zeminay sajjahén bonyád larzagá ant.
- 6 Gwashton: “Shomá ‘hodá’ ét o
shomá sajjahén, borzén arshay
Hodáay chokk ét,
- 7 Bale mardománi paymá merét o
shahzádagáni paymá sarshakuna
bét.”

- 8 Oo Hodá! Jáh jan o zeminay dadrasiá
bekan,
ke sajjahén kawm tai mirás ant.

83

Oo Hodáwand! Bétawár mabay

Asápay Zabur. Sawté.

- 1 Oo Hodá! Bétawár mabay,
hámósh mabay o hoshká manend, oo
Hodá!
- 2 Bechár ke tai dozhmen che paymá gor-
rant o
cha taw naprat kanókáni sar chón
borz ent.
- 3 Tai kawmay helápá pa cháláki pandala
sázant o

‡ 81:8 81:8 Drégatá, bezán drécha, Pársiá “káshki”.

- tai gránkadrenáni helápá shawr o saláha kanant.
- 4 Gwashant: “Byáét gár o gomsáresha kanén ke kawmé mamánant o Esráilay nám pa yátéá ham pasht makapit.”
- 5 Pa hamdeli shawresh kortag o tai helápá ahdé bastagesh.
- 6 Edumi o Esmáili, Muábi o Hágári,
- 7 Gébáli, Ammuni o Amáliki, Pílisti o Suray nendók,
- 8 Áshuri ham gón áyán hamráh ant o pa Lutay chokkán báské butagant. Ósht...
- 9 Gón áyán hamá paymá bekan ke taw gón Midyáná kort, gón Siserá o Yábiná, Kishunay kawray kerrá,
- 10 ke Endórá tabáh butant o zeminay kad o samát* butant.
- 11 Esháni sardarán Óréb o Zehébay paymá kan, shahzádagánesh Zebah o Zal-munnáay dhawlá,
- 12 ke gwashtagatesh: “Byáét Hodáay charágáhán pa zóra gerén.”
- 13 Oo mani Hodá! Eshán danzéay paymá bál day, chó ke palaré, gwátay démá.
- 14 Anchosh ke ás jangalá sóchit o kóhán mána dárít,
- 15 gón wati tuppánán randáesh kap o gón syahgwátán betorsénesh,
- 16 démáesh cha sharmá syáh kan tánke tai námay shóházá bebant, oo Hodáwand!
- 17 Sharmsár bát o abadi torséá kapátant, roswá bát o bemerátant.
- 18 Bell bezánant ke tai nám Hodáwand ent o tahná taw, oo borzén arshay Hodá, sajjahén zeminay sará hákemia kanay.

84

Pa Hodáwanday parasteshgáhá hodónák án

Pa sázger o washáwázáni sálará. Kórahay chokkáni Zabur. “Gittitay”* tarzay sará.

- 1 Oo lashkaráni Hodá! Tai bárgáh chón dóstnák ent.
- 2 Mani arwáh pa Hodáwanday parasteshgáhay peshjáhán† shaydá o hodók ent, mani del o ján pa zendagén Hodáyá pa shádehi kukkára kant.
- 3 Jengolá ham pa wat lógé dar gétk o pistáná‡ pa wat kodóhé ke wati chureg o chippokán ódá beródénit, tai korbánjáhay nazziká, oo lashkaráni Hodáwand, mani bádsháh o mani Hodá!
- 4 Bahtáwar ant hamá ke tai bárgáhá jahmenend ant, á modám tará názénant. Ósht...
- 5 Chón bahtáwar ant hamá ke wák o zóresh cha tai némagá ent o delesh tai ráhán ent.
- 6 Á, wahdé cha arsáni§ daragá gwazant, daragá cha chammagá porra kanant o tákchandhay mósomay hawr ham áiá rahmata póshénit.
- 7 Cha mohrá mohrter bayána bant tán hamá wahdá ke Sahyuná Hodáay bárgáhá rasant.
- 8 Oo Hodáwand, lashkaráni Hodá! Mani dwáyá gósh dár, beshkon, oo Ákubay Hodá! Ósht...
- 9 May bádsháhá* delgósh kan, oo Hodá! Wati rógen per moshtagéná† delgósh kan.
- 10 Tai bárgáhay yak róché gehter ent cha dega jágahéay hazarán róchá,

* **83:10** 83:10 Kad o samát, sakan o ólém ent ke Orduá “khád” o Pársiá “kud” gwashaga bit. * **84:** 84:0 Báwar esh ent ke Gittit muzikay yak gálé. † **84:2** 84:2 Peshjáh, bezán peshgáh, lógay chárdiwál, sahn. ‡ **84:3** 84:3 Pistán kasánén morgé. § **84:6** 84:6 Bakáay darag, ke mánái arsáni darag ent. * **84:9** 84:9 Asligén Ebráni syáhaga gwashit: may espará. † **84:9** 84:9 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.

cha badkáráni tambuáni tahá árámén
zendéay gwázenagá
maná wati Hodáay dargáhay dapá
óshtag dóstera bit,

¹¹ ke Hodáwandén Hodá róch o esparé,
Hodáwand rahmata bakshit o ezzata
dant.

Hamá ke zendá pa bémayária gwázénit,
Hodáwand sharrén chizzán cha áia
dura nadárit.

¹² Oo lashkaráni Hodáwand!
Bahtáwar ent hamá ke tai sará
tawkala kant.

85

Zenda nabakshay?

Pa sázger o washáwázáni sálará.
Kórahay chokkáni Zabur.

¹ Oo Hodáwand! Taw wati sardhagará
rahmat gwart o

Ákubay gwastagén washbahti padá
per tarrént.

² Taw wati kawmay mayárbári bak-
shetant o
áyáni sajjahén gonáh póshetant.
Ósht...

³ Taw wati sajjahén gazab poshtá dawr
dát o
wati hezhmay ás tóst.

⁴ Oo may rakkénókén Hodá!
Gón má wasshán bay o
wati gazabá cha má dur kan.

⁵ Tán abad gón má zahra bay?
Wati hezhmá nasláni nasl drájkassha
kanay?

⁶ Mára padá zenda nabakshay
ke tai kawm tai bárgáhá shádehi
bekant?

⁷ Oo Hodáwand! Wati mehrá mára pésh
bedár o
mára hamá rakkénagá bebaksh ke
cha tai némagá ent.

⁸ Har chizz ke Hodáwandén Hodá
gwashit, man gósha dárán,
chiá ke pa wati kawmá émeniy
kawlá dant, pa wati wapádarán,
chó mabit ke á ahmakiay ráhá per
betarrant.

⁹ Béshakk, á mardománi rakkénag nazzik
ent ke cha Hodáyá torsant,
tán may sardhagár cha áiy shán o
shawkatá sarréch bebit.

¹⁰ Mehr o wapádári yakdegará dochára
kapant,
adl o émeni yakdomiá chokkant.

¹¹ Wapádári cha zeminá rodit o
adl cha ásmáná jahláda chárit.

¹² Béshakk, Hodáwand nékén chizza bak-
shit o
may zemin áiy bar o samará kárit.

¹³ Adl, áiy démá rawána bit o
pa áiy gámán ráhé tayára kant.

86

Wati móleday chokká berakkén

Dáuday dwá.

¹ Oo Hodáwand! Wati delgóshá gón man
kan o maná passaw day,
ke garib o mohtájé án.

² Mani zenday negahpániá bekan ke tai
dóstdár án,
wati hezmatkára berakkén ke tai sará
tawkala kant.

³ Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan,
ke sajjahén róchá tará tawára kanán.

⁴ Wati hezmatkáray delá shádmán kan, oo
Hodáwand,
ke man cha taw dwá lóthán.

⁵ Taw, oo Hodáwand, nék o bakshendah
ay o
pa áyán cha mehrá sarréch ay ke gón
taw peryáta kanant.

⁶ Oo Hodáwand! Mani dwáyán gósh dár,
mani peryát o zárián delgósh kan.

⁷ Sakkiáni róchá tará tawára kanán,
ke taw passawa dayay.

⁸ Oo Hodáwand! Hodáyáni nyámá kass
tai mattha nabit o
tai kár bematth ant.

⁹ Oo Hodáwand! Tai jórh kortagén saj-
jahén kawma káyant o
tará sojdaha kanant,
tai námá shán o shawkata dayant,

¹⁰ ke taw mazan ay o ajabén kára kanay,
Hodá tahná taw ay.

- 11 Wati ráhá maná sój day, oo Hodáwand,
ke tai rástén ráhá berawán,
mani delá sarjamá gón wat kan ke cha tai
námá betorsán.
- 12 Gón tamánén delé tai shográ gerán, oo
Hodáwand, mani Hodá!
Tai námá tán abad shán o shawkata
dayán
- 13 ke pa man tai mehr sakk mazan ent,
taw maná cha johlánkián rakkéntag,
cha mordagáni jaháná.
- 14 Oo Hodá! Gorunákén mardom mani
helápá pád átkagant,
zórakáni rombé mani koshtagay johdá
ent o
tará hech mána nayárit.
- 15 Bale taw, oo Hodáwand, rahm kanók o
mehrabanén Hodáé ay,
hezhm geragá déra kanay o mehr o
wapáyá sarréch ay.
- 16 Démá gón man tarrén o mani sará
rahm kan,
wati hezmatkárá zór o wák bebaksh
o
wati móleday chokká berakkén.
- 17 Maná wati rahmatáni neshánié beday,
tán hamá ke gón man naprat kanant
begendant o sharmendag bebant,
chiá ke taw, oo Hodáwand, maná
madat kortag o tasallá dátag.

87

É hamódá pédá butag

Kórahay chokkáni Zabur. Sawté.

- 1 Áiá, pákén kóhay sará shahré addh kort.
- 2 Hodáwandá Sahyunay darwázag dóster
ant
cha á dega hamá sajjahén jágahán ke
Ákub jahmenend butag.
- 3 Oo Hodáay shahr!
Tai bárawá porshánén habar kanaga
bit. Ósht...
- 4 Mesr* o Bábelá gón hamáyán hór
hesába kárán ke maná zánant,
Pilistiah o Surá ham, gón Kushá
hawár.

* 87:4 87:4 Asligén Ebráni syáhaga gwashit: Raháb. Raháb pa Mesrá pernámé.

Esháni bárawá gwashaga bit: “É
hamódá pédá butag”.

- 5 Sahyunay bárawá gwashaga bit:
“É mardom o á mardom hamódá
pédá butagant,
borzén arshay Hodá wat Urshalimá
pádára kant.”
- 6 Wahdé Hodáwand kawmáni námán
nebeshtaha kant, nebisit:
“É hamódá pédá butag.” Ósht...
- 7 Á ke sawta janant o á ke nácha kanant
gwashant:
“Mani sajjahén chammag cha taw
bojant.”

88

Róch o shap gón taw zári o peryáta kanán

Pa sázger o washáwázáni sálará.
Kórahay chokkáni Zabur. “Mahallat
Léhanutay”* tarzay sará. Hémán
Ezráhiay shayri gwashtánk. Sawté.

- 1 Oo Hodáwand! Oo mani rakkénókén
Hodá!
Shap o róch tai bárgáhá dwá o
peryáta kanán.
- 2 Mani dwá tai dargáhá berasát,
wati delgóshá gón mani peryátá kan.
- 3 Man janjálán kaptagán o
mani zend pa marká sar butag.
- 4 Hamá mardománi paymá hesáb áraga
bán ke johlén kandhá kaptagant,
anchén mardoméay paymá ke nezór
o nátwán ent.
- 5 Mordagáni nyámá yalah dayag butagán,
chó mordagéá ke kabrá waptag,
ke taw áyáni yátá naay o
cha tai dastá jetá butagant.
- 6 Taw maná johlterén kandhá dawr
dátag,
tahárén johlánkiá.
- 7 Tai hezhm mani chakká kaptag,
chawlán maná mán patátag. Ósht...

* 88: 88:0 “Mahallat

Léhanutay” máná “paréshániay dard” ent. Báwar esh ent ke edá muzikay yak gálé.

- 8 Taw mani hamdelén sangat cha man dur bortag o cha man bészár kortagant. Bandig án o dar átka nakanán.
- 9 Mani chamm cha andóhá tahár butagant.
- Oo Hodáwand! Har róch tará tawára kanán o dastán pa taw shahárán.
- 10 Wati ajabén kárán mordagán pésha dáray? Mordagáni arwáh páda káyant o tará satá kanant? Ósht...
- 11 Mordag, kabrá tai mehray járá janant? Mordagáni jaháná tai wapádáriay kessahána kárant?
- 12 Taháriá, tai ajabén kár zánaga bant o tai adl, shamóshkáriay molká?
- 13 Bale man gón taw madatay peryátá kanán, oo Hodáwand! Hamok sabáhá mani dwá tai bárgáhá rasant.
- 14 Oo Hodáwand! Chiá maná yalaha kanay o wati démá cha man chéra dayay?
- 15 Cha warnáíá sakkiáni ámách o markig butagán, tai torsá maná bazzag kortag o béwas án.
- 16 Tai hezhmá maná patátág o tai bimmá maná próstág.
- 17 Sajjahén róchá ápay paymá maná chapp o chágerdá geptag o cha har némagá angerresh kortag.
- 18 Taw mani dóst o sangat cha man dur kortagant, tahná tahári ent ke mani hamráh ent.

89

Adl o ensáp tai bádsháhiay bonyád ant
Itán Ezráhiay shayri gwashtánk.

- 1 Hodáwanday mehrá tán abada názénán cha wati zobáná, tai wapádáriay kessahá sajjahén naslán sara kanán.

- 2 Man gwasht ke “tai mehr abadmán ent o taw wati wapádári, ásmáná káhem kortag.”
- 3 Taw gwasht: “Man gón wati gechén kortagéná ahd o karáre bastag o gón wati hezmatkár Dáudá pa sawgend kawl kortag:
- 4 ‘Tai padréchá tán abad barjáha dárán o tai bádsháhi tahtá nasláni nasl.’ ” Ósht...
- 5 Oo Hodáwand! Ásmán tai ajabén kárán satá kant o tai wapádáriá ham, pákénáni diwáná.
- 6 Ásmánán, kay Hodáwanay matth buta kant? Choshén ásmáni hastié hast ke Hodáwanday paymá bebit?
- 7 Hodáay tors ásmáni hastiáni nyámá sakk mazan ent, á cha wati chapp o chágerday sajjahénán bákamálter ent.
- 8 Oo Hodáwand, lashkaráni Hodá! Kay tai matth o darwar ent? Taw zórak ay, oo Hodáwand, o tai wapádáriá tará chapp o chágerd kortag.
- 9 Taw mastén daryáyáni sará hokmránia kanay o wahdé chawlesh chesta bant, taw éresha káray.
- 10 Taw Raháb,* láchéay paymá drosht o gón wati zórmandén báská wati dozhmen sheng o sháng kortant.
- 11 Ásmán taig ent o zemin ham, jahán o eshiay tahá harché ke hast, taw addh kortagant.
- 12 Shomál o jonub taw addh kortagant, Tábór o Hermónay kóh tai námá názénant.
- 13 Tai básk zórmand ent, tai dast zóráwar ent, tai rástén dast porwák o sóbén ent.
- 14 Adl o ensáp tai bádsháhiay bonyád ant, mehr o wapádári tai hamráhiá, démá gám janán ant.

* 89:10 89:10 Raháb, bezán gorunák. Edá balkén pa Shaytáni tágatán gwashag butag.

- 15 Oo Hodáwand! Bahtáwar hamá ant ke shádmániay áwázá pajjáha kárant o tai bárgáhay nurá gáma janant.
- 16 Sajjahén róchá tai námay sará shádehia kanant o cha tai adlá sarboland ant.
- 17 Chiá ke taw áyáni shán o shawkat o áyáni wák o twán ay o cha wati mehrabániá may kánthá† sarperáza kanay.
- 18 Béchakk, may bádsháh Hodáwandayg ent, may espar Esráilay pákénay.
- 19 Yak wahdé taw, shobéná gón wati wapádarán habar kort o gwasht: “Man jangólé madat kortag o cha kawmá gechéni warnáé ródéntag.
- 20 Man wati hezmatkár, Dáud shóház kortag o wati pákén, rógen per moshtag‡.
- 21 Mani dast gón áiá góna bit o mani báski zórmanda kant.
- 22 Dozhmen cha áiá bája nabárt o badkár áiy sará sarzóra nabit.
- 23 Dozhmenán áiy démá prósha dayán o harkas ke cha áiá naprata kant, prósháni.
- 24 Mani mehr o wapádári áiy hamráha bant o mani námá áiy kánth borzáda bit.
- 25 Áiy dastá tán daryáyá sara kanán, áiy rástén dastá tán kawrán.
- 26 Á maná gwánka jant o gwashit: ‘Taw mani Pet ay, mani Hodá o mani nejátay talár.’
- 27 Man ham áiá wati masterén chokka kanán, jahánay masterén bádsháh.
- 28 Wati mehrá tán abad áiy hamráha kanán o gón áiá wati ahd o karará mohra dárán.
- 29 Tán abad áiy naslá barjáha dárán, áiy bádsháhiay tahtá ásmánay rócháni hesábá.
- 30 “Agan áiy chokk mani Sharyatá yalah bekanant o mani parmánáni randgiriá makanant,
- 31 agan mani rahbandán bepróshant o mani hokmán mamannant,
- 32 áyáni gonáhán pa latth sezá dayán, náparmánián pa hayzarán,
- 33 bale áiy dóst dáragá bassa nakanán o gón áiá wati kortagén kawlá napróshán.
- 34 Wati ahd o paymáná napróshán o á habar ke cha mani dapá dar átkag, badalia nakanán.
- 35 Man yak baré mán wati pákiá sawgendé wártag o gón Dáudá dróga nabandán,
- 36 ke áiy nasl tán abad barjáha mánit o áiy taht mani dargáhá chó róchá abadi ent,
- 37 chó máhá tán abad barjáha mánit, ke jambaráni tahá tachk o rástén sháhedé.” Ósht...
- 38 Bale annun taw wati dém tarréntag o á yalah kortag, wati rógen per moshtagénay sará hezhm geptagay.
- 39 Taw gón wati hezmatkará bastagén ahd o paymán pad tarréntag o áiy táj, zeminá dawr dátag.
- 40 Taw áiy sajjahén diwál karótkagant o áiy mohrén kalát próshantag.
- 41 Harkas ke cha ráhá gwazit, áiá pol o páncha§ kant o á wati hamsáhegáni kalági jórh bu-tag.
- 42 Taw áiy dozhmenáni rástén dast borzád bortag o sajjahén badwáh shádmán kortagant.
- 43 Taw áiy zahm konth kortag o jangá madat nadátag.
- 44 Taw áiy shán bortag o taht hákán dawr dátag.
- 45 Taw áiy warnáiy róch kamm kortagant o sharmendagiay kabáheá póshéntag. Ósht...

† 89:17 89:17 Kánthay máná edá zór o kodrat ent. ‡ 89:20 89:20 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechéni kanag. § 89:41 89:41 Pol o pánch, bezán zórbord, lotth o pol.

- 46 Tán kadén, oo Hodáwand! Watá tán abad chéra dayay?
Tán kadén tai hezhm chó ásá róka mánit?
- 47 Hayálá bekap ke mani omray róch chón kamm ant,
taw bani ádam nákarén chizzé jórh kortag.
- 48 Kojám ensán ent ke marka nagendit,
kay cha kabray zórá rakketa kant?
Ósht...
- 49 Oo Hodáwand! Tai á pésarigén mehr kojá ent
ke taw gón Dáudá sawgend wárt o kawl kort.
- 50 Oo Hodáwand! Hayálá bekap ke tai hezmatkárá chón shegána janant,
sajjahén kawmáni rishkandán wati delá dárán.
- 51 Oo Hodáwand! Tai dozhmenán mani sará rishkand kortag o hamok gámá tai rógen per mosh-tagénesht kalág bastag.

- 52 Hodáwandá tán abad satá bát.
Anchosh bát. Ámin.

Zaburay cháromi ketáb

90

Zabur 90—106

May dastáni kárán barkat beday

Hodáay hezmatkár Mussáay dwá.

- 1 Oo Hodáwand! Nasláni nasl taw may menendjáh butagay.
- 2 Cha kóhání pédá bayag o zemin o jahánay addh kanagá pésar, cha azal tán abad, Hodá taw ay.
- 3 Ensáná padá hákay chérá baray o gwashay: “Oo ensánay chokk! Háka per tarr.”
- 4 Hazár sál pa taw chó gwastagén yak róchéá ent,
chó shapi yak páséá.
- 5 Ensán wábé o chó háréá áia rópána kanay.
Sohbá chó káhá tázag ent,
- 6 sabáhá rodit o sabzit,
bégáhá gimmorit o hoshka tarrit.

- 7 Cha tai hezhmá halása bén,
cha tai gazabá paréshán.
- 8 Taw may mayár wati démá kortagant o chérén gonáh wati bárgáhay rozhnáia.
- 9 May sajjahén zend tai hezhmay chérá gwazit o wati sálán pa nálagá halása kanén.
- 10 May omray róch haptád sál ant yá hashtád sál, agan sakk zreng bebén,
bale sharterén róch ham zahmat o janjalá porr ant,
sakk zutta gwazant o má bála kanén.
- 11 Kay tai hezhmay trondiá zánt?
tai gazab delá torsa nádénit.
- 12 Gorhá mára é zántá beday ke may rócháni hesáb kamm ent,
tán may del aglmand bebit.
- 13 Dém pa má per tarr, oo Hodáwand!
Tán kadén chosha bit?
Wati hezmatkáráni sará rahm kan.
- 14 Bámgwáhán, mára gón wati mehrá sér kan,
tánke sajjahén omrá sawt bejanén o shádehi bekanén.
- 15 Haminchok róchá ke taw mára azáb dátag,
haminchok róchá mára shádmán kan,
haminchok sálá ke sakkián dochár butagén.
- 16 Tai kár tai hezmatkáráni démá paddar bátant o tai mazani pa áyáni óbádagán.

- 17 May Hodáwandén Hodáay mehrabáni pa má sar bát,
may dastáni kárán barkat beday,
haw, may dastáni kárán barkat beday.

91

Hodáay bánzoláni chérá panáha bay

- 1 Hamá ke borzén arshay Hodáay panáhgáhá neshtag,
zórakay sáhegá áráma gipt.
- 2 Hodáwanday bárawá gwashán: “Hamá mani panáh o kalát ent,

mani Hodá, ke hamáiy sará tawkala kanán.”

- ³ Deljam án ke hamá tará cha shekáriáni dámá rakkénit, cha koshókén wabáyán.
- ⁴ Á tará gón wati poth o bálán póshénit o áiy bázoláni chérá panáha bay, áiy wapádári espar o diwálé.
- ⁵ Cha shapay bimmá natørsay, na cha á tirá ke róchá srapit,
- ⁶ na cha wabáyá ke taháriá gardit, na cha á hawpá* ke némróchá béránia kárit.
- ⁷ Hazárán kas tai kerrá kapit, dahán hazár tai rástén némagá, bale é tabáhi tai nazziká átka nakanant.
- ⁸ Tahná gón wati chammáni shánk dayagá badkáráni sezáyána genday.
- ⁹ Agan Hodáyá wati panáh bekanay, borzén arshay Hodáyá wati menendjáh,
- ¹⁰ hech kazá tai sará sarzóra nabit o hech baláh tai gedánay nazziká nayayt.
- ¹¹ Tai bárawá préshtagán hokma kant ke tai sajjahén ráhán, tai negahpániá bekanant.
- ¹² Á tará wati dastáni delá dárant tán tai pád dhókéá malaggit.
- ¹³ Shér o máráni sará garday, rostagen shér o syahmáráni saragán pádmála kanay.
- ¹⁴ Hodáwanda gwashit: “Á ke maná dósta dárit áiyá nejáta dayán o hamáiy posht o panáha bán ke mani námá zánt.
- ¹⁵ Á maná tawára kant o man passawia dayán, sakkián áiy hamráha bán, áiyá nejáta dayán o ezzata bakshán.
- ¹⁶ Áiyá cha drájén omré sérápa kanán o Hodái nejátá áiyá pésha dárán.”

92

Tai wapádáriay járá janán

Pa Shabbatay róchá sawté. Zaburé.

- ¹ Hodáay satá kanag wassh ent o tai námay názénag, oo borzén arshay Hodá!
- ² Bámgwáhán tai mehr o shapán tai wapádáriay járay janag,
- ³ gón dahtárén tamburag o changay zémelá wassh ent.
- ⁴ Chiá ke taw, oo Hodáwand, maná gón wati dastay kárán shádmán kortag, tai tawsipá shádmániay sawta janán.
- ⁵ Oo Hodáwand! Tai kár chón mazan ant o pegr chenkadar johlánk.
- ⁶ Ahmaka nazánt o nádán sarpada nabit.
- ⁷ Harchont ke badkár chó káhá berodant o radkár besabzant, bale tán abad tabáha bant.
- ⁸ Bale taw, oo Hodáwand, tán abad borzén arshay Hodá ay.
- ⁹ Tai dozhmen, oo Hodáwand, allam gár o gomsára bant o sajjahén badkár, sheng o sháng.
- ¹⁰ Bale taw mani kánth, wahshién gókay kánthay paymá borz dáshtag o maná sapáén rógen per moshtag*.
- ¹¹ Mani chammán dozhmenáni shekast distag o góshán badkáráni sarshakuniay habar eshкотag.
- ¹² Pahrézkár macchay paymá sabzant o Lobnánay gazzáni paymá rodant.
- ¹³ Á Hodáwanday lógá keshag butagant o may Hodáay bárgáhá sabzant.
- ¹⁴⁻¹⁵ Piriá ham bar o samara dayant o pa é járay janagá tarr o tázag o sabza mánant ke Hodáwand rást o ádel ent, hamá mani talár ent o áiyá hech náensápi o badi mán nést.

* 91:6 91:6 Hawp, bezán wabá.

* 92:10 92:10 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.

93

Tai bádsháhi pák o palgár ent

- ¹ Hodáwand bádsháhia kant
áiá watá pa shán o shawkat árástag,
Hodáwand porshawkat ent o
zór o wáká selahband.
Donyá mohr óshtátág o nalarzit.
- ² Tai bádsháhi taht cha azal barjam ent o
taw cha azal hastay.
- ³ Oo Hodáwand! Kawr chest butagant,
kawrán wati tawár chest kortag,
kawrán wati gorragáni tawár chest
kortag.
- ⁴ Hodáwand cha mazanén ápáni
tawarán,
cha daryáay chawláni proshagá
mazanshánter ent, borzén arshá.
- ⁵ Oo Hodáwand! Tai hokm modám
barjáha mánant,
tai bádsháhi pák o palgár ent,
modám, tán abad.

94

Pád á, oo zeminay dádras!

- ¹ Oo bérgirén Hodá! Oo Hodáwand!
Oo bérgirén Hodá! Wati shán o
shawkatá záher kan.
- ² Pád á, oo zeminay dádras!
Porkebr o gorunákán sezá day.
- ³ Tán kadén, oo Hodáwand!
Badkár tán kadén sarzór bebant?
- ⁴ É mardom gón kebré habara kanant,
sajjahén badkár batháka janant.
- ⁵ Oo Hodáwand! Tai kawmá pádmála
kanant o
tai mirásá ázára dayant.
- ⁶ Janózám o darámadán koshant o
chórhawán haláka kanant.
- ⁷ Gwashant: “Hodáwanda nagendit,
Ákubay Hodá sarpada nabit”.
- ⁸ Sarpad bét, oo kawmay názántán!
Oo jáhelán! Kadén ákela bét?
- ⁹ Á ke góshi addh kortag, naeshkont?
O á ke chammi addh kortag, nagen-
dit?

- ¹⁰ Á kas ke kawmán sezá dant, áyán adaba
nakant?
O á kas ke bani ádamá zánta bakshit,
watá zánt o zánagi nést?
- ¹¹ Hodáwand ensánay sajjahén pegrána
zánt,
á zánt ke náhudag o nákar ant.
- ¹² Oo Hodáwand! Bahtáwar ent hamá ke
taw áíá adaba kanay,
hamá ke taw gón wati Sharyatá áíá
tálíma dayay.
- ¹³ Taw áíá cha sakkén róchána rakkénay,
tán hamá wahdá ke pa badkárán
kallé kóchag bebit.
- ¹⁴ Chiá ke Hodáwand wati kawmá yalaha
nakant o
wati mirásá dawra nadant.
- ¹⁵ Dádrasi padá pa ensápa bit,
sajjahén nékdel ensápay randgiriá
kanant.
- ¹⁶ Kay ent ke pa manigi badkáráni démá
pád byayt?
Kay ent ke pa manigi radkáráni démá
bóshtit?
- ¹⁷ Agan Hodáwand mani komak
mabutén,
man zutt markay bétawariá bokketa-
gatán.
- ¹⁸ Wahdé gwashton: “Mani pád thagalagá
ent”,
tai mehrá, oo Hodáwand, maná cha
kapagá dásht.
- ¹⁹ Wahdé sargardána bán,
tai dátágén delbaddhi maná
shádmána kant.
- ²⁰ Choshén béensápén hákemé gón taw
yak o tepák buta kant ke
gón wati hokm o kánunán náensápia
kárit?
- ²¹ Áyáni thóli pahrézkáráni helápá ham-
dast o hamkára bant o
bégonáhán markay sezá dayant.
- ²² Bale Hodáwand mani kalát ent,
mani Hodá, mani talár, mani
panáhgáh.
- ²³ Hodá, áyáni gonáhán hamáyáni jenday
sará pera tarrénit o
áyán, áyáni jenday badén káráni tahá
gár o gomsára kant.

Haw, may Hodáwand áyán gár o tabáha kant.

95

Má Hodáay dastay ramag én

- 1 Byáét Hodáwandá pa galé názénén, pa wati nejátay talára pa shádehi kukkára kanén.
- 2 Byáét pa shogrgozári áiy bargáhá rawén, pa shádehi kukkára kanén, sawta janén o áiá satá kanén,
- 3 ke Hodáwand mazanshánén Hodá ent, sajjahén “hodáyáni” masterén bádsháh.
- 4 Zeminay johli hamáiy dastá ant o kóháni borzi ham hamáiyg ant.
- 5 Daryá Hodáwandayg ent ke wat addhi kortag, hoshkén zemin ham hamáiy dastán jórh kortag.
- 6 Byáét, sará jahla kanén o sojdaha kanén, wati addh kanókén Hodáwanday bargáhá kóndhána kapén,
- 7 ke hamá may Hodá ent o má, áiy charágáhay mardom, hamáiy dastay ramag én.

Drégatá shomá maróchi áiy tawár beshkotén:
- 8 “Wati delán á paymá sarkash makanét ke kawmá Meribáyá kort, ke kawmá á róchi Massahay gyábáná kort.*
- 9 Ódá shomay pirénán maná chakkáset o ázmáesh kort, bell ke mani kortagén káresh distagatant.
- 10 Tán chel sálá cha á naslá bészár atán, gwashton: ‘É anchén mardom ant ke delesh gomráh ant o mani ráhána nazánant,’
- 11 Gorhá man wati hezhmá sawgend wárt ke ‘é hechbar mani ásudagiá sara nabant.’ ”

* 95:8 95:8 Bechár Dargwaz 17:7. Meribá o Massah yakkén jágahay nám ant ke Esráilián ódá Hodáay náshogri kort.

96

Ásmán shádehi bekanát o zemin gal bát

- 1 Pa Hodáwandá nókén sawté bejanét. Oo sajjahén zemin! Hodáwandá benázén.
- 2 Hodáwandá benázénét, áiy námá satá kanét. Har róch hamá nejátay járá bejanét ke cha áiy némagá ent.
- 3 Kawmáni nyámá áiy shán o shawkatay járá bejanét, sajjahén kawmáni nyámá áiy ajabén káráni.
- 4 Ke Hodáwand mazan ent o satáyáni láhek, cha sajjahén “hodáyán” bákamálter ent.
- 5 Kawmáni sajjahén “hodá” náudagén bot ant, bale Hodáwandá ásmán jórh kortant.
- 6 Ezzat o shán hamáiy chapp o chágérdá ent o kodrat o zébái áiy pákén bargáhá.
- 7 Oo kawmáni kabilahán! Hodáwandá benázénét, Hodáwanday shán o kodratá benázénét.
- 8 Hodáwanday námay mazaniá benázénét, korbánig byárét o áiy bargáhá byáét.
- 9 Cha Hodáwanday pákiay zébáiá, áiy démá kóndhán bekapét. Oo sajjahén zemin! Áiy dargáhá belarz.
- 10 Sajjahén kawmáni nyámá begwashét: “Hodáwand bádsháh ent.” Jahán pa mohkami jórh kanag butag o nazorit, á, kawmáni dadrasiá pa ensápa kant.
- 11 Ásmán shádehi bekanát o zemin gal bát, daryá o harché ke daryáyá mán, pa borztawári áiá benázénátant.

- 12 Dhagár o harché ke dhagará hast gal bátant,
jangalay sajjahén drachk pa shádmáni áiá benázénátant.
- 13 Hodáwandá benázénátant, chiá ke á kayt,
haw, pa zeminay dadrasiá kayt.
Jahánay dadrasiá pa adl o ensápa kant o kawmáni dadrasiá wati rásti o tachkiay hesábá.

97

Nur pa pahrézkárán keshaga bit

- 1 Hodáwand bádsháhia kant,
zemin shádehi bekanát o sajjahén tayábi sardhagár gal bátant.
- 2 Jambar o tahári áiy chapp o chágerdá ant,
adl o ensáp, áiy tahtay bonhesht o bonyád ant.
- 3 Ás áiy démá rawán ent o cha har némagá áiy dozhmenán éra bárt.
- 4 Áiy grók jaháná róshná kant,
zemina gendit o larzit.
- 5 Hodáwanday démá kóh chó mómá ápa bant,
sajjahén jahánay Hodáwanday démá.
- 6 Ásmán áiy adlay járá janant o sajjahén kawm áiy shán o shawkatá gendant.
- 7 Á sajjahén mardom sharmsára bant ke bot sojdaha kanant,
hamá ke náhudagén botáni poshtá pahra bandant.
Oo sajjahén “hodáyán”! Áiá sojdah kanét.
- 8 Sahyun eshkont o shádehia kant o Yahudiahay jenek* gal ant
cha tai dadrasiá, oo Hodáwand!
- 9 Chiá ke taw, oo borzén arshay Hodáwand, sajjahén zeminay sará mazanshán ay,

taw sajjahén “hodáyáni” sará báládest ay.

- 10 Shomá ke Hodáwandá dósta dárét,
cha badiá naprat kanét,
chiá ke á Hodádóstáni zenday negahpán ent o áyán cha badkáráni dastá nejáta dant.
- 11 Nur pa pahrézkárán keshaga bit o shádehi pa nékdelán.
- 12 Oo pahrézkárán! Hodáwanday bárgáhá shádehi kanét o áiy pákén námá benázénét.

98

Nókén sawté bejanét

Zaburé.

- 1 Pa Hodáwandá nókén sawté bejanét,
ke ajabén kári kortag,
áiy rástén dast o pákén báská sób o pérózi katthetag.
- 2 Hodáwandá hamá neját pésh dáshtag
ke cha áiy némagá ent,
wati adli kawmáni chammán paddar kortag.
- 3 Áiá pa Esráilay óbádagán wati mehr o wapa yátá áwortag,
zeminay sajjahén goddhi hadd o sim-sarán, may Hodáay dátagén neját distag.
- 4 Oo sajjahén zemin! Pa Hodáwandá shádmániay kukkára borz kan.
Kukkár kanét, pa shádehi sawt bejanét, benázénét.
- 5 Pa Hodáwandá chang o sáz bejanét,
gón sázá sawt bejanét.
- 6 Gón sorná o gwarándhay kánthá* bádsháhén Hodáwanday bárgáhá, shádehiay kukkára chest kanét.
- 7 Daryá o daryáay tahay sajjahén chizz grandátant,
jahán o áiy sajjahén jahmenend.
- 8 Kawr cháp bejanátant o kóh pa shádmáni sawt,

* **97:8** 97:8 Yahudiahay jenek, bezán Yahudiahay sajjahén mardom. * **98:6** 98:6 Gwarándhay kánth Esráiliáni kerrá sázé.

⁹ Hodáwanday bárgáhá sawt bejanátant,
ke á pa zeminay dadrasiá kayt.
Á jaháná pa adl dádrasia kant o
kawmán pa ensáp.

99

*Áiay pádáni padagay démá sojdah
kanét*

¹ Hodáwand bádsháhia kant,
kawm belarzátant,
á, karrubiáni* nyámá, wati bádsháhi
tahtá neshtag,
zemin belarzát.

² Sahyuná, Hodáwand mazan ent,
borzén arshay Hodá, sajjahén
kawmáni sará hákem.

³ Tai mazan o bákamálén námá satá
kanátant,
Hodáwand pák ent.

⁴ Bádsháh zóráwar ent, adli dósta bit.
Taw, oo Hodá, ensáp barjáh dáshtag,
sajjahén Esráilá† taw hamá kár ko-
rtag ke
pa adl o ensáp ant.

⁵ May Hodáwandén Hodáyá shán o
shawkat dayét o
áiay pádáni padagay démá parastesh
kanét,
ke á pák ent.

⁶ Mussá o Hárún cha hamáiy dini
péshwáyán atant o
Samuíl ham cha hamáyán at ke
Hodáwanday námesh gept.

Hodáwandesh tawár kort o
áiá passaw dátant.

⁷ Cha jambaray sotuná gón áyán habari
kort o
áyán ham hamá hokm o Sharyat
barjáh dásht ke dátagati.

⁸ Oo Hodáwand, may Hodá! Taw á
passaw dátant,
taw pa Esráilá pahell kanókén Hodáé
atay,
harchont ke áyáni gonáháni sezáet
ham dát.

⁹ May Hodáwandén Hodáyá shán o
shawkat bedayét,

áiay pákén kóhay sará áiá parastesh
kanét,
ke Hodáwand, may Hodá pák ent.

100

*Hodáwand nék ent o mehri abadmán
Shogrgozáriay Zaburé.*

¹ Oo sajjahén zemin!
Pa Hodáwandá shádmániay gwánká
bejan.

² Hodáwandá pa shádehi parastesh
kanét,
gón shádmániay sawtán áiy
bárgáhá byáét.

³ Bezánét ke Hodáwand, Hodá ent,
hamáíá mára addh kortag o má
hamáiyg én,
má áiy kawm, áiy charágáhay ra-
mag én.

⁴ Áiy darwázagán gón shogrgozári be-
potrét o
áiay bárgáhá gón satá o saná.

Áiy shográ begerét o áiy námá
besarháét,

⁵ ke Hodáwand nék ent o mehri abadmán,
áiay wapádári nasláni nasl barjáha
mánit.

* **99:1** 99:1 Karrubi, ásmáni mahluké ke bánzolesh per o Hodáay tahtay chapp o chágerdá ant. † **99:4** 99:4 Asligén syáhaga gwashit: Ákubá.

Pákén Enjil cha Mattáay kalamá Mattáay Enjilay pajjár

É ketábay nebisók, Mattá, ke domi námi Láwi at, Hodáwandén Issáay moridé at. Á, Bani Esráilié at o cha Issáay moridiá pésar máliátgiré at (Mattá 9:9). Mattá, é ketábay tahá cha pésarigén paygambaráni peshgóián pésa dárít ke Issá Hodáay dém dátágén rakkénók ent.

Mattá pésa dárít ke Issá Ebráhém o Dáuday padréch ent, bale tahná Yahudiáni rakkénók naent, sajjahén donyáay rakkénók ent. Wati wánókán sarpada kant ke Issá Masihay pant o tálimáni sarhál “ásmáni bádsháhi” ent o sajjahén mardom, agan cha wati gonáhán pashómán bebant o Issáay sará báwar bekanant, ásmáni bádsháhiá rawant o abadmánén zenday wáhonda bant.

Mattáay Enjilay tahá, Issáay pédáesh o kasáni, pa Hodái kárán áiy tayár bayag, Jalilay damagá áiy tálim o kár, áiy dém pa Urshalimá rawag, Urshalimá áiy dátágén sar o sój, salib kasshag o cha marká rand zendag bayag pa red o band nebisag butagant.

Issáay béh o bonyád (Luká 3:23–38)

¹ Issá Masih, Dáud o Ebráhémay chokk ent. Áiy béh o bonyáday daptar é dhawlá ent:

² Esháke Ebráhém, Ákubé Eshák, Yahudá o áiy brát ke Ákubay chokk atant. ³ Páres o Zárahe Yahudá ke áyáni mátay nám Támár at. Hes-rune Páres, Arame Hesrun, ⁴ Aminádábe Aram, Nahshune Aminádáb, Salmune Nahshun, ⁵ Buáze Salmun ke áiy mátay nám Raháb at, Óbayde Buáz ke mátay námi Rut at, Yassie Óbayd, ⁶ bádsháh Dáude Yassi.

Solaymáne Dáud, ke máti pésará Uriáay lógi butagat, ⁷ Rehobáme Solaymán, Abiáe Rehobám, Ásáe Abiá, ⁸ Yehushápáte Ásá, Yuráme Yehushápát, Ozziáe Yurám, ⁹ Yutáme Ozziá, Áháze Yutám, Hezekiáe Áház, ¹⁰ Manassie Hezekiá, Ámune Manassi, Yusiáe Ámun, ¹¹ Yekuniáe Yusiá o áiy sajjahén brát, ke é wahdá Yahudi Bábelá darándhéh* butant.

¹² Cha Bábelay darándhéhiá rand, Shiáltiále Yekuniá, Zerubábele Shiáltiál, ¹³ Abihude Zerubábel, Elyákime Abihud, Azure Elyákim, ¹⁴ Saduke Ázur, Ákime Saduk, Elihude Ákim, ¹⁵ Eliázare Elihud, Mattáne Eliázar, Ákubé Mattán, ¹⁶ Issope Ákub ke Maryamay mard at. Cha Maryamá Issá pédá but ke Masih zánaga bit.

¹⁷ É dhawlá, cha Ebráhémá beger tán Dáudá chárdah posht o cha Dáudá beger tán Yahudiáni Bábelay darándhéhiá dega chárdah posht o cha á darándhéhiá beger tán Issá Masihá ham chárdah posht ant.

Issá Masihay pédáesh (Luká 1:26–38; 2:21)

¹⁸ Issá Masihay pédáesh é dhawlá at: Issáay mát Maryam, Issopá sáng kortagat bale cha áyáni sur o árósá pésar, zántesh ke cha Hodáay Pákén Ruhá,† áiy láp porr butag. ¹⁹ Maryamay lógwájah Issop, rást o pahrézkárén mardomé at, nalótheti Maryamá bannám bekant, paméshká wati delá shawri kort: “Pa bétawári é sángá bepróshán.” ²⁰ É bárawá angat pegr kanagá at ke áiy wábá anágat‡ Hodáwanday préshtagé átk o gwashti: “Issop, oo Dáud bádsháhay chokk! Cha wati deshtár Maryamay zurag o lógá baragá maters, chiá ke áiy é lápporri, cha Pákén Ruhá rasetag. ²¹ Á, mardénchokkéay sará chellaga bit o áiy námá Issá§ bekan, chiá ke á wati kawmá cha áyáni gonáhána rakkénit.”* ²² É sajjahén kár paméshká chosh butant tán

* **1:11** 1:11 Darándhéh, bezán jaláwatan. † **1:18** 1:18 Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos. ‡ **1:20** 1:20 Anágat, bezán yak anágat, achának, nágahán. § **1:21** 1:21 Issáay máná “Hodáwanda rakkénit” ent. * **1:21** 1:21 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéngag. † **1:22** 1:22 Paddar, bezán záher, áshkár.

Hodáwanday hamá habar rást o paddar† bebant ke áia cha nabiy zobáná gwashtagant: ²³ *Neshtagén janénchokkéay láp porra bit o mardénchokkéay sará chellaga bit o áiy námá Emánuil pera bandant,‡* ke eshiay máná “Hodá gón má” ent. ²⁴ Wahdé Issop cha wábá ágáh but, hamá dhawlá ke Hodáwanday préshtagá hokm dátogat, wati jani zort, ²⁵ bale tán á wahdá ke chokk pédá nabutagat, gón áia wapt o wábi nakort o chokkay námi Issá per bast.

2

Issáay chárágá nojumiáni áyag

¹ Bádsháh Hirudisay ahd o bárigá, wahdé Issá Yahudiahay damagay shahr Bayt-Lahemá pédá butagat, gorhá cha ródarátká* lahtén nojumi Urshalimay shahrá átk. ² Jostesh gept: “Hamá nonnok ke pa Yahudiáni bádsháhiá pédá butag, kojá ent? Má áiy estár dar áyagá distag o pa áiy parastesh kanagá átkagén.” ³ Cha é habaray eshkonagá, Hirudis bádsháh o Urshalimay sajjahén mardom báz paréshán o deltaparkah† butant. ⁴ Hirudisá kawmay sajjahén dini péshwá o Sharyatay zánóger‡ lóthet o jost geptant ke “Masihay pédáesh kojá bayagi ent?” ⁵ Áyán passaw§ dát: “Yahudiahay shahr Bayt-Lahemá pédá bit, chiá ke nabiy ketábá nebeshtah ent:

⁶ *‘Oo Yahudáay shahr Bayt-Lahem!*

*Taw Yahudáay hákemáni nyámá kasterén naay,
chiá ke cha taw yak hákemén sardaré
pédá bit
ke á mani kawm Bani Esráilay
shopánkiá kant.’ ”**

⁷ Gorhá Hirudisá nojumi chérandari lóthetant o á estáray dar áyag o záher bayagay allamén wahdi jost kort ke kadén at. ⁸ Randá áia nojumi pa hamá nonnokay shóház o dar géjagá Bayt-Lahemá ráh dátant o gwashti: “Berawét o é chokkay

bárawá sharr patth o pól bekanét, wahdé shomá dar gétk, maná sahig bekanét tán man ham pa áiy parastesh kanagá berawán.” ⁹ Bádsháhay habaráni eshkonagá rand, nojumi sar geptant. Ráhá rawán, hamá estár ke áyán dar áyagá distagat, áyáni démá pésh kapán, hamá jágahay sarborá óshtát, ke nonnok ódá at. ¹⁰ Cha é estáray gendagá, sakk báz washdel butant. ¹¹ Lógá shotant o nonnokesh áiy mát Maryamay gwarán dist. Gorhá kóndhán kaptant o chokkesh parastesh kort, wati tohpah o thékiáni hokkah† o zabáddánesh pach kortant o sohr o sóchoki o morresh pa nonnoká sawgát kortant. ¹² Randá, Hodáyá wábá á hozzhár kortant ke Hirudisay kerrá per matarrant. Gorhá cha dega ráhé, wati molká shotant.

Dém pa Mesrá

¹³ Nojumiáni per tarragá rand, Hodáwanday préshtagé Issopay wábá átk o gwashti: “Chokk o chokkay mátá bezur o Mesrá betach, tán man tará nagwashán hamódá bedár, chiá ke Hirudis chokkay dar géjag o kosagá delmánag ent.” ¹⁴ Gorhá, Issop anchosh ke cha wábá ágáh but, chokk o chokkay máti zort o shapi shap dém pa Mesrá shot. ¹⁵ Tán Hirudisay marká hamódá mantant tán Hodáwanday hamá habar rást o paddar bebit ke cha nabiy kawlá gwashag butagat: *Man wati bacch cha Mesrá lóthet o áwort.‡*

Hirudis chokkána kósharénit

¹⁶ Wahdé Hirudis sahig but ke nojumián á rad dátog, báz zahr gept. Parmáni dát: “Bayt-Lahem o kerr o gwaray do sálig yá kasterén sajjahén mardénchokk kosag bebant.” Anchosh ke áia pésará nojumi jost o pors kortagatant, hamá hesábá é wahdi gisshént. ¹⁷ É dhawlá Eremiá Nabiy Ketábá Hodáay hamá habar sarjam butant ke gwashtagati:

‡ 1:23 1:23 Eshayá Nabiy Ketáb 7:14. * 2:1 2:1 Ródarátk, bezán hamá némag ke róch dara kayt, mashrek.

† 2:3 2:3 Deltaparkah, bezán paréshán, deltrakk. ‡ 2:4 2:4 Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. § 2:5 2:5 Passaw, bezán jwáb. * 2:6 2:6 Miká Nabiy Ketáb 5:2; Samuil Dádgaray Domi Ketáb 5:2.

† 2:11 2:11 Hokkah, bezán gwandhén sanduké ke saht o zéwari mána kanant. ‡ 2:15 2:15 Hushah Nabiy Ketáb 11:1.

18 *Cha Rámahay shahrá kukkáré góshán kapt, mótk o zárié mazanén, Ráhilá pa wati chokkán grét, kaséay tasallái nazort, chiá ke á namantagatant.* §

Dém pa Náserahá

19 Hirudisay marká rand, Mesrá Hodáwanday préshtagé Issopay wábá átk. 20 Préshtagé gwasht: “Pád á, chokk o chokkay mätä bezur o padá wati molk, Esráilá per betarr. Chiá ke chokkay koshtagay shawr borrók* mortagant.” 21 Nun Issop pád átk o chokk o chokkay máti zortant o padá Esráilay molká átk. 22 Bale wahdé sahig but ke Hirudisay jáhá áiy chokk ArkeláusYahudiahay damagay bádsháh ent, gorhá óday rawagi torset. Wahdé cha wábéá dháhé† raseti, watá pa Jalilay damagá rasénti. 23 Ódá, Náserahay shahrá jahmenend‡ but tán é paymá nabiáni habar rást o paddar bebit ke á Náseri gwashaga bit.

3

Pákshódókén Yahyáay kolaw (Markás 1:1-8; Luká 3:1-17)

1 Á róchán, pákshódókén Yahyá átk o Yahudiahay gyábáná jári perrént: 2 “Cha wati gonáhán pashómán bebét,* chiá ke ásmáni bádsháhi nazzik ent.” 3 Yahyá hamá ent ke Eshayá nabi áiy bárawá gwasht:

Gyábáná, kasé gwánka†jant:

Hodáwanday ráhá tayár o, áiy keshká rást o tachk bekanét.‡

4 Yahyáyá cha oshteray pothán gwap-tagén póshák gwará at o póstén kamarbandé lánká bastagat. Áiy ward o warák, madag o gyábáni bénag§ at. 5 Urshalimay nendók, Yahudiahay sajjahén damagay mardom o Ordonay kawray kerr o gwaray jahmenend

áiy kerrá shotant. 6 Wati gonáháni pashómániesh záher kort o Yahyáyá Ordonay kawrá pákshódi dátant.*

7 Wahdé Yahyáyá dist ke Parisi o Saduki rombaw bázén mardom pákshódi geragá áiy kerrá áyagá ant, gón áyán gwashti: “Oo syahmárádagán! Kayá shomará dháh dátag ke cha Hodáay áyókén kahr o gazabá rakketa kanét?! 8 Anchen kár bekanét cha áyán paddar bebit ke shomá pa del cha wati gonáhán pashómán butagét. 9 Cha wati delá é habará dar bekanét ke ‘má Ebráhémay nasl o óbádag én.’ Man shomará gwashán ke Hodá cha é seng o dhókán ham, pa Ebráhémá chokk o óbádag pédá korta kant. 10 Nun tapar tayár ent ke drachkán cha boná begoddhít o har drachké ke sharrén bara nayárit, goddhag o ásá dawr dayaga bit.

11 “Man pa shomay gonáháni pashómániá, shomará gón ápá pákshódia dayán, bale hamá ke cha man o rand áyagi ent, cha man zórakter ent o man áiy kawsháni dast geragay láhek ham naán. Á shomará gón Pákén Ruh o ásá pákshódia dant. 12 Áiá cha bucc o pogán dánay jetá kanag o gissshénagá, hanshóné† dastá ent. Jóháná‡ pák o sallaha kant o dánán ambará éra kant, bale pog o palárán anchosha sóchit ke áshesh hechbara namerit.”

Issáy pákshódi (Markás 1:9-11; Luká 3:21-22; Yuhanná 1:31-34)

13 Gorhá Issá cha Jalilay damagá dar átk o Yahyáay dastá pákshódi geragá Ordonay kawrá shot. 14 Bale Yahyáyá johd kort áiá pa é kára maylit o gwashti: “Báyad man cha tai dastá pákshódi begerán, taw chón mani gwará káay?” 15 Issáyá gwasht: “Annun bell ke anchosh bebit, é paymá Hodáay razáyá sarjama kanén.” Gorhá áiá mannet o Issái pákshódi dát. 16 Wahdé Issáyá pákshódi

§ 2:18 2:18 Eremiá Nabiay Ketáb 31:15. * 2:20 2:20 Shawr borrók, bezán paysalah kanók. † 2:22 2:22 Dháh, bezán hoshdár, wáring. ‡ 2:23 2:23 Jahmenend, bezán jágahéay neshtagén mardom, sáken, ábád. * 3:2 3:2 Pashómán bayag, bezán tawbah kanag. † 3:3 3:3 Gwánk, bezán borzén tawár. ‡ 3:3 3:3 Eshayá Nabiay Ketáb 40:3. § 3:4 3:4 Bénag, bezán asal. * 3:6 3:6 É Yahyá at ke pákshódia dáti. † 3:12 3:12 Hanshón dáré ke pa dán o pogáni jetá kanagá kármazza bit. ‡ 3:12 3:12 Jóhán, bezán kesháráni mocch kanagay jágah.

gept o cha ápá dar átk, aná gat ásmánay dap pach but o Hodáay Pákén Ruhi dist ke kapótéay dróshomáŠ átk o áiy sará ér nesht. ¹⁷ Cha ásmáná tawaré átk: “É mani dóstén Bacch ent o man cha eshiá báz wassh o razá án.”

4

Shaytán Issáyá chakkásit

(Markás 1:12-13; Luká 4:1-13)

¹ Randá, cha Pákén Ruhay rahshóniá Issá gyábáná shot tán Shaytán áia bechakkásit.* ² Chel shap o chel róch róchag dáragá rand Issá shodig but. ³ Gorhá Shaytán pa áiy chakkásagá átk o gwashti: “Agan taw Hodáay Chokk ay, é sengán begwash nagan bebant.” ⁴ Issáyá passaw dát: “Pákén Ketábá nebisag butag:

‘Mardom tahná pa nán zendaga nabit, cha Hodáay zobánay sajjahén habaráni mannagá zendaga bit.’”

⁵ Padá Shaytáná Issá pákén shahrá bort o mazanén parasteshgáhay diwálay borzterén jágahá óshtarént o ⁶ gwashti: “Agan taw Hodáay Chokk ay gorhá watá cha edá jahlád dawr beday chiá ke nebisag butag:

Hodá pa tai negahpániá wati préshtagán hokma kant o á, tará wati dastáni delá dárant tán tai pád dhókéá malaggit.”‡

⁷ Issáyá gwasht: “Haw, bale chosh ham nebisag butag: *Wati Hodáwandén Hodáyá machakkás o ázmáesh makan.*”§

⁸ Nun Shaytáná yak sakkén borzén kóhéay sará bort o cha ódá donyáay sajjahén bádsháhi o áyáni shán o shawkati pésh dáshtant o ⁹ gwashti: “Agan taw mani démá kóndhán bekapay o maná parastesh bekanay, man é sajjahénán tará dayán.” ¹⁰ Gorhá Issáyá gwasht: “Oo Shaytán! Cha mani démá gom bay! Pákén Ketábá nebisag butag: *Wati Hodáwandén Hodáyá parastesh bekan o*

tahná hamáiy hezmatá bekan.”* ¹¹ Nun Shaytáná á yalah dát o shot. Préshtag átkant o Issáy hezmatesh kort.

Issáy hezmatkáriay bongéj
(Markás 1:14-15; Luká 4:14-15; Yuhanná 4:43-45)

¹² Wahdé Issá sahig but ke Yahyá dazgir kanag butag, gorhá Jalilá shot. ¹³ Náserahay shahri yalah dát o Kaparnáhumay shahrá jahmenend but. Kaparnáhum, Jalilay mazangwarmay† kerrá, Zebulun o Naptáliay kabilaháni sardhagárá ent. ¹⁴ Paméshká é dhawl but ke Eshayá nabiay gwashten sarjam bebit:

15 Zebulun o Naptáliay sardhagár, gwarmay mazaráhay sará, Ordonay kawray á dastá, Jalilay hamá hand o hankén ke darkawm jahmenend ant,

16 hamá kawmá ke zendi taháriá gwastagat,

mazanén rozhnáié dist o hamá molk o dhagár ke ódá mark sáhél at,

óday jahmenendáni sará rozhnáiá sar jat.‡

¹⁷ Cha hamá wahdá, Issáyá é kolaw o paygámay rasénag bongéj kort. Gwashti: “Cha wati gonáhán pashómán bebét chiá ke ásmáni bádsháhi nazzik ent.”

Issáy awali chárén morid
(Markás 1:16-20; Luká 5:2-11; Yuhanná 1:35-42)

¹⁸ Wahdé Issá Jalilay mazangwarmay lambáŠ gám janagá at, do bráti dist, yakké Shamun at ke pannámi Petros at o domi áiy brát Andriás at. Áyáni kár máhigiri at o á wahdá pa máhigiriá wati dám o máhórán gwarmá chér géjagá atant. ¹⁹ Issáyá gón áyán gwasht:

“Byáét, mani randgiriá bekanét o man shomará anchosha kanán ke máhig geragay badalá, mardománi delá shekár bekanét.”* ²⁰ Áyán hamá damáná wati dám yalah dát o áiy hamráh butant. ²¹ Wahdé kammé démá shot, dega do

§ 3:16 3:16 Dróshom, bezán shekl. * 4:1 4:1 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehan gerag. † 4:4 4:4 Sharyatay Domi Rahband 8:3. ‡ 4:6 4:6 Zabur 91:11-12. § 4:7 4:7 Sharyatay Domi Rahband 6:16. * 4:10 4:10 Sharyatay Domi Rahband 6:13. † 4:13 4:13 Mazangwarm, bezán daryáchah. ‡ 4:16 4:16 Eshayá Nabiay Ketáb 9:1-2. § 4:18 4:18 Lamb, bezán dámon, kerr. * 4:19 4:19 Delay shekár kanagay maksad mardomán Hodáay ráhá árag ent.

brát, Ákub o Yuhannái distant ke Zebdiay chokk atant. Bójigay† tahá gón wati pet Zebdiá neshtagatant o wati máhórán sráchag o sharr kanagá atant. Issáyá á lóthetant. ²² Áyán ham wati pet gón bójigá yalah dát o áiy hamráh butant.

Jalilay damagá, Issáy hezmatkári
(Markás 1:35-39; Luká 4:42-44)

²³ Issáyá sajjahén Jalilá tarr o garda kort. Áiá kanisaháni‡ tahá mardom dars o sabaka dát, Hodáay bádsháhiaymestága§ rasént o mardom cha nájórhi o nádráhián jórh o dráha kortant. ²⁴ Sajjahén Suriahá áiy nám o tawár prosht o mardomán har dhawlén nájórh o nádráh, jenni, mergiay nádráh,* lang o mondh Issáy kerrá áwortant o áiá dráha kortant. ²⁵ Jalil, Dekápolis, Urshalim, Yahudiah o Ordonay kawray á dastay hand o damagáni bázén mardomé átk o Issáy hamráh but.

5

Bahtáwari
(Luká 6:20-23)

¹ Mardománi mazanén mocchiay gendagá rand, Issá kóhéay sará sar kapt. Wahdé borzagá nesht, morid ham áiy kerrá átkant. ² Gorhá é dhawlá áyáni tálim dayagá lagget:

³ “Bahtáwar ant hamá ke áyáni ruh wár o bazzag ent, chiá ke ásmáni bádsháhi hamáyánig ent.

⁴ “Bahtáwar ant hamá ke gamig o por-sig ant, chiá ke áyán tasallá o delbaddhia* rasit.

⁵ “Bahtáwar ant hamá ke narmdel o mehrabán ant, chiá ke zeminay mirás barók hamá bant.

⁶ “Bahtáwar ant hamá ke hakk o ensápay shodig o tonnig ant, chiá ke á séra bant.

⁷ “Bahtáwar ant hamá ke pa degarán rahma kanant, chiá ke áyáni sará ham rahm kanaga bit.

⁸ “Bahtáwar ant hamá ke delesh pák o sáp ent, chiá ke á Hodáyá gendant.

⁹ “Bahtáwar ant hamá ke sohl o émenia kárant, chiá ke á Hodáay chokk náménaga bant.

¹⁰ “Bahtáwar ant hamá ke pa Hodáay ráhay geragá bohtám† janag o ázár dayaga bant, chiá ke ásmáni bádsháhi hamáyánig ent.

¹¹ “Bahtáwar ét shomá ke pa manigi mardom shomará dozhmána dayant o ázára rasénant, shomay poshtá dróga bandant o bada gwashant. ¹² Gal o washdel bebét o shádehi bekanét, chiá ke ásmáná shomay mozz sakk báz ent. Péсарigén nabiáni sará ham é dhawlén ázáresh raséntag.

Wád o rozhn

¹³ “Shomá jahánay wád ét, bale agan wáday tám berawt, gorhá chón padá wádók buta kant? Abéd cha‡ dur réchag o mardománi pádmáliá nun dega hech kára nayayt.

¹⁴ “Shomá jahánay nur o rozhn ét, shahré ke kóhéay sará ent, chér o andém buta nakant. ¹⁵ Hechkas rókén cherágá tagaréay§ chérá éra nakant, cherágdánay sará éria kant tán áiy rozhnái pa lógay sajjahén mardomán berasit. ¹⁶ Hamé dhawlá shomay rozhn, mardománi démá shahm bedant tán shomay nékén karán begendant o shomay ásmáni Petá satá bedayant o besárháyant.*

Sharyatay sarjami

¹⁷ “Gomán makanét ke man pa Tawrát o nabiáni habaráni kár nabandag o nákar kanagá átkagán. Man pa áyáni kár nabandag o nákar kanagá nayátkagán, pa áyáni sarjam kanagá átkagán. ¹⁸ Shomará rásténa gwashán, zemin o ásmánay gár o bérán bayagá

† 4:21 4:21 Bójig, bezán lánch, yakdár, kashti. ‡ 4:23 4:23 Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. § 4:23 4:23 Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. * 4:24 4:24 Mergi anchén nádráhié ke mardomá béhósh o kap o gajja kant. Arabi o Pársiá “sar”. * 5:4 5:4 Delbaddhi, bezán tasallá, ométwári. † 5:10 5:10 Bohtám, bezán malámat, tohmat. ‡ 5:13 5:13 Abéd cha, bezán gayr cha. § 5:15 5:15 Tagár, bezán mazanén johlén darp, hirán, lagan. * 5:16 5:16 Sárháyag, bezán satá kanag. † 5:18 5:18 Áb, bezán harp, Engrézi: letter in the alphabet.

pésar, Sharyatay yak áb† o thekké ham gára nabit tán sajjahén sarjam mabant. 19 Paméshká agan kasé cha Sharyatay parmánán gwandhteréné sost begipt o kár mabandit o degarán ham anchosh dars o sabak bedant, á, ásmáni bádsháhiá kasterén zánaga bit. Bale kasé ke é parmánáni sará kára kant o degarán ham sója dant, ásmáni bádsháhiá mazan zánaga bit. 20 Paméshká shomará gwashán, agan shomay pahrézkári o sharkerdi cha Parisi o Sharyatay zánógeráni kerdá géshter mabit, hechbar ásmáni bádsháhiay darwázagá poterta nakanét.

Kosht o kósh
(Luká 12:58–59)

21 “Shomá eshкотag ke gón péshigén mardomán gwashag butag: ‘hón o kósh makan,‡ harkas hóna kant, áiy dád-rasi§ o dáwaria bit o mayárig kanaga bit.’ 22 Bale man shomará gwashán, harkas wati brátay sará zahra gipt, á ham hakdiwánay* démá mayárig kanaga bit. Kasé ke wati brátá zá o zakat bekant, hakdiwáná mayárig kanaga bit, kasé ke wati brátá ‘hódh’ o ‘ahmaka’ gwashit, tahtarunay† ásay sezáwára bit. 23 Paméshká agan korbánjáhá, korbánig kanagay wahdá yát o tránagá kaptay ke tai brátá gón taw gelagé hastent, 24 wati korbánigá hamódá korbánjáhá bell o beraw pésará gón wati brátá sohl kan, gorhá byá korbánig bekan. 25 Agan kaséá gón taw arh o dáwáé hast o tará hakdiwáná bárt, gorhá rasagá pésar, ráhá gón áiy wati arhá begisshén o sohl bekan. Chosh mabit káziay démá barag bebay, á tará apsaray dastá bedant o apsar tará bandijáhá bebárt o jél bekant. 26 Tará rásténa gwashán, tán zarráni goddhi pai o paysahá porra nakanay, cha ódá ázáta nabay.

Zená o talák

27 “Shomá eshкотag ke gwashag butag: ‘zená makan’.‡ 28 Bale man shomará gwashán, agan kasé pa badchammi o del-dozzi janénéá bechárit, bezán wati delá, gón hamá janéná zenái kort. 29 Paméshká agan tai rástén chamm tará dém pa gonáhá bebárt, áiy kassh o dawr beday, chiá ke cha sarjamén jánay tahtaruná kapagá pa taw sharter hamesh ent ke tai jesmay yak band o bógé cha taw jetá bebit. 30 Hamé dhawlá, agan tai rástén dast tará dém pa gonáhá bebárt, gorhá áiy borrh o dawr beday, chiá ke cha sarjamén jánay tahtaruná rawagá pa taw sharter esh ent ke tai jesmay yak band o bógé cha taw jetá bebit.

31 “É ham gwashag butag: ‘agan kasé wati janá yalah bekant, gorhá báyad áiy taláknámahé bedant’.§ 32 Bale man shomará gwashán, agan janénéá zená nakortag o mard áiy sawn o talákán bedant, bezán áiy zenahkáriay sawaba bit o agan kasé hamá janózámén janéná sur o sáng bekant, gorhá bezán gón áiy zená kant.

Sawgend

33 “Shomá é ham eshкотag ke gón péshigén mardomán gwashag butag: ‘wati sawgendá maprósh, Hodáwanday démá wati sawgendá purah bekan’.* 34 Bale man shomará gwashán, hechbar sawgend mawarét, na pa ásmáná, chiá ke Hodáay taht ent, 35 na pa zeminá, chiá ke Hodáay pádáni chéray padag o chárchóbah ent, na pa Urshalimá chiá ke ‘Mazanén Bádsháhay’ shahr ent. 36 Pa wati sará ham sawgend mawar, chiá ke saray mudáni yak tháléá syáh o espét korta nakanay. 37 Paméshká ódá ke ‘haw’ gwashagi ent, begwashét ‘haw’ o ódá ke ‘enna’ gwashagi ent, begwashét ‘enna’. Cha eshiá géshter Shaytánay kár ent.

Bérgiri

38 “Shomá eshкотag ke gwashag butag: ‘pa chammá chamm o pa dantáná

‡ 5:21 5:21 Dargwaz 20:13. § 5:21 5:21 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. * 5:22 5:22 Hakdiwán, bezán ámidges, dádgáh. † 5:22 5:22 Tahtarun, bezán jahannam, dózah. ‡ 5:27 5:27 Dargwaz 20:14. § 5:31 5:31 Sharyatay Domi Rahband 24:1. * 5:33 5:33 Bechár: Láwián 19:12; Sharyatay Domi Rahband 23:21. † 5:38 5:38 Dargwaz 21:24. ‡ 5:39 5:39 Gobb, bezán gónag.

dantán'.† 39 Bale man shomára gwashán, radkárén mardománi káráni demá maóshét, agan kaséa tai rástén gobbaš shahmáté jat, domiá ham áiy némagá betarrén. 40 Agan kasé pa tai jámagay kasshagá tará hakdiwána bebárt, wati kabáháš ham áia beday. 41 Agan kasé tará pa zór o bigári hazár gámay* pand janaga parmáit, do hazár gám áiy hamráhiá beraw. 42 Kasé ke cha taw lóthit, áia beday o agan yakké wáma lóthit, chak o pad mabay.

Masihi mehr
(Luká 6:27-36)

43 “Shomá eshкотag ke gwashag butag: ‘Gón wati hamsáhegá mehr bekan† o gón wati dozhmená naprat’. 44 Bale man shomára gwashán, gón wati dozhmená mehr bekanét o pa hamáyán ke shomára ázára dayant nékén dwá belóthét, 45 tán wati ásmáni Petay chokk bebét, chiá ke á wati róchá pa nék o badána drapshénit‡ o wati hawrá pa pahrézkár o radkárána gwárenit. 46 Agan tahná gón hamá mardomán mehr kanét ke gón shomá mehra kanant, gorhá shomára chónén mozzé rasit? Songi§ o máliátgir* hamé dhawlá nakanant? 47 Agan éwaká wati brátán drud o drahbát† begwashét, gorhá cha degarán shomay sharteri chi ent? Záná, á Hodánábawarén darkawm ham anchosha nakanant? 48 Paméshká shomá báyard tamán o béayb bebét, anchosh ke shomay ásmáni Pet wati jáhá tamán o béayb ent.

6

Delsetkén hayrát

1 “Hozzhár bét! Wati nékén kárán pa mardománi pësh dáragá makanét, chiá ke é dhawlá shomára cha ásmáni Petay némagá hech mozzé narasit. 2 Wahdé chizzé hayráta kanay, gorhá jár majan o

dhandhór makan. Doru o dopóstén mardom, kanisah o kuchah o damkáni tahá é dhawlá kanant tánke mardom áyán satá bekanant o besárháyant. Shomára rásténa gwashán, mozzé ke áyán rasagi at, rasetesh. 3 Wahdé hayráté cha rástén dastá dayay, chappén dast sahig mabit, 4 tánke tai dátagen hayrát sarpósh o chérandari bebit. Gorhá tai ásmáni Pet, ke chérénána gendit, tai mozzá dant.

Dwá
(Luká 11:2-4)

5 “Wahdé dwá kanét, gorhá doru o dopóstén mardománi dhawlá makanét, chiá ke áyán kanisaháni tahá o chárráháni sará óshtag o dwá kanag dósta bit, tánke mardom áyán begendant. Shomára rásténa gwashán, mozzé ke áyán rasagi at, rasetesh. 6 Bale harwahd dwá kanay, wati lógá beraw, lógay dapá beband o cha wati ásmáni Petá, ke cha chammán chér o andém ent, dwá belóth, gorhá tai Pet, ke chérénána gendit, tai mozzá dant. 7 Wahdé dwá kanét, gorhá darkawmén mardománi dhawlá mopt o náhudagen habarán lés o pellés* makanét, á hayála kanant ke cha lés o pellésá áyáni dwá gósh dáraga bit. 8 Áyáni paymá mabét, chiá ke shomay ásmáni Pet cha lóthagá pésar wata zánt ke shomára ché garaz ent.

9 “Shomá é dhawlá dwá belóthét: ‘Oo may Pet, ke borzén ásmáná ay!

Tai nám sharapdár bát.

10 Tai bádsháhi byáyát.

Tai wáhag o erádah zeminay sará ham hamá dhawlá sarjam bát ke ásmáná sarjama bit.

11 May maróchigén rezk o rózigá maróchi mára beday.

12 May gonáh o radián bebaksh, anchosh ke má wati sajjahén daynkár bakshetagent.

§ 5:40 5:40 Kabáh, bezán jobbah. * 5:41 5:41 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “milion”, bezán kesás yak o ném kilumitar. † 5:43 5:43 Láwián 19:18. ‡ 5:45 5:45 Drapshénag, bezán shahm dayag, rozhná kanag, jalashkénag. § 5:46 5:46 Song, bezán máliát, thayks. * 5:46 5:46 Bani Esráilián, songi o máliátgirén mardom nádóst atant, chiá ke á Rumay hokumatay kárendah atant o bázénéa pa wati nap o suttá cha mardomán géshén song o bája gept. † 5:47 5:47 Drud o drahbát, bezán salám o alayk. * 6:7 6:7 Lés o pellés, bezán bázén takrár. † 6:13 6:13 Yá: “cha sherrá.” ‡ 6:13 6:13 Lahtén daznebeshtá átkag: “Chiá ke abadmánén bádsháhi o wák o zór o shán o shawkat taig ant. Ámin. Anchosh bát.”

13 Márá ázmáesh o chakkásá dawr maday o cha Shaytáná† berakkén.‡

14 “Chiá ke agan shomá mardománi gonáh o mayarán bebakshét, gorhá shomay ásmáni Pet shomay gonáh o mayarán ham bakshit, 15 bale agan shomá mardománi gonáh o mayarán mabakshét, gorhá shomay ásmáni Pet ham shomay gonáh o mayarána nabakshit.

Róchag

16 “Wahdé róchaga bét, doru o dopóstén mardománi dhawlá wati démá tábán o gamnák makanét. Á wati ruá gimmorénant o munjá kanant tán mardom bezánant róchag ant. Shomará rásténa gwashán, mozzé ke áyán rasagi at, rasetesh. 17 Bale wahdé róchaga bay, gorhá wati dém o ruá beshód o sará charp kan, 18 tánke mardom mazánant taw róchag ay, tahná tai ásmáni Pet ke chérandém ent, hamá bezánt. Á wahdi tai ásmáni Pet ke chérandaria gendit tai mozzá dant.

Áyókén jahánay tóshag

19 “É jaháná pa wat mál o maddhi§ mocch makanét, ke edá áyán warók o raméza* wárt o zanga gipt o dozzesha polant o barant. 20 Pa wat ásmáná ganj o hazánag ambár bekanét ke ódá na áyán warók o raméza wárt, na zanga gipt o na dozza polant o barant. 21 Tai del hamá jáhá rawt ke mál hamódá ent.

Jesm o jánay cherág (Luká 11:34-36)

22 “Chamm, jesm o jánay cherág ent. Agan tai chamm wassh o dráh ent, gorhá tai sajjahén jesm o ján rozhnága bit. 23 Bale agan tai chamm nájórh ent, gorhá tai sajjahén jesm o ján tahára bit. Nun agan tai jesm o jánay rozhn wat tahárie bebit, gorhá á tahári chónén mazanén tahárie bit.

Ásudagén zend (Luká 12:22-31)

24 “Hechkas pa do wájahá golámi korta nakant, yá gón yakkéá dozhmenia kant o domigi dósta bit, yá gón awaligá wapádára bit o cha á degará badia kayt. Shomá yakwahd o yakjáh Hodá o zarray golámiá korta nakanét. 25 Paméshká shomará gwashán ke pa wati zendá paréshán o deltaparkah mabét ke ‘ché bwarén o ché benóshén?’, na pa wati jesm o jáná ke ‘ché bepóshén?’. Zend cha waráká o jesm o ján cha pósháká géshtera nakarzit? 26 Ásmánay báli morgán bechárét, na keshant o na ronant o na ambára kanant, bale angat shomay ásmáni Pet áyán warák o róziga dant. Shomay arzesh o kimmat cha áyán géshter naent? 27 Kay gón pegr o hayáláni zóra wati zenday róchán yak sáhaté ham gesh korta kant?† 28 Pa pocch o pósháká chiá paréshán ét? Gyábánay gol o polláni némagá delgósh kanét, chón rost o rodóma kanant. Na zahmaté kasshant o na résant o gwapant, 29 bale shomará gwashán ke Solaymán bádsháhá gón wati mazanén shán o shawkatá é polláni hamdróshomén póshák gwará nabutag. 30 Oo kambáwarán! Wahdé Hodá gyábánay káhán é dhawlá zébá o brahdára kant ke maróchi hastant o bándá taruná sóchaga bant, gorhá shomará che paymá sharterén pósháka nadant?

31 “Paméshká paréshán o deltaparkah mabét o magwashét ke ‘bárén ché bwarén o ché benóshén?’ yá ‘ché bepóshén?’. 32 Donyáay sajjahén Hodánábáwarén mardom é chizzáni randá tachant, bale shomay ásmáni Peta zánt ke shomará é chizz pakár ant. 33 Cha har chizzá pésar, Hodáay bádsháhi o áiy rástén ráhay shóházá bebét, é sajjahén wat shomará dayaga bant. 34 Pa bándátigén róchá paréshán o pegrig mabét, chiá ke bándát, wati pegrá wata kant. Maróchigén janjál, pa maróchigá bass ant.‡

7

§ 6:19 6:19 Maddhi, bezán ganj o hasti. * 6:19 6:19 Warók o raméz, bezán gwandhén kerm o lulok ke dár o poccha wárt. † 6:27 6:27 Yá: “wati báladá yak dasté borzter korta kant.” ‡ 6:34 6:34 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Har róchay janjál pa hamá róchá bass ent.”

*Ér janag o irázgiri
(Luká 6:41-42)*

¹ “Degarán ér majanét o iráz magerét, tánke shomá ér janag mabét. ² Anchosh ke shomá degarán éra janét, hamé paymá shomá ér janaga bét o gón har kayl o paymánahéa ke bedayét, gón hamá kaylá shomára dayaga bit. ³ Chiá wati brátay chammay pilláshká* genday, bale wati chammay bondhá nagenday? ⁴ Tará ke bondhé chammá ent, chón wati brátá gwashta kanay: ‘Bell ke tai chammay pilláshká dara kanán?’ ⁵ Oo dopóstén shatalkár! Pésará wati chammay bondhá dar kan, randá tai chamm pacha bit o wati brátay chammay pilláshká kassheta kanay.

Kochek o teláhén tawk

⁶ “Pák o palgáren chizzán kochekán ma-dayét o wati morwáredán hukkáni demá maperrénét. Chó mabit ke áyán lagatmál bekanant o per betarrant o shomay jendá derr o drásh bekanant.

*Lóthóká rasit
(Luká 11:9-13)*

⁷ “Belóthét, shomára dayaga bit. Shóház bekanét, dara géjét. Darwázagá bethokkét, pacha bit. ⁸ Chiá ke harkas belóthit, áia rasit. Harkas shóház bekant, dara géjit. Harkas darwázagá bethokkit, pa áia pacha bit. ⁹ Shomay nyámá choshén peté hast ke agan áia chokk nán belóthit dhóké bedanti? ¹⁰ Yá agan máhig belóthit méré bedanti? ¹¹ Shomá ke radkár ét, angat wati chokkán sharrén chizzáni dayagá zánét. Gorhá shomay ásmáni Pet chenkadar shartera zánt ke wati lóthókén chokkán wasshén chizz bedant.

*Teláhén parmán
(Luká 6:31)*

¹² “Paméshká, har kára gón degarán hamá dhawlá néki bekanét ke lóthét á dega ham gón shomá bekanant. Sharyat o nabiáni gapp o habar hamesh ent.

*Tankén darwázag
(Luká 13:24)*

¹³ “Cha tankén darwázagá bepoterét. Chiá ke práhén darwázag o práhén ráh, gári o bégwáhiay némagá bárt o bázéné hamá ráhá zurit. ¹⁴ Bale tank ent á darwázag o grán ent á ráh ke zenday némagá bárt o é ráhay rawók ham kamm ant.

*Drachk o bar
(Luká 6:43-45)*

¹⁵ “Cha drógén paygambarán hozzhár bebét. Á, méshay póstá gwará kanant o shomay kerrá káyant bale cha bon o béhá derrókén gork ant. ¹⁶ Shomá cha áyáni kerdá áyán pajjáha kárét. Cha dhangarán† angur o cha dhóloká‡ enjir chenaga bit? ¹⁷ Sharrén drachk, sharrén bar o nibaga kárit o sellén drachk sellén bar o nibaga kárit. ¹⁸ Sharrén drachk, sellén bar áworta nakant o sellén drachk sharrén bar dáta nakant. ¹⁹ Drachké ke sharrén bara nayárit, goddhag o sóchaga bit. ²⁰ Paméshká áyán cha barán pajjáha kárét.

²¹ “Hamá ke maná ‘Hodáwand, Hodáwanda’ gwashant, pa á sajjahénán ásmáni bádsháhiay darwázag pacha nabit, tahná hamá shota kant ke mani ásmáni Petay wáhag o razáay sará kára kant. ²² Wahdé á rócha kayt bázéné maná gwashit: ‘Hodáwand, oo Hodáwand! Má gón tai námá paygambari nakortag? Gón tai námá cha mardomán jenn nakasshetagant o gón tai námá bázén ajabén kár pesh nadáshtag?’ ²³ Gorhá man áyán rásténa gwashán: ‘Oo badkarán! Man hechbar shomára pajjáh nayáwortag, cha mani demá dur bebét.’

*Zántkári o názánti
(Luká 6:47-49)*

²⁴ “Paméshká, harkas ke mani é habarána eshkont o áyáni sará kára kant, hamá zántkár o hóshmandén mardomay paymá ent ke wati lógi taláray sará bast. ²⁵ Hawr but, hár o hirróp átk, purr o syahgwátán gón á lógá dhikk wárt, bale lóg nakapt, chiá ke áia bonred§ taláray

* **7:3** 7:3 Pilláshk, bezán bucchok, prishk, bákasay dhillay kasterén chondh. † **7:16** 7:16 Dhangar, bezán bébarén konthagi drachk o dár. ‡ **7:16** 7:16 Dhólok, bezán gyábáni konthagi jarré ke polli espét ant. § **7:25** 7:25 Bonred, bezán lóg yá diwáléay awali o johlterén red.

sará ér kanag butagat. ²⁶ Bale kasé ke mani habarán gósha dárít o áyáni sará kára nakant, hamá hódh o kamzántén mardomay dhawlá ent ke wati lógi rékáni sará bast. ²⁷ Hawr but, hár o hirróp átk, purr o syahgwátán gón á lógá dhikk wárt, lóg kapt o pahk wayrán but.”

²⁸ Wahdé Issáyá é habar halás kortant, mardománi mocchi cha áiy dars o sabakán hayrán but o bah mantant,* ²⁹ chiá ke áiy Sharyatay zánógeráni paymá darsa nadát, gón wák o ehtiáré dars o tálimia dát.

8

*Garriéay drahbakshi**

(Markás 1:40–44; Luká 5:12–14)

¹ Wahdé Issá cha kóhá ér kapt, mardománi mazanén mocchié áiy randá gón kapt. ² Yak mardé ke áiy syahgarray† nádráhiá geptagat Issáay kerrá átk, áiy pádán kapt o gwashti: “Oo wájah! Agan taw belóthay, maná wassh o palgár korta kanay.” ³ Issáyá dast shahárt, dasti per mosht o gwashti: “Mana lóthán, wassh o palgár bay.” Hamá damáná mard cha syahgarrá palgár but. ⁴ Gorhá Issáyá gón áiy gwasht: “Hozzhár bay! Hechkasá cha é habar o hálá sahig makan, bale beraw, watá dini péshwáyá pésh bedár o hamá korbánigá bekan ke Mussáay Sharyatá nebisag butag, tánke pa áyán gwáh o sháhedié bebit.”

Pawji apsaray báwar

(Luká 7:1–10)

⁵ Wahdé Issá Kaparnáhumay shahrá raset, yak Rumi pawji apsaré áiy kerrá átk, mennatgiri kort o gwashti: ⁶ “Oo wájah! Mani hezmatkárén bachak lógá lang o mondh ent o kaptag, sakkén dard o dórán dochár ent.” ⁷ Issáyá gwasht: “Gorhá mana káyán, áiy dráha kanán.” ⁸ Pawji apsará passaw dát: “Oo wájah! Mana nakarzá ke taw mani lógá byáay, taw tahná hokm bekan, mani hezmatkár

dráha bit. ⁹ Chiá ke man ham wati masteráni hokmay chérá án o mani dastay chérá ham sepáhig hast. Agan kaséá hokm bekanán: ‘Beraw,’ á rawt o agan kaséá begwashán: ‘Byá,’ á kayt. Agan wati hezmatkárá begwashán: ‘É kára bekan,’ á kant.” ¹⁰ Wahdé Issáyá é habar eshkot, hayrán but o gón wati hamráhán gwashti: “Shomará rásténa gwashán ke Esráiliáni nyámá ham man choshén mohrén setk o báwar nadistag. ¹¹ Bezánét ke cha ródarátk o rónendá‡ bázén mardoma káyant o gón Ebráhém, Eshák o Ákubá ásmáni bádsháhiay mehmániá yakkén parzónagay§ chapp o chágerdá nendant, ¹² bale é bádsháhiay chokk o óbádag* dhanná taháriá dawr dayaga bant. Ódá gréwant o dantán pa dantána droshant.” ¹³ Gorhá Issáyá gón pawji apsará gwasht: “Beraw, anchosh ke tai báwar ent, gón taw hamá dhawlá bit.” Áiy hezmatkárén bachak hamá damáná dráh but.

Nádráháni drahbakshi

(Markás 1:29–34; Luká 4:38–41)

¹⁴ Wahdé Issá Petrosay lógá shot, disti Petrosay wassig tapig ent o nepáday sará waptag. ¹⁵ Issáyá wati dast áiy dastay sará per mosht, tapi sest, á pád átk o Issáay hezmat kanagá lagget.

¹⁶ Bégáhá mardomán bázén jenni ganók Issáay kerrá áwort, áiy gón wati yakkén habará jenn cha áyán kasshetant o sajjahén nádráh wassh o dráh kortant. ¹⁷ É dhawlá Eshayá nabiy péshgói purah o sarjam but: *áiy may nezóri dur kortant o nádráhi bortant.†*

Kay Issáay morid buta kant?

(Luká 9:57–60)

¹⁸ Wahdé Issáyá wati chapp o chágerdá mardománi mocchi dist, parmán dát o gwashti: “Byáét, gwarmay domi némagá rawén.” ¹⁹ Sharyatay zánógeré áiy kerrá átk o gwashti: “Oo ostád! Har

* **7:28** 7:28 Bah mánag, bezán sakk hayrán bayag, boh bayag. * **8:** 8:0 Drahbakshi, bezán dráhi o salámatiy bakshag, Arabi o Pársiá “shafá”. † **8:2** 8:2 Asligén Yunáni zobánay labz, pa syahgarr o bag, bezán jozám o pa dega tahr tahrén garrán ham kár bandaga bit. ‡ **8:11** 8:11 Rónend, bezán hamá némag ke rócha nendit, magreb. § **8:11** 8:11 Parzónag, bezán soprah. * **8:12** 8:12 É bádsháhiay chokk o óbádag, bezán Esráiliáni chokk o chokkzát. † **8:17** 8:17 Eshayá Nabiy Ketáb 53:4.

jáh ke taw raway man tai hamráha bán.”²⁰ Issáyá gwasht: “Róbáhán hóndh o jágah hast o báli morgán kodóh o kodám, bale maná ke Ensánay Chokkán pa saray ér kanagá hech jágah nést.”²¹ Dega yak moridéa gón áia gwasht: “Oo wájah! Maná mókal beday pésará rawán wati petá kabra kanán.”²² Issáyá gwasht: “Byá, mani randgiriá bekan, bell ke mordag wati mordagán wat kabr o kapona kanant.”

Tuppánay érmósh kanag
(Markás 4:36–41; Luká 8:22–25)

²³ Issá bójigá swár but, morid ham swár butant. ²⁴ Yak anágat§ trondén tuppáné but o chawl o mawján bójig mán ropt, bale Issá wáb at. ²⁵ Morid áiy kerrá átkant, ágáhesh kort o gwashtesh: “Oo Hodáwand! Márá berakkén, ke ér bokkagi* o meragi én.” ²⁶ Gón áyán gwashti: “Oo kambáwarán! Shomára chiá torsit?” Randá pád átk, gwát o gwarmi hakkal dátant o tuppán pahk érmósh but. ²⁷ Á sajjahén bah mantant o gwashagá laggetant: “É chónén mardomé ke gwát o chawl ham eshiay hokmá mannant.”

Do jenni ganókay drahbakshi
(Markás 5:1–17; Luká 8:26–37)

²⁸ Wahdé Issá mazangwarmay domi pahnátá, Gadáriáni† sardhagará raset, gorhá do mardom ke cha kabrestáná dar átkagat, gón áia dochár kaptant.‡ Áyán jenn per at o haminchok wahshi o torsnák atant ke kasséa cha á ráhá gwasta nakort. ²⁹ Áyán kukkár kort o gwasht: “Oo Hodáay Chokk! Tará gón má che kár ent? Cha gishhéntagén wahdá§ pésar, pa may azáb dayagá átkagay?”

³⁰ Cha áyán kammé gestá* o á kashter, hukkáni ramagé charagá at. ³¹ Gorhá palitén ruhán cha Issáyá dazbandi kort

o gwasht: “Agan taw márá cha é mardomán dara kanay, gorhá ráh day ke hukkáni jesmá poterén.”³² Issáyá gón áyán gwasht: “Bepoterét!” Nun á dar átk o hukkáni jesmá potertant o hukkáni sajjahén ramag cha jompá jahlagá ér kapáná gwarmá bokket o mortant. ³³ Gorhá hukkáni shwánag shahrá tatkant o é sajjahén hál o jenni ganókáni sargwastesh pa mardomán rasént. ³⁴ Gorhá shahray sajjahén mardom Issáay chárágá átkant o gón áia dazbandiesh kort ke áyáni sardhagará yalah bedant o berawt.

9

Lang o mondhén mardéay drahbakshi
(Markás 2:3–12; Luká 5:18–26)

¹ Issá yak bójigéa swár but, mazangwarmi gwázént o wati jenday shahrá átk. ² Hamé wahdá lahtén mardomá, tahtéay sará waptagén lang o mondhén mardé áiy kerrá áwort. Wahdé Issáyá áyáni setk o báwar dist, gón langá gwashti: “Oo mani chokk! Delá mazan kan, tai gonáh bakshag butant.”³ Bale Sharyatay lahtén zánógerá wati delá gwasht: “É mard kopr kanagá ent.”⁴ Issáyá áyáni delay hál o habar zántant o gwashti: “Shomá chiá wati delá palitén hayála kárét? ⁵ Kojám habaray gwashag ásánter ent: ‘Tai gonáh bakshag butagant,’ yá: ‘Pád á, beraw’? ⁶ Bale man paméshká é habar kort tán shomá bezánét, man ke Ensánay Chokk án, maná é donyáyá gonáháni pahell kanagay wák o ehtiár hast.” Padá gón á langá gwashti: “Pád á, wati taht o nepádán bezur o lógá beraw.”⁷ Gorhá mard pád átk o lógá shot. ⁸ Wahdé mardomán é kár dist, torsetesh o Hodáesh satá kort o sárhát ke mardomi inchok wák o ehtiár dátagant.

Mattáay lóthag
(Markás 2:14–17; Luká 5:27–32)

‡ **8:20** 8:20 Dányál nabiá é pernám pa yak hastiéa kár bastag ke á cha ásmáná kayt. Issá Masihá é pernám pa wat zortag tán mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagén Masih ent. § **8:24** 8:24 Anágat, bezán yak anágat, achának, nághán. * **8:25** 8:25 Bokkag, bezán ápá ér rawag, boddhag, gark bayag. † **8:28** 8:28 Lahtén daznebeshtá átkag: “Gerásiáni” yá “Gergesiáni”. ‡ **8:28** 8:28 Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag. § **8:29** 8:29 Edá gishhéntagén wahday máná áheratay róch ent. * **8:30** 8:30 Gestá, bezán dur, yak kerr, jetá.

⁹ Anchosh ke Issá ráhá rawagá at, Mattá námén mardé disti ke song o máliát ger-agay jágahá neshtagat. Gón áia gwashti: “Byá, mani randgiriá bekan!” Mattá pád átk o áiy hamráh but. ¹⁰ Wahdé Issá Mattáay lógá parzónagay sará neshtagat o warák waragá at, bázén songi o máliátgir o radkár ham átk o waragá gón Issá o áiy moridán hamwán butant.* ¹¹ Wahdé Parisián é dist gón Issáay moridán gwashtesh: “Chiá shomay wájah gón songi o gonahkárán waráka wárt?” ¹² Issáyá eshkot o gwashti: “Dráh o salámatén mardomán dáktar pakár naent, nádráhán dáktar pakár ent.” ¹³ Bale berawét o é habaray mánáyá dar begéjét ke *man hayrát o korbánig kanagay lóthók naán, mehr o rahmatay lóthók án.*† Man pa pahrézkárán nayátkagán, gonahkáráni lóthag o gwánk janagá átkagán.

Róchagay bárawá

(Markás 2:18–28; Luká 5:33–39)

¹⁴ Randá, Yahyáay morid Issáay kerrá átkant o jostesh kort: “Má o Parisi róchaga dárén, bale tai morid chiá róchaga nadárant?” ¹⁵ Issáyá passaw dát: “Sálónk ke neshtag, sur o árosay mehmán sugia bant o porsa dárant? Bale anchén wahdé kayt ke sálónk cha áyán jetá kanaga bit, hamá wahdá róchaga dárant. ¹⁶ Hechkas cha nókén godéa chondhé naderrit o kwahnén pashká pacch o pinaga najant, chiá ke nókén goday pacch nazza kayt o kwahnén pashká géshtera derrit. ¹⁷ Hamé dhawlá, kwahnén zekkáni‡ tahá nókén sharáb mána nakanant, agan chosh bekanant zekka derant o sharába rechant o zekk ham zawála bant. Nókén sharábá nókén zekkán mána kanant, tán sharáb o zekk, har doén bemánant.”

Janénéay drahbakshi o jenekéay zendag kanag

(Markás 5:22–43; Luká 8:41–56)

¹⁸ Issá angat gón áyán habar kanagá at ke parasteshgáhay yak masteré átk o

áiy pádán kapt o gwashti: “Mani jenek hamé annun mortag, bale byá wati dastá áiy sará per mosh, á padá zendaga bit.”

¹⁹ Issá pád átk o gón wati moridán áiy hamráh but.

²⁰ Hamódá yak janéné hastat ke dwázdah sál at áiy hón band nabutagat.

Á cha poshti némagá átk o Issáay kabáhay lambi dast jat. ²¹ Wati delá gwashagá at: “Agan Issáay kabáhá ham dast per bekanán, dráha bán.” ²² Issáyá chakk tarrént o gwashti: “Oo mani jenek!

Delá mazan kan, tai setk o báwará tará rakkéntag.” Hamá damáná janén dráh but.

²³ Wahdé Issá parasteshgáhay masteray lógá raset, lahtén mótk áróki dist o bázéné porsay sará zár o puhár ham kanagá at. ²⁴ Issáyá gwasht: “Dhanná berawét, jenek namortag, bass wáb ent.”

Bale mardom áiy habaráni sará kalág geragá atant. ²⁵ Wahdé Issáyá mardom cha lógá dhanná dar kortant, jenekay dasti gept o jenek pád átk. ²⁶ É hál, sajjahén damagá tálán but.

²³ Wahdé Issá parasteshgáhay masteray lógá raset, lahtén mótk áróki dist o bázéné porsay sará zár o puhár ham kanagá at. ²⁴ Issáyá gwasht: “Dhanná berawét, jenek namortag, bass wáb ent.”

Bale mardom áiy habaráni sará kalág geragá atant. ²⁵ Wahdé Issáyá mardom cha lógá dhanná dar kortant, jenekay dasti gept o jenek pád átk. ²⁶ É hál, sajjahén damagá tálán but.

Do kóray drahbakshi

²⁷ Issá cha ódá ráh gept, ráhá do kór gwánk janán áiy randá kapt o gwashtesh: “Oo Dáud bádsháhay chokk! Tará may sará bazzag bát.” ²⁸ Anchosh ke Issá lógá raset, doén kór áiy kerrá átkant. Issáyá gón áyán gwasht: “Shomará báwar ent ke man é kára korta kanán?” Áyán jwáb dát: “Haw, oo Hodáwand!”

²⁹ Gorhá Issáyá wati dast áyáni chammáni sará per mosht o gwashti: “Hamá dhawlá ke shomá báwar kortag, gón shomá hamá dhawlá bebit.” ³⁰ Nun áyáni chamm rozhná butant. Issáyá kaddhan§ kort o gwashtant ke gón hechkasá é bárawá habar makanant. ³¹ Bale á shotant o Issáay námesh sajjahén damagá tálán kort.

²⁹ Gorhá Issáyá wati dast áyáni chammáni sará per mosht o gwashti: “Hamá dhawlá ke shomá báwar kortag, gón shomá hamá dhawlá bebit.” ³⁰ Nun áyáni chamm rozhná butant. Issáyá kaddhan§ kort o gwashtant ke gón hechkasá é bárawá habar makanant. ³¹ Bale á shotant o Issáay námesh sajjahén damagá tálán kort.

²⁹ Gorhá Issáyá wati dast áyáni chammáni sará per mosht o gwashti: “Hamá dhawlá ke shomá báwar kortag, gón shomá hamá dhawlá bebit.” ³⁰ Nun áyáni chamm rozhná butant. Issáyá kaddhan§ kort o gwashtant ke gón hechkasá é bárawá habar makanant. ³¹ Bale á shotant o Issáay námesh sajjahén damagá tálán kort.

Gongéay drahbakshi

(Luká 11:14–15)

³² Áyáni rawagá rand, yak mardé Issáay kerrá áwortesh ke jennéa geptagat o gong

* **9:10** 9:10 Hamwán bayag, bezán yakjáh warák warag. † **9:13** 9:13 Hushah Nabiay Ketáb 6:6. ‡ **9:17** 9:17 Zekk, bezán cha pasay póstá addh kortagén darpé ke cha mashká bazter ent. § **9:30** 9:30 Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm.

at. ³³ Anchosh ke Issáyá jenn kasshet, gong habar kanagá lagget. Sajjahén mardom hayrán butant o gwashtesh: “Choshén kár hechbar Esráilá gendag nabutag.” ³⁴ Bale Parisián gwasht: “É, gón jennáni sardáray sarókiá jennána kasshit.”

Keshár o ronók

³⁵ Issá sajjahén shahr o métagána shot o kanisaháni tahá mardomi dars o sabaka dátant, Hodáay bádsháhiymestági sheng o tálána kort o har paymén nádráhi o nezórián dur kanán at. ³⁶ Áiá ke mardománi mocchi distant áyáni sará bazzagi but, chiá ke á bésshopánkén pasáni dhawlá, paréshán o béwas atant. ³⁷ Gón wati moridán gwashti: “Keshár báz ent bale ronók kamm. ³⁸ Paméshká gón kesháray wáhondá dazbandi bekanét o belóthét ke pa wati kesharán ronók dém bedant.”

10

Issáay dwázdahén háсэн kásed

(Markás 3:16–19; 6:8–11; Luká 6:14–16; 9:3–5; 10:4–12)

¹ Randá Issáyá wati dwázdahén háсэн kásed lóthetant o jennáni dar kanag o har dhawlén nádráh o nezóren mardománi dráh kanagay wák o ehtiári dátant. ² Á dwázdahén kásedáni nám esh ant: pésará, Shamun ke Petros ham gwashaga bit o áiy brát Andriás, randá Zebdiay chokk, Ákub o áiy brát Yuhanná, ³ Pilipos, Bartulumá, Tumá o máliátgirén Mattá, Halpiay chokk Ákub, Taddá, ⁴ sarmacháren Shamun* o Yahudá Eskaryuti, hamá ke randá Issái dróhagi† o dozhmenáni dastá dayagi at.

⁵ Issáyá wati é dwázdahén kásed rawán dát, kaddhan kort o gwashtant: “Darkawmáni gwará marawét, á shahrán ham marawét ke ódá Sámeri jahmenend ant, ⁶ bale Bani Esráiliáni kerrá berawét ke á gáren mésháni dhawlá ant.” ⁷ Gwashti: “Har jáh ke rawét, é mestágá sar bekanét ke ásmáni bádsháhi

nazzik ent. ⁸ Nádráhán dráh, mordagán zendag, garrián pák o sallah bekanét o cha mardomán jennán dar bekanét. Shomará moptá rasetag, moptá ham bedayét. ⁹ Wati lánkbandáni tahá sohr o nograh o ród mán makanét. ¹⁰ Pa wati sát o saporá turag o pélek‡ mazurét o na do jámag, na chawath o swás o na asá o dazlatth, chiá ke kár kanók wati mozzay hakdár ent. ¹¹ Wahdé shahr yá métagéá rawét, gorhá anchén mardomé shóház bekanét ke shomay mehmán kanagay láhek bebit o tán roksata nabét hamáiy kerrá bedarét. ¹² Wahdé lógéá rawét, drud o drahbát begwashét o pa á lógá sohl o émeni belóthét. ¹³ Agan á lóga karzit, gorhá shomay émeniy wáhag pa áiá rasit o agan nakarzit, shomay é wáhag padá pa shomá pera tarrit. ¹⁴ Agan kasé shomará wasshátka nakant yá shomay habarán gósha nadárit, á lóg yá shahrá bellét o yalah kanagay wahdá, wati pádáni danz o hákán hamódá bechandhét o betakénét. ¹⁵ Shomará rásténa gwashán, jost o porsay róchá, Sodum o Gomurahay mardománi sezá cha á shahray mardománi sezá o azábá ásánter o kamtera bit.”

Á ke sakkiána saggit, rakkít

(Markás 13:11–13; Luká 21:12–17)

¹⁶ “Gósh dárét! Man shomará rawána kanán, bale shomá anchosha bét ke gorkáni nyámá pas. Paméshká márání dhawlá hozzhár o kapódaráni dhawlá sádah bebét. ¹⁷ Cha mardomán hozzhár bét, á shomará geráenant o hakdiwánána barant, wati kanisaháni tahá shomará shallák o hayzarána janant. ¹⁸ Pa manigi hákem o bádsháháni démá pésh kanaga bét, gorhá shomará sharrén móhé rasit ke áyáni o darkawmáni démá pa man gwáhi bedayét. ¹⁹ Á wahdán ke shomá ódá baraga bét, delá paréshán mabét ke ‘ché begwashén’ yá ‘chón passaw bedayén,’ chiá ke harché ódá shomará gwashagia bit, hamá wahdá shomará rasit. ²⁰ Á wahdá habar kanók shomá

* **10:4** 10:4 Bázéné gomána kanant ke sarmacháray máná esh ent: Shamun Yahudiáni yak dini syási párthiéay básk bezán owz butag ke Rumiáni démá óshátatag. † **10:4** 10:4 Dróhag, bezán pa repk rad dayag. Arabi o Pársiá “khiánat”. ‡ **10:10** 10:10 Pélek, bezán turag, ló, pélag.

nabét, shomay ásmáni Petay Ruh shomay zobáná habara kant.

²¹ “Brát wati brátá dróhit o kóshárenit o pet wati chokká, chokk cha wati pet o mátá yágia bant o áyána kóshárenant.

²² Sajjahén mardom, pa mani námay sawabá cha shomá naprata kanant. Bale hamá ke tán áherá sakkiána saggit, á rakkít. ²³ Wahdé shomárá yak shahréá ázára rasénant gorhá betachét o dega shahréá berawét. Shomárá rásténa gwashán, tánke shomá Esráilay sajjahén shahrán sar bebét, man ke Ensánay Chokk án, pésará káyán.

²⁴ “Na shágerd cha wati ostádá mastera bit o na golám cha wati hodábondá. §

²⁵ Shágerdá haminchok bass ent ke wati ostáday paymá bebit o golám wati hodábonday paymá. Wahdé lógay hodábondesh Belzabul* gwashtag, gorhá lógay é dega mardomán allam badterén nám pera bandant.

Rásti chér dayaga nabit (Luká 12:2-9)

²⁶ “Shomá cha á mardomán matórsét, chiá ke hech choshén chérén chizzé nést ke záher o paddar mabit o hech choshén rázé nést ke áshkár o démdará mabit. ²⁷ Hamá habarán ke man gón shomá shapay taháriá gwashán, shomá á habarán róchay rozhnáíá begwashét, hamá habar ke halwatá shomay góshán gwashaga bant, á habarán lóg o bánáni sará begwashét o jár janét. ²⁸ Cha áyán matórsét ke jesm o jáná koshta kanant, bale sáh o arwáhá koshta nakanant, cha hamáíá betórsét ke jesm o ján o sáh o arwáh, doénán tahtaruná dawr dát o bérán korta kant. ²⁹ Do jenjeshk pa yak paysahá† bahá nabit? Bale angat cha áyán yakké ham bé shomay ásmáni Petay zánagá zeminá nakapít. ³⁰ Hodáyá shomay saray mudáni hesáb ham gón ent. ³¹ Paméshká matórsét, shomay kadr o arzesh cha sajjahén jenjeshkán‡ géshter ent. ³² Harkas mardománi démá maná bemannit, man ham wati ásmáni Petay

démá áíá mannán, ³³ bale harkas mardománi démá maná mamannit, man ham wati ásmáni Petay démá áíá namannán.

Hakk o náhakkay gisshénagá átkagán (Luká 12:51-53; 14:26-27; 17:33)

³⁴ “Gomán makanét ke man donyáyá tepáki o sohlay áragá átkagán, pa sohl o tepákiá nayátkagán, gón zahméá átkagán. ³⁵ Chiá ke man átkagán tán pet o chokkay nyámá, mát o jenekay nyámá, neshár o wassigay nyámá nátepáki byarán, ³⁶ bezán harkasay dozhmen áíay wati mardoma bant. ³⁷ Kaséá ke wati pet o mát cha man dóstera bant, á maná nakarzit o kaséá ke wati bachak o jenek cha man dóstera bant, á ham maná nakarzit. ³⁸ Kasé ke wati salibá baddhá makant o mani hamráh mabit, á ham maná nakarzit. ³⁹ Chiá ke, agan kasé wati sáhay dáragay johdá bekant, áíá báhénit, § bale kasé ke pa manigi wati sáhá báhénit, áíá rakkénit.

⁴⁰ “Harkas shomárá wasshátk begwashit o sharap bedant, maná sharapa dant o hamá ke maná sharapa dant, á hamáíá sharapa dant ke maná ráhi dátag. ⁴¹ Agan kasé paygambaréá paméshká wasshátka kant o sharapa dant ke á Hodáay ráh dátagén ent, áíá paygambaréay mozza rasit. Hamé dhawlá, kasé ke pahrézkár o rástén mardoméá pa áíay pahrézkáriá sharap bedant, áíá ham pahrézkáren mardoméay mozza rasit. ⁴² Agan kasé cha é kasánokén moridán yakkéá paméshká tásé ápa dant ke mani morid ent, allam bezánét ke áíá wati mozza rasit.”

11

¹ Wati dwázdahén moridáni tálim dayagá rand, Issá cha ódá dar átk o pa dars o sabak dayag o wáz kanagá áyáni shahrán shot.

Issá o pákshódókén Yahyá (Luká 7:18-23)

² Wahdé pákshódókén Yahyá, bandijáhá cha Issá Masihay káran sahig

§ 10:24 10:24 Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb. * 10:25 10:25 Belzabul, bezán jennáni bádsháh. † 10:29 10:29 Asligén Yunáni nebeshtánk gwashit: do “asariun.” Asariun, á zamánagay kasterén zarr at. ‡ 10:31 10:31 Asligén Yunáni nebeshtánk gwashit: “bázén jenjeshkán”. § 10:39 10:39 Báhénag, bezán gár dayag, cha dast dayag.

but, wati moridi ráh dátant ³ ke cha áia jost bekanant: “Bárén, taw hamá ay ke áyagi at, yá pa degaréa rahchár bebén?” ⁴ Issáyá passaw dátant: “Harché ke shomá eshkonag o gendagá ét, berawét Yahyáyá sahig kanét: ⁵ kór gendag o maym kanagá ant, lang tarrag o ráh rawagá ant, garri pák o palgár bayagá ant, karr eshkonagá ant, mordag zendag bayagá ant o bazzag o nézgáran wasshén mestág sar bayagá ent. ⁶ Bahtáwar hamá ent ke mani káráni gendagá thagal mawárt o malakoshit.”

*Yahyáyá bárawá
(Luká 7:24–35)*

⁷ Wahdé Yahyáyá kásed dar kapt o shotant, Issá gón mardomán Yahyáyá bárawá gapp o trán kanagá lagget: “Chónén chizzéay chárágá gyábaná shotagét? Kalam o káshay dhilléay chárágá ke gón gwátay kasshagá é dém o á dém shikka wárt? ⁸ Agan na, gorhá chónén chizzéay chárágá shotagét? Anchén mardéay chárágá shotagét ke narm o názorkén pósháki gwará at? Á mardom ke názorkén póshák gwará kanant, bádsháhi kalát o márhián nendók ant. ⁹ Gorhá ódá shomá chónén chizzéay chárágá shotagét? Paygambaréay chárágá? Haw, shomará gwashán ke Yahyá cha paygambaréa ham master ent. ¹⁰ Á hamá ent ke áiy bárawá nebisag butag:

Bechár, man wati kásedá cha taw pésar ráha dayán ke á, tai ráhá tachk o tayára kant.*

¹¹ “Shomará rásténa gwashán ke hech mátá pákshódókén Yahyáyá warhén bématthén chokké nayáwortag. Bale ásmáni bádsháhiá, hamá ke cha sajjahénán kaster ent, á cha Yahyáyá ham master ent. ¹² Cha pákshódókén Yahyáyá wahdá beger tán annun, Hodáyá ásmáni bádsháhi gón zóráki démá rawán ent o zórmand áia pa zóré watigia kanant. ¹³ Sajjahén nabíán o Tawrátá, tán Yahyáyá zamánagá wati péshgói kortagant. ¹⁴ Agan shomá pa mannagá

tayár ét, bezánét Yahyá hamá Elyás nabi ent ke áyagi at. ¹⁵ Harkasá gósh per, beshkont.

¹⁶ “É zamánagay mardomán kai hamdarwar bekanán ke á, kai dhawlá ant? Á, hamá chokkáni paymá ant ke bázará neshtagant o á dega chokkán gwánka janant o gwashant: ¹⁷ ‘Má pa shomá nal o kalam sáz kort, bale shomá nách o sohbat nagept, má pa shomá mótk áwort, bale shomá arsé narétk.’ ¹⁸ Yahyá átkag, na nána wárt o na sharába nóshit, gwashant: ‘Jenni per ent,’ ¹⁹ bale Ensánay Chokk átkag, wárt o nóshit, gwashant: ‘Lápi o sharábié, máliátgir o gonahkáráni sangat ent.’ Bale hekmat o zánt cha kár o kerdá záhera bit.”

*Issáyá bazhn
(Luká 10:13–15)*

²⁰ Gorhá Issá hamá shahr o mardománi mayárig kanagá lagget ke wati géshterén ajabén kári hamá shahrán kortagatant, chiá ke áyán cha wati badén kárán pashómáni darshán nakortagat.

²¹ “Bazhn o apsóz pa shomá, oo Korázinay mardomán! Bazhn o apsóz pa shomá, oo Bayt-Saydáay mardomán! Hamá mójezah o ajekkái† ke man shomay nyámá pésh dáshtagant, agan Sur o Saydunay shahrán pésh bedáshténant, gorhá óday mardomán hamá wahdá wati gonáháni pashómániay póshák gwará kortagat o poráni sará neshtagatant.

²² Báwar kanét, jost o porsay róchá Sur o Saydunay mardománi sezá cha shomay sezá o azábá ásánter o kamtera bit. ²³ Oo Kaparnáhumay mardomán! Shomá chest kanag o ásmána baraga bét? Hechbar! Tahtarunay johlánkián sarshakuna bét. Chiá ke hamá mójezah o ajekkái ke pa taw pésh dárag butant, agan Sodumay shahrá bebuténant, á shahr tán róch maróchigá mantagat. ²⁴ Báwar kanét, jost o porsay róchá Sodumay mardománi sezá cha shomay sezá o azábá ásánter o kamtera bit.”

*Issáyá jog
(Luká 10:21–22)*

* **11:10** 11:10 Maláki Nabiay Ketáb 3:1. † **11:21** 11:21 Ajekkái, bezán mójezah, hayrán kanókén kár.

²⁵ Á wahdá Issáyá gwasht: “Oo mani Pet, zemin o ásmánay Hodábond! Tará satá kanán o sárháyán ke taw é ráz o habar cha zántkár o hóshmandán chér dátant o kóðakáni sará paddar kortant.

²⁶ Oo mani Pet! Taw cha wati razá o wáhagá é dhawlá kort. ²⁷ Sajjahén chizz, Petá mani dastá dátagant. Abéd cha Petá, hechkas Chokká nazánt. Hamé dhawlá, dega hechkas Petá nazánt, abéd cha Chokká o hamá mardomán ke Chokk belóthit Petá pa áyán paddar bekant.

²⁸ “Oo srénproshtagén zahmatkasshán! Dém pa man byáét, man wat shomará áram o ásudagia bakshán. ²⁹ Mani jogá‡ baddhá kanét, cha man hél begerét, ke man narmdel o békebr án. Gorhá shomará áram o ásudagia rasit. ³⁰ Chiá ke mani jog ásan o mani bár sobakk ent.”

12

*Issá Shabbatay wájah o wáhond ent
(Markás 2:23–28; Luká 6:1–5)*

¹ Yak randé, Shabbatay róchá* Issá cha gandomi kesharán gwazagá at. Áiay morid shodig atant o kesháray hóshagán sendag o waragá laggetant. ² Parisián ke dist gón Issáyá gwashtesh: “Bechár! Tai morid anchén kára kanant ke Shabbatay róchá rawá naent.” ³ Passawi dát: “Záná, shomá nawántag, wahdé Dáúd o áiay hamráh shodig butant, Dáúdá ché kort?” ⁴ Hodáay Pákén lógá shot, Hodáay námá hayráti o pákwandhén náni wántant ke áyáni warag na pa áiá rawá at o na pa áiay hamráhán, tahná pa dini péshwáyán rawá at. ⁵ Sharyatá é ham nawántagó ke mazanén parasteshgáhay tahá, dini péshwá Shabbatay béhormatiá kanant bale angat bémayár zánag o lékaga† bant? ⁶ Man gón shomá gwashán ke edá cha mazanén parasteshgáhá ham masteréné hastent. ⁷ Agan shomá é habaray máná bezántén ke gwashit: *Man hayrát o korbánig kanagay lóthók naán, mehr o rahmatay lóthók án,‡* gorhá shomá á mardom mayárig nakortagatant ke bémayár

ant. ⁸ Bezánét man ke Ensánay Chokk án, Shabbatay róchay wáhond án.

*Mondhén mardéay drahbakshi
(Markás 3:1–6; Luká 6:6–11)*

⁹ Cha ódá démá rawán, Issá áyáni kanisahá shot. ¹⁰ Ódá mardé hastat ke dasti hoshk o mondth at. Lahténá pa beddh o bohtám janagay nimmóná cha Issáyá jost kort: “Shabbatay róchá kaséay dráh kanag rawá ent yá na?” ¹¹ Gón áyán gwashti: “Agan cha shomá kaséá méshé hast o Shabbatay róchá chátéa bekapit, hamá damáná méshá cha chátá dara nakant? ¹² Ensánay arzesh cha méshá báz géshter ent. Paméshká Shabbatay róchá néki kanag rawá ent.” ¹³ Nun gón á mardá gwashti: “Dastá shahár day.” Áiá dast shahár dát o domi dastay dhawlá wassh o dráh but. ¹⁴ Bale Parisi dhanná shotant o pa Issáay kóshárenagá shawr o saláhesh kort.

Hodáay gechén kortagén

¹⁵ Wahdé Issáyá áyáni delay é habar zánt, cha ódá dar kapt. Bázéné áiay padá rawán but o áyáni nyámá harkas ke nádráh at, sajjahéni dráh kortant. ¹⁶ Kaddhani kortant o gwashti: “Gón kassá magwashét man kay án.” ¹⁷ É dhawl paméshká but ke Eshayá nabaiay gwashtagén habar sarjam bebit:

¹⁸ *É mani hezmatkár ent ke man gechén kortag,*

*maná sakk dóst ent o man cha eshiá báz wassh o razá án,
man wati Ruhá eshiay sará éra géján,
darkawmáni nyámá é hezmatkár
mani ensáp o dádrasiay járá perrénit.*

¹⁹ *Na jang o merha kant o na ják o kukkár o
na kasé damk o bázarán áiay tawará eshkont,*

²⁰ *na ke nezór o nawahkén kalam o káshá próshit o
na mermeránkén cherágá koshit,
tán hamá wahdá ke ensáp o dádrasiá sóbénŠo kámyáb bekant.*

‡ **11:29** 11:29 Jog dáré ke pa zeminay shóm kanagá do gókay gardená bandanti. * **12:1** 12:1 Shabbatay róch hamá Shambeh ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch. † **12:5** 12:5 Lé Kag, bezán hesáb árag. ‡ **12:7** 12:7 Hushah Nabiay Ketáb 6:6. § **12:20** 12:20 Sóbén, bezán péróz, kámyáb.

²¹ *Pa donyáay kawmán áiy nám mazanén omété bit.**

Issá o Belzabul
(*Markás 3:20-30; Luká 11:14-23; 12:10*)

²² Hamá wahdá mardomán Issáay gwará yak jenni ganóké áwort. Á, kór o gong at. Issáyá dráh kort o á gendag o habar kanagá lagget. ²³ Sajjahén mardom pa hayrán o bah mánagi gwashagá laggetant: “Chosh buta kant ke é Dáud bádsháhay chokk o óbádag ent?!” ²⁴ Bale wahdé Parisián é habar eshkot, gwashtesh: “É, gón jennáni sardár Belzabulay sarókiá jennána kasshit.” ²⁵ Issáyá áyáni é hayál zánt o gón áyán gwashti: “Har molkéa ke nátepáki bekapit, á molk gár o zawála bit o har shahré yá lógé bahr o báng bebit, barjáha namánit. ²⁶ Agan Shaytán wat Shaytáná dar bekant, bezán gón wati jendá jang ent. Gorhá áiy bádsháhi chón barjáha mánit? ²⁷ Agan man gón Belzabulay sarókiá jennán dara kanán, gorhá shomay jenday chokk o morid gón kai zór o wáká jennán dara kanant? É paymá, shomay morid wat shomará mayáriga kanant. ²⁸ Bale agan man gón Hodáay Ruhá jennán dara kanán, bezánét ke Hodáay bádsháhi shomay nyámá rasetag. ²⁹ Yá chón buta kant, kasé zóráwarén mardoméay lógá bepoterit o áiy mál o melkatá pol o pánch† bekant, tán pésará á zóráwarén mardá magipt o mabandit? Gorhá áiy lógá pol o pánch korta kant. ³⁰ Kasé ke mani hamráh o dózwáh naent, á mani badwáh ent, kasé ke mocch o yakjáh kanagá gón man hór naent, á, sheng o sháng o tak o parka kant.

³¹ “Paméshká shomará gwashán ke har gonáh o kopr, bakshag o pahell kanaga bit, bale Hodáay Pákén Ruhay bárawá sellén habar o kopr, pahell kanaga nabit. ³² Harkas Ensánay Chokkay bárawá sellén habaré bekant bakshaga bit, bale á ke Pákén Ruhay bárawá sellén

habaré begwashit, na é donyáyá pahell kanaga bit o na áyókén donyáyá.

Drachk o bar
(*Mattá 7:17-18; Luká 6:43-45*)

³³ “Agan sharrén bar o nibaga lóthét, báyard ent drachk sharréné bebit, badén drachk badén bar o nibaga dant,‡ har drachk cha áiy bará zánaga bit. ³⁴ Oo syahmárzadagán! Shomá ke wat sell o radkár ét, chón sharrén habar korta kanét? Chiá ke harché mardomay delá bebit, hamá cha áiy dapá dara kayt. ³⁵ Sharrén mardom cha sharrén ganj o hazánagá sharrén chizz dara kant o sellén mardom cha sellén hazánagá, sellén chizz. ³⁶ Shomará gwashán ke jost o porsay róchá mardomán wati har mopt o náhudagén habaray hesáb dayagi ent. ³⁷ Chiá ke tai habar ant ke tará bémayára kanant o tai habar ant ke tará mayárbára kanant.”

Neshániay lóthag
(*Markás 8:11-12; Luká 11:29-32*)

³⁸ Gorhá lahtén Parisi o Sharyatay zánógerá gón áiyá gwasht: “Oo ostád! Má cha taw neshánié gendaga lóthén.” ³⁹ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Sherr o zenahkárén nasl o padréch, neshánia lóthit, bale Yunes nabiyay neshániá abéd, dega hech neshánié áyán dayaga nabit. ⁴⁰ Anchosh ke Yunes tán say róch o say shapá thuhén máhigay lápá at, hamé paymá Ensánay Chokk tán say róch o say shapá zeminay lápá bit. ⁴¹ Jost o porsay róchá, Naynawáay mardom gón é zamánagay mardomán horigá páda káyant o áyán mayáriga kanant, chiá ke á Yunesay dháh o hozzhárbáshay sará cha wati gonáhán pashómán butant. Bale nun cha Yunesá masteréné edá ent. ⁴² Jost o porsay róchá, Sabáay malakah§ gón é zamánagay mardomán horigá páda kayt o áyán mayáriga kant, chiá ke Sabáay malakah cha donyáay á dastá átk tán Solaymánay hekmatá beshkont. Bale nun cha Solaymáná masteréné edá ent.

* **12:21** 12:21 Eshayá Nabiyay Ketáb 42:1-4. † **12:29** 12:29 Pol o pánch, bezán zórbord, lotth o pol. ‡ **12:33** 12:33 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “yá drachká sharr bekanét o nibag sharr, yá drachká bad bekanét o nibag bad”. § **12:42** 12:42 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “jonubay malakah”.

Wayránén kalát
(Luká 11:24-26)

⁴³ “Wahdé jenné cha kaséá dara kayt, gorhá gyábánána rawt tán pa wati árami o ásudagiá, jáhé shóház bekant, bale choshén jágahé narasiti. ⁴⁴ Gorhá gwashit: ‘Cha ódá ke dar átkagán, padá hamódá rawán.’ Wahdé pera tarrit o gendit ke á lóg hórck o hálig, roptag o sáp o sallah ent, ⁴⁵ gorhá rawt o cha watá dega hapt selterén jenn gón wata kárit. Á sajjahén, horigá ódá rawant o ord o bonaga kanant. É dhawlá, á mardomay ásar o ákebat cha pésarigéná angat badtera bit. É badkárén naslay hál ham hamé paymá bit.”

Issáyát o brát
(Markás 3:31-35; Luká 8:19-21)

⁴⁶ Issá angat gón mardomán habará at ke áiyát o brát átk o dhanná óshtátant. Áyán gón Issáyá habar kanagi at. ⁴⁷ Gorhá yakkéá Issá sahyg kort ke “tai mát o brát dhanná óshtátagant, gón taw habar kanaga lóthant.” ⁴⁸ Issáyá passaw dát: “Mani mát kay ent o mani brát kay?” ⁴⁹ Padá áiyá wati moridáni némagá dast shahár dát o gwasht: “Esh ant mani mát o brát. ⁵⁰ Harkas ke mani ásmáni Petay wáhag o razáay sará kára kant, mani brát, mani mát o gohár hamá ent.”

13

Tohm chandhagay mesál
(Markás 4:1-9; Luká 8:4-8)

¹ Hamá róchá, Issá cha lógá dar átk o mazangwarmay kerrá shot o nesht. ² Bale mardománi anchén mazanén mocchié áiyát gwará átk ke á bójigéá swár but. Sajjahén mardom gwarmay tayábá* óshtátagant. ³ Gorhá áiyá mardom gón darwar o mesálán bázén dars o sabaké dátant. Gwashti: “Yak dehkáné pa tohmay chandhagá shot, ⁴ tohmáni chandhagay wahdá kammoké tohm ráhay sará retk o báli morgán chet o wártant. ⁵ Kammé tohm dhal o

dhókáni sará retk ke ódá hák kamm at, paméshká zutt rost o sabz butant, chiá ke dhagár talag at. ⁶ Bale cha róchay trondén garmíá gimmort† o hoshk butant, chiá ke áyáni risshag o wandhál‡ zeminá johl nashotagatant. ⁷ Kammé tohm shezz o cherekkáni§ tahá ham retk o shezzán áyáni rost o rodóm dásht. ⁸ Dega kammé tohm, sharrén zeminá retk, rost o baresh kort, jáhé sad sari, jáhé shast sari o jáhé si sari. ⁹ Harkasá gósh per, beshkont.”

Hodáay bádsháhiay ráz
(Markás 4:10-12; Luká 8:9-10)

¹⁰ Nun morid áiyát kerrá átkant o jostesh kort: “Chiá taw gón mardomán pa darwar o mesál habara kanay?”

¹¹ Áyáni passawá gwashti: “Hodáay é zánt shomará dátag ke ásmáni bádsháhiay rázán sarpad bebét, bale á dega mardománá nadátagi. ¹² Hamáiyá ke chizzé hast, géshter dayaga bit, tánke áiyá báz bebit, bale kaséá ke nést, hamá ke hastenti ham pach geraga bit. ¹³ Paméshká man pa darwar o mesál gón áyán habara kanán ke áyáni chammán maym hast bale nagendant, góshesh pach ant bale naeshkonant o sarkech ham nawarant. ¹⁴ Eshayá nabiay péshgói é mardománi bárawá rást o sarjama bit ke gwashit:

*gón góshána eshkonét, bale sarkecha
nawarét,*

gón chammána chárét, bale nagendét,

¹⁵ *chiá ke é kawm sengdel butag,*

góshesh grán ant,

áyán wati chamm bastagant

chó mabit áyáni chamm begen-
dant,

áyáni gósh beshkonant,

áyáni del bezánant o sarpad bebant o
mani némagá per betarrant

ke man áyán dráh bekanán.*

¹⁶ “Bale shomay chamm bahtáwar ant ke gendant o shomay gósha eshkonant.

¹⁷ Shomará rásténa gwashán, bázén paygambar o pahrézkárén mardománi wáhag butag ke harché shomá gendagá

* **13:2** 13:2 Tayáb, bezán daryáay kerr, sáhel. † **13:6** 13:6 Gimmorag, bezán hoshk tarrag, napasgir bayag.

‡ **13:6** 13:6 Wandhál, bezán risshag o rótag. § **13:7** 13:7 Shezz, yá shenz, o dhangar bébarkatén sabzagé ke

asligén kesháray tahá rodit o áyáni rost o rodómá dárit. * **13:15** 13:15 Eshayá Nabiay Ketáb 6:9-10.

ét áyán ham bedistén, bale nadistesh o harché ke shomá eshkonagá ét áyán ham beshkotén bale naeshkotesh.

Tohm chandhagay mesálay maksad
(Markás 4:13-20; Luká 8:11-15)

¹⁸ “Nun tohm chandhagay mesálay maksad o mánáyá gósh bedárét. ¹⁹ Wahdé kasé Hodáay bádsháhiay habará eshkont, bale sarkecha nawárt, gorhá Shaytána kayt o harché ke áiy delá keshag butag dara kant o bárt. Esh at ráhay sará retkagén tohmáni mesálay máná. ²⁰ Á tohm ke dhal o dhókáni sará retkant, hamá mardomay mesál ent ke Hodáay habará eshkont o hamá damáná pa gal o shádehia mannit, ²¹ bale pa é sawabá ke risshag o wandháli najatag, Hodáay habar áiy delá, tán dérá namánit o jágaha nakant. Wahdé Hodáay gál o habaráni sawabá sakki o ázéré berasiti, hamá damáná cha ráhá thagalit o kapit. ²² Á tohm ke shezz o dhangaráni tahá retkant, hamá mardomay mesál ent ke Hodáay habará gósha dárít, bale donyái parésháni o mál o zarray hers o jópah,† áiy rada dayant o naylant Hodáay habar sabz betarrit o bar o barward bedant. ²³ Á tohm ke sharrén zeminá retkant hamá mardomay mesál ent ke Hodáay habará gósha dárít o sarpada bit o bar o barwarda dant, bázéné sad sari, bázéné shast sari o bázéné si sari.”

Zahrichkay mesál

²⁴ Issáyá pa áyán dega mesále áwort o gwasht: “Ásmáni bádsháhi, hamá mardomay paymá ent ke wati dhagára sharrén tohmi keshtagat, ²⁵ bale wahdé mardom waptag o wáb atant, áiy dozhmené átk o gandomay keshtagén dhagára zahrichk o barri káhay tohmi rétk o shot. ²⁶ Wahdé gandom rostant o hóshagesh áwort, káh o zahrichk ham rost o mazan butant. ²⁷ Nun nawkar átkant o gón wati hodábondá gwashtesh: ‘Oo wájah! Taw wati dhagára sharrén tohm nakesh-tagat? Gorhá é zahrichk o barri káh

cha kojá átkant?’ ²⁸ Gwashti: ‘Dozhmenéá é kár kortag.’ Nawkarán jost kort: ‘Taw lóthay má berawén áyán begwajén?’ ²⁹ Passawi dát: ‘Na, chó mabit ke káh o zahrichkáni gwajagay wahdá gandom ham dar kanag bebant. ³⁰ Tán ronagay wahdá belli hórigá rodant, ronagay wahdá gón rónkárána gwashán: “Pésará zahrichkán yakráh o pa sóchagá grámband bekanét, randá gandomán mani ambará bellét.” ’ ’ ”

Kasterén tohmay mesál

(Markás 4:30-32; Luká 13:18-19)

³¹ Issáyá gón áyán dega mesále jat o gwasht: “Ásmáni bádsháhi, thélkáhay‡ tohmay dhawlá ent, ke kaséá zort o wati dhagára kesht. ³² Toré belli áiy dánag cha é dega tohmán kaster ent, bale wahdé rodít cha é dega sabzagán borzter, drachkéay dhawlá bit o báli morg áiy ták o tháláni chérá kodóh o kodáma bandant.”

Homiray mesál

(Luká 13:20-21)

³³ Randá dega mesále áworti: “Ásmáni bádsháhi, hamá homiray paymá ent ke janénéá zort o gón bázén ártéá§ hawár kort o kam kammá sajjahén árt gwát gept o homir but.”

³⁴ Issáyá pa mardomán sajjahén habar, mesál o darwaráni tahá gwashtant, bé darwar o mesálán hech habaria nakort, ³⁵ tán paygambaray é habar sarjam bebit ke gwashtit: “*man gón mesál o darwarán wati zobáná pacha kanán o gón áyán anchén habara kanán ke cha donyáay pédáeshá beger tán angat, chér o andém butagant.*”*

Zahrichkay mesálay máná

³⁶ Randá Issáyá mardom eshtant o lógá shot, ódá morid áiy gwará átkant o gwashtesh: “Mará dhagáray barri káh o zahrichkay mesálay mánáyá sarpad kan.” ³⁷ Gwashti: “Hamá ke sharrén tohma keshit, Ensánay Chokk ent. ³⁸ Dhagár donyá ent, sharrén

† 13:22 13:22 Jópah, bezán lálech o tamah. ‡ 13:31 13:31 Thélkáh, bezán hardal. § 13:33 13:33 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “say sátá”, bezán 15 kiluá gesh. * 13:35 13:35 Zabur 78:2.

tohm ásmáni bádsháhiay chokk ant, zahrichkay tohm Shaytánay chokk ant, ³⁹ hamá dozhmen ke tohmi dhagára rétkant, Shaytán ent, kesháray rónay wahd, áheratay róch ent o kesháray ronók, †préshtag ant. ⁴⁰ Anchosh ke zahrichk mocch kanag o ásá sóchaga bant, áheratay róchá ham hamé dhawlá bit. ⁴¹ Ensánay Chokk, wati préshtagán ráha dant tán sajjahén badkárán o áyán ke degarán rada dayant yakjáh bekanant o cha áiay bádsháhiá dar bekanant. ⁴² Áyán ásay kurahá dawra dayant ke ódá gréwag o dantán pa dantán droshaga bit. ⁴³ Á wahdá nék o pahrézkárén mardom, wati Petay bádsháhiá róchay paymá drapshant. ‡ Harkasá gósh per, beshkont.”

Ásmáni bádsháhiay dega say mesál

⁴⁴ “Ásmáni bádsháhi, hamá ganj o hazánagay paymá ent ke dhagaréa chér dayag butag. Wahdé anágat kaséa dar gétk, áiá chéra dant o padá pa gal o shádehia rawt o wati sajjahén mál o maddhiá bahá kant o hamá dhagára pa bahá zurit.

⁴⁵ “Hamé dhawlá, ásmáni bádsháhi, sawdageréay paymá ent ke dhawldárén morwáred shóháza kant. ⁴⁶ Wahdé áiá sakkén gránkimmatén morwáredé dastá kapit, gorhá rawt o wati sajjahén hast o néstá bahá kant o hamá morwáredá gipt.

⁴⁷ “Hamé dhawlá ásmáni bádsháhi, yak dám o máhóréay dhawlá ent ke gwarmá dawria dayant o har paymén máhiga gerant. ⁴⁸ Wahdé dám cha máhigá porra bit, cha gwarmá dhann daria kanant o máhigán dara chenant, sharrén máhigána zurant o saptáni tahá kanant o é dega harábénán dawra dayant. ⁴⁹ Áheratay róchá ham anchosha bit. Préshtaga káyant o badkárán cha nék o pahrézkárén mardomána gishshenant o jetá kanant. ⁵⁰ Badkárán ásay kurahá dawra dayant ke ódá gréwag o dantán pa dantán droshaga bit. ⁵¹ Bárén, shomá é sajjahén habarán sarpad butét?”

Áyán passaw dát: “Ji haw.” ⁵² Gón áyán gwashti: “Paméshká Sharyatay har zánóger ke ásmáni bádsháhiay moridé bit, hamá marday dhawlá ent ke cha wati hazánagá har paymén nók o kwahnén chizz dara kant.”

Issá padá Náserahá pera tarrit (Markás 6:1–6; Luká 4:16–30)

⁵³ Wahdé Issáyá é mesál o darwar sarjam kortant, cha ódá dar kapt. ⁵⁴ Wati jenday shahrá átk, óday kanisahá mardománi tálim dayagi bongéj§ kort. Mardom pa hayráni gwashagá laggetant: “Eshíá é zánt o zánag o é dhawlén ajabén kár kanagay wák o twán cha kojá rasetag?” ⁵⁵ É hamá dártráshay chokk naent? Maryam eshiay mát o Ákub, Issop, Shamun o Yahudá eshiay brát naant? ⁵⁶ Eshiy sajjahén gohár hamedá may kerrá jahmenend naant? Gorhá é sajjahén chizzi cha kojá áwortagant? ⁵⁷ Áyán bad átk o Issáesh namannet, bale Issáyá gón áyán gwasht: “Hech nabiéa wati shahr o hankéna o wati lógá sharap nést.” ⁵⁸ Paméshká áiá ódá bázén mójezah pésh nadásht, chiá ke mardomán áiay sará báwar néstat.

14

Pákshódókén Yahyáay koshag (Markás 6:14–29; Luká 9:7–9)

¹ Á wahdá Jalilay hákem Hirudis, Issáy nám o tawará sahit but. ² Áiá gón wati hezmatkárán gwasht: “É hamá pákshódókén Yahyá ent ke cha mordagán zendag butag, paméshká choshén ajekkái o mójezahána kant.” ³ Chosh at ke Hirudisá Hirudiáay sawabá ke pésará áiay brát Piliposay jan at, Yahyá geráentag o bandijáhá band kortagat. ⁴ Chiá ke Yahyáyá gón Hirudisá gwashtagat: “Hirudiáay wati lógi kanag Sharyatá pa taw rawá naent.” ⁵ Hirudisá pa Yahyáay kóshárénagá shawr kortagat bale torseti, chiá ke mardománi báwar at Yahyá paygambaré.

† 13:39 13:39 Ronók, bezán hamá ke keshará borrit o moccha kant. ‡ 13:43 13:43 Drapshag, shahm janag, jalashkag. § 13:54 13:54 Bongéj, bezán bendát, shoru.

⁶ Hirudisay sálgerah but o Hirudiáay jeneká mehmánáni démá nách o sohbat gept. Hirudis báz washdel but, ⁷ sawgendi wárt o labzi kort ke “harché lóthay belóth, pa taw bakshaga bit.” ⁸ Jeneká wati mátay shawr o saláhay sará gwasht: “Pákshódókén Yahyáay sará hamedá tabakéay tahá bekan o maná beday.” ⁹ Hirudis báz paréshán o delta-parkah but bale mehmánáni démá sawgendi wártagat o jeneki labz dátagat, paméshká parmáni kort áiy é wáhagá barjáh bekanant. ¹⁰ É dhawlá, Yahyáay sari bandijáhá borraéent. ¹¹ Gorhá áiy sar tabakéay tahá árag o jeneká dayag but, áiy wati mátay kerrá bort. ¹² Yahyáay morid átkant o áiy jónesh bort, kabr o kaponá rand, shot o Issáesh sahig kort.

Panch hazár mardomá warák dayag
(Markás 6:32–44; Luká 9:10–17; Yuhanná 6:1–13)

¹³ É habaray eshkonagá rand, Issá bójigéá swár but o dur o gestáén jáhéá tahnaká shot. Wahdé mardom sahig butant, cha shahrán payádaká áiy randá gón kaptant. ¹⁴ Issá ke cha bójigá ér kapt o mardománi mazanén mocchi dist, áyáni sará bazzagi but o sajjahén nádráhi dráh kortant. ¹⁵ Bégáhá, morid áiy kerrá átkant o gwashtesh: “É, dur o gestáén jágahé o béwahd ham butag, paméshká mardomán bell ke métag o bázarán berawant o pa wat ward o waráké bahá begerant.” ¹⁶ Bale Issáyá gwasht: “Áyán rawagay zalurat nést, shomá wat áyán warák bedayét.” ¹⁷ Gwashtesh: “Edá may kerrá tahná panch nán o do máhig hast.” ¹⁸ Gwashti: “Harché shomará gón, mani kerrá byáret.” ¹⁹ Gorhá áiy mardom sabzagén káháni sará nendagay parmán dátant, randá panchén nán o doén máhigi zortant, ásmánay némagá cháreti o Hodáay shogri gept, gorhá náni chondh chondh kort o moridáni dastá dátant. Moridán nán mardománi sará bahr kortant. ²⁰ Sajjahén mardomán tán sérá wárt o moridán angat cha sar átkagén chondhán, dwázdah sapt porr kort. ²¹ Janén o chokkán o abéd, kesás

panch hazár mardén atant. Sajjahénán sérá wárt.

Issá ápay sarborá gáma jant
(Markás 6:45–52; Yuhanná 6:15–21)

²² Issáyá hamá damáná morid parmán dát o gwashtant: “Tánke man é mardomán roksata kanán, shomá bójigá swár bét o cha man pésar gwarmay domi némagá berawét.” ²³ Mardománi rahádag kanagá rand, pa dwá kanagá tahná kóhay sará sar kapt. Rónend at o á wat tahná at. ²⁴ Á wahdá, bójig cha tayábá dur rasetagat, trond o tézén gwát o mastén mawj o chawláni ámách* at. ²⁵ Shapay cháromi pásá, Issá ápay sará gám janán dém pa áyán pédák at. ²⁶ Wahdé moridán Issá ápay sará gám janán dist, sakk torset o gwashtesh balkén ruhé, paméshká cha torsá kukkáresh kort. ²⁷ Bale Issáyá hamá damáná gón áyán gwasht: “Matorsét, é man án.”

²⁸ Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! Agan é taw ay, gorhá bell ke man ham ápay sará tai kerrá káyán.” ²⁹ Issáyá gwasht: “Byá!” Gorhá Petros cha bójigá gwarmá ér átk o ápay sará Issáay némagá rawagá lagget. ³⁰ Bale cha gwátay trondiá torseti o ér bod-dhagá lagget, gorhá kukkári kort: “Oo Hodáwand! Maná berakkén.” ³¹ Hamá damáná Issáyá dast shahrá dát, á gept o gwashti: “Oo kambáwar! Chiá shakket kort?” ³² Bójigá sar kaptant o gwát kapt o áram but. ³³ Hamá ke bójigá neshtagatant, Issáesh satá o saná kanáná gwasht: “Béshakk taw Hodáay Chokk ay.”

Nádráháni drahbakshi
(Markás 6:53–56)

³⁴ Wahdé áyán gwarm gwázént Genisáretay shahrá ér átkant. ³⁵ Óday mardomán Issá pajjáh áwort, sajjahén hand o damagay á dega mardomesh sahig kortant o sajjahén nádráhesh áiy kerrá áwortant. ³⁶ Dazbandiesha kort: “Bell má tai kabáhay lambá dast bejanén o bass.” Áyán ke dasta jat, sajjahén wassh o dráha butant.

* 14:24 14:24 Ámách, bezán dochár.

15

*Delpáki**(Markás 7:1-23)*

¹ Randá, cha Urshalimá átkagén lahtén Parisi o Sharyatay zánóger Issáay kerrá átk o gwashtesh: ² “Tai morid chiá may pet o piroki rahbandá próshant o cha waragá pésar dasta nashódant?”

³ Áyáni passawá gwashti: “Shomá chiá pa wati dód o rahbandáni dáragá Hodáay hokmána próshét?! ⁴ Hodáyá gwashtag: *Wati pet o mátá sharap o ezzat beday o harkas ke wati pet o mátá zá o dwá bedant, báyard ent koshag bebit.** ⁵ Bale shomá gwashét: ‘Agan kasé wati pet yá mátá begwashit: “Hamá komak ke man báyard ent shomará bedátén, á man Hodáay ráhá korbánig kortag,” ⁶ nun zalurat naent á wati pet o mátá sharap bedant.’ Shomá pa wati dód o rahbandáni dáragá Hodáay habará próshét. ⁷ Oo doru o dopóstén mardomán! Eshayá nabiá cha Hodáay némagá shomay bárawá sharr gwashtag: ⁸ *É mardom dapá maná satá dayant, bale delesh cha man báz dur ent.* ⁹ *Á moptá maná parastesha kanant o mardománi jórhéntagén ráh o rahbandán sója dayant.”†*

¹⁰ Issáyá mardom wati kerrá lóthet o gwashtant: “Gósh bedárét o sarpad bebét. ¹¹ Á chizzé ke dapá rawt mardomá nápáka nakant, bale hamá chizz ke cha dapá dara kayt mardomá nápáka kant.” ¹² Nun morid áiy kerrá átkant o gwashtesh: “Zánay ke tai é habarán Parisi tawréntagant?” ¹³ Issáyá passaw dát: “Har nehálé‡ ke mani ásmáni Petá nakeshtag, allamá gwajaga bit. ¹⁴ Shomá áyán bay makanét, á kórání kórén rahshón ant, wahdé yak kóre domi kóra ráhá shóna dant gorhá doén chátá kápant.”

¹⁵ Petrosá gwasht: “É mesálay mánáyá márará sarpad kan.” ¹⁶ Issáyá gwasht: “Shomá angat haminkadar násarpad ét? ¹⁷ Nazánét harché ke dapá rawt, lápá

mána bit o padá cha rótán dara kayt. ¹⁸ Bale harché ke cha dapá dara kayt, béhá cha delá páda kayt o hamé chizz ensáná nápáka kant. ¹⁹ Chiá ke badén pegr o hayál, hón o kósh, zená, bénangi, dozzi, drógén sháhedi o kopr, cha delá chesta bant. ²⁰ É sajjahén, mardomá nápák o palita kanant, bale agan kasé gón nashoshtagén dastán warag bwárt, sell o nápáka nabit.”

Darkawmén janénéay báwar
(Markás 7:24-30)

²¹ Issáyá á jágah yalah dát o Sur o Saydunay sardhagará shot. ²² Kanáni janéné ke hamóday mardomé at átk o kukkári kort: “Oo Hodáwand, oo Dáud bádsháhay chokk! Tará mani sará bazzag bát. Palitén ruhé mani jeneká sakk ázára dant.” ²³ Bale Issáyá jwábé nadát. Nun moridán dazbandi kort: “Eshiá yal kan, galléni, may randá kaptag o báz kukkár kanagá ent.” ²⁴ Issáyá darráént: “Man bass pa Bani Esráilay gáren méshán ráh dayag butagán.” ²⁵ Gorhá janén áiy pádán kapt o gwashti: “Oo Hodáwand! Maná komak kan.” ²⁶ Gwashti: “Cha chokkáni dastá nánay pach gerag o kochekáni démá dawr dayag sharr naent.”§ ²⁷ Janená gwasht: “Oo Hodáwand! Bale kochek wati wáhondáni parzónagay sarárókén naganay thokkorána warant.” ²⁸ Gorhá Issáyá áiy passawá gwasht: “Oo bánok! Tai báwar mohr o rédag* ent, paméshká hamá dhawl ke taw lóthay anchosha bit.” Hamá damáná áiy jenek dráh but.

Bázén mardománi drahbakshi

²⁹ Issáyá á jágah esht o shot, cha Jalilay mazangwarmay tayábá gwast o yak kóhéay sará sar kapt o nesht. ³⁰ Bázén mardomé áiy kerrá átk, lang, kór, mondh, lell o dega har paymén nádráhesh, Issáay démá áwortant o Issáyá dráh kortant. ³¹ Wahdé mardomán dist ke gong habar kanagá ant, mondh dráh bayagá ant, lang tarragá ant o kór

* 15:4 15:4 Dargwaz 20:12; 21:17. † 15:9 15:9 Eshayá Nabiay Ketáb 29:13. ‡ 15:13 15:13 Nehál, bezán nók keshtagén drachk. § 15:26 15:26 Issáyá maksad esh naat ke é janén nápák ent. Áiy maksad esh at ke janénay báwar cha Yahudiáni báwará gésh ent. * 15:28 15:28 Rédag, bezán mohkam.

gendagá ant, gorhá Esráili hayrán butant o wati Hodáesh satá o saná kort.

*Chár hazár mardomá warák dayag
(Markás 8:1-10)*

³² Issáyá wati morid lóthet o gwashtant: “Maná é mardománi sará bazzaga bit, say róch ent mani kerrá ant o nun pa waragá hecchesh nést. Gón shodigén lápá eshán roksat kanaga nalóthán, chó mabit ke ráhá betosant o bekapant.” ³³ Moridán darráént: “É barr o gyábáná pa in-chok mardomay waráká, nán cha kojá byárén?” ³⁴ Gorhá Issáyá cha moridán jost kort: “Shomará chont nán gón?” Gwashtesh: “Hapt nán o lahtén hordén máhig.” ³⁵ Áiá mardom zeminay sará nendagay hokm dátant. ³⁶ Gorhá haptén nán o máhigi zortant, Hodáay shogri gept, náni chondh chondh kort o moridáni dastá dátant o moridán mardománi sará bahr kortant. ³⁷ Sajjahénán sérá wárt o randá cha sar átkagén nánáni chondhán, moridán hapt sapt porr kort. ³⁸ Chár hazár mardéná warák wárt, áyán janén o chokk ham gón at. ³⁹ Mardománi roksat kanagá rand, Issá bójigá nesht o Magadanay sardhagará shot.

16

*Ásmáni neshániay lóthag
(Markás 8:11-13; Luká 12:54-56)*

¹ Parisi o Sadukiáni lahtén mardom Issáyá kerrá pa áiay chakkásagá átk o ásmáni neshánié lóthetesh. ² Bale Issáyá passaw dát: “Wahdé bégáha bit shomá gwashét: ‘Bóm o hawá wassha bit chiá ke ásmánay rang sohr ent.’” ³ Sabáhá gwashét: ‘Maróchi tuppána bit chiá ke ásmánay rang moj o hónchak ent.’ É paymá ásmánay rang o neshániáni kesás kanagá zánét, bale zamánag o wahday neshániáni kesás kanagá nazánét. ⁴ Sherr o zenahkárén nasl o padréch neshanía lóthit, bale áyán Yunes nabiay neshanía abéd, dega hech neshánié dayaga nabit.” Randá Issáyá á yalah dátant o shot.

*Parisi o Sadukiáni badén homir
(Markás 8:14-21)*

⁵ Wahdé morid mazangwarmay domi pahnátá rasetant zántesh ke nánesh shamoshtag. ⁶ Issáyá gón áyán gwasht: “Hozzhár bét! Cha Parisi o Sadukiáni homirá pahrez kanét.” ⁷ Gorhá á watmánwat habar kanagá laggetant: “Wájah paméshká chosha gwashit ke má nán gón wat nayáwortag.” ⁸ Issáyá zánt ke ché gwashagá ant, paméshká gwashti: “Oo kambáwarán! Chiá jérhagá ét ke ‘gón má nán nést,’” ⁹ angat hecch sarpad nabutagét?! Shomá á panchén nán shamoshtag, ke panch hazár mardomá sérá wárt o cha sar átkagén naganán chont sapt porr kort? ¹⁰ Yá hamá haptén nán ke chár hazár mardomá wárt o sér kort o shomá cha sar átkagénán chont sapt porr kort? ¹¹ Gorhá chón sarkecha nawarét ke man gón shomá nánáni bárawá habar nakortag? Cha Parisi o Sadukiáni homirá pahrez kanét.” ¹² Gorhá morid sarpad butant ke áiá nagwashtag cha ártén homirá pahrez bekanant, cha Parisi o Sadukiáni dars o talimá watá dur bedárant.

*Petrosay mannag o gwáhi
(Markás 8:27-30; Luká 9:18-21)*

¹³ Wahdé Issá Kaysariah Pilipiay sardhagará átk, cha wati moridán josti kort: “Mardom Ensánay Chokkay bárawá ché gwashant, man kay án?” ¹⁴ Áyán passaw dát: “Lahténa gwashit pákshódókén Yahyá ay, lahténa gwashit Élyás nabi ay, dega lahténa gwashit Eremiá nabi ay yá cha á dega nabián yakké.” ¹⁵ Gorhá cha áyán josti kort: “Shomá wat mani bárawá ché gwashét, man kay án?” ¹⁶ Shamun Petrosá passaw dát: “Taw Masih ay, namiránén Hodáay Chokk.” ¹⁷ Issáyá darráént: “Oo Shamun, oo Yunáay chokk! Taw bahtáwaré ay, chiá ke é habar ensanéá* pa taw záher o paddar nakortag, mani Pet ke ásmáná ent, áiá paddar kortag. ¹⁸ Tará gwashán: Taw Petros† ay o é taláray sará man wati kelisáay bonyádá

* **16:17** 16:17 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “jesm o hón”. † **16:18** 16:18 Yunáni zobáná, “Petráay” máná “talár” ent. ‡ **16:18** 16:18 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “tahtarunay darwázag”.

éra kanán ke markay zór† áia hechbar prósha nadant o áiy sará sóbena nabit. ¹⁹ Man ásmáni bádsháhiay kelitán tará dayán, zeminay sará harché ke taw makana kanay, ásmáná ham makan kanaga bit, harché ke zeminay sará taw rawá kanay ásmáná ham rawá kanaga bit.” ²⁰ Randá áia wati morid parmán kortant: “Hechkasá magwashét ke man Masih án.”

Wati mark o jáh janagayŠ bārawá, Issáay pēshgói
(Markás 8:31–33)

²¹ Cha hamá wahdá rand Issá gón wati moridán pa tachk o paddari habar kanagá lagget ke “allamá, báyad ent Urshalimá berawán, cha kawmay kamásh, mazanén dini pēshwá o Sharyatay zánógeráni dastá sakki o sóri besaggán o koshag bebán o saymi róchá zendag bebán o jáh bejanán.” ²² Petrosá á yak kerré kasshet o pa iráz gwashti: “Oo Hodáwand! Hodá chosh makanát. Gón taw hechbar é paymá nabit.” ²³ Issáyá chak tarrént o gón Petrosá gwashti: “Oo Shaytán! Cha mani démá dur bay. Taw mani ráhá bandagá ay, tai hayál Hodái hayálé naent, ensáni hayálé.”

Issáay randgiri
(Markás 8:34—9:1; Luká 9:22–27)

²⁴ Randá Issáyá morid lóthetant o gwashti: “Agan kasé lóthit mani randgiriá bekant, báyad ent wati delay sajjahén lóth o wáhagán yalah bedant o pa sáhay nadr kanagá, wati jenday salibá baddhá bekant o mani ráhá gám bejant. ²⁵ Chiá ke, agan kasé wati sáhay rakkénagay johdá bekant, áia báhénit, bale á ke wati sáhá pa manigia báhénit, áia rakkénit. ²⁶ Agan kaséá sajjahén donyá berasit, bale wati sáhá bebáhénit, gorhá á chónén sóbé bárt o ché kattheta* kant? Mardom wati sáhá pa che kimmaté bahá zorta kant?

²⁷ “Ensánay Chokk gón wati Petay mazanén shán o marháhá préshtagáni

hamráhiá kayt, gorhá harkasá áiy ko-rtagén káráni mozzá dant. ²⁸ Shomará rásténa gwashán, edá lahtén mardom óshtáttag ke tán áyáni démá Ensánay Chokkay bádsháhi záher mabit, markay támá nachashant.”

17

Issáay dém o dróshomay drapshnáki
(Markás 9:2–13; Luká 9:28–36)

¹ Shash róchá rand, Issáyá Petros, Ákub o áiy brát Yuhanná, hamráh kortant o yak borzén kóhéay sará bortant ke ódá dega kass mabit. ² Ódá áyáni démá Issáay chehrag o dróshom badal but. Áiy dém róchay dhawlá drapshnák but o god o pósháki, espét espét butant. ³ Hamá wahdá áyáni démá Mussá o Elyás záher butant o gón Issáyá habar kanagá laggetant. ⁴ Petrosá gón Issáyá gwasht: “Oo Hodáwand! May edá bayag sakk sharr ent, agan tai razá bebit hamedá say sáheg o kápára* bandén, yakké pa taw, yakké pa Mussá o degaré pa Elyásá.” ⁵ Hamé wahdá ke angat á habará at, drapshókén jambaréá† áyáni sará sáheg kort o cha jambará tawaré átk o gwashti: “É mani dóstén Bacch ent, cha eshiá man báz wassh o razá án, eshiay habarán gósh bedárét.” ⁶ Wahdé moridán é tawár eshкот, sakk torsetesh o dém pa chér kaptant. ⁷ Bale Issá démá átk, dasti per kortant o gwashti: “Pád áét, matorsét!” ⁸ Wahdé áyán chamm pach kortant o cháret, abéd cha Issáyá dega hechkasesh nadist.

⁹ Cha kóhá ér kapagay wahdá Issáyá hokm kortant: “Tán hamá wahdá ke Ensánay Chokká cha mordagán jáh najatag, wati é distagénáni bārawá hechkasá hál madayét.” ¹⁰ Moridán jost kort: “Sharyatay zánóger chiá gwashant ke cha Masihay áyagá pésar, báyad ent Elyás nabi byayt?” ¹¹ Passawi dát: “Elyása kayt o sajjahén kárán gwam o géga kant. ¹² Bale mana gwashán, Elyás wa átkag, áyán pajjáh nayáwort o

Š 16:20 16:20 Jáh janag, bezán cha wati jáhá anáगतэн pád áyag, Arabi o Pársiá “qiám, rastákhiz”. * 16:26 16:26 Katthag, bezán nap o sutt kanag, dastá árag. † 17:4 17:4 Kápár, kápar, kapar. † 17:5 17:5 Jambar, bezán abr.

harché ke áyáni delá lóthet, gón áiá hamá dhawlesh kort. Hamé dábá Ensánay Chokká ham cha áyáni dastá sakki o sóri saggagi ent.”¹³ Nun moridán zánt ke á pákshódókén Yahyáay bárawá habar kanagá ent.

Jenni bachakéay drahbakshi
(Markás 9:14-29; Luká 9:37-42)

¹⁴ Wahdé Issá o sayén morid mardománi mocchiay nazziká átkant, yak mardé Issáay démá átk, kóndhán kapt o gwashti: ¹⁵ “Oo wájah! Tará mani bachakay sará bazzag bát, áiá mergiay nádráhi gón ent o sakk azáb o bazzagia kant, bázén baré ásá kapit o báz bará ápá. ¹⁶ Man tai moridáni kerrá áwort, bale áyán dráh kort nakort.” ¹⁷ Issáyá gwasht: “Oo bebáwar o gomráhén nasl o padréch! Man tán kadéná gón shomá bemánán? Tán chinchok wahdá shomará besaggán? Chokká edá mani kerrá byárét.” ¹⁸ Issáyá jenn hakkal dát, jenn dar átk o bachak hamá damáná dráh but.

¹⁹ Randá morid halwatá Issáay gwará átkant o cha áiá jostesh kort: “Má chiá á jenn kasshet nakort?” ²⁰ Issáyá passaw dát: “Shomay kambáwariay sawabá. Shomará rásténa gwashán, agan shomay báwar arzonéay kesásá‡ ham bebit, shomá é kóhá gwashta kanét ke ‘cha edá bekenz o ódá beraw,’ kóha kenzit. Hech chizz pa shomá nabuteni naent. ²¹ Bale é dhawlén jenn, abéd cha dwá kanag o róchag dáragá dara nayáyant.”§

Issáay markay domi péshgói
(Markás 9:30-32; Luká 9:43-45)

²² Wahdé Jalilá yakjáh butant, Issáyá gón áyán gwasht: “Ensánay Chokk dróhaga bit o anchén mardománi dastá dayaga bit ²³ ke áiá koshant, bale saymi róchá á zendaga bit o jáha jant.” Cha é habarán, áiyay morid báz paréshán o deltaparkah butant.

‡ **17:20** 17:20 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “thélkáhay tohmay kesásá.” Thélkáh, bezán hardalay tohm báz gwandh ant. § **17:21** 17:21 Lahtén daznebeshtá band 21 néstent. * **17:25** 17:25 Petros hamá Shamun ent; bechár Mattá, bahr 10, band 2. † **17:27** 17:27 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “stater”, bezán chár derham.

Mazanén parasteshgáhay song o máliát

²⁴ Wahdé Issá o áiyay morid Kaparnáhumá rasetant, gorhá mazanén parasteshgáhay songi o máliátgir Petrosay kerrá átkant o jostesh kort: “Tai ostád mazanén parasteshgáhay songá nadant?” ²⁵ Passawi dát: “Haw, dant.” Wahdé Petros lógá átk, Issáyá cha áiá pésar hamé jost kort ke “oo Shamun!*Donyáay bádsháh cha kayá song o máliáta gerant? Cha wati chokkán yá cha degarán?” ²⁶ Passawi tarrént: “Cha degarán.” Issáyá gwasht: “Gorhá chokk bakshaga bant. ²⁷ Bale pa áyáni naranjénagá, mazangwarmay tayábá beraw o nahigé ápá dawr beday, hamá máhig ke pésará nahigá jant, áiyay dapá pach kan, taw yak chárkaldári† zarré genday, hamáiá bezur, manig o wati songá porr kan.”

18

Mazani chi ent?
(Markás 9:33-37; Luká 9:46-48)

¹ Hamá wahdá morid Issáay kerrá átkant o jostesh kort: “Báren, ásmáni bádsháhiá sajjahénáni master o kamásh kay ent?” ² Issáyá kasánén chokké tawár kort, áyáni nyámá óshtárént o ³ gwashti: “Shomará rásténa gwashán, agan shomá watá badal makanét o kasánén chokkáni paymá mabét, hechbar ásmáni bádsháhiá pád ér korta nakanét. ⁴ Paméshká harkas watá é chokkay dhawlá békebr bekant, ásmáni bádsháhiá hamá cha sajjahénán mastera bit. ⁵ Harkas pa mani námá, gón washwáhagi é dhawlén chokké wati gwará bedárit, bezán áiá maná dáshtag.

Radiáni sawabsáz
(Markás 9:42-48; Luká 17:1-2)

⁶ “Harkas, cha é kasánokénán ke mani sará báwarmand ant yakkéá dém pa gonáhá bebárt, pa áiá gehter ent ke jenteri táé áiyay gardená bebandant o daryáay johlánkián chagal bedayant.

⁷ Zár o wáwaylá pa é donyáyá ke gomráhiáni sawab ent. Nabit ke mardom rad majant o thagal mawárt, bale apsóz pa hamá kasá ke radiáni sáchók o sawabsáza bit.

⁸ “Agan tai dast yá pád tará dém pa gonáhá bebárt, áiá borrh o dawr day, chiá ke gón doén dast o pádán tahtarunay dáemi ásá kapagay badalá, pa taw sharter hamesh ent ke lang o mondh, namiránén zenday wáhond bebay. ⁹ Agan tai chamm tará dém pa gonáhá bebárt, áiá ham dar kan o dawr day, chiá ke gón doén chammán dózahay ásá kapagay badalá, pa taw sharter hamesh ent ke gón yak chamméa namiránén zenday wáhond bebay.

*Gárén mésh
(Luká 15:3–7)*

¹⁰ “Hozzhár bét. Cha é kasánénán yakkéa ham kamarzesh mazánét o ér majanét. Man shomára gwashán ke ásmána esháni préshtag, modám mani ásmáni Petay chehragá gendant. ¹¹ Ensánay chokk pa gonahkár o gárénáni rakkénagá átkag.* ¹² Shomá ché gwashét? Agan kaséa sad mésh bebit o cha áyán yakké gár bebit, gorhá nawad o nohén méshán kóhá yalaha nadant o gárén méshay shóházá narawt? ¹³ Shomára rásténa gwashán, agan gárén méshá dar begéjit, cha á nawad o nohén gár nabutagénán, pa eshiá géshter gal o shádehia kant. ¹⁴ Hamé paymá, shomay ásmáni pet cha é kasánénán yakkéay gár bayagá ham razá nabit.

Gón radkárén brátá

¹⁵ “Agan tai brát radié† bekant, beraw o mán halwatá cha á gonáhá sahigi bekan, agan tai habari gósh dásht, gorhá bezán tará wati brát raset. ¹⁶ Bale agan tai habari namannet, gorhá yak o do kas hamráh bekan, chiá ke *har chizzay rásti, gón do yá say mardomay sháhediá pad-dar kanag bebit.*‡ ¹⁷ Agan áyáni habari namannet, gorhá kelisáyá hál beday, bale

agan kelisáyay habari ham gósh nadásht, gorhá áiá nábáwaráni dhawlá§ bezán.

¹⁸ Shomára rásténa gwashán, harché ke shomá zeminay sará makana kanét, ásmána ham makan kanaga bit, harché ke shomá zeminay sará rawá kanét, ásmána ham rawá kanaga bit. ¹⁹ Man shomára é ham gwashán, agan zeminay sará cha shomá do kas, pa hamdeli o tepák chizzé belóthit, har wáhagé ke bebit, cha mani ásmáni Petay némagá áyána rasit. ²⁰ Chiá ke har jáh do yá say kas mani námay sará hór bebit, man gón áyán góna bán.”

*Námehrabánén hezmatkáray mesál
(Luká 17:3–4)*

²¹ Hamá wahdá Petosá cha Issáyá jost kort: “Oo Hodáwand! Agan mani brát gón man badi bekant, gorhá tán chont randá man áiá pahell bekanán? Tán hapt randá?” ²² Issáyá passaw dát: “Man tará gwashán, hapt randá na. Haptá, haptád randá* hesáb kan o bebakshi.

²³ “Chiá ke ásmáni bádsháhi, hamá bádsháhay dhawlá ent ke cha wati golámán hesáb geragi lóthet. ²⁴ Wahdé hesáb geragá lagget, yak mardé áiy déma áwortesh ke lakkáni lakk† wámdár at, ²⁵ bale áiá wám dát nakortant. Paméshká hodábondá parmán kort ke á wat gón jan o chokkán o dega harché ke áiá hastat, bahá kanag o wám gerag bebant. ²⁶ Golám áiy pádán kapt o mennat o zári kort o gwashti: ‘Maná móh beday, tai sajjahén wámána dayán.’ ²⁷ Hodábondá golámay sará bazzag but, cha á wámán sar gwast o ázáti kort.

²⁸ “Bale wahdé á golám dhanná dar átk, wati hamkárén golámi dist ke áiy sad dináray wámdár at, dasti gotthá sakk dátant o gwashti: ‘Mani wámán beday.’ ²⁹ Áiy pádán kapt o mennat o zári kort o gwashti: ‘Maná móh beday, tai sajjahén wámána dayán.’ ³⁰ Bale áiá namannet o tán wámáni dayagá jélá bandi kort. ³¹ É

* **18:11** 18:11 Lahtén daznebeshtá band 11 néstent. † **18:15** 18:15 Lahtén daznebeshtá átkag: “gón taw badié bekant”. ‡ **18:16** 18:16 Bechár: Sharyatay Domi Rahband, bahr 19, band 15. § **18:17** 18:17 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “darkawm o songiáni dhawlá”. * **18:22** 18:22 Yá “haptád o hapt randá”. † **18:24** 18:24 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “dah hazár tálánt”, bezán 60 milyun róchay pagár.

dega golám cha é sargwastay gendagá báz delranj butant o sajjahén hál o habaresh pa wati hodábondá sar kort. ³² Gorhá hodábondá á golám lóthet o gwashti: ‘Oo radkárén golám! Man wám tará paméshká bakshetant ke taw gón man báz mennat o zári kort. ³³ Anchosh ke maná tai sará bazzag butagat, tará ham báyard wati wámdáray sará bazzag butén.’ ³⁴ Hodábond zahr gept o á golámi tán sarjamén wámáni dayagá band kanáént. ³⁵ Nun agan shomá wati brátá pa del mabakshét, mani ásmáni pet ham gón shomá hamé dhawlá kant.”

19

Sur o sawnay bárawá (Markás 10:1-12)

¹ Wahdé Issáyá é habar halás kortant, Jalilay damagi yalah dát o dém pa Yahudiahay hamá hand o damagá shot ke Ordonay kawray domi pahnátá ent. ² Mardománi mazanén rombé áiy randá gón at o Issáyá ódá áyáni nádráhén mardom dráh kortant.

³ Lahtén Parisi, Issáay chakkásagá áiy kerrá átk o jostesh kort: “Bárén, pa mardá rawá ent ke wati janay talák o sawnán bedant, sawab toré harché bebit?” ⁴ Passawi tarrént: “Shomá nawántag ke Hodáyá jahánay jórhénagay wahdá ensán mardén o janén addh kortag* o ⁵ gwashtagi: *Paméshká, mard cha wati pet o mátá jetá o gón wati janá hór o yakjáha bit. Mard o jan, yak jesm o jána bant.*† ⁶ É paymá, nun á do naant, yak jesm o ján ant. Paméshká, á ke Hodáyá yakk kortagant, ensán áyán jetá makant.” ⁷ Jostesh kort: “Gorhá parchá Mussáyá parmán dátag ke mard pa wati janay sawn dayagá, áiá taláknámahé bedant o begisshéniti?” ⁸ Issáyá passaw dát: “Mussáyá shomay sengdeliay sawabá janénáni sawn dayag rawá kortag, cha bongéjá é dhawl nabutag. ⁹ Shomará gwashán: Harkas cha zenahkáriá abéd, pa dega sawabéá wati janénay sawn o talákán bedant o gón

dega janénéá sur o sáng bekant, bezán zená kanagá ent.”

¹⁰ Moridán gwasht: “Agan mard o janay nyámá jáwar é dhawlá ent gorhá sur nakanag sharter ent.” ¹¹ Gwashti: “É tálimá harkas zorta nakant, hamá kas zorta kant ke áiá é wák o twán bakshag butag. ¹² Lahtén sur korta nakant chiá ke cha mátay lápá é dhawlá pédá butag, lahtén cha mardománi dastá anchosh butag o lahtén pa ásmáni bádsháhiá cha sur o árósá sara gwazit. Agan kasé é habará saggit, hamé dhawlá bekant.”

Issá o kasánén chokk

(Markás 10:13-16; Luká 18:15-17)

¹³ Á wahdá kasánén chokkesh Issáay kerrá áwortant ke wati dastá áyáni sará per bemoshit o dwá bekant, bale moridán neherr o hakkal dátant. ¹⁴ Issáyá gwasht: “Chokkán bellét mani kerrá byáyant, áyáni démá madárét, chiá ke ásmáni bádsháhi anchén mardománig ent.” ¹⁵ Nun Issáyá áyáni sará dast per mosht. Gorhá wati ráhi gept o shot.

Zardárén warná o namiránén zend (Markás 10:17-31; Luká 18:18-30)

¹⁶ Padá yak mardé Issáay kerrá átk o josti kort: “Oo ostád! Man kojám nékén kárán bekanán ke namiránén zenday wáhond bebán?” ¹⁷ Issáyá gwasht: “Taw chiá nékiay bárawá cha man josta kanay? ‘Nékén’ tahná yakké, á Hodáay jend ent, agan taw zendmána lóthay, gorhá Hodáay hokmáni sará kár kan.” ¹⁸ Josti kort: “Kojám hokmáni sará?” Issáyá gwasht: “*Hón makan, zená makan, dozzi makan, drógén sháhedi maday,* ¹⁹ *wati pet o mátá ezzat beday, gón wati hamsáhegá wati jenday paymá mehr bekan.*”‡ ²⁰ Warnáén mardá gón Issáyá gwasht: “É sajjahén man kortagant. Dega kojám kár pasht kaptag?” ²¹ Issáyá passaw dát: “Agan lóthay tamánén ensané bebay, beraw wati sajjahén mál o hastiá bahá kan o zarrán garib o nézgarén mardománi sará bahr kan, é paymá tará ásmáni ganjé rasit. Gorhá byá o mani randgiriá bekan.” ²² Anchosh ke warnáyá

* 19:4 19:4 Pédáesh 1:27. † 19:5 19:5 Pédáesh 2:24.

‡ 19:19 19:19 Láwián 19:18.

é habar eshkot, báz gamig o paréshán but o shot, chiá ke á sér o azgáren mardé at.

²³ Issáyá gón moridán gwasht: “Shomará rásténa gwashán, pa azgár o máldáren mardomán ásmáni bádsháhiá pád ér kanag sakk grán ent. ²⁴ Haw, shomará gwashán: Suchenay domká oshteray gwazag wa báz grán ent, bale Hodáay bádsháhiá, zardáren mardomay rawag angat gránter ent.” ²⁵ É habaray eshkonagá, morid sakk hayrán butant o watmánwatá gwashtesh: “Gorhá kay rakketa kant?” ²⁶ Issáyá áyáni némagá cháret o gwashti: “Pa ensáná nabuteni ent, bale Hodáay dastá har chizz buta kant.”

²⁷ Gorhá Petrosá gwasht: “Má wati har chizz yalah dátag o tai randgiriá kanagá én, báren mára ché rasit?” ²⁸ Issáyá gón áyán gwasht: “Shomará rásténa gwashán, hamá nókén donyáyá wahdé Ensánay Chokk wati shán o shawkatay tahtay sará nendit, shomá ke mani hamráh ét, dwázdah tahtay sará nendét o Bani Esráilay dwázdahén kabilaháni dádrasiá kanét. ²⁹ Harkasá pa mani námaygi lóg, brát o gohár, pet o mát, chokk yá mál o dhagár yalah dátagant, áiá sad sari géshtera rasit o abadmánén zenday wáhonda bit. ³⁰ Bale bázéné ke awali ent, áheria bit o hamá ke áheri ent awalia bit.

20

Kárendah o mozz

¹ “Ásmáni bádsháhi, bágéay hamá hodábonday paymá ent ke pa wati anguri bágá, kárendahay shóházá máhallah dar kapt. ² Áiá, róchmozz yak dinaré gishhént o kárendah pa kára bágá rawán dátant. ³ Kesás say sáhatá rand* dar átk o disti lahtén kárendah bázará békár óshtáttag. ⁴ Gwashti: ‘Shomá ham berawét mani bágá kár kanét. Harché ke shomay hakka bit, shomará dayán.’ ⁵ Gorhá á shotant. Padá némróchá† o dém pa

bégáhá‡ dhanná dar átk o anchoshi kort. ⁶ Rónenday nazziká§ padá dar átk o disti dega lahtén mardom óshtáttag, cha áyán josti kort: ‘Chiá shomá sajjahén róchá békára óshtáttagét?’ ⁷ Gwashtesh: ‘Mára hechkasá kár nadáttag.’ Bágay hodábondá gwasht: ‘Shomá ham berawét o bágá kár kanét.’

⁸ “Rónend but o hodábondá gón wati kármasterá gwasht: ‘Godhsari kárendahán beger tán awaligénán, sajjahénáni mozzá beday.’ ⁹ Hamáyán ke rónenday nazziká kár bongéj kortagat, harkasá yak dinaré mozz raset. ¹⁰ Randá hamáyáni bárig átk ke pésará káresh bongéj kortagat, áyáni hayál at ke géshterasha rasit, bale áyán ham yak yak dinaré raset. ¹¹ Wati mozzesh zort o bágay hodábonday sará norondhagá laggetant o gwashtesh: ¹² ‘Cha sajjahénán o rand átkagén kárendahán yak sáhaté kár kortag o má sajjahén róchá garmi saggetag o kár kortag, bale taw mayg o áyáni mozz barábar kortant.’ ¹³ Bágay hodábondá gón yakkéá gwasht: ‘Oo mani sangat! Man gón taw náhakki nakortag. Taw wat gón man róché yak dinaréá namannetag? ¹⁴ Paméshká haminchok ke tai hakk ent bezur o beraw. É mani tab ent ke harché tará dayán, haminchok cha taw rand átkagén kárendahán ham bedayán. ¹⁵ Záná, man wati zarráni master wat naán, har dhawlá ke lóthán gón wati zarrán hamá dhawl bekanán? Yá ke tai chamm mani daspachiá dista nakant?’ ¹⁶ É dhawlá, á ke awali ant, áheria bant o hamá ke áheri ant, awalia bant.”

Issáyay markay saymi péshgói

(Markás 10:32–34; Luká 18:31–34)

¹⁷ Urshalimay rawagay wahdá, ráhá, Issáyá dwázdahén morid yak kerré bortant o gwashti: ¹⁸ “Nun má Urshalimá rawagá én, ódá Ensánay Chokká gerant o mazanén dini péshwá o Sharyatay zánógeráni dastá dayant. Áiay

* **20:3** 20:3 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “saymi sáhatá”, bezán sáhat nohá. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but. † **20:5** 20:5 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “shashomi sáhatá”. ‡ **20:5** 20:5 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “nohomi sáhatá”, bezán sáhat sayá. § **20:6** 20:6 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “yázdahomi sáhatá”, bezán sáhat panchá.

markay hokmá barrant o ¹⁹ darkawmén mardománi dastá dayanti. Darkawmén mardom áiy sará rishkand o maskará kanant, gón hayzarán mána bandant o salibay sará dranjanti. Bale saymi róchá, á padá zendaga bit o jáha jant.”

Naráhén wáhag
(Markás 10:35–45)

²⁰ Hamé wahdá Zebdiay chokkáni mát, wati chokkáni hamráhiá Issáay kerrá átk, áiy pádán kapt o lótheti ke pa menatgiri chizzé begwashit. ²¹ Issáyá cha áiyá jost kort: “Begwash, ché lóthay?” Gwashti: “Wahdé tai bádsháhia kayt, labz kan ke mani doén chokkán gón wata nendárenay, yakkéa wati rástén o domiá chappén némagá.” ²² Issáyá passaw dát: “Shomá nazánét ché lóthagá ét. Báren, á jámá ke mana nóshán shomá nósheta kanét?”* Gwashtesh: “Ji haw, má wártia kanén.” ²³ Issáyá gwasht: “Shomará mani jám nóshagi ent, bale é mani dastá naent ke kay mani rástén o kay chappén némagá benendit. É jágah hamáyánig ant ke mani Petá pa áyán gisshéntagant.”

²⁴ Wahdé á dega dahén moridán é habar eshkot, doén brátáni sará zahr septant. ²⁵ Gorhá Issáyá sajjahén morid lóthetant o gwashti: “Shomá zánét ke darkawmáni hákem mardománi sará hákemia kanant o kawmáni master wati chérdastén mardománi sará wati ehtiára kára bandant. ²⁶ Bale shomá chosh makanét. Cha shomá harkas ke mazania lóthit báyad ent sajjahénáni hezmatkár bebit o ²⁷ cha shomá harkas ke masteria lóthit, shomay kaster o dazbój bebit. ²⁸ Hamé dhawlá, Ensánay Chokk nayátkag ke mardom áiy hezmatá bekanant, átkag ke mardománi hezmatá bekant o gón wati sáhay dayagá, bázénéa berakkénit.”

Do kóray drahbakshi
(Markás 10:46–52; Luká 18:35–43)

²⁹ Wahdé cha Ariháay shahrá dar áyagá atant, bázén mardomé Issáay randá gón

at. ³⁰ Áyáni ráhay sará neshtagén do kórá eshkot ke Issá cha ódá gwazagá ent, kukkáresh kort o gwashtesh: “Oo Hodáwand, oo Dáud bádsháhay chokk! Tará may sará bazzag bát.” ³¹ Mardomán á hakkal dátant o gwashtesh: “Bétawár bét,” bale áyán géshter kukkár kort: “Oo Hodáwand, oo Dáud bádsháhay chokk! Tará may sará bazzag bát.” ³² Issá óstát o josti kort: “Shomá cha man ché lóthét? Pa shomá ché bekanán?” ³³ Áyán passaw dát: “Oo Hodáwand! Mára biná kan.” ³⁴ Issáyá áyáni sará bazzag but, dasti chammán per moshtant o hamá damána biná butant o Issáay randá gón kapt o shotant.

21

Pa Issáay wasshátká
(Markás 11:1–11; Luká 19:28–38; Yuhanná 12:12–15)

¹ Wahdé Urshalimay nazziká átkant o Zaytunay kóhay dámoná Bayt-Pájiay métagá rasetant, Issáyá do morid rawán dát o ² gwashtanti: “Démi métagá berawét, anchosh ke ódá rasét haré gendét ke bastag o korragi ham gón ent, áyán bójét o pa man byárét. ³ Agan kaséa gón shomá chizzé gwasht, begwashét: ‘Wájahá pakár ant o randá ráhesha dant.’ ”* ⁴ Paméshká é dhawlá but tán hamá chizz ke nabiay zobána péshgói kanag butag, rást o paddar bebit:

⁵ “Gón Sahyunay Jeneká begwashét:
‘Nun tai bádsháh tai gwará békebr
pédák ent o
haréa, bezán korragéa swár ent.’ ”†

⁶ Gorhá morid shotant o hamá paymá ke Issáyá gwashtagat, hamá dhawlá kortesh. ⁷ Áyán har o korrag áwortant, wati shál o cháderesh haráni poshtá ér kortant o Issá swár but. ⁸ Bázénéa wati shál o cháder ráhay sará chérgéján kortant, dega bázén mardoméa drachkáni thál o ták borret o ráhay sará ér kort. ⁹ Issáay

* **20:22** 20:22 Issáay maksad cha jámá wati markay jám, bezán salibay sakki o sóriáni saggag ent. * **21:3** 21:3 Yá ke: Wájahá pakár ant. Gorhá wáhond dantesh. † **21:5** 21:5 Zakaryá Nabiay Ketáb, bahr 9, band 9. Sahyun yak kóhé, ke Urshalimay shahray bonred é kóhay sará ér kanag butag. Sahyunay Jenek, bezán Urshalimay jahmenendén mardom. ‡ **21:9** 21:9 Hushiána, bezán “mára annun berakkén”.

péshromb o padrombén mardom, kukkár kanáná gwashagá atant:

“Hushiáná,‡ oo Dáud bádsháhay chokk!

Mobáarak bát hamá ke pa Hodáwanday námá kayt,

Hushiáná, borzén arshá.”

¹⁰ Wahdé Issá Urshalimá raset gorhá shór o walwalahé macchet. Shahray mardom jostá atant ke “é kay ent?”

¹¹ Mocchiay mardomán passaw dát: “É hamá nabi ent, Issá ke Jalilay shahr Náserahay nendóké.”

Cha mazanéen parasteshgáhá sawdágeráni dar kanag

(Markás 11:15–18; Luká 19:45–48)

¹² Issá mazanéen parasteshgáhay péshjáhá§ shot o ódá sawdáger o grákáni* gallénag o dar kanagá goláesh but. Zarr badal kanókén sarrápáni mizz o barónki chappig kortant o kapót bahá kanókáni korsi o tahtagi dawr dátant.

¹³ Gwashti: “Hodáay Ketábá nebisag butag: *mani lóg, dwá o parasteshay jágah bebit*, bale shomá dozzbázaré kanéti.”

¹⁴ Mazanéen parasteshgáhay péshjáhá, bázén kór o lang Issáay kerrá átkant o áiá dráh kortant. ¹⁵ Wahdé mazanéen dini péshwá o Sharyatay zánógerán Issáay mójezah o ajekkái distant o é ham distesh ke parasteshgáhá kasánén chokk pa kukkár “Hushiáná, oo Dáud bádsháhay chokk” gwashagá ant, báz nawassh butant o ¹⁶ cha Issáyá jostesh kort: “Eshkonagá ay é chokk ché gwashagá ant?” Gwashti: “Haw! Eshkonagá án. Shomá hechbar nawántag ke:

‘Taw pa wat satá o saná, chokk o shirmechén nonnokáni dapá ham dátag

ke tará satá bekanant?’”†

¹⁷ Gorhá Issáyá á yalah kortant o cha shahrá dhann dar átk o Bayt-Anyáay métagá wati shapi róch kort.

Enjiray drachkay hoshk bayag

(Markás 11:12–14, 20–24)

¹⁸ Wahdé Issá sabáhá máhallah per tarag o shahray némagá rawagá at, shodig

but. ¹⁹ Ráhay sará enjiray drachké disti, áiay némagá shot bale abéd cha táká dega hecchi nadist. Gorhá gwashti: “Dega baré, hechbar burr o bar makanátay” o hamá damáná drachk gimmort o hoshk but. ²⁰ Eshiyay gendagá morid hayrán butant. Jostesh kort: “Chón but ke yak anágat drachk gimmort?” ²¹ Issáyá passaw dát: “Shomárá rásténa gwashán, agan shomárá báwar ent o delá shakka nayárét, gorhá hamá dhawlá ke man gón enjiray drachká kortag, shomá ham an-chosh o angat géshter korta kanét. Agan shomá é kóhá begwashét ke ‘watá cha edá chest kan o daryáay tahá dawr beday,’ gorhá hamé dhawlá bit. ²² Agan shomá báwar kanét, harché ke wati dwáyáni tahá lóthét, shomárá dayaga bit.”

Issáay ehtiár

(Markás 11:27–33; Luká 20:1–8)

²³ Hamá wahdá ke Issá mazanéen parasteshgáhay péshjáhá shot o tálim dayagá lagget, mazanéen dini péshwá o kawmay kamásh áiay kerrá átkant o jostesh kort: “Taw gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanay? Kayá tará é káráni kanagay ehtiár dátag?” ²⁴ Issáyá passaw dát o gwashti: “Maná ham cha shomá josté hast, agan mani jostay passawá bedayét, gorhá shomárá gwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán. ²⁵ Shomay hayálá, Yahyáyá cha kojá pákshódi dayagay ehtiár rasetagat, cha ásmáná yá cha ensánay némagá?” Áyán watmánwatá shawr o saláh kort o gwashtesh: “Agan begwashén cha ásmáná at, gorhá mára gwashit: ‘pa ché áiay sará imánó nayáwort?’ ²⁶ Agan begwashén ke cha ensánay némagá butag, gorhá mára cha mardomána torsit chiá ke sajjahén mardomán mannetag ke Yahyá nabié.” ²⁷ Paméshká passawesh dát: “Má nazánén.” Issáyá gwasht: “Gorhá man ham shomárá nagwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán.”

Do chokkay mesál

§ 21:12 21:12 Péshjáh, bezán péshgáh, lógay chárdiwál, sahn. Arabi o Pársiá “moshtari, kharidár”. † 21:16 21:16 Zabur 8:2.

* 21:12 21:12 Grák, bezán á ke sawdá zurit.

28 “Nun shomá ché gwashét? Yak mardé hastat, áiy do bacch atant. Wati masterén bacchay kerrá shot o gwashti: ‘Oo mani chokk! Maróchi beraw anguri bágá kár kan.’ 29 Áiá passaw dát: ‘Mana narawán,’ bale randá pashómán but o shot. 30 Gorhá domi bacchay kerrá shot o hamé dhawlá gwashti. Bacchá passaw dát: ‘Ji haw, mani wájah! Mana rawán,’ bale nashot. 31 Cha é doénán kojám bacchá wati petay habar zort?” Áyán passaw dát: “Awaligá.” Issáyá gón áyán gwasht: “Báwar kanét, songi o máliátgir o chalandhén janén cha shomá pésar Hodáay bádsháhiá rawant. 32 Chiá ke Yahyá pahrézkáriay ráh o rastahá shomay kerrá átk, bale shomá áiy sará báwar nakort, songi o chalandhén janénán áiy sará báwar kort o shomá é chizz gón wati chammán dist, angat pashómán nabuté o báwaró nakort.

*Gandahén bágpánáni mesál
(Markás 12:1–12; Luká 20:9–19)*

33 “Dega yak mesalé gósh dárét: Zemináréa anguri bágé addh kort o áiy chapp o chágerdá pall o pasili bast, pa anguráni shiragay geragá, kall o kombé jórhi kort o pa negahpániá yak borjé ham basti. Randá bági pa konandahkári o zamán‡ lahtén bágpánay dastá dát o wat saporéa shot. 34 Wahdé anguray mósom but, pa wati bahray geragá, hezmatkári zamánzurén bágpánáni kerrá ráh dátant. 35 Bágpánán áiy hezmatkár geptant, yakké latth o kothesh kort, domi ham jat o kosht o saymiesh sengsár kort. 36 Randá, cha pésarigénán géshter hezmatkári ráh dát, bale bágpánán gón áyán ham hamé dhawlá kort. 37 Godhsará, wati chokki ráh dát, hayáli kort balkén áiy ruá bedárant. 38 Bale wahdé bágpánán áiy chokk dist, watmánwatá gwashtesh: ‘Bágay mirás barók hamesh ent, byáét bekoshéni tán eshiay melk o mirásay hodábond wat

bebén.’ 39 Gorhá gept o cha bágá dhann bort o koshtesh. 40 Nun wahdé anguray bágay hodábonda kayt, gón é bágpánán ché kant?” 41 Áyán passaw dát: “Á, é badkerdén bágpánán gár o bégwáha kant o bágá dega bágpánáni dastá dant ke áiy bahrá pa wahda dayant.” 42 Issáyá cha áyán jost kort: “Shomá Hodáay Pákén Ketábán nawántag:

*Á seng ke bánbandén ostáyánšpasond
nakort o nazort
hamá seng, bonhesht*but.*

*É Hodáwanday kár ent o
may chammán ajab ent.”†*

43 “Paméshká gón shomá gwashán ke Hodáay bádsháhi, cha shomá pach gerag o yak kawméa dayaga bit ke áiy bar o samará kárit. 44 Kasé ke hamé sengay sará kapit, thokkor thokkora bit o kasé ke seng áiy sará kapit, hurta bit.”‡

45 Wahdé mazanén dini péshwá o Parisián Issáy mesál eshкотant, sarpad butant ke á hamáyáni bárawá habar kanagá at. 46 Lóthetesh Issáyá dazgir bekanant, bale cha mardomána torsetesh, chiá ke mardománi chammá Issá paygambaré at.

22

*Bádsháhay chokkay áros
(Luká 14:15–24)*

1 Issáyá padá gón mardomán pa mesál o darwar habar kort o gwasht: 2 “Ásmáni bádsháhi, hamá bádsháhay paymá ent ke pa wati chokkay árosá mehmánié korti. 3 Golámi lóthetagen mehmánáni randá ráh dátant, bale áyáni delá nalóthet byáyant. 4 Gorhá áiá dega lahtén golám ráh dát o hokmi kort ke gón hamá lóthetagen mardomán begwashant: ‘Shámon tayár kortag, káigar* o pábondi† gwask‡ helár kanag butagant o har chizz tayár ent, byáét árosay mehmániá gón bebét.’ 5 Bale parwáhesh nakort o harkas wati káray

‡ 21:33 21:33 Konandahkári o zamán, bezán paymánkári, ejáray sará, thékah. § 21:42 21:42 Bánbandén ostá hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. * 21:42 21:42 Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. † 21:42 21:42 Zabur 118:22–23. ‡ 21:44 21:44 Lahtén daznebeshtá band 44 nést. * 22:4 22:4 Káigar, bezán mazanén narén gók. † 22:4 22:4 Pábondi, bezán hamá pas o gók ent ke pa helár kanagá lógay dapá dáranti. ‡ 22:4 22:4 Gwask, bezán góló, gókay chokk.

némagá shot, yakké dhagaráni némagá o yakké dém pa wati sawdágeriá. ⁶ Á degarán áiy golám gept o sobakk o béezat kort o koshtant. ⁷ Bádsháh sakk zahr gept o pa hónigáni janag o áyáni shahray sóchagá sepáhigi ráh dátant. ⁸ Gorhá gón wati golámán gwashti: ‘Árósay mehmáni tayár ent, bale hamá ke lóthag butagatant, áyagay láhek naatant. ⁹ Paméshká berawét cháraráhání sará harkasá ke gendét, áyán mani mehmániá byárét.’ ¹⁰ Bádsháhay golám shotant o sharr o gandah, harkasesh ke dist, sajjahénesh yakjáh kort o áwortant o árósay tálár cha mehmáná porr but.

¹¹ “Nun wahdé bádsháh mehmánáni chárágá átk, yak anchén mardé disti ke suri godi gwará naat. ¹² Bádsháhá cha áiá jost kort: ‘Hambal! Bé suri pósháká, taw chón tóká potertagay?’ Bale áiá hech passaw dát nakort. ¹³ Gorhá bádsháhá gón wati golámán gwasht: ‘Eshiy dast o pádán bandét o dhanná taháriá dawr bedayét.’ Ódá gréwant o dantán pa dantána droshant. ¹⁴ Chiá ke lóthetagéen báz ant, bale gechén kortagéen kamm.”

Máliátay bárawá

(Markás 12:13–17; Luká 20:20–26)

¹⁵ Hamé wahdá Parisi shotant o anchén pandal o repké kortesh ke Issáyá chón cha áiy jenday habarán mán begishénant o dámá dawr bedayant. ¹⁶ Nun lahtén shágerdesh gón Hirudiáni§ hamráhiá áiy kerrá rawán dát tán begwashant: “Oo ostád! Má zánén ke taw tachk o rástén mardomé ay o Hodáay ráhá pa rástiá sója dayay o hechkaséay némagá nageray, chiá ke sajjahénán pa yak chamméa cháray. ¹⁷ Mára begwash, tai hayálá Rumay bádsháh Kaysará song o máliát dayag rawá ent yá na?” ¹⁸ Issáyá áyáni gandahén pegr zánt o gwashti: “Oo dopóstén shatalkarán! Chiá maná chakkásagá ét? ¹⁹ Cha hamá zarrán ke pa máliátá dayant, yakké maná pésh bedárét.” Áyán yak dinaré pésh kort. ²⁰ Issáyá cha áyán jost kort: “Eshiy sará kai nám o naksh per ent?”

§ 22:16 22:16 Hirudi, bezán Hirudis bádsháhay dózwáh.

† 22:32 22:32 Dargwaz 3:6.

²¹ Gwashtesh: “Kaysaray.” Nun Issáyá darráent: “Gorhá Kaysaraygá Kaysará bedayét o Hodáaygá Hodáyá bedayét.”

²² É habaráni eshkonagá á hayrán butant o Issáesh esht o shotant.

Áherat o sáng o sur

(Markás 12:18–27; Luká 20:27–40)

²³ Randá, lahtén Saduki ke áheratay namannók ant, Issáyá kerrá átk o jostesh kort: ²⁴ “Oo ostád! Mussáyá gwashtag: ‘Agan kasé bé poshtpadá bemerit, báyard ent áiy brát gón áiy janózámá sur bekant, tán pa wati brátá rand o ráhé bellit.’” ²⁵ May némagá hapt brát hastat. Awali brátá sur kort, bé chokká mort o wati jani pa á dega brátá esht. ²⁶ Padá gón domi o saymi tán haptomiá anchosh but. ²⁷ Godhsará, á janén ham mort. ²⁸ Nun taw begwash, áheratay róchá é janén cha haptén brátán kojám brátayga bit? Chiá ke sajjahén brátán bárig bárigá gón áiá sur kortagat.”

²⁹ Issáyá passaw dát: “Shomá rad wártag, chiá ke na cha Pákén Ketábán chizzé sarkecha warét o na Hodáay wák o zórá sarpada bét. ³⁰ Áheratá, na kasé sura kant o na sur dayaga bit, ásmáni préshtagáni dhawlá bant. ³¹ Mordagáni padá zendag bayag o jáh janagay bárawá, záná shomá hamá habar nawántag ke Hodáyá shomára gwashtagat: ³² *Man án, Ebráhémay Hodá, Eshákay Hodá o Ákubay Hodá?*† Bezán á, mordagáni Hodá naent, zendagéenáni Hodá ent.” ³³ Mardom cha Issáyá é habaráni eshkonagá hayrán o habakkah butant.

Masterén hokm

(Markás 12:28–34; Luká 10:25–28)

³⁴ Wahdé Parisi sahg butant ke Issáyá chón gón wati passawá Sadukiáni dap bastag, gorhá hór but o átkant. ³⁵ Cha áyán yakkéa, ke Sharyatay kázié at, pa Issáyá chakkásagá cha áiá jost kort: ³⁶ “Oo ostád! Sharyatay masterén hokm kojám ent?” ³⁷ Issáyá passaw dát:

“Wati Hodáwandén Hodáyá pa del, gón sajjahén ján o sáh o gón sajjahén pahm o

* 22:24 22:24 Sharyatay Domi Rahband 25:5 o rand.

pegrá dóst bedár. ‡ 38 Cha sajjahénán masterén o awali hokm hamesh ent. 39 Domi hokm ham, hameshiay dhawlá ent: *Gón wati hamsáhegá wati jenday paymá mehr bekan.* § 40 Hamé doén hokm, Mussáay Sharyat o sajjahén nabiáni parmánáni bonyád ant.”

Issá kai chokk ent?

(Markás 12:35–37; Luká 20:41–44)

41 Hamé wahdá ke Parisi yakjáh mocch atant, Issáyá cha áyán jost kort: 42 “Masihay bárawá shomá ché gwashét? Á kai chokk ent?” Áyán passaw dát: “Dáud bádsháhay chokk ent.” 43 Nun gwashti: “Gorhá chiá Dáud cha Pákén Ruhay shobén o elhámá, áiá wati Hodáwanda zánt, wahdé gwashit:

44 *Hodáwandá gón mani Hodáwandá* gwashit. ‘Mani rástén némagá benend*

tán hamá wahdá ke tai dozhmenán tai pádáni chérá dawr bedayán. †

45 “Nun agan Dáud, Masihá wati Hodáwanda gwashit, gorhá Masih chón áiay chokk buta kant?” 46 Hechkasá áiay habaráni passaw dát nakort o cha á róchá o rand, kaséá ham cha áiá jost kanagay del o joryat néstat.

23

Issá, Parisi o Sharyatay zánógerán páshka kant

(Markás 12:38–40; Luká 11:37–52; 20:45–47)

1 Á wahdá Issáyá gón mocchiay mardomán o wati moridán habar kort o gwasht: 2 “Sharyatay zánóger o Parisi, Mussáay jáhá neshtagant. 3 Paméshká harché ke shomará tálíma dayant, áyáni habarán bemannét o á habaráni rand-giriá bekanét, bale áyáni dhawlá mabét, parchá ke harché á tálíma dayant, wat á dhawlá nakanant. 4 Anchén gránén bára bandant o mardománi

kópagá laddhant ke chest kanaga nabant, bale wat pa áyáni chest kanagá lankok o mórdánagé* ham nasorénant. 5 Á harché ke kanant, pa mardománi pésh dáragá kanant o bass. Wati táitán† mazana kanant o kabáhay lambán drájkassh.‡ 6 Mehmánián, awali reday nendagesh dóst ent o kanisaháni sharterén jáhán gechéna kanant. 7 Bázaráni tarr o garday wahdá lóthant ke mardom áyán wasshátk o drahbát begwashant o ‘rabbi’§ tawár bekanant. 8 Bale maylét mardom shomará ‘ostád’ begwashant, chiá ke shomará tahná yak ostádé hast o sajjahén yakdomiay brát ét. 9 Shomá é donyáyá hechkasá ‘pet’ tawár makanét chiá ke shomará yak Peté hast, hamá ke ásmáná ent. 10 Shomará hechkas ‘tálím dayók’ magwashit, chiá ke shomará yak tálím dayóké hast o á Masih ent. 11 Á ke shomay nyámá cha sajjahénán master ent, hamá á degaráni hezmatkár bebit. 12 Chiá ke harkas watá mazana zánt o lékit, kamsharapa bit o harkas watá jahl o érdasta mannit, washnám o sharapdára bit.

13 “Bale bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo dopóstén shatalkarán! Shomá mardománi démá ásmáni bádsháhiay darwázagá banda kanét, na wata poterét o na degarána kellét. 14 Bale bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo dopóstén shatalkarán! Shomá janózámáni lógán gón málwáriá barét o pa pésh dáragá, wati dwá o sanáyán drájkassha kanét, shomará sakterén sezá o padmozza rasit.* 15 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo dopóstén shatalkarán! Shomá pa yak mardoméay Yahudi kanagá,† hoshki o daryáyán sát o sapara kanét, bale wahdé kasé shomay hambáwara bit, gorhá áiá cha wati jendá

‡ 22:37 22:37 Sharyatay Domi Rahband 6:4 o rand.

§ 22:39 22:39 Láwián 19:18. * 22:44 22:44 “Mani Hodáwand”, bezán Issá Masih. † 22:44 22:44 Zabur 110:1.

* 23:4 23:4 Mórdánag, bezán lankok, band o bóg. † 23:5 23:5 É táit Tawrátay nebeshtagén band ant ke póstén hokkahay tahá pósh kanag o básk o péshánigá bandaga bant. ‡ 23:5 23:5 Yahudi kabáhay lambáni sará bandikka bandant, ke Hodáay hokmáni yátá bebant.

§ 23:7 23:7 Rabbi, bezán ostád. * 23:14 23:14 Lahtén daznebeshtá band 14 néstent. † 23:15 23:15 Yahudi kanag, bezán darkawmén mardoméay pa Yahudiáni báwaray mannagá razá kanag.

do sari badter o dózahay chokka kanét.

16 “Oo kórén rahshónán! Bazhn o apsóz pa shomá ke mardomán sója dayét: ‘Agan kasé mazanén parasteshgáhay sawgendá bwárt parwáh nést, bale agan yakké parasteshgáhay teláh o tangawáni sawgendá bwárt, gorhá báyard ent wati sawgendá purah bekant.’ 17 Oo kamzántén kórán! Kojám chizzay darajat borzter ent, tangaw o teláháni yá parasteshgáhay? Teláh o tangaw, paméshká pák o palgár ant ke parasteshgáhá ér ant. 18 Shomá chosh ham gwashét ke ‘agan kasé korbánjáhay sawgendá bwárt hech parwáh nést, bale agan kasé korbánjáhay korbánigay sawgendá bwárt, gorhá báyard ent wati sawgendá purah bekant.’ 19 Oo kórén mardomán! Kojám chizzay darajat borzter ent, korbánigay yá korbánjáhay? Korbánig paméshká pák o palgár zánaga bit ke korbánjáhá korbánig kanaga bit. 20 Paméshká kasé ke korbánjáhay sawgendá wárt, bezán korbánjá o korbánig kortagén sajjahén chizzáni sawgendá wárt. 21 Harkas ke mazanén parasteshgáhay sawgendá wárt, bezán parasteshgáh o áiy jahmenenday sawgendá wárt. 22 Harkas ke ásmánay sawgendá wárt, Hodáay taht o á taht nendókay sawgendá wárt.

23 “Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo dopóstén shatalkarán! Shomá purchénk, gwátag o zirragay dahyakká kasshét o Hodáay námá dayét bale cha Sharyatay dega masterén hokmán bezán dádrasi o ensáp, rahmdeli o wapádáriá béhayál o bétránag butagét. Dréगतá,‡ shomá é kár bekorténant o á ham yalah madáténant. 24 Oo kórén rahshónán! Shomá passhagá kamaká géché o dara kanét, bale oshterá éra barét. 25 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo dopóstén shatalkarán! Shomá wati pyálah o darpáni dhanni némagá sáp o sallaha kanét bale áyáni tal o tók sell ent. Shomay del o darun ham cha lálech o

‡ 23:23 23:23 Dréगतá, bezán dréchá, Pársiá “káshki”. kár nakanag.

tamah o bépahréziá porr o sell ent. 26 Oo kórén Parisi! Pésará wati pyálahay tóká sapá kan, dhanni némagá á wat pák o sallaha bit.

27 “Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo dopóstén shatalkarán! Shomá espétén gach jatagén kabráni paymá ét ke sarzáherá dhawldár ant, bale tóká, cha mordagáni haddh o har paymén gand o gasarhá porr ant. 28 Hamé dhawlá shomá ham sarzáherá mardománi chammá tachk o pahrézkárén mardom ét bale shomay del cha shatalkári o náshariá§ sarréch ent.

29 “Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo dopóstén shatalkarán! Shomá nabiáni kabráni sará gombod o addiraha bandét o pahrézkáráni kabrána sambahénét o dhawldára kanét. 30 Chosh ham gwashét ke ‘agan má wati pet o pirokáni wahd o bárigá buténén, gorhá paygambaráni kosht o kóshá gón áyán hamráh nabu-tagatén.’ 31 É dhawlá wati bárawá sháhedia dayét o mannét hamáyáni nasl o óbádag ét ke paygambaresh koshtagant. 32 Bale hamá kár ke shomay pet o pirokán bongéj kortag, shomá áyán sarjam bekanét. 33 Oo márán, oo syahmárzadagán! Shomá chón cha tahtarunay sezáyá rakketa kanét?

34 “Man, paygambar o zántkár o Sharyatay zánóger shomay kerrá ráha dayán, shomá cha áyán lahténá koshét o saliba kasshét, dega lahténá wati kanisahan hayzarána janét o shahr pa shahra táchénet. 35 Gorhá cha Hábilá beger tán Barakiáay chokk Zakaryáyá, ke shomá mazanén parasteshgáh o korbánjáhay nyámá kosht, é sajjahén pahrézkáráni hón ke jahána réchag butag, shomay gardená bit. 36 Shomará rásténa gwashán, é sajjahénáni kóshay sezá hamé zamánagay mardomána rasit.

*Pa Urshalimá Issáay gam o andóh
(Luká 13:34–35)*

37 “Urshalim, oo Urshalim! Taw paygambarána koshay o Hodáay ráh

§ 23:28 23:28 Náshari, bezán Sharyatay hokmáni sará

dátagenán sengsára kanay. Báz randá man lóthetag tai chokkán wati kerrá mocch o yakjáh bekanán, anchosh ke nekénkén morgé chureg o chippokán wati bál o bánzoláni chérá moccha kant, bale shomá nalóthet. ³⁸ Nun shomay lóg wayrán, shomay wati dastá yalah dayaga bit. ³⁹ Shomará gwashán, dega baré maná nagendét tán á wahdá ke wati zobáná begwashét: ‘Mobáarak bát hamá ke pa Hodáwanday námá kayt.’ ”*

24

Mazanén parasteshgáhay wayráni (Markás 13:1-2; Luká 21:5-6)

¹ Issá cha mazanén parasteshgáhá dar áyagá at ke morid átkant tán áiy delgósh o chamshánká pa parasteshgáhay jágah o márhiáni nedáragá* betarrénant. ² Issáyá gón áyán gwasht: “É sajjahénán gendagá ét? Shomará rásténa gwashán, yak sengé ham domi sengay sará namánit, sajjahénána próshant o karóyant.”

Goddhi zamánagay nesháni (Markás 13:3-13; Luká 21:7-19)

³ Hamá wahdá ke Issá Zaytunay kóhay sará neshtagat, áiy morid pa halwat o ehwaté† átkant o jostesh kort: “Begwash bárén, é prosht o prósh kadéna bit o tai bádsháhiay áyag o donyáay halásiay nesháni, chi ent?” ⁴ Issáyá passaw dátant: “Hozzhár bét kasé shomará gomráh makant. ⁵ Chiá ke bázéné mani námá kayt o gwashit: ‘Man hamá Masih án’ o bázénéá gomráha kant. ⁶ Jangáni kukkára eshkonét o áyáni hál o habar shomay góshána kapit bale matorsét o paréshán mabét. Allám é dhawlá bit, bale angat halásiay wahd nayátkag o pa sar narasetag. ⁷ Yak kawmé dega kawméay sará o yak hokumaté dega hokumatéay sará páda kayt. Bázén molk o jágahán kahta kapit o zeminchandha‡ bit. ⁸ Bale é

sajjahén, tahná zank o záyagay dardáni bendát ent.

⁹ “Á wahdá shomará gerant o sakki o sóriáni ámácha kanant o koshant ham o donyáay sajjahén kawm, mani námay sawabá cha shomá naprata kanant. ¹⁰ Gorhá bázéné poshtá kenzit o cha ráhá thagalit, yakké domiá dróhit o kast o kénaga kant. ¹¹ Bázén drógén paygambar jáha janant o bázénéá gomráha kanant. ¹² Cha gomráhi o náshariá, bázén mardománi nyámá mehr o dósti kamma bit. ¹³ Bale hamá ke tán áherá sakkiána saggit, á rakkit. ¹⁴ Hodáay bádsháhiaymestágay jár, sajjahén donyáyá janaga bit, tán pa sajjahén kawmán sháhedie bebit, gorhá donyáay halási sara rasit.

Torsnákén wahd o jáwar (Markás 13:14-23; Luká 21:20-24)

¹⁵ “Wahdé shomá á ‘palit o bérán kanókén bazhnáká’§ gendét, hamá ke Dányál nabiá áiy bárawá habar kortag ke á pákén jágahá óshtatag,” wánók bezánt o sharr sarpad bebit, ¹⁶ “hamá ke Yahudiahá ant dém pa kóhán betachant. ¹⁷ Hamá ke bán o bádgiray sará ent, wati ord o poténkáni zuragá jahlá ér makapit o lógá marawt o ¹⁸ hamá mardom ke dhagáráni sará kesht o keshará ent, wati kabáhay zuragá per matarrit. ¹⁹ Á róchán, apsóz pa lápporr o chokmátén janénán. ²⁰ Dwá bekanét ke shomay tachag o dar rawag, zemestán yá Shabbatay róchá mabit. ²¹ Chiá ke hamá róchán, anchén gránén sakki o sórié kapit ke áiy mesál cha jahánay jórh bayagá tán é wahdá nayátkag o hechbar ham nayayt. ²² Agan á sakkiáni róch kamter kanag mabuténant, hech mardomé narakketagat, bale pa gechén kortagenáni háterá, á róch kamter kanaga bant.

²³ “Á wahdá, agan kasé shomará begwashit: ‘Bechár, Masih edá ent’

* **23:39** 23:39 Zabur 118:26. * **24:1** 24:1 Nedárag, bezán sayl, tamáshá. † **24:3** 24:3 Pa halwat o ehwaté, bezán dega kasé mazánt. ‡ **24:7** 24:7 Zeminchandh, bezán zelzelah. § **24:15** 24:15 “Palit o bérán kanókén bazhnák” yak chizé ke nabáyad ent mazanén parasteshgáhá byayt. Dányál nabiay péshgói hamá wahdá sarjam but ke 167 Péshmiládá Suriahay hákemá mazanén parasteshgáhay tahá bot jágah dát o hukki korbánig kort. Issá edá gwashit ke padá ham anchén “palit o bérán kanókén bazhnáké” kayt.

yá 'Bechár, ódá ent,' báwar makanét. ²⁴ Chiá ke drógén Masih o drógén nabi jáha janant o mazanén nesháni o ajekkái pésa dárant. Wati sajjahén zórá janant ke gechén kortagénán ham gomráh bekanant. ²⁵ Man cha é jáwaráni bayagá pésar shomará hál dátag. ²⁶ Gorhá, agan wahdé mardom shomará begwashant: 'Bechárét, gyábáná ent,' ódá marawét, yá ke begwashant: 'lógay tahá ent,' báwar makanét. ²⁷ Chiá ke Ensánay Chokk anchén grókéay paymá kayt ke cha ródarátká beger tán rónendá shahma dant o gendaga bit. ²⁸ Har jáh ke mortagén sahdaréay jóna bit, ódá gittó* o dhundhwárén morg moccha bant.

Issáay per tarrag

(Markás 13:24-31; Luká 21:25-33)

²⁹ "Á rócháni sakki o sórián o rand, yak anágat róch tahára bit, máha nadrapshit o máhekánia nabit, estár ham cha ásmáná kapant o ásmáni zór o wák, larzénaga bant. ³⁰ Á wahdá, Ensánay Chokkay nesháni ásmáná paddara bit o donyáay sajjahén kawma gendant ke Ensánay Chokk, gón mazanén wák o twán o shán o shawkaté jambaráni sará kayt o paddara bit, nun gréwant o mótká kárant. ³¹ Gón karnáay† borzén tawára wati préshtagán ráha dant ke áiy gechén kortagén mardomán, cha donyáay chárén kondhán, bezán cha zeminay hand o damagán tán ásmánay goddhi marz o simsarán, mocch o yakjáh bekanant.

³² "Nun cha enjiray drachká dars o sabak begerét, anchosh ke áiy thál narma bant o táka trokkant, gorhá zánét ke garmágay mósom nazzik ent. ³³ Hamé dhawlá, wahdé é sajjahén chizzána gendét, wata zánét ke mani áyagay wahd nazzik ent o darwázagay dapá rasetagán. ³⁴ Shomará rásténa gwashán, tán é sajjahén jáwar mayáyant é nasl o padréch halása nabit. ³⁵ Zemin o ásmán gára bant,

bale mani habar hechbar gár o zyána nabant.

Hozzhár o ágáh bebét

(Markás 13:32-37; Luká 12:42-46; 17:26-30, 34-36)

³⁶ "Hechkasa nazánt ke á róch o á sáhat kadéna rasit, na ásmánay préshtaga zánant o na chokk, tahná Peta zánt o bass. ³⁷ Hamá dhawlá ke Nuhay bárigá butag, Ensánay Chokkay áyagay róch ham anchosha bit. ³⁸ Chiá ke cha hár o tuppáná pésar, tán hamá róchá ke Nuh bójigá swár but, mardomán wártag o nóshetag o sáng o sur kortag. ³⁹ Á hecch sahhig naatant tán hár o tuppán átk o sajjahén mardomi gár o hármal kortant. Ensánay Chokkay áyagay wahdá ham hamé dhawlá bit. ⁴⁰ Á wahdá, do mardom kesharáni sará kára bit, yakké baraga bit o domi hamódá pasht géjaga bit.‡ ⁴¹ Do janén jenteray sará dánay droshagá bit, yakké baraga bit o domi hamódá pasht géjaga bit. ⁴² Shomá nazánét ke shomay Hodáwand kojám róchá kayt. Paméshká sár o hozzhár bét. ⁴³ Shomá sharra zánét, agan lógay hodábondá bezántén ke dozz shapay kojám wahd o pásá kayt, gorhá ágáh butagat o dozzi wati lógá pa dozziá naeshtagat. ⁴⁴ Hamé paymá tayár bét, chiá ke Ensánay Chokk anchén wahdéa kayt ke shomá áiy entezár o wadará nabét.

⁴⁵ "Kay ent hamá wapádár o shiwwárén hezmatkár ke hodábond áiy wati é dega sajjahén hezmatkáráni master bekant tán áyán pa wahd ward o warák bedant. ⁴⁶ Bahtáwar ent hamá hezmatkár ke wahdé hodábonda kayt, áiy hamá káráni sará gendit. ⁴⁷ Shomará rásténa gwashán, hodábond hamá hezmatkára wati sajjahén mál o hastiay kármastera kant. ⁴⁸ Bale agan hezmatkár gandah o radkaré bebit o wati delá begwashit ke 'hodábond áyagá déra kant' o ⁴⁹ paméshká wati hamkáráni latth o koth kanagá bongéj bekant o gón sharábián ward o nóshá bebit, ⁵⁰ áiy hodábond anchén róch o sáhatéa kayt o rasit ke

* **24:28** 24:28 Gittó yak morgé ke dhundh, bezán gahetagén jóna wárt. † **24:31** 24:31 Karná, bezán sornáay dhawlén sázé. ‡ **24:40** 24:40 Pasht géjag, bezán nazurag, yalah dayag, gechén nakanag.

á nazánt o wadará naent. ⁵¹ Gorhá hodábond áiá thokkor thokkora kant o shatalkaráni nyámá dawra dant. Ódá gréwant o dantán pa dantána droshant.

25

Dah neshtagén janénchokkay mesál

¹ “Á wahdá ásmáni bádsháhi, hamá dahén neshtagén janénchokkáni paymá bit ke wati cherágesh zortant o sálónkay péshwáziá dar kaptant. ² Cha áyán panch nádán atant o panch dáná. ³ Nádánén jenekán wati cherág zortant bale gón wat thélesh nabort gón. ⁴ Dánaén jenekán cherágán o abéd, théldánáni tahá ham gón wat thél bort gón. ⁵ Sálónká áyagá dér kort, paméshká á sajjahén kóchandhán wáb kaptant. ⁶ Shapnémá kukkár macchet ke ‘hayyá byáét, sálónk pédák ent o wasshátki kanét.’ ⁷ Gorhá á sajjahén ágáh butant o wati cherágáni sharr kanagá laggetant. ⁸ Nádánén jenekán gón dánáén jenekán gwasht: ‘Cha wati thélán kammoké mará ham bedayét, chiá ke may cherág mermeránk ant.’ ⁹ Dánaén jenekán passaw dát: ‘Na, balkén pa máshomá sajjahénán bass mabant, shomá berawét cha dokkánán thél bezurét.’ ¹⁰ Bale wahdé á thélay geragá shotagatant, sálónk átk o raset. Hamá jenek ke tayár o járhigh atant, sálónkay hamráhiá suray mehmániá shotant o mehmánjáhay darwázag band but. ¹¹ Randá é dega jenek ham átkant o gwashtesh: ‘Wájah, oo wájah! Darwázagá pa má pach kan.’ ¹² Bale sálónká passaw tarrént: ‘Shomará rásténa gwashán ke man shomará nazánán.’

¹³ “Paméshká hósh o sár bebét chiá ke shomá á róch o sáhatá heccha nazánét.

Bádsháh o hezmatkáráni mesál (Luká 19:11-27)

¹⁴ “Hamé dhawlá Hodáay bádsháhi, mardéay paymá ent ke sát o separéa shot. Hezmatkári lóthetant o wati mál o maddhi hamáyáni dastá dát. ¹⁵ Har hezmatkári, áiy bud o twánay kesásá zarr

dát, yakké panch tálánt,* domi do tálánt o saymi yak tálánté dáti o wati separá shot. ¹⁶ Á hezmatkár ke áiy panch tálánt rasetagat, hamá damáná sawdágeriá shot o panch tálánti nap raset. ¹⁷ Hamé paymá, á domi ke do tálánti rasetagat, dega do tálánti nap raset. ¹⁸ Bale hamáiy, ke yak tálánté rasetagati, wájahay zarri zort o yak jágahé zeminá kall kort o chéri dát.

¹⁹ “Bázén wahdéa rand, é hezmatkáráni hodábond per tarret o átk o cha áyán hesábi lóthet. ²⁰ Hamáiy ke panch tálánt rasetagat, dega panch géshén tálánti áwort o gwashti: ‘Oo wájah! Taw maná panch tálánt dáttagat, é panchén géshén ant ke man katthettagant.’ ²¹ Hodábondá gwasht: ‘Shábásh, oo wapádár o sharrén golám! Taw gón kammén bonmálá tachk o rást butagay, nun man tará géshterén káráni zemmah o dhobbahá† dayán, byá mani shádkámiáni sharikdár bay.’ ²² Hamá ke do tálánti rasetagat ham átk o gwashti: ‘Oo wájah! Taw maná do tálánt dáttagat, esh ant do dega ke cha á doénán man katthettagant.’ ²³ Áiy hodábondá gwasht: ‘Shábásh, oo wapádár o sharrén golám! Taw ham gón kammoká tachk o rást butagay, tará ham géshterén káráni dhobbahá dayán, byá mani shádkámiáni sharikdár bay.’

²⁴ “Nun hamá hezmatkár átk ke áiy yak tálánté rasetagat, gwashti: ‘Oo wájah! Man zántag ke taw trondén mardé ay, nakeshtagéna ronay o cha hamódá moccha kanay o baray ke tohmi dánagé nachandhetaget. ²⁵ Paméshká cha torsá man tai dáttagén tálánt zeminá kall kort, esh ent tai zarr.’ ²⁶ Áiy hodábondá passaw dát: ‘Oo nábud o békáren golám! Wahdé taw zánt man nakeshtagéna ronán o ódá ke tohmi dánagé nachandhetagon, moccha kanán o barán, ²⁷ gorhá báyad ent taw mani dáttagén zarr byáji o bápáriéay kerrá ér bekorténant tánke cha wati separay per tarragá rand, man wati zarr gón sutt beepténant. ²⁸ Paméshká tálántá cha eshiá pach gerét

* **25:15** 25:15 Tálánt yak dábén zarré at. Yak tálánt, pánzdah sálay mozz butag. † **25:21** 25:21 Dhobbah, bezán ogdah, zemmah, Arabi o Pársiá “wazifah”.

o hamáia bedayét ke áiy kerrá dah tálánt ant. ²⁹ Chiá ke harkasá chizzé hast, áia géshter dayaga bit tán sarréch bebit, bale harkasá ke nést, harché ke hasti ham pach geraga bit. ³⁰ É nábudén golámá dhanná tahária dawr bedayét. Ódá gréwant o dantán pa dantána droshant.’

Ensánay Chokkay dádrasi

³¹ “Wahdé Ensánay Chokk gón wati mazanén shán o marháhá préshtagáni hamráhiá kayt, gorhá wati porshawkatén tahtay sará nendit. ³² Á wahdá sajjahén kawmáni mardom árag o áiy démá mocch kanaga bant o á, áyán anchosha gishshénit o do bahra kant ke shwánag wati bozán cha méshán jetá kant. ³³ Méshán wati rástén némagá kant o bozán chappén némagá. ³⁴ Gorhá bádsháh gón áyán ke rástén némagá ant, gwashtit: ‘Oo bahtáwarán ke shomará cha mani Petá barkat rasetag! Byáét, é bádsháhiá wati mirás kanét, ke cha donyáay bongéjá pa shomá tayár kanag butag. ³⁵ Chiá ke wahdé man shodig atán, shomá maná warag dát. Tonnig atán, maná ápó dát. Dar pa dar atán, maná wati lógá jágahó dát. ³⁶ Jáandar atán, maná póshákó dát. Nádráh atán, mani hálporsió kort. Bandig atán, mani gendagá átkét.’ ³⁷ Gorhá hamá pahrézkarén mardom cha bádsháhá josta kanant: ‘Oo wájah! Má kadi tará shodig distag o warag dátag, tonnig distag o áp dátag. ³⁸ Má kadi tará darpadar distag o wati lógán jágah dátag, kadi tará jáandar distag o póshák gwará dátag, ³⁹ kadi tará nádráh yá bandig distag o tai gendagá átkagén?’ ⁴⁰ Bádsháh passawa dant: ‘Báwar kanét, wahdé shomá gón mani yak kaster kasterén bratéá é paymén kár kortag, gorhá allam bezán gón manó ham kortag.’

⁴¹ “Randá gón hamáyán ke chappén némagá ant, gwashtit: ‘Oo shummán! Cha mani démá dur bét o hamá jamburén ásay némagá berawét ke hechbara namerit o pa Shaytán o áiy hamráhán‡

addh kanag butag. ⁴² Chiá ke wahdé man shodig atán shomá maná warag nadát, tonnig atán ápó nadát. ⁴³ Dar pa dar atán lógá nabort, jáandar atán póshák gwará nadát, nádráh yá bandig atán o manó hálporsi nakort.’ ⁴⁴ Gorhá á ham josta kanant: ‘Oo wájah! Má kadi tará shodig, tonnig, darpadar, jáandar, nádráh yá bandig distag o tai hezmat nakortag?’ ⁴⁵ Gorhá bádsháh áyán é dhawlá passawa dant: ‘Báwar kanét, wahdé shomá gón mani hech kasterénéá é dhawlén kár nakortag, gorhá allam bezán gón manó ham nakortag.’ ⁴⁶ Paméshká é mardom dém pa abadmánén sezáyá rawant, bale pahrézkarén mardomán namiránén zenda rasit.”

26

Issáy koshagay pandal o sázesh

(*Markás 14:1-2; Lúká 22:1-2; Yuhanná 11:45-53*)

¹ Wahdé Issáyá é habar halás kortant, gón wati moridán gwashtit: ² “Shomá wassha zánét ke do róchá rand Sargwazay aida* bit o Ensánay Chokk pa salib kasshagá geráénaga bit.” ³ Hamé wahdá, mazanén dini péshwá o kawmay kamáshán, masterén dini péshwá Kiápáay márhiá diwán kort o ⁴ é pandal jórhént ke Issáyá pa yak repk o honaré begeráénant o bekóshárénant. ⁵ Bale gwashtesh: “Aiday róchán na, chosh mabit ke mardom áshóp bekanant.”

Janéné Issáyá atra moshit

(*Markás 14:3-9; Yuhanná 12:1-8*)

⁶ Wahdé Issá Bayt-Anyáyá hamá Shamunay lógá at ke cha jozámay nádráhiá dráh butagat, ⁷ yak janéné gón sengmarmarén atrdánéá ke gránbaháén atri mán at, Issáyá gwará átk. Issá parzónagay sará neshtagat o hamódá Issáyá sari atr per mosht. ⁸ Gón é káray gendagá, Issáyá morid delá nawassh butant ke “chiá é atr zawál kanag but? ⁹ Agan é bahá kanag butén, mazanén zarré rasetagat o garib o nézgáran dayag

‡ **25:41** 25:41 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “Shaytán o áiy préshtagán”. * **26:2** 26:2 Eshíá Sargwazay aid paméshká gwashant ke, cha Mesriáni chérdastiá Yahudiáni ázátiay wahdá, markay préshtag cha Yahudi chokkáni koshagá sar gwast.

butagat.”¹⁰ Issáyá moridáni é nawasshi sarkech wárt, paméshká gwashti: “Chía shomá é janéná ranjénagá ét? Eshía gón man nékié kortag.”¹¹ Garib o nézgár modám shomay kerrá hast, bale man harwahd gón shomá gón naán.¹² É janén pésh kaptag o pa mani kabr kanagay tayáriá, maná atri per moshtag.¹³ Shomará rásténa gwashán, sajjahén donyáyá, har kondhé ke mani wasshén mestág jár janaga bit, é janén o eshiay kár ham yát kanaga bit.”

Yahudá wahd o móhéay shóházá ent
(Markás 14:10–11; Luká 22:3–6)

¹⁴ Randá cha dwázdahén moridán yakké, ke námi Yahudá Eskaryuti at, mazanén dini péshwáyáni kerrá shot o ¹⁵ gwashti: “Agan man Issáyá shomay dastá bedayán, shomá maná ché dayét?” Áyán si nograhén korsh† hesáb kort o áiyay dastá dát.¹⁶ Cha hamá wahdá o rand, Yahudá pa Issáay áyáni dastá dayagá gwam o gégen wahd o móhéay shóházá at.

Sargwazay aiday tayári
(Markás 14:12–21; Luká 22:7–14; Yuhanná 13:21–30)

¹⁷ Béhomirén nánay aiday‡ awali róchá, moridán cha Issáyá jost kort: “Ché lóthay, Sargwazay aiday shámay tayáriá kojá bekanén ke taw bwarayi?”¹⁸ Áiá passaw dát: “Shahrá berawét o pelán mardomá begwashét ke ‘ostáda gwashtit, mani wahd nazzik ent, mani dela lóthit gón wati moridán Sargwazay shámá tai lógá bwarán.’ ”¹⁹ Gorphá moridán Issáay gwashagay sará Sargwazay shám tayár kort.

²⁰ Bégáh ke but, Issá gón wati dwázdahén moridán parzónagay sará neshtagat.²¹ Waragay wahdá áiá gón moridán gwasht: “Báwar kanét, cha shomá yakké maná dróhit o dozhmenáni dastá dant.”²² Morid báz paréshán o deltaparkah butant o bárig bárigá cha áiá jost kanagá laggetant: “Oo Hodáwand!

Man wa naán, na?”²³ Áiá passaw tarrént: “Á ke annun gón man hamkásag but, hamá maná dróhit.”²⁴ Hamá dhawlá ke nebisag butag, Ensánay Chokk cha é donyáyá rawagi ent, bale bazhn o apsóz pa hamáiá ke Ensánay Chokká dróhit. Pa áiá sharter at ke hechbar cha mátá pédá mabutén.²⁵ Gorphá Yahudáyá, hamá ke Issái dróhagi at, gwasht: “Oo ostád! Man wa naán, na?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwasht.”

Goddhi shám
(Markás 14:22–26; Luká 22:15–20; Korentiáni Awali Kágad 11:23–25)

²⁶ Wahdé shám waragá atant Issáyá nagané zort, Hodáay shogri gept, chondh chondh kort o moridáná dátí. Gwashti: “Bezuré t o bwarét, é mani jesm ent.”²⁷ Padá jámé zorti, Hodáay shogri gept, moridáná dát o gwashti: “Shomá sajjahén cha eshiá benóshét.”²⁸ É mani ahd o karáray hón ent, ke pa bázénéay gonáháni bakshagá réchaga bit.²⁹ Man shomará gwashán, nun dega baré anguray dahl o samará nanóshán, hamá róchá padá nósháni ke wati Petay bádsháhiá, gón shomá hóra bán.”³⁰ Hodáay sepat o sanáyá§ rand, dém pa Zaytunay kóhá ráh geptant.

Petrosay enkáray péshgói
(Markás 14:27–31; Luká 22:31–34; Yuhanná 13:36–38)

³¹ Gorphá Issáyá gón moridán gwasht: “Shomá sajjahén, hamé enshapi thagala warét o maná yalaha kanét, chía ke nebisag butag: *Man shopánká janán o ramagay pas sheng o shánga bant.*”³² Bale zendag bayag o jáh janagá rand, cha shomá pésar Jalilá rawán.”³³ Gorphá Petrosá darráent: “Agan sajjahén thagal bwarant o tará yalah bedayant, man hechbar thagala nawarán.”³⁴ Issáyá gwasht: “Tará rásténa gwashán, hamé enshapi cha korósbángá pésar, mani pajjáh áragá say randá enkára kanay o namannay.”³⁵ Bale Petrosá gwasht:

† 26:15 26:15 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “si árguriá”. Korsh Balócháni kwahnén zarr ent. ‡ 26:17

26:17 Béhomirén nánay aid, Sargwazay aidá rand hapt róchay tahá geraga bit. § 26:30 26:30 Bezán Zabur 115–118. * 26:31 26:31 Zakaryá Nabiay Ketáb, bahr 13, band 7.

“Agan gón taw mani sar ham berawt, cha tai pajjááh áragá hechbara nabajján.” É dega sajjahén moridán ham anchosh gwasht.

Issáay dwá

(Markás 14:32–42; Luká 22:39–46)

³⁶ Randá Issá gón wati moridán Jet-simáni námén jágahéá shot o gón áyán gwashti: “Hamedá bedárét, man kammé démterá rawán o dwá kanán.” ³⁷ Zebdiay doén chokk o Petrosi wati hamráh kortant. Anágat yak mazanén andóh o bétáhirié† áiyá jesm o jáná nesht. ³⁸ Gón áyán gwashti: “Sakk paréshán án, gam o andóhán maná markig kortag, shomá edá bedárét, mawapsét o mani hamráhiá ágáh o hozzhár bét.” ³⁹ Randá kammé démterá shot, dém pa chér kapt o dwá kanáná gwashti: “Oo mani Pet! Agan buta kant, cha man é sakkiáni jám o pyálahá bethagalén, bale á dhawlá na ke mana lóthán, hamá dhawlá ke taw lóthay.”

⁴⁰ Wahdé per tarret o wati moridáni kerrá átk, disti ke á wáb ant. Gón Petrosá gwashti: “Nabut yak sáhaté ham gón man ágáh bemánét? ⁴¹ Hozzhár bét o dwá kanét tánke ázmáesh o chakkásá makapét. Ruh, tayár o morádig ent, bale jesm nezór o nátwán.” ⁴² Domi bará pa dwá kanagá shot o dwái kort: “Oo mani Pet! Agan é pyálah bé nóshagá cha man thagalénaga nabit, gorhá harché ke tai razá ent hamá dhawlá bebit.” ⁴³ Wahdé per tarret, disti padá wáb ant. Áyáni chamm rohézag‡ o wábénag atant. ⁴⁴ Yalahi dátant o saymi randá padá pa dwá kanagá shot o hamá dwái kort. ⁴⁵ Gorhá moridáni kerrá per tarret o gwashti: “Angat ham waptag o áram kanagá ét? Nun á wahd o sáhat nazzik ent ke Ensánay Chokk dróhag o gonahkáráni dastá dayaga bit. ⁴⁶ Pád áét berawén. Á ke maná dróhit, pédák ent.”

† 26:37 26:37 Bétáhiri, bezán béarámi, békarári. ‡ 26:43 26:43 Rohézag, bezán wábá porr. § 26:48 26:48 Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant. * 26:52 26:52 Jotk, bezán zahm yá kárchay jeld, pósh, nyám. † 26:53 26:53 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “dwázdah ligiun”. Har ligiuná 6000 sepáhig hastat.

Issáay dazgir kanag
(Markás 14:43–50; Luká 22:47–53; Yuhanná 18:3–12)

⁴⁷ Issá angat habará at ke cha dwázdahén moridán yakké, bezán Yahudá, átk o raset. Áiá mazanén rombé hamráh at ke zahm o latthesh gón at. É romb, cha mazanén dini péshwá o kawmay kamásháni némagá ráh dayag butagat. ⁴⁸ Issáay dróhóká§ áyáná é nesháni dátogat: “Hamáiá ke mana chokkán, Issá hamá ent. Áiá dazgir kanét.” ⁴⁹ Gorhá Yahudá tachkátachk Issáay kerrá átk o gwashti: “Oo ostád! Drud o drahbát!” Randá Issái chokket. ⁵⁰ Issáyá gwasht, “Oo hambal! Pa hamá kára ke átkagay, bekani.” Gorhá démá átkant, Issáesh gept o dazgir kort. ⁵¹ Hamá damáná, Issáay hamráhán yakkéá wati zahm kasshet o masterén dini péshwáay nawkaray góshi sest. ⁵² Issáyá gón áiá gwasht: “Wati zahmá jotká* kan. Á kas ke zahma kasshit, cha zahmá merit. ⁵³ Záná, taw nazánay agan cha wati Petá belóthán, á pa mani komaká hamé annun dwázdah lashkará† géshter préshtag ráha dant. ⁵⁴ Bale gorhá Pákén Ketábáni nebeshtagén hamá habar ke báyard ent sarjam bebant, chón pa sara rasant?” ⁵⁵ Nun démi mardománi mocchiay némagá tarrént o gwashti: “Záná man yági o rahzané án ke shomá gón zahm o latthán pa mani geragá átkagét? Man har róch mazanén parasteshgáhá neshtag o mardom dars o sabak dátogant o shomá maná nageptag. ⁵⁶ Bale é paymá paméshká but ke Nabiáni Ketábáni péshgói, rást o paddar bebant.” Gorhá sajjahén moridán á yalah dát o jestant.

Issá, sarókáni diwáná
(Markás 14:53–65; Luká 22:54–55, 63–71; Yuhanná 18:13–14, 19–24)

⁵⁷ Issáay dazgir kanókán, Issá zort o masterén dini péshwá Kiápáay kerrá bort ke ódá Sharyatay zánóger o kawmay

kamásh mocch atant. ⁵⁸ Petros ham dur durá, Issáay randá rawán at tán masterén dini péshwáay lógay péshjáhá raset, tahá potert o gón hezmatkárán nesht tán bezánt ke chónén shawré borraga bit. ⁵⁹ Mazanén dini péshwá o sarókáni diwánay sajjahén básk,‡ pa Issáay markay sezá dayagá drógén sháhediay shóházá atant, ⁶⁰ chónáhá bázén drógén sháhed pa gwáhi dayagá pád átk, bale hecchesh dastá nakapt. Godhsará do mardom démá dar átk o ⁶¹ gwashtesh: “É mardá gwashtag ke ‘man Hodáay parasteshgáhá próshta kanán o say róchá padá bandáni.’” ⁶² Gorhá masterén dini péshwá pád átk o cha Issáyá josti kort: “Tai bárawá chónén sháhedi dayagá ant? Esháni hech passawa nadayay?” ⁶³ Bale Issáyá passaw nadát. Masterén dini péshwáyá padá gón áia gwasht: “Man tará namiránén Hodáay sará sawgenda dayán, mára begwash, baren, taw hamá Masih, Hodáay Chokk ay?” ⁶⁴ Issáyá darráent: “Taw wat gwasht. Bale shomá sajjahénán hála dayán, démterá gendét ke Ensánay Chokk zóráwarén Hodáay rástén némagá neshtag. Cha ásmánay jambaráni sará ham kayt.” ⁶⁵ Gorhá masterén dini péshwáyá wati gwaray jámag dert o gwashti: “Eshiá kopr kort, angat ham mára sháhed pakár ent? Shomá eshiay kopr wat eshkot. ⁶⁶ Nun shomay shawr o saláh chi ent?” Áyán passaw dát: “Eshiay sezá mark ent.” ⁶⁷ Randá áyán Issáay dap o démá toh kort§ o lahténá mosht o shahmát ham jat. ⁶⁸ Nun gwashtesh: “Oo Masih! Pa má paygambari kan o begwash tará kayá jat.”

Petrosay enkár

(*Markás 14:66-72; Luká 22:56-62; Yuhanná 18:15-18, 25-27*)

⁶⁹ Á wahdá Petros dhanná péshjáhá neshtagat, móledé áiay kerrá átk o gwashti: “Taw ham Jalili Issáay hamráh butagay.” ⁷⁰ Bale áia sajjahénáni démá namannet o gwashti: “Mana nazánán

taw ché gwashagá ay.” ⁷¹ Wahdé dém pa mazanén darwázagá rawagá at, dega móledéá dist o gón mardomán gwashti: “É mard Issá Náseriay hamráh butag.” ⁷² Petrosá sawgend wárt o domi randá namannet o gwashti: “Man é mardá nazánán.” ⁷³ Damánéá rand, ódá óshtátágén mardom Petrosay kerrá átkant o gwashtesh: “Allamá taw cha hamáyán ay, cha tai gálwára anchosh jáha kayt.” ⁷⁴ Petrosá pa nálaté sawgend wárt o gwasht: “Man é mardá nazánán.” Hamá damáná korósá báng dát. ⁷⁵ Gorhá Petros yát o tránagá kapt ke Issáyá gwashtagat: “Korósay bángá pésar, taw say randá mani pajjáh áragá enkára kanay.” Nun dhanná dar átk o sakk gréti.

27

Sarókáni shawr

(*Markás 15:1; Luká 23:1-2; Yuhanná 18:28-32*)

¹ Sabáhá máhallah, sajjahén mazanén dini péshwá o kawmay kamásh Issáay kóshá hamshawr butant. ² Issáesh bast, gerrán kort o Rumi wáli Pilátusay dastá dát.

Yahudáay watkoshi

(*Kásedáni Kár 1:18-19*)

³ Wahdé Issáay geráénók Yahudáyá dist ke Issáesh mayárig kort, cha wati kortagén kára pashómán but o sién nograhén korshi bort o mazanén dini péshwá o kawmay kamásháná wápas dátant. ⁴ Gwashti: “Man sakk mayárig án ke yak bégonáhén mardomé pa kóshárénagá geráentag.” Bale áyán passaw dát: “Má chón kanén, taw bezánay o tai kár.” ⁵ Gorhá Yahudáyá hamá zarr mazanén parasteshgáhá dawr dátant o shot, watá gothlóp kort o koshti. ⁶ Mazanén dini péshwáyán zarr zortant o gwashtesh: “É palitén* zarr ant, parasteshgáhay hazánagá esháni ér kanag nárawá ent.” ⁷ Paméshká shawr o saláhá rand, cha á zarrán

‡ 26:59 26:59 Básk, bezán ozw, membar. § 26:67 26:67 Toh kanag, bezán tok kanag. * 27:6 27:6 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “hónigén zarr”. † 27:7 27:7 Kombár, bezán hamá ke komb o kunzag addha kant.

kombáreyay† dhagáresh bahá gept ke pa darámadán kabrestáné bekananti. ⁸ Tán róch maróchigá á dhagáray nám “hónay dhagár” ent. ⁹ Paméshká chosh but tán hamá chizz ke Eremiá nabiay zobána péshgói kanag butag, rást o paddar bebit: *Man sién nograhén korsh zortant ke é zarr Bani Esráilay chokkán áiy kimmat bastagat o* ¹⁰ *cha é zarrán kombáray dhagáron bahá gept, anchosh ke Hodáwandá maná parmán kortagat.*‡

Issá Pilátusay démá

(Markás 15:2-5; Luká 23:3-5; Yuhanná 18:33-38)

¹¹ Nun Issá wáliay démá óshtárenag but o wáliá cha áia jost kort: “Taw Yahudiáni bádsháh ay?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwashagá ay.” ¹² Mazanén dini péshwá o kawmay kamásh Issáyá beddh o bohtám janagá atant, bale áia hech passaw nadát. ¹³ Pilátusá gwasht: “Taw naeshkonagá ay ke é tará chinchok bohtám janagá ant?” ¹⁴ Bale Issáyá áyani hech bohtámay passaw ham nadát o wáli sakk hayrán mant.

¹⁵ Wáliá har sál aiday wahdá, cha Yahudi bandigán yakké, hamá ke mardomán belóthetén, ázáta kort. ¹⁶ Á wahdá yak námдарén bandigé jélá at ke námi Bárábás at. ¹⁷ Nun ke mardom mocch atant, Pilátusá cha áyan jost kort: “Shomá ché lóthét? Man kayá ázát bekanán? Bárábásá, yá Issáyá ke Masih ham gwashanti?” ¹⁸ Áia zántagat ke Issáesh pa hasadd o konnat áiy dastá dátag. Paméshká chosh gwashti.

¹⁹ Wahdé Pilátus hakdiwáná nesh-tagat, áiy janá é kolaw ráh dát ke “gón é bégonáh o nékén mardá hecch makan, chiá ke dóshi man eshiay bárawá sakkén paréshánén wábé distag.” ²⁰ Bale mazanén dini péshwá o kawmay kamáshán mardománi mocchi sakk shórént§ o áshopént* ke Issáay mark o Bárábásay ázátiá belóthant. ²¹ Wáliá jost kort: “Ché lóthét, cha é doénán kojamiá pa shomá ázát bekanán?” Áyan

gwasht: “Bárábásá.” ²² Pilátusá cha áyan jost kort: “Gorhá gón Issáyá ke Masih ham gwashanti, ché bekanán?” Áyan pa hamtawári passaw dát o gwasht: “Salibi kassh!” ²³ Pilátusá jost kort: “Chiá baren? Mayári chi ent?” Bale áyan géshter kukkár kort o gwashtesh: “Salibi kassh!”

²⁴ Wahdé Pilátusá dist ke hech karé korta nakant o mardom shóresh kanagá ant, gorhá áia áp zort, mocchiay démá wati dast shoshtant o gwashti: “Man cha é marday hóná bémayár án, shomá bezánét o shomay kár.” ²⁵ Sajjahén mardomán gwasht: “Eshiy hón mayg o may chokkáni gardená bebit.” ²⁶ Gorhá Pilátusá pa áyanigi, Bárábás ázát kort o Issá shallák janáent o dáti ke áia salibay sará bedranjant.

Issáay sará kalág o rishkand

(Markás 15:16-20; Yuhanná 19:2-3)

²⁷ Wáliay sepáhigán Issá wáliay kóth o márhiay péshjáhá bort o sepáhigáni sajjahén lashkar áiy chapp o chágerdá mocch kort. ²⁸ Áyan, Issáay gwaray god kasshetant o bádsháháni paymén sohrchakén kabáhé gwará dát, ²⁹ cha dhangar o konthagán tájé jórhént o áiy sará ér kort, latthé rástén dastá dát o pa kalág o rishkand, áiy démá kóndhán kaptant o gwashtesh: “Drud o drahbát, oo Yahudiáni bádsháh!” ³⁰ Áiy démá tohesh kort o hamá latthesh sará jat. ³¹ Wahdé kalág o malandhesh hallént, gwaray kabáhesh kasshet o áiy jenday godesh padá gwará dátant. Randá dém pa salib kasshagá bortesh.

Issá o salib

(Markás 15:21-32; Luká 23:26-43; Yuhanná 19:17-27)

³² Wahdé rawagá laggetant, Shamun námén mardé distesh ke Keriniay shahray mardomé at. Sepáhigán á pa bigár gept ke Issáay salibá baddhá bekant. ³³ Wahdé “Joljotá” bezán hamá “Kámpól” námén jágahá rasetant ³⁴ ódá Issáesh morr mán retkagén sharáb dát, bale áia chashagá rand nawárt.

‡ **27:10** 27:10 Zakaryá Nabiay Ketáb, bahr 11, band 12 o rand, Eremiá Nabiay Ketáb, bahr 32, band 6 o rand.

§ **27:20** 27:20 Shórenag, bezán pád kanag, tahrík kanag. * **27:20** 27:20 Áshopénag, bezán pád kanag, tahrík kanag.

³⁵ Nun salibay sará dratkesh, pocch o póshákesh watmánwatá bahr kortant o áyáni sará pál† jatesh ke baren kayá berasant. ³⁶ Randá hamódá neshtant o áiy negahpániesh kort. ³⁷ Issáay sarborá, salibay dáray sará, mayárnámagé dratkesh ke áiy sará nebeshtagat: “É Yahudiáni bádsháh, Issá ent.”

³⁸ Issáay hamráhiá do yági o dozzesh ham salibay sará dratk, yakké rástén o domi chappén némagá. ³⁹ Rahgwazán dozhmán dayán, wati sar chandhént o ⁴⁰ gwashtesh: “Oo mazanén parasteshgáhay karójók ke gwashtagat: ‘say róchá padá áiá addha kanán’. Agan taw Hodáay Chokk ay, gorhá cha salibá ér á o watá berakkén.” ⁴¹ Hamé dhawlá mazanén dini péshwá, Sharyatay zánóger o kawmay kamásh ham áiy sará rishkand o maskará kanagá atant. ⁴² Gwashtesh: “Á dega mardomi rakkéntant, bale watá rakkénta nakant, é wa Esráilay bádsháh ent, agan nun cha salibá ér bekapit, má áiy sará bawara kanén. ⁴³ Óst o ométi pa Hodá bastag, agan Hodáyá dóst ent, berakkéniti, chiá ke gwashtagati: ‘Man Hodáay Chokk án.’” ⁴⁴ Hamé paymá Issáay hamráhiá salib kasshetagén yági ham áiá bad o rad gwashagá atant.

Issáay mark

(*Markás 15:33-41; Luká 23:44-49; Yuhanná 19:28-30*)

⁴⁵ Némróchá beger tán bégáhay sayá,‡ sajjahén molk anágat tahár but. ⁴⁶ Bégáhay sáhat sayá,§ Issáyá chihál* jat: “Eli, Eli, lemá sabaktani?” Bezán: Oo mani Hodá, oo mani Hodá! Taw chiá maná tahná esht?† ⁴⁷ Ódá, lahtén óshtátágén mardomá wahdé eshkot, gwashtesh: “Elyásá tawár kanagá ent.” ⁴⁸ Cha áyán yakké tacháná shot, espanjé zorti o tropshén sharábá missénti, dáréay sará bast o pa chussagá Issáay némagá shahárti. ⁴⁹ Bale é dega mardomán

† 27:35 27:35 Pál, bezán láthari, bay o shartbandi.

“shashomi sáhatá beger tán nohomi sáhatá”. § 27:46 27:46 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “nohomi sáhatá”. *

27:46 27:46 Chihál, bezán dardnákén kukkár. † 27:46 27:46 Zabur 22:1.

‡ 27:59 27:59 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit. § 27:62 27:62 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Shabbatay tayáriay róchá rand”.

gwasht: “Sabr kan, bechárén baren Elyás eshiay rakkénagá kayt yá na?” ⁵⁰ Issáyá domi bará borzén tawaréá chihál kasshet o sáh dát. ⁵¹ Hamá wahdá mazanén parasteshgáhay pardah, borzadá beger tán jahlád, dert o do bahr but, zemin larzet o talár trakket o kap butant, ⁵² kabráni dap pach but o bázén pák o pahrézkárén mardom ke mortagatant, padá zendag butant. ⁵³ Issáay jáh janag o zendag bayagá rand, cha wati kabrán dar átkant, Urshalimay Pákén shahrá shotant o watá pa bázénéá záher o paddaresh kort. ⁵⁴ Hamá pawji apsar o áiy hamráhén sepáhig ke Issáay páneg atant, wahdé zeminchandh o é dega sargwastesh distant, sakk torset o gwashtesh: “Béshakk é mard Hodáay Chokk at.”

⁵⁵ Bázén janéné ham, ke cha Jalilá pa Issáay hezmat o cholópagá áiy hamráhiá átkagat, dur óshtátag o chárágá atant. ⁵⁶ Gón áyán Maryam Majdaliah, Ákub o Issopay mát Maryam o Zebdiay chokkáni mát gón atant.

Issáay kabr o kapon

(*Markás 15:42-47; Luká 23:50-56; Yuhanná 19:38-42*)

⁵⁷ Rónendá, Arimátiáay shahray Issop námén zardáren mardé átk ke Issáay moridé at. ⁵⁸ Pilátusay kerrá shot o Issáay jónay baragay ejázati lóthet. Pilátusá parmán dát ke jóná áiá beadayant. ⁵⁹ Issopá jón zort o sápén lilomén‡ godéá patát o ⁶⁰ hamá nókén kabray tahá ér dát ke pa wat cha talará tráshtagati. Mazanén dhóké léth dayáná kabray dapá éri kort o shot. ⁶¹ Bale Maryam Majdaliah o á dega Maryam, hamódá kabray dém pa démá neshtant.

Kabray negahpáni

⁶² Domi róchá, bezán Shambehá,§ mazanén dini péshwá o Parisi yakjáh but o Pilátusay kerrá shotant. ⁶³ Gwashtesh: “Oo wájah! Mára yát ent ke é drógbandá

‡ 27:45 27:45 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit:

“nohomi sáhatá”. † 27:46 27:46 Zabur 22:1.

‡ 27:59 27:59 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit. § 27:62 27:62 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Shabbatay tayáriay róchá rand”.

wati zendá gwashtagat ke ‘say róchá rand man padá zendaga bán o jáha janán.’⁶⁴ Paméshká parmán beday ke tán say róchá kabray sará negahpáni kanag bebit, chó mabit ke áiy morid jóná bedozzant o bebarant o gón mardomán begwashant ke á cha mordagán padá zendag butag o é goddhi repk o dróg, cha pésarigéná angat gandahter bebit.”⁶⁵ Pilátusá dar-ráént: “Negahpán wa esh ant, wati hamráhiá bebarét o haminchok ke gón shomá buta kant, kabray negahpániá bekanét.”⁶⁶ Gorhá shotant o kabray dapay mazanén dhók mohr o mómband kort o sepáhigesh páneg kortant.

28

Issáay jáh janag
(*Markás 16:1-8; Luká 24:1-12; Yuhanná 20:1-10*)

¹ Shabbatay róchá rand, bezán Yakshambhay* gwarbámá† Maryam Majdaliah o á dega Maryam kabray chárágá shotant. ² Yak anágat mazanén zeminchandhé but, chiá ke Hodáwanday préshtagé cha ásmáná ér átk, dhóki léthént o áiy sará nesht. ³ Rang o dróshomi grókay paymá drapshagá at o god o pósháki, barpay dhawlá espét atant. ⁴ Negahpánén sepáhig cha bimmá larzagá laggetant o mordagay dhawlá butant. ⁵ Préshtagé gón janénán gwasht: “Matorsét! Mana zánán shomá Issáay shóházá ét ke salib kasshag butag. ⁶ Á edá naent, anchosh ke wat gwashtagati zendag butag o jáhi jatag, byáét hamá jágahá bechárét ke ér kanag butagat. ⁷ Eshtápiá berawét o áiy moridán sahig kanét ke á cha mordagán zendag butag o cha shomá pésar Jalilá rawt, hamódá áiyá gendét. Nun man shomará hál dát.” ⁸ Gorhá janén pa tors o ham gón wasshi cha kabray sará tachán but o shotant tán é hálá moridán sar bekanant. ⁹ Issá bé gat o gománá anágat wat gón á janénán dochár kapt o gwashti: “Drud o drahbát!” Á nazziká átkant, Issáay pádesht geptant o parasteshesh kort. ¹⁰ Issáyá gón áyán

gwasht: “Matorsét! Berawét mani brátán begwashét ke Jalilá berawant, hamódá maná gendant.”

Dini péshwá o sepáhigáni pandal

¹¹ Hamá wahdá ke janén per tarrag o rawagá atant, lahtén negahpánén sepáhig, dém pa shahrá shot tán dini péshwáyán cha é sargwastán sahig bekanant. ¹² Dini péshwáyán, kawmay kamásháni gend o nend o shawr o saláhá rand, sepáhig mazanén zarré lálech dát o ¹³ gwashtant: “Gón mardomán begwashét: ‘Shapá má wáb butagén, áiy morid átkagant o jónesh dozzetag o bortag.’ ¹⁴ Agan wáli cha é hálán sahig but, shomá paréshán o deltaparkah mabét, má áiyá sarpada kanén ke pa shomá janjálé mabit.” ¹⁵ Sepáhigán zarr zortant o anchosh ke sój dayag butagatant, hamá dábesht kort. É kessah tán róch maróchigá Yahudiáni nyámá sheng o tálán ent.

Jahán o Issáay mestág

(*Markás 16:14-18; Luká 24:36-49; Yuhanná 20:19-23; Kásedáni Kár 1:6-8*)

¹⁶ Gorhá yázdahén morid Jalilay hamá kóhay sará shotant ke Issáyá gón áyán gwashtagat. ¹⁷ Wahdé áyán Issá dist parasteshesh kort, bale lahtén angat shakk at. ¹⁸ Issáyá gón áyán gwasht: “Ásmán o zeminay sajjahén zór o wák mani dastá dayag butag. ¹⁹ Paméshká, berawét sajjahén kawmán mani morid bekanét, Pet o Chokk o Pákén Ruhay námá pákshódi bedayét o ²⁰ áyán dars o sabak bedayét ke mani sajjahén hokm o parmánáni sará kár bekanant. Deljam bebét, man tán donyáay halásiá, modám gón shomá gón án.”

* **28:1** 28:1 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “haptagay awali róchay”. † **28:1** 28:1 Gwarbám, bezán róthekk, róchay dar áyagay wahd.

Pákén Enjil cha Markásay kalamá Markásay Enjilay pajjár

É ketábay nebisók, Markás, Issá Masihay morid Shamun Petrosay sangat o cha bongéji kelisáay báwarmandán yakké at. Kásedáni Káray ketábá, lahtén jágahá Markásay nám átkag ke Petros o Pulosay sangat ent. Báwar esh ent, hamá wahdá ke Markás, Petros o Pulosay hamráhiá Rumay shahrá nendók butag, áia pa Rumay shahray jahmenendén darkawmán é ketáb nebeshtag. Lahtén zántkáráni hayál hamesh ent ke Markásá, Issáay bárawá bázén yáddáshté cha Petrosá zortag.

Chárén Enjiláni tahá, Markásay ketáb cha á degarán gwandhter ent. É ketábá, Issá Masihay Hodáwandi, cha áiaý mójezah o hayrán kanókén kárán pésh dáraga bit.

Markásay Enjilá, mardománi démá Issáay áyag, Jalilay damagá áiaý tálim o kár, dém pa Urshalimá rawagay wahdá áiaý dátágén sar o sój, Urshalimá áiaý goddhi rócháni sargwast, mark o padá zendag bayag nebisag butagant.

Pákshódókén Yahyáay kolaw

(Mattá 3:1-12; Luká 3:1-18; Yuhanná 1:19-28)

¹ Issá Masih, Hodáay Chokkay wasshén mestágay* bongéj† o shoruhát.

² Anchosh ke Eshayá Nabiay Ketábá nebeshtah ent:

Bechár, man wati kásedá cha taw pésar ráha dayán

ke á, tai ráhá tachk o tayára kant.

³ Gyábáná, kasé gwánka‡jant:
Hodáwanday ráhá tayár o

* **1:1** 1:1 Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. † **1:1** 1:1 Bongéj, bezán bendát, shoru. ‡ **1:3** 1:3 Gwánk, bezán borzén tawár. § **1:3** 1:3 Band 2-3, bechár Maláki Nabiay Ketáb, bahr 3, band 1; Eshayá Nabiay Ketáb, bahr 40, band 3. * **1:4** 1:4 Pashómán bayag, bezán tawbah kanag. † **1:5** 1:5 É Yahyá at ke pákshódia dáti. ‡ **1:6** 1:6 Bénag, bezán asal. § **1:8** 1:8 Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos. * **1:10** 1:10 Dróshom, bezán shekl. † **1:12** 1:12 É Pákén Ruh at ke Issái rawán dát. ‡ **1:13** 1:13 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehan gerag.

áiaý keshká rást o tachk bekanét. §

⁴ Pákshódókén Yahyá gyábáná záher but o gwánki jat: “Cha wati gonáhán pashómán bebét* o pákshódi bekanét ke bakshaga bét.” ⁵ Mardom, cha Yahudi-ahay sajjahén métag o kallagán o cha Urshalimay shahrá áiaý kerrá shotant. Wati gonáháni pashómániesh záhera kort o Yahyáyá Ordonay kawrá pákshódia dátant.† ⁶ Yahyáyá cha oshteray pothán gwaptágén póshák gwará at o póstén kamarbandé lánká bastagati. Áiaá, madag o gyábáni bénaga‡ wárt. ⁷ Yahyáyá jára jat o gwashti: “Cha man o rand, mardé kayt ke cha man báz zórakter ent o maná é láheki ham nést ke kóndhán bekapán o áiaý kawshbandán bebóján. ⁸ Man shomará gón ápa pákshódia dayán, bale á shomará gón Hodáay Pákén Ruhá§ pákshódia dant.”

Issáay pákshódi o chakkás

(Mattá 3:13—4:11; Luká 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Á róchán, Issá cha Jalilay damagay shahr Náserahá átk o Ordonay kawrá Yahyáay dastá pákshódi dayag but. ¹⁰ Anchosh ke á cha ápa dar áyagá at, disti ke ásmánay dap pach but o Hodáay Pákén Ruh kapótéay dróshomá* átk o áiaý sará ér nesht. ¹¹ Cha ásmáná é tawár átk: “Taw mani dóstén Bacch ay o man cha taw báz wassh o razá án.”

¹² Hamá wahdá Pákén Ruhá Issá gyábáná rawán dát.† ¹³ Á, tán chel róchá gyábáná mant o Shaytán áiaá báz chakkásagá‡ at. Ódá jangali jánwar ham gón áiaá hór atant o préshtagán áiaý hezmat kort.

Chár máhigiray lótháénag

(Mattá 4:12-22; Luká 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Cha Yahyáay dazgir bayagá rand, Issá Jalilá shot o Hodáay bádsháhiay wasshén mestágay jári jat o ¹⁵ gwashti: “Wahd átkag o rasetag. Hodáay bádsháhi

nazzik ent. Nun pa del cha wati gonáhán pashómán bebét o Hodáay wasshén mestágay sará báwar bekanét.”

¹⁶ Issá, Jalilay mazangwarmay§ lambá* rawagá at ke do máhigiri dist, Shamun o áiy brát Andriás, ke pa máhigiriá wati dám o máhórán gwarmá chér géjagá atant. ¹⁷ Issáyá gón áyán gwasht: “Byáét, mani randgiriá bekanét o man shomará anchosha kanán ke máhig ger-agay badalá, mardománi delá shekár bekanét.”† ¹⁸ Áyán hamá damáná wati dám yalah dát o áiy hamráh butant. ¹⁹ Issá ke kammé démá shot Zebdiay chokk, Ákub o áiy brát Yuhannái distant, ke bójigá‡ neshtagatant o wati máhórán sráchag§ o sharr kanagá atant. ²⁰ Anchosh ke Issáyá á distant, gwánki jatant. Á doénán, wati pet Zebdi gón kárendahán bójigá yalah dát o Issáyá hamráh butant.

Ganókéay jennay kasshag
(Luká 4:31–37)

²¹ Issá o áiy morid Kaparnáhumay shahrá shotant. Shabbatay róchá* Issá kanisahá† shot o mardomi tálim dátant. ²² Mardom cha áiy dars o sabakán hayrán atant, chiá ke áiyá Sharyatay zánógeráni‡ paymá darsa nadát, gón wák o ehtiáre dars o tálima dát. ²³ Hamé wahdá, kanisahay tahá yak mardéa ke áiyá jenné per at, kukkár kanáná gwasht: ²⁴ “Oo Issá Náseri! Tará gón má che kár ent? Átkagay ke mára gár o tabáh bekanay? Mana zánán taw kay ay, taw Hodáay gechén kortagén hamá Pákén ay.” ²⁵ Issáyá jenn hakkal dát o gwashti: “Wati dapá bedár o é mardá yalah day.” ²⁶ Jenná á mard sakk pretk o zhámbalént§ o kukkár kanán cha áiyá dar átk. ²⁷ Mardomán pa hayráni

watmánwatá gwasht: “É chónén habaré? Gwashay nókén tálimé, gón choshén wák o ehtiáre ke jennán ham hokma dant o jenn ham áiy habará mannant.” ²⁸ Dér nagwast ke Jalilay sajjahén kerr o gwarán, Issáyá nám dar áwort.

Nádráháni drahbakshi*
(Mattá 8:14–17; Luká 4:38–41)

²⁹ Issá, anchosh ke cha kanisahá dar kapt, Ákub o Yuhannáay hamráhiá Shamun o Andriásay lógá shot. ³⁰ Ódá, Shamunay wassig tapig at o nepáday sará waptagat. Anchosh ke Issá lógá átk, nádráhay hálesh dát, ³¹ Issá nazziká shot, áiy dasti gept o pádi kort. Áiy tap kapt, á wassh but o áyáni hezmat kanagá lagget.

³² Bégáhá rónendá† rand, mardomán wati nádráh ke áyáni nyámá‡ ganók o jenni ham hastat, Issáyá kerrá áwortant. ³³ Shahrá sajjahén mardom, lógay dapá mocch butant. ³⁴ Issáyá bázéné dráh kort ke dhawl dhawlén nádráhián geptagatant o bázén ganókáni jenni kasshetant, áiyá jenn pa habará naeshtant, chiá ke jennán á pajjáha áwort.§

Enjilay wasshén mestágay jár
(Luká 4:42–44)

³⁵ Sabáhá máhallah ke angat tahár at, Issá pád átk, cha lógá dar kapt, yak gestá* o panáhén jágahéa shot o dwái kort. ³⁶ Shamun o áiy hamráh pa Issáyá shóházá dar kaptant. ³⁷ Wahdé Issáesh dist, gón áiyá gwashtesh: “Sajjahén mardom tará shóház kanagá ant.” ³⁸ Issáyá gwasht: “Byáét dega némagéa berawén, dém pa kerr o gwaray halk o hankénán, tánke man wasshén mestágá berasénán, chiá ke man pa hamé kára átkagán.” ³⁹ Gorhá, sajjahén Jalilá tarr o tábi kort,

§ 1:16 1:16 Mazangwarm, bezán daryáchah. * 1:16 1:16 Lamb, bezán dámon, kerr. † 1:17 1:17 Delay shekár kanagay maksad mardomán Hodáay ráhá árag ent. ‡ 1:19 1:19 Bójig, bezán lánch, yakdár, kashti. § 1:19 1:19 Sráchag, bezán dámay dóchag o addh kanag. * 1:21 1:21 Shabbatay róch, hamá Shambeh ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch. † 1:21 1:21 Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. ‡ 1:22 1:22 Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. § 1:26 1:26 Zhámbalénag, bezán chizzéay gerag o pa trondi sorénag o larzénag. * 1:28 1:28 Drahbakshi, bezán dráhi o salámataiy bakshag, Arabi o Pársiá “shafá”. † 1:32 1:32 Rónend, bezán hamá némag ke rócha nendit, magreb. ‡ 1:32 1:32 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. § 1:34 1:34 É jenn atant ke Issáesh pajjáha áwort. * 1:35 1:35 Gestá, bezán yak kerr, dur.

kanisaháni tahá wasshén mestágay jári jat o jenniáni jenni ham kasshet o dar kortant.

Garriéay drahbakshi
(Mattá 8:1-4; Luká 5:12-16)

⁴⁰ Yak mardé, ke áia syahgarr† at Issáay kerrá átk, kón dhán kapt, dazbandi kort o gwashti: “Agan taw belóthay, maná wassh o palgár korta kanay.” ⁴¹ Issáyá áia sará sakk bazzag but, dasti shahárt o á mard dast per mosht o gwashti: “Mana lóthán, wassh o palgár bay.” ⁴² Hamá damáná á mard cha syahgarrá dráh but. ⁴³ Roksat kanagay wahdá, Issáyá kaddhan‡ kort o gwasht: ⁴⁴ “Hozzhár bay. Hechkasá cha é habar o hálá sahgig makan. Bale beraw, watá dini péshwáyá pésh bedár o pa wati pák o palgáriá, hamá korbánig ke Mussáay Sharyatá nebisag butag, hayráti bekan tánke pa áyan gwáh o sháhedié bebit.” ⁴⁵ Bale á mard ke cha ódá dar kapt, wati drahbakshiy habari har jáh sheng o tálán kort. É sawabá, nun Issáyá sarzáherá, hech shahréa shota nakort, dasht o gyábán o gestáén jágahána tarret. Bale angat mardom cha har némagá áia kerrá átkant.

2

Lang o mondhen mardéay drahbakshi
(Mattá 9:1-8; Luká 5:17-26)

¹ Lahtén róchá o rand, Issá padá Karpánahumá átk o é habar sheng o tálán but ke á lógá ent. ² Gorhá, haminkadar mardom átk o mocch but ke lógay dapá óshtagay jágah ham néstat. Issá Hodáay habarán mahluká dars o sabak dayagá at. ³ Hamá damáná, chár mardom yak lang o mondhen mardé áia kerrá aragá at, ⁴ bale cha mardománi bázén mocchiá, mondhesht Issáyá nazziká áwort

nakort. Paméshká, lógay sará sar kaptant, lógay saresh thong kort o mondhesht gón nepádá, jahl ér dát. ⁵ Issáyá ke áyáni setk o báwar dist, gón langá gwashti: “Oo mani chokk! Tai gonáh bakshag butant.” ⁶ Bale Sharyatay lahtén zánóger ke ódá neshtagat, wati delá gwashtesh: ⁷ “Á pa ché chosha gwashtit? É kopré. Abéd cha* Hodáay jendá, dega kass gonáhán baksheta nakant.”

⁸ Harché ke áyáni delá at, Issáyá hamá damáná máret o gwashti: “Shomá pa ché wati delá choshén hayála kanét. ⁹ Wat begwashét, gón é langá kojám habar ásánter ent: ‘Tai gonáh bakshag butagant’ yá: ‘Pád á, wati nepádán bezur o beraw’? ¹⁰ Bale man paméshká é habar kort tán shomá bezánét, man ke Ensánay Chokk án,† maná é donyáyá gonáháni pahell kanagay wák o ehtiár hast.” Padá gón á langá gwashti: ¹¹ “Tará gwashán, pád á, wati nepádán bezur o lógá beraw.” ¹² Gorhá mard sajjahénáni démá pád átk, wati nepádi zortant o dhanná shot. Sajjahén mardom hayrán butant, Hodáesh satá kort o sárhát‡ o gwashtesh: “Má choshén kár hechbar nadistagat.”

Láwiay lótháénag
(Mattá 9:9-13; Luká 5:27-32)

¹³ Issá, padá gwarmay lambá shot. Mardománi mazanén rombé áia kerrá átk, Issáyá á mardom tálim dátant. ¹⁴ Anchosh ke Issá ráhá rawagá at, Halpiay chokk Láwii dist ke songŒ o máliát geragay jágahá neshtagat. Gón áia gwashti: “Byá, mani randgiriá bekan.” Á pád átk o Issáyá hamráh but.

¹⁵ Wahdé Issá Láwiay lógá pa waragá neshtagat, dega bázén songi o máliátgir o gonahkárén mardomé gón Issá o áia moridán nán waragá at.* Chiá ke bázéné áia mannók at. ¹⁶ SharyatayParisi

† **1:40** 1:40 Asligén Yunáni zobánay labz, pa syahgarr o bag, bezán jozám o pa dega tahr tahrén garrán ham kár bandaga bit. ‡ **1:43** 1:43 Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm. * **2:7** 2:7 Abéd cha, bezán gayr cha. † **2:10** 2:10 Dányál nabiá é pernám pa yak hastiéa kár bastag ke á cha ásmáná kayt. Issá Masihá é pernám pa wat zortag tán mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátágén Masih ent. ‡ **2:12** 2:12 Sárháyag, bezán satá kanag. § **2:14** 2:14 Song, bezán máliát, thayks. * **2:15** 2:15 Bani Esráilián, songi o máliátgirén mardom nádóst atant, chiá ke á Rumay hokumatay kárendah atant o bázénéa pa wati nap o suttá cha mardomán geshén song o bája gept.

zánógerán, wahdé Issá gón é dhawlén mardomán yakjáh waragá dist, gón Issáay moridán gwashtesh: “Á chiá gón songi o gonahkárán hór neshtag o waragá ent?” ¹⁷ É habaráni eshkonagá rand, Issáyá gwasht: “Dráh o salámatén mardomán, dáktar pakár naent, nádráhán dáktar pakár ent. Man pa pahrézkarán nayátkagán, gonahkáráni lóthag o gwánk janagá átkagán.”

Róchagay báravá

(Mattá 9:14–17; Luká 5:33–39)

¹⁸ Yahyáay morid o Parisi róchag atant. Nun mardom Issáay kerrá átkant o jostesh kort: “Chiá Yahyá o Parisiáni morid róchaga dárant, bale tai morid róchaga nabant?” ¹⁹ Issáyá gón mesaléa passaw† dát: “Sur o árosay mehmán, tán sálónk neshtag, róchag buta kanant? Na, tánke sálónk gón áyán gón ent, róchaga nabant. ²⁰ Bale á rócha kayt ke sálónk cha áyán jetá kanaga bit, gorhá á róchaga dárant. ²¹ Hechkas cha nókén godéa chondhé naderrit o kwahnén pashká pacch o pinaga najant, chiá ke nókén go-day pacch nazza kayt o kwahnén pashká géshtera derrit. ²² Hechkas ham nókén sharábá, kwahnén zekkán‡ mána nakant, chiá ke nókén sharáb, zekkána trákénit o derrit. Zekk o sharáb, har do zawála bant. Nókén sharábá, nókén zekkán mána kanant.”

Issá Shabbatay wájah o wáhond ent

(Mattá 12:1–8; Luká 6:1–5)

²³ Shabbatay róchéa, Issá cha gandomi kesharáni tóká gwazagá at. Áiay moridán ráh rawajaká cha á kesharán lahtén hóshag sest. ²⁴ Parisián gón Issáyá gwasht: “Bechár, chiá tai morid Shabbatay róchá anchén kára kanant ke rawá naent?” ²⁵ Issáyá gwasht: “Zána, shomá nawántag, wahdé Dáud o áiay hamráh shodig butant o áyán chizzé pa waragá néstat, gorhá Dáudá ché kort? ²⁶ Masterén dini péshwá Ábyátaray zamánagá, Dáud Hodáay Pákén Lógá

shot o wat gón hamráhán Hodáay námá hamá hayráti o pákwandhén nánesh wártant ke, abéd cha dini péshwáyán dega hechkasá áyáni waragay hakk néstat.” ²⁷ Padá, gón áyán gwashti: “Hodáyá Shabbatay róch pa mardomán pédá kortag, mardom pa Shabbatay róchá pédá nakortagant. ²⁸ Paméshká, man ke Ensánay Chokk án, maná Shabbatay róchay ehtiár ham hast.”

3

Dega mondhéay drahbakshi

(Mattá 12:9–14; Luká 6:6–11)

¹ Dega randé, Issá kanisahá shot. Ódá mardé hastat ke dasti hoshk o mondh at. ² Neshtagén mardom Issáay entezár o wadará atant ke “agan é marday dastá Shambehay róchá dráh bekant, gorhá má áiay sará Shabbatay róchá kár kanagay bohtámá* jata kanén.” ³ Issáyá gón mondhén mardá gwasht: “Byá demá bósht.” ⁴ Randá gón á neshtagén mardomán gwashti: “Shabbatay róchá, néki kanag rawá ent yá badi? Ensánay zen-day rakkénag† yá koshag o gár kanag?” Á bétawár butant. ⁵ Issáyá pa zahr cháretant, chiá ke cha áyáni sengdeliá sakk padard but. Gón á mardá gwashti: “Dastá shahár day!” Áiá dast shahár dát o dasti wassh o dráh but. ⁶ Gorhá Parisi dhanná shotant o pa Issáay kósharéragá gón Hirudián‡ shawr o saláhesh bongéj kort.

Bázén mardomé Issáay randá ráha gipt

(Luká 6:17–19)

⁷ Issá cha mardomán dur, gón wati moridán gwarmay lambá shot. Bázén Jalili mardomé áiay padá rawán but. ⁸ Cha Yahudiah, Urshalim, Edumiah o Ordonay kawray á dastá ham bázén mardomé mocch but, Sur o Saydunay chapp o chágerday nendók ham átkant. Chiá ke áyán Issáay mójezaháni báravá eshkotagat. ⁹ Issáyá gón moridán gwasht, bójigé pa áiá tayár bekanant tánke cha bázén

† 2:19 2:19 Passaw, bezán jwáb. ‡ 2:22 2:22 Zekk, bezán cha pasay pósta addh kortagén darpé ke cha mashká bazter ent. * 3:2 3:2 Bohtám, bezán malámat, tohmat. † 3:4 3:4 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchérag. ‡ 3:6 3:6 Hirudi, bezán Hirudis bádsháhay dózwáh.

mardománi mocchiay angerr o áshópá dur bebit. ¹⁰ Áiá bázén mardomé wassh o dráh kortagat, paméshká nádráhén mardom pa áiay dast per kanagá, télánk dayán, démá kenzán atant. ¹¹ Hamáyán ke jenn per at, wahdé Issáesh dist áiay pádán kaptant, kukkáresh kort o gwashtesh: “Taw Hodáay Chokk ay.” ¹² Issáyá hokm dátant: “Gón kassá magwashét man kay án.”

Dwázdah hásén káseday gechén kanag

(Mattá 10:1-2; Luká 6:12-16)

¹³ Randá, Issá kóhay sará sar kapt o cha wati moridán lahténi hamódá lóthet o á Issáay kerrá átkant. ¹⁴ Issáyá cha áyán dwázdah kas gechén kort o wati hásén kásed náméntant, tánke gón áiá hamráh bebant o áyán pa wasshén mestágay sheng kanagá rawán bekant. ¹⁵ Jenn kasshagay ehtiári ham dátant. ¹⁶ Á dwázdahénáni nám esh ant: Shamun ke Issáyá áiay domi nám, “Petros”Š per bast, ¹⁷ Zebdiay chokk, Ákub o áiay brát Yuhanná ke Issáyá “grand o grókay chokk” nám per bastant, ¹⁸ Andriás, Pilipos, Bartulumá, Mattá, Tumá, Halpiay chokk Ákub, Taddá, sarmacháren Shamun* o ¹⁹ Yahudá Eskaryuti ke randá Issái dróhagi† o dozhmenáni dastá dayagi at.

Issá o Belzabul

(Mattá 12:22-32; Luká 11:14-23)

²⁰ Randá, Issá lógá átk o ódá mardom haminchok báz at ke Issá o áiay moridán waragay móh ham naraset. ²¹ Wahdé áiay syád o wáres sahig butant, áiay baragá átkant, chiá ke lahténá gwashtagat ke á sár naent. ²² Cha Urshalimá átkagén Sharyatay zánógerán ham anchosh gwashtagat ke Issáyá jenn per o gón jennáni sardár Belzabulay sarókiá, jennána kasshit. ²³ Gorhá Issáyá á lóthetant, mesáli dát o gwashti: “Shaytán, chón Shaytáná kasshet o dar

korta kant? ²⁴ Agan yak molkéá nátepáki bebit, á molk barjáha namánit o ²⁵ agan yak lógéay mardom watmánwat nátepák bebant, á lóg ham pashta nakapit. ²⁶ Hamé dhawlá, agan Shaytán wati jenday helápá bóshtit, gár o bégwáha bit. É áiay halási ent. ²⁷ Yak zóráwarén mardoméay lógá hechkasa napoterit o áiay lógá pol o pánch‡ korta nakant, tán wahdé ke hamá zóráwarén mardomá magipt o mabandit. Randá áiay lógá pol o pánch korta kant. ²⁸ Báwar kanét ke mardománi gonáh o kopr bakshag bant, ²⁹ bale hamá ke Hodáay Pákén Ruhay helápá kopra kant, hechbar pahell kanaga nabit o abadi gonahkára mánit.” ³⁰ Issáyá paméshká chosh gwasht ke á gwashagá atant, Issáyá jenné sará ent.

Issáyát o brát

(Mattá 12:46-50; Luká 8:19-21)

³¹ Issáyát o brát átk o dhanná óshtátant, kolaw o paygámesh rawán dát ke Issá áyáni kerrá byayt. ³² Bázén mardomé áiay chapp o chágérdá neshtagat o hálesh dát: “Tai mát o brát dhanná óshtátag o tará lóthant.” ³³ Issáyá áyáni passawá jost kort: “Mani mát o brát kay ant?” ³⁴ Nun Issáyá neshtagén mardománi némagá cháret o gwashti: “Mani mát o brát esh ant! ³⁵ Á ke Hodáay wáhag o razáay sará kára kanant, hamá mani mát o brát o gohár ant.”

4

Tohm chandhagay mesál

(Mattá 13:1-17; Luká 8:4-10)

¹ Issá padá mazangwarmay kerrá, mardomán dars o sabak dayagá at. Áiay chapp o chágérdá haminchok mardom mocch but ke á bójigéá swár but o kammoké á kashter kenzet. Sajjahén mardom gwarmay tayábá* óshtátagatant. ² Gorhá áiá mardom gón darwar o mesálán bázén dars o sabaké dátant. Gwashti: ³ “Gósh dárét. Yak dehkáné pa tohmay chandhagá shot,

Š 3:16 3:16 Yunáni zobáná, “Petráay” máná “talár” ent. * 3:18 3:18 Bázéné gomána kanant ke sarmacháray máná esh ent: Shamun Yahudiáni yak dini syási párthiéay básk bezán ozw butag ke Rumiáni démá óshtátag.

† 3:19 3:19 Dróhag, bezán pa repk rad dayag, Arabi o Pársiá “khiánat”. ‡ 3:27 3:27 Pol o pánch, bezán

zórbord, lotth o pol. * 4:1 4:1 Tayáb, bezán daryáay kerr, sáhel.

⁴ tohmáni chandhagay wahdá kammoké tohm ráhay sará retk o báli morgán chet o wártant. ⁵ Kammé tohm dhal o dhókáni sará retk ke ódá hák kamm at, paméshká zutt rost o sabz butant, chiá ke dhagár talag at. ⁶ Bale cha róchay trondén garmíá gimmort† o hoshk butant, chiá ke áyáni risshag o wandhál,‡ zeminá johl nashotagatant. ⁷ Kammé tohm shezz o cherekkáni§ tahá ham retk, shezzán áyáni rost o rodóm dásht o á bébar o bésamar mantant. ⁸ Dega kammé tohm, sharrén zeminá retk, á sharr rost o mazan butant, jáhé si sari, jáhé shast sari o jáhé sad sari hóshag o baresh kort.” ⁹ Padá gwashti: “Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”

¹⁰ Wahdé mardom shotant o Issá tahná mant, gorhá dwázdahén morid o é dega hamráhán, cha áiá é mesáláni máná jost kort. ¹¹ Issáyá passaw dát: “Hodáay bádsháhiay ráz shomará bakshag butag, bale á ke mani ráhay randgiriá nakanant, é chizz pa áyán hoshkén mesál o darwar ant o bass, ¹² tánke:

gón chammán bechárant, bale magendant

gón góshán beshkonant, bale sarkech mawarant,

Hodáay némagá per matarrant o bakshag mabant.”

*Tohm chandhagay mesálay maksad
(Mattá 13:18-23; Luká 8:11-15)*

¹³ Padá gwashti: “Agan shomá é mesálá sarkecha nawarét, gorhá á dega mesálán chón zánta kanét? ¹⁴ Tohm chandhók hamá ent ke Hodáay habará keshit. ¹⁵ Lahtén mardom ráhay sará retkagén tohmay dhawlá ent. Hodáay gál o habar ke ódá keshaga bit, hamá damáná Shaytána kayt o cha áyáni delá keshtagén habará dara kant o bárt. ¹⁶ Hamé dhawlá, á tohm ke dhal o dhókáni sará retkant, hamá mardománi mesál ent ke Hodáay habará gósha dárant o hamá damáná pa gal o shádehia mannanti, ¹⁷ bale pa

é sawabá ke risshag o wandhálesh najatag, Hodáay kolaw áyáni delá, tán dérá namánit o jágaha nakant. Wahdé pa Hodáay gál o habaránigi sakki o ázaré berasitesh, hamá damáná cha ráhá thagalant o kapant. ¹⁸ Á tohm ke shezz o dhangaráni nyámá réchag butant, hamá mardom ant ke Hodáay gál o habará gósha dárant ¹⁹ bale donyái parésháni o mál o zarray hers o jópah* o á dega chizzáni lóth o wáhag áyán rada dayant o naylant Hodáay habar sabz betarrit o bar o barward bedant. ²⁰ Á tohm ke sharrén zeminá retkant, hamá mardom ant ke Hodáay habará eshkonant o mannant, bar o barwarda dayant, lahtén si sari, lahtén shast sari o lahtén sad sari.”

Cherágay mesál

(Luká 8:16-18)

²¹ Issáyá mesál dayaná gwasht: “Kay rókén cherágá tagár,† yá tahtay chérá chéra dant? Cherágá cherágdánay sará éra nakanant? ²² Á chizz ke chér ent, záher o paddar‡ bayagi ent o á habar ke panáh o andém ent, áshkár o démdará bayagi ent. ²³ Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”

²⁴ Padá gwashti: “Delgósh kanét ke shomá ché eshkonét. Gón har kayl o paymánahéa ke bedayét, gón hamá kaylá shomará dayaga bit. Angat géshter ham shomará rasit. ²⁵ Kaséa ke chizzé hast, áiá géshter dayaga bit o kaséa ke nést, cha áiá hamá ke hastenti ham pach geraga bit.”

Tohmé ke bojít o sabza bit

²⁶ Issáyá gwasht: “Hodáay bádsháhi, anchosh ent ke kasé dhagará tohm bekeshit. ²⁷ Shapá bwapsit o róchá ágáh bebit. Bale tohm anchosha rodant o mazana bant ke dehkán wata nazánt che paymá o chónaká chosh but. ²⁸ Bé kaséay komaká, dhagár wat keshtagén tohmá pa bar o barwarda rasénit. É dhawlá: pésará ták, padá hóshag o randá hóshagay tahá dánag. ²⁹ Wahdé

† 4:6 4:6 Gimmorag, bezán hoshk tarrag, napasgir bayag. ‡ 4:6 4:6 Wandhál, bezán risshag o rótag. § 4:7 4:7 Shezz, yá shenz, o cherekk bébarkatén sabzagé ke asligén kesháray tahá rodit o áyáni rost o rodómá dárit.

* 4:19 4:19 Jópah, bezán lálech o tamah. † 4:21 4:21 Tagár, bezán mazanén johlén darp, hirán, lagan. ‡ 4:22 4:22 Paddar, bezán záher, áshkár.

kesháray bara rasit, dehkán dásá sóhána kant, chiá ke rón o móshay wahd átkag.”

Kasterén tohmay mesál

(Mattá 13:31-32; Luká 13:18-19)

³⁰ Padá Issáyá gwasht: “Pa Hodáay bádsháhiá, chónén darwaré byárén o chónén mesalé pa áiyay bayáná pésh bekanén? ³¹ Hodáay bádsháhi, thélkáhayš tohmay dhawlá ent. Zeminá keshagi tohmáni tahá cha sajjahénán kasterén ent. ³² Bale keshag ke but, rodit o cha á dega sabzagán borztera bit, sháh o lambi anchosh mazana bant ke báli morg, áiyay ták o tháláni sáhegá kodóh o kodáma bandant.” ³³ Issáyá Hodáay habar anchén mesál o darwaráni tahá gón áyán darshána kortant ke á sarpad but bekanant. ³⁴ Bé darwar o mesálán hech habaria nakort, bale wahdé gón wati moridán tahná but, gorhá sajjahén mesáli pa áyán máná kortant.

Tuppánay érmósh* kanag

(Mattá 8:23-27; Luká 8:22-25)

³⁵ Hamá róchá, bégáhá, Issáyá gón wati moridán gwasht: “Byáét gwarmay domi némagá rawén.” ³⁶ Áyán cha mardomán roksat gept, hamá bójigá ke Issá neshtagat swár butant o Issáesh gón wat bort. Dega lahtén bójig ham áyáni hamráh at. ³⁷ Dér nagwast ke mazanén syahgwátéa sar kort o mastén chawl o mawján bójig cha ápá porr kort. ³⁸ Issáyá, sarjáhé saray chérá at o bójigay poshti némagá, wáb at. Gorhá moridán, cha wábá ágáh kort o gwashtesh: “Oo ostád! Tará may hayál hecch gwar naent ke má ér bokkagi† o meragi én?” ³⁹ Á cha wábá ágáh but, gwátí hakkal dát o gón gwarmá gwashti: “Érmósh! Bass kan!” Gorhá gwát kapt o chawl o mawj áram geptant. ⁴⁰ Padá gón wati moridán gwashti: “Shomárá pa ché torsit? Angat báwara nakanét?” ⁴¹ Áyán sakk torset o watmánwatá gwashtesh: “É chónén mardomé ke gwát o chawl ham eshiay hokmá mannant?”

5

Jenni ganókéay drahbakshi

(Mattá 8:28-34; Luká 8:26-39)

¹ Issá o áiyay morid, Jalilay mazangwarmay domi pahnátá Gerásiáni* sardhagará rasetant. ² Wahdé Issá cha bójigá ér átk, hamá damáná yak mardé ke jenné per ati, cha kabrestáná dar átk o gón áiyá dochár kapt.† ³ Á, kabrestáná jahmenend at o haminchok zóri mán at ke hechkasá áiyay dast o pád gón zamzilá ham kayd korta nakortant. ⁴ Péсарá báz randá mardomán kayd kortagat, bale áiyá zamzil próshtagatant o hechkasá áiyay ger o dáray wák o twán néstat. ⁵ Á, shap o róch kabrestán o kóhán neshtagat, kukkár o chihália jat o watá gón dhók o sengá thappigia kort. ⁶ Anchosh ke Issái cha durá dist, tacháná áiyay némagá átk o Issáay pádán kapt. ⁷ Gón kukkár o chiháléa gwashti: “Issá, oo mazanshánén Hodáay Chokk! Tará gón man che kár ent? Tará Hodáay sawgend ent, maná azáb maday.” ⁸ Chiá ke Issáyá gwashtagat: “Oo palitén ruh! É mardá yalah day.” ⁹ Issáyá cha áiyá jost kort: “Tai nám kay ent?” Áiyá passaw dát: “Mani nám ‘Lashkar’ ent, chiá ke má báz én.” ¹⁰ Padá áiyá gón Issáyá báz randá mennat o zári kort ke “márá cha é sardhagará dar makan.”

¹¹ Hamódá jompéay sará, hukkáni mazanén ramagé charagá at. ¹² Jennán dazbandi kort o gwasht: “Márá ráh beday tánke hamé hukkáni jesmá poterén.” ¹³ Issáyá ejázat dátant. Gorhá, jenn dar átkant o hukkáni jesmá potertant. Hukkáni ramag ke do hazáray kesásá at, cha jompá jahlagá ér kapáná gwarmá bokket. ¹⁴ Gorhá, hukkáni shwánag shahr o métagán tatkant o mardomesh é bárawá hál dátant. Wahdé mardomán é habar eshkot, átkant tán gón wati jenday chammán é sargwastá begendant. ¹⁵ Issáay gwará ke átkant distesh, hamá mard ke péсарá jennán ganók kortagat,

§ 4:31 4:31 Thélkáh, bezán hardal. * 4:34 4:34 Érmósh, bezán áram, hámosh. † 4:38 4:38 Bokkag, bezán ápá ér rawag, boddhag, gark bayag. * 5:1 5:1 Lahtén daznebeshtá átkag: “Gadáriáni”. † 5:2 5:2 Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag.

hamedá neshtag, pocch o pósháki gwará o pa hósh o sár ent. Nun torsesh delá nesht. ¹⁶ Á ke wat chamdistén sháhed atant, kessahesh kort ke jenni ganók chónaká hósh o sár butag o hukc che paymá gwarmá bokketagant. ¹⁷ Gorhá mardomán gón Issáyá dazbandi kort ke áyáni sardhagará yalah bedant o berawt.

¹⁸ Wahdé Issá bójigá swár bayagá at, á mardá ke jenná yalah dátagat, dazbandi kort: “Maná wati hamráh kan.” ¹⁹ Bale Issáyá ejázat nadát o gwashti: “Lógá beraw o wati mardomán hál beday ke Hodáwandá pa taw chónén káré kortag o tai sará chón bazzagi butag.” ²⁰ Gorhá, á mard shot o har káré ke Issáyá pa áiá kortagat, Dekápolisay‡ sardhagáray mardomi hál dátant. Sajjahén mahluk, habakkah o hayrán but.

Issá janénéá dráh o jenekéá zendaga kant

(Mattá 9:18–26; Luká 8:40–56)

²¹ Wahdé Issá padá bójigá swár but o gwarmay á dastá shot, tayábay kerrá, mardománi mazanén rombé áiay chapp o chágerdá mocch but. ²² Yáyrus námén mardé ke kanisahay master at, hamódá átk o gón Issáay gendagá, áiay pádán kapt. ²³ Gón áiá dazbandii kort ke “mani jenek markig ent. Byá o wati dastá áiay sará ér mosh, tánke dráh bebit o zendag bemánit.” ²⁴ Issá áiay hamráh but o shot. Dega bázén rombé mardom ham, angerr kanán§ gón áiá rawán but.

²⁵ Mardománi rombá janéné gón at ke dwázdah sál at áiay hón band nabutagat o ²⁶ cha bázén dáktarán pa wati elájá mazanén ranjé kasshetagati o sajjahén zarr o máli ham báhéntagatant,* bale dráh bayagay badalá nájórhter butagat. ²⁷ Áiá pésará Issáay bárawá eshkotagat o nun cha mardománi nyámá Issáay poshtá átk o áiay kabáhi† dast jat. ²⁸ Chiá ke áiay setk o báwar esh at ke “agan Issáay pocchán ham dast per bekanán, dráha bán.” ²⁹ Anchoshi kort, hamá damáná

hón band but o cha wati jesmay hálatá sarpad but ke dráh ent. ³⁰ Issáyá zutt zánt ke yak wák o kodraté cha áiá dar átkag. Gorhá áiá mardománi némagá chakk tarrént o josti kort: “Kayá mani pocch dast jatant?” ³¹ Moridán gwasht: “Oo wájah! Wat gendagá ay ke mardomán tará chón angerr kortag, angat ham josta kanay: ‘Kayá mani pocch dast jatant?’ ” ³² Issá angat chárén némagán chárágá at ke kayá é kár kortag. ³³ Bale hamá janéné ke é kár kortagat, zánti ke áiá chón butag o pa tors o larz átk, Issáay pádán kapt o é káray rástén habar o háli dátant. ³⁴ Issáyá gón áiá gwasht: “Oo mani jenek! Tai setk o báwará tará rakkéntag, pa wasshi o salámati beraw o cha wati nájórhiá dráh bebay.”

³⁵ Issá angat habará at ke cha kanisahay masteray lógá, mardomé átk o Yáyrusi hál dát ke “tai jenek mortag, nun pa ché ostádá géshter delsyáha kanay?” ³⁶ Issáyá áyáni habaráni némagá delgósh nakort o gón kanisahay masterá gwashti: “Mators, báwar kan.” ³⁷ Cha Petros, Ákub o áiay brát Yuhannáyá abéd, dega hechkasá hamráhiay ejázati nadát. ³⁸ Wahdé kanisahay masteray lógá átkant, distesh ke baláhén shór o wal-walahé, mardom gréwag o mótk áragá ant. ³⁹ Lógá potert o gwashti: “Chiá shóra kanét o gréwét? Chokk namortag, bass wáb ent.” ⁴⁰ Mardomán gón é habaráni eshkonagá rishkandé jat, bale Issáyá cha hamá báná‡ ke jenek ódá at, sajjahén mardom dar kortant o gón jenekay pet o mát o wati sayén moridán hamódá shot. ⁴¹ Issáyá jenekay dast gept o gwashti: “*Talítá kom!*” Bezán: Oo jenekok! Pád á. ⁴² Jenek hamá damáná pád átk o tarragá lagget. Omri dwázdah sál at. Á mardom ke gón atant sakk hayrán butant. ⁴³ Issáyá pa trondi hokm kortant: “É habará gón hechkasá magwashét” o gwashti: “Jeneká warák bedayét.”

‡ 5:20 5:20 Dekápolis, bezán dah shahr. Gerásá cha é shahrán yakké at. § 5:24 5:24 Angerr kanag, bezán chapp o chágerdá gerag, Arabi o Pársiá “moháserah”. * 5:26 5:26 Báhénag, bezán gár dayag, cha dast dayag.

† 5:27 5:27 Kabáh, bezán jobbah. ‡ 5:40 5:40 Bán, bezán kóthi, kamrá, otág.

6

*Issá padá Náserahá pera tarrít
(Mattá 13:53-58; Luká 4:16-24)*

¹ Randá, Issá cha ódá dar átk o moridáni hamráhiá wati jenday shahrá átk. ² Shabbatay róch ke but, kanisahá shot o mardománi tálim dayagi bongéj kort. Cha áiy dars o sabakán bázén mardomé hayrán but o gón yakdegará gwashtesh: “É habar eshiá cha kojá áwortagant o é zánt o zánag kayá dátag? É dhawlén ajabén káráni kanagay wák o twáni cha kojá rasetag?” ³ É hamá dártrásh naent ke Maryamay bacch o Ákub, Yushá, Yahudá o Shamunay brát ent? Áiy gohár ham hamedá may shahrá jahmenend naant?” Gorhá áyán bad átk o Issáesh namannet. ⁴ Issáyá gón áyán gwasht: “Hech nabiéá wati shahr o hankéná, wati lógá o wati syád o wáresáni nyámá sharap nést.” ⁵ Áiá ódá bázén mójezah pésh dásht nakort, bass lahtén nádráhay sará dasti per mosht o dráhi kortant. ⁶ Issá, cha áyáni nábawariá hayrán at.

*Issá dwázdahén kásedán rawána dant
(Mattá 10:5-15; Luká 9:1-6)*

Randá, Issáyá é dega métag o ábádián tarr o garda kort o mardomi sabaka dátant. ⁷ Dwázdahén kásedi lóthetant o do doá rawán kortant, jenn o palitén ruháni dar kanagay wák o ehtiári ham dátant o ⁸ gwashti: “Tarr o garday wahdá, gón wat abéd cha asá o dazlatthéá dega hecch mabarét, na nán o na turag o tóshag, na wati lánkbandáni tahá zarr. ⁹ Kawsh pádá kanét, bale cha gwaray jámagá abéd, dega géshén póshák mazurét. ¹⁰ Harkaséay lógá ke rawét, tán shomay kár halása nabit, hamá lógá bedarét. ¹¹ Har jáh ke mardom shomará wasshátka nakanant o shomay habarán gósha nadárant, cha ódá dar kapét o dar kapagay wahdá, wati pádáni danz o hákán bechandhét, tán áyáni helápá sháhedie bebit ke shomá Hodáay kolaw pa áyán raséntag.” ¹² Gorhá, morid shotant o járesh jat ke mardom

cha wati badén kárán pashómán bebant. ¹³ Áyán bázén jenni ganóké sár kort o bázén nádráhé thél per mosht o dráh kort.

*Pákshódókén Yahyáay koshag
(Mattá 14:1-12; Luká 9:7-9)*

¹⁴ Issáy é káráni hál o habar Hirudis bádsháhay góshá raset, chiá ke Issáy nám nun portawár butagat. Lahténay gomán at, é hamá pákshódókén Yahyá ent ke padá cha mordagán zendag butag, paméshká choshén ajekkái* o mójezahána kant. ¹⁵ Lahténá gwasht: “Elyás nabi ent ke padá átkag,” á degarána gwasht: “É, gwastagén paygambaráni dhawlá yak paygambaré.” ¹⁶ Gón é habaráni eshkonagá Hirudisá gwasht: “É hamá Yahyá ent ke man sar borretag, bale nun padá zendag butag.”

¹⁷ Yahyáay koshagay kessah chosh at ke Hirudisá, Yahyáay gerag o bandi kanagay hokm wat dátagat, chiá ke Hirudisá gón wati brát, Piliposay janá, ke námi Hirudiá at, sur kortagat. ¹⁸ Yahyáyá é habaray sará Hirudis mayárig kortagat o gwashtagati ke Sharyatá rawá naent kasé gón wati zendagén brátay janá sáng o sur bekant. ¹⁹ Paméshká, Hirudiáyá gón Yahyáyá báz hasadd o kénag hastat o lótheti áiá bekósharénit, bale é kár cha áiy dazrasá dur at, ²⁰ chiá ke Hirudisá zántagat Yahyá pahrézkár o pákén mardomé o cha áiá torseti. Paméshká gwashtagati kasé áiá ázaré marasénit. Báz bará, á cha Yahyáay habaráni gósh dárágá negrán o paréshán butagat bale angat áiá dósta but ke Yahyáay habarán beshkont.

²¹ Áherá, Hirudiáyá gwam o gégen wahd o móhé raset. Hirudisá pa wati sálgerahá, mazanén jashné gept o sajjahén darbári, pawji sarmaster o Jalilay mir o master lóthetagatant. ²² Hamá wahdá, Hirudiáyay jenek majlesá átk, nách o sohbatu gept o Hirudis o áiy mehmáni washdel kortant. Bádsháhá cha galá gón jeneká gwasht: “Harché tai dela lóthit begwash, man tará dayán.”

* 6:14 6:14 Ajekkái, bezán mójezah, hayrán kanókén kár.

²³ Sawgendi wárt o gwashti: “Harché lóthay, belóth, toré mani bádsháhiay némá.” ²⁴ Jenek dar átk, wati mátay kerrá shot o josti kort: “Ché belóthán?” Mátá gwasht: “Pákshódókén Yahyáay sará belóth.” ²⁵ Gorhá á zut zuttá per tarret, bádsháhay kerrá átk o gwashti: “Man pákshódókén Yahyáay sará tabakéay tahá lóthán, hamé annun.” ²⁶ Hirudis bádsháh sakk paréshán but, bale áia mehmánáni démá sawgend wártagat o jeneki labz dátagat. ²⁷ Paméshká jalládi hokm kort: “Zendáná beraw, Yahyáay sará borrh, tabakéay tahá kan o byár.” Jallád, bandijáhá shot, Yahyáay sari borret o ²⁸ tabakéay tahá pa jeneká áwort o rasént. Jeneká sar bort o wati mátará dát. ²⁹ Wahdé Yahyáay morid sahig butant, átkant, jónesh bort o kabr kort.

Panch hazár mardomá warák dayag
(Mattá 14:13-21; Luká 9:10-17;
Yuhanná 6:1-13)

³⁰ Issáy kásed, áiay gwará per tarretant o wati sajjahén kortagén kár o dátagén tálimay bárawá Issáesh hál dát. ³¹ Áia gwasht: “Byáét yak gestáén jágahé rawén tánke tahná bebén o shomá kammé árám bekanét.” Chiá ke á wahdá mardománi raw o á, haminchok báz at ke áyán pa waragá ham móh naraset. ³² Á, bójigéá neshtant o yak gestáén jágahé shotant tánke tahná bebant. ³³ Rawagay wahdá, bázén mardoméá á distant o pajjáhesh áwortant o mardom cha sajjahén shahrán payádaká hamá jágahá shotant o cha Issá o moridán pésar ódá sar butant. ³⁴ Wahdé Issá cha bójigá ér kapt o mardománi mazanén mocchii dist, áyáni sará bazzagi but, chiá ke á béshopánkén pasáni dhawlá atant. Gorhá áyán bázén chizzéay tálim dayagá lagget. ³⁵ Rónendá, morid átkant o gwashtesh: “Nun béwahd ent o é gestáén jágahé.” ³⁶ Mardomán begwash tán é kerr o gwaráni métag o bázarán berawant o pa wat ward o warák begerant.” ³⁷ Bale Issáyá gwasht: “Shomá wat áyán warák bedayét.” Moridán darráént: “Gorhá má berawén o dosad

dináray nagan† begerén o eshán be-dayén ke bwarant?” ³⁸ Áia jost gept: “Gón shomá chont nán gón? Berawét bechárét.” Áyán patthet o padá átk o gwashtesh: “May kerrá panch nagan o do máhig hast.”

³⁹ Áia hokm kort: “Mardomán sabzagén káháni patthay sará benendárénét.” ⁴⁰ Mardom panjáh panjáh o sad saday romb o thóliá neshtant. ⁴¹ Issáyá panchén nagan o doén máhig dastá kortant, ásmáni cháret o Hodáay shogri gept. Randá nagani chondh chondh kort o moridáni dastá dátant tánke mardománi sará bahresh bekanant. Doén máhigi ham sajjahénáni sará bahr kortant. ⁴² Sajjahén mardomán tán sérá wárt. ⁴³ Moridán cha sar átkagén nán o máhigán dwázdah sapt porr kort. ⁴⁴ Nán warókén mardománi tahá panch hazár mardén atant.

Issá ápay sarborá gáma jant
(Mattá 14:22-33; Yuhanná 6:16-21)

⁴⁵ Issáyá hamá damáná morid parmán dát o gwashtant: “Tánke man é mardomán roksata kanán, shomá bójigá swár bét o cha man pésar gwarmay domi pahnátá, Bayt-Saydáay shahrá berawét.” ⁴⁶ Mardománi yalah kanagá rand, Issá pa dwá kanagá kóhay sará sar kapt. ⁴⁷ Rónendá, morid bójigay tahá gwarmay nyámá atant o Issá hoshkiá tahná at. ⁴⁸ Disti ke trondén gwáté áyáni dém pa démá kasshagá ent o morid pa zahmat o hillaté hulig‡ janagá ant. Gorhá shapay cháromi pásá, Issá ápay sará gám janán, dém pa áyán átk o lótheti cha áyáni kash o kerrá begwazit. ⁴⁹ Wahdé áyán Issá ápay sará gám janán dist, gománesh kort balkén ruhé o ják o salwátesh kort. ⁵⁰ Chiá ke sajjahénán gón áiay gendagá báz torset. Bale Issáyá hamá damáná gón áyán gwasht: “Matorsét, é man án.” ⁵¹ Gorhá gón áyán yakjáh but o bójigá nesht, gwát ham kapt o árám but. Morid hayrán o habakkah mantant, ⁵² chiá ke áyán angat naganay mójezah sarkech nawártagat, delesh sakk o seng at.

† 6:37 6:37 Yak dinár, yak róchay mozz at. ‡ 6:48 6:48 Hulig, bezán páru.

Nádráháni drahbakshi
(Mattá 14:34–36)

⁵³ Issá o moridán gwarm gwázént o domi pahnátá Genisáretay shahrá rasant o bójigesh nangar kort. ⁵⁴ Anchosh ke cha bójigá ér kaptant, mardomán Issá pajjáah áwort. ⁵⁵ Mardom pa drekk o maydán har némagá shotant, wati nádráh o nájórhesh tahtáni sará kortant o har jáh ke áyán eshkot Issá ódá ent, hamódá bortant. ⁵⁶ Issá har shahr o kallagéá ke shot, mardomán wati nádráh chárráháni sará áwortant o dazbandiesha kort ejázat bedant ke bimmár áiy kabáhay lambá dast bejanant. Harkasá ke dast pera kort, wassh o dráha but.

7

Delpáki
(Mattá 15:1–20)

¹ Cha Urshalimá átkagén lahtén Parisi o Sharyatay zánóger Issáay kerrá mocch but. ² Distesh ke Issáay lahtén morid gón nashoshtagén, bezán gón sell o nápákén dastán waráka wárt. ³ Chiá ke Parisi o sajjahén Yahudi, tánke wati pet o piroki dini rahbanday sará dast mashódant, waráka nawarant. ⁴ Wahdé cha bázará káyant, tán shosht o shód makanant heccha nawarant o dega bázén hamé dhawlén dód o dáb hastant chosh ke, tán waráki darp o hiránán pésará mashódant kármarza nakanant. ⁵ Paméshká, Parisi o Sharyatay zánógerán cha áiyá jost kort: “Chiá tai morid pet o piroki rahbandáni randgiriá nakanant o gón sell o nápákén dastán waráka warant?” ⁶ Áiyá gwasht: “Oo doru o dopóstén mardomán! Eshayá nabiá cha Hodáay némagá shomay bárawá sharr nebeshtag: *É mardom dapá maná satá dayant, bale delesh cha man báz dur ent.* ⁷ Á moptá maná parastesha kanant o mardománi jórhéntagén ráh o rahbandán sója dayant.* ⁸ Shomá Hodáay hokm yalah dátagant o mardománi ráh o rahband geptagant.”

⁹ Randá gwashti: “Shomá pa wati dód o rahbandáni kár bandagá Hodáay hokmáni yalah dayagay sharrén ráhé dar gétkag. ¹⁰ Chiá ke Tawrátay tahá Mussáyá gwashtag: *Wati pet o mátá sharap o ezzat beday. Harkas ke wati pet o mátá zá o dwá bedant, báyard ent koshag bebit.*† ¹¹ Bale shomá mardomán chosh sója dayét ke yakké wati pet o mátá komak makant o begwashit: ‘Pahell kanét, á komak ke man báyard ent shomará bedátén, Hodáay ráhá korbánig kortag.’ ¹² Shomá á mardomá gón é sar o sójá, cha wati pet o mátay komak kanagá makan o manaha kanét. ¹³ Shomá gón wati dód o rahbandáni barjáah dáragá, Hodáay habarán nákára kanét o dega bázén hamé dhawlén kára kanét.”

¹⁴ Padá áiyá rombé mardom wati kerrá lóthet o gwashti: “Shomá mani habarán gósh bedárét o sarpad bebét. ¹⁵ Chizzé ke mardomay lápá rawt áiyá sell o nápáka nakant, bale chizzé ke cha delá dara kayt, mardomá nápáka kant. ¹⁶ Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.” ¹⁷ Wahdé mardomi yalah dátant o lógá átk, moridán gwasht: “Mará é mesálay maksadá sarpad kan.” ¹⁸ Issáyá gwasht: “Shomá haminkadar násarpad ét? Hech warákay warag mardomá sell o nápáka nakant, ¹⁹ chiá ke delá narawt, lápá rawt o cha rótán dara kayt.” Gón é mesálá, áiyá gisshént ke sajjahén waragi chizz, helár o pák ant. ²⁰ Padá gésh kanána gwashti: “Á chizz ke mardomá sell o nápáka kant, cha áiyá del o daruná chesta bit o áiyá nápáka kant, ²¹ chosh ke badén pegr o hayál, bénangi, dozzi, hón o kósh, zená, ²² lálech o tamah, badwáhi, mandr,‡ waylánki,§ hasadd, kopr, takabbor o ahmaki. ²³ É sajjahén badi, cha mardomay daruná sarchammaga gerant o mardomá sell o nápáka kanant.”

Darkawmén janénéay báwar
(Mattá 15:21–28)

§ 6:53 6:53 Nangar kanag, bezán bójigay óshtárenag.

† 7:10 7:10 Dargwaz, bahr 20, band 12; bahr 21, band 17.

§ 7:22 7:22 Waylánki, bezán badkári, kahbagi.

* 7:7 7:7 Eshayá Nabiay Ketáb, bahr 29, band 13.

‡ 7:22 7:22 Mandr, bezán repk, sázesh, pachali.

* 7:24 7:24 Sur yak shahré.

²⁴ Issá cha ódá dar átk o Suray* sardhagará shot. Ódá lógéa shot o nalótheti ke kasé áiy ayagá sahig bebit, bale watá chér dát nakort. ²⁵ Janéné ke áiy kasánén jeneká jenné per at, wahdé Issáay ayagay háli eshkot, hamá damáná átk o áiy pádán kapt. ²⁶ É janén Yunánié at o Suriahay damag Piniki-ahá pédá butagat. Áiá Issá mennat o dazbandi kort ke jenná cha jeneká dar bekant. ²⁷ Issáyá gwasht: “Awalá báyad ent chokk warag bwarant o sér bekanant, chiá ke cha chokkáni dastá nánay pach gerag o kochekáni démá dawr dayag sharr naent.”† ²⁸ Janéná gwasht: “Oo Hodáwand! Bale kochek ham chokkáni parzónagay‡ sarárókén naganay thokkorána warant.” ²⁹ Issáyá gwasht: “Taw sharrén passawé dát, beraw, tai jenekay jenn dar átkag.” ³⁰ Wahdé janén lógá per tarret, disti ke jenek tahtay sará waptag o jenná yalah dátag.

Karr o lellén mardéay drahbakshi

³¹ Issá, cha Suray sardhagará per tarret, Sayduni gwázént, dém pa Jalilay mazang-warm o Dekápolisay sardhagará átk o raset. ³² Mardomán yak karrén mardé ke zobáni ham lell o checch at, Issáay kerrá áwort o dazbandiesh kort ke wati dastá áiy sará per bemoshit. ³³ Issáyá á mard cha mardománi mocchiá yak kerré bort o lankoki áiy góshán mán kortant. Randá áiy zobánay sará lebzi per mosht. ³⁴ Ásmánay némagá cháreti, áh o ginsárté kasshet o gwashti: “*Effatah!*” (Bezán “pach bay!”) ³⁵ Hamá damáná, marday gósh pach butant, zobáni ham pach but o pa sharri habar kanagá lagget. ³⁶ Issáyá, mardom báz kaddhan kortant ke gón hechkasá é bárawá hecch magwashant, bale haminchok ke áiá pa habar nakanagá kaddhan kort, mardomán habar haminkadar géshter tálán kort. ³⁷ Mardom báz hayrán atant o gón yakdomiá gwashtesh: “É chónén

ajabén nékén kára kant, karráni góshán pacha kant o lelláni zobáná ham bójit.”

8

Chár hazár mardomá warák dayag (Mattá 15:32-39)

¹ Hamá róchán, yak baré padá Issáay gwará mardománi mazanén rombé yakjáh but. Áyán ward o warák gón naat. Paméshká, áiá wati morid lóthetant o gwashti: ² “Maná é mardománi sará bazzaga bit. Say róch ent mani kerrá ant o nun pa waragá hecchesh nést. ³ Agan eshán gón shodigén lápá roksat bekanán, ráhá tosant o kapant, chiá ke lahtén cha durén jágahán átkag.” ⁴ Moridán passaw dát: “É barr o gyábáná pa inchok mardomay waráká, nán cha kojá byárén?” ⁵ Áiá cha moridán jost kort: “Shomará chont nán gón?” Gwashtesh: “Hapt.” ⁶ Áiá mardom zeminay sará nendagay hokm dátant, haptén náni zortant, Hodáay shogri gept, chondh chondhi kort o moridáni dastá dátanti, tánke mardománi démá éresh bekanant. Moridán anchosh kort. ⁷ Áyáni kerrá lahtén hordén máhig ham hastat. Issáyá máhigáni sará ham Hodáay shogr gept o gón moridán gwashti ke “mardománi démá éresh kanét.” ⁸ Sajjahénán sérá wárt o randá cha sar átkagén chondhán, moridán hapt sapt porr kort. ⁹ Á mardom chár hazáray kesásá atant. Randá áiá mardom roksat kortant o ¹⁰ randá gón wati moridán bójigá nesht o Dalmánutahay sardhagará shot.

Ásmáni neshániay lóthag (Mattá 16:1-4)

¹¹ Lahtén Parisi Issáay kerrá átk o gón áiá gapp o tráná nesht, tán áiá bechakkásant o dámá dawr bedayant. Gwashtesh: “Márá ásmáni neshánié pésh kan tán báwar bekanén ke tará Hodáyá rawán dátag.” ¹² Issáyá cha delá áh o ginsárté kasshet o gwashti: “É zamánagay mardom, chiá ásmáni neshánia lóthant? Báwar kanét ke áyán

† **7:27** 7:27 Issáay maksad esh naat ke é janén nápák ent. Áiy maksad esh at ke janénay báwar cha Yahudiáni báwará gésht ent. ‡ **7:28** 7:28 Parzónag, bezán soprah.

hech neshánié dayaga nabit.”¹³ Gorhá Issáyá á eshtant, bójigá swár but o dém pa gwarmay domi némagá shot.

*Hirudis o Parisiáni badén homir
(Mattá 16:5-12)*

¹⁴ Moridán shamoshtagat gón wat nán bezurant. Bójigá gón áyán yak náné hastat o bass. ¹⁵ Issáyá hokm kort o gwashant: “Hozzhár bét! Cha Parisi o Hirudis bádsháhay homirá pahréz kanét.” ¹⁶ Á watmánwatá habar kanagá laggetant ke “wájah é habará paméshká gwashit ke má gón wat nán nayáwortag.” ¹⁷ Issáyá zánt o gwashti: “Chiá jérhagá ét ke ‘gón má nán nést’? Angata nazánét o sarpad nabutagét, shomay del inkadar sakk o seng ant? ¹⁸ Shomará chamm per, gorhá pa ché nagendét, gósh per, bale góshán pacha nakanét ke beshkonét? Shomá shamoshtag ¹⁹ man che paymá gón panch naganá panch hazár mardom sér kort o shomá cha sar átkagén naganán, chont sapt porr kort?” Moridán passaw dát: “Dwázdah.” ²⁰ Shomá nadist ke man hapt nán chondh chondh kort o chár hazár mardomá wárt o shomá cha sar átkagén naganáni chondhán, chont sapt porr kort? Áyán passaw dát: “Hapt.” ²¹ Issáyá gwasht: “Gorhá pa ché angat mani habarán sarkecha nawarét?”

Issá kóréa biná kant

²² Wahdé Issá gón wati moridán Bayt-Saydayá sar but, yak kóréen mardé áiy kerrá áwortesh o dazbandiesh kort ke “wati dastá eshiay sará per mosh.” ²³ Issáyá kóray dast gept, cha métagá dur bort o áiy chammáni sará lebzi per mosht. Randá wati dasti áiy chammáni sará ér kort o josti gept: “Taw chizzé genday?” ²⁴ Á mardá sar borz kort o gwashti: “Mardomán gendagá án, gwashay drachk ant ke soragá ant.” ²⁵ Issáyá padá wati dast áiy chammáni sará per moshtant, é randá, áiy chamm pakká sharr butant o sajjahén chizzi sharriá distant. ²⁶ Nun Issáyá gwasht: “Tachkátachk wati lógá beraw o métagá mán matarr.”

*Petrosay mannag o gwáhi
(Mattá 16:13-20; Luká 9:18-21)*

²⁷ Issá gón wati moridán dém pa Kaysariah Pilipiay kallagán shot. Ráhá, cha wati moridán josti kort: “Mani bárawá mardom ché gwashant, man kay án?” ²⁸ Áyán passaw dát: “Lahténa gwashit taw pákshódókén Yahyá ay, lahténa gwashit taw Elyás nabi ay. Dega lahténa gwashit cha á dega nabián yakké ay.” ²⁹ Gorhá áia jost kort: “Shomá wat mani bárawá ché gwashét, man kay án?” Petrosá passaw dát: “Taw Masih ay.” ³⁰ Bale áia hokm dátant: “É habará páshk makanét ke man Masih án.”

Wati markay bárawá, Issáay awali peshgói

(Mattá 16:21-23; Luká 9:22)

³¹ Randá, Issá moridán tálim dayagá lagget o gwashti: “Ensánay Chokk báyad ent bázén sakki o sóri besaggit. Kawmay kamásh, mazanén dini peshwá o Sharyatay zánóger allamá áia mamanant o bekóshárénant o say róchá rand á padá zendag bebit.” ³² Wahdé Issáyá tachkátachk é habar kortant, Petrosá á yak kerré bort o gwashti: “Oo wájah! Dega baré choshén habar makan.” ³³ Bale Issáyá chakk tarrént, moridáni némagá cháret o Petrosi hakkal dát o gwashti: “Oo Shaytán! Cha mani démá dur bay. Tai hayál Hodái hayalé naent, ensáni hayalé.”

Issáay randgiri

(Mattá 16:24-28; Luká 9:23-27)

³⁴ Issáyá, sajjahén mahluk o morid lóthetant o gwashti: “Agan kasé lóthit mani randgiriá bekant, báyad ent wati delay sajjahén lóth o wáhagán yalah bedant o pa sáhay nadr kanagá, wati jenday salibá baddhá bekant o mani ráhá gám bejant. ³⁵ Chiá ke, agan kasé wati sáhay rakkénagá johd bekant, áia báhénit, bale harkas pa man o mani wasshén mestágá wati sáhá báhénit, áia rakkénit. ³⁶ Agan yakkéa sajjahén donyá berasit bale wati sáhá bebáhénit, gorhá á chónén sóbé bárt o ché kattheta*

* 8:36 8:36 Katthag, bezán nap o sutt kanag, dastá árag.

kant? ³⁷ Mardom wati sáhá pa che kimmaté bahá zorta kant? ³⁸ Agan kasé é béwapá o radkárén ahd o zamánagá cha man o mani habarán lajj† bekant, gorhá Ensánay Chokk ham, wahdé Hodáay pákén préshtagáni hamráhiá gón Petay mazanén shán o marháhá padá kayt, cha áiá lajja kant.”

9

¹ Issáyá gón áyán gwasht: “Báwar kanét, cha shomá lahtén ke annun edá óshtátá, tán Hodáay bádsháhiá gón sajjahén wák o kodratá nagendit, markay támá nachashit.”

Issáyá dém o dróshomay drapshnáki (Mattá 17:1-13; Luká 9:27-36)

² Cha é habarán shash róchá rand, Issáyá Petros o Ákub o Yuhanná wati hamráh kort o yak borzén kóhéay sará pa halwat o ehwaté bortant ke ódá dega kass mabit. Áyáni démá, Issáay rang o dróshom badal but o ³ áiyay póshák, anchosh espét butant ke jahánay hech godshódé godán é dhawlá espét o drapshnák korta nakant. ⁴ Á wahdi, Elyás o Mussá záher butant o gón Issáyá gapp o habaresh kort. ⁵ Petrosá gón Issáyá gwasht: “Wájah! May edá bayag sakk sharr ent, bell ke má say sáheg o kápára* bandén, yakké pa taw, yakké pa Mussáyá o degaré pa Elyásá.” ⁶ Petrosá nazánt ché begwashit, chiá ke sakk torsagá atant. ⁷ Bale hamá damáná jambaréá† áyáni sará sáheg kort o tawaré rost: “É mani dóstén Bacch ent, eshiay habarán gósh bedárét!” ⁸ Anágat,‡ moridán chapp o chágérdá cháret, bale abéd cha Issáyá dega hechkasesh nadist.

⁹ Cha kóhá ér kapagay wahdá, Issáyá hokm kortant: “Tán á wahdá ke Ensánay Chokká cha mordagán jáh najatag, wati é distagénáni bárawá hechkasá hál madayét.” ¹⁰ Á, é habaray sará bah mant§ o watmánwat jérhagá atant ke cha mordagán jáh janag o zendag bayagay máná chi ent? ¹¹ Gorhá jostesh kort:

“Sharyatay zánóger chiá gwashant ke cha Masihay áyagá pésar, báyad ent Elyás nabi byayt?” ¹² Issáyá passaw dát: “Sharyatay zánógeráni habar rást ent ke Masihay áyagá pésar, Elyás nabi padá kayt o sajjahén káran gwam o géga kant. Bale ásmáni ketábán pa ché chosh átkag ke Ensánay Chokk báyad ent báz sakki o sóri besaggit o mardom áiá mamanant? ¹³ Elyás nabiay bárawá shomará begwashán ke á padá átk o anchosh ke Hodáay ketábán péshgói kanag butag, har dhawl áyáni delá lóthet, gón áiá hamá dhawlesh kort.”

Jenni bachakéay drahbakshi (Mattá 17:14-21; Luká 9:37-43)

¹⁴ Wahdé Issá o sayén morid per tarret o é dega moridáni kerrá átkant, mardománi mazanén rombé distesh. Lahtén Sharyatay zánóger ham hamódá at o gón moridán dapjáká at. ¹⁵ Anchosh ke mahluká Issá dist, báz hayrán butant o tachán tachána áiyay némagá átkant o wasshátkesh kort. ¹⁶ Áiá jost kort: “Shomá gón eshán ché bárawá dapják kanagá ét?” ¹⁷ Cha rombay nyámá, mardéa passaw dát: “Ostád! Man wati bachak tai gwará áwortag. Á habar korta nakant, chiá ke yak gongén ruhéay asir o bandig ent. ¹⁸ Wahdé jenn áiá gipt, zeminá dawria dant, dapi kap o gajja bit, dantána droshit o konth o hoshka bit. Man gón tai moridán gwasht ke eshiay jenná bekašshét, bale áyán dar kort nakort.” ¹⁹ Issáyá gwasht: “Oo bébáwarén nasl o padréch! Man tán kadéná gón shomá bemanán o besaggán? Chokká mani kerrá byárét!” ²⁰ Gorhá bachakesh áwort, bale anchosh ke jennay chamm pa Issáyá kaptant, bachaki pretk o zhámbalént o zeminrá dawr dát. Á, léth waráná kap o gajj but. ²¹ Issáyá cha áiyay petá jost kort: “Chont wahd ent ke é dhawlá ent?” Petá passaw dát: “Cha kasániá. ²² Báz randá, jenn áiá pa koshagá ás o ápá dawra dant. Agan tai dastá buta kant, má bazzag én, madat

† 8:38 8:38 Lajj, bezán sharm, hajálat. * 9:5 9:5 Kápár, kápar, kapar. † 9:7 9:7 Jambar, bezán abr. ‡ 9:8 9:8 Anágat, bezán yak anágat, achának, nágahán. § 9:10 9:10 Bah mánag, bezán sakk hayrán bayag, boh bayag.

kan.”²³ Issáyá gwasht: “Agan mani dastá buta kant? Á ke báwara kant, pa áiá har chizz buta kant.”²⁴ Bachakay petá hamá damáná kukkár kort o gwashti: “Maná báwar ent, agan mani báwar nezór ent, komak bekan tán porzórter bebit.”²⁵ Wahdé Issáyá dist mahluk cha har némagá tachán áiy kerrá pédák ent, jenni hakkal dát o gwashti: “Oo karr o lellén jenn! É bachaká yalah day o padá hechbar eshiay jesm o jáná mapoter.”²⁶ Gorhá jenná krinzhagé jat o bachaki zhámbalént o yalah dát. Bachak mordagay dhawlá kapt. Bázéné gwashagá at ke bachak mortag.²⁷ Bale Issáyá áiy dast gept o pádi kort. Á pád átk o óshtát.²⁸ Wahdé Issá lógá raset, moridán halwatá cha áiá jost kort: “Má chiá é bachakay jenn kasshet nakort?”²⁹ Áiá passaw dát: “É dhawlén jenn, bé dwá kanagá* dara nayáyant.”

Issáyá markay domi péshgói
(Mattá 17:22-23; Luká 9:43-45)

³⁰ Issá o áiy moridán á jágah yalah dát o cha Jalilá gwastant, bale Issáyá nalóthet kasé bezánt ke á kojá ent,³¹ chiá ke wati moridáni tálím dayagá goláésh at. Gwashti: “Ensánay Chokk dróhaga bit o anchén mardománi dastá dayaga bit ke koshanti, bale say róchá rand, padá zendaga bit o jáha jant.”†³² Bale morid áiy é habará sarpad nabutant o cha áiá jost kanagesh ham torset.

Mazani chi ent?
(Mattá 18:1-5; Luká 9:46-48)

³³ Padá Kaparnáhumá átkant. Wahdé Issá lógá at, cha moridán josti kort: “Shomá ráhá ché gwashagá atét?”³⁴ Bale áyán passaw nadát o bétawár butant chiá ke ráhá, watmánwat é habará atant ke “báren, may nyámá sajjahénáni master o kamásh kay ent.”³⁵ Gorhá Issá nesht, dwázdahén moridi lóthetant o gwashti: “Á kas ke masteria lóthit, báyad ent

watá cha sajjahénán kaster bezánt o sajjahénáni hezmatkár bebit.”³⁶ Gorhá, yak kasánén chokké áyáni nyámá óshtarénti, baddhá kort o gwashti:³⁷ “Harkas pa mani námá, gón washwáhagi é dhawlén chokké wati gwará bedárit, bezán áiá maná dáshtag. Harkas maná bedárit, bezán hamá ásmáni Peti dáshtag ke maná ráhi dátag.”

Á ke may badwáh naent, gón má ent
(Luká 9:49-50)

³⁸ Yuhannáyá gón Issáyá gwasht: “Ostád! Má yak mardé dist ke gón tai námay geragá, cha mardomán palitén ruh dara kant, bale má á makan o manah kort, chiá ke á cha má naat.”³⁹ Issáyá gwasht: “Na, é kára makanét, chiá ke harkas gón mani námá mójezah o ajekkáié kant, á wat padá maná bad gwashta nakant o⁴⁰ á ke may badwáh naent gón má ent.⁴¹ Agan kasé é námay sawabá shomará tásé áp bedant ke shomá Masihayg ét, allam bezánét ke áiá wati mozza rasit.

Chakkás o hatáay bárawá
(Mattá 18:6-10; Luká 17:1-2)

⁴² “Harkas, cha é kasánokénán ke mani sará báwarmand ant yakkéá dém pa gonáhá bebárt, pa áiá gehter ent ke jenteri táé áiy gardená bebandant o daryáyá chagali bedayant.⁴³ Agan tai dasté tará dém pa gonáhá bebárt, áiá borr. Chiá ke gón doén dastán tahtarunay‡ dáemi ásá kapagay badalá, sharter hamesh ent ke gón yak dasté, namiránén zenday wáhond bebay.⁴⁴ §⁴⁵ Agan tai pádé tará dém pa gonáhá bebárt, áiá borr. Chiá ke gón doén pádán tahtaruná kapagay badalá, sharter hamesh ent ke gón yak pádé namiránén zenday wáhond bebay.⁴⁷ Agan tai chammé tará dém pa gonáhá bebárt, áiá dar kan. Chiá ke gón doén chammán tahtaruná kapagay badalá, sharter hamesh ent ke gón yak chammé Hodáay bádsháhiá bepoteray,⁴⁸ hamá

* 9:29 9:29 Lahtén daznebeshtá átkag: abéd cha dwá kanag o róchag geragá. † 9:31 9:31 Jáha jant, bezán zendaga bit o páda kayt. ‡ 9:43 9:43 Tahtarun, bezán jahannam, dózah. § 9:44 9:44 Lahtén daznebeshtá band 44 o 46 hastant, lahténá néstant. É doén band gón chel o hashtomi bandá yakk ant.

tahtarun, ke ódá warókén kerm hechbara namerant o ás hechbar sárt o érmósha nabit. ⁴⁹ Chiá ke harkas cha ásá wádók kanaga bit. ⁵⁰ Wád sharr ent, bale agan áiy tám gár bebit, shomá chón áiyá padá wádóka kanét. Shomá ham watá wádók o támjár bekanét o gón yakdegará pa sohl o émeni zend begwázénét.”

10

Sur o sawnay bárawá (Mattá 19:1-12; Luká 16:18)

¹ Issá, cha ódá dar átk o dém pa Yahudiahay damag o Ordonay kawray domi pahnátá shot. Ódá, padá mardománi bázén rombé átk o áiy kerrá mocch but. Á, wati hél o ádatay sará, mardománi tálim dayagá goláesh but. ² Lahtén Parisi átk o pa áiy chakkásagá jostesh kort: “Báren, rawá ent ke mard wati janay talák o sawnán bedant?” ³ Issáyá passaw dát: “Mussáyá shomará ché hokm kortag?” ⁴ Áyán passaw dát: “Mussáyá razá dátag ke mard pa wati janay sawn dayagá, taláknámahé benebisit o áiyá begisshémit.” ⁵ Nun Issáyá gwasht: “Mussáyá pa shomay sengdeliay sawabá é dhawlá hokm dátag. ⁶ Bale jahánay jórhénagay wahdá, *Hodáyá ensán mardén o janén addh kortag.* ⁷ *Paméshká, mard cha wati pet o mátá jetá o gón wati janá hór o yakjáha bit.* ⁸ *Mard o jan, yak jesm o jána bant,** é paymá, nun á do naant, yak jesm o jáné ant. ⁹ Paméshká, á ke Hodáyá yakk kortagant, ensán áyán jetá makant.” ¹⁰ Lógá ke shotant, moridán cha áiyá é bárawá jost kort. ¹¹ Gwashti: “Kasé ke wati janénay sawn o talákána dant o gón dega janénéá sur o sánga kant bezán ke á, gón wati nókén janá zená kanagá ent. ¹² Hamé dhawlá, agan janéné cha wati mardá sawn begipt o gón dega mardéá sáng o sur bekant, á ham zená kanagá ent.”

Issá o kasánén chokk (Mattá 19:13-15; Luká 18:15-17)

¹³ Yak róché, mardomán wati kasánén chokk, Issáyá kerrá áwortant ke wati dastá áyáni sará bemoshit, bale moridán neherr o hakkal dátant. ¹⁴ Issáyá ke chosh dist nárazá but o gón moridán gwashti: “Chokkán bellét mani kerrá byáyant, áyáni démá madárét, chiá ke Hodáyá bádsháhi anchén mardománig ent. ¹⁵ Shomará rásténa gwashán, á ke Hodáyá bádsháhiá chokkáni paymá mamannit, hechbar ódá pád ér korta nakant.” ¹⁶ Randá Issáyá chokk wati kotthá nendárentant, dasti per mosht o barkati dátant.

Zardáren warná o namiránén zend (Mattá 19:16-30; Luká 18:18-30)

¹⁷ Wahdé Issáyá wati ráh gept o shot, yak mardé tacháná átk, kóndhán kapt o josti kort: “Oo nékén ostád! Man chón bekanán ke namiránén zenday wáhond bebán?” ¹⁸ Issáyá gwasht: “Taw maná ‘nékén’ pa ché gwashay? Abéd cha Hodáyá, kass nék naent. ¹⁹ Hodáyá hokmán ham taw zánay: *Hón makan, zená makan, dozzi makan, drógén sháhedi maday, degaray málá mawar; wati pet o mátá ezzat beday.*”† ²⁰ Mardá passaw dát: “Oo ostád! Hodáyá é hokm o parmánán, man cha kasániá kárband kanagá án.” ²¹ Gorhá, Issáyá pa mehré áiy némagá cháret o gwashti: “Tará angat yak karé kanagi ent, beraw wati sajjahén mál o hastiá bahá kan o zarrán garib o nézgáren mardománi sará bahr kan, é paymá tará ásmáni ganjé rasit. Gorhá byá o mani randgiriá bekan.” ²² Cha é habará, démi pazhmordah, gamig o paréshán but o shot. Chiá ke á sér o azgáren mardé at.

²³ Issáyá chárén némagán cháret o gón wati moridán gwashti: “Pa máldáren mardomán, Hodáyá bádsháhiá pád ér kanag sakk grán ent.” ²⁴ Áiy morid cha é habarán hayrán butant. Issáyá padá gwasht: “Oo mani chokkán! Hodáyá bádsháhiá pád ér kanag,‡ sakk grán ent. ²⁵ Cha suchenay domká oshteray gwazag wa báz grán ent, bale Hodáyá bádsháhiá,

* **10:8** 10:8 Pédáesh, bahr 1, band 27; bahr 2, band 24. † **10:19** 10:19 Dargwaz, bahr 20, band 12 o rand.

‡ **10:24** 10:24 Lahtén daznebeshtá gésh kanag butag: pa áyán ke zarr o málay sará ehtebára kanant.

zardáren mardomay rawag angat gránter ent.”²⁶ Morid, géshter hayrán butant o gón yakdomiá gwashtesh: “Gorhá kay rakketa kant?”²⁷ Issáyá padá á cháretant o gwashti: “Pa ensáná nabuteni ent, bale pa Hodáyá chosh naent, chiá ke Hodáay dastá har chizz buta kant.”

²⁸ Gorhá Petros gwashagá lagget: “Má wati har chizz yalah dátag o tai randgiriá kanagá én.”²⁹ Issáyá passaw dát: “Báwar kanét, agan kaséa pa man o pa mani wasshén mestágá wati lóg, brát o gohár, mát o pet, chokk yá mál o dhagár yalah dátagant o mani randgirií kortag,³⁰ Hodá áyáni badalá sad barábar géshtera dant. Hamé jaháná, gón sakki o sóriáni hamráhiá, lóg, brát o gohár, mát, chokk, mál o dhagár áiá rasit o á dega jaháná ham abadmánén zenday wáhonda bit.³¹ Bale bázéné ke awali ent, áheria bit o hamá ke áheri ent, awalia bit.”

*Issáyá markay saymi péshgói
(Mattá 20:17-19; Luká 18:31-34)*

³² Issá pésar o morid áiy randá, Urshalimay némagá rawagá atant. Morid, hayrán o bah mánag atant o á dega hamráhani delá, tors o bimmé wadi butagat. Issáyá á dwázdahén morid kerréa bortant o gwashti ke gón áiá ché bayagi ent.³³ “Nun má Urshalimá rawagá én, ódá Ensánay Chokká gerant o mazanén dini péshwá o Sharyatay zánógeráni dastá dayant. Áiy markay hokmá barrant o darkawmén mardománi dastá dayanti.³⁴ Darkawmén mardom áiy sará rishkand o maskará kanant, áiy sar o démá toha janant,§ shallák o hayzaránia janant o koshanti, bale say róchá rand, á padá zendaga bit o jáha jant.”

*Naráhén wáhag
(Mattá 20:20-28)*

³⁵ Zebdiay doén chokk Ákub o Yuhanná, Issáyá kerrá átkant o gwashtesh: “Oo ostád! May wáhag esh ent ke á chizzá ke cha taw annuna lóthén pa má bekani.”³⁶ Áiá passaw dát:

“Ché lóthét?”³⁷ Gwashtesh: “Wahdé tai bádsháhia kayt, wati porshawkatén diwáná, cha má yakkéa wati rástén o á degará chappén némagá benendáren.”

³⁸ Issáyá passaw dát: “Shomá nazánét ché lóthagá ét. Bárén, shomará é twán hast, á jámá ke man nósha kanán benóshét o á pákshódiá ke mana kanán bekanét?”*³⁹ Gwashtesh: “Ji haw, é kára korta kanén.” Issáyá gwasht: “Démterá, shomará é jám nóshagi o é pákshódi ham kanagi ent,⁴⁰ bale bezánét ke é cha mani ejázatá dar ent o gwashta nakanán kay mani rástén o kay chappén némagá nendit. É jágah, hamáyánig ant ke pa áyán gissshénag butagant.”

⁴¹ Wahdé á dega dahén moridán é habar eshkot, Ákub o Yuhannáay sará zahr geptant.⁴² Gorhá, Issáyá sajjahén morid lóthetant o gwashti: “Shomá zánét, á ke darkawmáni hákem zánaga bant mardománi sará hákemia kanant o kawmáni master chérdastáni sará wati ehtiárá kára bandant.⁴³ Bale shomá chosh makanét, cha shomá harkas ke mazania lóthit, báyad ent sajjahénáni hezmatkár bebit o⁴⁴ cha shomá harkas ke masteria lóthit, sajjahénáni kaster o dazbój bebit.⁴⁵ Hamé dhawlá, Ensánay Chokk nayátkag ke mardom áiy hezmatá bekanant, átkag ke mardománi hezmatá bekant o gón wati sáhay dayagá, bázénéa berakkénit.”

*Kóren Bártimáusay drahbakshi
(Mattá 20:29-34; Luká 18:35-43)*

⁴⁶ Gorhá, Ariháay shahrá átkant. Wahdé Issá gón wati morid o dega bázén mardománi hamráhiá, cha Ariháya dar kapagá at, ráhay sará, yak kóren pendhógeré neshtagat ke námi Bártimáus at o Timáusay chokk at.⁴⁷ Wahdé Bártimáus sahig but, Issá Náseri ent ke cha hamé ráhá gwazagá ent, gwánki jat o gwashti: “Issá, oo Dáud bádsháhay chokk! Tará mani sará bazzag bát.”⁴⁸ Lahténá hakkal kanáná gwasht: “Bétawár bay!” Bale áiá géshter kukkár kort: “Oo Dáud bádsháhay chokk! Tará mani sará bazzag bát.”⁴⁹ Issá óshtát

§ 10:34 10:34 Toh janag, bezán tok janag. * 10:38 10:38 Issáyá maksad cha jám o pákshódiá wati markay jám, bezán salibay sakki o sóriáni sagag ent.

o gwashti: “Tawári kanét.” Mardomán á kór tawár kort o gwashtesh: “Delá mazan kan! Pád á, byá ke tará tawár kanagá ent.” ⁵⁰ Bártimáusá wati kabáh kerré dawr dát, koppi kort o Issáay gwará átk. ⁵¹ Issáyá jost kort: “Ché lóthay? Man pa taw ché bekanán?” Gwashti: “Oo ostád! Mana lóthán biná bebán.” ⁵² Issáyá gwasht: “Beraw ke tai imáná tará dráh kort.” Kór hamá damáná biná but o Issáay hamráhiá rawán but.

11

Pa Issáay wasshátká
(Mattá 21:1-11; Luká 19:28-40;
Yuhanná 12:12-19)

¹ Wahdé Urshalimay nazziká, Zaytunay kóhay dámoná Bayt-Páji o Bayt-Anyáay métagán rasetant, gorhá Issáyá do morid rawán dát o ² gwashti: “Démi métagá berawét. Anchosh ke ódá rasét, korragén haré gendét ke bastag. Á korragá angat hechkas swár nabutag. Áiá bójét o edá byárét. ³ Agan kaséá jost kort ke ‘shomá ché kanagá ét,’ begwashét ke ‘wájahá é korrag pakár ent o padá zutt peria tarrénit.’” ⁴ Gorhá doén morid shotant o korragé distesh ke darwázagay dapá bastagat. Bótkesh. ⁵ Cha ódá óshtátágén mardomán lahténá jost kort: “Shomá ché kanagá ét? Pa ché é korragá bójét?” ⁶ Anchosh ke Issáyá sój dátagatant, áyán hamá dáb gwasht. Gorhá, dátesh. ⁷ Korragesh Issáay kerrá áwort o wati shál o cháderesh áiy poshtá ér kortant o Issá swár but. ⁸ Bázénéá Issáay wasshátk kanagá, áiy ráhay sará wati shál o cháder chérgéján kortant. Dega bázénéá, cha machkadag o dhagárán drachkáni thál o ták borret o ráhay sará ér kort. ⁹ Issáay péshromb o padrombén mardom, kukkár kanáná gwashagá atant:

“Hushiáná,*
mobáarak bát hamá ke pa
Hodáwanday námá kayt!†

¹⁰ Shogr ent ke may bonpirok Dáuday bádsháhi padá barjáh dáruga bit. Hushiáná, borzén arshá!”

¹¹ Gorhá Issá Urshalimá átk o mazanén parasteshgáhá shot. Ódá, áiá parasteshgáhay chárén kondháni har chizz cháret. Bale béwahd at, paméshká gón wati dwázdahén moridán Bayt-Anyáyá shot.

Enjiray drachkay hoshk bayag
(Mattá 21:18-19)

¹² Domi róchá, wahdé Issá o áiy morid cha Bayt-Anyáyá dar kaptant, ráhá Issá shodig but. ¹³ Áiá cha durá enjiray drachké dist ke táki sabz o baz atant. Drachkay nazziká shot tán begendit bárén bar ent yá na. Bale wahdé raset, abéd cha táká dega hecchi nadist, chiá ke enjiray baray mósom naat.‡ ¹⁴ Gorhá gón drachká gwashti: “Cha ed o rand, hechkas cha taw baré mawarát.” É habar moridán eshkot.

Cha mazanén parasteshgáhá sawdageráni dar kanag

(Mattá 21:12-17; Luká 19:45-48;
Yuhanná 2:13-22)

¹⁵ Anchosh ke Urshalimá sar butant, Issá mazanén parasteshgáhay péshjáhá§ shot o ódá sawdager o grákáni* gallénag o dar kanagá goláésh but. Zarr badal kanókén sarrápáni mizz o barónki chappig kortant o kapót bahá kanókáni korsi o tahtagi dawr dátant.

¹⁶ Mazanén parasteshgáhay péshjáhá, tájeráná málay barag o áragi ham naesht. ¹⁷ Mardomi tálim dátant o gwashti: “Záná, Hodáay Ketábá nebisag nabutag: *Mani lóg sajjahén kawmáni dwá o parasteshay jágah bebit,*† bale shomá dozzbázaré kortag.” ¹⁸ Wahdé mazanén dini péshwá o Sharyatay zánógerán é habar eshkot, áiy koshagay johdesh kort. Bale torsetesh, chiá ke sajjahén mardom cha Issáay tálimán hayrán o habakkah

* **11:9** 11:9 Hushiáná, bezán “mára annun berakkén”. † **11:9** 11:9 Zabur 118:26. ‡ **11:13** 11:13 Enjiray bémósomén baré ham hast ke áiá sohayliga gwashant o shodigén mardom géshter áiá warant. Edá, pa Issáay managá Urshalimay tayár nabayag, bébarén enjiray drachkay tábiré. Urshalim ham, é enjiray drachkay dhawlá, sál 70 Miládiá bérán o tabáh but. § **11:15** 11:15 Péshjáh, bezán péshgáh, lógay chárdiwál, sahn. * **11:15** 11:15 Grák, bezán á ke sawdá zurit. Arabi o Pársiá “moshtari, kharidár”. † **11:17** 11:17 Eshayá Nabiay Ketáb 56:7.

atant. ¹⁹ Bégáh ke but, Issá o áiy morid cha shahrá dar kaptant.

*Enjiray drachkay ebrat
(Mattá 21:20-22)*

²⁰ Domi sohbá, ráhá hamá enjiray drachkesh dist ke nun cha boná hoshk butagat. ²¹ Petros, Issáay pésarigén habaray yát o tránagá kapt o gwashti: “Wájah! Bechár, é drachk ke taw bad-dwái kort gimmortag.” ²² Issáyá passaw dát: “Hodáay sará báwar kanét, ²³ shomará rásténa gwashán, agan kaséa setk o báwar bebit o é kóhá begwashit: ‘Watá cha edá chest kan o daryáay tahá dawr beday’ o wati gwashtagén habaray sará delá shakk mayárit o báwar bekant, á wahdi pa áia anchosha bit. ²⁴ Paméshká shomará gwashán, harché ke wati dwáyáni tahá lóthét, báwar kanét ke shomará rasetag o shomará dayaga bit. ²⁵ Harwahdá ke pa dwáyá óshtét, agan shomará gón yakkéa gelage hast, wati dwáay tahá áia bebakshét, tánke shomay ásmáni Pet ham, shomay gonáh o mayarán bebakshit. ²⁶ Bale agan shomá mabakshét, shomay ásmáni Pet ham shomay gonáh o mayarána nabakshit.” ‡

*Issáay wák o ehtiár
(Mattá 21:23-27; Luká 20:1-8)*

²⁷ Issá o áiy morid, padá Urshalimá átkant. Anchosh ke Issá mazanén parasteshgáhay péshjáhá gám janagá at, mazanén dini péshwá, Sharyatay zánóger o kawmay kamásh áiy kerrá átkant. ²⁸ Jostesh kort: “Taw gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanay? Kayá tará é káráni kanagay ehtiár dátag?” ²⁹ Issáyá passaw dát o gwasht: “Maná ham cha shomá josté hast, mani passawá bedayét, tán man ham shomará begwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán. ³⁰ Yahyáyá pákshódi dayagay ehtiár, cha ásmáná rasetagat yá cha ensánay némagá? Passaw bedayét!” ³¹ Áyán watmánwatá shawr o saláh kort o gwashtesh: “Agan begwashén cha ásmáná at, gorchá gwashit: ‘Pa ché áiy

sará imánó nayáwort?’ ³² Agan begwashén cha ensánay némagá at...?” É habaresh démá nabort chiá ke áyán cha mardomán torset, pa é háterá ke mardom Yahyáyá barhakkén nabié hesáb kanagá atant. ³³ Paméshká passawesh dát: “Má nazánén.” Issáyá gwasht: “Gorchá man ham shomará nagwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán.”

12

*Badén bágpanáni mesál
(Mattá 21:33-46; Luká 20:9-19)*

¹ Issáyá, randá gón mesál o darwar wati habar gón áyán bongéj kort o gwashti: “Mardéa anguri bágé addh kort. Áiy chapp o chágerdá pall o pasili bast, pa anguráni shiragay geragá kall o kombé jórhi kort o pa negahpániá yak borjé ham basti. Randá bági pa konandahkári o zamán* lahtén bágpanay dastá dát o wat saporéa shot. ² Wahdé anguray mósom but, áia hezmatkáré zamánzurén bágpanáni kerrá ráh dát tán cha bágá kammé nibag byárit, ³ bale bágpanán é hezmatkár latth o koth kort o gón hórk o háligén dastán per tarrént. ⁴ Gorchá, hodábondá† dega hezmatkáré dém dát. Áyán, áiy sar ham próst o béezat kort. ⁵ Padá dega hezmatkáré rawáni dát o bágpanán á ham jat o kosht. Hamé dhawlá, áia dega bázén hezmatkáré ráh dát, bale bágpanán lahtén jat o lahtén kosht. ⁶ Nun pa ráh dayagá áiy kerrá yak kasé pasht kaptagat, áiy dóstén mardénchokk. Godhsará, wati hamá chokki rawán dát, hayáli kort balkén áiy ruá bedárant. ⁷ Bale bágpanán watmánwatá gwasht: ‘Bágay mirás barók hamesh ent, byáét eshiá ham koshén, tánke melk o mirás may bebant.’ ⁸ Gorchá gept o koshtesh o jónesh cha bágá dhann, dawr dát.” ⁹ Issáyá jost kort: “Nun shomay gománá bágay hodábond ché kant? Á kayt, bágpanána koshit o bágá dega bágpanáni dastá dant. ¹⁰ Záná, shomá Pákén Ketábá nawántag:

‡ 11:26 11:26 Lahtén daznebeshtá, band 26 nést.

* 12:1 12:1 Konandahkári o zamán, bezán paymánkári, ejáray sará, thékah. † 12:4 12:4 Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb.

Á seng ke bánbandén ostáyán‡pasond
nakort o nazort
hamá seng, bonhesht‡but.

11 É Hodáwanday kár ent o
may chammán ajab ent.”*

12 Nun áyán lóthet Issáyá dazgir
bekanant, chiá ke zántesh Issáyá é mesál
hamáyáni bárawá áwortag, bale cha
mardomána torsetesh. Gorhá Issáesh
esht o shotant.

Máliátay bárawá
(Mattá 22:15-22; Luká 20:20-26)

13 Randá, áyán lahtén Parisi o Hirudi
Issáay kerrá rawán dát tán áiá cha
áiay jenday habarán mán begisshéant.

14 Nun átk o jostesh kort: Oo ostád! Má
zánén ke taw tachk o rástén mardomé
ay o harché gwashay pa rástíá gwashay
o hechkaséay némagá nageray, chiá ke
sajjahénán pa yak chamméá cháray o gón
rásti o delsetki Hodáay ráhá sója dayay.
Bárén, Rumay bádsháh Kaysará, song o
máliát dayag rawá ent yá na? Má áiá
máliát bedayén yá madayén? 15 Issáyá
áyáni é dotal o dopósti zánt o gwashti:
“Chiá maná chakkásagá ét? Yak dinaré
byárét tán bechárán.” 16 Áyán dinaré
áwort. Josti kort: “Eshiay sará kai
nám o naksh per ent?” Áyán passaw
dát: “Kaysaray.” 17 Nun Issáyá gwasht:
“Gorhá Kaysaraygá Kaysará bedayét o
Hodáaygá Hodáyá bedayét.” Cha é pas-
sawá, á hayrán o habakkah mantant.

Áherat o sáng o sur
(Mattá 22:22-33; Luká 20:27-40)

18-19 Randá, lahtén Saduki, ke áheratay
namannók ant, Issáay kerrá átk o jostesh
kort: “Oo ostád! Mussáyá pa má nebesh-
tag: *Agan kaséay sur kortagén bráté
bé chokká bemerit o janózámí zendag
bebit, gorhá áiay brát báyard ent gón
á janózámá sur bekant tánke chokk o
rand o ráhé pa wati brátá bellit.*† 20 É
dhawlá, hapt brát atant. Awali brátá jané

gept o bé chokká mort, 21 gorhá domi
brátá gón á janózámá sur kort, bale á
ham bé chokká mort. Saymi brát ham,
hamé dhawlá. 22 Cha haptén brátán
hechkasá pa wat rand o ráhé naesht.
Godhsará, á janén ham mort. 23 Nun
taw begwash, áheratay róchá é janén
kojám brátayga bit? Chiá ke har haptén
brátán bárig bárigá gón áiá sur korta-
gat.” 24 Issáyá gwasht: “Shomá gomráh
naét? Parchá ke na cha Pákén Ketábán
chizzé sarkecha warét o na Hodáay wák
o zórá sarpada bét. 25 Mordag ke jáha
janant, na sura kanant o na sur dayaga
bant, ásmáni préshtagáni dhawlá bant.
26 Mordagáni padá zendag bayag o jáh
janagay bárawá, záná shomá Mussáay
ketábá bon geptagén dhólokay‡ kessah
nawántag, ke Hodáyá gón Mussáyá chón
habar kort? ‘*Man án, Ebráhémay Hodá,
Eshákay Hodá o Ákubay Hodá.*’§ 27 Bezán
á, mordagáni Hodá naent, zendagénáni
Hodá ent. Shomá báz rad wártag.”

Masterén hokm
(Mattá 22:34-40; Luká 10:25-28)

28 Cha Sharyatay zánógerán yakké,
áyáni é habarán gósh dáragá at o áiá
máret* ke Issá sharr passaw dayagá ent,
nazziká átk o josti kort: “Sharyatay mas-
terén hokm kojám ent?” 29 Issáyá pas-
saw dát: “Sharyatay masterén hokm esh
ent: ‘*Oo Esráil! Gósh dár: Hodáwand,
may Hodá, yektáén Hodá ent,* 30 wati
*Hodáwandén Hodáyá, pa del, gón saj-
jahén ján o sáh, gón sajjahén pahm o
pegr o gón sajjahén was o wáká dóst
bedár.*† 31 Dómi hokm esh ent: ‘*Gón
wati hamsáhegá wati jenday paymá mehr
bekan.*‡ Cha é doénán, dega mas-
terén hokm nést.” 32 Gorhá, Shary-
atay zánógerá gwasht: “Oo ostád! Taw
sakk rást o sharr gwasht, pa rásti ke
Hodá yakké o abéd cha áiá, Hodáé nést.
33 Áiá pa del, gón sajjahén pahm o pegr
o sarjamén was o wáká dóst dárag o

‡ 12:10 12:10 Bánbandén ostá hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. § 12:10 12:10 Bonhesht, bezán lógay
awali hesht yá seng. * 12:11 12:11 Zabur 118:22-23. † 12:18-19 12:18-19 Sharyatay Dómi Rahband 25:5 o
rand. ‡ 12:26 12:26 Dhólok, bezán gyábáni konthagi jarré ke polli espét ant. § 12:26 12:26 Dargwaz 3:6.
* 12:28 12:28 Márag, bezán mahsus kanag. † 12:30 12:30 Sharyatay Dómi Rahband 6:4 o rand. ‡ 12:31
12:31 Láwián 19:18.

hamsáhegá wati jenday paymá mehr kanag cha sajjahén hayrátién sóchagi tohpah o sajjahén korbánigán sharter ent.”³⁴ Wahdé Issáyá dist áia dánáén passawé dát, gwashti: “Taw cha Hodáay bádsháhiá dur naay.” Cha ed o rand, hechkasá del nakort cha Issáyá chizzé jost bekant.

Masih kai chokk ent?

(Mattá 22:41-46; Luká 20:41-44)

³⁵ Wahdé Issáyá, mazanén parasteshgáhá tálíma dát, josti kort ke “Sharyatay zánóger che paymá gwashant MasihDáud bádsháhay chokk ent?”³⁶ Dáudá wat cha Hodáay Pákén Ruhay shobén o elháma gwashtag:

Hodáwandá gón mani Hodáwandá§gwasht

mani rástén némagá benend

tán hamá wahdá ke tai dozhmenán tai pádáni chérá dawr bedayán.*

³⁷ “Agan Dáuday jend, Masihá wati Hodáwanda gwasht, gorhá á chón Dáuday chokk buta kant?” Mardománi mocchiá gón wasshi o shádehi, Issáyay habar gósha dásht.

Issá Sharyatay zánógerán páshka kant

(Mattá 23:1-36; Luká 20:45-47)

³⁸ Padá, Issáyá wati tálímáni tahá gwasht: “Cha Sharyatay zánógerán hozzhár bét ke áyán, drájén jámag o kabáh gwará kanag dósta bit o bázaráni tarr o gardá, cha mardomán wasshátk o drahbáta lóthant.”³⁹ Kanisaháni sharterén jáhán gechéna kanant o mehmánián, awali reday nendagesh pasond ent.⁴⁰ Janózámáni lógán gón málwáriá barant o pa pésh dáragá wati dwá o sanáyán drájkassha kanant. Eshán sakterén sezá o padmozza rasit.”

Janózáméay pákwandhi hayrát

(Luká 21:1-4)

⁴¹ Issá, mazanén parasteshgáhay hayrátáni pétiay† dém pa démá nesh-tagat o hamá mardomán cháragá at ke é pétiá zarresh dawra dát. Cha

zardarán bázénéá, zyadahén zarré ér kort.⁴² Gorhá, garib o béwasén janózámé átk o do paysahi‡ pétiá mán kort.⁴³ Nun Issáyá morid wati kerrá lóthetant o gwashti: “Shomará rásténa gwashán, é béwasén janózámá cha á sajjahénán géshter zarr pétiá mán kort.⁴⁴ Chiá ke á degarán cha wati géshén málá chizzoké dát, bale é janózámá, gón wati nézgári o garibiá, harché ke áia hastat dáti, bezán wati sajjahén bonmál.”

13

Áyókén zamánagay bárawá Issáy péshgói

(Mattá 24:1-14; Luká 21:5-19)

¹ Wahdé Issá cha mazanén parasteshgáhá dar áyagá at, cha moridán yakkéá gón áia gwasht: “Oo ostád! Bechár chónén dhawldárén seng o dhok ant o chónén shawkén lóg o márhi.”² Issáyá passaw dát: “É dhawldárén lóg o márhiána genday? Cha eshán yak sengé ham domi sengay sará namánit, sajjahénána próshant o karójant.”

³ Wahdé Issá mazanén parasteshgáhay dém pa démá Zaytunay kóhay sará nesh-tagat, Petros, Ákub, Yuhanná o Andriás áia y kerrá átkant o pa halwat o ehwaté jostesh kort:⁴ “Márá begwash, baren, é prosht o prósh kadéna bit o eshiay nazzik bayagay nesháni chi ent?”⁵ Issáyá habar bongéj kort o gwashtant: “Hozzhár bét, kasé shomará gomráh makant.⁶ Bázéné mani námá kayt o gwasht: ‘Man hamá án’ o bázénéá gomráha kant.⁷ Wahdé jangáni kukkára eshkonét o áyáni hál o habar shomay góshána kapit, matorsét o paréshán mabét. Allam é dhawlá bit, bale angat halásiay wahd nayátkag.⁸ Yak kawmé dega kawméay sará o yak hokumaté dega hokumatéay sará páda kayt. Bázén molk o jágahán zeminchandha* bit o kahta kapit. É, tahná zank o záyagay dardáni bendát ent.

§ 12:36 12:36 Mani Hodáwand, bezán Issá Masih. * 12:36 12:36 Zabur 110:1. † 12:41 12:41 Péti, bezán sanduk. ‡ 12:42 12:42 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “do lepton ke yak kodrantesay arzeshi hastent”. Lepton á zamánagay gwandhterén zarr. * 13:8 13:8 Zeminchandh, bezán zelzelah. † 13:9 13:9 Hakdiwán, bezán ámidges, dádgáh.

⁹ “Hozzhár bét! Shomará hakdiwánáni† démá pésha kanant, kanisaháni tahá janant o pa manigi, hákem o bádsháháni démá óshtárénant. Gorhá shomará sharrén móhé rasit ke pa man gwáhi bedayét. ¹⁰ Bale pésará báyard ent ke mani wasshén mestág pa sajjahén kawmán jár janag bebit. ¹¹ Harwahd ke shomará gerant o hakdiwánána barant, cha péshá paréshán mabét ke ‘má ché begwashén.’ Á wahdá, har chizzé ke shomará sój dayaga bit, hamáia begwashét. Chiá ke gwashók shomá naét, Hodáay Pákén Ruh ent. ¹² Brát wati brátá dróhit o kóshárénit o pet wati chokká, chokk cha wati pet o mátá yágia bant o áyána kóshárénant. ¹³ Sajjahén mardom, pa mani námaygi cha shomá naprata kanant. Bale hamá ke tán áherá sakkiána saggit, á rakkít.

Torsnákén wahd o jáwar
(Mattá 24:15–28; Luká 21:20–24)

¹⁴ “Wahdé shomá á ‘palit o bérán kanókén bazhnáká’‡ hamá jágahá gendét ke áiy jágah naent,” wánók bezánt o sharr sarpad bebit, “hamá ke Yahudiahá ant dém pa kóhán betachant. ¹⁵ Á ke bán o bádgiray sará ent pa chizzéay zuragá jahlá ér makapit o lógá marawt o ¹⁶ á ke dhagáráni sará kesht o keshará ent, wati kabáhay zuragá per matarrit. ¹⁷ Á róchán, apsóz pa lápporr o chokmátén janénán. ¹⁸ Dwá bekanét ke é chizz zemestáná mabit. ¹⁹ Chiá ke hamá róchán, anchén sakki o sórié kapit ke áiy mesál, cha hamá róchá ke Hodáyá jahán jórhéntag tán é wahdá nayátkag o hechbar ham nayayt. ²⁰ Agan Hodáwandá á sakkiáni róch kamter makorténant, hech mardomé narakketagat. Bale pa wati gechén kortagénáni háterá, á róchi kamter kortagant. ²¹ Á wahdá, agan kasé shomará begwashit: ‘Bechár, Masih edá ent’ yá ‘bechár, ódá ent,’ báwar makanét. ²² Chiá ke drógén masih o drógén nabi jáha janant o nesháni o ajekkái pésha dárant. Wati sajjahén

zóra janant ke gechén kortagénán ham gomrah bekanant. ²³ Nun sharr hósh o sár kanét, chiá ke é sajjahén jáwaráni bayagá pésar man shomará hál dátag.

Issáay per tarrag
(Mattá 24:23–44; Luká 21:25–38)

²⁴ “Á róchán, cha é sakki o sórián o rand, róch tahára bit, máha nadrapshit§ o máhekánia nabit, ²⁵ estár ham cha ásmáná kapant o ásmáni zór o wák larzénaga bant. ²⁶ Á wahdá, mardom Ensánay Chokká gendant, ke gón mazanén wák o twán o shán o shawkaté cha jambaráni nyámá kayt. ²⁷ Gorhá préshtagán ráha dant o cha chárén gwátán, bezán cha zeminay hand o damagán tán ásmánay goddhi marz o simsarán, wati gechén kortagén mardomán yakjáha kant.

²⁸ “Nun cha enjiray drachká dars o sabak begerét. Anchosh ke áiy thál narma bant o táka trokkant, gorhá zánét ke garmágay mósom nazzik ent. ²⁹ Hamé dhawlá, wahdé é chizzána gendét, wata zánét ke mani áyagay wahd nazzik ent o darwázagay dapá rasetagán. ³⁰ Shomará rásténa gwashán, tán é sajjahén jáwar mayáyant é nasl o padréch halása nabit. ³¹ Zemin o ásmán gára bant, bale mani habar hechbar gár o zyána nabant. ³² Hechkasa nazánt ke á róch o á sáhat kadéna rasit, na ásmánay préshtaga zánant o na chokk, Peta zánt o bass.

³³ “Tayár o hozzhár bét! Chiá ke nazánét á wahd o damán kadéna kayt. ³⁴ Mani per tarragay mesál, hamé dhawlá ent ke mardé dur o drájén saporéa berawt, roksat kanagay wahdá, sajjahén hezmatkáráni kár o bárán sar o sój bekant o negahpáná hokm bedant: ‘Sár o hozzhár bay!’ ³⁵ Shomá nazánét ke lógay hodábond kojám róch o che wahdá kayt; bégáhá, shapnémá, bámgwáhá yá sabáhay wahdá? Paméshká sár o hozzhár bét. ³⁶ Chosh mabit ke hodábond anágat* byayt o begendit ke shomá wáb

‡ 13:14 13:14 “Palit o bérán kanókén bazhnák” yak chizzé ke nabáyad ent mazanén parasteshgáhá byayt.
§ 13:24 13:24 Drapshag, bezán shahm janag, rozhná bayag, jalashkag. * 13:36 13:36 Anágat, bezán yak anágat, achának, nághán.

ét. ³⁷ Anchosh ke man shomará gwashagá án, sajjahénána gwashán: Hozhár bét!”

14

Issáay koshagay pandal o sázesh

(Mattá 26:1-5; Luká 22:1-2; Yuhanná 11:45-54)

¹ Sargwaz* o béhomirén nánay aidá† do róch pasht kaptagat, mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger, ráh o nimmóné shóház kanagá atant tán gón repk o pandal, Issáyá begerant o bekóshárenant. ² Bale gwashtesh: “Aiday róchán na, chosh mabit ke mardom áshóp bekanant.”

Janéné Issáyá atra moshit

(Mattá 26:6-13; Yuhanná 12:1-8)

³ Issá, Bayt-Anyáyá hamá Shamunay lógá mehmán at ke cha jozámay nádráhiá dráh butagat. Hamódá, yak janéné gón sengmarmarén atrdánéá Issáay gwará átk, atrdáná sombolay‡ gehter o gránbaháén atr mán at. Áiá atrdán pach kort o atr, Issáay sará chandhetant. ⁴ Ódá, lahtén neshtagén mardom cha é kará wati delá nawassh but o gwashtesh: “Chiá é atr zawál kanag but? ⁵ É atr, cha sésad dinará géshterá bahá butagat o zarr, garib o nézgárán dayag butagatant.” Paméshká, nun á janéná mayárig kanagá atant. ⁶ Bale Issáyá gwasht: “Belléti, shomá pa ché eshiá ranjénagá ét? É janéná gón man nékié kortag. ⁷ Garib o nézgár, modám shomay kerrá ant o shomá harwahd ke belóthét gón áyán néki korta kanét, bale man har wahd gón shomá gón naán. ⁸ Éshíá pa mani kabr kanagay tayáriá, wati hezmat sarjam kort o mani sará atr chandhet. ⁹ Shomará rásténa gwashán, sajjahén donyáyá, har kondhé ke mani wasshén mestág jár janaga bit, é janén o eshiay kár ham yát kanaga bit.”

Yahudá Issáyá dróhit

(Mattá 26:14-16; Luká 22:3-6)

¹⁰ Yahudá Eskaryuti, ke cha Issáay dwázdahén moridán yakké at, mazanén dini péshwáyáni kerrá shot tánke Issáyá bedróhit o áyáni dastá bedant. ¹¹ Á cha Yahudáay habaray eshkonagá báz wassh butant o labzesh kort áiá chizzé zarr bedayant. Nun, Yahudá gwam o gégén wahd o móhéay shóházá at ke Issáyá áyáni dastá bedant.

Sargwazay aiday tayári

(Mattá 26:17-30; Luká 22:7-23)

¹² Béhomirén nánay aiday awali róchá, ke gwarándhay korbánig kanagay róch at, moridán cha Issáyá jost kort: “Ché lóthay, Sargwazay aiday shámay tayáriá kojá bekanén ke taw bwarayi?” ¹³ Gorhá, Issáyá cha moridán do kas dém dát o gwashti: “Shahrá berawét, ódá mardé gendét ke ápi kunzagé gón enti, áiy poshtá rawán bét. ¹⁴ Hamá lógá ke á rawt, shomá ham berawét o lógay wáhondá begwashét: ‘Ostád josta kant: Mehmánhánah kojá ent ke man gón wati moridán Sargwazay shámá hamódá bwarán?’ ¹⁵ Á mard, shomará wati lógay sarborá, práhén bán o diwánjáhé pésha dárit ke ódá har chizz hast o tayár ent, shámay tayáriá hamódá bekanét.” ¹⁶ Doén morid shot o shahrá rasetant. Ódá, áyán har chizz hamá paymá dist ke Issáyá gwashtagat. Sargwazay shámesh hamódá tayár kort.

¹⁷ Bégáh ke but, Issá gón dwázdahén moridán hamódá átk. ¹⁸ Wahdé parzónagay sará neshtagatant o shám waragá atant, gwashti: “Báwar kanét, cha shomá yakké ke annun gón man neshtag o shám waragá ent, maná dróhit o dozhmenáni dastá dant.” ¹⁹ Morid paréshán o deltaparkah§ butant o báríg bárígá jostesh kort: “Wájah! Man wa naán, na?” ²⁰ Issáyá passaw dát: “Cha shomá dwázdahénán yakké, hamá ke annun gón man hamkásag ent.” ²¹ Chiá ke hamá dhawlá ke nebisag butag, Ensánay Chokk cha é donyáyá rawagi

* **14:1** 14:1 Eshíá Sargwazay aid paméshká gwashant ke, cha Mesriáni chérdastiá Yahudiáni ázátiay wahdá, markay préshtag cha Yahudi chokkáni koshagá sar gwast. † **14:1** 14:1 Béhomirén nánay aid, Sargwazay aidá rand hapt róchay tahá geraga bit. ‡ **14:3** 14:3 Sombol washbóén gol o pollé. § **14:19** 14:19 Deltaparkah, bezán paréshán, deltrakk.

ent, bale bazhn o apsóz pa hamáia ke Ensánay Chokká dróhit. Pa áia sharter at ke hechbar cha mátá pédá mabutén.

Goddhi shám

²² Wahdé shám waragá atant, Issáyá nagané zort, shogri gept, chondh chondh kort o moridána dáti. Gwashti: “Bezuré! É mani jesm ent.” ²³ Padá jámé zorti, Hodáay shogri gept, moridána dáti o sajjahénán cha á jámá nóshet. ²⁴ Nun gwashti: “É mani nókén ahd o karáray hón ent ke pa bázénéá réchaga bit. ²⁵ Shomará rásténa gwashán, nun dega baré anguray dahl o samará nanóshán tán hamá róchá ke Hodáay bádsháhiá padá benósháni.” ²⁶ Hodáay sepat o sanáyá* rand, dém pa Zaytunay kóhá ráh geptant.

Petrosay enkáray péshgói

(*Mattá 26:31–35; Luká 22:31–34; Yuhanná 13:36–38*)

²⁷ Issáyá gón moridán gwasht: “Shomá sajjahén thagala warét o maná yalaha kanét. Chiá ke nebisag butag: *Man shopánká janán o pas sheng o shánga bant.*† ²⁸ Bale zendag bayag o jáh janagá rand, cha shomá pésar Jalilá rawán.” ²⁹ Petrosá darráent: “Agan sajjahén thagal bwarant o tará yalah bedayant, man hechbar thagala nawarán.” ³⁰ Issáyá gwasht: “Tará rásténa gwashán, hamé maróchi, haw enshapi, taw, tai jend, cha korósay domi bángá pésar, mani pajjáh áragá say randá enkára kanay o namanay.” ³¹ Petrosá pa deljami gwasht: “Agan gón taw mani sar ham berawt, cha tai pajjáh áragá hechbara nabajján.” É dega sajjahén moridán ham anchosh gwasht.

Issáay dwá

(*Mattá 26:36–46; Luká 22:39–46*)

³² Issá o áiy morid, Jetsimáni námén jágahéá shotant. Gón áyán gwashti: “Hamedá bedárét, mana rawán o dwá kanán.” ³³ Petros, Ákub o Yuhannái wati hamráh kortant. Anágat, yak mazanén andóh o bétáhirié‡ áiy jesm o jáná nesht. ³⁴ Gón áyán gwashti: “Sakk paréshán

án, gam o andóhán maná markig kortag, shomá edá bedárét, mawapsét o ágáh o hozzhár bét.” ³⁵ Cha ódá kammé dénterá shot, dém pa chér kapt o dwá kanán gwashti: “Oo mani Pet! Agan buta kant, é sakkén sáhatá cha mani sará bethagalén.” ³⁶ Padá gwashti: “Abbá, oo mani Pet! Tai dastá har chizz buta kant, é sakkiáni jám o pyálahá cha man dur kan o bethagalén. Bale á dhawlá na ke mana lóthán, hamá dhawlá ke taw lóthay.” ³⁷ Wahdé Issá per tarret, disti ke á wáb ant. Gorhá gón Shamun Petrosá gwashti: “Shamun! Wáb ay? Nabut yak sáhaté ham ágáh bemánay? ³⁸ Hozzhár bét o dwá kanét tánke ázmáesh o chakkásá makapét. Ruh, tayár o morádig ent, bale jesm nezór o nátwán.” ³⁹ Yak baré padá pa dwá kanagá shot o hamá dwái kort. ⁴⁰ Wahdé per tarret, disti padá wáb ant. Áyáni chamm rohézag o wábénag atant o nazántesh áia ché passaw bedayant. ⁴¹ Saymi randá, padá moridáni kerrá átk o gwashti: “Angat ham waptag o árám kanagá ét? Bass ent! Á wahd o sáhat rasetag. Nun Ensánay Chokk dróhag o gonahkáráni dastá dayaga bit. ⁴² Pád áét berawén! Á ke maná dróhit, pédák ent.”

Issáay dazgir kanag

(*Mattá 26:47–56; Luká 22:47–53; Yuhanná 18:3–12*)

⁴³ Issá angat habará at ke cha dwázdahén moridán yakké, bezán Yahudá, átk o raset. Áia rombé mardom hamráh at ke zahm o latthesh gón at. É romb, cha mazanén dini péshwá, Sharyatay zánóger o kawmay kamásháni némagá ráh dayag butagat. ⁴⁴ Yahudáyá áyáná é nesháni dátagat: “Hamáia ke mana chokkán, Issá hamá ent. Áia dazgir kanét o gón mohr o mohkamén negahpánié bebarét.”

⁴⁵ Gorhá, Yahudá tachkátachk Issáay kerrá átk o gwashti: “Oo ostád!” Randá, Issái chokket. ⁴⁶ Yahudáay hamráhán Issá gept o dazgir kort. ⁴⁷ Cha Issáay hamráhán yakkéá wati zahm kasshet o

* **14:26** 14:26 Bezán Zabur 115–118. † **14:27** 14:27 Zakaryá Nabiay Ketáb 13:7. ‡ **14:33** 14:33 Bétáhiri, bezán béarámi, békarári. § **14:47** 14:47 Orosh, bezán hamlah.

masterén dini pëshwáay nawkaray sará oroshŠ bort o áiy góshi sest. ⁴⁸ Issáyá gón hamá mardomán ke áiy dazgir kanagá átkagatant, gwasht: “Záná, man yági o rahzané án ke gón zahm o latthán pa mani geragá átkagét? ⁴⁹ Man har róch, shomay démá mazanén parasteshgáhá tálím dátag o shomá maná nageptag. Bale Pákén Ketábáni habar báyad ent sarjam bebant.” ⁵⁰ Á wahdi, moridán á yalah dát o jestant. ⁵¹ Warnáé ke liloméⁿ* jámagé gwará ati o bass, Issáay randá gón kapt, áesh ham gept. ⁵² Bale dazgir kanagay wahdá, áiy jámag lakosht o á jándará tatk.

Issá, sarókáni diwáná

(Mattá 26:57-68; Luká 22:54-55, 63-71; Yuhanná 18:13-14, 19-24)

⁵³ Issáay dazgir kanókán, Issá zort o masterén dini pëshwáay kerrá bort, hamódá é dega mazanén dini pëshwá, kawmay kamásh o Sharyatay zánóger mocch atant. ⁵⁴ Petros ham dur durá Issáay randá rawán at, masterén dini pëshwáay lógay pëshjáhá potert o gón hezmatkárán ásay kerrá nesht o dastáni tápagá lagget. ⁵⁵ Mazanén dini pëshwá o sarókáni diwánay sajjahén básk,† pa Issáay markay sezá dayagá sháhediay shóházá atant, bale sháhed néstat. ⁵⁶ Bázénéá, drógén sháhedi dát, bale áyáni habar gón yakdomiá yakk o hamdap naatant. ⁵⁷ Dega lahtén, pa drógén sháhedi dayagá pád átk o gwashtesh: ⁵⁸ “Má eshkotag ke é mardá gwashtag: ‘Man ensánay addh kortagén é mazanén parasteshgáhá karóján o próshán o say róchay tahá yakké bandán ke ensánay jórhéntagéna nabit.’ ” ⁵⁹ Bale á sháhedáni habar ham yak dhawlá naatant. ⁶⁰ Masterén dini pëshwá pád átk o sajjahénáni démá cha Issáyá josti kort: “Tai bárawá chónén sháhedi dayagá ant? Esháni hech passawa nadayay?” ⁶¹ Bale Issá bétawár at o hech passawé nadáti. Masterén dini pëshwáay padá cha áiyá jost kort o gwashti: “Taw hamá

Masih, mazanshánén Hodáay Chokk ay?!” ⁶² Issáyá passaw dát: “*Man Hamá Án*, shomá yak róché gendét ke Ensánay Chokk, zóráwarén Hodáay rástén némagá neshtag. Cha ásmánay jambaráni tahá ham kayt.” ⁶³ Masterén dini pëshwáay wati gwaray jámag dert o gwashti: “Angat ham mára sháhed pakár ent? ⁶⁴ Shomá wat eshiay kopr eshкот. Nun shomay shawr o saláh chi ent?” Sajjahénán darráént: “Eshiy sezá mark ent.” ⁶⁵ Cha áyán lahténá, Issáay dap o démá toh kort,‡ áiy chammesh bastant, mosht o shahmátesh jat o gwashtesh: “Nun paygambari kan!” Sepáhigán, á gept o gón latth o shahmátán mán bast.

Petrosay enkár

(Mattá 26:69-75; Luká 22:56-62; Yuhanná 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Á wahdá ke Petros, jahlá, pëshjáhá neshtagat, cha masterén dini pëshwáay móledán yakké átk. ⁶⁷ Petrosi dist ke ásay démá neshtag o watá garm kanagá ent. Áiy némagá rogurogu cháret o gwashti: “Taw ham Issá Náseriay hamrah butagay!” ⁶⁸ Bale áiyá namannet o gwashti: “Na, mana nazánán o sarpada nabán ke taw ché gwashagá ay.” Gón é habará, dém pa darwázagá rahádag but. Hamé damáná korósá báng dát. ⁶⁹ Á móledá yak baré padá Petros dist o gón áyán ke ódá óshtátogatant, gwashti: “É mard ham cha hamáyán ent!” ⁷⁰ Bale Petrosá padá namannet. Kammé randterá, á ke ódá óshtátogatant, padá gón Petrosá gwashtesh: “Allamá taw cha hamáyán ay, chiá ke taw ham Jalilié ay.” ⁷¹ Bale Petrosá sawgend wárt o gwasht: “Mani sará Hodáay nálat bát agan dróg bebandán. É mardá ke shomá gwashét, mania nazánán.” ⁷² Hamé damáná korósá domi báng dát. Nun Petros, Issáay hamá habaray yát o tránagá kapt ke gwashtagati: “Cha korósay domi bángá pésar, say randá mani pajjááh áragá enkára kanay.” Nun delranj but o sakk gréti.

* **14:51** 14:51 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit. † **14:55** 14:55 Básk, bezán ozw, membrar.
‡ **14:65** 14:65 Toh kanag, bezán tok kanag.

15

Issá Pilátusay démá

(Mattá 27:1-2, 11-26; Luká 23:1-7, 13-25; Yuhanná 18:28-40)

¹ Sabáhá máhallah mazanén dini péshwá, kawmay kamásh, Sharyatay zánóger o sarókáni diwánay sajjahén básk hamshawr butant o Issáesh bast, gerrán kort o Pilátusay dastá dát. ² Pilátusá cha áia jost kort: “Taw Yahudiáni bádsháh ay?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwashagá ay.” ³ Mazanén dini péshwá áia sará bázén bohtám janagá atant. ⁴ Pilátusá padá jost kort: “Pa ché passawa nadayay? Bechár tai sará chinchok bohtám janagá ant.” ⁵ Issáyá hech passaw nadát. Pilátus hayrán mant.

⁶ Pilátusá, har sál aiday wahdá, cha Yahudi bandigán yakké, hamá ke mardomán belóthetén, ázáta kort. ⁷ Bandigáni tahá Bárábás námén mardé hastat. Gón hamá áshópián gerag butagat ke shóreshay wahdá hón o kóshesh kortagat. ⁸ Mardom, Pilátusay kerrá átkant, dazbandiesh kort o gwashtesh: “Har dábá ke taw gwastagén sálán kortag, embari ham hamá dábá bekan.” ⁹ Pilátusá jost kort: “Shomá lóthét ke Yahudiáni bádsháhá pa shomá ázát bekanán?” ¹⁰ Áia zántagat ke dini péshwáyán, Issá pa hasadd o konnat áia dastá dátag. Paméshká chosh gwashti. ¹¹ Bale dini péshwáyán mardom shórént o áshopéntant* tán cha Pilátusá Issáyá badalá, Bárábásay ázátiá belóthant. ¹² Pilátusá padá jost kort: “Gorhá é mardá ke shomá áia Yahudiáni bádsháha gwashét, chón kanán?” ¹³ Mardomán kukkár kort: “Salibi kassh!” ¹⁴ Pilátusá jost kort: “Chiá báren? Mayári chi ent?” Bale áyán géshter kukkár kort: “Salibi kassh!” ¹⁵ Gorhá Pilátusá, ke lótheti mardomán cha wat razá bekant, Bárábás

ázát kort o Issá, shallák janáént o dáti ke salibay sará bedranjanti.

Issáy sará kalág o rishkand

(Mattá 27:27-31; Yuhanná 19:1-3)

¹⁶ Sepáhigán, Issá wáliay kóth o márhiay péshjáhá bort o sepáhigáni sajjahén lashkar lóthet o mocch kort. ¹⁷ Áyán, bádsháhi jamurangén† kabáhé Issáyá gwará dát, cha dhangar o kontagán tájé jórhént o áia sará ér kort. ¹⁸ Gón kalág o rishkandé, sharap o ezzat dát o gwashtesh: “Drud o drahbát,‡ o Yahudiáni bádsháh!” ¹⁹ Latthesh sará jat, dap o démá toh kort o sojdaesh kort. ²⁰ Wahdé kalág o malandhesh hallént, gwaray jamurangén kabáhesh kasshet o áia jenday godesh padá gwará dátant. Randá, dém pa salib kasshagá bortesh.

Issá o salib

(Mattá 27:32-44; Luká 23:26-43; Yuhanná 19:17-27)

²¹ Hamá wahdá, Keriniay shahray§ Shamun námén mardé, ke Eskandar o Ruposay pet at, cha kesharán dém pa shahrá áyagá distesh. Sepáhigán pa bigár gept ke Issáyá salibá baddhá bekant. ²² Áyán, Issá hamá jágahá áwort ke námi “Joljotá” bezán “Kámpól” ent. ²³ Gorhá, sharábesh morr mán kort o pa waragá dát, bale Issáyá nawárt. ²⁴ Nun salibay sará dratkesh, pocch o póshákesh watmánwatá bahr kortant o pál jatesh ke báren kayá ché rasit.

²⁵ Sohbay wahd at* ke Issáesh salib kasshet. ²⁶ Mayárnámagay sará pa áia jorm o mayará chosh nebeshtagat: “Yahudiáni bádsháh.” ²⁷ Issáyá hamráhiá do yági o dozzesh ham salibay sará dratk, yakké rástén o domi chappén némagá. ²⁸ É dhawlá, Pákén Ketábay hamá péshgói sarjam but ke gwashit: *Á cha radkárán zánag but.*† ²⁹ Rahgwazán dozhmán dayán, wati sar chandhént o gwashtesh: “Oo mazanén parasteshgáhay

* **15:11** 15:11 Áshopénag, bezán pád kanag, tahrík kanag. † **15:17** 15:17 Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá banafshi gwashanti. ‡ **15:18** 15:18 Drud o drahbát, bezán salám o alayk. § **15:21** 15:21 Keriniay shahr annugén zamánagay Libiáay molká ent. * **15:25** 15:25 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “saymi sáhat”, bezán sáhat nohá. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but. † **15:28** 15:28 Eshayá Nabiay Ketáb, bahr 53, band 12. Lahtén daznebeshtá band 28 nést.

karójók ke gwashtaget: ‘Say róchá padá áiá addha kanán’! ³⁰ Nun watá berakkén o cha salibá ér á!’”

³¹ Hamé paymá mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger rishkand o maskará kanagá atant o gwashtesh: “Á dega mardomi rakkéntant bale watá rakkénta nakant. ³² Bell ke Masih, Esráilay bádsháh, nun cha salibá ér bekapit tánke má begendén o báwar bekanén.” Á doén ham ke gón áiá dár kasshag butagatant, Issáyá bad o rad gwashagá atant.

Issáy mark

(*Mattá 27:45-56; Luká 23:44-49; Yuhanná 19:28-30*)

³³ Némróchá beger tán bégáhay sayá, † sajjahén molk anáгат tahár but. ³⁴ Bégáhay sáhat sayá, § Issáyá chihál* jat: “*Elui, Elui, lemá sabaktani?*” (Bezán: Oo mani Hodá, oo mani Hodá! Taw chiá maná tahná esht?) † ³⁵ Ódá nazziká, lahtén óshtátagén mardomá wahdé eshкот, gwashtesh: “Bechárét, Elyásá tawár kanagá ent.” ³⁶ Cha áyán yakké tacháná shot, espanjé zort o tropshén sharábá missénti. Espanji dáréay sará bast o pa chussagá Issáyay némagá shahárt o gwashti: “Sabr kanét, bechárén bárén Elyás eshiay rakkénagá kayt yá na?” ³⁷ Gorhá, Issáyá borzén tawaréá chihál kasshet o sáh dát. ³⁸ Hamé wahdá, mazanén parasteshgáhay pardah, borzadá beger tán jahlád dert o do bahr but. ³⁹ Hamá pawji apsar ke Issáyay dém pa démá óshtátagat, wahdé disti ke áiá chón sáh dát, gorhá gwashti: “Béshakk é mard Hodáay Chokk at.”

⁴⁰ Lahtén janén dur óshtátag o chárágá at, gón áyán, Maryam Majdaliah, kasánén Ákub o Yusháay mát Maryam o Sálumah gón atant. ⁴¹ Wahdé Issá Jalilá at, é janén áiy hamráh atant o áiy hezmat o cholópagesh kortagat. Abéd cha eshán, dega bázén janéné ham ódá at ke áiy hamráhiá Urshalimá átkagatant.

† **15:33** 15:33 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “shashomi sáhatá beger tán nohomi sáhatá”, bezán maróchigén sáhatáni hesábá, némróchay dwázdahá beger tán bégáhay sayá. § **15:34** 15:34 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “nohomi sáhatá”. * **15:34** 15:34 Chihál, bezán dardnákén kukkár. † **15:34** 15:34 Zabur 22:1. * **16:2** 16:2 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “haptagay awali róchay”.

Issáy kabr o kapon

(*Mattá 27:57-61; Luká 23:50-56; Yuhanná 19:38-42*)

⁴² Á róch, Jomahay róch at o mardom, pa Shabbatay róchay árám kanagá, watá tayár kanagá atant. ⁴³ Issop námén mardé ke Arimátiáay shahray nendók at, sarókáni diwánay ezzatmandén báské at o wat ham Hodáay bádsháhiay rahchár o wadárig at. Jomahay bégáhá Pilátusay kerrá shot o gón bahádorri o deléri, Issáyay jónay baragay ejázati lóthet.

⁴⁴ Wahdé Pilátus sahiq but Issá chó zutt mortag, hayrán o habakkah mant o pawjiáni masteri lóthet tán bezánt ke Issá mortag yá na? ⁴⁵ Pawjiáni masteray sajjahén hál o habaráni eshkonagá rand, Issáyay jónay baragay ejázati dát. ⁴⁶ Issopá, lilomén godé bahá gept o áwort, áiy jón cha salibá ér gétk o hamá goday tahá kapon kort. Kabréay tahá ke cha pésará cha talará tráshag o tayár kanag butagat, Issái kabr kort o mazanén dhóké léth dayáná kabray dapá ér kort. ⁴⁷ Maryam Majdaliah o Yusháay mát Maryam, har doénán dist ke áesh kojá kall kort.

16

Issáy jáh janag

(*Mattá 28:1-10; Luká 24:1-12; Yuhanná 20:1-10*)

¹ Wahdé Shabbatay róch halás but, Maryam Majdaliah, Ákubay mát Maryam o Sálumahá, washbóén dárú gept ke Issáyay jóná charp kanant. ² Yakshambehay* bámgwáhá, dém pa Issáyay kabrá shotant. ³ Ráhá, watmánwat habar kanagá atant ke “bárén, kabray dapay dhóká kay pa má léthénit o dura kant?” ⁴ Bale wahdé nazzik rasetant distesh dhók, ke sakk mazan at, léthénag butag. ⁵ Kabrá ke potertant, distesh ke rástén némagá yak espétpóshén warné neshtag. Cha áiy gendagá, sakk hayrán o habakkah mantant. ⁶ Warnáyá gwashtit:

“Matorsét, shomá Issá Náseriay shóházá ét ke salib kasshag butag. Á zendag butag, jáhi jatag o edá naent. Bechárét, é hamá jágah ent ke edá áiy jón ér at. ⁷ Nun shomá berawét, Petros o á dega moridán sahig kanét ke Issá cha shomá pésar, Jalilá rawt. Anchosh ke wat shomará gwashtagati, hamódá áiyá gendét.” ⁸ Janén dar átk o cha kabray sará jestant. Á cha torsá larzag o drahága atant. Paméshká, gón hechkasá habaresh nakort.

Issáy záher bayag

(Luká 24:13-35; Yuhanná 20:11-18)

⁹ Yakshambehay sabáhá máhallah, cha wati jáh janagá rand, Issá cha sajjahénán pésar, Maryam Majdaliahay démá pad-dar but. É hamá Maryam ent ke Issáyá cha áiyá hapt jenn kasshetagat. ¹⁰ Á shot o hamáyáná háli dát ke Issáy hamráh butagatant o nun gréwán o mótk árán atant. ¹¹ Bale wahdé áyán é habar eshkot ke Issá zendag butag o Maryamá distag, báwawesh nakort.

¹² Randá, Issá dega shekl o dróshoméa, do moriday démá záher but ke dém pa yak kallagéa rawagá atant. ¹³ Á, padá átkant o é dega moridesh hál dátant, bale áyán ham báwar nakort.

Issá pa wati yázdahén moridán záhera bit

(Mattá 28:16-20; Luká 24:36-49; Yuhanná 20:19-23; Kásedáni Kár 1:6-8)

¹⁴ Randá, Issá wati yázdahén moridáni démá, hamá wahdá átk o záher but ke warák waragá atant. Issáyá, pa áyáni kambáwari o sengdeliá, á mayárig kortant chiá ke á mardománi habaresh báwar nakortagat ke Issáesh cha jáh janagá rand distagat. ¹⁵ Gón áyán gwashti: “Shomá donyáay sajjahén kawmáni kerrá berawét o wasshén mestágá sar kanét. ¹⁶ Harkas ke mani sará báwara kant o pákshódia kant, á rakkit. Bale kasé ke mani sará báwara nakant, mayáriga bit. ¹⁷ Báwarmandán, é nesháni góna bant: mani námay sará, jennán cha mardomána kasshant, nók nókén zobánán habara kanant, ¹⁸ márán

pa dasta gerant o agan zahrnákén chizz ham bwarant, áyán hech parwáha nabit. Gón báwarmandáni dast per moshagá, nádráh wassh o dráha bant.”

Issá ásmáná rawt

(Luká 24:50-53; Kásedáni Kár 1:9-11)

¹⁹ Anchosh ke Hodáwandén Issáyá gón áyán wati habar halás kortant, ásmáná barag but o Hodáay rástén némagá nesht. ²⁰ Morid, pa áiyá mestágay sheng o tálán kanagá, har molk o shahrá shotant o Hodáwand ham áyáni hamráh at o gón bázén mójezah o ajabbatén neshánián, wati habaráni barhakkii rást o pad-dar kort.†

† 16:20 16:20 Lahtén daznebeshtá, nohomi tán bistomi band néstant.

Pákén Enjil cha Lukáay kalamá Lukáay Enjilay pajjár

É ketábay nebisókay nám Luká ent. Á baladén dáktaré butag. Luká wat Esráilié nabutag. Cha áiy é ketáb o anchosh ham cha áiy domi ketáb, Kásedáni Kára, zánaga bit ke Yunáni zobánay zántkárén nebisóké butag.

Lukáyá é Enjil pa Tiupilos námén Rumay bádsháhiay kárendahéa nebeshtag. Wati ketábay bongéj o shoruhátá, “sharapdárén Tiupilosay” námá gipt, ke á Issáay sará báwarmandé butag o pa wati báwarmandiay mohrter kanagá wáhagdár butag.

Luká, Hodáwandén Issá Masihá sajjahén donyáay rakkénók o yak sarjamén ensanéay shekl o dróshomá pésha dárit. Wati é ketábá cha Issá Masihay mátay lápá kapag o pédá bayagá bongéja kant. Jalilay damagá, Issá Masihay Hodái hezmatkári o padá dém pa Urshalimá áiy sát o saparay sargwastá, pa red o banda gishhénit o kárit. Godhsará, Hodáwandén Issá Masihay mark o padá zendag bayag o gón wati moridán hór bayagay bárawá nebisit.

Bongéj

1-3 Sharapdárén wájah Tiupilos! Anchéen sargwast may nyámá* sarjam butagant ke Enjilay awali hezmatkárán cha bongéja,† hamé sargwast gón wati chammán distagant o randá pa má raséntagant. Bázénéa áyani bárawá nebeshtag o annun man johlánkén patth o pólé kortag o pa wat gehter distag ke áyan pa taw gón sharrén red o bandé

* **1:1-3** 1:1-3 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. † **1:1-3** 1:1-3 Bongéj, bezán bendát, shoru. ‡ **1:9** 1:9 Pál, bezán láthari, bay o shartbandi. § **1:11** 1:11 Anágat, bezán yak anágat, achának, nágahán. * **1:11** 1:11 Bósóch, bezán jágah yá darpé ke áiy sará yá tahá sóchoki dutta dayant. † **1:12** 1:12 Bah mánag, bezán sakk hayrán bayag, boh bayag. ‡ **1:15** 1:15 Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos.

benebisán, ⁴ tán hamá tálim ke taw gep-tagant, áyani rástiyay bárawá tai báwar mohr o mohkamter bebit.

Yahyáay pédá bayagay péshgói

⁵ Yahudiahay damagay bádsháh, Hirudisay zamánagá, Zakaryá námén dini péshwáé hastat ke cha Abiáay dini péshwáyáni thóliá at. Áiy jan, cha Hárúnay nasl o padréchá at o námi Elizábet at.

⁶ Á, har doén, Hodáay chamm o nezará nek o pahrézkár atant o Hodáwanday sajjahén hokm o rahbandáni sará pa bémayári zendesha gwázént. ⁷ Bale chokkesh néstat, chiá ke Elizábet santh o béchokk at o doénáni omr ham mazan at.

⁸ Yak randé ke hezmatkáriay bárig pa Zakaryáay thóliá kapt o á, Hodáay bárgáhá dini péshwái kanagá at, ⁹ gón dini péshwáiy rahbandáni randgiriá, Zakaryá pálay‡ sará gechéen kanag but ke á, Hodáwanday mazanén parasteshgáhá berawt o sóchoki dutt bedant. ¹⁰ Wahdé Zakaryá sóchoki dutt dayagá at, é dega sajjahén mardom dhanná dwá kanagá atant.

¹¹ Anágat,§ Hodáwanday préshtagé, bósóchay* rástén némagá, Zakaryáay démá záher but. ¹² Gón préshtagay gendagá, Zakaryá bah mant† o áiy jesm o jáná torsé kapt. ¹³ Bale préshtagá gón áiy gwasht: “Oo Zakaryá! Maters. Tai dwá mannag but, tai jan Elizábet mardénchokkéay sará chellaga bit o báyad ent taw áiy námá Yahyá bekanay.

¹⁴ Á, pa taw shádehi o wasshia kárit o cha áiy butená bázéné ham shádána bit, ¹⁵ chiá ke á, Hodáwanday chammá mazanén mardomé bit. Nabáyad ent sharáb o dega hanósh o bésár kanókén chizzán dap per bekant o bwárt. Á, mátay lápá cha Hodáay Pákén Ruhá‡ porra bit. ¹⁶ Bázén Bani Esráiliáni delán dém pa Hodáwandá tarrénit, ke áyani Hodá ent. ¹⁷ Á, gón Elyás

nabiay ruh o kodratá, cha Hodáwandá pésara kayt, tánke petáni delán chokkáni némagá betarrénit o namannókán ham pahrézkaráni hekmatay némagá chahr bedant, tánke pa Hodáwandá kawmé tayár bekant.”

¹⁸ Zakaryáyá cha préshtagá jost kort: “Eshiá chón bezánán o báwar bekanán? Man pir án o mani jan ham mazanomr ent.” ¹⁹ Préshtagá passawš dát: “Man Jebráil án o Hodáay bágáhá óshtók án. Annun rawán dayag butagán, gón taw habar bekanán o tará é mestágá* be-dayán. ²⁰ É wahdá, nun taw lell o gonga bay o tán á róchá ke é habaráni rásti allama bit, habar korta nakanay. Chiá ke taw, mani é habar ke kawł dátagén wahdá rást o paddara† bant báwar nakortant.”

²¹ Hamé wahdá, mardom dhanná Zakaryáyay entezár o wadará atant. Hayrán atant ke á chiá mazanén parasteshgáhá inkadar mahtal butagat. ²² Wahdé Zakaryá dhanná dar átk, áia gón mardomán habar kort nakort. Gorhá zántesh áia parasteshgáhá elháme rasetag o shobéné distagi. Chiá ke áia gón mardomán esháraha kort o habar kanagay wáki néstat.

²³ Zakaryá cha hezmatkáriay halásiá rand, wati lógá per tarret. ²⁴ Chizzé wahdá rand, áiajan, Elizábetá chokkéay ométwári but o tán panch máhá, démgir but o cha lógá dara nakapt. ²⁵ Áia gón wat gwasht: “Hodáwandá pa man choshén káre kortag, é róchán wati mehri mani sará gwárentag o mardománi chammá é kamezzatii cha man dur kortag.”

Issá Masihay pédáeshay péshgói

²⁶⁻²⁷ Shashomi máhá, Hodáyá wati préshtag Jebráil, Jalilay damagay shahr Náserahá, Maryam námén neshtagén jenekéay kerrá ráh dát ke áiajan sáng gón Issop námén mardéa butagat. Issop, cha Dáuday nasl o padréchá at. ²⁸ Préshtag, Maryamay kerrá átk o gwashti: “Gal o shádán bay ke Hodáay nékén wáhagay sáhegá ay o Hodáwand gón taw gón

ent.” ²⁹ Cha é habaray eshkonagá, Maryam báz paréshán but o delá gwashti: “Bárén, é dhawlén hál o hawál kanagay máná chi ent?!” ³⁰ Préshtagá gwasht: “Oo Maryam! Mators, chiá ke Hodáay mehr o rahmat tai hamráh ent. ³¹ Nun taw pa chokká ométwára bay o tará mardénchokké bit, ke báwad ent áiajan námá Issá bekanay. ³² Á, mazanén mardomé bit o borzén arshay Hodáay Chokk zánaga bit o Hodáwandén Hodá, áiajan pet o piroki, bezán Dáuday bádsháhiay tahtá áia bakshit. ³³ Á, Ákubay padréchay sará modám bádsháhia kant o áiajan bádsháhi hechbara nakotthit.” ³⁴ Maryamá cha préshtagá jost kort: “É chón buta kant ke man taningah sur nakortag o janénchokké án?!” ³⁵ Préshtagá passaw dát: “Hodáay Pákén Ruh tai sará éra kayt o borzén arshay Hodáay zór o kodrat tai sará sáhéla bit. Paméshká á, pák o Hodáay Chokk zánaga bit. ³⁶ Elizábet ham ke tai syád ent, piránsariá pa mardénchokkéa ométwár ent. Hamá ke gwashtagatesh santh o bérand ent, nun shash máh ent ke lápi porr ent. ³⁷ Chiá ke pa Hodáyá, hech káre nabuteni naent.” ³⁸ Maryamá gwasht: “Man Hodáwanday móled án, hamé dhawlá ke taw gwashtag, anchosh bát.” Randá préshtag cha áiajan kerrá shot.

Maryam Elizábetay gendagá rawt

³⁹ Hamá róchán, Maryam eshtápiá sar gept o Yahudiahay kóhestáni hand o damagay shahréa shot. ⁴⁰ Ódá Zakaryáyay lógá shot o Elizábeti hál o hawál kort. ⁴¹ Anchosh ke Maryamay tawár Elizábetay góshán kapt, áiajan lápá, chokká serr bast o Elizábet cha Pákén Ruhá porr but. ⁴² Gón borzén tawaré gwashti: “Taw, janénáni nyámá bahtáwar ay! Bahtáwar ent hamá chokk ke tai lápá ent. ⁴³ Man kay án ke mani Hodáwanday mát mani gendagá byayt? ⁴⁴ Wahdé tai tayárjórhiay tawár mani góshán kapt, chokk cha galá lápáy tahá soret. ⁴⁵ Bahtáwar ay taw ke báwaret kortag, chiá ke Hodáwanday hamá habar

§ 1:19 1:19 Passaw, bezán jwáb. * 1:19 1:19 Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. † 1:20 1:20 Paddar, bezán záher, áshkár.

ke gón taw gwashag butagant, sarjama bant.”

Pa Hodáyá Maryamay saná o satá

- ⁴⁶ Maryamá, áiy passawá gwasht: “Mani sáh o ján, Hodáwandá satá o saná kant.
⁴⁷ Mani ruh gal o bál ent, ke Hodá mani rakkénók† ent.
⁴⁸ Chiá ke wati móleday nezórii cháretag. Cha ed o rand, sajjahén nasl o padréch maná bahtáwara zánant.
⁴⁹ Chiá ke á Páknámén Zóraká pa man mazanén kár kortag.
⁵⁰ Áiy mehr o rahmat, hamá sajjahénáni posht dar poshtá mánit ke áiy torsesh delá hastent.
⁵¹ Áiá gón wati zórakén báská, mazanén kár o kerd pésh dáshtag o hamá ke wati delá bázén pahresh§ bastag, áiá sheng o sháng kortagant.
⁵² Áiá, hokmrán cha wati tahtán sarshakun o garib, borz o sarperáz kortagant.
⁵³ Shodig, gón wasshén chizzán sérláp o séréni dast hór k o hálig rahádag kortagant.
⁵⁴ Á wati mehr o rahmatáni yát o tránagá kaptag o pa wati hezmatkárén Bani Esráili kawmá mehrabán butag,
⁵⁵ bezán pa Ebráhém o áiy chokk o óbádagán abadi mehri bakshetag, hamá paymá ke gón may pet o pirokán labzi kortagat.”
⁵⁶ Maryam, say máhay kesásá Elizábetay lógá mant o randá per tarret o wati lógá shot.

Yahyáay pédáesh

- ⁵⁷ Wahdé Elizábetay máh o róch sarjam butant, áiá mardénchokké but. ⁵⁸ Áiy chelligiay hál ke syád o hamsáhegán sar but o eshkotesch Hodáwandá áiy sará mazanén mehr o rahmaté kortag, gorhá gón áiy wasshiá hór o sharikdár butant.
⁵⁹ Wahdé nonnoká hasht róch but, pa áiy sonnat kanagá átkant. Áyán

nonnokay nám petay námay sará, Zakaryá per bandagi at. ⁶⁰ Bale nonnokay mátá gwasht: “Na, áiy nám báyard ent Yahyá bebit.” ⁶¹ Mardomán gwasht: “Tai kothom o hándáná, é námén mardom kass nabutag.” ⁶² Gorhá áyán chokkay pet, Zakaryá pa eshárah jost kort ke á wati chokká chónén námé pera bandit? ⁶³ Zakaryáyá nebisagi dártahtagé lóthet o áiy sará nebeshti: “Chokkay nám Yahyá ent.” Gorhá sajjahén mardom hayrán butant. ⁶⁴ Hamá damáná Zakaryáay gongén zobán pach but o habará lagget o Hodáay satá o sanái bongéj kort. ⁶⁵ Cha é habará, hamsáhegán tors delá kapt o Yahudiahay damagay kóhestagáni sajjahén mardomán é bárawá habara kort. ⁶⁶ Harkasá ke é hál eshkot wati del o hayálá chosh gwashti: “Báren, é chokk chónén mardomé bit?” Chiá ke Hodáwanday dast gón áiá gón at.

Issáay pédáeshay bárawá Zakaryáyá péshgói

- ⁶⁷ Gorhá, Yahyáay pet Zakaryá, cha Pákén Ruhá porr but o péshgói kort o gwashti:
⁶⁸ “Hodáwand, Esráilay Hodáyá satá o saná bát, chiá ke pa wati kawmay madat kanagá átkag o kawmi rakkéntag.*
⁶⁹ Áiá cha wati hezmatkárén Dáuday lóg o bonjáhá, kánthé† pa may rakkénagá jórhéntag,
⁷⁰ anchosh ke áiá bázén wahdéá pésar, cha wati pákén nabiáni zobáná kawl dátag.
⁷¹ Áiá, cha may sajjahén dozhmen o badwáhán ke cha má naprata kanant, márá rakkéntag,
⁷² may pet o pirokáni sará mehr o rahmati kortag o wati pákén hamá ahd o karáray yát o tránagi dáshtag.
⁷³ Gón may pet Ebráhémá sawgendi ham kortagat,

‡ 1:47 1:47 Rakkénók, bezán neját dayók. § 1:51 1:51 Pahr, bezán takabbor, gorur. * 1:68 1:68 Rakkénag, bezán neját dayag, bachénag. † 1:69 1:69 Kánthay maná edá zór o kodrat ent.

- 74 ke márâ cha dozhmenâni dastâ be-
rakkénit,
tânke bé tors o bimmâ pa áia hezmat
bekanén o
- 75 áiaiy chamm o nezarâ wati sarjamén
zendâ
nék o pák bebén.
- 76 Taw, oo mani chokk!
Borzén arshay Hodáay nabi zánaga
bay,
chiâ ke taw cha Hodáwanday áyagâ
pésar,
áiaiy ráh o keshká tachk o tayára
kanay.
- 77 Taw áiaiy kawmâ é zántâ dayay
ke gón áyâni gonáhâni pahelliâ,
Hodâ áyâna rakkénit.
- 78 Chiâ ke may Hodâ mehrabán ent o
cha áiaiy békesásén‡ rahmatán róch
cha borzén arshâ,
may zendmânâ sara kasshit,
- 79 tán pa áyân ke tahâróki o markay
sâhegâ neshtagant,
rozhnâi bebakshit o
márâ dém pa sohl o ásudagiay ráhâ
rahshóni bekant.”
- 80 Á chokk, rodán o mán Pákén Ruhâ
zórmand bayán at. Cha Bani Esrâiliâni
nyámâ záher bayagâ pésar, gyábánâna
mant.

2

Issâ Masihay pédâesh

1 Hamâ róchán, Rumay bádsháh
Kaysar Águstusâ jár jat o hokm kort ke
Rumay sarjamén molk* mardomshomâri
kanag bebit. 2 É awali mardomshomâri
at o á wahdá, Kwirinius Suriahay wáli
at. 3 Harkas pa wati námay nebeshtah
kanáénagâ, wati pet o piroki shahrâ shot.

4 Issop ham cha Jalilay shahr Náserahâ
dar kapt o Yahudiahay shahr Bayt-
Lahemâ shot. Bayt-Lahem, hamâ shahr
ent ke bázén wahdé pásarâ ódá Dáud
bádsháh pédâ butagat. Issop, béhá cha
Dáuday padréchá at, paméshká pa wati
námay nebeshtah kanáénagâ ódá shot.

5 Issopâ, wati deshtár, Maryam ham gón
at ke á, pa chokkéá ométwâr at.†

6 Hamé wahdá ke á Bayt-Lahemâ atant,
Maryamay chellag bayagay máh o róch
sarjam butant o 7 mardénchokkéay sarâ
chellag but ke áiaiy awali chokk at.
Maryamá wati nonnok godéá pétk o
káhdánéay tahâ wápént, chiâ ke pa áyân
mehmánjáhá jágah néstat.

Pa shopánkán préshtagáni mestág

8 Hamâ hand o damagâ, lahtén shopánk
hastat ke shapâ gyábánâ wati ramagesh
negahpâniâ kort. 9 Á shapâ, anágat
Hodáwanday préshtagé áyâni démâ átk
o chárén némagán Hodáwanday maza-
niay shahm o rozhnâi drapshán but. Cha
eshiâ, áyân sakk torset. 10 Bale préshtagâ
gwasht: “Matorsét, manâ mestágé gón
ent ke pa shomâ bázén wasshié kárit o pa
sajjahén kawmâ wasshén mestágé. 11 Á
esh ent ke Dáuday shahr Bayt-Lahemâ
maróchi pa shomâ rakkénóké pédâ butag
ke á, Hodáwandén Masih‡ ent. 12 Eshiy
pajjááh áragay neshâni esh ent ke shomâ
kahdánéay tahâ, mán godéá pétkagén
nonnoké gendét.”

13 Anágat, cha ásmâni préshtagâni
lashkarâ rombé á préshtagay kerrâ átk
o Hodáesh sepat o sanâ kort:

14 “Shán o shawkat borzén arshay Hodáyâ
bât o
zemínay sarâ sohl o ásudagi
pa hamâ mardomán bát
ke Hodâ cha áyân wassh o washnód
ent.”

15 Wahdé préshtag per tarret o ásmánâ
shotant, shopánkán watmánwatâ shawr
kort o gwashtesh: “Byâét Bayt-Lahemâ
berawén o hamé sargwast ke ódá bu-
tag o Hodáwandâ márâ hál dátag, wat
begendén.” 16 Gorhá á, pa eshtápi
sar gept o hamódâ shotant, Issop o
Maryamesh dar gétkant o nonnokesh
kahdánay tahâ dist. 17 Nonnokay gendagâ
rand, shopánkán é chokkay bárawâ
harché ke cha préshtagán eshkotagat,

‡ 1:78 1:78 Békesás, bezán sakk báz, béandázah, béhesáb. * 2:1 2:1 Asligén Yunâni nebeshtánka gwashtit: “sajjahén jahán”. † 2:5 2:5 Hamâ dhawlâ ke péshi bahrá gwashag butag, Maryamay ométwâriay é chokk Hodâ bakshetágén chokké at. ‡ 2:11 2:11 Masih, bezán Hodáay hamâ gechén kortagén bádsháh.

mardom sahig kortant. ¹⁸ Á mardomán ke shopánkáni habar eshkot, hayrán o habakkah mantant. ¹⁹ Bale Maryamá é sajjahén habar, wati delá dáshtant o eshání sará báz pegr o hayáli kort. ²⁰ Shopánkán, harché ke eshкотag o distagat, pa áyán Hodáyá sepat o saná kanán per tarretant, chiá ke é sajjahén hamá dhawlá atant ke gón áyán gwashag butagat.

Mazanén parasteshgáhá Issáay árag

²¹ Hashtomi róchá, wahdé nonnokay sonnat kanagay wahd átk, áiy námesh Issá per bast, hamá nám ke mátay lápá kapagá pésar, préshtagá per kortagat.

²² Wahdé mát o chokkay chellagshódiay wahd halás but, Mussáay Sharyatay randgiriá, Issop o Maryamá Issá Urshalimaymazanén parasteshgáhá áwort tánke áiá Hodáwanday sepordah bekanant, ²³ anchosh ke Hodáwanday Sharyata gwashit: *Awali har mardénchokk báyard ent pa Hodáwandá nadrigé hesáb kanag bebit.* ²⁴ Pa korbánig kanagá ham átkant, tán hamá dhawlá ke Hodáwanday Sharyata gwashit, “jopté shántol* yá do kasánén kapót” hayrát bekanant.

²⁵ Hamá wahdá Urshalimay shahrá, Shamun námén mardé hastat ke pahrézkár o Hodádósté at o Bani Esráiliáni rakkénókay rahchár at o Hodáay Pákén Ruh, gón áiá gón at.

²⁶ Pákén Ruhá mestág dátogat, tán wahdé ke Hodáwanday Masihá magendit, á namerit. ²⁷ Cha Pákén Ruhay elhám o shobénagá, mazanén parasteshgáhay péshjáhá† átkagat. Nun wahdé Issáay pet o mátá Sharyatay ráh o rahbandáni sarjam kanagá Issá Pákén Lógá áwortagat, ²⁸ Shamuná Issá zort, dastáni delá dásht, Hodá saná o satá kort o gwashti:

²⁹ “Oo zórakén Hodáwand! Nun maná, wati é hezmatkárá, anchosh ke taw wat labz dátog,

cha é jaháná pa wasshi o salámati chest kan o wati gwará bebar,

³⁰ chiá ke man gón wati chammán cha tai némagá

é neját o rakkénag distag

³¹ ke taw sajjahén kawmáni démá paddar kort.

³² Á pa dega kawmán Hodáay bárawá sarpad kanókén rozhné bit o pa tai Bani Esráili kawmá pahr o sháné.”

³³ Wahdé Issáay pet o mátá áiy bárawá Shamunay é habar eshkotant, hayrán butant. ³⁴ Shamuná pa áyán nékén

dwá kort o gón chokkay mát, Maryamá gwashti: “Hodáyá é chokk, pa bázén Bani Esráiliáni rakkénag o bázénéay gár o bégwáh kanagá ráh dátog. É chokk neshánié bit, bale bázéné áiá namannit.

³⁵ Hamé paymá á, bázénéay deláni rázán páshka kant. Oo Maryam! Taw wati zendá mazanén gam o andóhé genday ke á gam, zahmay dhawlá tai delá kappa kant.”

³⁶ Hamódá, Ásheray kabilahay yak janéné hastat ke nabié at. Áiy nám Hanná at o áiy Petay nám Panuil at. Omri mazan at. Sur kanagá rand, hapt sáli gón wati lógwájahá gwázéntagat,

³⁷ bale randá janózám but. Nun áiy omr hashtád o chár sál at o áiá cha mazanén parasteshgáhá dhann, pád éra nakort. Shap o róch, Hodáyá saná o satá kanán, wati wahd pa dwá o róchaga gwázént. ³⁸ Á ham, hamá sáhatá áyáni kerrá átk, Hodáay shogri gept o gón hamá sajjahén mardomán ke Urshalimay rakkénagay rahchár atant, gwashti: “É chokk hamá rakkénók ent.”

³⁹ Wahdé Issáay pet o mátá Hodáwanday Sharyatay sajjahén ráh o rahband purah kortant, gorhá per tarret o Jalilá, wati shahr Náserahá átkant.

⁴⁰ Á chokk, rodán o zórmand bayán at. Cha zánt o zánagá sarréch at o Hodáay rahmati gón at.

Kasánén Issá mazanén parasteshgáhá

§ 2:23 2:23 Dargwaz, bahr 13, band 2, 12. * 2:24 2:24 Shántol, bezán shátórén morg. † 2:27 2:27 Péshjáhá, bezán péshgáh, lógay chárdiwál, sahn. ‡ 2:41 2:41 É aídá Sargwazay aid paméshká gwashant ke, cha Mesriáni chérdastiá Yahudiáni ázátiay wahdá, markay préshtag cha Yahudi chokkáni kosagá sar gwast.

⁴¹ Issáay pet o mát, Issop o Maryam, har sál Sargwazay aidá, †Urshalimá shotant. ⁴² Wahdé Issáyá dwázdah sál but, wati hél o ádatay padá, aidá Urshalimá shotant. ⁴³ Aiday róch ke halás butant, per tarragay wahdá, kasánén Issáay mát o pet sahig naatant o á Urshalimá mant. ⁴⁴ Awali róchá, áyán wati delá pegr kort balkén gón kárwáná gón ent, paméshká yak róchéay menzelá demá shotant. Randá, áiy shóházá dar kaptant o cha wati syád o pajjárókán áiy jostesh gept. ⁴⁵ Bale Issáay nagendagá per tarret o pa áiy shóházá, Urshalimá shotant.

⁴⁶ Saymi róchá, áyán Issá mazanén parasteshgáhay péshjáhá dar gétk ke ódá á, Sharyatay zánógerániŠ nyámá neshtagat, áyáni habarán gósh dáragá at o cha áyán jost o pors kanagá at. ⁴⁷ Sajjahén eshkonók cha áiy hóshmandi o passawán hayrán atant. ⁴⁸ Wahdé Issop o Maryamá á dist, hayrán butant. Mátá gón áiyá gwasht: “Oo mani chokk! Taw chiá gón má chosh kort? Man o tai pet gón parésháni tai shóházá butagén.” ⁴⁹ Issáyá passaw dát: “Shomá chiá mani shóházá butagét? Záná, nazántagó ke man báyard ent wati Petay lógá bebán?”* ⁵⁰ Bale á Issáay é habarán sarpad nabutant.

⁵¹ Issá gón áyán padá Náserahá shot o áyáni sajjahén habari gept o mannetant. Áiy mátá é sajjahén habar, wati delá dáshtant. ⁵² Issá rodán o cha zánt o zánagá sarréch bayán at o Hodá o mardomán róch pa róch dóstera but.

3

Pákshódókén Yahyáay kolaw
(Mattá 3:1–12; Markás 1:1–8; Yuhanná 1:19–28)

¹ Rumay bádsháh, Tiberius Kaysaray bádsháhiay pánzdahomi sál at. Hamá róchán, Pontius Pilátus, Yahudiahay wáli at. Hirudis, Jalilay hákem at. Hirudisay brát Pilipos, Eturiah o Tráhunitisay

hákem at o Lisániás, Ábiliniay hákem at. ² Hanná o Kiápá, á wahday masterén dini péshwá atant. Hamá róchán, Hodáay kolaw gyábáná Zakaryáay bacch, Yahyáay sará átk. ³ Yahyá, Ordonay kawray doén pahnátán har jágaha shot o Hodáay kolawi pa mardomána rasént o gwashti: “Cha wati gonáhán pashómán bebét* o pákshódi bekanét ke bakshaga bet.” ⁴ Anchosh ke é bárawá Eshayá Nabiay Ketábá nebeshtah ent:

Gyábáná, kasé gwánka†jant:

“Hodáwanday ráhá tayár o

áiy keshká rást o tachk bekanét.

⁵ *Sajjahén kandh o darag†porr kanaga bant o sajjahén kóh o jomp jahl áraga bant. Chapp o chóthén ráh tachk kanaga bant o sajjahén sarkap o érkap hamdap o hamlasun kanaga bant.*

⁶ *Jahánay sajjahén mardom cha Hodáay némagá*

rakkénag o rastgária gendant.”Š

⁷ Wahdé mardom pa pákshódi kanagá átk o mocch butant, Yahyáyá gón áyán gwasht: “Oo syahmárzadagán! Kayá shomará dháh* dátag o gwashtag ke cha Hodáay áyókén kahr o gazabá rakketa kanét?! ⁸ Anchén kár bekanét cha áyán paddar bebit ke shomá pa del cha wati gonáhán pashómán butagét. Wati delá pahr mabandét ke ‘má Ebráhémay nasl o óbádag én.’ Man shomará gwashán ke Hodá cha é seng o dhókán ham, pa Ebráhémá chokk o óbádag pédá korta kant. ⁹ Nun tapar tayár ent drachkán cha boná begoddhít o har drachké ke sharrén bara nayárit, goddhag o ásá dawr dayaga bit.”† ¹⁰ Mardomán jost kort: “Gorhá má ché bekanén?” ¹¹ Áiyá passaw dát: “Agan kaséá do jámag hast, yakkéá hamá kasá bedant ke áiyá hecch nést o agan kaséay kerrá ward o warák hast, áyán ham bahr bekant.”

§ 2:46 2:46 Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. * 2:49 2:49 Yá: wati Petay káráni randá bebán. * 3:3 3:3 Pashómán bayag, bezán tawbah kanag. † 3:4 3:4 Gwánk, bezán borzén tawár.

‡ 3:5 3:5 Darag, bezán wádi, gwatr. § 3:6 3:6 Eshayá Nabiay Ketáb 40:3–5; 52:10. * 3:7 3:7 Dháh, bezán hoshdár, wáring. † 3:9 3:9 Hamé paymá Hodá mardománi sellén káráni sezá o padmozzay dayagá tayár ent.

‡ 3:12 3:12 Song, bezán máliát, thayks.

¹² Songi‡ o máliátgir ham pa pákshódiá Yahyáay kerrá átkant. Jostesh kort: “Oo ostád! Má ché bekanén?” ¹³ Gorhá áiá gwasht: “Cha gisshéntagén kesásá géshter magerét.” ¹⁴ Sepáhigán ham cha áiá jost gept: “Má ché bekanén?” Passawi dát: “Pa zór cha kaséá zarr magerét o kaséay sará drógén tohmat majanét. Wati mozzay sará gozarán bekanét.”

¹⁵ Mardom, Hodáay wádah dátagén rakkénókay entezár o wadará atant, paméshká hayálesha kort ke balkén Yahyá hamá Masih ent? ¹⁶ Bale Yahyáyá á sajjahén passaw dátant o gwashti: “Man shomará tahná gón ápá pákshódiá dayán, bale yak anchén kasé áyagi ent ke á cha man zórakter ent o man áiy kawshbandáni bójagay láhek ham naán. Á shomará gón Hodáay Pákén Ruh o ásá pákshódiá dant. ¹⁷ Áiá cha buch o pogán dánay jetá kanag o gisshénagá, hanshóné§ dastá ent. Jóháná* pák o salaha kant o dánán ambará éra kant, bale pog o palarán anchosha sóchit ke áshesh hechbara namerit.” ¹⁸ Yahyáyá, mardom dega bázén sar o sój o delbaddhi† ham dátant o wasshén mestág, dayán kort.

¹⁹ Bale wahdé Yahyáyá, Jalilay hákem Hirudis pa é háterá sakk mayárig kort ke áiá gón wati brátay jan Hirudiáyá, naráhén nazziki hastat o dega bázén radén kári ham kortagat,‡ ²⁰ Hirudisá wati gandahén kár gésh kort o Yahyái gept o bandig kanáent.

*Issáy pákshódi
(Mattá 3:13–17; Markás 1:9–11)*

²¹ Wahdé Yahyá bázén mardomán pákshódi dayagá at, áiá Issá ham pákshódi dát. Wahdé Issá dwá kanagá at, hamá wahdá ásmánay dap pach but o ²² Pákén Ruh, kapótéay dróshomá§ áiy sará ér nesht o cha ásmáná tawaré átk ke “taw mani dóstén Bacch ay, man cha taw báz wassh o razá án.”

§ 3:17 3:17 Hanshón, bezán dáré ke pa dán o pogáni jetá kanagá kármarza bit. * 3:17 3:17 Jóhán, bezán kesharáni mocch kanagay jágah. † 3:18 3:18 Delbaddhi, bezán tasallá, ométwári. ‡ 3:19 3:19 Sharyatá jáez naent ke kasé gón wati zendagén brátay janá sáng o sur bekant (bechár Láwián 18:16). § 3:22 3:22 Dróshom, bezán shekl. * 4:2 4:2 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag.

*Issáy béh o bonyád
(Mattá 1:1–17)*

²³ Issáyá kamm o gésh si sál at ke wati kári bongéj kort. Mardománi hayál at ke Issá Issopay chokk ent. Issop Háliay chokk ent o cha Háliá rand: ²⁴ Mattát, Mattáte Láwi, Láwie Malki, Malkie Yanná, Yannáe Issop, ²⁵ Issope Mattátiá, Mattátiáe Ámus, Ámuse Náhum, Náhume Hasli, Haslie Najjáy, ²⁶ Najjáye Mahat, Mahate Mattátiá, Mattátiáe Shemi, Shemie Issop, Issope Yahudá, ²⁷ Yahudáe Yuhanán, Yuhanáne Risá, Risáe Zerubábel, Zerubábele Shiáltiál, Shiáltiále Niri, ²⁸ Nirie Malki, Malkie Addi, Addie Kusám, Kusáme Elmudám, Elmudáme Ér, ²⁹ Ére Yushah, Yushahe Elyázar, Elyázare Yurim, Yurime Mattát, Mattáte Láwi, ³⁰ Láwie Shamun, Shamune Yahudá, Yahudáe Issop, Issope Yunán, Yunáne Elyákim, ³¹ Elyákime Maliá, Maliáe Minán, Mináne Mattátá, Mattátáe Nátán, Nátáne Dáud, ³² Dáude Yassi, Yassie Óbayd, Óbayde Buáz, Buáze Salmun, Salmune Nahshun, ³³ Nahshune Aminádáb, Aminádábe Aram, Arame Hesrun, Hesrune Páres, Párese Yahudá, ³⁴ Yahudáe Ákub, Ákubé Eshák, Esháke Ebráhém, Ebráhéme Tárah, Tárahe Náhur, ³⁵ Náhure Soruj, Soruje Rau, Raue Pálaj, Pálaje Ábér, Ábére Shálah, ³⁶ Shálahe Kaynán, Kaynáne Arpakshád, Arpaksháde Sám, Sáme Nuh, Nuhe Lámak, ³⁷ Lámake Matushálah, Matushálahe Hannuh, Hannuhe Yáred, Yárede Mahalálil, Mahalálile Kaynán, ³⁸ Kaynáne Anush, Anushe Shays, Shayse Ádam, o Ádam cha Hodáay némagá ent.

4

*Shaytán Issáyá chakkásit
(Mattá 4:1–11; Markás 1:12–13)*

¹ Issá, Hodáay Pákén Ruhá sarréché, cha Ordonay kawrá per tarret o Pákén Ruh, gyábáná áiy rahshón at. ² Ódá Shaytáná

Issá tán chel róchá chakkáset.* Á róchán áiá hech waraké nawárt. Wahdé á róch halás butant shodig but. ³ Shaytána gwasht: “Agan taw Hodáay Chokk ay, gorhá é sengá begwash nagané bebit.” ⁴ Issáyá passaw dát: “Pákén Ketábá nebisag butag ke *mardom tahná pa nán zendaga nabit.*”†

⁵ Gorhá Shaytána á, yak borzén jágahéá bort o pa yak damáné donyáay sajjahén bádsháhi pésh dáshtant o ⁶ gwashti: “Man esháni sajjahén was o wák o shawkatá tará dayán, chiá ke é mani dastá kaptagant o man harkasá belóthán, dayánesh. ⁷ Paméshká, agan taw maná parastesh bekanay, é sajjahén taiga bant.” ⁸ Issáyá passaw dát: “Pákén Ketábá nebisag butag: wati Hodáwandén Hodáyá parastesh bekan o tahná hamáiy hezmatá bekan.”‡

⁹ Randá, Shaytána Issá Urshalimá bort, mazanén parasteshgáhay diwálay borzterén jágahá óshtarént o gwashti: “Agan taw Hodáay Chokk ay gorhá watá cha edá jahlád dawr beday. ¹⁰ Chiá ke Pákén Ketábá nebisag butag: *Hodá pa tai negahpániá wati préshtagán hokma kant*§ o

¹¹ *á, tará wati dastáni delá dárant tán tai pád dhókéá malaggít.*”*

¹² Issáyá passaw dát: “Pákén Ketáb chosh ham gwashtit: *Wati Hodáwandén Hodáyá machakkás o ázmáesh makan.*”†

¹³ Shaytána, wahdé wati sajjahén chakkás halás kortant, Issái pa dega sharterén wahd o móhéá esht o shot.

Cha Náserahá Issáy dar kanag

¹⁴ Gorhá Issá gón Pákén Ruhay zór o wáká Jalilá per tarret o áiy nám o tawár á sajjahén damagá sar but. ¹⁵ Issáyá áyáni kanisaháni‡ tahá tálíma dát o sajjahén mardomán á satá kort o sárhát.§

¹⁶ Gorhá, Náserahá shot, hamódá ke rostag o mazan butagat. Shabbatay

róchá,* wati hél o ádatay sará kanisahá átk. Ódá pa wánagá óshtát. ¹⁷ Eshayá Nabiay Ketábesh áiy dastá dát. Anchosh ke áiy pach kort, chammi pa hamá bahrá kapt ke gwashtit:

¹⁸ *“Hodáwanday Ruh mani sará ent, áiá maná dast per moshtag†*

tánke wár o nézgárán wasshén mestágé berasénán,

maná démi dátag ke bandig o asirán ázátiay basháratá bedayán o pa kórán bináiy mestágá berasénán, zolm distagénán berakkénán o

¹⁹ *Hodáwanday mehr o rahmatay sálay basháratá bedayán.”‡*

²⁰ Gorhá, Issáyá ketáb pétk, kanisahay hezmatkáray dastá dát o nesht. Parasteshgáhay sajjahén mardom áiy némagá chárágá atant. ²¹ Issáyá gón áyán gwasht: “Maróchi gón shomay gósh dáragá, Pákén Ketábay é nebeshtahay rásti pakká o sarjam but.” ²² Harkasá pa áiyá sharrén gwáhié dát o cha áiy pormehrén habarán, sajjahén mardom hayrán o habakkah mantant. Gwashtesh: “Báren, é hamá Issopay chokk naent?”

²³ Issáyá gón áyán gwasht: “Man deljam án shomá é batalá pa mana kárét ke ‘agan taw dáktaré ay gorhá pésará watá dráh bekan. Hamá mójezah ke má eshкотag taw Kaparnáhumá kortagant, áyán edá wati shahr o hankéná ham pésh bedár.’” ²⁴ Géshi kort: “Shomará rásténa gwashán, hech nabiéá wati shahr o hankéná sharap nést. ²⁵ Deljam bebét ke Elyás nabiay zamánagá, wahdé tán say o ném sálá ásmánay dap band but o sajjahén molká mazanén dhokkálé§ kapt, Esráilá bázén janózámé hastat. ²⁶ Bale Elyás pa komaká cha áyán yakkéay kerrá ham ráh dayag nabut, tahná Saydunay shahr Sarapahá, pa yak janózáméay komaká rawán dayag but. ²⁷ Hamé

† 4:4 4:4 Sharyatay Domi Rahband 8:3. ‡ 4:8 4:8 Sharyatay Domi Rahband 6:13. § 4:10 4:10 Zabur 91:11.

* 4:11 4:11 Zabur 91:12. † 4:12 4:12 Sharyatay Domi Rahband 6:16. ‡ 4:15 4:15 Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. § 4:15 4:15 Sárháyag, bezán satá kanag. * 4:16 4:16 Shabbatay róch hamá Shambeh ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch. † 4:18 4:18 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “rógen per moshtag”. Yahudián wati har bádsháh cha bádsháh bayagá pésar rógen per moshtag. “Masihay” labzay máná “rógen per moshtagén” ent. ‡ 4:19 4:19 Eshayá Nabiay Ketáb 61:1–2, Láwián 25:10. § 4:25 4:25 Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli.

paymá, Elishá nabiay zamánagá, Esráilá bázéné syahgarray* nádráhiá geptagat, bale yakké ham dráh nabut. Tahná Nómán námén mardé rakket ke á Suriahay molká nendók at.”

²⁸ Cha é habaráni eshkonagá, kanisahay neshtagén mardom zahr geptant. ²⁹ Pád átkant o Issáesh télánk dayán cha shahrá dar kort o hamá kóhay kashagá bort ke shahr á kóhay sará addh butagat, tánke jahlád dawri bedayant. ³⁰ Bale Issá cha mardománi nyámá dar átk, wati ráhi gept o shot.

*Yak mardéay jennay dar kanag
(Markás 1:21–28)*

³¹ Randá, Issá Kaparnáhumá shot, ke Jalilay damagay shahré. Shab-batay róchá, parasteshgáhay tahá mardomi tálim dátant. ³² Issáay tálimáni gósh dárók cha áiy habaráni eshkonagá hayrán atant, chiá ke áiyá gón wák o ehtiár, gapp o trána kort.

³³ Kanisahay tahá yak mardéa ke áiyá jenné per at, kukkár kanána gwasht: ³⁴ “Oo Issá Náseri! Tará gón má che kár ent? Átkagay ke mára gár o tabáh bekanay? Mana zánán taw kay ay, taw Hodáay gechén kortagén hamá Pákén ay.” ³⁵ Issáyá jenn hakkal dát o gwashti: “Wati dapá bedár o é mardá yalah day!” Jenná mardománi démá á mard zeminá dawr dát o anchosh dar átk ke á mardá hech noksáné naraset.

³⁶ Cha é kára sajjahén mardom hayrán butant o watmánwatá gwashtesh: “É chónén habaré?! Gón wák o ehtiáré jennán hokma dant o á ham mardomán yalaha kanant.” ³⁷ Nun, kerr o gwaray sajjahén halk o hankénán, Issáay nám o tawár prosht o sheng but.

*Drahbakshi† o Hodáay kolaw
(Mattá 8:14–17; Markás 1:29–39)*

³⁸ Issá cha kanisahá dar kapt o Shamunay lógá shot. Shamunay wassig, trondén

tapéa geptagat. Shamunay lógay mardomán, pa áiy dráh kanagá gón Issáyá dazbandi kort. ³⁹ Issá shot, áiy kashá óshtát o tapi hakkal dát. Hamá damána tapi sest o pa áyáni hezmat kanagá pád átk.

⁴⁰ Rónendá,‡ mardomán har dhawlén nádráh Issáay kerrá áwortant o áiy nádráháni sará dast per mosht o dráh kortant. ⁴¹ Jenn, cha bázén mardomán dar átkant o kukkár kanán gwashtesh: “Taw Hodáay Chokk ay,” chiá ke áyán zántagat, á Hodáay hamá gechén kortagén Masih ent. Bale Issáyá hakkal dayán bétawár kortant.

⁴² Wahdé róch but, Issá yak gestá§ o panáhén jágahéa shot. Mardom áiy shóházá atant. Wahdé áyán Issá dist, gwashtesh: “Gón má bejall* o mára yalah maday.” ⁴³ Issáyá gwasht: “Maná Hodáay bádsháhiaymestág, á dega shahrán ham rasénagi ent, chiá ke Hodáyá maná pa hamé kára ráh dátag.” ⁴⁴ Gorhá Yahudiahay sajjahén kanisahan, wasshén mestági jár jat.

5

*Issáay awali morid
(Mattá 4:18–22; Markás 1:16–20)*

¹ Yak randé Issá Genisáretay mazangwarmay* lambá† óshtátagat o mardom Hodáay habaráni gósh dáragá, yakdomiá télánk dayán, áiy chapp o chágerdá mocch atant. ² Áiyá, gwarmay kerrá do bójig‡ dist. Máhigir cha bójigán ér kap-tagatant o wati dám o máhórán shódagá atant. ³ Issá cha hamá bójigán yakkéa ke Shamunayg at, swár but. Cha Shamuná lótheti bójigá cha tayábá§ kammé dur bebárt. Randá nesht o cha hamódá mardománi tálim dayagá lagget.

⁴ Wahdé habari halás butant, gón Shamuná gwashti: “Bójigá gwarmay johlánkián bebar o wati dámán pa

* **4:27** 4:27 Asligén Yunáni zobánay labz, pa syahgarr o bag, bezán jozám o pa dega tahr tahrén garrán ham kár bandaga bit. † **4:37** 4:37 Drahbakshi, bezán dráhi o salámatiay bakshag, Arabi o Pársiá “shafá”. ‡ **4:40** 4:40 Rónend, bezán hamá némag ke rócha nendit, magreb. § **4:42** 4:42 Gestáh, bezán yak kerr, dur. * **4:42** 4:42 Jallag, bezán dárag, óshtag, mánag. * **5:1** 5:1 Bezán Jalilay mazangwarm. Mazangwarm, bezán daryáchah. † **5:1** 5:1 Lamb, bezán dámon, kerr. ‡ **5:2** 5:2 Bójig, bezán lánch, yakdár, kashti. § **5:3** 5:3 Tayáb, bezán daryáay kerr, sáhel.

máhigay shekára ápa dawr bedayét.”⁵ Shamuná gwasht: “Wájah! Dóshi má sajjahén shap delsyáhi kasshetag o mára hech máhig dastá nakaptag, bale nun ke taw gwashay, man dámán ápa dawra dayán.”⁶ Áyán dám ápa dawr dátant o haminchok máhigesh gept ke dám deragi butant.⁷ Paméshká, domi bójigay neshtagén hamkáresh, gón eshárah pa komaká tawár kortant. Á átkant o doén bójig cha máhigá haminkadar porr butant ke ápa boddhagi atant.

⁸ Wahdé Shamun Petrosá é kár dist, cha torsá Issáay pádán kapt o gwashti: “Oo Hodáwand! Maná yalah day o beraw, chiá ke man gonahkáré án.”⁹ Cha bázén máhigáni shekára, Shamun Petros o áiy sajjahén hamkár hayrán atant.¹⁰ Hamé dhawlá, Zebdiay doén chokk, Ákub o Yuhanná ke Shamunay sharikdár atant, ham hayrán butant. Issáyá gón Shamuná gwasht: “Mators! Tán é wahdá taw máhig shekár kortag, cha ed o rand mardománi delán shekára kanay.”*¹¹ Padá áyán wati bójig o dám tayábá áwortant o wati sajjahén kár o bár yalah dátant o Issáay hamráh butant.

Garriéay drahbakshi†

(Mattá 8:2-4; Markás 1:40-45)

¹² Dega róché, Issá yak shahréa at. Ódá mardé sará tán pádá syahgarray nádráhiá geptagat. Wahdé Issái dist, átk o dém pa chér kapt, dazbandii kort: “Oo wájah! Agan taw belóthay maná wassh o palgár korta kanay.”‡¹³ Issáyá wati dast shahárt, dasti per mosht o gwashti: “Mana lóthán. Dráh o pák bebay!” Hamá damáná, syahgarrá mard yalah dát.¹⁴ Issáyá á hokm dát o kaddhan§ kort: “É habará gón hechkasá magwash, bale beraw, watá dini péshwáyá pésh bedár o pa wati pák o palgáriá, hamá korbánig ke Mussáay Sharyatá nebisag

butag, hayráti bekan tánke pa áyán gwáh o sháhedié bebit.”¹⁵ Bale Issáay nám o tawár angat ham har jáh sheng o tálána but o bázén mardom pa áiy habaráni gósh dárag o wati nájórhiáni dráh kanáénagá átk o áiy kerrá moccha butant.¹⁶ Issá géshter, cha mardomán dur, gestá o tahná, barr o gyábánán dwá kanagá at.

Lang o mondhén mardéay drahbakshi (Mattá 9:2-8; Markás 2:1-12)

¹⁷ Yak róché, Issá dars o sabak dayagá at. Lahtén Parisi o Sharyatay ostád, ke cha Jalil o Yahudiahay sajjahén métagán o cha Urshalimá átkagat, hamódá nesh-tagatant. Pa nádráhani dráh kanagá, Hodáwanday zór o twán gón Issáyá gón at.¹⁸ Hamá wahdá lahtén mardomá, tahtéay sará yak lang o mondhén mardé gón at o átkant. Áyán báz johd kort ke áiyá Issáay démá byárant,¹⁹ bale cha mardománi bázén mocchiá, áyán lógay tóká átk nakort. Paméshká, nádráhesh zort, lógay sará sar kaptant o nádráhesh gón tahtá cha bánay sará jahlád, Issáay démá ér dát.²⁰ Wahdé Issáyá áyani é báwar dist, gwashti: “Oo mani dóst! Tai gonáh bakshag butant.”²¹ Cha Issáay é habará, Parisi o Sharyatay é dega zánóger, ke ódá neshtagatant, pegr kanagá atant: “É kay ent ke kopra kant?! Abéd cha* Hodáay jendá, dega kass gonáhán pahell kort o baksheta nakant.”²² Bale Issáyá áyani delay hál o habar zántant o gwashti: “Shomá chiá wati delá choshén hayála kárét?”²³ Kojám habaray gwashag ásánter ent: ‘Tai gonáh bakshag butagant,’ yá: ‘Pád á, beraw?’²⁴ Bale tán shomá bezánét, maná ke Ensánay Chokk† án, é donyáyá gonáháni pahell kanagay wák o ehtiár hast...” padá gón á langá gwashti: “...tará gwashán, pád á, wati taht o gandalán bezur o lógá beraw.”

* **5:10** 5:10 Delay shekár kanagay maksad mardomán Hodáay ráhá árag ent. † **5:11** 5:11 Drahbakshi, bezán dráhi o salámatiaay bakshag, Arabi o Pársiá “shafá”. ‡ **5:12** 5:12 Tawrátá garray nádráh palit o nápák zánag butagant. Agan kasé cha é nájórhiá dráh bebit báyard ent gón Mussáay Sharyatay randgiriá dini péshwáéay gwará berawt o hayráte bekant. § **5:14** 5:14 Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm. * **5:21** 5:21 Abéd cha, bezán gayr cha. † **5:24** 5:24 Dányál nabiá é pernám pa yak hastiéa kár bastag ke á cha ásmáná kayt. Issá Masihá é pernám pa wat zortag tán mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagén Masih ent.

²⁵ Hamá damáná, mard sajjahénáni démá pád átk, wati taht o gandali baddhá kortant o Hodáyá sepat o satá kanán lógá shot. ²⁶ Cha é káray gendagá, óday neshtagén mardom hayrán o habakkah butant, Hodáesh satá kort o sárhát o pa torsé gwashtesh: “Maróchi má chónén bah mánagén kár distag!”

Láwiay lóthag

(Mattá 9:9-13; Markás 2:13-17)

²⁷ Randá, Issá dhanná dar átk o Láwi námén yak songi o máliátgírén mardé disti, ke wati káray jágahá neshtagat. Issáyá gwasht: “Byá, mani randgiriá bekan.” ²⁸ Láwi pád átk o sajjahén chizzi yalah dátant o áiy hamráh but.

²⁹ Gorhá Láwiá wati lógá pa Issáay sharapá, pormarháhén mehmánié kort. É mehmániá, bázén máliátgir o lahtén dega mardom gón áyán gón at.† ³⁰ Parisi o áyáni Sharyatay zánógerán, gón Issáay moridán gelag kanána gwasht: “Shomá chiá gón songi o gonahkárán yakkén wánay sará warét o nóshét?” ³¹ Issáyá gwasht: “Dráh o salámatén mardomán, dáktar pakár naent, nádráhán dáktar pakár ent.” ³² Man pa pahrézkárán nayátkagán, gonahkáráni lóthag o gwánk janagá átkagán, ke á cha wati sellén kárán pashómán bebant.”

Róchagay bárawá

(Mattá 9:14-17; Markás 2:18-22)

³³ Lahténá, cha Issáyá jost kort: “Yahyáay morid géshter róchaga dárant o zegr o dwá kanant. Parisiáni morid ham anchosha kanant, bale tai morid modáma warant o nóshant.” ³⁴ Issáyá gwasht: “Suray mehmán, tán wahdé ke sálónk gón áyán gón ent, pa róchagay dáragá hojj kanaga bant? ³⁵ Bale wahdé kayt ke sálónk cha áyán jetá kanaga bit, gorhá á róchaga bant.”

³⁶ Issáyá é mesál ham dát: “Hechkas cha nókén pashkéá chondhé naborrit o kwahnén pashká pacch o pinaga najant o agan chosh bekant nókén

pashká derrit. Kwahnén pashk ham gón nókén pacchá dhawldára nabit.

³⁷ Hamé dhawlá, hechkas nókén sharábá kwahnén zekkán§ mána nakant, chiá ke nókén sharáb, zekká trákénit. Sharába rechant o zekk ham zawála bit. ³⁸ Nókén sharáb, báyad ent nókén zekká mán réchag bebit. ³⁹ Kasé ke kwahnén sharábay waragá héldár ent, nókén sharába nawárt. Pa áiy delá kwahnén sharáb támdárter ent.”

6

Shabbatay róchay ehtiár

(Mattá 12:1-8; Markás 12:23-28)

¹ Yak baré Shabbatay róchá, Issá cha gandomi kesharán gwazagá at. Áiy morid gandomi hóshagán sendag o gón wati dastán moshag o waragá atant. ² Gorhá cha Parisián lahténá gwasht: “Chiá anchén kára kanét ke Shabbatay róchá rawá naent?” ³ Issáyá passaw dát: “Záná, shomá nawántag, wahdé Dáud o áiy hamráh shodig butant, gorhá Dáudá ché kort? ⁴ Á, Hodáay Pákén Lógá shot, Hodáay námá hamá hayráti o pákwandhén náni zort, wártant o wati hamráháná ham pa waragá dáti, ke áyáni warag tahná pa dini péshwáyán rawá at.” ⁵ Padá Issáyá gón áyán gwasht: “Maná, ke Ensánay Chokk án, Shabbatay róchay ehtiár hast.”

Mondhén mardéay drahbakshi

(Mattá 12:9-14; Markás 3:1-6)

⁶ Dega Shabbatay róché, Issá kanisahá shot o mardománi tálim dayagá goláesh but. Hamódá, yak mardé at ke rástén dasti hoshk o mondh at. ⁷ Sharyatay zánóger o Parisi, Issáyá chárágá atant o yak nimmónéay shóházá atant ke “agan é marday dastá Shambehay róchá dráh bekant, gorhá má áiy sará Shabbatay róchá kár kanagay bohtámá* jata kanén.” ⁸ Issáyá áyáni delay hál o habar zánt. Gón mondhén mardá gwashti: “Pád á, byá démá bósht, mardom tará begendant!” Á

† 5:29 5:29 Bani Esráilián, songi o máliátgírén mardom nádóst atant, chiá ke á Rumay hokumatay kárendah atant o bázénéá pa wati nap o suttá cha mardomán géshén song o bája gept. § 5:37 5:37 Zekk, bezán cha pasay póstá addh kortagén darpé ke cha mashká bazter ent.

* 6:7 6:7 Bohtám, bezán malámat, tohmat.

mard pád átk o óshtát. ⁹ Gorhá Issáyá cha mardomán jost kort: “Nun maná begwashét ke Shabbatay róchá néki kanag rawá ent yá badi? Ensánay zenday rakkénag rawá ent, yá koshag o gár kanag?” ¹⁰ Gorhá sajjahénáni némagá cháret o gón á mardá gwashti: “Dastá shahár day!” Áiá anchosh kort o dasti wassh o dráh but. ¹¹ Sharyatay zánóger o Parisi sakk zahr geptant o watmánwatá shawr o saláhesh kort ke gón Issáyá ché bekanant.

Dwázdah hásén káseday gechén kanag

¹² Hamá wahdá yakk róché, Issá pa dwá kanagá kóhá shot o sajjahén shapi gón Hodáyá pa dwá gwázént. ¹³ Wahdé róch but, áiá morid wati kerrá lóthetant o cha áyán dwázdah kas gechén kort o wati hásén kásed náméntant. ¹⁴ Áyáni nám esh ant: Shamun ke Issáyá áiy nám “Petros”† per bast, áiy brát Andriás, Ákub, Yuhanná, Pilipos, Bartulumá, ¹⁵ Mattá, Tumá, Halpiay chokk Ákub, Shamun ke áiy pannám “sarmachár” ent, ¹⁶ Ákubay chokk Yahudá o Yahudá Eskaryuti ke randá Issái dróhagi‡ o dozhmenáni dastá dayagi at.

Nádráháni drahbakshi (Mattá 4:23–25)

¹⁷ Issá gón moridán cha kóhá ér kapt o yak patth o pachén jágahéá óshtát. Cha áiy moridán bázéné ódá at. Cha Yahudiah, Urshalim o Sur o Saydunay tayábgwaray mardomán, mazanén rombé ham átk o mocch but. ¹⁸ Mardománi é mazanén mocchi, pa áiy habaráni gósh dárag o wati nádráhiáni dráh kanáénagá átkagat. Á ke palitén ruhán dochár atant ham dráh kanag butant. ¹⁹ Mardomán Issáay dast per kanagay kóshesha kort, chiá ke cha áiá yak anchén wák o twáné dar áyagá at ke sajjahéni dráha kortant.

Bazhn o bahtáwari (Mattá 5:1–12)

† **6:14** 6:14 Yunáni zobáná, “Petráay” máná “talár” ent. Pársiá “khiánat”. § **6:29** 6:29 Gobb, bezán gónag. * **6:29** 6:29 Kabáh, bezán jobbah. † **6:32** 6:32 Katthag, bezán nap o sudd kanag, dastá árag.

²⁰ Issáyá wati moridáni némagá cháret o gwashti: “Bahtáwar ét shomá ke wár o bazzag ét, chiá ke Hodáyá bádsháhi shomayg ent. ²¹ Bahtáwar ét shomá ke annun shodig ét, chiá ke séra bét. Bahtáwar ét shomá ke annun gréwán ét, chiá ke kandána bét. ²² Bahtáwar ét shomá, wahdé mardom pa Ensánay Chokkaygi shomará ázára dayant o cha wat dur o gestá kanant, dozhmána dayant o bannáma kanant. ²³ Á róchá, shádkámi bekanét o gal o bál bebét, chiá ke ásmáná shomay mozz sakk báz ent. Áyáni pet o pirénán ham gón nabián hamé dhawlá kortag.

²⁴ “Bale bazhn o apsóz pa shomá ke hastómand ét, chiá ke shomará áram o ásudagi rasetag. ²⁵ Bazhn o apsóz pa shomá ke annun sér ét, chiá ke shodiga bét. Bazhn o apsóz pa shomá ke annun kandán ét, chiá ke gamnák o gréwána bét. ²⁶ Bazhn o apsóz pa shomá, wahdé ke sajjahén mardom shomará satá dayant o sárháyant, chiá ke áyáni pet o pirénán ham gón drógén nabián, anchosh kort.

Mehr (Mattá 5:38–48; 7:12)

²⁷ “Oo mani gósh dárókán! Shomará gwashán ke gón wati dozhmenán mehr bekanét o gón áyán ham ke cha shomá naprata kanant, néki bekanét. ²⁸ Pa áyán ke shomará badén dwá kanant barkat belóthét, pa áyán ke shomará ázára dayant nékén dwá belóthét. ²⁹ Agan kaséá tará shahmáté jat, wati domi gobbá§ ham áiy némagá betarrén o agan kaséá tai kabáh* pach gept, belli ke tai pashká ham bebárt. ³⁰ Agan kasé cha taw chizzé lóthit, bedayi, agan kasé tai chizzé pa zór bebárt, padá malóthi. ³¹ Gón degarán hamá dhawlá néki bekanét ke cha áyána lóthét.

³² “Agan shomá tahná gón hamáyán mehr bekanét ke gón shomá mehra kanant, gorhá shomá chónén sób o páedagé katthetag?† É kár, gonahkáráni dastá ham buta kant. ³³ Agan shomá

‡ **6:16** 6:16 Dróhag, bezán pa repk rad dayag. Arabi o **6:29** 6:29 Kabáh, bezán jobbah. † **6:32** 6:32 Katthag,

gón hamáyán néki bekanét ke gón shomá nékia kanant, gorhá shomará che páedagé rasit? Gonahkár ham an-chosha kanant. ³⁴ Agan shomá tahná hamáyán wám bedayét ke ométa kasshét zortagén wámán dát korta kanant, gorhá shomará che mozzé rasit? Gonahkár ham gonahkárán wáma dayant o padá pacha gerant. ³⁵ Bale shomá gón wati dozhmenán ham mehrabán bebét, gón áyán néki bekanét, wámesh bedayét o padá malóthét. É dhawlá, shomará cha Hodáay némagá, mazanén mozzé rasit o shomá mazanshánén Hodáay Chokka bét, chiá ke á, gón náshogr o badkárén mardomán ham mehrabán ent. ³⁶ Hamá dhawlá ke shomay ásmáni Pet rahmdel ent, shomá ham rahmdel bebét.

Ayb o iráz magerét

³⁷ “Degarán ér majanét o iráz magerét, tánke shomá ér janag mabét. Kaséa mayárig makanét, tánke mayárig kanag mabét, degarán pahell kanét o bebakshét tánke pahell kanag o bakshag bebét. ³⁸ Bedayét tán shomará ham dayag bebit. Shomay dátagénáni badalá, sarréch o dapádapén kayl o paymánah, shomay kotthá réchaga bit, chiá ke, gón har kayléa bedayét, gón hamá kaylá shomará dayaga bit.”

³⁹ É mesáli ham pa áyán áwort: “Kóré che paymá dega kóréa ráhá pésh dáshta kant? Har doén chátá nakapant? ⁴⁰ Shágerd cha wati ostádá zántkártera nabit, bale hamá ke rost o rodóma gipt o cha tálimá sarrécha bit, wati ostáday dhawlá buta kant.

⁴¹ “Chiá wati brátay chammay pilláshká‡ genday, bale wati chammay bondhá nagenday? ⁴² Wahdé taw wati chammay bondhá nagenday, chón wati brátá gwashta kanay: ‘Bell ke tai chammay pilláshká dara kanán?’ Oo dopóstén shatalkár! Pésará wati chammay bondhá dar kan, randá tai chamm pacha bant o

wati brátay chammay pilláshká kassheta kanay.

Drachk o drachkay bar (Mattá 7:17–20; 12:32–35)

⁴³ “Hech sharrén drachké sellén bar o nibaga nayárit o na sellén drachk sharrén bar o nibaga kárit. ⁴⁴ Har drachk, cha wati bará zánaga bit. Na cha dhangarán§ enjir chenaga bit o na cha dhóloká* angur. ⁴⁵ Sharrén mardom, wati delay hazánagay ér kortagén nékián, cha wati dap o zobáná dara kant o sellén mardom, wati delay ambáray ér kortagén gandagián, cha wati dap o zobáná réchit. Chiá ke harché mardomay delá bebit, hamá cha áiyay dapá dara kayt.

Báwar o kerd (Mattá 7:24–27)

⁴⁶ “Wahdé shomá mani habaráni sará kára nakanét, gorhá chiá maná ‘Hodáwand, Hodáwanda’ gwashét? ⁴⁷ Á kas ke mani habaráni eshkonagá kayt o áyáni sará kára kant, man shomará pésha dárán ke á, kai paymá ent. ⁴⁸ Á hamá bánbandén ostáay† dhawlá ent ke pa lógay bandagá cholli‡ johl borret o bonredi§ taláray sará ér kort. Wahdé hár o hirróp átk, hárá á lóg sorént nakort, chiá ke mohr o mohkam bandag butagat. ⁴⁹ Bale kasé ke mani habarán gósha dárit o áyáni sará kára nakant, hamá mardomay paymá ent ke lógi bé bonredá bast. Wahdé hár o hirróp átk, lóg hárá mallet, kapt o pahk wayrán but.”

7

Pawji apsaray báwar (Mattá 8:5–13; Yuhanná 4:43–54)

¹ Wahdé Issáyá gón mardomán wati habar halás kortant, Kaparnáhumá shot.

² Ódá, yak Rumi pawji apsaréa, hezmatkáré hastat ke áiyá báz dóst at. Á hezmatkár, sakk nádráh o markig at.

³ Wahdé á pawji apsar Issáyá bárawá

‡ **6:41** 6:41 Pilláshk, bezán bucchok, prishk, bákasay dhillay kasterén chondh. § **6:44** 6:44 Dhangar, bezán bébarén konthagi drachk o dár. * **6:44** 6:44 Dhólok, bezán gyábáni konthagi jarré ke polli espét ant. † **6:48** 6:48 Bánbandén ostá hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. ‡ **6:48** 6:48 Choll, bezán chari, náli. Pa lógay bandagá zeminá kóchant. É kótkagén jágahá cholla gwashant. § **6:48** 6:48 Bonred, bezán lóg yá diwáléay awali o johlterén red.

sahig but, áia Yahudiáni lahtén kamáshén mardom Issáay kerrá ráh dát tán áia mennatgiriá bekanant o begwashanti ke byayt o áia hezmatkára dráh bekant. ⁴ Á Yahudi kamásh Issáay kerrá átkant, áia mennatesh gept o gwashtesh: “É pawji apsara karzit ke taw pa áia é kára bekanay. ⁵ Chiá ke may kawmay dózwáh ent. May kanisah ham hamáia addh kanáentag.”

⁶ Issá áyáni hamráh but o shot. Wahdé lógay nazziká rasetant, pawji apsará wati lahtén dóst kásed kort o pa Issáyá, kolawi rawán dát: “Oo Hodáwand! Wata zahmatwár makan. Mana nakarzán ke taw mani lógá byáay o ⁷ man pa wat é láhekiá ham nagendán ke tai kerrá byáyán. Taw tahná hokm bekan, mani hezmatkár dráha bit. ⁸ Chiá ke man ham wati masteráni hokmay chérá án o mani dastay chérá ham sepáhig hast. Agan kaséá hokm bekanán ‘beraw,’ á rawt o agan kaséá begwashán ‘byá,’ á kayt. Agan wati hezmatkára begwashán ‘é kára bekan,’ á kant.”

⁹ Wahdé Issáyá é habar eshкот, hayrán but o démi gón wati hamráhén mardomán kort o gwashti: “Shomará gwashán, man choshén mohrén setk o báwar Esráiliáni nyámá ham nadistag.” ¹⁰ Wahdé pawji apsaray kásed per tarret o lógá átkant, distesh ke hezmatkár wassh o dráh ent.

Janózáméay chokkay zendag kanag

¹¹ Dér nagwast, Issá gón wati morid o dega bázén mardománi hamráhiá, Náin námén shahréá shot. ¹² Wahdé shahray darwázagay nazziká raset, disti mardom yak mordagé cha shahrá dhann baragá ant ke á wati janózámén mátay yakkén chokk at. Shahray bázén mardom ham, gón á janózámá gón atant. ¹³ Wahdé Hodáwandén Issáyá á janózám dist, áia sará sakk bazzagi but o gwashti: “Magréw.” ¹⁴ Nazzik átk o mordagay tahti dast per kort, mordagay kópag dayók óshtátant. Issáyá mordag gwánk jat: “Oo warná! Man tará gwashán, pád á.” ¹⁵ Mordag pád átk o nesht o habará lagget. Issáyá á warná mátay dastá dát.

¹⁶ Sajjahénáni delá torsé nesht o Hodáyá sepat o saná kanán, gwashtesh: “May kerrá mazanén nabié wadi butag” o “Hodá wati kawmay komak kanagá átkag.” ¹⁷ Issáay hál o habar, sajjahén Yahudiah o kerr o gwaray sardhagáran tálán but.

Yahyáay kásed

(Mattá 11:2-15)

¹⁸ Pákshódókén Yahyáay moridán, Yahyá cha Issáay é ajabén káran sahig kort, paméshká Yahyáyá cha wati moridán do kas lóthet o ¹⁹ pa jost kanagá Hodáwandén Issáay kerrá dém dát ke “báren, taw hamá ay ke áyagi at, yá pa degaréá rahchár bebén?”

²⁰ Á doén Issáay kerrá átkant o gwashtesh: “Mára pákshódókén Yahyáyá pa é habaray jostá ráh dátag: ‘Báren, taw hamá ay ke áyagi at, yá pa degaréá rahchár bebén?’ ” ²¹ Hamá wahdá, Issá bázén nájórh o nádráhán dráh kanagá at, cha jennián, palitén ruhán kasshagá at o bázén kórání chammán, rozhnái bakshagá at. ²² Issáyá passaw dátant: “Harché ke shomá distag o eshкотag, berawét Yahyáyá sahig kanét ke kór gendag o maym kanagá ant, lang tarrag o ráh rawagá ant, garri pák o palgár bayagá ant, karr eshkonagá ant, mordag zendag bayagá ant o bazzag o nézgáran wasshén mestág sar bayagá ent. ²³ Bahtáwar hamá ent, ke mani kárání gendagá thagal mawárt o malakoshit.”

Yahyáay bárawá

(Mattá 11:7-19)

²⁴ Wahdé Yahyáay kásed dar kapt o shotant, Issá gón mardomán Yahyáay bárawá gapp o trán kanagá lagget: “Chónén chizzéay chárágá gyábána shotagét? Kalam o káshay dhilléay chárágá ke gón gwátay kasshagá é dém o á dém shikka wárt? ²⁵ Agan na, gorhá chónén chizzéay chárágá shotagét? Anchen mardéay chárágá shotagét ke narm o názorkén pósháki gwará at? Á mardom ke brahdáren póshák gwará kanant o hastómandáni dhawlá zenda gwázénant, kalát o márhián nendók ant. ²⁶ Gorhá ódá shomá chónén chizzéay

cháragá shotagét? Paygambaréay cháragá? Haw, shomára gwashán ke Yahyá cha paygambaréa ham master ent. ²⁷ Á hamá ent ke áiy bárawá nebisag butag: *Bechár, man wati kásedá cha taw pésar ráha dayán ke á, tai ráhá tachk o tayára kant.* ²⁸ Man shomára gwashán ke hech mátá pákshódókén Yahyáay warhén bematthén chokké nayáwortag. Bale Hodáay bádsháhiá, hamá ke cha sajjahénán kaster ent, á cha Yahyáyá ham master ent.

²⁹ “Wahdé Yahyáyá Hodáay paygám áwort, bázén mardomán, songi o máliátgirán ham mannet ke Hodáay kolaw o paygám rást ent, chiá ke á Yahyáay dastá pákshódi dayag butagatant. ³⁰ Bale Parisi o Sharyatay kázián cha Yahyáay dastá pákshódi nagept o Hodáay lóth o wáhagesh pa wat namannet.

³¹ “É zamánagay mardomán kai hamdarwar bekanán ke á, kai dhawlá ant? ³² Á, hamá chokkáni paymá ant ke bázará neshtagant o yakdomiá gwashagá ant: ‘Má pa shomá nal o kalam sáz kort, bale shomá nách o sohbat nagept, má pa shomá mótk áwort, bale shomá arsé narétk.’ ³³ Pákshódókén Yahyá átkág, na náni wárt o na sharábi nóshet o shomá gwashét: ‘Jenni per ent,’ ³⁴ bale Ensánay Chokk átkag, wárt o nóshit o shomá gwashét: ‘Lápi o sharábié, máliátgir o gonahkáráni sangat ent.’ ³⁵ Bale hekmat o zántá hamá záhera kanant ke áiy randgir o mannóger ant.”

Gonahkárén janéné Issáy pádán charpa kant

³⁶ Cha Parisián yakkéá Issá wati lógá mehmán kort. Á shot o pa waragá parzónagay* sará nesht. ³⁷ Á shahrá, yak badkárén janéné hastat. Wahdé sahig but ke Issá é Parisiay mehmán ent, sengmarmarén atrdánéay tahá, atri zort o hamódá shot. ³⁸ Issáyay poshtá, áiy pádáni nazziká gréwán óshtát, gón wati arsán Issáyay pádi tarr kort o gón wati mud o malgórán hoshk kortant o pádi chokket o atr per moshtant.

* **7:36** 7:36 Parzónag, bezán soprah.

³⁹ Wahdé á Parisiá ke Issá mehmán kortagat é dist, wati delá gwashti: “Agan é mard paygambaré butén, allamá zántagati é janén ke áiy dast per kanag o moshagá ent, kay ent o chónén gonahkáré.” ⁴⁰ Issáyá gwasht: “Oo Shamun! Maná gón taw yak habaré gwashagi ent.” Áiy gwasht: “Ji ostád, begwash!”

⁴¹ Issáyá gwasht: “Mardéa do wámdár hastat, yakké panchsad dinár o domi panjáh dinaray wámdár at, ⁴² bale á doénán pa wámáni dayagá hecch néstat, paméshká wám dayóká áyáni wám bakshetant. Nun cha á doénán kojámiá wám dayók géshter dósta bit?” ⁴³ Shamuná passaw dát o gwashti: “Mani hayalá, hamá ke áiy wám géshter atant.” Issáyá passaw dát: “Taw sharr gwasht.”

⁴⁴ Gorhá Issáyá janénay némagá chakk tarrént o gón Shamuná gwashti: “É janéná genday? Man tai lógá átkán, taw maná pádáni shódagá trampé áp nadát, bale é janéná mani pád gón wati arsán tarr kort o gón malgórán hoshk kortant. ⁴⁵ Taw maná nachokket, bale é janén cha mani rasagá tán é wahdi, yakpaymá mani pádán chokkagá ent. ⁴⁶ Taw mani sará rógen per namosht, bale áiy mani pádáni sará atr per mosht. ⁴⁷ Paméshká tará gwashán: É janénay bázén dóstiay sawab esh ent, ke eshiay bázén gonáh bakshag butant, bale á ke áiy dósti kamter ent, hamá ent ke áiy bakshetagen gonáh kamter ant.” ⁴⁸ Gorhá démi gón á janéná tarrént o gwashti: “Tai gonáh bakshag butant.”

⁴⁹ Bale é dega mehmán gón yakdegará gwashagá laggetant: “É kay ent ke mardománi gonáhán ham pahella kant?”

⁵⁰ Nun Issáyá gón á janéná gwasht: “Tai setk o báwará tará rakként, pa wasshi o salámati beraw.”

8

Gón Issáyá janénáni hamráhi

¹ Randá, Issá shahr pa shahr o métag pa métaga tarret o pa mardomán, Hodáay bádsháhiaymestágay jária jat.

Áiay dwázdahén kásed hamráh atant. ² Lahtén janén ham ke Issáyá áyáni jenn kasshetagatant o cha nádráhián dráh o jórh kortagatant, gón áyán gón atant. Cha áyán yakké Maryam at, ke áiay pannám Majdaliah at o Issáyá cha áiá hapt jenn kasshetagat. ³ Dega yakké Yuánná at ke áiay lógwájah, Huzá, Hirudis bádsháhay kalátay kelitdár* at. Yakké Susan at o dega báz janén atant, ke cha wati zarr o málán, pa Issá o áiay moridán komak kanagá atant.

Tohm chandhagay mesál
(Mattá 13:1-17; Markás 4:1-12)

⁴ Cha har shahr o har halk o hankéná mardom Issáyay kerrá pédák atant. Wahdé bázén mardom átk o mocch but, Issáyá pa mesál o darwar gón áyán gwasht: ⁵ “Yak dehkáné pa tohmay chandhagá shot, tohmáni chandhagay wahdá kammoké tohm ráhay sará retk ke pálapásh butant o báli morgán chet o wártant. ⁶ Kammoké dhal o dhókáni sará retk, á rostant bale zutt gimmort† o hoshk butant, chiá ke zeminá namb néstat. ⁷ Dega kammoké, shezz o cherekkáni‡ nyámá retk, gón áyán horigá rostant bale shezzán áyáni rost o rodóm dásht. ⁸ Á dega tohm, sharrén zeminá retk o sharr rost o mazan but o sad sari hóshag o baresh kort.” É mesálay gwashagá rand, Issáyá pa borztawári gwasht: “Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”

⁹ Issáyay moridán, cha áiá é mesálay máná jost kort. ¹⁰ Áiá passaw dát: “Hodáyá shomay delay chamm pach kortagant, ke shomá áiay bádsháhiay rázán sarpad bebét, bale pa á dega mardomán, mesál o darwar ant o bass, tánke: *‘gón chammán bechárant, bale magendant gón góshán beshkonant, bale sarkech mawarant.’*

¹¹ “É mesálay máná esh ent: Tohm, Hodáyay habar ant. ¹² Ráhay sará retkagén tohmáni máná, hamá mardom ant

ke Hodáyay habarán gósha dárant, bale Shaytána kayt o cha áyáni delá, Hodáyay habarán dara kant ke chosh mabit á báwar bekanant o berakkant. ¹³ Dhal o dhókén zeminay retkagén tohmáni máná, hamá mardom ant ke Hodáyay habarána eshkonant o pa gal o wasshia mannant, bale Hodáyay habar, áyáni delá risshag o wandhála§ najanant, tán kammoké wahdá rand, áyáni báwar kamma bit o ázmáesh o chakkásay wahdá poshtá kenzant o cha ráhá thagalant. ¹⁴ Shezz o dhangaráni tahá retkagén tohmáni máná, hamá mardom ant ke Hodáyay habarán gósha dárant, bale donyái parésháni o mál o zarray hers o jópah* o aysh o nóshán mána gisshant o hóshag o bara nayárant. ¹⁵ Sharrén zeminá retkagén tohmáni máná, hamá mardom ant ke Hodáyay habarán gósha dárant o pa setk o del o pákén niyaté áyána mannant. É chó hamá keshará ant ke hóshag o bara kanant o páydára bant.

Cherágay mesál
(Markás 4:21-25)

¹⁶ “Kasé ke cherágá róka kant, tagaréay† chérá chéria nadant, yá tahtay chérá éria nakant. Rókén cherágá, cherágdáná éra kanant, tán harkas ke lógá kayt rozhnáia begendit. ¹⁷ Chiá ke hech choshén chérén chizzé nést ke záher o paddar mabit o hech choshén panáh o andémén habaré nést ke áshkár o démdará mabit. ¹⁸ Shomá hozzhár bét o bezánét ke che paymá eshkonét. Kaséa ke chizzé hast, áiá géshter dayaga bit o kaséa ke nést, bale gomána kant ke hasti, cha áiá hamá ham pach geraga bit.”

Issáyay mát o brát
(Mattá 12:46-50; Markás 3:31-35)

¹⁹ Hamé wahdá Issáyay mát o brát áiay gendagá átkant, bale cha mardománi bázén mocchiá áiay nazziká átkesh nakort. ²⁰ Issáesh hál dát ke “tai mát o brát pa tai gendagá dhanná óshtátagant.” ²¹ Issáyá darráént: “Mani

* **8:3** 8:3 Kelitdár, bezán hazánagay hesábdár o sambálók. † **8:6** 8:6 Gimmorag, bezán hoshk tarrag, napasgir bayag. ‡ **8:7** 8:7 Shezz, yá shenz, o cherekk bébarkatén sabzagé ke asligén kesháray nyámá rodit o áyáni rost o rodómá dárit. § **8:13** 8:13 Wandhál, bezán risshag o rótag. * **8:14** 8:14 Jópah, bezán lálech o tamah. † **8:16** 8:16 Tagár, bezán mazanén johlén darp, hirán, lagan.

mát o brát hamá ant ke Hodáay habarán gósha dárant o áyáni sará kára kanant.”

Tuppánay érmósh‡ kanag
(Mattá 8:23–27; Markás 4:35–41)

²² Yak róché, Issáyá gón moridán gwasht: “Byáét gwarmay domi némagá rawén.” Bójigá swár butant o ráh gep-tant. ²³ Wahdé bójig rawagá at, Issá wáb kapt. Anágat syahgwátéa sar kort o tuppán but o bójig cha ápa porr bayagi at. Áyáni zend, hataray tahá at.

²⁴ Morid Issáay gwará shotant, cha wábá ágáhesh kort o gwashtesh: “Wájah, oo wájah! Má ér bokkagi§ o meragi én.” Á, cha wábá ágáh but o tuppán o mawj o chawli hakkal dátant, cha neherr o hakkalán gwát kapt o tuppán prosht o érmósh but. ²⁵ Áiá gón wati moridán gwasht: “Shomay setk o báwar kojá shot?!” Moridán cha é ajabén kára torset o bah mantant o cha yakdomiá jostesh gept: “É chónén mardomé ke gwát o chawlán neherr o hokma dant o á ham, áiy hokmá mannant.”

Jenni ganókéay drahbakshi
(Mattá 8:28–32; Markás 5:1–20)

²⁶ Gorhá, Gerásiáni* sardhagára rasetant ke Jalilay damagay dém pa démá, mazangwarmay domi pahnátá ent. ²⁷ Wahdé Issá cha bójigá ér kapt o hoshkiá átk, cha shahray mardomán yakké, ke jenni ganóké at, gón áiá dochár kapt.† Cha bázén wahdéa, áiá pocch gwará nakortagat o lógéa naneshtagat, shap o róch kabrestáná kaptagat. ²⁸ Wahdé áiá Issá dist, kukkáré korti, áiy pádán kapt o gón borztawári gwashti: “Issá, Oo mazanshánén Hodáay Chokk! Tará gón man che kár ent? Tará pa Hodá sawgend, maná azáb maday.” ²⁹ Áiá paméshká chosh gwasht ke Issáyá jenn hokm dátagat, é mardá yalah bedant. Jenná, é mard pésará ham báz randá geptagat, mardomán pa zamzil mohr bastagat o ger o dár kortagat, bale

mardá zamzil próshtagatant o jenná, á kasshakán kortagat o gyábáná bortagat. ³⁰ Issáyá cha áiá jost kort: “Tai nám kay ent?” Áiá passaw dát: “Mani nám lashkar ent,” chiá ke bázén jenné áiy jesm o jáná potertagat. ³¹ Jennán gón Issáyá dazbandi kort ke áyán, johlén tahtarunay‡ chátá dawr dayagay hokmá madant.

³² Hamódá, jompéay sará, hukkáni mazanén ramagé charagá at, jennán gón Issáyá dazbandi kort: “Mará bell ke é hukkáni jesmá poterén.” Issáyá ejázat dátant. ³³ Jennán á mard yalah dát o hukkáni jesmá potertant o anágat, hukkáni ramag cha jompá jahlagá ér kapáná gwarmá bokket.

³⁴ Wahdé hukkáni shwánagán chosh dist, pa drekké métag o shahrá shotant o mardomesh hál dátant. ³⁵ Mardom shotant tán gón wati chammán é sarg-wastá begendant. Issáay kerrá átkant o hamá mardesh dist ke jennán yalah kortagat, Issáay pádáni démá neshtag, pocch o pósháki gwará o pa hósh o sár ent. Nun torsesh delá nesht. ³⁶ Á ke wat chamdistén sháhed atant, á dega mardomesh hál dátant ke é jenni ganók chónaká dráh butag. ³⁷ Gerásináay sardhagáray mardomán, gón Issáyá dazbandi kort ke áyáni sardhagára yalah bedant o berawt, chiá ke áyán báza torset. Paméshká Issá bójigá swár but o shot.

³⁸ Hamá mardá ke Issáyá áiy jenn dar kortagatant, gón Issáyá dazbandi kort ke áiá gón wat bebárt. Bale Issáyá á mard per tarrént o gwashti: ³⁹ “Lógá beraw o wati mardomán hál beday ke Hodáyá gón taw chónén karé kortag.” Á mard shot o wati shahrá jári jat ke Issáyá gón áiá ché kortag.

Janénéay drahbakshi o jenekéay zendag kanag
(Mattá 9:18–26; Markás 5:21–43)

⁴⁰ Wahdé Issá per tarret, rombé mardomá wasshátk kort, chiá ke sajjahén áiy rahchár atant. ⁴¹ Hamá wahdá,

‡ 8:21 8:21 Érmósh, bezán árám, hámósh. § 8:24 8:24 Bokkag, bezán ápa ér rawag, boddhag, gark bayag.

* 8:26 8:26 Lahtén daznebeshtá átkag: “Gadáriáni”. Anchosh band 37ay tahá. † 8:27 8:27 Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag. ‡ 8:31 8:31 Tahtarun, bezán jahannam, dózah.

Yáyrus námén yak mardé ke kanisahay master at, Issáay kerrá átk. Áiay pádán kapt o dazbandi o mennati kort ke “mani lógá byá.”⁴² Chiá ke áiay yakkén jenek, ke omri dwázdah sálay kesásá at, markig at. Wahdé Issá áiay lógay némagá rawagá at, mardom chakká kapán o télánk dayán áiay gwará mocch butant.

⁴³ Hamódá yak janéné ham hastat ke dwázdah sál at áiay hón band nabutagat. Hechkasá ham á dráh kort nakortagat. §

⁴⁴ Hamá janén, Issáay poshti némagá átk o áiay kabáhay lambi dast jat o hamá damáná hón band but. ⁴⁵ Gorhá Issáyá gwasht: “Kayá mani kabáh dast jat?” Wahdé hechkasá namannet, gorhá Petrosá gwasht: “Wájah! Wat gendagá ay ke mardomán tará chón angerr kortag* o chakká kapán ant.” ⁴⁶ Bale Issáyá padá gwasht: “Allamá kaséá maná dast per kort, man máret† ke wák o twáné cha man dar bayagá ent.”

⁴⁷ Wahdé janéná zánt ke é habar chér dayaga nabit, gorhá larzáná átk o Issáay pádán kapt. Áiá sajjahénáni démá gwasht ke chiá Issáay kabáhi dast per kortag o che paymá, hamá damáná cha wati nádráhiá rakketag. ⁴⁸ Issáyá gwasht: “Oo mani jenek! Tai setk o báwará tará rakkéntag, pa wasshi o salámati beraw.”

⁴⁹ Issá angat habará at, ke cha kanisahay masteray lógá, mardomé átk o Yáyrusi hál dát ke “tai jenek mortag o nun ostadá géshter delsyáh makan.” ⁵⁰ Issáyá é habar eshkot o gón Yáyrusá gwashti: “Mators, báwar kan, tai jeneka rakkít.”

⁵¹ Wahdé Issá Yáyrusay lógá raset, áiá Petros, Yuhanná, Ákub o hamá jenekay pet o mátá abéd, dega hechkas hamráhiay ejázat nadát. ⁵² Sajjahén mardom pa jenekay marká mótk o zári kanagá atant. Bale áiá gwasht: “Magréwét, á namortag, bass wáb ent.” ⁵³ Áyán Issáay sará kandet o kalág gept, chiá ke zántagatesh jenek mortag.

⁵⁴ Issáyá jenekay dast gept o gón borzén tawaré gwashti: “Oo mani chokk! Pád á.”

⁵⁵ Jenekay sáh per tarret o hamá damáná pád átk. Issáyá gwasht: “Chokká warag bedayét.” ⁵⁶ Chokkay mát o pet hayrán o habakkah mantant, bale Issáyá kaddhan kortant ke é habará gón hechkasá magwashant.

9

Dwázdahén kásedáni ehtiár (Mattá 10:5-15; Markás 6:7-13)

¹ Issáyá wati dwázdahén kásed lóthetant, áyáná sajjahén jenn o palitén ruháni dar kanag o nájórhiáni dráh kanagay zór o ehtiári ham dát. ² Pa Hodáay bádsháhiay jár janag o nádráháni drahbakshiá ráhi dátant. ³ Gwashti: “Ráhá, gón wat chizzé mabarét, na asá o dazlatthé, na lót* o turagé, na nán o tóshag, na zarr o na geshén jámag. ⁴ Wahdé lógéá rawét, tán shahray yalah dayagá hamá lógá bemánét. ⁵ Agan yak shahréay mardom shomará wasshátka nakanant, gorhá dar áyagay wahdá, wati pádáni danzán hamódá bechandhét o betakénét tán áyáni helápá sháhedi bebit ke shomá Hodáay kolaw pa áyán raséntag.” ⁶ Gorhá Issáay morid dar kapt o métag pa métag har jáh, wasshén mestágesh pa mardomána rasént o nádráhén mardomesh dráha kortant.

Hirudisay parésháni (Mattá 14:1-12; Markás 6:14-29)

⁷ Wahdé Jalilay hákem Hirudis, cha é sajjahén habar o hálán sahig but, paréshán o takánsar† but chiá ke lahtén mardom Issáay bárawá chosh gwashagá at: “Á, Yahyá ent ke padá cha mordagán zendag butag,” ⁸ dega lahtén gwashagá at ke “Elyás nabi záher butag,” o dega lahtén chosh ham gwashagá at ke “cha péshi zamánagay paygambarán yakké ke padá zendag butag.” ⁹ Gorhá Hirudisá gwasht: “Yahyáay sar wa man borretag,

§ 8:43 8:43 Lahtén daznebeshtá ham átkag: Áiá wati sajjahén zarr pa wati dawá o darmáná táwán kortagatant.

* 8:45 8:45 Angerr kanag, bezán chapp o chágerdá gerag, Arabi o Pársiá “moháserah”. † 8:46 8:46 Márag, bezán mahsus kanag. * 9:3 9:3 Lót, bezán turag, pélek, pélag. † 9:7 9:7 Takánsar, bezán kasé ke pegri gerept o janjálá kaptag, sarbatag. ‡ 9:9 9:9 Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag.

nun é kay ent ke áiy báravá man é dhawlén hál eshkonagá án?" Á pa Issáay gendagá hodónák† at.

Panch hazár mardomá warák dayag
(Mattá 14:13-21; Markás 6:30-44;
Yuhanná 6:1-14)

¹⁰ Wahdé Issáay kásed cha wati saporá per tarret o átkant, wati kortagén káráni hálesh Issáyá sar kort. Gorhá Issáyá á gón wat hamráh kortant o Bayt-Saydá námén shahréa shot tánke cha mardomán dur o gestá bebant. ¹¹ Bale wahdé mardom sahyg butant, áiy randá ráh gep-tant. Issáyá á wasshátk kortant, Hodáay bádsháhiy báravá sar o sój dátant o nádráhen mardom ham wassh o dráh kortant.

¹² Rónenday wahdá, dwázdahén kásed átkant o gwashtesh: "Nun é mardomán ráh day ke é gwar o kerráni métag o bázarán berawant o pa wat warag o wábjáhé shóház bekanant, chiá ke edá barr o gyábánén jágahé." ¹³ Bale Issáyá gwasht: "Shomá wat eshán warák bedayét." Áyán passaw dát: "May kerrá panch nagan o do máhigá géshter chizzé nést, bale haw, agan berawén pa é sajjahén mardomán warák pa bahá begerén." ¹⁴ Cha á mardomán, kesás panch hazár mardén atant. Issáyá gón moridán gwasht: "Mardomán panjáh panjáhay thóliá benendárénét." ¹⁵ Moridán anchosh kort o mardom nendáréntant.

¹⁶ Issáyá panchén nán o doén máhig zortant o ásmánay némagá cháret, Hodáay shogri gept o padá nán o máhigi chondh chondh kort o moridáni dastá dátanti tánke mardománi sará bahr bekanant. ¹⁷ Sajjahén mardomán lápsérá warag wárt o angat cha sar átkagén chondhán, dwázdah sapt porr but.

Petrosay gwáhi

(Mattá 16:13-28; Markás 8:27-33)

¹⁸ Yak róché, Issá éwaká dwá kanagá at o morid gón áiy gón atant. Cha moridán josti kort: "Mardom mani báravá ché gwashant, man kay án?" ¹⁹ Áyán passaw

dát: "Lahténa gwashit taw pákshódókén Yahyá ay o lahténa gwashit taw Elyás nabi ay. Dega lahtén chosh ham gwashit, taw cha pésarigén zamánagay á dega nabián yakké ay ke padá zendag butagay." ²⁰ Áiyá jost kort: "Shomá wat mani báravá ché gwashét, man kay án?" Petrosá passaw dát: "Taw Hodáay ráh dátagén hamá Masih ay."

Wati markay báravá Issáay awali peshgói

²¹ Bale Issáyá á hokm kortant ke "é habará gón hechkasá magwashét." ²² Gwashti: "Ensánay Chokk báyd ent bázén sakki o sóri besaggit. Kawmay kamásh, mazanén dini peshwá o Shary-atay zánóger allamá áiyá mamannant o bekóshárénant o saymi róchá padá zendag bebit."

Issáay randgiri

(Mattá 10:38-39; 16:28; Markás 8:34—9:1)

²³ Issáyá sajjahén mardom gwashtant: "Agan kasé lóthit mani randgiriá bekant, wati delay wáhag o lóthán yalah bedant o har róch wati jenday salibá baddhá bekantŠ o mani ráhá gám bejant. ²⁴ Harkas ke wati sáhay rakkénagay johdá bebit, áiyá báhénit.* Bale á ke pa manigi wati sáhá báhénit, áiyá rakkénit. ²⁵ Agan yakkéa sajjahén donyá berasit bale wati sáhá bebáhénit, chónén sóbé bárt o ché kattheta kant? ²⁶ Agan kasé cha man o mani habarán lajj† bekant, gorhá Ensánay Chokk ham, á wahdi ke gón watig o ásmáni Petayg o pákén préshtagáni shán o shawkatá é jahána padá kayt, cha áiyá lajja kant. ²⁷ Bale man shomará rásténa gwashán, edá lahtén mardom óshtátag ke tán áyáni démá Hodáay bádsháhi paddar mabit, markay támá nachashant."

Issáay dém o dróshomay drapshnáki

(Mattá 17:1-9; Markás 9:2-9)

²⁸ Cha é habarán, kesás hasht róchá rand, Issáyá Petros, Yuhanná o Ákub hamráh kortant o pa dwáyá yak kóhéay

Š 9:23 9:23 Salib baddhá kanagay maksad Issáay wáhagáni purah kanag ent. * 9:24 9:24 Báhénag, bezán gár dayag, cha dast dayag. † 9:26 9:26 Lajj, bezán sharm, hajálat.

sará shot. ²⁹ Wahdé Issá dwá kanagá at, áiy démay rang badal but o gwaray god sakk espét but o drapshagá‡ laggetant. ³⁰ Yak anágat do mardom paddar but o gón Issáyá habar kanagá atant, yakké Mussá o á dega Elyás at. ³¹ Á doén gón mazanén shán o shawkatéá záher butant o Issáay markay bárawá habar kanagá atant ke allamá Urshalimá bayagi at.

³² Petros o áiy hamráh Ákub o Yuhanná sakk wábénag atant, bale wahdé sharr ágáh butant, gorhá distesh ke Issá pa shán o shawkaté gón Mussá o Elyásá yakjáh óshtátag. ³³ Wahdé á doén Issáyá roksat kanag o rawagi atant, Petrosá gwasht: “Wájah! May edá bayag sakk sharr ent, bell ke má say sáheg o kápára§ bandén, yakké pa taw, yakké pa Mussá o degaré pa Elyásá.” Bale Petrosá wat nazánt ché gwashagá ent.

³⁴ Angat Petros habará at ke jambaréá* áyáni sará sáheg kort. Wahdé jambar áyáni sará sáhél but moridán torset. ³⁵ Cha jambará tawaré rost: “É mani gechéni Bacch ent. Shomá eshiay habarán gósh bedáret.” ³⁶ Tawáray eshkonagá rand, moridán Issá éwaká dist. Áyán é sargwast wati delá dásht o á wahdá wati distagénesch gón hechkasá nagwasht.

Jenni bachakéay drahbakshi
(Mattá 17:14-18; Markás 9:14-27)

³⁷ Domi róchá wahdé Issá o sayén morid cha kóhá ér átkant, mardománi mazanén mocchié átk o gón Issáyá dochár kapt. ³⁸ Cha mardománi nyámá yak mardoméá kukkár kanána gwasht: “Oo ostád! Gón taw dazbandia kanán ke tará mani bachakay sará bazzag bebit, á mani yakkén chokk ent. ³⁹ Jenné anágah mani chokká gipt o zhámbalénit† o hamá damána chokk ják o kukkára kant, kap o gajja bit. Áiá báz kamm yalaha dant o lóthit áiá bekoshit. ⁴⁰ Man gón tai moridán dazbandi kort ke é jenná bekasshant, bale áyán kasshet

nakort.” ⁴¹ Issáyá gwasht: “Oo bébáwar o gomráhén nasl o padréch! Man tán kadéná gón shomá bemánán o besaggán? Chokká edá byár.” ⁴² Wahdé chokk pédák at, jenná zhámbalént o dhagará jat. Issáyá jenn gón neherr o hakkalán mán bast, chokk dráh kort o petay dastá dát. ⁴³ Sajjahén mardom cha Hodáay mazaniá hayrán but o bah mantant.

Issáay markay domi péshgói
(Mattá 17:22-23; Markás 9:30-32)

Wahdé sajjahén mardom cha Issáay mójegah o ajabén karán hayrán atant, gón wati moridán gwashti: ⁴⁴ “Mani é habarán pa sharri delgósh kanét, Ensánay Chokk gón dagá‡ o dróhag mardománi dastá dayaga bit.” ⁴⁵ Bale morid áiy é habará sarpad nabutant, chiá ke pa áyán ramz o rázé at. Cha Issáyá jost kanagesch ham torset.

Mazani chi ent?
(Mattá 18:1-5; Markás 9:33-37)

⁴⁶ Issáay morid watmánwatá é gappay sará dapják kanagá atant: “Báren, may nyámá sajjahénáni master o kamásh kay ent?” ⁴⁷ Issáyá áyáni delay habar zánt o yak kasánén chokké wati kashá óshtárent o ⁴⁸ gón moridán gwashti: “Harkas ke pa mani námaygi é kasánén chokká gón washwáhagi bezurit o wati gwará bedárit, bezán áiá maná zortag o mannetag. Harkas ke maná bemannit hamá Hodáyá mannit ke maná ráhi dátag, chiá ke cha shomá, hamá master ent ke watá cha sajjahénán kastera zánt.”

Á ke shomay badwáh naent, gón shomá ent
(Markás 9:38-40)

⁴⁹ Yuhannáyá gón Issáyá gwasht: “Wájah! Má yak mardé dist ke gón tai námay geragá cha mardomán palitén ruhán dara kant, bale má á makan o manah kort, chiá ke á mard cha má naat.” ⁵⁰ Issáyá gwasht: “Na, é kára makanét, chiá ke agan kasé shomay badwáh mabit, gón shomá ent.”

‡ 9:29 9:29 Drapshag, bezán shahm janag, rozhná bayag, jalashkag. § 9:33 9:33 Kápár, kápar, kapar. * 9:34 9:34 Jambar, bezán abr. † 9:39 9:39 Zhámbalénag, bezán chizzéay gerag o pa trondi sorénag o larzénag. ‡ 9:44 9:44 Dagá, bezán préb, repk. Arabi o Pársiá “khiánat”.

Sámeriáni namannag

⁵¹ Wahdé Issáay chest bayag o ásmáná rawagay wahd nazzik but, gorhá gón del-jamén shawré dém pa Urshalimá sar gept. ⁵² Bale cha watá pésar, lahtén kásedi ráh dát. Á shotant o Sámeriáni yak métagéá rasetant tánke cha áiy áyagá pésar, pa áia tayári bekanant. ⁵³ Bale óday mardomán Issá wasshátk nakort chiá ke á Urshalimá rawagá at. ⁵⁴ Wahdé Issáay morid, Ákub o Yuhanná cha é hálá sahig butant, gwashtesh: “Oo Hodáwand! Taw razá dayay má cha Hodáyá belóthén ke cha ásmáná áse ráh bedant o eshán besóchit o hák o por bekant?” ⁵⁵ Bale Issáyá chakk tarrént, á neherr o hakkal dátant.* ⁵⁶ Randá gón wati moridán, dega métagéá shot.

Kay Issáay morid buta kant?
(Mattá 8:19–22)

⁵⁷ Issá o áiy morid, ráhá rawagá atant. Yak mardéá gwasht: “Har jáh ke taw raway man tai hamráha bán.” ⁵⁸ Issáyá gwasht: “Róbáhán hóndh o jágah hast o báli morgán kodóh o kodám, bale man ke Ensánay Chokk án, maná pa saray ér kanagá hech jágah nést.”

⁵⁹ Issáyá gón dega mardéá gwasht: “Byá, mani randgiriá bekan.” Bale áia passaw dát: “Oo wájah! Maná mókal beday pésará rawán wati petá kabra kanán.” ⁶⁰ Issáyá gwasht: “Bell ke mordag wati mordagán wat kabr o kaponá kanant, taw beraw o Hodáay bádsháhiay wasshén mestágá pa mardomán sar kan.”

⁶¹ Degaréá gwasht: “Oo wájah! Man tai randgiriá kanán, bale maná bell tán pésará wati lógay mardomán roksat bekanán.” ⁶² Issáyá áiy passawá gwasht: “Á kas ke nangár kanagay wahdá poshtá chárit, Hodáay bádsháhiay hez-matkáriay láhek naent.”

10*Pa haptádén moridán Issáay sar o sój*
(Mattá 10:1–15; Markás 6:7–13)

¹ Cha eshiá rand, Hodáwandén Issáyá dega haptád* morid gechén kort o hamá shahr o métagán ke rawagi at, cha watá pésar, do doá ráhi dátant o ² gón áyán gwashti: “Keshár báz ent, bale ronók† kamm. Paméshká gón kesháray wáhondá dazbandi bekanét o belóthét ke pa wati kesharán ronók dém bedant. ³ Berawét, ke man shomará gwaragáni dhawlá, gorkáni nyámá rawána kanán. ⁴ Wati sát o sapará gón wat, na zaturag o lót o pélek‡ bezurét o na chawath o swás. Ráhá, gón kaséá géshén tayárjórhi makanét.

⁵ “Har lógéá ke rawét awalá begwashét: ‘É lógay mardom dráh o émen bátant’.” ⁶ Cha á lógay mardomán, agan kasé sohl o émeniy lóthók ent, shomay é émeniy wáhag pa áia rasit o agan á nakarzit, shomay é wáhag padá pa shomá pera tarrit. ⁷ Hamá yakkén lógá bedárét o lóg pa lóg marawét. Harché ke shomará pa waragá dátesh, bwarét o benóshét, chiá ke kár kanók wati rózigay hakdár ent.

⁸ “Har shahréá ke rawét o á shahray mardom shomará wasshátka kanant, gorhá harché ke pa waragá kárant, bwarét. ⁹ Hamá shahray nádráhán dráh kanét o mardomán begwashét ke Hodáay bádsháhi nazzik ent. ¹⁰ Bale agan shahréá shotét ke á shahray mardomán shomará wasshátk nakort, gorhá cha ódá dar byáét o hamá shahray rahsarán harkasá ke gendét, áyán begwashét: ¹¹ ‘Shomay shahray hamá danz ke may pádán laggetag, má á danzán hamedá chandhén o takénén, tánke é danz sháhedí bedayant ke má Hodáay wasshén kolaw pa shomá áwort. Bale bezánét ke Hodáay bádsháhi nazzik ent.’

§ 9:53 9:53 Urshalim, Yahudiáni pákén shahr at, bale Sámerián Urshalim pákén shahré namannet. * 9:55 9:55 Lahtén daznebeshtá átkag: Issáyá gésh kort: “Shomá nazánét gón kojám ruhá hamgranch ét. Chiá ke Ensánay Chokk pa mardománi gár o tabáh kanagá nayátkag, pa áyáni rakkénagá átkag.” * 10:1 10:1 Lahtén daznebeshtá “haptád o do” átkag. Anchosh band 17ay tahá. † 10:2 10:2 Ronók, bezán hamá ke keshará borrit o moccha kant. ‡ 10:4 10:4 Pélek, bezán turag, lót, pélag.

¹² Báwar kanét, jost o porsay róchá Sodemay mardománi sezá cha á shahray mardománi sezá o azábá ásánter o kamtera bit.

Issáay bazhn
(Mattá 11:20–24)

¹³ “Bazhn o apsóz pa shomá, oo Korázinay mardomán! Bazhn o apsóz pa shomá, oo Bayt-Saydáay mardomán! Hamá mójezah o ajekkáiš ke man shomay nyámá pésh dáshtagant, agan Sur o Saydunay shahrán pésh bedáshténant, gorhá óday mardomán hamá wahdá wati gonáháni pashómániay póshák gwará kortagat o poráni sará neshtagatant. ¹⁴ Jost o porsay róchá, Sur o Saydunay mardománi sezá cha shomay sezá o azábá ásánter o kamtera bit. ¹⁵ Oo Kaparnáhumay mardomán! Shomá chest kanag o ásmáná baraga bét? Hechbar! Tahtarunay johlánkián sarshakuna bét.

¹⁶ “Agan kasé shomay habarán gósh bedárit, á mani habarán ham gósha dárit. Harkas shomará mamannit, á maná ham namannit o mani namannók áia ham namannit ke maná ráhi dátag.”

¹⁷ Issáay haptádén morid gón shádehi per tarretant o gwashtesh: “Oo Hodáwand! Cha tai námay zórakía, jenn ham may hokmá mannant.” ¹⁸ Issáyá darráént: “Man Shaytán dist ke grókéay dhawlá cha ásmáná kapt. ¹⁹ Man shomará hamá wák o ehtiár dátag ke már o zumm o dozhmenay sajjahén wák o kodratá lagatmál bekanét. Hech chizz shomará táwán dáta nakant o noksána narasénit. ²⁰ Bale pa eshiá delwassh mabét ke jenn shomay hokmá mannant, shomay delwasshi é bebit ke námó ásmáná nebisag butag.”

Issáay shádmáni
(Mattá 11:25–27; 13:16–17)

²¹ Hamá damáná, gón Pákén Ruhá gal o shádán, Issáyá gwasht: “Oo Pet, zemin o ásmánay Hodábond!* Tará satá kanán o sárháyán ke taw é ráz o habar cha zántkár o hóshmandán chér

dátant o kódkáni sará paddar kortant. Oo Pet! Taw cha wati razá o wáhagá é dhawlá kort. ²² Sajjahén chizz, Petá mani dastá dátagant. Abéd cha Petá, hechkas Chokká nazánt, hamé dhawlá, abéd cha Chokká o hamá mardomán ke Chokk belóthit Petá pa áyán paddar bekant, dega hechkas Petá nazánt.”

²³ Padá Issáyá pa ehwat o halwatá dém gón moridán kort o gwashti: “Bahtáwar ant hamá chamm ke harché shomá distag á ham begendant. ²⁴ Man shomará gwashán, bázén paygambar o bádsháháni wáhag o morád hamé butag ke harché shomá gendagá ét áyán ham bedistén, bale nadistesh o harché shomá eshkonagá ét áyán ham beshkotén bale naeshkotesht.”

Nékén Sámeriay mesál
(Mattá 22:34–40; Markás 12:28–31)

²⁵ Cha Sharyatay kázián yakké, Issáay kerrá átk o pa áia chakkásá josti kort: “Oo ostád! Man chón bekanán ke namiránén zenday wáhond bebán?”

²⁶ Issáyá passaw dát: “Sharyatá ché nebeshtah ent, cha áia wánagá taw ché sarpada bay?” ²⁷ Áia passaw dát: “Wati Hodáwandén Hodáyá, pa del, gón sajjahén ján o sáh, gón sajjahén was o wák o gón sajjahén pahm o pegrá dóst bedár†o hamsáhegá ham wati jenday paymá mehr bekan.”‡ ²⁸ Issáyá gwasht: “Taw sharr gwashtag, hamé dhawlá bekan, tará abadmánén zenda rasit.”

²⁹ Nun Sharyatay zánógerá pa é sawabá ke pésh bedárit áia sharrén josté kortag, cha Issáyá padá jost kort: “Gorhá, mani hamsáheg kay ent?”

³⁰ Áia passawá, Issáyá chosh gwasht: “Yahudi mardé cha Urshalimá dém pa Ariháay shahrá rawagá at. Ráhá, dozzán gept o áia mál o maddhiš polet o áia pocch o póshák pach geptant, jat, latth o kotth o némzadag kort o ráhay sará dawr dát o shotant. ³¹ Bé gat o gománá, cha hamé ráhá yak dini péshwáé gwazagá at, wahdé é mardi dist, wati ráhi táb dát o gwast. ³² Hamé

§ 10:13 10:13 Ajekkái, bezán mójezah, hayrán kanókén kár. * 10:21 10:21 Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb. † 10:27 10:27 Láwián 19:18. ‡ 10:27 10:27 Sharyatay Domi Rahband 6:4 o rand. § 10:30 10:30 Maddhi, bezán ganj o hasti.

dhawlá, mazanén parasteshgáhay hezmatkáré ham cha hamé ráhá gwazagá at, wahdé á mardi dist gwast o shot. ³³ Bale randterá, Sámeri kawmay* yak mardé cha ódá gwazán, hamé jágahá raset. Wahdé á mardi dist, áiy sará bazzagi but, ³⁴ áiy kerrá átk o thappi gón sharáb o thél darmán kort o bastant, wati óláká swár kort, yak kárwánsaráéá áwort o áiy hayáldárii kort. ³⁵ Domi róchá, kárwánsaráay hodábondi do dinár dát o gwashti: ‘É marday hayáldáriá bekan, agan cha é zarrán géshter pakár but per tarragay wahdá tará dayán.’ ”

³⁶ Gorhá Issáyá cha hamá Sharyatay zánógerá jost kort: “Taw ché gwashay, cha á sayénán kojamiá gón é zadag o thappigén mardá wati hamsáhegi zemmahwári sarjam kort?” ³⁷ Áiá passaw dát: “Hamá ke áiy sará bazzagi but.” Issáyá gwasht: “Beraw taw ham anchosh bekan.”

Issá, Maryam o Martáay lógá

³⁸ Issá o áiy morid, gwazán o pand janán, átk o métagéá rasetant. Ódá, Martá námén janénéá Issá wati lógá mehmán kort. ³⁹ Martáyá Maryam námén goháré hastat ke pa Hodáwandén Issáyá habaráni gósh dáragá áiy pádáni démá nesht.

⁴⁰ Bale Martá ke mehmániay káráni chen o lánchá dazgatth at, Issáyá kerrá átk o gwashti: “Oo Hodáwand! Tará é habaray parwáh nést ke mani gohárá maná kár kanagá tahná yalah dátag? Begwashi maná komak bekant.” ⁴¹ Bale Hodáwandén Issáyá passaw dát: “Martá, oo Martá! Taw bázén kár o báráni sará watá negrán o deltaparkaha† kanay, ⁴² bale tahná yak chizz zalurat ent. Maryamá hamá gehterén pa wat gechén kortag ke cha áiá pach geraga nabit.”

11

Dwáay bárawá (Mattá 6:9-13; 7:7-11)

¹ Yak baré Issá jágahé dwá kanagá at, wahdé dwái hallént, cha áiy moridán yakkéá gwasht: “Oo Hodáwand! Anchosh ke Yahyáyá wati morid dwá kanag sój dátagant hamé paymá taw ham mára dwá kanag sój beday.” ² Issáyá gwasht: “Harwahd dwá kanét, é dhawlá begwashét:

‘Oo Pet!* Tai nám sharapdár bát. Tai bádsháhi byáyát.†

³ May har róchigén rezk o rózigá har róch mára beday.

⁴ May gonáh o radián bebaksh, anchosh ke má wati sajjahén daynkárána bakshén. Mára ázmáesh o chakkásá dawr maday.’”‡

⁵ Gorhá Issáyá gwasht: “Cha shomá yakké, agan shapnémá wati sangatay lógá berawt o begwashit: ‘Oo brát! Maná say nán pa badal beday, ⁶ ke dósté cha saporá átkag o mani lógá pa waragá hecch nést,’ ⁷ buta kant á cha wati lógá jwáb bedant o begwashit: ‘Oo dóst! Maná delsyáh makan, lógay dap band ent o man gón chokkán waptagán. Annun pád átka nakanán tará chizzé bedayán.’ ⁸ Shomará gwashán, é mard agan pa dóstíá pád mayayt o áiá chizzé madant, bale cha áiy bázén lézgi o lés o pellésáŠ páda kayt o harché á lóthit danti.

⁹ “Nun shomará gwashán: Belóthét, shomará dayaga bit. Shóház bekanét, dara géjét. Darwázagá bethokkét, pacha bit. ¹⁰ Chiá ke harkas belóthit, áiá rasit. Harkas shóház bekant, dara géjit. Harkas darwázagá bethokkit, pa áiá pacha bit.

¹¹ “Shomay nyámá choshén peté hast ke agan áiy chokk máhig belóthit maré bedanti? ¹² Yá agan hayké belóthit, zummé bedanti? ¹³ Nun agan shomá ke radkár ét, angat ham wati chokkán sharrén chizzáni dayagá zánét, gorhá may ásmáni Pet

* **10:33** 10:33 Yahudián Sámeri gomráh zántagant o gón áyán dayger o badal o bándát nakortag. † **10:41** 10:41 Deltaparkah, bezán paréshán, deltrakk. * **11:2** 11:2 Lahtén daznebeshtá átkag: Oo ásmáni Pet. † **11:2** 11:2 Lahtén daznebeshtá átkag: tai wáhag o erádah zeminay sará ham hamá dhawlá sarjam bát ke ásmáná sarjama bit. ‡ **11:4** 11:4 Lahtén daznebeshtá gésh kanag butag: o mára cha sherr o Shaytáná berakkén. § **11:8** 11:8 Yá: pa laj o mayáray háterá. Lés o pellés, bezán bázén takrá.

chenkadar shartera zánt ke wati lóthókén chokkán Pákén Ruhá bedant.”

Issá o Belzabul
(*Mattá 12:22–30, 43–45; Markás 3:22–27*)

¹⁴ Yak baré, Issá cha yakkéa jenné dar kanagá at ke áia é mard gong kortagat. Wahdé jenn dar átk, gongén mard habar kanagá lagget o sajjahén mardom hayrán butant. ¹⁵ Bale lahténá gwasht: “Issá cha jennáni sardár Belzabulay sarókiá, jennána kasshit.” ¹⁶ Dega lahténá pa Issáay chakkásagá cha áia ásmáni neshánié lóthet. ¹⁷ Bale Issáyá áyáni delay hál o habar zántant o gwashti: “Agan yak molkéa nátepáki bekapit, á molk gár o zawála bit, agan yak lógéay mardom gón wat jang o jérhah bekanant, á lóg haráb o barbáda bit. ¹⁸ Agan Shaytán gón wat jang bekant, gorhá áiy bádsháhi chón barjáha mánit? Shomá gwashét ke man cha jennáni sardár, Belzabulay komaká jennán dara kanán. ¹⁹ Nun agan man gón Belzabulay sarókiá jennán dara kanán, gorhá shomay jenday chokk o morid gón kai zór o wáká jennán dara kanant? É paymá, shomay morid wat shomará mayáriga kanant. ²⁰ Bale agan man gón Hodáay zór o wáká jennán dara kanán, bezánét ke Hodáay bádsháhi shomay nyámá rasetag.

²¹ “Agan yak zóráwarén mardomé seláhband bebit o wati lógay negahpániá bekant, gorhá áiy mál o melkat barjáha mánant. ²² Bale agan zórmandterén mardomé áiy lógay sará hamlah o orosh* bebárt o cha áia sardast bebit, hamá seláhán ke á mard cha áyán deljam at, cha áia pacha gipt o áiy mál o melkatá bahr o bánga kant. ²³ Kasé ke mani hamráh o dózwáh naent á mani badwáh ent, kasé ke mocch o yakjáh kanagá gón man hór naent, á tak o park o sheng o shánga kant.

²⁴ “Wahdé jenné cha kaséa dara kayt, gorhá gyábánána rawt tán pa wati árámi o ásudagiá jáhé shóház bekant, bale choshén jágahé narasiti. Gorhá gwashit: ‘Cha ódá ke dar átkagán, padá hamódá

rawán.’ ²⁵ Wahdé pera tarrít o gendit ke á jágah roptag o sáp o sallah ent, ²⁶ gorhá rawt o cha watá dega hapt selterén jenna kárit. Á sajjahén, horigá ódá rawant o ord o bonaga kanant. É dhawlá, á mardomay ásar o ákebat cha pésarigéná angat badtera bit.”

²⁷ Hamé wahdá ke Issá é habarán kanagá at cha mardománi nyámá yak janénéa gwánk jat: “Bahtáwar hamá mát ent ke cha áiy lápá taw pédá butagay o tará shiri méchéntag.” ²⁸ Issáyá áiy passawá darráent: “Bahtáwar hamá ant ke Hodáay habarán gósha dárant o áyáni sará kára kanant.”

Neshániay lóthag
(*Mattá 12:39–42; Markás 8:12*)

²⁹ Wahdé mardománi mocchi géshter bayán at, Issáyá gwasht: “É zamánagay mardom sherr o zenahkárén mardom ant. Ajabbatén neshánia lóthant, bale áyán Yunes nabiay neshániá abéd, dega hech neshánié dayaga nabit. ³⁰ Anchosh ke pa Naynawáay mardomán Yunes yak neshánié at, hamé paymá Ensánay Chokk ham wat pa é zamánagay mardomán yak neshánié bit. ³¹ Jost o porsay róchá, Sabáay malakah† gón é zamánagay mardomán horigá páda kayt o áyán mayáriga kant, chiá ke Sabáay malakah cha donyáay á dastá átk tán Solaymánay hekmatá beshkont. Bale nun cha Solaymáná masteréné edá ent. ³² Jost o porsay róchá, Naynawáay mardom gón é zamánagay mardomán horigá páda káyant o áyán mayáriga kanant, chiá ke á, Yunesay dháh o hozzhárbáshay sará cha wati gonáhán pashómán butant. Bale nun cha Yunesá masteréné edá ent.

Jesm o jánay rozhnái
(*Mattá 5:15; 6:22–23*)

³³ “Hechkas cherágá pa chér dayagá róka nakant o na áia tagáray chérá éra kant. Áia cherágdánay sará éra kant, tán harkas ke lógá kayt áiy rozhnáiá begendit. ³⁴ Tai chamm, jesm o jánay cherág ent. Wahdé tai chamm wassh o dráh ent, tai sajjahén jesm o ján rozhnága

* 11:22 11:22 Orosh, bezán hamlah. † 11:31 11:31 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “jonubay malakah”.

bit, bale agan tai chamm nádráh bebit, gorhá tai jesm o ján ham tahára bit. ³⁵ Hozzhár bay, é nur o rozhn ke tará hastent, tahár mabit. ³⁶ Agan tai sajjahén jesm o ján rozhnág bebit o áiy hech bahré tahár mabit, gorhá sarjamiá drapshnáka bit, anchosh ke cherágay shahm tará rozhnága kant.”

Parisi o Sharyatay zánógeráni mayárig kanag

(Mattá 23:1–36; Markás 12:38–40; Luká 20:45–47)

³⁷ Wahdé Issáyá habar halás kort, yak Parisiéá á wati lógá mehmán kort, Issá áiy lógá shot o pa warákay waragá parzónagay sará nesht. ³⁸ Bale wahdé Parisiá dist ke Issáyá cha waragá pésar dast nashoshtant hayrán mant. ³⁹ Gorhá Hodáwandén Issáyá dém gón áiy kort o gwashti: “Shomá Parisi, pyálah o darpáni dhanni némagá sáp o sallaha kanét, bale shomay darun cha lálech o tamah o radén kárán porr ent. ⁴⁰ Oo násarpadán! Áiy ke shomay dhanni némag, bezán jesm o ján addh kortag, shomay del o darun ham hamáiá najórhéntag? ⁴¹ Gorhá cha darunay chizzán hayrát bedayét tán sajjahén chizz pa shomá pák o sallah bebant.

⁴² “Oo Parisián! Bazhn o apsz pa shomá ke purchénk o sadáp o é dega káhokáni sará dahyakka dayét bale cha dádrasi‡ o ensáp o Hodáay mehrá béhayál o bétránag ét. Dréogatá,§ shomá é kár bekorténant o á ham yalah madáténant. ⁴³ Oo Parisián! Bazhn o apsz pa shomá ke kanisaháni awali red o srapay nendag o bázarán mardománi wasshátk o drahbátán dósta dárét. ⁴⁴ Bazhn ent, shomá hamá kabráni paymá ét ke áiyáni sará seng o shakk* nést o gendaga nabant o mardom pa názánti áyána lapáshant o gwazant.”

⁴⁵ É habaráni sará Sharyatay káziéá gwasht: “Oo ostád! Taw gón wati é habarán, mára ham béezat kanagá ay.”

⁴⁶ Issáyá gwasht: “Oo Sharyatay kázián!

Pa shomá ham bazhn o apsz ent. Shomá mardománi chakká gránén bára laddhét ke cha áiyáni zóra gésh ent, bale wat pa komak kanagá, lankok o mórdánagé† ham nasorénét.

⁴⁷ “Bazhn o apsz pa shomá! Hamá nabiáni kabráni sará gombod o addiraha bandét ke shomay pet o pirokán koshtagant. ⁴⁸ É paymá, shomá wat áiyáni é káray sháhed o mannóger ét. Shomay pet o pirokán paygambar koshtagant o shomá áiyáni kabráni sará addiraha bandét. ⁴⁹ Paméshká, Hodáyá cha wati hekmatá gwashtag: Man paygambar o kásed pa áyán ráha dayán, bale á lahténá koshant o lahténá ázára dayant. ⁵⁰ Paméshká cha donyáay bongéj hamá sajjahén paygambar ke mardomán koshtagant, áiyáni hón é zamánagay mardománi gardená ent, ⁵¹ bezán Hábilay hóná beger tán Zakaryáay hóná, ke korbánjáh o mazanén parasteshgáhay nyámá réchag but. Haw! Shomará gwashán ke é zamánagay mardom, á sajjahén hónáni daynkár ant.

⁵² “Oo Sharyatay kázián! Bazhn ent ke shomá zántkáriay hazánagay kelit zort o bort, na wat tahá átkagét o na á ke ráhá ant, tahá rawagá eshtagant.”

⁵³⁻⁵⁴ Wahdé Issá cha ódá dar átk, Parisi o Sharyatay zánóger gón zahrnáki áiy démá óshtátant o bázén jost kanagá laggetant, tán Issáyá cha áiy jenday habarán mán begisshénant o dámá dawr bedayant.

12

Ryákariay homir
(Mattá 10:26–27)

¹ Hamá wahdá, hazarán mardom mocch but o yakdomiá gwarmósh dayán o lapáshán at. Issáyá pésará dém gón moridán tarrént, wati gapp o tráni bongéj kort o gwashti: “Cha Parisiáni homirá ke ryákári o dotal o dopóstiay homir ent, watá dur bedárét, ² chiá ke hech chérén karé nést ke záher o paddar mabit o

‡ 11:42 11:42 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. § 11:42 11:42 Dréogatá, bezán dréchá, Pársiá “káshti”. * 11:44 11:44 Shakk, bezán kabray seng ke áiy sará mordagay námá nebisant. † 11:46 11:46 Mórdánag, bezán lankok, band o bóg.

choshén andém o panáhén chizzé nést ke áshkár o démdará mabit. ³ Paméshká, har habaré ke shomá shapay tahária kortag, róchay rozhnáia eshkonaga bit o har habaré ke shomá dapbandén lógáni tahá pa halwat kortag, cha lóg o bánáni sará jár janaga bit.

Matorsét

(Mattá 10:19-20, 28-33; 12:32)

⁴ “Oo mani dóstán! Shomará gwashán ke cha mardomán matorsét. Á shomay jesm o jáná koshta kanant, bale cha eshiá géshter hecch korta nakanant. ⁵ Man shomará kaddhana kanán o gwashán ke cha kayá betorsét. Cha hamáia betorsét ke koshta kant o koshagá rand tahtaruná dawr dayagay wáki ham hast. Haw! Man shomará gwashán ke cha hamáia betorsét. ⁶ Panch jenjeshk pa do paysahá* bahá nabit? Bale Hodá cha áyán yakkéa ham béhayála nabit. ⁷ Hodáyá shomay saray mudáni hesáb ham gón ent, gorhá matorsét chiá ke shomay kadr o arzesh cha sajjahén jenjeshkán géshter ent.

⁸ “Man shomará gwashán ke harkas mardománi déma maná bemannit, Ensánay Chokk Hodáay préshtagáni déma áia mannit. ⁹ Bale harkas mardománi déma maná mamannit, man ham Hodáay préshtagáni déma áia namannán. ¹⁰ Hamé dhawlá, agan kasé Ensánay Chokkay helápá habar bekant pahell kanaga bit, bale harkas Hodáay Pákén Ruhay sará kopr bekant, á bakshaga nabit.

¹¹ “Mardom shomará gerant o kanisahána barant o hákem o hokumatáni déma pésha kanant. Á wahdá, pa wati démpániá† paréshán mabét ke ché begwashét, ¹² chiá ke Pákén Ruh shomará hamá wahdá wat sója dant ke ché begwashét.”

Nádánén zemindáray mesál

¹³ Cha mardománi mocchiá, yakkéa gón áia gwasht: “Oo ostád! Mani brátá begwash ke cha petay mirásá mani bahrá begishhénit o bedant.” ¹⁴ Issáyá passaw

dát: “Oo mard! Kaséa maná shomay mirásay bahr kanók nakortag.” ¹⁵ Gorhá gón mardomán gwashti: “Hozzhár bét! Watá cha har dhawlén tamah o lálechá dur bedáret, chiá ke mál o dawlatay zyádahi ensánay zenday maksad o morád naent.”

¹⁶ Áia yak mesalé dát o gwashti: “Yak hastómandén zemindaré hastat ke áia cha wati dhagár o kesharán bázén dahl o rasadé raset. ¹⁷ Nun wati delá pegri kort ke ‘ché bekanán? Maná pa esháni ambár kanagá jágah nést.’ ¹⁸ Gorhá gón wat gwashti: ‘Nun zánton ché bekanán. Wati ambarána karóján o harába kanán o esháni jágahá masterén ambára bandán o sajjahén dán o málán hamódá ambára kanán. ¹⁹ Padá gón wata gwashán: “Taw pa bázén sálán mazanén málé mocch kortag. Nun ásudag bebay, wassh bwar o benósh o shádehi kan!”’ ²⁰ Bale Hodáyá gwasht: ‘Oo nádán! Enshapi tai sáh cha taw geraga bit, gorhá tai é mocch kortagén mál o melkat kaiga bant?’

²¹ “Esh ent á mardomay ásar o ákebat ke pa wat mál ambára kant bale Hodáay gwará hastómand naent.”

Ásudagén zend

(Mattá 6:25-33)

²² Issáyá gón wati moridán gwasht: “Paméshká shomará gwashán ke pa wati zendá paréshán o deltaparkah mabét ke ‘Ché bwarén?’ na pa wati jesm o jáná ke ‘Ché bepóshén?’ ²³ chiá ke zend, cha waráká o jesm o ján, cha pósháká géshtera karzit. ²⁴ Gwarágán bechárét, na keshant o na ronant o na kahdán o ambáresh hast. Bale angat Hodá áyán róziga dant. Shomay arzesh o kimmat cha morgán báz géshter ent. ²⁵ Kasé gón pegr o hayáláni zórá wati zenday róchán sáhaté ham géshter korta kant?‡ ²⁶ Agan shomá inchokén kasánén karé korta nakanét, gorhá chiá zenday dega chizzáni bárawá pegra kanét?”

²⁷⁻²⁸ “Oo kambáwarán! Gol o polláni némagá delgósh kanét ke chón rost o

* **12:6** 12:6 Asligén Yunáni nebeshtánk gwasht: “do asariun.” Asariun á zamánagá kamnehádén zarré at.

† **12:11** 12:11 Démpáni, bezán wati rakkénagay johd, Arabi o Pársia “defa”. ‡ **12:25** 12:25 Yá: wati báládá yak dasté borzter korta kant.

rodóma kanant. Na zahmaté kasshant o na résant o gwapant, bale man shomará gwashán ke Solaymán bádsháhá gón wati mazanén shán o shawkatá, hechbar choshén dhawldárén póshák gwará nabutag, chosh ke é poll zébá o brahdár ant. Wahdé Hodá gyábánay káhán ke maróchi hastant o bándá taruná sóchaga bant, é dhawlá zébá o brahdára kant, gorhá shomará che paymá sharterén pósháka nadant? ²⁹ Paméshká pa ward o warákay shóházá watá delsyáh makanét. ³⁰ Donyáay sajjahén Hodánábáwarén mardom é chizzáni randá tachant, bale shomay ásmáni Peta zánt ke shomará é chizz pakár ant. ³¹ Shomá Hodáay bádsháhiay shóházá bebét, é sajjahén wat shomará dayaga bant.

³² “Oo mani kasánokén romb o thóli! Matorsét chiá ke shomay ásmáni Petay razá o wáhag hamesh ent ke bádsháhiá shomará bedant. ³³ Wati mál o melkatá bahá kanét o nézgáráni sará bahr kanét. Pa wat anchén zarturag addh bekanét ke hechbar kwahn mabant, nahallagi o abadmánén ásmáni ganjé ambár kanét ke na dozz áiá bárt o na warók o raméz[§] áiá wárt. ³⁴ Shomay del hamá jáhá rawt ke mál hamódá ent.

*Pa Issáy per tarragá tayár bebét
(Mattá 24:42-51)*

³⁵ “Lánká bebandét o wati cherágá rók o rozhnág bedaré. ³⁶ Hamá hezmatkár o dazbójáni paymá bebét ke rahchár ant áyáni hodábond kadén cha sur o árosay shádehián pera tarrít o anchosh ke kayt o darwázagá thokkit, á darwázagá pacha kanant. ³⁷ Bahtáwar ant hamá hezmatkár ke áyáni hodábonda kayt o gendit ágáh o hozzhár ant. Báwar kanét hodábond wat pa áyáni hezmatá lánka bandit, áyána nendárenit o warag démá dant. ³⁸ Bahtáwar ant hamá hezmatkár agan áyáni wájah shapay domi yá saymi pásá byayt, begendit ke ágáh ant. ³⁹ Shomá sharra zánét, agan lógay hodábondá bezántén dozz kojám wahdá kayt, gorhá áiá hechbar dozz wati lógá pa dozziá naeshtagat. ⁴⁰ Hamé paymá tayár bebét,

chiá ke Ensánay Chokk anchén wahdéá kayt ke shomá áiay entezár o wadará nabét.”

⁴¹ Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! É mesál taw pa má áwort yá pa sajjahénán?” ⁴² Hodáwandén Issáyá gwasht: “Wapádár o shiwwárén kármaster hamá ent ke hodábond áiá wati é dega sajjahén hezmatkáráni master bekant tán áyan pa wahd ward o warák bedant. ⁴³ Bahtáwar ent hamá hezmatkár ke wahdé hodábonda kayt, áiá hamá káráni sará gendit. ⁴⁴ Shomará rásténa gwashán, hodábond hamá hezmatkára wati sajjahén mál o hastiay kármastera kant.

⁴⁵ “Bale agan hamá kármaster wati delá begwashit: ‘Angat mani hodábonday áyagá báz wahd hast’ o paméshká warag o charagá malár o hanósh bebit o wati hamkárén golám o móledán latth o kotth bekant. ⁴⁶ Áiay hodábond anchén róch o sáhatéa kayt o rasit ke á nazánt o wadará naent. Gorhá hodábond áiá thokkor thokkora kant o béwapá o nábáwaráni nyámá dawra dant.

⁴⁷ “Á hezmatkár ke wati hodábonday wáhag o delkasshiána zánt, bale angat áiay razá o morádáni sará kár kanagá watá tayára nakant, bázén latthé wárt. ⁴⁸ Bale hamá ke pa názánti anchén radé jant ke latth o kotthay sezáwar ent, kamter lattha wárt. Chiá ke cha masterén mansabdará géshter jost o porsa bit o kaséa ke géshter zemmahwári dayag butag, cha áiá géshter hesáb geraga bit.

*Issáy randgiri
(Mattá 10:34-36)*

⁴⁹ “Man donyáyá átkagán ke áse rók bekanán. Drégatá é wahdi á ás rók butén. ⁵⁰ Bale cha áiá pésar, maná pákshódié zalurat ent,* ke pa áiay sarjam kanagá báz paréshán o bétáhir† án. ⁵¹ Gomána kanét man átkagán tán zem-inay sará tepáki o sohl byarán? Na, man pa jetáiy áragá átkagán. ⁵² Cha é damáná o rand, har lógay panchén mardománi nyámá jetáia kapit, say doay

§ 12:33 12:33 Warók o raméz, bezán gwandhén kerm o lulok ke dár o poccha wárt. * 12:50 12:50 Issáy maná wati mark ent. † 12:50 12:50 Bétáhir, bezán náarám, békarár.

helápá o do sayay helápá bit. ⁵³ Pet gón chokká nátepáka bit o chokk gón petá, jenek cha mátá jetá bit o mát cha jeneká, wassig gón neshará nátepáka bit o neshár gón wassigá.”

Neshániáni pajjár
(Mattá 5:25–26; 16:2–3)

⁵⁴ Gorhá Issáyá gón mardomán gwasht: “Wahdé shomá dém pa rónendá gendét ke jambaréá bastag, hamá damáná gwashét ke hawra bit o hawr ham gwárit. ⁵⁵ Wahdé cha jonubá gwáta kasshit, gwashét ke maróchi garm o lewára bit o hamé dhawlá ham bit. ⁵⁶ Oo dopóstén shatalkarán! Wahdé shomá zemin o ásmánay rang o neshániána zánét ke ché bayagi ent, gorhá chón é annugén zamánagay neshánián kesás korta nakanét?”

⁵⁷ “Shomá pa ché rástiá wat kesás korta nakanét? ⁵⁸ Wahdé gón wati daynkará hakdiwáná‡ raway, johd kan ráhá gón áia pa sohl o saláh berasay. Chosh mabit ke tará káziay kerrá bebárt o á tará sepáhigay dastá bedant o sepáhig tará bandijáhá bebárt o jél bekant. ⁵⁹ Tará gwashán, tán wahdé ke taw zarráni goddhi pai o paysahá porr makanay, cha ódá ázáta nabay.”

13

Pashómán bebét

¹ Hamá wahdá, lahténá gón Issáyá á Jalili mardománi bárawá hál o habara kort ke Pilátusá koshtagatant o áyáni hón, gón hamáyáni korbánigén dalwatáni* hóná hór o hawár kortagat. ² Issáyá áyáni passawá gwasht: “Shomá gomána kanét, á Jalili ke pa choshén bazzagi o syahróchié dochár kaptant, cha á degarán gonahkárter atant? ³ Man shomára gwashán na, chosh naent, bale agan cha wati gonáhán pashómán mabét, shomá ham hamáyáni dhawlá gár o gomsára bét. ⁴ Gomána kanét hamá hazhdahén mardom ke Siluháay borj áyáni sará kapt o mortant, cha Urshalimay á dega sajjahén mardomán radkárter atant? ⁵ Man

shomára gwashán na, shomá ham, agan cha wati gonáhán pashómán mabét, hamáyáni dhawlá gár o gomsára bét.”

⁶ Padá Issáyá pa áyán mesálé jat: “Mardéa wati anguri bágá enjiray drachké hastat. Yak róché, á enjiray baráni cháraagá bágá shot, bale baré nadisti. ⁷ Gorhá gón wati bágpaná gwashti: ‘Say sál ent ke man é enjiray baráni cháraagá káyán bale heccha nagendán. Begoddhi tán zeminá bebar o bésamar makant.’ ⁸ Bale bágpaná passaw dát: ‘Wájah! Dega yak sále belli, man eshiay boná kóchán o kolóndhán o samáta dayán, ⁹ démi sálá, agan bari dát sharr, agan nadáti gorhá begoddhi.’ ”

Kompén janénéay drahbakshi

¹⁰ Shabbatay róché, Issá yak kanisahéa mardomán sabak o tálim dayagá at. ¹¹ Yak janéné hamódá at ke hazhdah sálá, yak arwáhéa nádráh kortagat. Kompí jatagat o hech dhawlá wati sréni tachk korta nakort. ¹² Wahdé Issáay chamm pa áia kaptant, tawári kort o gwashti: “Oo janén! Taw cha wati nájórhiá rakketa.” ¹³ Issáyá wati dast áiay sará ér kort o hamá damáná á kompén janénay srén tachk but o Hodáay sepat o sanáyá lagget.

¹⁴ Bale kanisahay master pa é sawabá ke Issáyá Shabbatay róchá drahbakshi kortagat nárazá but o gwashti: “Shomára pa wati karán shash róch hast o hamá róchán pa wati drahbakshiá byáét, na ke Shabbatay róchá.” ¹⁵ Hodáwandén Issáyá áiay passawá darráént: “Oo shatalkarén ryákarán! Cha shomá hechkas Shabbatay róchá wati har o gókán cha wati banjáhána nabójit o dhanná pa áp dayagá nabárt? ¹⁶ Gorhá, é janén, ke Ebráhémay nasl o padréch ent o hazhdah sál ent ke Shaytáná wati bandig kortag, chiá Shabbatay róchá cha wati azábán ázát o ásudag kanag mabit?”

¹⁷ Wahdé Issáyá chosh gwasht, áiay sajjahén badwáh pashal o sharmendag butant. Bale é dega sajjahén mardom cha Issáay é mójezah o ajabén karán báz washdel o shádán butant.

‡ 12:58 12:58 Hakdiwán, bezán ámidges, dádgáh.

* 13:1 13:1 Dalwat, bezán haywán.

*Hodáay bádsháhiay do mesál
(Mattá 13:31-33; Markás 4:30-32)*

¹⁸ Randá, Issáyá gwasht: “Hodáay bádsháhi che paymá ent? Áiá gón chónén chizzé hamdarwar bekanán? ¹⁹ Hodáay bádsháhi, thélkáhay† tohmay paymá ent ke mardéa zort o wati bágá kesht. Á dánag rost o drachkéay dhawlá but o báli morgán áiay ták o tháláni chérá kodóh o kodám bast.”

²⁰ Padá gwashti: “Man pa Hodáay bádsháhiá chónén mesalé pesh bekanán?”

²¹ Hodáay bádsháhi hamá homiray paymá ent ke janénéa zort o gón bázén ártéa‡ hawár kort o kam kammá sajjahén árt gwát gept o homir but.”

*Tankén darwázag
(Mattá 7:13-14, 21-23)*

²² Issá shahr pa shahr o métag pa métag mardomán tálim dayán dém pa Urshalimá rawagá at, ²³ yakkéa jost kort: “Oo wájah! Bären, cha mardomán, tahná kammokéné rakkít?” ²⁴ Áiá passaw dát: “Johd kanét cha tankén darwázagá begwazét, chiá ke man shomára gwashán, bázéné cha hamé darwázagá gwazagay johdá kant, bale gwasta nakant. ²⁵ Wahdé kayt ke lógay hodábond páda kayt o lógay darwázagá banda kant, gorhá shomá lógay dapá óshtét o harchont darwázagá thokkét o tawára kanét: ‘Oo wájah! Darwázagá pa má pach kan!’, bale á passawa dant ke ‘man shomára pajjáha nayarán o nazánán cha kojá ét.’ ²⁶ Shomá gwashét: ‘Má gón taw hamwán§ o hamdiwán butagén o taw may damk o kuchahán mára tálim dátag.’ ²⁷ Bale á passawa dant: ‘Man shomára pajjáha nayarán o nazánán cha kojá ét? Oo radkárán! Cha mani démá dur bét.’ ²⁸ Á wahdá, gréwét o dantán pa dantána droshét, chiá ke Ebráhém, Eshák, Ákub o sajjahén paygambarán, mán Hodáay bádsháhiá gendét, bale wat cha Hodáay bádsháhiá dhanná dawr dayaga bét.

† **13:19** 13:19 Thélkáh, bezán hardal. ‡ **13:21** 13:21 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “say sátá”, bezán cha bist litará gésh. § **13:26** 13:26 Hamwán, bezán yakjáh warák warag. * **13:29** 13:29 Ródarátk, bezán hamá némag ke róch dara kayt, mashrek. † **13:35** 13:35 Zabur 118:26. * **14:2** 14:2 Jalandar nádráhié ke dast yá pád cha ápá gwáta gerant.

²⁹ “É dega mardom cha ródarátk* o rónend o cha shomál o jonubay chárén némagána káyant o Hodáay bádsháhiay parzónagay sará nendant. ³⁰ Haw, anchosh ent ke áheri, awalia bant o awali, áheria bant.”

*Pa Urshalimá Issáy gam o andóh
(Mattá 23:37-39)*

³¹ Hamá wahdá, lahtén Parisi, Issáy gwará átk o gwashtesh: “Nun taw é jágahá yalah kan o dega jáhéa beraw, chiá ke Hirudis tai koshagay randá ent.”

³² Áyáni passawá gwashit: “Berawét á róbáhá begwashét ‘Maróchig o bándá, jennána kasshán o mardomán dráha kanán o saymi róchá, wati kára sarjam pa sara rasénán.’ ³³ Bale maróchi, bándát o póshi, allamá wati é sát o saporá demá barán, chiá ke hech paygambaray kósh cha Urshalimá dhanná nabit.

³⁴ “Urshalim, oo Urshalim! Taw paygambarána koshay o Hodáay ráh dátagénán sengsára kanay. Báz randá man lóthetay tai chokkán wati kerrá mocch o yakjáh bekanán, anchosh ke nekénkén morgé chureg o chippokán wati bál o bánzoláni chérá moccha kant, bale shomá nalóthet. ³⁵ Nun shomay lógay ákebat, shomay wati dastá yalah dayaga bit. Shomára gwashán dega baré maná nagendét tán á wahdá ke cha wati zobána begwashét: ‘Mobáarak bát hamá ke pa Hodáwanday námá kayt!’ ”†

14

Issá Parisiéay lógá mehmána bit

¹ Shabbatay róché, Issá pa warákay waragá cha Parisi sarókán yakkéay lógá shotagat. Óday mardom pa delgósh áiá chárágá atant ke bären ché kant? ² Áiay dém pa démá, mardé at ke gón jalandaray nádráhiá* gwát geptagat. ³ Issáyá cha Sharyatay kázi o Parisián jost gept: “Shabbatay róchá nádráháni dráh kanag rawá ent yá na?” ⁴ Bale á bétawár butant.

Gorhá Issáyá á marday dast gept, dráhi kort o roksat dát ke berawt.

⁵ Gorhá Issáyá dém gón áyán tarrént o gwashti: “Cha shomá kay ent ke áiy chokk yá gók Shabbatay róchá chátá bekapit o áíá hamá damáná cha chátá dar makant?” ⁶ Bale áyán hech passaw dát nakort.

⁷ Wahdé Issáyá dist ke mehmán, che paymá diwánjáhay sharterén jágahán gechén kanagá ant, gorhá é mesáli dát o gwashti: ⁸ “Wahdé taw pa sur o áróséá lóthaga bay, diwánay sharterén jágahán manend, balkén cha taw masterén mardomé ham lóthag butag.

⁹ Gorhá, á mehmándár ke shomá har doéni lóthetagent, tará gwashit: ‘Wati jáhá áíá beday.’ Gorhá taw pashal o sharmendaga bay o nácháriá, cha sajjahénán jahlatera nenday. ¹⁰ Wahdé kasé tará mehmán bekant, sajjahénáni poshtá benend, tánke mehmándár wat byayt o begwashit: ‘Oo mani dóst! Byá o démáter benend.’ Á wahdá, taw á dega mehmánáni chammá sharapdártera bay. ¹¹ Chiá ke harkas watá mazana zánt o lékit,† kamsharapa bit o harkas watá jahl o érdasta mannit, washnám o shara-pdára bit.”

¹² Gorhá, Issáyá gón mehmándárá gwasht: “Wahdé taw pa sobáreg yá shámá mehmánia kanay, wati sangat, brát o syád yá hastómandén hamsáhegán malóth, chosh mabit ke á ham tai mehmániay badalá, tará mehmán bekanant o taw wati mehmániay badalá begeray. ¹³ Wahdé mehmánia kanay, gorhá nézgár o mondh o lang o kórán belóth. ¹⁴ Gorhá bahtáwara bay, chiá ke áyáni kerrá chizzé nést tará badalá bedayant o taw wati mozzá pahrézkáráni padá zendag bayagay wahdá geray.”

Mazanén mehmániay mesál
(Mattá 22:1-10)

¹⁵ Cha óday mehmánán yakkéá, gón é habaray eshkonagá gwasht: “Bahtáwar ent hamá ke Hodáay bádsháhiay mehmániá waraga wárt.” ¹⁶ Issáyá passaw dát o gwashti: “Mardéá mazanén

mehmánié kort o bázén mardomé lótháént. ¹⁷ Mehmániay róchá, gón wati golámá gwashti: ‘Beraw mani mehmánán begwash: “Byáét ke har chizz nun tayár ent.”’ ¹⁸ Bale cha á sajjahénán har yakkéá nimmóné kort o nayátk. Yakkéá gwasht: ‘Man yak dhagáre pa bahá geptag o báyad ent pa áiy chárágá berawán, paméshká pahellia lóthán.’ ¹⁹ Degaréá gwasht: ‘Man panch jopt káigar‡ geptag o pa áyáni chárág o chakkásagá sar geptagán, paméshká pahellia lóthán.’ ²⁰ Saymiá gwasht: ‘Man nóki sur kortag, paméshká átká nakanán.’

²¹ “Golám átk o wati hodábondi cha sajjahénáni hálá sahig kort. Hodábond é habaráni eshkonagá sakk zahr gept o hokmi kort: ‘Pa eshtápi beraw, cha shahray tank o rahsarán, sajjahén nézgár, mondh, kór o langán pa é mehmániay waragá byár.’ ²² Randá, golám átk o gón hodábondá gwashti: ‘Wájah! Harché ke taw maná hokm dát man hamá dhawlá kort, bale angat jágah hastent.’ ²³ Gorhá hodábondá wati golám hokm kort: ‘Shahrá dhann, ráh o rahsarán beraw, mardomán shóház kan o áyán mennat kan o mani lógá byár tánke mehmánjáh cha mardomá porr bebit.’ ²⁴ Shomará rásta gwashán ke cha awali lóthetagen mardomán yakké ham, mani mehmániay warákána nachashit.”

Issáy moridiay táwán

(Mattá 10:37-38; 16:24; Luká 9:23)

²⁵ Mazanén romb o mocchié, Issáyá hamráhi kanagá at. Áíá dém gón áyán tarrént o gwashti: ²⁶ “Á ke lóthit mani morid bebit, agan cha wati pet o mát, jan o chokk, brát o gohárán o cha wati jenday sáhá ham sar magwazit, mani morid buta nakant. ²⁷ Agan kasé wati salibá baddhá makant o mani randá mayayt, á ham mani morid buta nakant.

²⁸ “Kay ent á ke lóthit borjé bebandit, bale cha borjay bandagá pésar, manendit o áiy zarr o málay hesábá makasshit o machárit ke bárén é káray sarjam o purah kanagay wák o twáni hast yá na? ²⁹ Chiá ke agan é borjay bonredá ér

† 14:11 14:11 Lé Kag, bezán hesáb árag. ‡ 14:19 14:19 Káigar, bezán mazanén narén gók.

bekant o némtamán bellit, sajjahén mardom ke gendant, áia kalág o rishkanda kanant o ³⁰ gwashant: 'É mardá káré bongéj kort bale sarjam kanagá dar mant.'

³¹ "Yá kojám bádsháh ent ke gón dega bádsháhéa pa jangá sar begipt bale cha jangá pésar, manendit o é pegrá makant ke bárén gón dah hazáray pawjá, á bádsháhay bist hazári lashkaray démá dáshta kant yá na? ³² O agan begendit ke áiaý démá dáshta nakant, gorhá angat ke dozhmenay lashkar dur ent, cha péshá pa sohl o tráná wati kásedán rawána kant. ³³ Hamé paymá, cha shomá harkasé, tán wahdé ke cha wati sajjahén mál o hastiá dast makasshit, mani morid buta nakant.

³⁴ "Wád sharr ent bale agan wáday tám berawt, gorhá chón áia padá wádók korta kanant? ³⁵ Na pa zemin o dhagára darda wárt o na samát buta kant, áia dura réchant. Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont."

15

Gárén mésh (Mattá 18:12-14)

¹ Nun sajjahén songi o máliátgir o gonahkárén mardom, Issáay gwará átkant tán áiaý habarán beshkonant. ² Bale Parisi o Sharyatay zánóger, norondhán o iráz geráná gwashagá atant: "É mard gón gonahkárán nend o nyáda kant o gón áyán hór waraga wárt."

³ Gorhá Issáyá pa áyán é mesál áwort o gwashti: ⁴ "Cha shomá agan kaséa sad mésh bebit o cha áyán yakké gár bebit, gorhá nawad o nohén méshán charágáhá yalaha nadant o hamá gárén méshay shóhazá narawt tán áia dar begéjit? ⁵ Wahdé gárén méshá dara géjit pa galé wati kópaga kanti, ⁶ lógá rawt, dóst o hamsáhegána lóthit o gwashit: 'Gón man gal o shádehi kanét ke man wati á gárén mésh dar gétkag.' ⁷ Man shomára gwashán, hamé dhawlá pa yak pashómánén gonahkáréa ásmáná mazanén jashné geraga bit, bale pa nawad o noh pahrézkára ke áyán

pashómáni darkár naent choshén jashné geraga nabit.

Gárén kaldár

⁸ "Yá ke agan janénéa dah kaldár bebit o cha á dahén kaldarán yakké gár bebit, gorhá pa wati gárén kaldáray shóhazá, cherág róka nakant o lógá narópit? Tán áia dar magéjit cha wati shóhazá dasta kasshit? ⁹ Anchosh ke á kaldará dara géjit, dóst o hamsáhegána lóthit o gwashit: 'Gón man gal o shádehi kanét chiá ke wati gárén kaldáron wadi kortag.' ¹⁰ Hamé paymá man shomára gwashán, agan yak gonahkáré cha wati gonáhán pashómán bebit o Hodáay ráhá byayt, Hodáay préshtagáni bárgáhá jashn o shádehi geraga bit."

Gár o gomráhén bacch

¹¹ Issáyá gésh kanán kort o gwashti: "Yak mardéa do mardénchokk hastat. ¹² Kasteréna yak róché gón petá gwasht: 'Oo mani pet! Cha tai mál o melkatá, harché ke mani bahr o wandhá kapit maná annun beday.' Gorhá petá wati sajjahén mál o maddhi doén chokkáni sará bahr kort.

¹³⁻¹⁴ "Lahtén róchá o rand, kasterén chokká wati sajjahén bahr yakjáh kort, zort o durén molkéa shot o sajjahén zarri pa hawasnáki gár kortant. Randá, á molká sakk dhokkál kapt o á dastang o mohtáj but. ¹⁵ Hamá molká, yak mardoméay kerrá shot o pa káréay geragá watá lacchénti. Gorhá, áia wati dhagaráni sará hukkáni chárénók kort. ¹⁶ Ódá haminchok shodig but ke delia lóthet hamá kónsagán* bwárt o wati lápá sér bekant ke hukkáni warák atant, bale kassá pa waragá hecch nadát.

¹⁷ "Wahdé hóshi kort o zánti, gón wat gwashti: 'Mani petay bázén nawkar o kárdará lápay sérá waráka rasit o man edá shodá mark án. ¹⁸ Nun wati petay kerrá pera tarrán o áia gwashán: Oo mani pet! Man tai o ásmánay Hodáay gonahkár án o ¹⁹ nuna nakarzán ke tai chokk gwashag bebán. Maná wati

* **15:16** 15:16 Kónsag, bezán karó o bánkalénkay hamá drájén póst ke dánagi mán ent.

hezmatkáráni dhawlá yak hezmatkaré bekan.’

²⁰ “Gorhá pád átk o dém pa petay lógá rahádag but. Petá ke cha durá dist deli pa áia sotk o pa eshtápi áia demá tachán but o gwarambázi kort o chokketi.

²¹ Chokká gwasht: ‘Oo mani pet! Man tai o ásmánay Hodáay gonahkár án o nuna nakarzán ke tai chokk gwashag bebán.’

²² “Bale petá wati hezmatkár gwashant: ‘Eshtáp kanét, pa áia gehterén kabáhá byárét o gwarái bedayét. Challah o mondriki dastá o kawshi pádá bedayét.

²³ Á pábondi† gwaská‡ byárét o bekoshét tánke jashné bekanén o wasshén waráké bwarén. ²⁴ Chiá ke mani é chokk mortagat bale nun padá zendag butag, gár at o nun wadi butag. É dhawlá áyán gal o shádehi kort.’

²⁵ “Bale masterén chokk dhagáráni sará at. Wahdé lógay nazziká raset o sáz o zémelay tawári eshkot, ²⁶ cha hezmatkárán yakké lóthet o josti kort: ‘Edá ché bayagá ent?’ ²⁷ Hezmatkára passaw dát: ‘Tai brát padá lógá átkag o nun ke á pa wasshi o salámati rasetag tai petá jashné geptag o á pábondi gwaski koshtag.’ ²⁸ Gorhá, masterén brát sakk zahr gept o nalótheti lógá berawt. Bale pet dhanná átk o áia wasshán kanagá§ mennatwár but.

²⁹ “Chokká petay mennatgiriay passawá gwasht: ‘Wati delá bechár, man inchok sálá tai kerrá goláméay dhawlá kár kortag, hechbar cha tai hokmá dar nabutagán o taw maná yak sheneké ham nadátag ke gón wati dóst o hambalán shádehi bekanán. ³⁰ Bale tai é chokká tai mál gón waylánkén* janénán gár o gárat kortag o taw pa áia per tarragá pábondi gwask koshtag.’ ³¹ Petá gwasht: ‘Oo mani chokk! Taw harwahd mani kerrá ay o harché ke maná hast á sajjahén taig ant, ³² bale annun mára paméshká jashn o shádehi kanagi ent ke tai é brát mortagat

o nun zendag butag, gár o bégwáh at o nun wadi butag o átkag.’ ”

16

Chálákén hesábdáray mesál

¹ Issáyá gón wati moridán gwasht: “Azgár o hastómandén mardéa hesábdaré hastat. Wahdé pa áia é hál sar but ke hesábdár áia málá wárt o gára kant, ² gorhá á lóthet o gwashti: ‘É chónén habar ant ke tai bárawá man eshkonagá án? Beraw wati sarjamén hesáb o ketábán begishhén o byár o maná beday. Maróchi o rand, taw cha mani hesábdáriá dar ay.’ ³ Hesábdará wati delá jérhet: ‘Nun chón bekanán ke mani wáhond maná cha kára dar kanagá ent, bard o kódhál man jata nakanán, pendhagá ham maná lajja kant. ⁴ Bale haw! Annun zánton ché bekanán. Báyard ent anchén karé bekanán ke wahdé cha kára kasshaga bán, randá mardom maná wati lógán bellant.’

⁵ “Áia wáhonday wámdár yak yakká wati kerrá lóthetant. Cha awali wámdará josti gept: ‘Tará mani wáhonday chinchok wám per ent?’ ⁶ Passawi dát: ‘Maná yaksad kayl* zaytuni rógen wám per ent.’ Hesábdará gwasht: ‘Beger, esh ent tai wámáni kabz, zutt benend o panjáh kayl benebis.’ ⁷ Padá cha domi wámdará josti kort: ‘Tará chinchok wám per ent?’ Gwashti: ‘Yaksad kayl† gandom.’ Hesábdará gwasht: ‘É tai wámáni kabz ent. Beger o hashtád kayl benebis.’

⁸ “Wáhondá wati locch o dozzén hesábdár shábásh gwasht, ke áia é kár, gón aglmandi kortagat. Chiá ke é wahday chokk gón wati zamánagay mardomán donyái gir o dáráni dar baragá, cha Nuray chokkán bezán Hodái mardomán ákelter ant. ⁹ Shomára gwashán ke donyáay é béwapáén málá pa sharrén dóstáni shóház kanagá kár bandét, tánke wahdé é mála hallit,

† 15:23 15:23 Pábondi, bezán hamá pas o gók ent ke pa helár kanagá lógay dapá dáranti. ‡ 15:23 15:23 Gwask, bezán góló, gókay chokk. § 15:28 15:28 Wasshán kanag, bezán sohl kanag, áshti kanag. * 15:30 15:30 Waylánk, bezán badkár, kahbag. * 16:6 16:6 Asligén Yunáni nebeshtánk gwasht: “yaksad batos”, bezán 3700 litaray kesásá. † 16:7 16:7 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “yaksad korus”, bezán 37000 litaray kesásá.

shomará abadmánén jaháná wasshátk bekanant.

¹⁰ “Á ke gwandh o kasánén káráni sará tachk o rásta bit, mazanénáni sará ham rásta bit o á ke gwandhén káráni sará rásta nabit, mazanénáni sará ham rásta nabit. ¹¹ Nun agan shomá é béwapá o kurhahén‡ donyáay máláni sará rást o tachk mabét, gorhá kay barhakkén mál o ganjay bárawá shomay sará báwara kant? ¹² Agan pa degaráni málá rást o tachk mabét, kay ent ke shomay wati málá, shomará bedant?”

¹³ “Hech golámé pa do wájahá hezmat korta nakant, yá gón yakkéá dozhmenia kant o domigi dósta bit, yá gón awaligá wapádára bit o cha á degará badia kayt. Shomá yakwahd o yakjáh, Hodá o zarray golámíá korta nakanét.”

Sharyat o Hodáay bádsháhi

(*Mattá 5:31-32; 11:12-13; Markás 10:11-12*)

¹⁴ Parisi ke wat zarparast atant, gón é habaráni eshkonagá, Issáesh kalág gept o rishkand kort. ¹⁵ Issáyá gwasht: “Shomá hamá ét ke mardománi démá watá tachk o pahrézkar péscha dárét, bale Hodá cha shomay delay hálán sahig ent. Shomará begwashán, hamá chizz ke mardománi gwará báz kimmati ent, Hodá cha á chizzá sakk bészár ent.

¹⁶ “Tawrát o sajjahén nabiáni bárig, tán Yahyáay wahdá at. Nun randá, Hodáay bádsháhiaymestág dayaga bit o harkas johda kant wati ráhá dém pa áiá dar begéjit. ¹⁷ Bezánét ke ásmán o zeminay gár o bérán bayag cha Sharyatay yak thekk o noktahéay kapag o dur bayagá báz ásánter ent.

¹⁸ “Agan kasé wati janá sawn o taláka dant o gón dega janénéá sura kant, zená kant o harkas ke gón talák dátágén janénéá sur o sánga kant, á ham zená kant.

Máldár o Ilázar

¹⁹ “Yak máldár o azgárén mardéa modám gránkimmatén§ pocch o pósháka póshet o wati róchi pa aysh o nósha

gwázéntant. ²⁰ Ilázar námén yak garibén mardé hamáiy lógay dapá nádénag butagat ke jesm o jáni, sará tán pádá résh at. ²¹ Áiay armán at ke cha azgárén marday parzónagay sar átkagén chondh o chánigán, wati lápá sér bekant. Kochek ham átkant o áiay résh o násuresha chatthetant.

²² “Wahdé á garib mort, préshtagán á zort o Ebráhémay kerrá bort. Azgárén mard ham mort o mardomán kabr o kapon kort. ²³ Hamá sér o azgárén mard, dózahá sakk bazzagi kasshagá at. Áiá ke sar chest kort cha durá chammi pa Ebráhémá kapt ke hamá Ilázar áiay kashá nendók at. ²⁴ Gwánki jat: ‘Ebráhém, oo mani pet! Tará mani sará bazzag bát, Ilázará mani kerrá dém beday ke wati lankoká ápá bejant o mani nokká tarr bekant ke man ásá sochagá án.’ ²⁵ Bale Ebráhémá passaw dát: ‘Oo mani bacch! Hayálá bekap ke taw wati zendá sharrén chizzáni wájah butagay o Ilázará wati róch pa bazzagi gwázéntagant. Bale á nun edá ásudag ent o taw azábán talwasagá ay. ²⁶ Eshíá abéd, shomayg o may nyámá, yak anchén johlén daragé borrag butag ke na may némagay mardom shomay gwará shota kanant o na shomay némagay mardom may kerrá átka kanant.’

²⁷ “Padá azgárén mardá gón Ebráhémá gwasht: ‘Oo mani pet! Gorhá cha taw dazbandia kanán, Ilázará mani petay lógá rawán bekan, ²⁸ chiá ke mani panch brát ant o mani wáhag ent ke Ilázar áyáni kerrá berawt o áyán dháh bedant o hozzhár bekant, chosh mabit ke á ham é porazábén jágahá byáyant.’ ²⁹ Bale Ebráhémá gwasht: ‘Áyáni kerrá Mussá o Nabiáni Ketáb hasant. Áyán bwánant o habaránesh gósh bedárant.’ ³⁰ Á mardá gwasht: ‘Na, oo mani pet Ebráhém! Cha mordagán agan kasé áyáni kerrá berawt, allamá á cha wati badén karán pashómána bant.’ ³¹ Ebráhémá gwasht: ‘Agan á Mussá o paygambaráni habarán gósha nadárant, gorhá cha mordagán

‡ 16:11 16:11 Kurhah, bezán haráb, gandah, nápádár. § 16:19 16:19 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht:

§ 16:19 16:19 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht:

ham agan kasé zendag bebit o áyáni kerrá berawt, áiy habarán ham báwara nakanant o namannant.’ ”

17

Gonáh, báwar, zemmah
(Mattá 18:6-7, 21-22; Markás 9:42)

¹ Issáyá gón wati moridán gwasht: “Nabit ke mardom rad majant o thagal mawárt, bale apsóz pa hamá kasá ke degarán dém pa gonáhá bebárt. ² Cha é kasánokénán yakkéay dém pa gonáhá baragay badalá, gehter hamesh ent ke áiy gardená jenteri táé bebandant o daryáyá chagali bedayant. ³ Cha wati kár o kerdán hozhár bét. Agan tai brát gonáhé bekant, áiy sarkech day o mayárig kan, agan pashómán but, bebakshi. ⁴ Toré róché hapt randá gonáh bekant o hapt randá tai gwará byayt o begwashit: ‘man pashómán án,’ bebakshi.”

⁵ Issáyá kásedán gón Hodáwandén Issáyá gwasht: “Wájah! May setk o báwará gesh kan.” ⁶ Gwashti: “Agan shomay báwar arzonéay kesásá* ham bebit, shomá tuday é drachká hokm korta kanét ke ‘watá cha boná begwaj o beraw zeray† tahá berod o besabz’. Á wahdá, drachk shomay hokmá mannit.

⁷ “Cha shomá á kas kay ent ke áiy hezmatkár cha dhagaráni nangár kanag, ramagay chárénag o káray halás kanagá byayt, wáhond áiy begwashit: ‘Zutt byá o benend o warag bwar?’ ⁸ Gón áiy nagwashit: ‘Pésará pa man warag addh kan, tán man nawártag taw mani hezmatá bósht, wahdé man halás kort gorhá taw bwar?’ ⁹ Hodábond, wati hezmatkáray shogr o mennatá gipt ke ‘taw mani hokm mannetag?’ Na, hechbar. ¹⁰ Hamé paymá shomá ham, sajjahén á hokmán ke shomará dayag butagant sarjam bekanét

o begwashét ke ‘má tai hezmatkár bayagay láhek ham naén, tahná wati zemmah o dhobbah‡ sarjam kortagant.’ ”

Dah garriay drahbakshi

¹¹ Issá dém pa Urshalimay rawagá, cha Sámerah o Jalilay simsarán gwazagá at. ¹² Wahdé dém pa yak métagéá pédák at, dah syahgarrién mardom gón áiy dochár kapt. Dur óstátant o ¹³ gón borzén tawaré gwashtesh: “Oo wájah Issá! Tará may sará bazzag bát.” ¹⁴ Issáyá ke distant gwashti: “Berawét watá pa dini péshwáyán pésh bedarét.”§ Á, ráh geptant o ráhay nyámá, pák o palgár butant.

¹⁵ Cha áyán yakkéá, wahdé dist ke nun dráh ent, gón borztawári Hodáyá satá kanán, per tarret o átk, ¹⁶ Issáyá pádán kapt o shogri gept. Á, cha Sámerián* at. ¹⁷ Issáyá jost kort: “Záná, har dahén cha garrá pák o palgár nabutét? Á dega nohén kojá ant? ¹⁸ É yakkén darkawmá† abéd, cha áyán dega yakké pa Hodáay sepat o sanáyá nayátk?” ¹⁹ Gorhá Issáyá gón á mardá gwasht: “Pád á, beraw, ke tai setk o báwará tará dráh kortag.”

Hodáay bádsháhi
(Mattá 24:37-40)

²⁰ Yak róché, lahtén Parisiá cha Issáyá jost kort: “Hodáay bádsháhi kadéna kayt?” Issáyá gwasht: “Hodáay bádsháhi chamzáherá gendaga nabit. ²¹ Gwashaga nabit ke Hodáay bádsháhi edá ent yá ódá. Chiá ke Hodáay bádsháhi, shomay delá ent.”‡

²² Padá gón wati moridán gwashti: “Yak wahdé kayt ke shomá pa Ensánay Chokkay rócháni yak róchéay gendagá armán o árzua kanét, bale á róchá nagentét. ²³ Mardom shomará gwashant ke ‘á edá ent’ yá ‘á ódá ent,’ bale shomá áyáni habará gón makapét. ²⁴ Anchosh ke grók cha yak kondhéá jant o sajjahén

* **17:6** 17:6 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “thélkáhay tohmay kesásá”. Thélkáh bezán hardalay tohm báz gwandh ant. † **17:6** 17:6 Zer, bezán daryá. ‡ **17:10** 17:10 Dhobbah, bezán ogdah, zemmah, Arabi o Pársiá “wazifah”. § **17:14** 17:14 Tawrátá garray nádráh palit o nápák zánag butagant. Agan kasé cha é nájórhiá dráh bebit báyad ent gón Mussáy Sharyatay randgiriá dini péshwáéay gwará berawt o hayráté bekant.

* **17:16** 17:16 Yahudián Sámeri gomráh zántagant o gón áyán dayger o badal o bándát nakortag. † **17:18** 17:18 “Darkawm” bezán á ke Yahudi naant. ‡ **17:21** 17:21 Yá: shomay nyámá ent.

ásmáná jarhashkénit o rozhnága kant, Ensánay Chokk ham wati á róchá, an-chosh záher o paddara bit. ²⁵ Bale awalá báyard ent bázén sakki o sóri besaggit o é zamánagay nasl o padréch áia mamananant.

²⁶ “Hamá dhawlá ke Nuhay bárigá butag, Ensánay Chokkay róch ham an-chosha bit. ²⁷ Á róchán, mardom ward o nósh o sáng o surá dazgatth atant tán hamá róchá ke Nuh bójigá swár but. Randá, mazanén hár o tuppáná sajjahén mardom gár o bégwáh kortant.

²⁸ “Lutay zamánagá ham hamé dhawlá at, mardom pa warag o charag o badal o bándát o kesht o keshár o lóg o jágahay bandagá goláesh atant, ²⁹ bale á róchá ke Lut cha Sodumay shahrá dar átk, Hodáyá cha ásmáná ás o rókén górkort gwárént o Sodumay sajjahén mardom gár o bégwáh kortant.

³⁰ “Ensánay Chokkay paddar bayagay róchá, hamé dhawlá bit. ³¹ Á róchá, agan kasé wati lógay sará bebit o áiy ord o poténk lógá ér bant, pa áyáni zuragá jahlá ér makapit. Hamé dhawlá, agan kasé wati dhagáráni sará kesht o keshará ent, á ham padá lógá per matarrit. ³² Lutay lógbánokay sargwastá yát bekanét. § ³³ Harkas wati sáhay rakkénagay randá bebit, áia báhénit. Harkas wati sáhá bebáhénit, áia rakkénit. ³⁴ Shomará gwashán ke á wahdá, agan do mardom yakkén taht o nepáday sará waptag, yakké baraga bit o domi hamódá pasht géjaga bit.* ³⁵ Cha do janéná, ke horigá jenteray sará dánay droshagá bant, yakké baraga bit o domi hamódá pasht géjaga bit. ³⁶ Do mard ke dhagáráni sará bit, yakké baraga bit o domi hamódá pasht géjaga bit.” † ³⁷ Jostesh kort: “Oo Hodáwand! Kojá chosha bit?” Passawi dát: “Har jáh ke jóné kapit, ódá gittó‡ o dhundhwárén morg moccha bant.”

18

Janózám o náhakkén káziay mesál

§ **17:32** 17:32 Lutay janá wati mál o manál dóst at, Hodáay habari nazort o paméshká mort. * **17:34** 17:34 Pasht géjag, bezán nazurag, yalah dayag, gechén nakanag. † **17:36** 17:36 Lahtén daznebeshtá, band 36 nést. ‡ **17:37** 17:37 Gittó yak morgé ke dhundh, bezán gahetagén jóna wárt.

¹ Issáyá pa moridán mesalé áwort tán áyán sarkech bedant o pésh bedárit ke harwahd dwá bekanant o hechbar del-prósh o náomé mabant. ² Gwashti: “Shahréá, yak kázié hastat ke áia na cha Hodáyá torset o na mardománi parwáhia kort. ³ Hamá shahrá, janózámé ham hastat ke harwahd káziay kerrá átk o menatwár at ke áiy hakká cha daynkará begipt.

⁴ “Tán lahtén wahdá, káziá janózámay peryátay némagá hech delgóssha nakort, bale randá delá hayáli kort ke ‘rást ent, maná na Hodáay tors ent o na mardománi parwáh. ⁵ Bale é janózám maná delsyáh kanagá ent. Paméshká gehter ent eshiay hakká begerán o bedayán. Chosh mabit gón wati har róchigén rawag o áyagá maná géshter delsyáh bekant.’ ”

⁶ Gorhá Hodáwandén Issáyá gwasht: “Beshkonét é náhakkén kázi ché gwashit? ⁷ Nun bárén Hodá gón wati gechén kortagénán, ke shap o róch gón áia pa wati hakká peryáta kanant, hakka nakant? Pa áyáni hakrasiá déra kant? ⁸ Shomará gwashán ke zutt áyáni hakká dant. Bale á wahdi ke Ensánay Chokka kayt, bárén setk o báwar é zeminay sará pashta kapit ke á begendit?”

Parisi o máliátgiray mesál

⁹ Issáyá hamá mardománi bárawá mesalé áwort ke watá nék o pahrézkára zánant o é dega mardomán éra janant. ¹⁰ “Do mardom pa dwá kanagá mazanén parasteshgáhá shot ke cha áyán yakké Parisié at o domi máliátgiré at. ¹¹ Parisi óshtát o pa wati jendá dwái kort o gwashti: ‘Oo Hodá! Tai mennatwár án ke man é dega mardománi dhawlá dozz o radkár o zenahkáré naán o na é máliátgiray dhawlá án.’ ¹² Man haptagé do róch, róchaga dárán o wati sajjahén málay dahyakká dayán. ¹³ Bale hamá máliátgir dur óshtátogat o ásmáni cháret ham nakort. Dasti wati sénagá jat o peryát kanáná gwashti: ‘Oo Hodá! Tará mani sará bazzag bát ke gonahkáré án.’

¹⁴ “Nun man shomára gwashán: Parisi na, bale hamá máliátgir nék o pahrézkar but o lógá shot, chiá ke harkas watá mazana zánt o lékit, kamsharapa bit o harkas watá jahl o érdasta mannit, washnám o sharapdára bit.”

*Pa chokkán Issáay mehr
(Mattá 19:13-15; Markás 10:13-16)*

¹⁵ Mardomán wati nonnokén chokk ham Issáay gwará áwortant ke dastesh sará per bemoshit. Wahdé moridán chosh dist, mardomesh neherr o hakkal dátant. ¹⁶ Bale Issáyá chokk wati kerrá lóthetant o gwashti: “Chokkán bellét ke mani kerrá byáyant, áyáni démá madárét, chiá ke Hodáay bádsháhi anchén mardománig ent. ¹⁷ Shomára rásténa gwashán, á ke Hodáay bádsháhiá chokkáni paymá mamannit, hechbar ódá pád ér korta nakant.”

*Zardáren warná o namiránén zend
(Mattá 19:16-29; Markás 10:17-30)*

¹⁸ Cha sardarán yakkéa jost kort: “Oo nékén ostád! Man chón bekanán ke namiránén zenday wáhond bebán?” ¹⁹ Issáyá gwasht: “Taw maná ‘nékén’ pa ché gwashay? Abéd cha Hodáyá kass nék naent. ²⁰ Taw Hodáay hokmána zánay: ‘Zená makan, hón makan, dozzi makan, drógén sháhedi maday, wati pet o mátá ezzat beday.’”^{*} ²¹ Áiá gwasht: “Man cha kasániá é sajjahén hokm barjáh dáshtagant.”

²² Wahdé Issáyá áiay passaw eshкот, gwashti: “Tará angat yak káre kanagi ent, wati sajjahén mál o hastiá bahá kan o zarrán garib o nézgarén mardománi sará bahr kan, é paymá tará ásmáni ganjé rasit. Gorhá byá o mani randgiriá bekan.” ²³ Wahdé á mardá é passaw eshкот, báz delgir o gamig but chiá ke á mazanén máldaré at. ²⁴ Issáyá á mard cháret o gwashti: “Pa azgár o máldarén mardomán Hodáay bádsháhiá pád ér kanag sakk grán ent. ²⁵ Haw! Cha suchenay domká oshteray gwazag wa báz grán ent, bale Hodáay bádsháhiá, zardáren

mardomay pád ér kanag, angat gránter ent.”

²⁶ Hamá ke é habará eshkonagá atant, jostesh kort: “Gorhá kay rakketa kant?”

²⁷ Issáyá passaw dát: “Pa ensána nabuteni ent, bale Hodáay dastá har chizz buta kant.”

²⁸ Petrosá gwasht: “Má wati har chizz yalah dátag o tai randgiriá kanagá én.”

²⁹ Issáyá gwasht: “Haw! Báwar kanét, harkasá ke pa Hodáay bádsháhiá wati jan o chokk, brát, mát o pet yá lóg o jágah yalah dátagant, ³⁰ hamé jahána é chizzáni badalá áiá báz géshtera rasit o á dega jahána, abadmánén zenday wáhonda bit.”

*Issáay markay saymi péshgói
(Mattá 20:17-19; Markás 10:32-34)*

³¹ Padá Issáyá wati dwázdahén kásed yak kerré bortant o gwashti: “Nun má Urshalimá rawagá én, har chizzé ke nabián Ensánay Chokkay bárawá nebeshtag, á sajjahén ódá sarjama bant.

³² Áiá darkawmén mardománi dastá dayant o hamá darkawm, kalágia gerant, béezzatia kanant o sar o démá tohia janant, ³³ shallák o hayzaránia janant o koshanti. Bale saymi róchá, á padá zendaga bit o jáha jant.”[†] ³⁴ Áiay morid cha é habarán yakkéa ham sarpad nabu-tant. Issáay é habaráni máná cha áyáni zántá chér at o áyán sarkech nawárt ke Issá ché gwashagá ent.

*Kóréay drahbakshi
(Mattá 20:29-34; Markás 10:46-52)*

³⁵ Wahdé Issá Ariháay shahray nazziká raset, kóré disti ke ráhay sará neshtag o pendhagá at. ³⁶ Wahdé kórá mahluk o mocchiay tawár eshкот, josti kort: “Ché bayagá ent?” ³⁷ Hálesh dát: “Issá Náseri gwazagá ent.” ³⁸ Gorhá áiá kukkár kort: “Issá, oo Dáud bádsháhay chokk! Tará mani sará bazzag bát.” ³⁹ Á ke cha sajjahénán pésar o péshgám atant, kóresh hakkal kort o gwashtesh: “Bass kan, bétawár bay!” Bale áiá géshter kukkár kort: “Oo Dáud bádsháhay chokk! Tará mani sará bazzag bát.”

* **18:20** 18:20 Dargwaz 20:12-16, Sharyatay Domi Rahband 5:16-20. † **18:33** 18:33 Jáh janag, bezán cha wati jáhá anáगतén pád áyag, Arabi o Pársiá “qiám, rastákhiz”.

⁴⁰ Issá óshtát o hokmi kort: “Á mardá byáret.” Wahdé nazzik átk, Issáyá jost kort: ⁴¹ “Taw cha man ché lóthay? Pa taw ché bekanán?” Áiá passaw dát: “Oo Hodáwand! Mana lóthán biná bebán.” ⁴² Issáyá gwasht: “Biná bebay! Tai imáná tará dráh kort.” ⁴³ Hamá damáná kór biná but, Hodáyá sepat o saná kanán, Issáay hamráhiá rahádag but. Mardomán ke chosh dist, áyán ham Hodáay shogr gept.

19

Zakkáay mehmáni

¹ Issá Ariháyá átk o cha shahray nyámá gwazagá at. ² Ódá Zakká námén sér o azgáren mardé hastat ke máliátgiráni kamásh at. ³ Áiá lóthet bechárit Issá chónéné, bale mardománi mocchi mérhi báz at o áiyay jend pathakk o lokkaddé at. Paméshká disti nakort. ⁴ Gorchá pa drekké démá shot o mazanén drachkéay* sará sar kapt tán áiá begendit, chiá ke Issá cha hamé ráhá gwazagá at.

⁵ Wahdé Issá hamá jágahá raset, borzád cháret o gwashti: “Oo Zakká! Zutt jahlá ér kap, ke maróchi man tai mehmán án.”

⁶ Á, eshtápi cha drachká ér kapt o Issái pa gal o shádehi wati lógá wasshátk kort.

⁷ Wahdé mardomán é dist, watmánwatá norondhán gwashtesh: “Issá gonahkárén mardéay lógá mehmán butag.” ⁸ Bale Zakká pád átk, óshtát o gón Hodáwandén Issáyá gwashti: “Oo Hodáwand! Wati sajjahén mál o maddhiay némá pa nézgár o garibén mardomán bahr o bánga kanán o agan man kaséay mál pa náhakk poshtá kasshetag o bortag, áyáni badalá chár sari géshtera dayán.”

⁹ Issáyá gón áiá gwasht: “Maróchi é lógá, pahelli o rakkag sar butag, chiá ke é mard ham cha Ebráhémay nasl o padrechá ent. ¹⁰ Haw! Ensánay Chokk pa gonahkár o gárenáni shóház o rakkénagá átkag.”

Bádsháh o dah hezmatkár (Mattá 25:14–30)

¹¹ Hamá wahdá ke mardom Issáay habarán gósh dáragá atant, Issáyá gesh kanán mesalé áwort. Chiá ke á Urshalimay nazziká rasetagat o mardománi gomán esh at ke Hodáay bádsháhi hamá wahdá paddara bit. ¹² Gwashti: “Yak baré, sardárzádagé durén molkéá shot tánke pa bádsháhiá berasit o padá wati dhéh o dhagará per betarrit. ¹³ Gorchá, dah hezmatkári wati kerrá lóthet o har yakkéá yak ashraپیé† dát o gwashtanti: ‘Tánke man wati separá janán o padá káyán, shomá gón é zarrán sawdageri bekanét.’ ¹⁴ Bale hamá molkay mardomán cha áiá naprata kort. Áiyay rawagá rand, kásed o kolawesh ráh dát ke ‘má nalóthén é mard, may sará bádsháhi bekant.’

¹⁵ “Bale áiá bádsháhi raset o wati molká per tarret o átk. Gorchá hokmi kort hamá dahén hezmatkárán ke zarri dátagatant byárant, tán bezánt áyán chinchok nap o sutt katthetag. ¹⁶ Awali hezmatkár átk o gwashti: ‘Oo wájah! Cha tai yakkén ashraپیá, man dah ashraپی katthetag.’

¹⁷ Bádsháhá gwasht: ‘Shábásh, oo sharrén golám! Nun paméshká ke taw gón kammén bonmálá tachk o rást butagay, man tará wati molkay dah shahray hákema kanán.’

¹⁸ “Domi átk o gwashti: ‘Oo wájah! Man cha tai yakkén ashraپیá, panch katthetag.’ ¹⁹ Bádsháhá gwasht: ‘Man tará wati molkay panch shahray hákemiá dayán.’

²⁰ “Dega hezmatkáré átk o gwashti: ‘Oo wájah! Esh ent tai dátagén ashraپی ke man dazmáléá bastag o ér kortagat. ²¹ Chiá ke maná cha taw torse-tag, taw trondén mardé ay o hamá ke taw ér nakortagant, hamá chizzáni payradá janay o watiga kanay o nakeshtagéna ronay.’ ²² Bádsháhá gwasht: ‘Oo békárén golám! Man tará cha tai jenday habarán mayáriga kanán, taw zánt man trondén mardomé án, ér nakortagén chizzán watiga kanán o nakeshtagéna ronán. ²³ Gorchá taw chiá mani dátagén

* **19:4** 19:4 É drachkay elmi nám “Ficus sycomorus” ent. † **19:13** 19:13 Asligén Yunáni zobáná, é zarray nám “miná” ent. Yakk mináé yak kár kanókéay kamm o gesh say máhay mozz butag.

zarr, byáji o bápáriéay kerrá ér nakort ke man per tarragá rand, wati zarr gón sutt bepepténant.’

²⁴ “Gorhá bádsháhá gón wati diwánay mardomán gwasht: ‘Ashrapiá cha eshiá pach gerét o hamáiaá bedayét ke áiaý kerrá dah ashraپی ant.’ ²⁵ Áyán gwasht: ‘Wájah! Gón áiaá pésará dah ashraپی hast.’ ²⁶ Bádsháhá gwasht: ‘Shomárá gwashán, harkasá ke chizzé hast, áia géshter dayaga bit, bale harkasá ke nést, harché ke hasti ham pach geraga bit. ²⁷ Bale hamá ke mani dozhmen ant o mani bádsháhiá nalóthant, áyán mani kerrá byárét o mani démá bekoshét.’ ”

Pa Issáay wasshátká

(Mattá 21:1-9; Markás 11:1-10; Yuhanná 12:12-15)

²⁸ Cha é habarán o rand, Issá pésar o péshgám dém pa Urshalimá rawagá at. ²⁹ Wahdé Zaytun námkaptén kóhay sará, Bayt-Páji o Bayt-Anyáay métagáni nazziká raset, wati do moridi pésará dém dát o ³⁰ gwashtanti: “Démi métagá berawét o anchosh ke shomá ódá rasét, korragén haré gendét ke bastag o taningah kasé áia swár nabutag. Áiaá bójét o edá byárét. ³¹ Agan kaséá cha shomá jost kort ‘Chiá eshiá bójagá ét,’ begwashét: ‘Wájahá pakár ent.’ ”

³² Morid shotant o hamá dhawlá ke Issáyá gwashtagat, hamá paymá distesh. ³³ Anchosh ke korragay bójagá atant, korragay hodábondán cha áyán jost kort: “Shomá chiá é korragá bójagá ét?” ³⁴ Moridán passaw dát: “Wájahá pakár ent.” ³⁵ Áyán korrag Issáay kerrá áwort, wati shál o cháderesh korragay poshtá ér kortant o Issáesh swár kort. ³⁶ Anchosh ke Issá démá rawán at, mardomán wati shál o cháder ráhay sará chérgéján kortant.

³⁷ Wahdé Issá Zaytunay kóhay érkapay nazziká raset, áiaý moridáni mocchiá pa é sajjahén ajekkái o mójezahán ke áyán distagatant, pa gal o shádehi o gón borzén tawaré, Hodá satá kort o gwasht: ³⁸ “Mobáarak bát, hamá bádsháhá ke pa

Hodáwanday námá kayt! Sohl o ásudagi mán ásmáná o shán o shawkat borzén arshá.”

³⁹ Cha mardománi nyámá, lahtén Parisiá gón Issáyá gwasht: “Oo ostád! Wati moridán neherr o hakkal kan ke chosh magwashant!” ⁴⁰ Issáyá darráént: “Man shomárá gwashán, agan é bétawár bebant, seng o dhók kukkára kanant.”

Issáay gréwag

⁴¹ Wahdé Issá Urshalimá nazzik but o shahri dist, gréti o ⁴² gwashti: “Drégatá taw, haw, hamé taw, maróchi bezántén ke kojám chizz, pa taw sohl o ásudagi áworta kant. Bale bazhn o apsoz ke nun á cha tai chammá chér o andém ent. ⁴³ Pa taw anchén rócha káyant ke dozhmen tai chapp o chágérdá sangara bandant o tai chárén némagán angerra kanant o tai perh o chágérdá tanka tarrénant. ⁴⁴ Tará o tai chokkán, dhagará chagala dayant o gón hák o hóná hór o hawára kanant o sengé pa sengéay sará ham pashta nagéjant, chiá ke taw wati Hodáay áyagay wahd o sáhat, pajjáh nayáwort.”

Cha mazanéen parasteshgáhá sawdágeráni dar kanag

(Mattá 21:12-16; Markás 11:15-18; Yuhanná 2:13-16)

⁴⁵ Cha eshiá rand, Issá mazanéen parasteshgáhay péshjáhá shot o sawdágeráni dhanná dar kanagá goláesh but. ⁴⁶ Gwashti: “Hodáay Ketábá nebisag butag: *Mani lóg, dwá o parasteshay jágah bebit*,[‡] bale shomá dozzbázaré kortag.”

⁴⁷ Áia har róch mazanéen parasteshgáhá tálima dát. Mazanéen dini péshwá, Sharyatay zánóger o kawmay kamásh, áiaý koshagay johdá atant, ⁴⁸ bale pa wati é maksadá, hech ráhé dar gétk nakortesh, chiá ke áiaý har habar mardománi delá neshtagat.

20

Issáay wák o ehtiáray bárawá

(Mattá 21:23-27; Markás 11:27-33)

¹ Yak róché ke Issá mazanéen parasteshgáhay péshjáhá mardomán tálím o wasshén mestág dayagá at,

[‡] 19:46 19:46 Eshayá Nabiay Ketáb, bahr 56, band 7.

mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger gón kawmay kamáshán áiy kerrá átkant o ² gwashtesh: “Mára begwash ke taw gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanay? Kayá tará é káráni ehtiár dátag?” ³ Issáyá passaw dát: “Maná ham cha shomá yak josté hast. Begwashét, ⁴ Yahyáyá, pákshódi dayagay ehtiár cha ásmáná rasetagat yá cha ensánay némagá?” ⁵ Áyán watmánwatá shawr o saláh kort o gwashtesh: “Agan begwashén ‘cha ásmáná at,’ gwashtit: ‘Pa ché imánó nayáwort?’” ⁶ Oo agan begwashén ke ‘mardomi káré butag,’ gorhá mardom márá sengsára kanant, chiá ke áyáni setk o báwar hamesh ent ke Yahyá nabié butag.” ⁷ Paméshká passawesh dát: “Má nazánén cha kojá at.” ⁸ Issáyá gwasht: “Gorhá man ham shomára nagwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán.”

Badén bágpanáni mesál

(Mattá 21:33–46; Markás 12:1–12)

⁹ Randá, Issáyá pa mardomán é mesál áwort: “Mardéá anguri bágé addh kort o pa konandahkári o zamán,* lahtén bágpanay dastá dát o wat drájén saporéa shot. ¹⁰ Wahdé anguray mósom but, bágay hodábondá pa wati bahray geragá, hezmatkáré ráh dát, bale zamánzurén bágpanán á hezmatkár latth o kotth kort o gón hórck o háligén dastán per tarrént. ¹¹ Bágay hodábondá, padá dega hezmatkáré dém dát, bale bágpanán á ham jat o béezat kort o gón hórck o háligén dastán per tarrént. ¹² Gorhá saymi randá, dega hezmatkáré ráhi dát, bale áyán á ham jat o thappig kort o dhanná gallént.

¹³ “Nun bágay hodábondá wati delá pegr kort ke ‘chón bekanán?’ É randá, wati dóstén chokká ráha dayán, balkén áiy ruá bedárant. ¹⁴ Bale wahdé bágpanán áiy chokk dist, watmánwatá shawr kort o gwashtesh: ‘Bágay mirás barók o poshtpad hamesh ent, eshiá ham bekoshén tán bág may mirás bebit.’ ¹⁵ Gorhá cha bágá dhann bort o koshtesh.

Nun shomay gománá, bágay hodábond gón é bágpanán ché kant? ¹⁶ Á kayt, é bágpanána koshit o bágá dega bágpanáni dastá dant.” Wahdé mardomán Issáyá é habar eshkot, gwashtesh: “Chosh mabát!”

¹⁷ Issáyá áyáni némagá cháret o gwashti: “Gorhá, á nebeshtahay máná chi ent ke gwashtit: ‘*Hamá seng ke bánbandén ostáyán pasond nakort o nazort, hamá seng bonhesht†but.*’” ¹⁸ Harkas ke á sengay sará bekapit, thokkor thokkora bit o kasé ke seng áiy sará kapit, hurta bit.”

¹⁹ Sharyatay zánóger o mazanén dini péshwáyán zánt ke Issáyá é mesál hamáyáni bárawá áwortag. Paméshká, shawresh kort hamá damáná Issáyá begerant, bale cha mardomána torsetesh.

Máliátay bárawá

(Mattá 22:15–22; Markás 12:13–17)

²⁰ Gorhá Issáesh chammáni chérá kort, wati chárig o jásusesh rawán dátant tán watá Issáyá démá tachk o pahrézkárén mardom pésh bedárant. Áyáni maksad esh at ke Issáyá cha áiy jenday habarán mán begishshénant o Rumay wáliay dastá bedayant. ²¹ Áyán jost kort: “Oo ostád! Má zánén taw harché ke gwashay, har tálimé ke dayay, á sajjahén rást ant o hechkaséay némagá nageray o pa rásti Hodáay ráhá sója dayay. ²² Nun márá begwash, bárén Rumay bádsháh Kaysará song o máliát dayag rawá ent yá na?”

²³ Bale Issáyá áyáni é repk o mandrŠ zánt o gwashti: ²⁴ “Maná yak dinaré pésh bedaré, eshiay sará kai nám o naksh per ent?” Áyán passaw dát: “Kaysaray.”

²⁵ Issáyá gwasht: “Gorhá Kaysaraygá Kaysará bedayét o Hodáaygá Hodáyá bedayét.” ²⁶ É dhawlá, áyán mardománi démá Issá cha áiy jenday habarán dámá dawr dát nakort o cha áiy passawán bah mant o bétawár butant.

Áherat o sáng o sur

(Mattá 22:23–33; Markás 12:18–27)

* **20:9** 20:9 Konandahkári o zamán, bezán paymánkári, ejáray sará, thékah. † **20:17** 20:17 Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. ‡ **20:17** 20:17 Zabur 118:22. § **20:23** 20:23 Mandr, bezán repk, sázesh, pachali.

27 Randá, lahtén Saduki, ke áheratay namannók ant, Issáy kerrá átk o 28 jostesh kort: “Oo ostád! Mussáyá pa má nebeshtag: Agan kaséay sur kortagén braté bé chokká bemerit o janózami zendag bebit, gorhá áiy brát báyard ent gón á janózamá sur bekant tánke chokk o rand o ráhé pa wati brátá bellit.* 29 Nun hapt brát atant, awali brátá jané gept, chokki nabut o mort, 30 domi brátá o 31 padá saymi brátá gón á janéná sur kort o á ham bé chokká mortant. Hamé paymá haptén brátán gón hamá janéná sur kort o bé pad o rand cha donyáyá shotant. 32 Godhsará, á janén ham mort. 33 Nun taw begwash, áheratay róchá, é janén, kojám brátayga bit, chiá ke har haptén brátán bárig bárigá gón áiy sur kortagat.”

34 Issáyá passaw dát: “Mardom, é jaháná sáng o sura kanant, 35 bale hamá mardom ke namiránén zendá karzant o áheratay láhek ant, á na sura kanant o na sur dayaga bant. 36 Á hechbar padá namerant o préshtagáni dhawlá ant, Hodáy chokk ant, chiá ke namiránén zenday chokk ant. 37 Bale mordagáni zendag bayagay habaray rásti, Mussáyá mán bon geptagén dhólokay kessahá pésh dáshtag. Ódá Mussá Hodáwandén Hodáyá, *Ebráhémay Hodá, Eshákay Hodá o Ákubay Hodá*† gwashit. 38 Á mordagáni Hodá naent, zendagénáni Hodá ent, chiá ke áiy gwará, sajjahén zendag ant.”

39 Cha Sharyatay zánógerán lahténá gwashit: “Oo ostád, taw sharr gwashit.” 40 Cha ed o rand, hechkasá del nakort cha áiy dega josté begipt.

Masih kai chokk ent?
(*Mattá 22:41–46; Markás 12:35–37*)

41 Issáyá gón áyan gwashit: “É chónén habaré ke gwashant: ‘Masih, Dáud bádsháhay chokk ent?’ 42 Chiá ke Dáud wat Zaburay ketábá gwashit:
Hodáwandá gón mani Hodáwandá‡gwashit

mani rástén némagá benend

* 20:28 20:28 Sharyatay Domi Rahband 25:5 o rand. † 20:37 20:37 Dargwaz 3:6. ‡ 20:42 20:42 Mani Hodáwand, bezán Issá Masih. § 20:43 20:43 Zabur 110:1. * 21:1 21:1 Péti, bezán sanduk. † 21:2 21:2 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “do lepton”, bezán á zamánagay gwandhterén zarr.

43 *tán hamá wahdá ke tai dozhmenán tai pádáni chéray padag o chárchóbahé bekanán.§*

44 Nun agan Dáud, Masihá wati Hodáwanda gwashit, gorhá Masih chón áiy chokk buta kant?”

Issá Sharyatay zánógerán páshka kant
(*Mattá 23:1–7; Markás 12:38–40*)

45 Hamé wahdá ke sajjahén mardom gósh dáragá atant, Issáyá gón moridán gwashit: 46 “Cha Sharyatay zánógerán hozzhár bét, ke áyan drájén jámag o kabáh gwará kanag dósta bit o bázaráni tarr o gardá cha mardomán wasshátk o drahbáta lóthant. Kanisaháni sharterén jáhán gechéna kanant o mehmánián, awali reday nendagesh pasond ent. 47 Janózámáni lógán gón málwáriá barant o pa pésh dáragá wati dwá o sanáyán drájkassha kanant. Eshán sakterén sezá o padmozza rasit.”

21

Janózáméay hayrát
(*Markás 12:41–44*)

1 Issáyá sar borz kort o disti ke lahtén azgár o hastómand, wati hayráti zarrán mazanén parasteshgáhay pétiá* mán kanagá ent. 2 Áiy, yak nézgarén janózámé ham dist ke pétiay tahá do paysahi† dawr dát. 3 Nun gwashit: “Shomará rásténa gwashán, é béwasén janózámá cha sajjahénán géshter mán kort. 4 Chiá ke á degarán cha wati géshén málá chizzoké dát, bale é janózámá, gón wati nézgári o garibiá, harché ke áiy hastat dáti, bezán wati sajjahén bonmál.”

Áyókén zamánagay bárawá Issáy péshgói

(*Mattá 24:1–14; Markás 13:1–13*)

5 Lahtén mardom mazanén parasteshgáhay bárawá habar kanag o gwashagá at ke “é gón chónén dhawldárén seng o gránkimmatén hayrát o thékián nakshband kanag butag.” 6 Á wahdi Issáyá gwashit: “Cha eshán ke shomá maróchi

gendagá ét, róché kayt ke yak sengé ham domi sengay sará namánit. Sajjahénána próshant o karóyant.”⁷ Jostesh gept: “Oo ostád! Bárén, é prosht o prósh kadéna bit o eshiay nazzik bayagay nesháni chi ent?”⁸ Issáyá gwasht: “Hozzhár bét, kasé shomárá gomráh makant. Chiá ke bázéné pa mani námá kayt o gwashit: ‘Man hamá án’ o ‘Wahd átkag o nazzik ent,’ bale shomá áyáni habará gón makapét.”⁹ Wahdé shomá jang o áshópay kukkára eshkonét, matorsét o paréshán mabét. Chiá ke awalá báyard ent é dhawlá bebit, bale halásiay wahd hamá damáná pa sara narasit.”

¹⁰ Gorhá gón áyán gwashti: “Yak kawmé dega kawméay sará o yak hokumaté dega hokumatéay sará páda kayt.”¹¹ Mazanén zeminchandha[‡] bit o bázén jágahán dhokkál o wabá kapit. Cha ásmáná torsnákén sargwast o ajabbatén nesháni paddara bit.

¹² “Bale cha é sajjahénán o pésar, shomárá gerant o pa shomá jawr o ázára kanant, kanisah o jélána barant o bandiga kanant. Pa mani námay sawabá bádsháh o hákemáni démá barant o pésha kanant.”¹³ Gorhá shomárá pa gwáhi dayagá sharrén móhé rasit.¹⁴ Gón wat shawr kanét ke pa wati démpániá, cha wahdá pésar paréshán mabét.¹⁵ Chiá ke man shomárá anchén habaráni zántkáriá dayán ke hech dozhmené shomay démá maóshtit o shomay habarán próshant makant.¹⁶ Tantaná[§] shomay mát o pet, brát o syád o dóst, shomárá geráenant o lahténá kóshárenant.¹⁷ Sajjahén mardom pa mani námay sawabá cha shomá naprata kanant,¹⁸ bale cha shomay sará yak mudé ham kamma nabit.¹⁹ Agan pa deléri sakkián besaggét, wati sáhá rakkénét.

Urshalimay harábi o wayrániay péshgói

(Mattá 24:15–21; Markás 13:14–19)

²⁰ “Wahdé shomá gendét ke Urshalim, pawj o lashkará chapp o chágerdá angerr kortag, gorhá bezánét ke eshiay

wayrániay wahd nazzik ent.²¹ Á wahdá hamá ke Yahudiahá ant, kóhán betachant, á ke Urshalimá ant dhanná dar bekapant o á ke cha shahrá dhann ant shahrá marawant.²² Chiá ke á wahd sezáay wahda bit o sajjahén nebeshtánkáni habar purah o sarjama bant.²³ Á róchán, apsóz pa lápporr o chokmátén janénán, chiá ke mol kay sará báz sakki o janjála kayt o é kawmay sará Hodáay kahra kapit.²⁴ Dozhmen áyán zahmáni dapá dayant o bázénéá bandig o sajjahén donyáay tahá darándhéha* kanant. Urshalim, darkawmáni pádáni lagatmála bit, tán á wahdá ke darkawmáni wahd o báriga kotthit o halása bit.

Issáyá per tarrag

(Mattá 24:29–31; Markás 13:24–27)

²⁵ “Cha róch o máh o estarán ajabbatén nesháni paddara bant o donyáay sajjahén kawm cha daryáay chawl o mawjáni trondén tawára paréshán o sargardána bant.²⁶ Mardom, donyáay sará áyókén janjál o sakki o sóriáni tors o bimmá behósha bant, chiá ke ásmánay zór o wák larzénaga bant.²⁷ Á wahdá, mardom Ensánay Chokká gendant, ke gón mazanén wák o twán o shán o shawkaté cha jambaréay nyámá kayt o paddara bit.²⁸ Wahdé é jáwara káyant o rasant, gorhá wati sará borz kanét o tachkátachk bóshtét ke shomay rakkénagay wahd nazzik ent.”

Enjiray drachk

(Mattá 24:32–35; Markás 12:28–31)

²⁹ Issáyá pa áyán é mesál ham dát ke “enjir o é dega drachkán bechárét,³⁰ anchosh ke tákesh jat, wata zánét ke nun garmágay mósom nazzik ent.³¹ Hamé paymá, wahdé é chizzána gendét, wata zánét ke Hodáay bádsháhi nazzik ent.³² Shomárá rásténa gwashán, tán é sajjahén jáwar mayáyant, é nasl o padréch halása nabit.³³ Zemin o ásmán gára bant, bale mani habar hechbar gár o zyána nabant.

³⁴ “Hozzhár bét, chosh mabit ke shomay del pa neshah o maláran berawt

[‡] 21:11 21:11 Zeminchandh, bezán zelzelah. [§] 21:16 21:16 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. * 21:24 21:24 Darándhéh, bezán jaláwatan.

o zenday pegr o andóh shomay delá gránbár bekant o á róch anágat shomay gotthá lóp bebit. ³⁵ Chiá ke á róch pa donyáay sajjahén mardomána kayt. ³⁶ Paméshká harwahd hozzhár bét o dwá bekanét, tán shomará á róchá ke chosha bit o é jáwar pa sara rasant dar rawagay wák bebit o Ensánay Chokkay bárgáhá óshtát bekanét.”

³⁷ Issáyá har róch, mazanén parasteshgáhá sabak o tálíma dát. Har shap cha shahrá dhann, Zaytun námkaptén kóhay sará shot o wati shapi sabáha kort. ³⁸ Mardom ham har sabáhá máhallah, pa áiy habaráni gósh dáragá, mazanén parasteshgáhá átkant.

22

Issáy koshagay pandal o sázesh (Mattá 26:2-5; Markás 14:1-2)

¹ Béhomirén nánay aid, hamá ke Sargwaz gwashaga bit nazzik at. ² Mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger pa Issáy kóshárénagá, ráh o nimmóné shóház kanagá atant, bale cha mardomána torsetesh. ³ Hamá wahdá, Yahudá ke Eskaryuti nám kaptagat o wat cha Issáy dwázdahén moridán yakké at, Shaytán áiy póstá potert. ⁴ Yahudá, mazanén dini péshwá o mazanén parasteshgáhay negahpánén sepáhigáni masteráni kerrá shot o gón áyán gend o nendi kort ke che paymá Issáyá bedróhit o áyáni dastá bedant. ⁵ Á báz wassh butant o shawresh kort ke áiyá chizzé zarr bedayant. ⁶ Yahudáyá mannet o nun gwam o gégen wahd o móhéay shóházá at ke cha mardománi mocchiá dur, Issáyá áyáni dastá bedant.

Sargwazay shámay tayári (Mattá 26:17-19; Markás 14:12-16)

⁷ Gorhá, béhomirén nánay aiday hamá róch átk ke gwarándhá korbániga kanant. ⁸ Issáyá Petros o Yuhanná dém dátant o gwashti: “Berawét Sargwazay aiday shámay tayáriá bekanét ke bwarén.” ⁹ Áyán jost kort: “Taw ché lóthay, má é tayáriá kojá bekanén?”

¹⁰ Passawi dát: “Shahrá ke rasét, mardéa gendét ke ápi kunzagé gón enti,* áiy randá hamá lógá berawét ke á rawt.

¹¹ Lógay wáhondá begwashét: ‘Ostád josta kant: “Mehmánhánah kojá ent ke man gón wati moridán Sargwazay shámá hamódá bwarán?’” ¹² Á mard, shomará wati lógay sarborá, práhén bán† o diwánjáhé pésha dárit ke ódá har chizz hast, shámay tayáriá hamódá bekanét.”

¹³ Á shotant. Ódá, áyán har chizz hamá paymá dist ke Issáyá gwashtagat. Sargwazay shámesh hamódá tayár kort.

Goddhi shám

(Mattá 26:24, 26-29; Markás 14:22-25)

¹⁴ Hamá sáhat ke raset, Issá gón moridán parzónagay sará nesht. ¹⁵ Gón áyán gwashti: “Mani masterén armán hamé butag ke gránén sakki o sóriáni saggagá pésar, é Sargwazay shámá gón shomá horigá bwarán. ¹⁶ Shomará gwashán, tán Hodáay bádsháhi barjáh dárag mabit, dega baré é shámá nawarán.”

¹⁷ Gorhá, jámé chesti kort, Hodáay shogri gept o gwashti: “É jámá bezurét, wati nyámá bahr kanét. ¹⁸ Shomará gwashán ke cha ed o rand, tán Hodáay bádsháhi mayayt o marasit, man anguray dahl o samará nanóshán.” ¹⁹ Nagani ham zort, Hodáay shogri gept, chondh chondhi kort, moridáná dát o gwashti: “É mani jesm ent ke pa shomá korbániga bit, é rasmá pa mani yát o yátmáná barjáh bedárét.”

²⁰ Hamé dhawlá, cha waragá rand, jámé zort o gwashti: “É jám, mani nókén ahd o karáray hón ent ke pa shomaygi réchaga bit. ²¹ Bale, hamá ke maná dróhit, áiy dast gón mani dastá yakkén parzónagá ent. ²² Chiá ke hamá dhawlá ke péshá shawr borrag‡ butag, Ensánay Chokka rawt, bale bazhn o apsóz pa hamá mardomá ke áiyá dróhit.” ²³ Á wahdi, morid yakdomiá jost kanagá laggetant: “Bárén, cha má kay choshén karé kant?”

* **22:10** 22:10 É ajabén habaré. Áp kasshag janénáni kár at. † **22:12** 22:12 Bán, bezán kóthi, kamrá, ótág.

‡ **22:22** 22:22 Shawr borrag, bezán paysalah kanag.

Mazani o masteriay bárawá
(*Mattá 20:25-27; Markás 10:42-44*)

²⁴ Moridáni nyámá arh o dáwáé pád átk ke “bárén, may nyámá sajjahénáni master o kamásh kay ent?” ²⁵ Issáyá gón áyán gwasht: “Darkawmáni bádsháh, wati mardománi sará gón zóráki wájahia kanant o áyáni hákemáni maksad o morád esh ent ke mardom áyán hayr o barkat dayók bezánant. ²⁶ Bale shomá chosh makanét, bellét ke shomay masterén, kasterénay dhawlá bebit o shomay hákem, hezmatkáray dhawlá. ²⁷ Bárén, kay master ent? Hamá ke neshtag o waragá ent, yá hamá ke hezmat kanagá ent? Albat, hamá ke neshtag o waragá ent. Bale man shomay nyámá, hezmatkáréay dhawlá án. ²⁸ Shomá hamá ét ke mani ázmáesh o chakkásán, gón man hamráh o hamkópag butagét. ²⁹ Hamá dhawlá ke Petá maná bádsháhi bakshetag, man ham áia shomára bakshán ³⁰ tán mani bádsháhiay tahá cha mani parzónagá bwarét, benóshét, tahtáni sará benendét o Bani Esráilay dwázdahén kabilaháni dádrasiá bekanét.

Petrosay enkáray péshgói
(*Mattá 26:31-35; Markás 14:27-31; Yuhanná 13:36-38*)

³¹ “Shamun, oo Shamun! Shaytáná mókal o ejázat lóthet ke shomára gandomay dhawlá kamak bekant o begéchit. ³² Bale man pa taw dwá kort tán tai báwar o imán zawál mabit. Gorhá, wahdé per tarret o padá mani ráhá átkay, wati brátáni dastá beger o delbaddhi beday.” ³³ Bale Petrosá passaw tarrént: “Oo Hodáwand! Man gón taw horigá pa kayd o band o marká ham tayár án.” ³⁴ Issáyá gwasht: “Oo Petros! Man tará gwashán ke maróchi taw cha korósbángá pésar, mani pajjáh áragá say randá enkára kanay o namannay.”

³⁵ Randá cha áyán josti kort: “Bárén, hamá wahdá ke man shomára bé zarturag o pélek, bé chawath o swásá dém dát, shomá pa chizzé wázmmand o mohtáj butét?” Áyán passaw dát:

“Na, pa hech chizzá.” ³⁶ Gorhá gwashti: “Bale nun cha shomá agan kaséay kerrá zarturag o pélek hast, gón wat bezurit o áiy kerrá ke zahm nést, wati kabáhá bahá bekant o zahmé bahá begipt, ³⁷ chiá ke é nebeshtah mani bárawá, báyard ent purah o sarjam bebit ke gwashtit: *Á gón gonahkárán hesáb kanag but.* † Haw! Á chizz ke mani bárawá nebisag butag nun sarjam bayagi ent.” ³⁸ Moridán gwasht: “Oo Hodáwand! Bechár, mára do zahm gón ent.” Gwashti: “Bass ant.”

Jetsimániay bágá Issáyá dwá
(*Mattá 26:36-46; Markás 14:32-42*)

³⁹ Randá, Issá dar átk o anchosh ke áiy hél o ádat at, dém pa Zaytunay kóhá shot. Morid ham áiy randá shotant. ⁴⁰ Ódá ke sar but, gwashti: “Dwá kanét ke ázmáesh o chakkásá makapét.” ⁴¹ Randá, yak dhókéay chagaljáhay kesásá, cha moridán dur but, kóndháni sará nesht o chosh dwái kort: ⁴² “Oo mani Pet! Agan tai razá ent gorhá é sakkiáni jám o pyálahá* cha man dur kan o bethagalén, bale na pa mani lóth o wáhagá, pa tai jenday washnódiá.” ⁴³ Hamá wahdá, cha ásmáná préshtagé záher but o Issái deldári o delbaddhi dát. ⁴⁴ Á, yak grán o jánsóchén ranjéá dochár at, paméshká géshter dwái kort o áiy héd, hónay trampáni dhawlá zeminay sará petthetant.

⁴⁵ Cha dwáyá ke pád átk, moridáni némagá per tarret, disti ke cha bázén gam o andóhán, wáb kaptagant. ⁴⁶ Gwashti: “Pa ché waptagét? Pád áét, dwá kanét ke chakkásá makapét.”

Issáyá dazgir kanag
(*Mattá 26:47-56; Markás 14:43-50; Yuhanná 18:3-11*)

⁴⁷ Angat Issá gón moridán habar kanagá at ke rombé mardom átk o raset. Cha Issáyá dwázdahén moridán yakké, bezán Yahudá, áyáni rahshón at. Á, Issáyá nazziká átk tán bechokkiti. ⁴⁸ Issáyá gwasht: “Oo Yahudá! Taw

§ 22:37 22:37 Eshayá Nabiay Ketáb 53:12. * 22:42 22:42 Issáyá maksad wati markay sakki o sórián ent.
† 22:48 22:48 Drót, bezán chokkag, bósah.

gón chokkag o drót,†Ensánay Chokká geráénay?”

⁴⁹ Wahdé Issáay hamráhán dist ché bayagá ent, jostesh kort: “Oo Hodáwand! Wati zahmán bekasshén?” ⁵⁰ Cha moridán yakkéá wati zahm kasshet o masterén dini péshwáay nawkaray rástén góshi sest. ⁵¹ Bale Issáyá gwasht: “Bass ent! Dast bedárét!” Áiay góshá dasti per mosht o dráhi kort.

⁵² Á wahdá, Issáyá gón mazanén dini péshwá, mazanén parasteshgáhay negahpánén sepáhigáni master o kawmay kamáshán ke pa áiay dazgir kanagá átkagatant, gwasht: “Záná, man yági o rahzané án ke shomá gón zahm o latthán pa mani dazgir kanagá átkagét?” ⁵³ Man har róch mazanén parasteshgáhá gón shomá hór o yakjáh butagán, ódá shomá maná dast najatag. Bale haw! Nun wahd shomayg ent o taháróki hákem ent.”

Petrosay enkár

(Mattá 26:57–58, 69–75; Markás 14:53–54, 66–72; Yuhanná 18:12–18, 25–27)

⁵⁴ Gorhá, Issáesh dazgir kort o masterén dini péshwáay lógá bort. Petros dur durá, áyáni poshtá rawán at. ⁵⁵ Lógay péshjáhá, áse rókesh kortagat o ásay chágerdá neshtagatant. Petros ham gón áyán nesht. ⁵⁶ Móledéá, ásay rozhnáia, Petros dist, rogurogu cháret o gwashti: “É mard ham gón Issáyá hamráh butag.” ⁵⁷ Bale Petrosá namannet o gwashti: “Oo janén! Man áia nazánán.”

⁵⁸ Kammé wahdá rand, degaréá Petros dist o gwashti: “Taw ham cha hamáyán ay.” Petrosá passaw dát: “Oo mard! Man cha áyán naán.”

⁵⁹ Kamm o gesh sáhatéá rand, dega yakkéá Petrosay némagá cháret o pa deljami gwashti: “É mard allamá Issáay hamráh butag chiá ke á ham Jalilié.”

⁶⁰ Petrosá darráént: “Oo mard! Man sarpada nabán taw ché gwashagá ay.” Petros hamé habará gwashagá at ke korósá báng dát. ⁶¹ Hodáwandén Issáyá chakk tarrént o Petrosay némagá cháret. Gorhá, Petros Hodáwanday habaray yát o tránagá kapt ke gwashtagati: “Taw

maróchi korósbángá pésar, say randá mani pajjááh áragá enkára kanay.” ⁶² Nun dhanná dar átk o sakk gréti.

Issáay sará malandh o rishkand *(Mattá 26:67–68; Markás 14:65)*

⁶³ Á sepáhigán ke Issá wati nyamá geptagat, áiay janag o malandh o maskará kanagesh bongéj kort. ⁶⁴ Issáay chammesh bastant o gwashtesh: “Nun paygambari kan, begwash kayá tará jat?!” ⁶⁵ Dega bázén bad o radé ham gwashtesh.

Sarókáni diwáná Issáay pésh kanag *(Mattá 26:59, 63–66; Markás 14:61–63; Yuhanná 18:19–21)*

⁶⁶ Wahdé róch but, kawmay kamásháni diwán, bezán mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger yakjáh butant, Issáesh lóthet o áwort. ⁶⁷ Jostesh kort: “Agan taw Masih ay gorhá mará begwash.” Issáyá passaw dát: “Agan man begwashán, bawara nakanét.” ⁶⁸ Oo agan jost begerán, passawa nadayét. ⁶⁹ Bale cha annun o rand, Ensánay Chokk zóráwarén Hodáay rástén némagá nendit.” ⁷⁰ Á wahdá sajjahénán gwasht: “Acha, taw Hodáay Chokk ay?!” Passawi dát: “Shomá wat gwashagá ét ke *Man Hamá Án.*” ⁷¹ Áyán gwasht: “Nun dega chónén gwáh o sháhedie lóthén? Má wat cha áiay jenday zobáná é habar eshkot.”

23

Issá Pilátusay démá *(Mattá 27:1–2, 11–14; Markás 15:1–5; Yuhanná 18:28–37)*

¹ Randá, diwánay sajjahén mardom pád átkant o Issáesh Pilátusay démá bort. ² Áiay sará tohmat o bohtám janáná gwashtesh: “Má distag ke é mard, kawmá gomráha kant, Rumay Kaysaray song o máliát dayagá manah o makana kant o gwashit: ‘Man Masih o bádsháh án.’” ³ Pilátusá jost kort: “Taw Yahudiáni bádsháh ay?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwashagá ay.”

⁴ Pilátusá gón mazanén dini péshwá o á dega mardomán gwasht: “Man pa é mardá hech mayaré nagendán.” ⁵ Bale mardom wati habaray sará óshtátant

o gwashtesh: “É mard, gón wati tálímán, Yahudiahay sajjahén damagay mardomána shórénit. Cha Jalilá bongéji kortag o annun edá rasetag.”⁶ Pilátusá mardománi é habar ke eshкотant, lótheti bezánt, bárén, á cha Jalilay mardomán ent?⁷ Wahdé sahig but Issá Jalilié, gorhá Hirudisay némagá ráhi dát, chiá ke Jalilay hákem, Hirudis á wahdá Urshalimá at.

Issá o Hirudis

⁸ Hirudisá Issá ke dist, báz wassh but, chiá ke déren wahdé at ke áiy gendagá wáhagdár* at. Cha Issáay kortagén káráni eshkonagá rand, nun ométwár at ke yak mójezah o ajabbatén neshánié begendit.⁹ Gorhá, cha Issáyá bázén jost o porsé korti, bale Issáyá hech passawé nadát.¹⁰ Mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger ke hamódá óshtátatagatant, Issáay sará bázén tohmat o bohtám janagá atant.¹¹ Hirudisá ham gón wati sepáhigán horigá, Issá béezat kort o kalág gept. Randá, dhawldárén kabáhé gwará dát o padá Pilátusay kerrá rawán kort.¹² Cha hamá róchá, Hirudis o Pilátus, bél o sangat butant. Péсарá, á watmánwat dozhmen atant.

Issáay markay hokm

(*Mattá 27:15–26; Markás 15:6–15; Yuhanná 18:39–19:16*)

¹³ Pilátusá, mazanén dini péshwá, Yahudiáni kamásh o mahluk lóthetant o ¹⁴ gwashti: “Shomá, é mard mani gwará áwortag o tohmat o bohtám jatag ke mardomán gomráh o yágia kant. Bale cha á jostán ke man shomay démá kortagant, áiy sará shomay jatagén bohtámán hech rástie nadiston.¹⁵ Hirudisá ham mayaré nadistag, paméshká padá may gwará ráhi dátag. É mardá choshén hech gonáh o mayaré nakortag ke sezái mark bebit.¹⁶ Gorhá, man áia adaba dayán† o yalaha kanán.”¹⁷ ‡ ¹⁸ Bale sajjahén mardomán kukkár kort o gwasht: “Issáyá bekosh!

Bárábásá yalah beday!”¹⁹ Bárábás, Urshalimay shahrá, áshóp o hón kanagay mayáray sará, bandig kanag butagat.

²⁰ Pilátus, Issáay yalah dayagá delmánag at, Paméshká dega yak randé áiy bárawá gón mardomán habari kort.²¹ Bale mardom sakk kukkár kanagá atant o gwashtesh: “Salibi kassh! Salibi kassh!”

²² Pilátusá, saymi randá cha áyán jost kort: “Chiá bárén? É mardá che badén káré kortag? Man pa eshiá hech choshén mayaré nagendán ke kóshay hokmá bedayán, paméshká adabia dayán o yalahia kanán.”²³ Bale mardom gón kukkár wati habaray sará óshtátant o gwashtesh: “Salibi kassh!” Néth,§ áyáni wáhag o kukkár pa sar raset.²⁴ Pilátusá áyáni wáhagay sará hokm dát.²⁵ É dhawlá, áia hamá mard ke pa áshóp pád kanag o hónay bohtámá bandig at o mardomán áiy yalah dayaga lóthet, ázát kort o áyáni wáhagay sará, pa Issáay kóshá hokm dát.

Issá dém pa salibá

(*Mattá 27:32–44; Markás 15:21–32; Yuhanná 19:17–24*)

²⁶ Wahdé Issáyá baragá atant, Shamun námén mardé distesh ke Keriniay shahray mardomé at o dém pa shahrá pédák at. Sepáhigán á mard gept, salib áiy baddhá dát o hojjesh kort ke Issáay randá berawt.²⁷ Issáay randá, bázén mardomé rawagá at o gón áyán rombé janén ham gón at ke pa Issáaygi gréwán o mótk kanán atant.²⁸ Issáyá chakk tarrént, áyáni némagá cháret o gwashti: “Oo Urshalimay jenekán! Pa man magréwét, pa wat o wati chokkán begréwét.²⁹ Yak anchén wahdé kayt ke gwashant: ‘Bahtáwar ant á janén ke santh o bérand ant, hamá janén ke chokkesh nabutag o cha wati sénagán chokkesh naméchéntag.’³⁰ Hamá wahdá, mardom kóhán tawára kanant: ‘Byáét may sará bekapét’ o jompána gwashant: ‘Mará panáh dayét.’³¹ Wahdé

* **23:8** 23:8 Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák. † **23:16** 23:16 Edá adab dayagay máná shallák o hayzarán janag ent. ‡ **23:17** 23:17 Lahtén daznebeshtá é band nést, bale lahténá chó átkag: Pilátusá har Sargwazay aida, cha wati bandigán yakké, allamá ázát kanagi at. § **23:23** 23:23 Néth, bezán godhsará, áherá.

á gón sabzagén drachká chosha kanant, gorhá gón hoshkéná ché nakanant?”

³² Áyán, do radkárén mardom áwort ke gón Issáyá hór, koshagi atant. ³³ Wahdé hamá “Kámpól” námén jágahá rasetant, áyán Issá salibay sará dratk. Áiay rástén némagá yak radkáré salib kasshet o chappén némagá domi radkár. ³⁴ Issáyá gwasht: “Oo Pet! Áyán pahell kan, chiá ke nazánant ché kanagá ant.” Gorhá sepáhigán Issáay pocch o póshák kasshetant o pa áyáni bahr kanagá pál jatesh ke bårén kayá rasant.

³⁵ Mardom pa sayl o nedáragá* óshtátogatant o sarókáni diwánay básk† rishkand kanáná, gwashagá atant ke “eshiá, á dega rakkéntant, bale agan Masih ent o Hodáay hamá gechén kortagén, nun gorhá watá berakkénit.”

³⁶ Sepáhig ham áiay nazziká shotant o kalágesh gept, tropshén sharábesh cháshént o gwashtesh: ³⁷ “Agan taw Yahudiáni bádsháh ay, gorhá watá berakkén.” ³⁸ Issáay saray borzádiá é dhawlén mayárnámagé ham lónj kortagat ke: “É Yahudiáni bádsháh ent.”

³⁹ Cha doén radkárán ke salibá dratkatant, yakkéa dozhmán dayáná gwasht: “Taw Masih naay? Gorhá, byá watá o mára berakkén!” ⁴⁰ Bale domi radkárá á hakkal kort o gwashti: “Záná, tará cha Hodáyá natorsit? Tará ham hamé sezá rasagá ent. ⁴¹ May sezá barhakk ent, chiá ke may kortagén káráni ásar ent. Bale é mardá hech mayaré nakortag.” ⁴² Gorhá gwashti: “Oo Issá! Wahdé taw wati bádsháhiá sar butay, mani hayálá ham bekap.” ⁴³ Issáyá passaw dát: “Tará rásténa gwashán ke taw maróchi mani hamráhiá, beheshtá raway.”

Issáay mark

(Mattá 27:45–56; Markás 15:33–41; Yuhanná 19:28–30)

* **23:35** 23:35 Nedárag, bezán sayl, tamáshá. † **23:35** 23:35 Básk, bezán ozw, membrar. ‡ **23:44** 23:44 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “shashomi sáhat”. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but. § **23:44** 23:44 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “shashomi sáhatá beger tán nohomi sáhatá”, bezán maróchigén sáhatáni hesábá, dwázdahá beger tán sayá. * **23:46** 23:46 Bechár: Zabur 31:5. † **23:53** 23:53 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit.

⁴⁴ Némróchay wahd at.‡ Anágat sajjahén molk tahár but o é tahároki tán bégáhá mant. § ⁴⁵ Chiá ke róchay drapshag band butagat o mazanén parasteshgáhay pardah cha nyámá dert o do ném but. ⁴⁶ Issáyá borzén tawaréa chihál kasshet o gwasht: “Oo Pet! Man wati ruh o sáhá tai dastá dayán.”* Gón hamé habará, sáhi dát.

⁴⁷ Pawjiáni yak apsaréa é nedárag dist, Hodái satá kort o gwashti: “Béshakk ke é nékén mardé at.” ⁴⁸ Á dega sajjahén mardom ke pa saylá átkagatant, gón é nedáragay gendagá sar o sénag janán o mótk kanáná wati lógán per tarretant. ⁴⁹ Hamá mardom ke Issáay pajjárók atant o hamá janén ke cha Jalilá áiay hamráhiá átkagatant, dur o gestá óshtátogatant o é sajjahén sargwastesh distant.

Issáay kabr kanag

(Mattá 27:57–61; Markás 15:42–47; Yuhanná 19:38–42)

⁵⁰ Hamódá, Issop námén mardé ham gón at ke tachk o pahrézkárén mardé at. Belli ke sarókáni diwánay báské at, ⁵¹ bale pa Issáay mayárig kanagá gón áyáni shawr o habarán hamdel naat. Á, Yahudiáni shahr Arimátiáay mardomé at o Hodáay bádsháhiay rahchár o wadárig at. ⁵² Pilátusay kerrá shot o cha áiá Issáay jónay baragay ejázati lóthet. ⁵³ Issáay jóni cha salibay sará ér gétk, lilomén† godéay tahá kapon kort o taláray tráshtagén kabréa ér kort ke pésará ódá hechkas kall kanag nabutagat. ⁵⁴ Á róch, tayáriay róch at o Shabbat bongéj bayagi at.

⁵⁵ Hamá janén ke cha Jalilá, Issáay hamráhiá átkagatant, Issopay randá rawán butant o hamá kabresh dist. Áyán é ham dist ke Issáay jón che paymá kabrá ér dayag but. ⁵⁶ Randá, wati lógán átkant o washboén atr o rógenesh tayár kort. Shabbatay róchá, Sharyatay rahbanday sará, áyán árám kort.

24

Issáay jáh janag
(*Mattá 28:1-8; Markás 16:1-8;*
Yuhanná 20:1-8)

¹ Haptagay awali róchá, bezán Yakshambehay gwarbámá,* janénán hamá washboén rógen o atr ke tayár kortagatant, zortant o kabray sará shotant, ² bale distesh hamá dhók ke kabray dapá at léth geptag o cha wati jághá thagaletag. ³ Wahdé kabray tahá shotant, Hodáwandén Issáay jónesh nadist. ⁴ Hayrán atant o nazántesh ché bekanant ke anáгат do mard, gón drapshókén god o pocchán áyáni kashá óstát. ⁵ Janénán, cha torsá wati sar jahl kort, bale á doénán gwasht: “Shomá chiá á zendagéná, mordagáni nyámá shóháza kanét? ⁶ Á, edá naent, áiá jáh jatag. Yát kanét, á wahdi ke angat gón shomá Jalilá at, ché gwashti? ⁷ Shomará nagwashti ke ‘Ensánay Chokk báyad ent gonahkáráni dastá dayag bebit, báyad ent salib kasshag bebit o saymi róchá padá zendag bebit o jáh bejant?’” ⁸ Gorhá, á janén Issáay é habaray yát o tránagá kaptant.

⁹ Cha kabray sará ke per tarretant, é sajjahén hál o habaresh gón yázdahén kásed o á degarán gwashtant. ¹⁰ Á ke é habaresh pa kásedán rasént, Maryam Majdaliah, Yuánná, Ákubay mát Maryam o áyáni á dega hamráhén janén atant. ¹¹ Kásedán, janénáni habar bé sar o bonén habar zánt o báwadesh nakortant. ¹² Bale Petros pád átk o pa drekké kabray némagá shot, sari jahl kort o kabray tahá cháreti, bale cha liloméngodán o abéd, dega hecchi nadist. Gorhá cha wati distagénán, hayrán o habakkah but o lógá per tarret.

Emáusay rahsará
(*Markás 16:12-13*)

¹³ Hamá róchá, cha áyán do morid, dém pa Emáus námén métagéá rawagá at ke cha Urshalimá kesás yázdah kilumitar dur at.† ¹⁴ Á, ráhá gón yakdegará hamé

butagén habar o háláni bárawá gapp o trán kanagá atant. ¹⁵ Hamé wahdá ke gapp o habará atant, anáгат Issá wat áyáni kerrá átk o gón áyán hór o hamráh but. ¹⁶ Bale pajjáhesh nayáwort, chiá ke áyáni chamm pardahéá póshetagatant.

¹⁷ Issáyá jost kort: “Shomá wati ráhá, chónén sarháláni bárawá gapp o trán kanagá ét.” Á gón gamnákén chehragé óstátant. ¹⁸ Gorhá cha áyán yakkéa ke námi Kliupás at, passaw dát: “Urshalimá darámadén mardom yakkén taw ay, cha é sarhálán ke hamé róchán ódá butagant sahig naay?” ¹⁹ Josti kort: “Cha kojám sarhálán?” Gwashtesh: “Hamá ke Issá Náseriay sará átkant. Á, paygambaré at ke áiay kár o habarán, Hodáay bárgáh o mardománi gwará, bázén zór o kodraté mán at. ²⁰ Bale may mazanén dini péshwá o kawmay sarókán darkawmáni dastá dát ke pa áiá kóshay hokmá bedayant o randá áyán salib kasshet. ²¹ Mára omét at, á hamá bit ke Esráilá rakkénit. Nun gapp esh ent ke é habarán say róch gwastag. ²² Cha may hamráhén janénán, lahténáni habarán ham mára hayratéa perréntag. Á maróchi bámgwáhá kabray sará shotagant, ²³ bale áiay jónesh nadistag. Gorhá átkant o mára hálesh dát ke áyán pa elhám o shobén préshtag distagant ke gwashtagesh: ‘Issá zendag ent.’ ²⁴ Cha may mardomán ham lahtén kabray sará shotag o áyán ham anchosh ke janénán gwashtag hamá dhawlá distag, bale áyáni chamm pa wájahay jendá nakaptag.”

²⁵ Issáyá gón áyán gwasht: “Oo násarpadán! Pa nabiáni sajjahén habaráni báwar kanagá shomay del kór ent. ²⁶ Masihá pa wati shán o shawkatay rasagá, é sakkí o sóri saggagi naatant?” ²⁷ Randá Issáyá wati bárawá, Mussá o sajjahén nabiáni Pákén Ketábáni tahá, harché ke nebisag butagat, á sarpad kortant.

²⁸ Anchosh ke hamá métagay nazziká átk o rasetant ke ódá rawagi atant, Issáyá é dábá pésh dásht ke áiá durter rawagi

* **24:1** 24:1 Gwarbám, bezán róthekk, róchay dar áyagay wahd. † **24:13** 24:13 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “shast stádiá”.

ent. ²⁹ Áyán dazbandi kort: “Shapá gón má bejall chiá ke róch shotag o shap áyagi ent.” Gorhá, Issá ham shot tán gón áyán bemánit.

³⁰ Hamá wahdá ke Issá gón áyán pa waragá nesht, náni zort, Hodáay shogri gept, náni chondh chondh kort o áyáni dastá dát. ³¹ Nun áyáni chamm pach butant o Issáesh pajjááh áwort bale hamá damáná cha áyáni chammá chér o andém but. ³² Gorhá cha yakdomiá jostesh kort: “Ráhá wahdé á gón má trán kanagá at o mára Pákén Ketábáni habarán sarpad kanagá at, may del janag o drik drik kanagá naat?”

³³ Gorhá, hamá damáná pád átk o Urshalimá per tarretant. Ódá, áyán yázdahén kásed o á dega morid yakjááh distant, ³⁴ ke gwashagá atant: “É rást ent ke Hodáwandá jáh jatag o pa Shamuná záher butag!” ³⁵ Gorhá é doénán wati ráhay sargwast gón áyán gwasht ke Issáesh che paymá nánay chondh kanagay wahdá pajjááh áwortag.

*Issá pa moridán paddara bit
(Markás 16:14; Yuhanná 20:19-23)*

³⁶ Taningah á hamé habarán atant ke Issá wat átk o áyáni nyámá óshtát o gwashti: “Drud o drahbát‡ pa shomá!”

³⁷ Áyán torset o hayrán o habakkah butant o gománesh kort balkén ruhé gendagá ant. ³⁸ Bale Issáyá gwasht: “Pa ché shomára inchoka torsit o hayrán o habakkah mantagét o chiá shomay delá shakk pád átkag?” ³⁹ Dast o pádánon begendét, é mani jend ent. Maná dast janét o bechárét, arwáhá haddh o gósht pera nabit, bale shomá gendagá ét ke maná haddh o gósht per ent.”

⁴⁰ É habaray gwashagá rand, wati dast o pádi pésh dáshtant. ⁴¹ Á, cha shádmániá hayrán o habakkah butant o báwaresh nakort. Gorhá, josti kort: “Gón shomá pa waragá edá chizzé hast?” ⁴² Chondhé patkagén máhigesh dát, ⁴³ Issáyá zort o áyáni dém pa démá wárt. ⁴⁴ Gorhá gwashti: “É mani hamá habar ant ke man gón shomá á wahdá kortagant ke

angat gón shomá butagán. Mani bárawá, har habaré ke Mussáay Sharyat, Zabur o Nabiáni Ketábán nebeshtah ent, á zalur báyad ent hamá dhawlá sarjam bebant.”

⁴⁵ Randá, áyáni zánt o zánagi rozhnág kort tánke Pákén Ketábáni máná o mak-sadá sarpad bebant. ⁴⁶ Gwashti: “Nebisag butag ke Masih báyad ent sakki besaggit, sáh bedant o saymi róchá, cha mordagáni nyámá jáh bejant o ⁴⁷ áiy námay sará, pashómán bayag o gonáháni pahelli báyad pa sajjahén kawmán jár janag bebit. É káray bongéj cha Urshalimá bit. ⁴⁸ Shomá é kár o habaráni gwáh o sháhed ét. ⁴⁹ Man wati Petay wádah dátagén Pákén Ruhá pa shomá rawána dayán, nun shomá sháhrá bemánét, tán hamá wahdá ke cha borzá shomará wák o kodrat berasit.”

*Issá ásmáná rawt
(Markás 16:19; Kásedáni Kár 1:9)*

⁵⁰ Randá, Issáyá morid tán Bayt-Anyáay nazziká bortant o dast borz kort o pa áyán nékén dwái lóthet o barkat dátant.

⁵¹ Hamá wahdá ke dwá kanag o barkat dayagá at, cha áyán gisshet o ásmáná barag but. ⁵² Moridán Issá parastesh kort o gón bázén gal o wasshié Urshalimá per tarretant. ⁵³ Modám mazanén parasteshgáhá mantant o Hodáyá satá kanán atant.

‡ 24:36 24:36 Drud o drahbát, bezán salám o alayk.

Pákén Enjil cha Yuhannáay kalamá Yuhannáay Enjilay pajjár

É ketábay nebisók, Yuhanná, wat Yahudié at. Cha Issá Masihay moridiá pésar, Shamun Petrosay dóst o máhigiriay kára áiy sharikdár at (Luká 5:1-11; Markás 1:19-20). Yuhannáyá wati nám é ketábá nanebeshtag, bale watá “hamá morid ke Issáyá báz dóst ent” zántagi (Yuhanná 13:23; 19:26). Cha ketábay goddhi bahrá (Yuhanná 21:20-24) paddara bit ke Issá Masihay dósterén morid hamáiy jend ent.

Anchosh ke Yuhanná wata nebisit, é ketábay sajjahén sargwast áia gón wati chammán distagatant, paméshká é habaráni bárawá wat sháhedia dant (Yuhanná 21:24). Wati Enjilay nebisagay mull o morádáni bárawá gwashit ke é sargwast o mójezah o ajabbatén nesháni, áia paméshká nebeshtant “tán shomá báwar kanét ke Issá, Masih ent o Hodáay Chokk, tánke imán byáret o áiy námay sará namiránén zenday wáhond bebét” (Yuhanná 20:31).

Yuhannáay Enjilá, Pákshódókén Yahyáay awali morid, Issáay awali morid, Issáay tálim o mójezah, é jaháná Issáay goddhi haptag, áiy mark o cha mordagán jáh janagá rand, wati moridáni démá záher bayagay hál mán ant.

Gál ensán but

¹ Bongéjá,* cha azal, Gál† hastat. Gál gón Hodáyá gón at o Gál Hodáay jend at. ² Cha azalá, Gál gón Hodáyá at. ³ Sajjahén chizz cha Gálá jórh butant o cha é jórh butagénán, bé Gálá hech chizzé jórh nabut. ⁴ Hasti o zend cha hamáia pédá but o zend, mardománi nur

o rozhn at. ⁵ Rozhn, tahárokia drapshit‡ o tahárokia, rozhn hechbar zánt nakortag o prósh nadáttag.§

⁶ Yahyá námén mardé pédá but ke Hodáay ráh dátagen at. ⁷ Á átk ke sháhed bebit o pa hamá rozhná gwáhi bedant, tánke sajjahén mardom cha áiy gwáhiá imán byárant. ⁸ Á wat hamá rozhn naat, bale átk tán pa rozhná gwáhi bedant. ⁹ Hamá rástén rozhn, ke pa sajjahén mardomán rozhnáia kárit, nun mán jaháná áyagi at. ¹⁰ Á mán jaháná at o Hodáyá jahán cha hamáia jórhéntagat, bale jaháná á pajjáh nayáwort. ¹¹ Á wati mahlukay nyámá* átk o mahluká naman-net. ¹² Bale hamá mardomán ke báwara kort o mannet, áia é hakk o ehtiár dátant ke Hodáay chokk bebant, bezán hamá ke áiy námay sará imánesha áwort. ¹³ Á, na cha hóná pédá butant o na cha jesmani wáhagán o na cha ensáni lóthán, cha Hodáyá pédá butant.

¹⁴ Gál ensán but o may nyámá jágahi kort. Má áiy shán o shawkat dist, shán o shawkaté ke Petay yakkén Chokkayg ent, hamá Chokk ke cha rahmat o rástia porr ent. ¹⁵ Yahyá pa áia gwáhia dant, gwánka† jant o gwashit: “Esh ent hamá kas ke áiy bárawá man gwashtag: Cha man o randa kayt, bale cha man master o démáter ent. Chiá ke cha man pésará butag.” ¹⁶ Má sajjahénán cha áiy pormehrérahmatay sawgátá modám barkat geptag. ¹⁷ É rást ent ke Tawrát cha Mussáyá mára bakshag butag, bale rahmat o rásti, cha Issá Masihá pa má átk o sar but. ¹⁸ Kassá hechbar Hodá nadistag, bale hamá yakdánagen Chokk ke wat Hodá ent o Petay ambázá ent, hamáia Hodá pajjárentag.

Pákshódókén Yahyáay gwáhi

¹⁹⁻²⁰ Wahdé Urshalimay shahray Yahudián wati lahtén dini péshwá o Láwiay kabilahay mardom Yahyáay kerrá rawán dát ke jost begerant: “Taw kay ay?” Áia enkár nakort, tachk o pa

* **1:1** 1:1 Bongéj, bezán bendát, shoru. † **1:1** 1:1 Gál, bezán habar, kalamah, labz. ‡ **1:5** 1:5 Drapshag, bezán shahm janag, rozhná bayag, jalashkag. § **1:5** 1:5 Bezán tahárokia rozhná prósh dáta nakant. * **1:11** 1:11 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. † **1:15** 1:15 Gwánk, bezán borzén tawár.

rásti gwáhi dát o gwashti: “Man Masih naán.” ²¹ Áyán jost kort: “Taw Elyás ay?” Gwashti: “Na.” Gwashtesh: “Gorhá taw hamá wádah dátageén nabi ay?” Gwashti: “Na.” ²² Jostesh kort: “Acha, taw kay ay? Má báyard ent pa áyán passawé[‡] bebarén gón ke mára rawánesh dátage. Wati bárawá ché gwashay?” ²³ Áiá cha Eshayá nabiay kawlá gwasht: “Man hamá tawár án ke mán gyábáná gwánka jant o gwashit, Hodáwanday ráhá rást o tachk kanét.”[§]

²⁴ Cha é rawán dátageén kásedán lahtén Parisi atant. ²⁵ Jostesh kort: “Agan taw na Masih ay o na Elyás ay o na hamá nabi, gorhá pa ché pákshódia dayay?” ²⁶ Yahyáyá áyáni passawá gwasht: “Man gón ápá pákshódia dayán, bale kaséá shomay nyámá jáh jatag* ke shomá áiá nazánét. ²⁷ Á cha man o randa kayt o man áiyay kawshbandáni bójagay láhek ham naán.” ²⁸ É kár Ordonay kawray á dastá, Bayt-Anyáyá but, hamá jágahá ke Yahyáyá mardom pákshódia dátant.†

Hodáay Gwarándh

²⁹ É dega róchá, wahdé Yahyáyá Issá dist ke dém pa áiá pédák ent, gwashti: “Bechárét! Esh ent Hodáay hamá Gwarándh ke jahánay gonáhán dura kant. ³⁰ Esh ent hamá kas ke áiyay bárawá man gwashtag: ‘Cha man o randa kayt bale cha man master o démáter ent, chiá ke cha man pésará butag.’ ³¹ Man wat pajjáh nayáwort, bale gón ápá mardománi pákshódi dayagá átkán tánke é dhawlá á pa Bani Esráilián zánag o paddar[‡] kanag bebit.”

³² Yahyáyá wati gwáhi é paymá démá bort: “Man Hodáay Ruh dist ke kapótéay dróshomá[§] cha ásmáná ér átk o áiyay sará nesht. ³³ Man á nazánt, bale hamá kasá ke maná rawán dát tán gón ápá pákshódi bedayán, gwashtagati: ‘Wahdé taw dist Ruh kaséay sará ér byayt o benendit,

bezán á hamá kas ent ke gón Hodáay Pákén Ruhá* pákshódia dant.’ ³⁴ Man é chizz distag o gwáhia dayán ke á Hodáay Chokk ent.”

Issáay awali morid

³⁵ É dega róchá, Yahyá gón wati do moridá óshtátage. ³⁶ Wahdé Yahyáyá Issá dist ke cha ódá gwazagá ent gwashti: “Esh ent Hodáay Gwarándh.” ³⁷ Á doén moridán é habar eshkot o Issáay randá rawán butant. ³⁸ Issáyá chakk tarrént o har doéni distant ke áiyay randá áyagá ant. Josti kort: “Shomá ché lóthét?” Gwashtesh: “Rabbi!” Bezán: Oo ostád! “Tai jágah kojá ent?” ³⁹ Gwashti: “Byáét o bechárét!” Gorhá á doén shotant o distesh ke kojá neshtag o róchay pasht kaptageén bahrá hamáiyay kerrá mantant. Bégáhay wahd at.†

⁴⁰ Yahyáyá habaráni eshkonagá rand, cha é doénán ke Issáay randesh gept o shotant, yakké Shamun Petrosay brát, Andriás at. ⁴¹ Áiá pésará wati brát Shamun wadi kort o gwashti: “Má Masih dar gétk.” ⁴² Randá, áiá Shamun Issáay kerrá bort. Issáyá Shamun cháret o gwashti: “Taw Shamun, Yuhannáay chokk ay. Bale nun tai nám Kaypá bit.” Kaypáay maná Petros, bezán talár ent.

Pilipos o Natnáil

⁴³ É dega róchá, wahdé Issáyá wati delá gwasht ke Jalilay damagá berawt, Piliposi dar gétk o gwashti: “Mani rand-giriá bekan.” ⁴⁴ Pilipos ham, Petros o Andriásay dhawlá, cha Bayt-Saydáay shahray mardomán at. ⁴⁵ Pilipos ham shot o Natnáili shóház kort o gwashti: “Má hamá kas distag o dar gétkag ke Mussáyá Tawrátay tahá áiyay mestág dátage o á dega nabián ham áiyay bárawá gwashtag. Á Issá Náseri, Issopay chokk ent.” ⁴⁶ Natnáilá gón áiá gwasht: “Cha Náserahá ham sharrén chizzé dar kapta kant?” Piliposá gwasht: “Byá o bechár!”

‡ 1:22 1:22 Passaw, bezán jwáb. § 1:23 1:23 Eshayá Nabiay Ketáb, bahr 40, band 3. * 1:26 1:26 Jáh janag, bezán cha wati jáhá anágatén pád áyag, Arabi o Pársiá “qiám, rastákhiz”. † 1:28 1:28 É Yahyá at ke pákshódia dáti. ‡ 1:31 1:31 Paddar, bezán záher, áshkár. § 1:32 1:32 Dróshom, bezán shekl. * 1:33 1:33 Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos. † 1:39 1:39 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “dahomi sáhat”, bezán bégáhay chára. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but.

47 Wahdé Issáyá Natnáil dist ke dém pa áiá pédák ent, gwashti: “É tachkén Bani Esráilié ke delá hech paymén mandr‡ o repké mán nést.” 48 Natnáilá jost kort: “Taw maná cha kojá zánay?” Issáyá áiy passawá gwasht: “Cha á wahdá pésar ke Piliposá tará tawár kort, man tará hamá wahdá dist ke enjiray drachkay chérá atay.” 49 Natnáilá gwasht: “Oo ostád! Taw Hodáay Chokk ay, taw Esráilay bádsháh ay.” 50 Issáyá passaw dát: “Paméshká imánet áwort ke man gwasht: ‘Tará enjiray drachkay chérá distagon’. Cha é chizzán masteréna genday.” 51 Gorhá gón áiá gwashti: “Shomárá rásténa gwashán, démterá ásmáná pacha gendét o Hodáay préshtag dém pa Ensánay Chokká,§ ke man án, jahl o borza káyant o rawant.”

2

Kánáay métagay sur o áros

1 Saymi róchá, Jalilá, Kána námén métagéá, sur o árosé hastat o Issáyát mát ham hamódá at. 2 Issá o áiy moridesh ham lóthetagtant. 3 Wahdé sharáb halletant, Issáyát mátá gón áiá gwasht: “Áyán dega sharáb nést.” 4 Gwashti: “Oo bánok! Maná o tará gón eshiá che kár? Mani wahd angat narasetag.” 5 Mátá gón kárendah o hezmatkárán gwasht: “Harché shomárá gwashit, hamá kára bekanét.”

6 Ódá ápay shash sengén kunzag* ér at, ke har yakkéá sad tásay jágah† hastat o Yahudiáni pákizagiay rasmán kármarza butant. 7 Issáyá gón hezmatkárán gwasht: “Kunzagán cha ápa porr kanét.” Gorhá kunzagesh cha ápa sarréch kortant. 8 Nun Issáyá gwasht: “Pa diwánay kamáshá kammoké bebarét.” Áyán anchosh kort. 9 Diwánay kamáshá nazánt é áp ke sharáb butagatant cha kojá

árag butagant, áiá chashet o nósh kortant, bale hezmatkárán ke áp kasshetagtant zántesh. Nun diwánay kamáshá, sálónk tawár jat o 10 gwashti: “Harkas mehmánán sharterén sharábá pésará dant, wahdé á malár o sargrána bant, randá adná o arzánteréná kárant. Bale taw sharterén nóki áwortag!”

11 É mójezah o ajabbatén nesháni ke Jalilay métag Kánáyá but, Issáyát awali mójezah at. Áiá gón hamé mójezahá wati mazani o shawkat paddar kort o moridán áiy sará imán áwort. 12 Randá Issá gón wati mát, brát o moridán Kaparnáhumay shahrá shot o lahtén róchá hamódá mant.

Issá mazanén parasteshgáhá rawt

(Mattá 21:12–13; Markás 11:15–17; Luká 19:45–46)

13 Yahudiáni Pesah, bezán Sargwazay aid,‡ nazzik at. Paméshká, Issá Urshalimá shot. 14 Mazanén parasteshgáhay tahá disti ke mardom gók, pas o kapótay bahá kanagá goláesh ant o zarr badal kanókén sarráp ham neshtagant. 15 Gorhá gón sád o chilleká, hayzaráné jórhénti o sajjahén bápári o pas o góki cha parasteshgáhá dar kortant o sarrápáni zarr o sekkahi ham rétkant o mizz o barónki chap-pig kortant. 16 Gorhá gón kapót bahá kanókán gwashti: “Eshán cha edá dar kanét. Mani ásmáni Petay lógá bázaré makanét.” 17 Nun morid yát o tránagá kaptant ke Hodáay Pákén Ketába gwashit: *Á gayrat ke maná pa Hodáay lógá hastent, maná jánsócha kant o báhénit.*§*

18 Gorhá Yahudián gwasht: “Taw gón chónén neshánié paddara kanay ke tará é káráni ejázat hastent?” 19 Issáyá gwasht: “É mazanén parasteshgáhá bepróshét o karójét, man say róchá padá chestia kanán.” 20 Yahudián gwasht: “É mazanén parasteshgáh, chel o shash sálá jórh kanag butag, taw chón áiá say róchá

‡ 1:47 1:47 Mandr, bezán repk, sázesh, pachali. § 1:51 1:51 Dányál nabiá é pernám pa yak hastiéá kár bastag ke á cha ásmáná kayt. Issá Masihá é pernám pa wat zortag tán mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagen Masih ent. * 2:6 2:6 É kunzag kombpaymén mazanén kunzag atant. † 2:6 2:6 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “do tán say metretes”, bezán 75 tán 115 litar. ‡ 2:13 2:13 Eshiá Sargwazay aid paméshká gwashant ke, cha Mesriáni chérdastiá Yahudiáni ázátiay wahdá, markay préshtag cha Yahudi chokkáni kosha gá sara gwast. § 2:17 2:17 Báhénag, bezán gár dayag, cha dast dayag. * 2:17 2:17 Zabur 69:9.

chesta kanay?" ²¹ Bale á parasteshgáh ke Issá áiy bárawá gapp kanagá at, áiy jenday jesm o ján at. ²² Cha Issáay merag o jáh janagá rand, morid yát o tránagá kaptant ke áiyá wat é habar gwashtagat, paméshká Hodáay Pákén Ketáb o Issáay habaráni sará imánesh áwort.

²³ Á róchán, Issá pa Sargwazay aidá Urshalimá at. Bázén mardoméá ke Issáay ajabbatén nesháni distant, áiy námay sará báwaresh kort. ²⁴ Bale Issáyá watá áyáni démá záher o paddar nakort, chiá ke áiyá sajjahén mardom sharriay sará zántant. ²⁵ Pa ensánay zánag o pajjáh áragá, áiyá hechkaséay gwáhiay zalurat naat, chiá ke á, mardománi delay har hálá sahiq at.

3

Issá o Nikudimus

¹ Nikudimus námén Parisié, ke cha Yahudiáni sarók o diwánay báskán* yakké at, ² shapéá Issáay kerrá átk o gón áiyá gwashti: "Oo ostád! Má zánén taw ostádé ay ke cha Hodáay némagá átkagay, chiá ke tán Hodá gón kaséá gón mabit, á é dhawlén ajabbatén nesháni pésh dáshta nakant ke taw pésh dáragá ay." ³ Issáyá áiyá passawá gwasht: "Tará rásténa gwashán, tán kasé padá nóksará† pédá mabit, Hodáay bádsháhiá dista nakant." ⁴ Nikudimusá gwasht: "Chón buta kant ke piréné padá cha mátá pédá bebit? Buta kant ke á padá máyay lápá berawt o pédá bebit?" ⁵ Issáyá passawát: "Tará rásténa gwashán, tán kasé cha áp o Ruhá pédá mabit, Hodáay bádsháhiá pád ér korta nakant. ⁶ Á chizz ke cha jesmá pédá bit, jesm ent o á chizz ke cha Ruhá bit, ruh ent. ⁷ Hayrán mabay ke tará gwashán shomá sajjahén báyard ent nóksará pédá bebét.

⁸ "Gwát har jáh ke belóthit, kasshit. Taw áiyá tawará eshkonay, bale nazánay cha kojá kayt o kojá rawt. Á kas ke cha Ruhá pédá bit, á ham anchosh

ent." ⁹ Nikudimusá gwasht: "É chón buta kant?" ¹⁰ Issáyá gwasht: "Taw wat Esráiliáni ostádé ay, é chizzá nazánay? ¹¹ Báwar kan, má hamá chizzáni habará kanén ke áyáni bárawá zánén o hamá chizz ke distagant, áyáni sháhediá dayén. Bale shomá may sháhediá namannét. ¹² Wahdé zemini chizzáni bárawá habara kanán báwara nakanét, agan ásmáni chizzáni bárawá habar bekanán gorhá che paymá báwara kanét? ¹³ Hechkas ásmána borzád nashotag, abéd cha‡ hamá kasá ke cha ásmána ér átk, bezán man ke Ensánay Chokk án. ¹⁴ Hamá dhawlá ke Mussáyá, gyábána á már dáray sará dratk,§ Ensánay Chokk ham báyard ent chest kanag bebit, ¹⁵ tán harkas ke pa áiyá imána kárit, namiránén zenday wáhond bebit." ¹⁶ Chiá ke Hodáyá jahánay mardom haminchok dóst atant ke wati yakk o yakdánagén Chokki ham nadr kort tán harkas ke áiyá sará báwar bekant gár o zyán mabit o tán abad zendag bemánit. ¹⁷ Hodáyá wati Chokk pa mardománi ér janag o mayárig kanagá jahána rawán nadát. Rawáni dát ke áyán neját bedant o berakkénit.* ¹⁸ Harkas ke áiyá sará báwar bekant mayáriga nabit, bale harkas ke báwar makant, hamé annun mayárig ent, chiá ke Hodáay yakdánagén Chokkay námay sará báwari nakortag. ¹⁹ Hodáay dádrasi† hamesh ent: Rozhn o nur jahána átk, bale rozhnay badalá, mardomán taháróki dóst at, parchá ke áyáni kár sell atant. ²⁰ Chiá ke á mardom ke sellén káráni ráh o keshká zurit cha rozhnáiyá bézára bit o watá cha rozhná dura dárit, tánke áiyá badén kerd páshk o paddar mabant. ²¹ Bale á ke rástiá gechéna kant o zurit dém pa rozhnáiyá kayt, tán pakká bebit ke áiyá kár Hodái butagant.

Issá o Yahyá

²² Randá, Issá gón wati moridán Yahudiahay métag o kallagán shot o gón áyán hamódá mant o pákshódia dáti.

* **3:1** 3:1 Báska, bezán ozw, membrar. † **3:3** 3:3 Yá: cha borzá, cha ásmána. ‡ **3:13** 3:13 Abéd cha, bezán gayr cha. § **3:14** 3:14 É kessah Tawrátay tahá átkag. * **3:17** 3:17 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchénaq. † **3:19** 3:19 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari.

²³ Yahyá ham Sálemay nazziká, Aynuná, mardománi pákshódiá goláesh at. Á chágerdá áp báz at o mardom pa pákshódiá átkant. ²⁴ Chiá ke Yahyá angat jélá bandi nabutagat.

²⁵ Pákizagiay sará, Yahyáay morid o yak Yahudiéay nyámá kassh o chillé but. ²⁶ Gorhá á, Yahyáay kerrá átkant o gwashtesh: “Oo ostád! Hamá mard ke Ordonay kawray á dastá gón taw gón at o taw áiy bārawá gwáhi dát, á edá pákshódi dayagá ent o sajjahén mardom hamáiy kerrá rawagá ant.” ²⁷ Yahyáyá áyáni passawá gwasht: “Cha Hodáay dátagená abéd, mardom dega chizzé katthetá nakant. ²⁸ Shomá wat sháhed ét gwashton ke ‘Man Masih naán, bale cha áiy pésar rawán dayag butagán.’ ²⁹ Bánóray hodábond, § sálónk ent. Sálónkay dóst ke óshtátá o áiy tawará eshkont, gal o shádána bit. Hamé dhawlá, mani shádehi annun pa kamál rasetag o sarréch butag. ³⁰ Á báyard ent démá berawt o man pad bekenzán.”

Á ke cha ásmáná kayt

³¹ Á kas ke cha borzáda kayt, cha sajjahénán master ent o á ke cha é hákién donyáyá ent zemini mardomé o donyái chizzáni bārawá habara kant. Bale á ke cha ásmáná kayt cha sajjahénán master ent. ³² Har chizzé ke distag o eshкотagi, pa áyán gwáhia dant, bale hechkas áiy gwáhiá namannit. ³³ Harkasá ke áiy gwáhi mannetag, Hodáay rástiay gwáhii dátá.

³⁴ Á kas ke cha Hodáay némagá rawán dayag butag, Hodáay habarána kant, chiá ke Hodá wati Ruhá pa áiy békesása* bakshit. ³⁵ Petá Chokk dóst ent o sajjahén chizzi hamáiy dastá dátá. ³⁶ Á kas ke Chokkay sará imán byárit namiránén zenday wáhonda bit, bale á kas ke Chokkay habarán mamannit, zenday wáhonda nabit o Hodáay nárazáiy tahá gereptára bit.

‡ 3:27 3:27 Katthag, bezán nap o sutt kanag, dastá árag. § 3:29 3:29 Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb. * 3:34 3:34 Békesás, bezán sakk báz, béandázah, béhesáb. * 4:5 4:5 Bezán Ákubá wati dhagár pa Issopá dátá. † 4:6 4:6 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “shashomi sáhat.” ‡ 4:12 4:12 Górróm, bezán gókáni romb.

4

Issá o Sámeri janén

¹ Issáyá zánt Parisián eshкотag ke áiy cha Yahyáyá géshterén moridé wadi kortag o áyán pákshódi dant. ²⁻³ Gorhá cha Yahudiahá dém pa Jalilá per tarret. Chónáhá, Issáyá wat mardom pákshódi nadátant, é kár moridána kort. ⁴ Bale zalurat at ke cha Sámerahay damagá begwazit. ⁵ Ódá, yak shahréa raset ke námi Suhár at o hamá dhagáray nazziká at ke Ákubá wati chokk Issopará dátá.* ⁶ Ákubay chát hamódá at. Issáyá cha saporá dam bortagat o hamé chátay kerrá nesht. Némróchay wahd† at.

⁷ Sámeri janéné ápay kasshagá átk, Issáyá gón áiy gwasht: “Kammé áp maná beday.” ⁸ Áiy morid, pa warákay gerag o áragá shahrá shotagatant. ⁹ Sámeri janéná gwasht: “Taw ke yak Yahudié ay, chón cha man ápa lóthay?” Janéná paméshká chosh gwasht, ke Yahudi gón Sámerián raw o á nakanant. ¹⁰ Issáyá áiy passawá gwasht: “Agan taw bezántén Hodáay bakshesh chí ent o é kay ent ke cha taw ápa lóthit, gorhá allamá taw gón áiy dazbandi kortagat ke tará zendáp bedant.” ¹¹ Janéná gwasht: “Oo wájah! Tará pa ápay kasshagá dhól nést o é chát sakk johl ent, cha kojá zendápa káray? ¹² Taw cha may pirok Ákubá master ay, ke é cháti mára dátá o áiy jend, chokk, ramag o górróm‡ cha é chátá áp wártá?” ¹³ Issáyá passaw tarrént: “Harkas ke é ápa bwárt padá tonniga bit, ¹⁴ bale harkas ke mani bakshetagená ápa bwárt, hechbar tonniga nabit. Chiá ke hamá ápa ke mana dayán agan kasé bwárt, cha áiy daruná zendápay chammagé bojít o jáha jant ke abadi ent.” ¹⁵ Janéná gwasht: “Oo wájah! Hamá ápa maná beday tán dega baré tonnig mabán o pa ápay kasshagá edá mayáyán.”

§ 3:29 3:29 Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek,

sáheb. * 3:34 3:34 Békesás, bezán sakk báz, béandázah, béhesáb. * 4:5 4:5 Bezán Ákubá wati dhagár pa Issopá dátá. † 4:6 4:6 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “shashomi sáhat.” ‡ 4:12 4:12 Górróm, bezán gókáni romb.

16 Issáyá gwasht: “Beraw wati lógwájahá tawár kan o padá hamedá byá.” 17 Janéná áiy passawá gwasht: “Maná mard nést.” Issáyá gwasht: “Rásta gwashay ke tará mard nést, 18 chiá ke tará panch mard butag o é mard ke annun gón taw zendagia kant, tai mard naent. Taw rást gwasht.” 19 Janéná darráent: “Oo wájah! Mani zánagá, taw yak nabié ay. 20 May pet o pirokán hamé kóhay sará parastesh kortag, bale shomá Yahudia gwashét, báyard ent Hodá Urshalimáparastesh kanag bebit.” 21 Issáyá gwasht: “Oo janén! Báwar kan, yak wahdé kayt ke Hodáén Petá na é kóhay sará parastesha kanant o na ham Urshalimá. 22 Shomá Sámeri hamáíá parastesha kanét ke áíá nazánét. Bale má hamáíá parastesha kanén ke áíá zánén. Chiá ke neját o rastgári cha Yahudiáni némagá kayt. 23 Yak wahdé kayt o á wahd annun bongéj butag ke rást o barhakkén parastesh kanók Petá gón Ruh o pa rásti parastesha kanant. Chiá ke Pet hamé dhawlén parastesh kanókáni lóthók ent. 24 Hodá Ruh ent o harkas ke áíá parastesha kant gón Ruh o pa rásti parastesh bekant.” 25 Janéná gwasht: “Mana zánán ke Masiha kayt o har wahdé ke á kayt, sajjahén chizzán mará gwashit.” 26 Issáyá gwasht: “Man ke gón taw habar kanagá án, hamá án.”

27 Hamé wahdá Issáay morid padá átkant. Wahdé distesh ke Issá gón janénéá habar kanagá ent, hayrán butant. Bale hechkasá jost nakort ke “chiá gón eshiá habar kanagá ay?” yá “cha eshiá ché lóthay?” 28 Nun janéná wati kunzag zeminá ér kort, shahrá shot o gón mardomán gwashti: 29 “Byáét mardéá begendét, man tán é wahdi harché kortag, áíá maná gwashtant. Bárén, Masih naent?” 30 Gorchá mardom cha shahrá dar kapt o Issáay némagá ráh geptant. 31 É nyámá moridán gón Issáyá dazbandi kort o gwashtesh: “Oo ostád! Chizzé bwar.” 32 Bale áíá gwasht: “Maná waráké hast ke shomá áiy bárawá nazánét.” 33 Nun morid watmánwat habará atant ke

“bárén, kaséá pa áíá waráké áwortag?” 34 Issáyá gón áyán gwasht: “Mani warák hamesh ent ke wati rah dayókay wáhagá barjáh bekanán o áiy kárán sarjam bekanán. 35 Shomá nagwashét ke pa rón o móshay mósomá angat chár máh pasht kaptag? Sharr delgósh kanét, shomará gwashán, kesharán bechárét o begendét ke annun pa róná rasetag o tayár ant. 36 Ronók wati mozzá gipt o bar o samará pa namiránén zendá moccha kant, tán keshók o ronók hór gal o shádán bebant. 37 Edá é habar rást ent ke ‘yakké keshit o degaré rónit.’ 38 Man shomará rawán dát tán hamá bar o samaráni wáhond bebét ke shomá pa áyán hech zahmaté ham nakasshetag. Degarán zahmat kasshetag o shomá cha áyáni kára nap o sutta gerét.”

39 Á shahray bázén Sámeri mardomán paméshká Issáay sará imán áwort ke á janéná gwáhi dátag o gwashtagat: “Har chizzé ke tán é wahdi man kortag áíá maná gwashtant.” 40 Gorchá Sámeri Issáay kerrá átkant o dazbandiesh kort ke áyáni kerrá bemánit. Issá tán do róchá gón hamáyán nesht o 41 bázénéá áiy habaráni sará imán áwort. 42 Gón á janéná gwashtesh: “Nun éwak o tahná tai habaráni sará báwarmand naén, má áiy jenday habar ham eshkotagant o deljam én ke á pa rásti jahánay rakkénók ent.”

Bádsháhay kárdáray chokkay drahbakshiŠ

43 Do róchá rand, Issá cha ódá dar kapt o Jalilá shot. 44 Issáyá wat gwashtagat ke “hech nabiéá wati shahr o hankená ezzat nést.” 45 Bale wahdé Jalilá raset, mardomán pa delsetki wasshátk kort, chiá ke aiday róchán á Urshalimá atant o ódá áiy kortagén káresh distagatant.

46 Issá padá Jalilay métag Kánáyá shot, hamódá ke ápi sharáb kortagatant. Bádsháhay kárdaré hastat ke chokki, Kaparnáhumay shahrá nádráh at. 47 Wahdé á sahig but ke Issá cha Yahudiahá Jalilá átkag, áiy kerrá átk o dazbandi korti ke Kaparnáhumá byayt

o áiy nádráhén bachaká berakkénit ke markig ent. ⁴⁸ Issáyá gón áia gwasht: “Shomá tán mójezah o ajabbatén nesháni magendét hech paymá imána nayárét.” ⁴⁹ Á mardá gwasht: “Oo wájah! Bachakay meragá pésar byá.” ⁵⁰ Issáyá gwasht: “Beraw tai chokk dráha bit.” Á mardá Issáyá habar báwar kort o wati lógá shot. ⁵¹ Angat lógá narasetagat ke nawkarán ráhay nyámá dist o hálesh dát: “Tai chokk dráh butag.” ⁵² Áia jost gept: “Che wahd o damáná gehter butag?” Áyán gwasht: “Zi némróchá kammé rand,* tapá yalah dátag.” ⁵³ Petá zánt ke é wahd, hamá wahd at ke Issáyá gwashtagat: “Tai chokk dráha bit.” Gorhá áia wat gón lógay sajjahén mardomán Issáyá sará imán áwort. ⁵⁴ Cha Yahudiahá, Jalilá ke átk, é Issáyá domi ajabbatén nesháni at.

5

Nájórhén mardéay drahbakshi

¹ Kammé randterá, Issá pa Yahudiáni yak aidéa, Urshalimá shot. ² Urshalimá, yak darwázagéay nazziká, ke áia pasay darwázaga gwashant, taláwagé* hastent ke cha panch gombodá jórh butag o Árámi zobáná áia Bayt-Hasdá gwashant. ³ Ódá bázén lang, mond, kór o nádráhé waptagat.†

⁵ É mardománi nyámá yak mardé has-tat, si o shash sál at ke nájórh at. ⁶ Wahdé Issáyá á mard waptagén hálatá dist o zánti ke cha dérigén wahdéa nádráh ent, gwashti: “Taw lóthay wassh o dráh bebay?” ⁷ Á nádráhá gwasht: “Oo wájah! Wahdé ápa rombit o rawána bit, kasé nést ke maná taláwagá dawr bedant. Tán man watá berasénán, degaré zutter koppa kant.” ⁸ Issáyá gwasht: “Pád á, wati nepádán bezur o beraw.” ⁹ Á mard dráh but, wati nepád o gandali zortant o ráh kapt.

Á róch Shabbatay róch‡ at. ¹⁰ Paméshká Yahudi gón á dráh butagén mardá gwashagá laggetant: “Maróchi Shabbatay róch ent, tará wati gandaláni zurag o rawagay hakk nést.” ¹¹ Passawi dát: “Á mardá ke maná dráh kort gwashti: ‘Pád á, wati gandalán bezur o beraw.’ ” ¹² Cha áia jostesh kort: “Kayá tará gwashtag: ‘Wati gandalán bezur o beraw?’ ” ¹³ Bale dráh butagén mardá nazánt á kay at. Chiá ke Issá mardománi mocchiay tahá chér o andém butagat.

¹⁴ Randá, Issáyá á mard mazanén parasteshgáhá dist o gwashti: “Nun ke dráh butagay, gonáh makan. Chosh mabit ke ganterén baláhé tai sará bekapit.” ¹⁵ Á mard shot o gón Yahudián gwashti: “Á ke maná rakkénti, Issá at.” ¹⁶ Yahudián Issá ázára rasént, chiá ke áia é dhawlén kár, Shabbatay róchá kortant. ¹⁷ Bale Issáyá gón áyán gwasht: “Mani Pet angat kár kanagá ent, man ham kára kanán.” ¹⁸ Cha é gappán, Yahudi pa áiy kosagá tézaster butant. Chiá ke Shabbatay hokmay próshagá abéd, áia Hodá ham wati jenday Pet zánt. É dhawlá, watá gón Hodáyá barábari kort.

Hodáay Chokkay ehtiár

¹⁹ Gorhá Issáyá gwasht: “Báwar kanét ke Chokk watsar hech karé korta nakant, Petay kárána gendit o áyani randgiriá kant. Har karé ke Peta kant, Chokk ham hamá kára kant. ²⁰ Chiá ke Petá Chokk dóst ent o harché ke wata kant, Chokká ham sója dant. Áia dega masterén kár ham pésha dárit tán shomá hayrán bemánét. ²¹ Anchosh ke Pet mordagán zendaga kant o áyán zenda bakshit, Chokk ham harkasá ke wat zendag kanag belóthit, áia zendaga kant. ²² Pet hechkaséay sará shawr o hokmé naborrit, áia wati dádrasiay sajjahén

* **4:52** 4:52 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “haptomi sáhat”. * **5:2** 5:2 Taláwag, bezán hawz. † **5:3** 5:3 Lahtén nókén daznebeshtá gésh kanag butag: Ódá bázén lang o mond o kórén nádráh waptagatant o ápay rawáni o rombagay entezár o wadará atant. Chiá ke baré baré, Hodáwanday préshtagé é taláwagá átk, ápia rombént o rawána kort. Á wahdi, awali har nádráhé gón har paymén nájórhíe ke watá mán ápa dawra dát, dráha but. ‡ **5:9** 5:9 Shabbatay róch hamá Shambeh ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch.

ehtiár Chokkay dastá dáttagant, ²³ tán sajjahén mardom hamá dhawlá ke Petá ezzata dayant Chokká ham ezzat bedayant. Kasé ke Chokká béezzata kant, Petá ham ke áiy rah dayók ent béezzata kant.

²⁴ “Shomará rásténa gwashán, harkas mani gappán beshkont o mani rah dayókay sará imán byárit, namiránén zenday wáhonda bit o hechbar mayáriga nabit, bezán á cha marká rakketag o namirán butag. ²⁵ Báwar kanét, wahdé kayt o anchosh ent ke á wahd annun bongéj butag, mordag Hodáay Chokkay tawará eshkonant o harkas ke beshkont padá zendaga bit. ²⁶ Chiá ke hamá dhawlá ke Pet zendmánay sarchammag ent, wati Chokká ham é wák o twáni dáttag ke zendmánay sarchammag bebit. ²⁷ Dádrasiay ehtiári áiy dastá dáttag, chiá ke Ensánay Chokk ent. ²⁸⁻²⁹ Cha eshiá hayrán o habakkah mabét, wahdé kayt ke sajjahén mordag áiy tawará eshkonant o cha wati kabrán dara káyant, nékkár pa namiránén zendá rawant o badkár, mayárig bayag o sarzaneshay jágahá.

Issáy bárawá gwáhi

³⁰ “Man watsar karé korta nakanán, wati eshкотagénáni sará shawr o hokma borrán o mani dádrasi barhakk ent. Parchá ke wati delay wáhagáni sarjam kanagay padá naán, wati rah dayókay wáhagáni sarjam kanagay randá án. ³¹ Agan man wati bárawá wat gwáhi bedayán, mani gwáhiá ehtebár o arzeshé nabit. ³² Bale degaré hastent ke mani bárawá gwáhia dant o mana zánán ke áiy gwáhi mani bárawá báz porehtebár ent. ³³ Shomá wati kásed Yahyáay kerrá rawán dátant o áiyá ham pa mani rástiá gwáhi dát. ³⁴ Mardománi gwáhiá mana nalóthán, pa shomay rakkénagá é habarána gwashán. ³⁵ Yahyá, cherágéay dhawlá rók o drapshán at, shomará ham tán gwandhén wahdéá áiy nuray chérá shádmáni dósta but.

³⁶ “Bale maná cha Yahyáyá masterén sháhed hast. Hamé kár ke Petá mani dastá dáttagant ke sarjamesh bekanán o manesha kanán wat mani sháhed ant ke maná Petá rawán dáttag. ³⁷ Hamá

Petá ke maná rawán dáttag, hamá wat mani gwáh o sháhed ent. Shomá hechbar á nadistag o áiy tawár naeshkotag. ³⁸ Áiy habarán shomay delá jáh nést, chiá ke shomá áiy rawán dáttagénay sará báwara nakanét. ³⁹ Pákén Ketábán patth o póla kanét o wánét, hayála kanét ke áyáni tahá namiránén zend hastent, bale hamé Pákén Ketáb pa man gwáhia dayant. ⁴⁰ Shomá nalóthét mani kerrá byáét ke shomará abadmánén zend bedayán.

⁴¹ “Man mardománi dáttagén shán o sharapá nazurán. ⁴² Man shomará jáha kárán o zánán ke Hodáay mehr shomay delá néstent. ⁴³ Man pa wati Petay námá átkagán o shomá maná namannét, bale agan kasé watsar byayt, áiyá mannét o wasshátka kanét. ⁴⁴ Shomá cha yakdegará mazani o ezzata zurét o á ezzat ke cha Hodáay némagá kayt, áiy shóháza naét. Gorhá chón imán áworta kanét?

⁴⁵ “Gomán makanét ke man Petay démá shomará mayáriga kanán. Degaré, bezán hamá Mussá ke cha áiyá ométwár ét, á shomará mayáriga kant. ⁴⁶ Agan shomará pa Mussáyá báwar butén, pa manó ham imána áwort, chiá ke áiyá mani bárawá nebeshtag. ⁴⁷ Bale wahdé shomará áiy nebeshtagénáni sará imán nést, mani habarán chón báwara kanét?”

6

Panch hazár mardomá warák dayag
(Mattá 14:13-21; Markás 6:32-44;
Luká 9:10-17)

¹ Randá, Issá Jalilay mazangwarmay* á dastá shot, ke Teberiahay gwarm ham gwashaga bit. ² Mardománi mazanén rombé áiy randá gón kapt, chiá ke áyán cha Issáyá nádráháni drahbakshiyajabaten nesháni distagatant. ³ Gorhá Issá kóhéay sará shot o gón wati moridán hamódá nesht. ⁴ Yahudiáni Sargwazay aid nazzik at.

⁵ Wahdé Issáyá wati chapp o chágerd cháret, disti ke mardománi mocchié dém pa áiyá pédák ent. Gón Piliposá gwashti: “Nán cha kojá bezurén ke é mardom

* 6:1 6:1 Mazangwarm, bezán daryáchah.

warák bwarant?” ⁶ Issáyá é habar pa áiay emtehán o chakkásagá gwasht, wat zánti ché bekant. ⁷ Piliposá gwasht: “Dosad dináray nán† ham bassa nabit, toré harkas kammok ham bwárt.” ⁸ Cha áiay moridán yakkéá ke námi Andriás at o Shamun Petrosay brát at, gwasht: ⁹ “Yak bachaké hamedá ent ke panch jawén nagan o do máhigi gón, bale pa rombé mardomá ché bant?” ¹⁰ Issáyá gwasht: “Mardomán benendárenét.” Ódá bázén káh o sabzagé rostogat, mardom nesh-tant. Cha áyán kamm o gésh panch hazár mardén atant. ¹¹ Issáyá nagan zortant, Hodáay shogri gept o neshtagén mardománi sará bahri kortant. Máhig ham anchosh, harkasá haminchok ke lóthet dáti.

¹² Wahdé sajjahén sér butant, gón moridán gwashti: “Náni thokkorán o mantagén máhigán mocch o yakjáh kanét ke zawál mabant.” ¹³ Gorhá nánesh mocch o yakjáh kortant, ke cha á panchén jawén naganáni thokkorán, dwázdah sapt porr but. ¹⁴ Mardomán ke Issáay é mójezah o ajabbatén nesháni dist, gwashtesh: “Pa del é hamá wádah dátagen nabi ent ke báyad ent yak róché jaháná byayt.” ¹⁵ Bale wahdé Issáyá zánt mardoma lóthant pa zór áiá bebarant o bádsháh bekanant, gorhá cha mardomán dur but o tahná kóhá shot.

*Issá ápay sarborá gáma jant
(Mattá 14:22–33; Markás 6:45–51)*

¹⁶ Róchay érnendá, morid dém pa gwarmá shotant. ¹⁷ Bójigá‡ neshtant o gwarmay á dastá, dém pa Kaparnáhumá ráh geptant. Tahár butagat o Issá angat áyáni kerrá nayátkagat. ¹⁸ Trondén gwáté ham kasshagá at o chawl o mawj chest butant. ¹⁹ Wahdé kesás panch tán shash kilumitar§ démá shotant, distesh ke Issá ápay sará gám janán, dém pa bójigá pédák ent. Áyán torset. ²⁰ Bale Issáyá gwasht: “Matorsét, é man án.”

²¹ Lóthetesh áiá bójigá byárant o anchosh ke á swár but bójig menzelá raset.

²² É dega róchá, hamá mardom ke gwarmay á démá mantagatant, zántesh cha hamá bójigá abéd ke morid swár butagatant, dega bójigé ódá néstat. Issá áiay tahá naat o morid bé áiá shotagatant. ²³ Randá, dega lahtén bójig cha Teberihá, hamá jágahá átk o raset ke ódá Hodáwandén Issáyá Hodáay shogr geptagat o mardomán nán wártagat. ²⁴ Wahdé mardomán dist ke na Issá ódá ent o na áiay morid, Issáay shóházá, bójigán swár butant o dém pa Kaparnáhumá shotant.

Namiránén nán

²⁵ Wahdé Issáesh gwarmay á dastá dist, gwashtesh: “Ostád! Taw kadi edá átkagay?” ²⁶ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Báwar kanét, shomá pa eshiá mani randá nakaptagét ke mójezah o ajabbatén nesháni distagant, paméshká átkagét ke nánó wárt o sérláp butét. ²⁷ Bale pa é zawál bayókén waráká johd makanét, pa hamá dáemi waráká johd bekanét ke namiránén zenda bakshit, hamá waráká ke Ensánay Chokk shomará dant. Chiá ke Hodáén Petá áiay sará wati mannagay mohr jatag.” ²⁸ Gorhá jostesh kort: “May kár o zemmahwári chi ent? Hamá kárán ke Hodá cha má lóthit, áyán chón purah o sarjam bekanén?” ²⁹ Issáyá passaw dát: “Á kára ke Hodá cha shomá lóthit, esh ent: Hamá kasay sará imán byáret ke Hodáyá ráh dátage.” ³⁰ Áyán gwasht: “Chónén ajabbatén nesháni pésha dáray ke begendén o tai sará imán byáren? Ché kanay? ³¹ May pet o pirokán gyábáná mann* wárt, anchosh ke Pákén Ketába gwashit: ‘Áiá cha ásmáná, nán rawán dát ke bwarant’.”†

³² Gorhá Issáyá gón áyán gwasht: “Báwar kanét, á nán ke cha ásmáná ér átkagat Mussáyá shomará nadátage, é mani Pet ent, ke cha ásmáná asligén náná shomará bakshit. ³³ Chiá ke Hodáay nán

† 6:7 6:7 Yak dinár, yak róchay mozz at. ‡ 6:17 6:17 Bójig, bezán lánch, yakdár, kashti. § 6:19 6:19 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “bist o panch yá si stádios”. Yak stádios 190 mitaray kesásá ent. * 6:31 6:31 Mann hamá nán ent ke Mussáay zamánagá, Hodáyá gyábáná pa Yahudián ér áwortage. † 6:31 6:31 Dargwaz 16:4 o rand; Zabur 78:24–25.

hamá ent ke cha ásmáná ér átkag o jaháná zendmána dant.”³⁴ Nun gón áia gwashtesh: “Oo wájah! É náná harwahd mára beday.”

³⁵ Issáyá gwasht: “Hasti o zenday nán, man án. Harkas mani kerrá kayt hechbar shodiga nabit. Harkas mani sará báwar bekant hechbar tonniga nabit. ³⁶ Bale hamá dhawlá ke gwashton, shomá maná distag o angat imána nayáret. ³⁷ Á sajjahénán ke Pet maná bakshit dém pa mana káyant, harkas ke mani kerrá kayt, man áia cha wat dura nakanán. ³⁸ Man cha ásmáná wati wáhagáni sarjam kanagá ér nayátkagán, átkagán tán wati rah dayókay wáhagán sarjam bekanán. ³⁹ Mani rah dayókay wáhag esh ent, hamá ke maná dátaganti, yakké ham cha mani dastá marawt o áherzamáná áyán padá zendag bekanán. ⁴⁰ Chiá ke mani Petay wáhag hamesh ent, harkas ke Chokká gendit o áiy sará imána kárit, namiránén zenday wáhond bebit o man áherzamáná áia zendaga kanán.”

⁴¹ Gorhá Yahudi pa gelag o norondhag dar átkant, chiá ke áia gwashtagat: “Man hamá nán án ke cha ásmáná ér átkag.” ⁴² Áyán gwasht: “É mard, hamé Issopay chokk Issá naent ke má áiy pet o mátá zánén? Gorhá chóna gwashit ke ‘man cha ásmáná ér átkagán?’” ⁴³ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Inchok manorondhét o shekáyat makanét. ⁴⁴ Kass mani kerrá átka nakant tán hamá Pet ke maná ráhi dátag, áia mani némagá machekkít o mayárit. Gorhá, man áia áherzamáná zendaga kanán. ⁴⁵ Nabiáni Ketábán nebisag butag: ‘Sajjahén cha Hodáyá dars o sabaka gerant.’‡ Harkas ke Petay habarán beshkont o cha áia sabak begipt, mani kerrá kayt. ⁴⁶ Chosh ent ke kassá Pet nadistag. Tahná hamáia Pet distag ke cha Hodáyá némagá átkag. ⁴⁷ Báwar kanét, á ke imána kárit, namiránén zenday wáhonda bit. ⁴⁸ Hasti o zenday nán, man án. ⁴⁹ Shomay pet o pirénán gyábáná mann wárt o mortant. ⁵⁰ Bale man

hamá nánay bárawá habar kanagá án ke cha ásmáná ér átkag. Agan yakké áia bwárt, hechbara namerit. ⁵¹ Man hamá zend bakshókén nagan án ke cha ásmáná ér átkag, harkas ke é náná bwárt, tán abad zendaga mánit. É náná ke mana dayán, mani jenday jesm o ján ent ke áia pa jahánay mardománi zendá nadra kanán.”

⁵² Nun, Yahudián pa jérhah o dapják watmánwatá gwasht: “É mard chón wati jesm o jáná dant, ke mái bwarén?” ⁵³ Issáyá gwasht: “Shomára rásténa gwashán, agan Ensánay Chokkay jesm o jáná, bezán mani jesm o jáná mawarét o mani hóná manóshét,§ shomá pa namiránén zendá narasét. ⁵⁴ Harkas mani jesm o jáná bwárt o mani hóná benóshit, namiránén zenday wáhonda bit o áherzamáná man áia zendaga kanán. ⁵⁵ Chiá ke mani jesm o ján, asligén warák o mani hón, asligén zendáp ent. ⁵⁶ Harkas mani jesm o jáná bwárt o mani hóná benóshit, á mani arwáh o jabiná* mánit o man áiygá. ⁵⁷ Hamé paymá ke namiránén Petá maná rawán dát o man cha áiy némagá zendag án, harkas mani jesm o jáná bwárt, cha mani némagá zendaga mánit. ⁵⁸ É nán ke cha ásmáná ér átkag, á nán naent ke shomay pet o pirénán wárt o mortant, chiá ke harkas é náná bwárt, tán abad zendaga mánit.” ⁵⁹ Issáyá é chizz hamá wahdá dars o sabak dátant, ke Kaparnáhumay kanisahá† at.

Petrosay mannag o gwáhi

⁶⁰ Bázén moridéá é habaráni eshkonagá rand, gwasht: “É sabak sakk grán ant, kay eshán manneta kant?” ⁶¹ Wahdé Issáyá máret‡ ke áiy morid, cha é habará nálant o shekáyata kanant, gwashti: “Shomára é habara tawrénit? ⁶² Agan Ensánay Chokká begendét ke pa wati awali jágahá borzáda rawt, gorhá ché kanét? ⁶³ É Ruh ent ke zendmána dant, jesmá sutt o páedagé nést. É habar ke man gón shomá gwashtant, Ruh o

‡ 6:45 6:45 Eshayá Nabiay Ketáb 54:13; Eremiá Nabiay Ketáb 31:33 o rand. § 6:53 6:53 Edá, jánay warag o hónay nóshagá yak ruhánién mánáé hast. * 6:56 6:56 Jabin, bezán wujud, darun, zamir, wejdán. † 6:59 6:59 Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. ‡ 6:61 6:61 Mára, bezán mahsus kanag.

zend ant. ⁶⁴ Bale cha shomá lahténá báwar nést.” Chiá ke Issáyá á mardom ke báwaresh néstat cha béhá pajjáha áwortant o zánti kay ent hamá ke randá áia dróhitš o dozhmenáni dastá dant. ⁶⁵ Gorhá gwashti: “Paméshká man gwasht ke kass mani kerrá átka nakant, tán wahdé ke mani Pet imánay sawgátá áia mabakshit.”*

⁶⁶ Randá, bázén moridéa Issá yalah dát o áia hamráhi nakort. ⁶⁷ Gorhá Issáyá cha wati dwázdahén moridán jost kort: “Báren, shomá ham maná yalaha kanét?” ⁶⁸ Shamun Petrosá passaw dát: “Oo Hodáwand! Kai kerrá berawén? Namiránén zenday gál o habar tai kerrá ant o ⁶⁹ mára báwar ent o zánén ke taw Hodáay hamá Pákén ay.” ⁷⁰ Issáyá gwasht: “Man, shomá dwázdahén gechén nakortant? Anchosh ham zánán ke cha shomá yakké, eblisé.” ⁷¹ Áia maksad Shamunay chokk, Yahudá Eskaryuti at. Chiá ke á cha dwázdahén moridán yakké at o Issái dróhagi o dozhmenáni dastá dayagi at.

7

Issá gón brátán

¹ Randá, Issáyá Jalilá tarr o tába kort. Yahudi áia kóshay randá atant, paméshká nalótheti Yahudiahá bemánit. ² Anchosh ke Yahudiáni kápáráni* aid nazzik but, ³ Issáay brátán gón áia gwasht: “É jáhá bell o Yahudiahá beraw, tán hamá kárán ke taw kanay, tai morid begendant. ⁴ Kasé ke námdária lóthit, pa chérokái kára nakant. Taw ke é kárána kanay, bell ke sajjahén donyá tará begendit.” ⁵ Chiá ke brátán ham pa áia báwar néstat. ⁶ Issáyá gón áyan gwasht: “Angat á wahd pa man narasetag, bale pa shomá har wahd sharr ent. ⁷ Donyá cha shomá naprata nakant, bale cha man naprata kant, chiá ke man áia bárawá gwáhia dayán ke áia kár sell o gandah ant. ⁸ Shomá pa é aidá berawét, man annun é aidá nayáyán, chiá ke mani

wahd angat narasetag.” ⁹ Issáyá é habar gón áyan gwasht o Jalilá mant.

Issá Urshalimá rawt

¹⁰ Issáay brát ke pa aidá Urshalimá shotant, randá áia jend ham hamódá shot, bale mardománi chamdidá nashot, chérokái shot. ¹¹ Aiday róchán, Yahudi áia shóháza atant o jost o porsesha kort ke “á kojá ent?” ¹² Áia bárawá mardománi nyámá pa chérokái bázén gwash o góé hastat, lahtén gwashagá at: “Á sharrén mardé.” Dega lahtén gwashagá at: “Mardomána répénit o gomráha kant.” ¹³ Bale cha Yahudiáni torsá, kasséa sarzáherá hecch nagwasht.

¹⁴ Aiday nyámi róchán, Issá mazanén parasteshgáhá shot o dars o sabak dayagá goláésh but. ¹⁵ Yahudián gón hayraté gwasht: “É mardá nawántag, inchok zántkári cha kojá áwortagi?” ¹⁶ Issáyá áyani passawá darráent: “É chizzán ke man sabaka dayán mani naant, cha mani rah dayókay némagá ant. ¹⁷ Harkas ke belóthit Hodáay wáhagán sarjam bekant, zánt ke mani sabak Hodáayg ant yá man cha wat habara kanán. ¹⁸ Harkas ke watsar habara kant, pa wati maza niay pésh dárágá habara kant. Bale á kas ke wati rah dayókay shán o shawkatay lóthóka bit, tachkén mardomé o áia narásti nést. ¹⁹ Zána, Mussáyá Sharyat shomára nadát, hamá Sharyat ke cha shomá kass áia sará kár nakanagá ent? Pa ché lóthét maná bekoshét?” ²⁰ Mardomán gwasht: “Tará jenn per ent, kay tará koshit?” ²¹ Issáyá áyani passawá gwasht: “Man tahná yak karé kortag o shomá sajjahén chó habakkah o hayrán mantagét. ²² Mussáyá chokkáni sonnat kanag shomára dát, harchont ke é kár cha Mussáyá bongéj nabutagat o cha kawmay pet o pirénán at o shomá Shabbatay róchá, wati mardénchokkán sonnata kanét. ²³ Nun agan pa Mussáay Sharyatay napróshagá shomá Shabbatay róchá mardénchokkán sonnata kanét, chiá mani sará zahr geptagét, ke Shabbatay

§ 6:64 6:64 Dróhag, bezán pa repk rad dayag, Arabi o Pársiá “khiánat”. * 6:65 6:65 Albat, báyard ent bezánén Hodáay wáhag esh ent ke sajjahén mardom Issáay kerrá byáyant. Bechár: Pa Timutúsá Pulosay awali kágad, bahr 2, band 4. * 7:2 7:2 Kápár, kápar, kapar.

róchá yak mardomé pa sarjami drahbakshion kortag? ²⁴ Záherá machárét o shawr maborrét, wati hokm o shawrán pa ensáp bekanét.”

Báren, Issá hamá Masih ent?

²⁵ Gorhá Urshalimay lahtén mardom gwashagá at: “É hamá naent ke áiy koshtagay randá ant? ²⁶ Bechárét, tachkátachk o sarzáherá habar kanagá ent o áiy heccha nagwashant, baren rájay sarók deljam butagant ke é hamá wádah dátagen Masih ent? ²⁷ Má zánén ke é mard cha kojám hand o damagá ent, bale wahdé Masih jáha jant, hechkasa nazánt á cha kojá kayt.” ²⁸ Paméshká, wahdé Issáyá mazanén parasteshgáhay tahá sabaka dát, gón borzén tawaré gwashti: “Shomá maná pajjáha kárét o zánét ke cha kojá án, bale man watsar nayátkagan, mani rah dayók hamá rástén Hodá ent o shomá áiy nazánét. ²⁹ Man áiy zánán, chiá ke cha áiy némagá átkagan o hamáiy maná ráh dátag.” ³⁰ Hamé wahdá, áyán lóthet Issáyá dazgir bekanant, bale hechkasá áiy némagá dast nashahárt, parchá ke angat áiy wahd narasetagat. ³¹ Bale bázénéá áiy sará imán áwort o gwasht: “Wahdé Masih jáha jant, cha é mardá géshterén mójezah o ajabbatén neshánia kárit?”

Issáy bandi kanagay kóshesh

³² Á gapp o habar ke mardomán chérokái Issáy bárawá gwashtant, Parisián eshkotant. Gorhá mazanén dini péshwá o Parisián pa Issáy dazgir kanagá, parasteshgáhay sepáhig rawán dátant. ³³ Á wahdi Issáyá gwasht: “Man pa yak kammokén wahdéá shomay nyámá án o randá wati rah dayókay kerrá rawán. ³⁴ Shomá mani shóházá gardét, bale maná wadi korta nakanét o á jáhá ke mana rawán, shomá átka nakanét.” ³⁵ Gorhá Yahudián gón yakdegará gwasht: “Kojá rawaga lóthit ke má áiy dar gétka nakanén. Baren, hamá Yahudiáni kerrá rawt, ke Yunániáni nyámá sheng o sháng ant o Yunánián ham sabaka dant?

³⁶ É habar ke á gwasht: ‘Shomá mani shóházá gardét, bale maná wadi korta nakanét’ o ‘á jáhá ke mana rawán shomá átka nakanét,’ áiy é habaray maksad chi ent?”

Zendáp

³⁷ Aiday áheri o masterén róchá, Issá óstát o pa borztawári gwashti: “Agan kasé tonnig ent, mani kerrá byayt o áp benóshit. ³⁸ Hamá dhawlá ke Hodáay Pákén Ketába gwasht, harkas ke mani sará báwar bekant, shahjóáni rawánén zendáp cha áiy daruná rombit o tachána bit.” ³⁹ É habar áiy Hodáay Pákén Ruhay bárawá gwashtant ke báyad ent áiy báwarmandán dayag bebit. Bale Issá angat pa shán o shawkat narasetagat, paméshká taningah Pákén Ruh bakshag nabutagat.

Mardománi nátepáki

⁴⁰ Gón é habaráni eshkonagá, lahtén mardom gwashagá at: “Pa del, é mard hamá wádah dátagen nabi ent.” ⁴¹ Dega lahtén gwashagá at: “É Masih ent.” Bázénéá chosh ham gwasht: “Masih cha Jalilá jáha jant? ⁴² Záná, Pákén Ketába nagwashit ke Masih báyad ent cha Dáuday nasl o padréchá bebit o cha áiy shahr, Bayt-Lahemá, byayt?”† ⁴³ Hamé dábá mardománi nyámá nátepákié kapt. ⁴⁴ Lahténá á dazgir kanag lóthet, bale hechkasá áiy némagá dast nashahárt.

Yahudi sarókáni nábáwari

⁴⁵ Randá, parasteshgáhay sepáhig per tarretant o mazanén dini péshwá o Parisiáni kerrá átkant. Áyán cha sepáhigán jost kort: “Shomá chiá Issá gón wat nayáwortag?” ⁴⁶ Sepáhigán gwasht: “Tán é wahdi hechkasá é marday dhawlá habar nakortag.” ⁴⁷ Parisián gwasht: “Shomá ham gomráh butagét? ⁴⁸ Cha kawmay sarók o Parisián yakkéá áiy sará báwar kortag? ⁴⁹ Bale anchosh ent, mardománi á romb ke cha Sharyatá násarpad ent, nálat butagéné.” ⁵⁰ Nikudimusá, ke wat cha Parisián yakké at o péshá Issáy kerrá átkagat, gwasht:

† 7:42 7:42 Samuil Dádgaray Domi Ketáb 7:12 o rand; Miká Nabiay Ketáb 5:2.

51 “Bárén, Sharyat márâ ejázata dant ke kaséay habaráni eshkonag o káráni zánagá pésar, áia mayárig bekanén?”

52 Áiay passawá gwashtesh: “Taw ham cha Jalilay mardomán ay? Wat patth o pól kan o bechár, hechbar nabié cha Jalilá jáha najant.” 53 Randá, á sajjahén wati lógán shotant.‡

8

Zenahkárén janénéay bakshag

1 Bale Issá Zaytunay kóhá shot. 2 É dega sabáhá, padá mazanén parasteshgáhá átk. Mardom áiay chapp o chágerdá mocch butant. Issá nesht o áyáni sabak dayagá goláesh but. 3 Hamé wahdá Sharyatay zánóger* o Parisián, janéné mardománi nyámá áwort ke zenáay wahdá gerag butagat. 4 Gón Issáyá gwashtesh: “Oo ostád! É janén zenáay sará gerag butag. 5 Sharyatay tahá, Mussáyá márâ hokm dáttag ke é paymén janén báyard ent sengsár kanag bebant.† Bale taw ché gwashay?” 6 Áyán lóthet Issá chizzé begwashit tán áia dámá dawr bedayant o mayárig bekanant, bale Issá nesht o gón lankoká zeminay sará chizzé nebisagá lagget. 7 Gón kast o kénagé lóthetesh ke á passaw bedant. Gorhá Issáyá wati sar borz kort o gwashti: “Agan áia sengsár kanaga lóthét, awali sengá báyard ent hamá bejant ke áia wat hech gonáh nakortag.” 8 Padá nesht o zeminay sará chizzé nebisagá goláesh but. 9 Gón é habaráni eshkonagá, kawmay péshwá, awalá pirén o randá sajjahén, dar kapt o shotant. Tahná Issá o hamá janén pasht kaptant. 10 Nun Issá óshtát o gón janená gwashti: “Oo bánok! Mardom kojá shotant? Pa tai mayárig kanagá yakké ham namant?” 11 Janená gwasht: “Na wájah! Kass namant.” Issáyá gwasht: “Man ham tará mayáriga nakanán, be-raw, bale dega baré gonáh makan.”

Issá jahánay rozhn ent

12 Issáyá padá gón mardomán gwasht: “Man jahánay rozhn o nur án. Kasé ke mani randgiriá kant, tahárokíá gesar o sargardána nabit, zenday rozhnáiy wáhonda bit.” 13 Parisián gón áia gwasht: “Taw wati bárawá wat sháhedia dayay, gorhá tai sháhedia arzesh o ehtebáré nést.” 14 Issáyá áyáni passawá gwasht: “Man pa wati jendá toré wat sháhedi bedayán, mani sháhedia ehtebár hast, chiá ke mana zánán cha kojá átkagán o kojá rawán, bale shomá nazánét man cha kojá átkagán o kojá rawán. 15 Shomá gón ensáni chammé chárét o shawr o hokma borret. Bale man hechkaséay bárawá shawra naborrán. 16 Agan shawré ham beborrán, mani hokm o shawr barhakkén shawré bit, chiá ke é káray tahá tahná naán, hamá Pet ke maná ráhi dáttag gón man hamráh ent. 17 Shomay Sharyatá é ham nebisag butag ke do mardomay gwáhiá ehtebár hast.‡ 18 Yakké mani jend ent ke pa wat sháhedia dayán, domi hamá Pet ent ke maná ráhi dáttag.” 19 Áyán gwasht: “Tai pet kojá ent?” Issáyá passaw dát: “Shomá na maná zánét o na mani Petá, agan shomá maná bezántén, mani Petó ham zántagat.” 20 Issáyá é habar hamá wahdá kortant ke mazanén parasteshgáhá, hayráti zarráni pétiay§ nazziká, dars o sabak dayagá at. Kasséa pa áiay dazgir kanagá dast nashahárt, chiá ke angat áiay wahd narasetagat.

Á jáhá ke mana rawán, shomá átka nakanét

21 Padá Issáyá gón áyán gwasht: “Mana rawán o shomá mani shóházá gardét, bale wati gonáháni tahá merét o á jáhá ke mana rawán, shomá átka nakanét.” 22 Yahudi gón yakdomiá gwashagá laggetant: “Wahdé gwashit: ‘Á jáhá ke mana rawán shomá átka nakanét,’ cha eshiá áiay maksad chi ent? Balkén lóthit watá bekoshit?” 23 Issáyá gón áyán gwasht: “Shomá cha é jahli jaháná ét o man cha borzádi jaháná, shomá cha é donyáyá ét

‡ 7:53 7:53 Lahtén kwahnén daznebeshtá, bahr 7:53 beger tán 8:11 nést. * 8:3 8:3 Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáyay Sharyatay zántkár. † 8:5 8:5 Láwián 20:10; Sharyatay Domi Rahband 22:22. ‡ 8:17 8:17 Sharyatay Domi Rahband 19:15. Yuhanná 5:31 o rand ham é habaray bárawá ent. § 8:20 8:20 Péti, bezán sanduk.

o man cha é donyáyá naán. ²⁴ Paméshká shomará gwashán ke wati gonáháni tahá merét. Agan imán mayárét *Man Hamá Án* ke gwashán, wati gonáháni tahá merét.” ²⁵ Áyán jost kort: “Taw kay ay?” Issáyá passaw dát: “Man hamá án ke cha péshá ham shomará gwashton. ²⁶ Maná shomay bárawá bázén chizzé pa gwashag o shawr borragá* hastent, bale mani rah dayók hamá rástén ent o man har chizzé ke cha áia eshкотag pa jahána darshána kanán.” ²⁷ Áyán nazánt Petay bárawá habar kanagá ent. ²⁸ Paméshká Issáyá gwasht: “Wahdé shomá Ensánay Chokk cha zeminá chest kort, gorhá zánét ke *Man Hamá Án* o watsar káré nakanán, hamá dhawlá ke Petá sój dáttag, hamá dhawlá habara kanán. ²⁹ Mani rah dayók gón man ent, áia maná tahná o éwak naeshtag, chiá ke man modám hamá kárána kanán ke áia gal o shádána kanant.” ³⁰ Cha é habaráni eshkonagá, bázénéá Issáyá sará báwar kort.

Golámi o ázáti

³¹ Randá, Issáyá gón hamá Yahudián ke áia sará báwarmand butagatant, gwasht: “Agan mani habaráni sará bóshtét, pa del mani morid ét. ³² Á wahdi rástia zánét o rásti shomará ázáta kant.” ³³ Áyán gwasht: “Má Ebráhémay awlád én o hechbar kaséay golám nabutagén. Gorhá taw chóna gwashay ke ‘shomá ázáta bét?’” ³⁴ Issáyá gwasht: “Báwar kanét, á kas ke gonáha kant, gonáhay bandig o golám ent o ³⁵ golám dáemá wájahay lógá namánit, bale chokk dáemá mánit. ³⁶ Gorhá, agan Chokk shomará ázát bekant pa rásti o pakká ázáta bét. ³⁷ Zánán ke shomá Ebráhémay awlád ét, bale paméshká ke mani sabakán shomay delá jágah nést, mani koshagay randá ét. ³⁸ Man hamá chizzáni bárawá gappa kanán ke wati Petay bargáhá distagant o shomá hamá chizzáni sará kára kanét ke cha wati petá sabak geptagant.”

³⁹ Áyán darráent: “May pet Ebráhém ent.” Issáyá gón áyán gwasht: “Agan

shomá Ebráhémay chokk buténét, hamáia y ráhó zortagat. ⁴⁰ Shomá zánét, man hamá rásti ke cha Hodáyá eshкотag gón shomá gwasht. Bale angat mani koshagay randá ét. Ebráhémá choshén kár nakortagat. ⁴¹ Shomá wati petay kárán barjáha dárét.” Áyán gwasht: “Má bépet o kihorr naén, mára yak peté hast, á ham Hodáay jend ent.” ⁴² Issáyá gwasht: “Agan Hodá shomay pet butén, shomá maná ham dóst dáshtagat, chiá ke man cha hamáia y némagá átkagán o shomay nyámá án. Man watsar nayátkagán, hamáia maná dém dáttag. ⁴³ Pa ché mani habarán sarkecha nawarét? Paméshká ke shomará é habaráni eshkonagay twán nést. ⁴⁴ Shomá wati pet, bezán eblisay chokk ét o hamáia y morád o wáhagáni sará kár kanaga lóthét. Á cha bon o béhá hónigé o cha rástia dur o zebahr† ent, chiá ke áia hech rásti mán nést. Wahdé dróga bandit, wati bon o béhá rawt, chiá ke drógbandé o sajjahén drógáni pet ent. ⁴⁵ Bale paméshká mani sará báwara nakanét ke rástia gón shomá gwashán. ⁴⁶ Cha shomá kay maná gonáhe per basta kant? Gorhá, agan man rásténa gwashán, pa ché báwara nakanét? ⁴⁷ Á kas ke Hodái ent, Hodáay habará gósha dárit. Shomá Hodáay habará gósha nadárét, chiá ke Hodái naét.”

Issá o Ebráhém

⁴⁸ Yahudián áia y passawá darráent: “Má nagwasht ke taw cha Sámerián ay o tará jenn per ent?” ⁴⁹ Issáyá gwasht: “Maná jenn per nést, wati Petá báz ez-zata dayán, bale shomá maná béezzata kanét. ⁵⁰ Man pa wat mazania nalóthán, á degaré ke maná sharap o mazania dant o wat dádrasia kant. ⁵¹ Allam bezánét agan kasé mani habará begipt, hechbara namerit.” ⁵² Yahudián gón áia gwasht: “Nun mára báwar ent ke tará jenn per. Ebráhém o sajjahén nabi mortant, bale taw gwashay: ‘Harkas mani habará bezu-rit hechbara namerit.’” ⁵³ Záná, taw cha may pet Ebráhémá master ay? Á mort

* 8:26 8:26 Shawr borrag, bezán paysalah kanag. † 8:44 8:44 Zebahr, bezán bébahr.

o sajjahén nabi ham mortant. Taw kay ay?" ⁵⁴ Issáyá passaw dát: "Agan man watá wat satá bedayán, é satáyá arzeshé nést, é mani Pet ent ke maná mazani o shawkata bakshit, hamá ke shomá áiá wati Hodá zánét. ⁵⁵ Angat áiá nazánét o pajjáha nayárét, bale man áiá zánán. Agan begwashán ke áiá nazánán, shomay dhawlá drógbanda bán, bale man áiá zánán o har chizzé ke á gwashit mana kanán. ⁵⁶ Shomay pet Ebráhém, pa hamé ométá gal o shádán at ke mani róchá begendit. Áiá dist o delshát but." ⁵⁷ Yahudián gwasht: "Tará angat panjáh sál ham nabit, gorhá chón taw Ebráhém distag?" ⁵⁸ Issáyá gwasht: "Báwar kanét, *Man Hamá Án* ke cha Ebráhémá pésar butagán o hastán." ⁵⁹ Áyán pa Issáay janagá seng o dhók chet, bale á cha mardománi chammá dur o andém but, mazanén parasteshgáhi esht o shot.

9

Pédáeshi kóréay drahbakshi

¹ Cha ráhéá gwazán, Issáyá yak pédáeshi kóre* dist. ² Moridán cha áiá jost kort: "Oo ostád! É mard chiá kór pédá butag? Wat gonahkár ent yá áiay pet o mát?" ³ Issáyá passaw dát: "Na áiay jend gonahkár ent, na pet o mát. Paméshká é dhawlá but ke Hodáay kár o zóráki gón áiá paddar o záher bebit. ⁴ Tánke róch ent, báyad wati rah dayókay kárán sarjam bekanén, shap ke bit gorhá kass káré korta nakant. ⁵ Man, tán wahdé ke jaháná án, jahánay rozhnái án." ⁶ Wahdé chosh gwashti, lebzi zeminá dawr dát o cha lebzá geli addh kort, kóray chammán per mosht o ⁷ gwashti: "Beraw, wati chammán Siluháay taláwagá beshód." (Siluháay máná "dém dátagen" ent.) Gorhá á shot, chammi shoshtant, biná but o átk.

⁸ Randá, hamsáheg o é dega mardom ke á mardesh cha pendhógeriay róchán pajjáh áwortagat, gwashagá laggetant: "É hamá naent ke neshtagat o pendhagá at?" ⁹ Lahténá gwasht: "Hamá ent."

Dega lahténá gwasht: "Áiay hamrang o hamdróshom ent." Á wat gwashagá at: "Man hamá mardom án." ¹⁰ Jostá atant: "Gorhá tai chamm chón biná butant?" ¹¹ Gwashti: "Hamá mard ke námi Issá ent, áiá gel tarr kort, mani chammán per mosht o gwashti ke Siluháay taláwagá berawán o chammán beshódán. Man chamm shoshtant o biná bután." ¹² Gwashtesh: "Á mard kojá ent?" Gwashti: "Mana nazánán."

Pédáeshi kór o Parisiáni jost o pors

¹³ Hamá mard ke pésar kór at Parisiáni kerrá bortesh. ¹⁴ Shabbatay róch at ke Issáyá gel jórhéntagat o áiay chamm biná kortagatant. ¹⁵ Nun Parisi ham cha áiá jostá atant: "Taw chón biná butay?" Mardá gwasht: "Áiá mani chamm gel per moshtant, man shoshtant o nun gendagá án." ¹⁶ Lahtén Parisiá gwasht: "É mard cha Hodáay némagá nayátkag, parchá ke Shabbatay rahbanday sará kára nakant." Dega lahténá gwasht: "Gonahkárén mardomé chón é dhawlén ajabbatén nesháni pesh dáshta kant?" Á watmánwat kassh o chilléa kaptant. ¹⁷ Padá cha hamá mardá jostesh kort ke pésar kór at: "É tai chamm atant ke áiá biná kortant, nun taw áiay bárawá ché gwashay?" Gwashti: "Nabié."

¹⁸ Yahudián báwar nakort ke á mard kór butag o annun biná ent, paméshká áiay pet o mátesh áwortant. ¹⁹ Cha áyán jostesh kort: "É mard shomay chokk ent, hamá ke shomá gwashét pédáeshi kóre at? Gorhá nun chóna gendit?" ²⁰ Pet o mátá áyáni passawá gwasht: "Má zánén ke may chokk ent o kór pédá butag. ²¹ Bale nazánén nun chóna gendit o kayá biná kortag. Cha áiay jendá jost begerét, rostag o tamánén mardé, wati habará wata kant." ²² Áiay pet o mátá cha Yahudián torset, paméshká é dhawlá passawesh dát. Parchá ke Yahudián cha péshá shawr kortagat, harkas be-mannit ke Issá Masih ent, áiá cha kanisah o parasteshgáhan dara kanant. ²³ Paméshká á marday pet o mátá gwasht

* 9:1 9:1 Pédáeshi kór, bezán mádarzádén kór.

ke “cha áia jost begerét, á wat rostag o tamánén mardé.”

²⁴ Domi randá, á mard ke pésará kór butagat padá áwort o gwashtesh: “Pa Hodáay námá sawgend bwar ke rásta gwashay, má zánén ke é mard, Issá, gonahkáré.” ²⁵ Áia gwasht: “É mard gonahkáré yá na, mana nazánán, tahná yak chizzé zánán, ke man kór butagán o nun biná án.” ²⁶ Áyán jost kort: “Gón taw ché korti? Chón tai chammi biná kortant?” ²⁷ Passawi dát: “Man annun gón shomá gwasht, shomá gósh nadásht, pa ché lóthét padá beshkonét? Záná, shomá ham lóthét áia morid bebét?” ²⁸ Gorhá á biná butagén mardesh zá o zakat kort o gwashtesh: “Taw wat áia morid ay, má Mussáay morid én. ²⁹ Má zánén ke Hodáyá gón Mussáyá habar kortag, bale é marday bárawá nazánén ke cha kojá átkag.” ³⁰ Nun á mardá áyáni passawá gwasht: “É ajabén habaré, áia mani chamm biná kortagant o shomá nazánét á cha kojá átkag! ³¹ Máshomá sajjahéna zánén ke Hodá gonahkáráni dwáyá gósha nadárit, hamáiy dwáyá gósha dárit ke Hodádósté o áia wáhagáni sará kára kant. ³² Cha jahánay jórhénagá beger tán maróchi, eshkonag nabutag ke yakké pédaeshi kóre biná bekant. ³³ Agan é mard cha Hodáay némagá mayátkén, hech choshén kári korta nakort.” ³⁴ Áia passawá gwashtesh: “Taw ke wat gonáhay chokk ay, mára sabaka dayay?” Gorhá á mardesh dar kort.

Kórdelán

³⁵ Wahdé Issáyá eshкот biná butagén mardesh galléntag, á mardi dar gétk o gwashti: “Tará Ensánay Chokkay sará báwar ent?” ³⁶ Mardá darráént: “Oo wájah! Maná begwash, á kay ent ke áia sará báwar bekanán?” ³⁷ Issáyá gwasht: “Taw á distag. Hamá ent ke gón taw habar kanagá ent.” ³⁸ Gwashti: “Oo Hodáwand! Imánon áwort” o Issáay pádán kapt. ³⁹ Gorhá Issáyá gwasht: “Man pa hokm borrag o dádrasiá é

donyáyá átkagán, tánke kór biná bebant o biná kór.” ⁴⁰ Cha Parisián lahtén ke áia chapp o chágerdá atant é gappesh eshкот o gwashtesh: “Tai maksad esh ent ke má kór én?” ⁴¹ Issáyá gwasht: “Agan kór buténét shomára mayaré per néstat, bale paméshká angat mayárig ét ke gwashét: ‘Má biná én.’”

10

Nékén shopánk

¹ “Báwar kanét, agan kasé cha pasáni gwásh o wárhay dapá mapoterit o cha dega némagé kopp bekant, bezán dozz o rahzané. ² Bale á kas ke cha gwáshay dapá rawt, pasáni shopánk ent. ³ Negahpán, gwáshay dapá pa áia pacha kant o pas áia tawára eshkonant. Á wati pasán pa nám gwánk o tawára jant o áyán dhanná bárt. ⁴ Wahdé wati pasán dhanná bárt, wat pésara bit o pas áia randá kapant, chiá ke áia tawára pajjáha kárant. ⁵ Bégánagáni randá nakapant, cha áyána tachant, chiá ke bégánagáni tawára pajjáha nayárant o nazánant.” ⁶ Issáyá, é mesál pa áyán pésh kort, bale mardomán áia maksad sarkech nawárt. ⁷ Gorhá padá gwashti: “Báwar kanét, man pasáni gwáshay dap o darwázag án. ⁸ Á sajjahén ke cha man o pésar átkagant dozz o rahzan atant* o pasán áyáni tawár gósh nadásht. ⁹ Man darwázag án, harkas ke cha mani ráhá begwazit, rakkit. Tóká rawt yá dhanná, pa charágáhé sara bit. ¹⁰ Dozza kayt tán dozzi bekant, bekoshit o tabáh bekant, man átkagán ke mardomán zendmán berasit o sarjamiá áia wáhond bebant.

¹¹ “Man nékén shopánk án, nékén shopánk wati sáhá pa pasán nadra kant. ¹² Bale kasé ke pa mozz kára kant, pasáni wáhond naent. Wahdé gendit ke gork dém pa pasán pédák ent, áyán yalaha kant o tachit. Á wahdi, gork pasáni sará hamlah o orosha† bárt o áyán sheng o shánga kant. ¹³ Á tachit, chiá ke pa mozz kára kant, pasáni hayáldáriá nakant.

* **10:8** 10:8 Issáay maksad hamá dagábázén sarók atant ke mardomána répénant. † **10:12** 10:12 Orosh, bezán hamlah.

14 “Man nékén shopánk án, man wati pasán jáha kárán o á ham maná zánant, 15 hamá dhawlá ke Pet maná zánt o man Petá zánán. Man wati sáhá pa pasán nadra kanán. 16 Maná dega pas ham hast, ke cha é ramagá naant,‡ báyard ent áyán ham byarán. Á mani tawará eshkonant o yak ramag o yak shopánka bant. 17 Pet maná dósta dárit, chiá ke man wati sáhá nadra kanán ke padá wati ján o zenday wáhond bebán. 18 Hechkas mani sáhá cha man gepta nakant, man gón wati hobb o wáhagá áia nadra kanán. Maná wati sáhay dayagay ehtiár watá gón ent o padá áiy per tarrénagay master ham wat án. É hokm, maná Petá dátag.”

19 É habaráni bárawá, padá Yahudiáni nyámá nátepáki kapt. 20 Bázéné gwashagá at: “Áia jenné per, ganóké, pa ché áiy habarán gósha dárét.” 21 Á dega gwashagá atant: “Kaséa ke jenn per ent, é dhawlén gapp jata nakant. Jenn kórán biná korta kant?”

Yahudi Issáyá namannant

22 Wahdé Urshalimá, mazanén parasteshgáhay shosht o shód o wapkay§ aid átk, zemestán at. 23 Issáyá mazanén parasteshgáhá, Solaymánay péshjáhá* kadama jat. 24 Yahudi áiy chapp o chágerdá mocch but o gwashagá atant: “Tán kadén mára é dhawlá shakkay tahá dáray? Agan taw Masih ay, rást o pakká begwash.” 25 Issáyá gwasht: “Man shomára gwashtag, bale bawara nakanét. Á kárán ke man cha Petay némagá kanán wat pa man gwáhia dayant. 26 Bale shomá ke mani pas naét, bawara nakanét. 27 Mani pas mani tawará eshkonant, man áyán jáha kárán o mani randgiriá kanant. 28 Man áyán namiránén zenda bakshán o á hechbara namerant. Kass áyán cha man pach gepta nakant. 29 Hamá Pet, ke é maná bakshetaganti, cha sajjahénán master ent o hechkas áyán cha mani

Petay dastá pach gepta nakant. 30 Man o mani Pet yakk én.”

31 Padá Yahudián dhók chet ke áia sengsár bekanant. 32 Issáyá gón áyán gwasht: “Man cha Petay némagá bázén nékén karé kortag, pa kojám kára maná sengsára kanét?” 33 Yahudián darráent: “Pa nékén karéa tará sengsára nakanén, pa tai koprán é kára kanén. Taw bani adamé ay bale gwashay: ‘Man Hodá án.’ ” 34 Issáyá gwasht: “Shomay Sharyatá nayátkag ke Hodáyá gwashtag: ‘Shomá cha hamá shawr borrokén†hodáyán ét’?‡ 35 Agan á mardom ke Hodáyay habar pa áyán rasetag, ‘hodá’ gwashag butagant o zánén ke Hodáyay Pákén Ketáb hechbara nakapit o nákára nabit, 36 gorhá maná ke Petá gechén kortag o é jaháná rawán dátag, chón kopray bohtámá§ janét? Á ham tahná pa é habará ke man gwashtag: ‘Hodáyay Chokk án.’ 37 Agan man wati Petay kárán makanán, pa man imán mayáret. 38 Bale agan áyáni sará kára kanán, toré agan pa man imán mayáret, pa mani kárán imán byáret. Á wahdi, sarkecha warét ke Pet mani jesm o jáná ent o man áiy arwáh o jabiná.” 39 Gorhá lóthetesh padá áia dazgir bekanant, bale Issá cha áyáni dazrasá dur but.

40 Randá cha Ordonay kawrá gwast o hamá jágahá shot o mant ke pésará Yahyáyá ódá pákshódi dátagat. 41 Bázén mardomé áiy kerrá átk o gwashtesh: “Yahyáyá hech mójezah o ajabbatén nesháni pésh nadásht, bale é marday bárawá har chizzé ke gwashti rást ent.” 42 Ódá bázén mardoméá Issáyay sará imán áwort.

11

Ilázaray mark

1 Bayt-Anyáy métagá, Ilázar námén mardé nájórh at. Bayt-Anyá, Maryam o áiy gohár Martáyay métag at. 2 Maryam hamá at ke Hodáwandén Issáyay pádi atr

‡ 10:16 10:16 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “cha é gwáshá naant”. § 10:22 10:22 Wapk, bezán chizzé ke pa Hodáyá gishshénaga bit. * 10:23 10:23 Péshjáhá, bezán péshgáh, lógay chárdiwál, sahn. † 10:34 10:34 Shawr borrok, bezán paysalah kanók. ‡ 10:34 10:34 Zabur 82:6. É habaray máná esh ent ke Hodái shawr borragay ehtiár mardomán dayag butag. § 10:36 10:36 Bohtám, bezán malámat, tohmat.

per moshtant o gón wati mudán hoshki kortant, annun áiy brát Ilázar nájórh at. ³ Áiy gohárán pa Issáyá kolaw kort: “Oo Hodáwand! Tai dóst nádráh ent.” ⁴ Wahdé Issáyá é habar eshkot gwashti: “É nádráhi áia dém pa marká nabárt, pa Hodáay shán o shawkatá yak neshánié bit, tánke Hodáay Chokk ham cha é ráhá pa mazani o shawkat berasit.” ⁵ Issáyá, Martá o áiy gohár o Ilázar dósta butant.

⁶ Wahdé cha Ilázaray nájórhia sahig but, dega do róch hamá jáhá ke dáshtagati mahtal but. ⁷ Gorhá gón moridán gwashti: “Byáét padá dém pa Yahudiahá berawén.” ⁸ Moridán gwasht: “Oo ostád! É habará dér nagwastag ke Yahudián lóthet tará sengsár bekanant. Padá hamódá rawaga lóthay?” ⁹ Issáyá passaw dát: “Róchay rozhnái dwázdah sáhat naent? Kasé ke róchá ráha rawt nalakoshit o thagala nawárt, chiá ke jahánay rozhnáia gendit. ¹⁰ Bale agan kasé shapá ráh berawt lakoshit, chiá ke áia hech rozhnáie démá nést.” ¹¹ É habarán o rand, Issáyá gwasht: “May dóstén Ilázar waptag, bale mana rawán o áia páda kanán.” ¹² Moridán gwasht: “Oo Hodáwand! Agan wáb ent, allamá dráha bit.” ¹³ Issáyá áiy markay bárawá habar kort, bale áyán hayál kort ke Ilázar anchosh waptag o wáb ent. ¹⁴ Á wahdi Issáyá sarkech dátant ke “Ilázar mortag. ¹⁵ Nun pa shomaygi shádmán án ke ódá nabutagán. Pa ché ke nun báwar korta kanét. Byáét, áiy gwará rawén.” ¹⁶ Tumá ke áesh “Járhó”^{*} náméntagat, gón á dega moridán gwashti: “Byáét, má ham berawén o gón áia hór bemerén.”

Issá zendmán o áherat ent

¹⁷ Wahdé Issá ódá átk o raset, sahig but chár róch ent ke Ilázar kabr kanag butag. ¹⁸ Bayt-Anyá tán Urshalimá, kesás say kilumitar† ent. ¹⁹ Bázén Yahudié, Martá o Maryamay kerrá pa áyáni brátay porsá átkagat. ²⁰ Wahdé Martá sahig but ke Issá pédák ent, áiy péshwázia shot, bale Maryam mant. ²¹ Martáyá gón

Issáyá gwasht: “Oo Hodáwand! Agan taw edá buténay, mani brát namortagat. ²² Bale angata zánán, har chizz ke taw cha Hodáyá belóthay tará dant.” ²³ Issáyá gwasht: “Tai brát padá zendaga bit.” ²⁴ Martáyá gwasht: “Mana zánán ke áherzamáná zendaga bit.” ²⁵ Issáyá gwasht: “Man zendmán o áherat án. Agan kasé mani sará imán byárit toré bemerit, padá ham zendaga bit. ²⁶ Harkas ke zendag ent o mani sará báwara kant, hechbara namerit. É habará báwara kanay?” ²⁷ Martáyá gwasht: “Haw mani Hodáwand! Maná báwar ent ke taw Masih ay, Hodáay hamá Chokk ay ke báyad ent é jaháná byayt.”

Issáay gréwag

²⁸ Cha é gappáni gwashagá o rand, Martá shot wati gohár Maryami tawár kort o pa halwaté gwashti: “Ostád átkag o tará lóthit.” ²⁹ Wahdé Maryamá é eshkot, hamá damáná chest but o Issáay kerrá shot. ³⁰ Issá angat á métagá narasetagat o hamódá at ke Martá áiy gendagá shotagat. ³¹ Hamá Yahudi ke Maryamay lógá atant o áia tasallá dayagá atant, wahdé distesh ke á pa eshtápi pád átkag o cha lógá dar áyagá ent, áiy randá kaptant. Gón wat gwashtesh: “Balkén pa gréwagá kabray sará rawt.”

³² Bale Maryam hamódá shot o sar but ke Issá ódá at o á disti. Nun Issáay pádán kapt o gwashti: “Oo Hodáwand! Agan taw edá buténay, mani brát namortagat.” ³³ Wahdé Issáyá Maryam gón á Yahudián ke áiy hamráh atant gréwán dist, cha delá áhé kasshet o sakk padard but. ³⁴ Gwashti: “Shomá Ilázar kojá kabr kortag?” Gwashtesh: “Oo Hodáwand! Byá o bechár.” ³⁵ Cha Issáay chammán ars retkant. ³⁶ Yahudi gwashagá atant: “Bechárét chenkadar dósti butag.” ³⁷ Cha áyán lahténá gwasht: “É mard ke kóray chammi biná kortant, Ilázari cha marká rakként nakort?”

Ilázaray zendag bayag

* **11:16** 11:16 Bezán Tumáyá járhé butag. † **11:18** 11:18 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “pánzdah stádios”. Yak stádios 190 mitaray kesásá ent.

11:18 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “pánzdah

³⁸ Randá, Issá anchosh ke cha delá áh kasshagá at, kabray sará átk. Kabr, yak gáre at ke dhóké áiy dapá ér at. ³⁹ Issáyá gwasht: “Dhóká dur kanét.” Ilázaray gohár Martáyá gwasht: “Oo wájah! Áiy marká chár róch gwastag o bóa kant.” ⁴⁰ Issáyá passaw dát: “Man nagwasht agan tará imán bebit, Hodáay shán o shawkatá genday?” ⁴¹ Gorhá dhókesh cha kabray dapá dur kort, Issáyá ásmánay némagá cháret o gwashti: “Oo Pet! Tai shográ gerán ke mani habaret eshкот. ⁴² Man zánt ke taw modám mani habará gósha dáray, bale é habaron pa á mardomán gwasht ke edá óshtátagent, tán báwar bekanant ke taw maná rawán dáttag.” ⁴³ Cha é habarán o rand, Issáyá gón borzén tawaré gwánk jat: “Ilázar! Dar kap.” ⁴⁴ Hamá mordag, ke dast o pádi kaponá atant o démi dazmáléa póshetaget, dhanná dar átk. Issáyá gwasht: “Áiá pach kanét, belléti ke rawt.”

Issáy kóshay mandr o pandal

⁴⁵ Maryamay gwará átkagén bázén Yahudián, wahdé Issáy é kár dist, áiy sará imánesh áwort. ⁴⁶ Bale lahtén, Parisiáni kerrá shot o Issáy kortagén káray hálesh bort o sar kort. ⁴⁷ Mazanén dini péshwá o Parisián wati sarókáni diwánay básk lóthetant o gwashtesh: “Má ché kanagá én? É mard bázén mójezah o ajabbatén nesháni pésh dáragá ent. ⁴⁸ Agan áiá hamé dhawlá yalah bedayén, sajjahén áiy sará báwara kanant, á wahdi Rumia káyant o may kawm o mazanén parasteshgáhá gerant.” ⁴⁹ Cha áyán, Kiápá námén mardéa, ke á sálá masterén dini péshwá at, gwasht: “Shomá cha bon o béhá chizzé nazánét. ⁵⁰ Nazánét ke pa shomá, sarjamén kawmay tabáhiay badalá, shar-ter hamesh ent ke kawmay jáhá yak mardomé bemerit.” ⁵¹ É gapp, áiá watsar nagwasht, chiá ke á sálá, Kiápá masterén dini péshwá at, áiá péshgói kort ke Issá báyard ent pa kawmá bemerit, ⁵² tahná pa á kawmá na, pa Hodáay

sajjahén sheng o shángén chokkán tán áyán yakjáh o yakráh bekant. ⁵³ Cha á róchá o rand, áiy koshtagay band o bastesh bongéj kort. ⁵⁴ Cha ed o rand, dega baré Issáyá watá Yahudiáni nyámá záher nakort. Gyábánay nazziká, Epráim námén shahréa, gón wati moridán shot o nesht.

⁵⁵ Yahudiáni Sargwazay aid nazzik at o bázén mardomé cha mol kay sajjahén hand o damagán, Urshalimá átkagat ke cha aidá pésar pákizagiay rasmán purah bekanant. ⁵⁶ Á Issáy jost o porsá atant o mazanén parasteshgáhá gón yakdegará gwashagá atant: “Báren, é aidá nayayt? Shomá ché gwashét?” ⁵⁷ Bale mazanén dini péshwáyán o Parisián hokm kortagat, harkasé ke bezánt Issá kojá ent, hál bedant tán áiá dazgir bekanant.

12

Maryam Issáy pádán charpa kant (Mattá 26:6-13; Markás 14:3-9)

¹ Cha Sargwazay aidá shash róch pésar, Issá Bayt-Anyáyá shot ke Ilázaray lóg hamódá at, hamá Ilázar ke cha mordagán zendag kortagati. ² Áyán, pa Issáyá shámé jórh kortagat, Martáyá hezmata kort o Ilázar gón mehmánán Issáy kashá parzónagay* sará neshtaget. ³ Á wahdi, Maryamá ném táséay kesásá,† sombolay‡ gehter o gránbaháén atr áwort, Issáy pádán per mosht o pád gón wati mud o malgórán hoshk kortant. Atray wasshén bó, á lógay har kondhá tálán but.

⁴ Hamé wahdá Yahudá Eskaryutiá, ke cha Issáy moridán at o pa hamé zuttán, Issái dróhagi o dozhmenáni dastá dayagi at, gwasht: ⁵ “Parchá é atr pa sésad dinará bahá nabut o zarr; garib o nézgárán dayag nabutant?” ⁶ Áiá é habar pa bazzagén mardománi gamwáriá nagwasht, paméshká gwashti ke á wat Issáy rombáy kelitdár§ at o dozzé at. Áiá harwahd cha zaturagá chizzé pa wata zort. ⁷ Issáyá gwasht: “Maryamay kára kár madaréti, áiá é rógen pa mani kabr

* **12:2** 12:2 Parzónag, bezán soprah. † **12:3** 12:3 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “yak litrá”, bezán kesás sésad gerám. ‡ **12:3** 12:3 Sombol, washbóén gol o pollé. § **12:6** 12:6 Kelitdár, bezán hazánagay hesábdár o sambálók.

kanagay tayáriá ér kortagant. ⁸ Garib o nézgar modám shomay kerrá hast, bale man harwahd gón shomá gón naán.”
⁹ Cha Yahudián bázénéá, wahdé eshkot ke Issá ódá ent, tahná Issáay didará nayátkant, Ilázaray gendagá ham átkant ke zendag butagat. ¹⁰ Paméshká mazanén dini péshwáyán Ilázaray kóshay shawr ham borret. ¹¹ Chiá ke áiy sawabá, bázén Yahudié cha áyán per tarretagat o Issáay sará báwarmand butagat.

Pa Issáay wasshátká

(Mattá 21:1-11; Markás 11:1-11; Luká 19:28-40)

¹² É dega róchá, mazanén rombé ke pa aidá átkagat, wahdé zántesh Issá Urshalimay ráhá ent, ¹³ gón maccháni sarsabzén piss o takán,* pa Issáay péshwáziá dar átk. Kukkáresha kort:

“Hushiáná,†

Esráilay bádsháhá mobáarak bát ke pa Hodáwanday námá kayt.”‡

¹⁴ Issáyá korragén haré dar gétk o áiy swár but, anchosh ke Hodáay Pákén Ketába gwashit: ¹⁵ “*Oo Sahyunay Jenek! Nun mators. Tai bádsháh korragén haréay poshtá neshtag o pédák ent.*”§
¹⁶ Awalá é chizzáni maksad pa moridán pakká naat, bale randá ke Issá pa wati mazani o shawkatá raset, morid yát o tránagá kaptant ke é chizz áiy bárawá nebisag butagat o mardomán ham gón áiy anchosh kort. ¹⁷ Wahdé Issáyá Ilázar tawár jat o cha kabrá zendag dar áwort, bázéné hamódá at. Áyán pa wati distagén o eshkotagénán sháhedia dát. ¹⁸ Á mazanén romb, pa é háterá Issáay péshwáziá átkagat, ke eshkotagatesh Issáyá é mójezah o ajabbatén nesháni záher kortag. ¹⁹ Parisián gón yakdegará gwasht: “Bechárét, máshomá hecch nakanagá én, sajjahén donyá áiy ráhá ent.”

Gón Issáyá Yunániáni gendok

²⁰ Gón é mardomán ke aiday róchán pa parastesháUrshalimá átkagatant, lahtén Yunáni ham gón at. ²¹ Á Piliposay kerrá átkant. Pilipos Jalilay shahr Bayt-Saydáay mardomé at. Gón áiy gwashtesh: “Wájah! Má lóthén Issáyá begendén.”
²² Pilipos shot o é habari gón Andriásá gwasht. Á doén shotant o Issáesh hál dát.
²³ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Á wahd átkag ke Ensánay Chokk pa wati shán o shawkatá berasit. ²⁴ Allam bezánét, agan gandomay dánag hákay chérá marawt o mamerit, hechbar cha yak dánagéá géshtera nabit, bale agan kall bebit bázén dánagé kárit. ²⁵ Harkasá ke wati zend dóst ent, áiy báhénit o harkas ke é jaháná cha wati zendá sara gwazit, á wati sáh o jáná rakkénit o pa namiránén zendá sara bit. ²⁶ Agan kasé lóthit mani hezmatá bekant, báyad ent mani randgiriá bekant. Har jáh ke man án, mani hezmatkár hamódá gón man ent o agan kasé mani hezmatá kant, mani Pet áiy washnáma kant.

Wati markay bárawá Issáay habar

²⁷ “Annun mani del bétáhir* o jalájósh ent, ché begwashán? Bárén begwashán: ‘Oo mani Pet! Maná cha é sáhatá berakkén?’ Na, habar esh ent ke mani áyagay morád o maksad hamé wahd o damán butag. ²⁸ Oo Pet! Wati námá mazani o shawkat beday.” Hamé wahdá, borzén tawaré cha ásmáná rost ke gwashti: “Shán o mazonion dátag o angat ham dayán.” ²⁹ Rombé mardom ke ódá óshtátagat, gón é tawáray eshkonagá gwashagá laggetant: “Granday tawár at,” á degarána gwasht: “Préshtagéá gón áiy gapp kort.” ³⁰ Issáyá gwasht: “É tawár, pa man na, pa shomaygi átk. ³¹ Annun é jahánay dádrasiay wahd ent o jahánay náláhekén sardár Shaytán, dhanná dar kanaga bit. ³² Wahdé cha zeminá chest kanaga bán, sajjahén mardomán wati némagá kasshán.” ³³ Issáyá é habar pa

* **12:13** 12:13 Tak, bezán macchay tarrén lotth ke piss per enti. † **12:13** 12:13 Hushiáná, bezán “mára annun berakkén”. ‡ **12:13** 12:13 Zabur 118:26. § **12:15** 12:15 Zakaryá Nabiay Ketáb 9:9. Sahyun yak kóhé, ke Urshalimay shahray bonred é kóhay sará ér kanag butag. Sahyunay Jenek, bezán Urshalimay jahmenendén mardom. * **12:27** 12:27 Bétáhir, bezán náarám, békarár.

hamá dhawlén markéa gwasht ke áiy entezár o wadára at.

³⁴ Mardomán darráent: “Sharyata gwashit ke Masih tán abad gón má mánit. Gorhá taw chóna gwashay ke ‘Ensánay Chokk chest kanaga bit’? Ensánay é Chokk kay ent?” ³⁵ Issáyá gwasht: “Tahná yak gwandhén wahdéa rozhnái gón shomá gón ent. Tán wahdé ke é rozhnái gón shomá gón ent, gám janán démá berawét. Chosh mabit ke tahároki shomay sará báládest bebit o shomára prósh bedant. Kasé ke tahárokiá ráha rawt, nazánt kojá rawt. ³⁶ Tánke shomára rozhnái gón ent, rozhnay sará imán byárét ke rozhnáiy chokk bebét.” Issáyá é gwasht o cha áyani nyámá shot o chérandém but.

Yahudiáni nábawari

³⁷ Gón Issáyá é bázén mójezah o ajabatén neshánián, angat ham áyan imán nayáwort, ³⁸ tánke Eshayá nabiy habar purah o sarjam bebit, ke áiyá gwashtagat: “*Oo Hodáwand! May kolaw kayá báwar kortag o Hodáwanday wák o kodrat†pa kayá záher butag?*”‡ ³⁹ Gorhá áyan báwar kort nakort, chiá ke Eshayáyá angat ham gwashtagat:

⁴⁰ “*Áyani chammi kór o deli sakk mohr kortagant tán gón chammán magendant, gón delán sarkech mawarant o dém pa man per matarrant, tánke áyan dráh bekanán.*”§

⁴¹ Eshayáyá Issáyá mazani o shawkat dist, paméshká áiyá bárawá é habari kort. ⁴² Angat ham Yahudiáni bázén sarókán imán áwort. Bale cha hamé torsá ke Parisi áyan cha kanisah o parasteshgáhán dar makanant, námesha nagept. ⁴³ Chiá ke áyan, ensánay dátagén ezzat o satá cha Hodáay dátagén ezzat o satáyá géshter dósta but.

⁴⁴ Gorhá Issáyá gón borzén tawaré gwasht: “Harkas mani sará báwar bekant, na tahná mani sará, mani rah dayókay sará ham báwara kant.

⁴⁵ Harkas maná gendit, mani rah dayóká ham gendit. ⁴⁶ Man é jahánay átkagén rozhnái án, tán harkas ke mani sará báwar bekant, tahárokiá mamánit. ⁴⁷ Bale agan kasé mani habarán beshkont o áyani sará kár makant, angat ham man áiyá bárawá shawr o hokmé naborrán. Chiá ke man pa jahánay mayárig kanagá nayátkagán, pa jahánay rakkénagá átkagán. ⁴⁸ Shawr borróké hast, tán harkas ke maná cha wat besendit o mani habarán mamannit, áiyá mayárig bekant. Mani gwashtagén gapp o habar, jost o porsay róchá áiyá mayáriga kanant. ⁴⁹ Chiá ke man watsar gapp o habar nakortag, hamá Petá ke maná rawán dátag, hokmi kortag ke ché begwashán o chón habar bekanán. ⁵⁰ Zánán ke áiyá hokm o parmán, namiránén zend ent. É chizzán ke mana gwashán, hamá chizz ant ke Petá maná gwashtagant.”

13

Issá moridáni pádána shódit

¹ Sargwazay aidá yak o do róch pasht kaptagat, Issáyá zánt áiyá hamá sáhat o damán átkag ke báyard ent é jahána yalah bedant o Petay kerrá berawt. Áiyá wati morid, é jahána mehr dátagatant o tán wati omray áheri damána, pa del dósta dáshtant.

² Shámay wahd at o Shaytána cha péshá Shamunay chokk, Yahudá Eskaryutiay del áshopéntagat* ke Issáyá bedróhit o dozhmenáni dastá bedant. ³ Issáyá zánt ke Petá sajjahén chizz Chokkay dastá dátagant, Chokk cha Hodáay némagá átkag o hamáiy kerrá rawt. ⁴ Cha parzónagay sará pád átk, kabáhi† kerré esht o lánkigé sréná basti. ⁵ Nun dasshódé zorti, moridáni pádi shosh-tant o gón hamá lánkigá hoshk kortant. ⁶ Wahdé Shamun Petosay bárig raset, áiyá gwasht: “*Oo Hodáwand! Taw mani pádán shódaga lóthay?*” ⁷ Issáyá passaw tarrént: “*Annun taw nazánay man ché kanán, randá sarkecha waray.*” ⁸ Petosá

† 12:38 12:38 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Hodáwanday dast”. ‡ 12:38 12:38 Eshayá Nabiy Ketáb 53:1. § 12:40 12:40 Eshayá Nabiy Ketáb 6:9 o rand. *

† 13:4 13:4 Kabáh, bezán jobbah.

* 13:2 13:2 Áshopénag, bezán pád kanag, tahrik kanag.

gwasht: “Man hechbara naylán taw mani pádán beshóday.” Issáyá gwasht: “Agan tará mashódán,‡ cha man tará hech wandh o bahré narasit.”⁹ Shamun Petrosá gwasht: “Oo wájah! Agan chosh ent, tahná mani pádán na, mani sar o dastán ham beshód.”¹⁰ Issáyá gwasht: “Hamá kasá ke pákshódi kortag, áia abéd cha pádán dega hech shosht o shóday hájat nést. Á sará tán pádá, sapá o sallah ent. Shomá pák ét, bale sajjahén na.”¹¹ Chiá ke Issáyá zánt kay áia dróhit, paméshká gwashti: “Shomay rombaya tahá, sajjahén pák naant.”

¹² Sajjahénáni pádáni shódagá rand, wati kabáhi gwará kort o parzónagay sará nesht o gwashti: “Shomá zánét man pa shomá ché kort?”¹³ Shomá maná ostád o Hodáwanda zánét o tawára kanét o rást ham gwashét, man hamá án.¹⁴ Agan man shomay Hodáwand o ostád án o shomay pádon shoshtagant, shomá ham báyard ent yakdegaray pádán beshódét.¹⁵ Man shomará mesalé pësh kort, tán hamá dhawlá ke man gón shomá kort, shomá ham bekanét.¹⁶ Shomará rásténa gwashán, hech golám cha wati wájahá o hech kásed cha wati rah dayóká master naent.¹⁷ Nun ke shomá eshiá zánét, bahtáwar ét agan kári bebandét.¹⁸ É chizzán ke gwashán pa shomá sajjahénán naant. Á ke man gechén kortagant, áyána zánán o pajjáha karán. Bale Pákén Ketábay é pëshgói báyard ent sarjam bebit, *á kas ke gón man hamkásag at, mani badwáh ent o mani démá óshtátag.*[§]¹⁹ Annun cha é kára pésar shomará gwashán ke wahdé chosha bit, gorhá bezánét ke *Man Hamá Án.*²⁰ Báwar kanét, harkas hamáia ke man rawán dátag wasshátk bekant o sharap bedant, bezán maná sharapi dátag o harkas maná sharap bedant, bezán mani rah dayóki sharap dátag.”

Dazgir bayagay pëshgói
(Mattá 26:20-25; Markás 14:17-21;
Luká 22:21-23)

²¹ Wahdé Issáyá é gwasht, cha ruh o daruná sakk padard but o gón pakkái gwashti: “Báwar kanét, cha shomá yakké maná dróhit o dozhmenáni dastá dant.”²² Moridán nazánt kai bárawá é habará gwashagá ent o gón shakk o shohbah yakdegaresh cháret.²³ Cha moridán yakké ke Issáyá báz dóst at, áia kerrá neshtagat.²⁴ Paméshká Shamun Petrosá hamá morid eshárah kort ke wájahá jost bekant, baren kai bárawá gapp kanagá ent?²⁵ Gorhá á morid nazzik-ter kenzet o cha Issáyá josti kort: “Oo Hodáwand! Á kay ent?”²⁶ Issáyá passaw dát: “Á hamá ent ke man chondhé nán kásagá pera janán o áia dayán.” Gorhá nani per jat o Shamun Eskaryutiay chokk, Yahudáyará dáti.²⁷ Anchosh ke Yahudáyá lonkah dastá kort, Shaytán áia póstá potert. Nun Issáyá gón áia gwasht: “Zutt kan! Har karé ke tará kanagi ent bekan.”²⁸ Bale cha parzónagay saray neshtagén mardomán, hechkasá nazánt ke gón é habará áia maksad chi ent.²⁹ Lahténa gomán kort pa é háterá ke Yahudá zarturagay zemmahwár ent, Issá áia gwashit ke berawt o harché pa aidá pakár ent begipt, yá nézgáran chizzé bedant.³⁰ Anchosh ke Yahudáyá lonkah zort, dhanná dar kapt. Shap at.

Nókén hokm

³¹ Yahudá ke dar kapt, Issáyá gwasht: “Ensánay Chokk pa mazani o shawkat sar but. Hodáyá ham cha áia némagá shawkat raset.”³² Agan Hodáyá cha áia némagá shawkat rasetag, Hodá ham áia mazania dant o é mazani o shawkat ham hamé zutti bongéja bit.³³ Oo mani chokkán! Angat tán gwandhén wahdéa gón shomá gón án. Randá mani shóháza gardét. Hamá dhawlá ke gón Yahudián gwashton, gón shomá ham gwashán: Á jáhá ke mana rawán, shomá átka nakanét.³⁴ Shomará nókén hokmé dayán: yakdegará dóst bedarét. Anchosh ke man shomará dóst dáshtag, shomá ham yakdomiá dóst bedarét.³⁵ Agan gón yakdegará mehr bekanét, gorhá sajjahéna zánant ke mani morid ét.”

‡ 13:8 13:8 Edá shódagay maná ruhánién pák o palgári ham buta kant. § 13:18 13:18 Zabur 41:9.

*Petrosay enkáray péshgói**(Mattá 26:33-35; Markás 14:29-31; Luká 22:33-34)*

³⁶ Shamun Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! Kojá raway?” Issáyá passaw dát: “Anchén jágahé rawán ke taw annun gón man átka nakanay. Bale randterá káay.” ³⁷ Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! Annun pa ché gón taw átka nakanán? Man wati sáhá pa taw nadra kanán.” ³⁸ Issáyá gwasht: “Bárén, taw pa man wati sáhay nadr kanagá tayár ay? Báwar kan, cha korósbángá pésar, say randá mani pajjáah áragá enkára kanay o namannay.

14*Issá dém pa Hodáyá yakkén ráh ent*

¹ “Shomay del negrán o bétáhir mabit, Hodáay sará báwar kanét, pa man ham imán byáret. ² Mani Petay lógá bázén báné* hast. Agan é dhawl mabutén shomará gwashton, mana rawán tán pa shomá jágahé tayár kanán. ³ Bale nun agan man pa shomay jágahay tayár kanagá rawán, padá káyán o shomará gón wata barán, tán shomá ham hamódá gón man yakjáh bebét. ⁴ Shomá zánét ke man kojá rawán o ráhá ham balad ét.”

⁵ Tumáyá gwasht: “Oo Hodáwand! Má nazánén taw kojá raway, gorhá ráhá chón bezánén?” ⁶ Issáyá gwasht: “Ráh man án. Rásti o zend bakshók ham man án. Hechkas bé man Petay kerrá átka nakant. ⁷ Agan shomá maná bezántén, mani Petó ham zánt.† Bale cha ed o rand, shomá áiá zánét o á distagó.” ⁸ Piliposá gón áiá gwasht: “Oo Hodáwand! Petá mará pésh bedár, pa má hamé bass ent.”

⁹ Issáyá gwasht: “Oo Pilipos! É bázén wahdá man gón shomá hamráh án o taw angat maná nazánay? Harkasá ke maná distag, mani Peti ham distag. Gorhá chóna gwashay: ‘Petá mará pésh bedár?’ ¹⁰ Báwara nakanay ke man Petay arwáh o jabiná án o Pet manigá? É habarán ke gón shomá gwashán mani naant, hamá Petayg ant ke mani jesm o jáná ent. Hamá

ent ke é kárana kant. ¹¹ Mani é habará bemannét ke man Petay jabiná án o Pet manigá. Agan báwara nakanét, hamá kárani sará imán byáret ke shomá cha man distagant. ¹² Báwar kanét, harkas ke mani sará imán byárit, harché ke mana kanán, á ham korta kant. Masterén kár ham kant, chiá ke man Petay kerrá rawán o ¹³ harché ke pa mani námá belóthét, á wáhagá sarjama kanán, tánke Chokk wati Petá shán o shawkat bedant. ¹⁴ Agan chizzé pa mani námá belóthét, pa shomá sarjam o tayára kanán.

Hodáay Pákén Ruhay ráh dayagay wádah

¹⁵ “Agan shomá maná dósta dárét, mani hokmá ham pa del o jána mannét. ¹⁶ Gorhá man wat cha Petá lóthán o á shomará dega posht o panáhé dant ke modám shomay nyámá bemánit. ¹⁷ Bezán é rástiay hamá Ruh ent ke jahán eshiá manneta nakant, chiá ke nagendit o pajjáhia nayárit. Bale shomá eshiá pajjáha kárét, chiá ke shomay kerrá mánit o shomay del o daruná bit. ¹⁸ Shomará yatim o chórawa nakanán, shomay kerrá pera tarrán. ¹⁹ Kammén wahdéa rand, jahán dega baré maná nagendit, bale shomá maná gendét. Man zendag án, paméshká shomá ham zendaga mánét. ²⁰ Á róchá zánét ke man Petay arwáh o jabiná án o shomá manigá o man shomaygá. ²¹ Á kasá ke mani hokm gón ent o á hokmáni sará kára kant, hamá maná dósta dárít. Á ke maná dósta dárít, á mani Petá ham dósta bit. Maná ham á dósta bit o watá pa áiá paddara kanán.”

²² Yahudá Eskaryutiá na, á domi Yahudáyá jost kort: “Oo Hodáwand! Pa ché watá pa má paddara kanay bale pa jaháná nakanay?” ²³ Issáyá passaw tarrént: “Á kas ke maná dósta dárít, hamá habaráni sará kára kant ke man gwashtagant o á ham mani Petá dósta bit. Man o Pet áiay kerrá rawén o gón áiá mánén. ²⁴ Á kas ke maná dósta nadárit, mani habaráni sará kára nakant. É habarán ke shomá cha mana

* **14:2** 14:2 Bán, bezán kóthi, kamrá, otág. † **14:7** 14:7 Lahtén daznebeshtá átkag: “Agan shomá maná zántag, mani Petá ham zánta kanét.”

eshkonét mani naant, hamá Petayg ant ke maná ráhi dátag. ²⁵ É habaron hamá wahdá gwashtant ke angat shomay nyámá án. ²⁶ Bale shomay posht o panáh, hamá Pákén Ruh ent ke Peti pa mani námá rawána kant. Á, sajjahén chizzán shomará sója dant. Hamá habar ke man gón shomá gwashtagant, shomará áyáni yát o tránagá perrénit.

²⁷ “Man shomará deljami o ásudagia dayán, wati árámi o ásudagiá shomará bakshán. Jaháná é wák o twán nést hamá ásudagiá shomará bedant ke mana dayán. Negrán o deltaparkah‡ mabét. ²⁸ Shomá eshkot man gwasht ke rawán, bale padá shomay kerrá pera tarrán. Agan man shomará dósta buténán, cha é habará shádána butét ke man Petay kerrá rawán, chiá ke Pet cha man master ent. ²⁹ Paméshká, cha é káray sarjam bayagá pésar gwashton ke wahdé chosha bit, imán byárét. ³⁰ Cha ed o rand, gón shomá báz habara nakanán, chiá ke é jahánay náláhekén sardár, Shaytána kayt. Áiá mani sará hech wák o zóré nést. ³¹ Man bass hamá kárana kanán ke Petá maná hokm kortag, tán jahán bezánt ke maná Pet dóst ent. Pád áét, cha edá berawén.

15

Anguray asligén drachk

¹ “Man anguray asligén drachk án o mani Pet bágpán ent. ² Mani har thálé ke bar mayárit, áiá goddhit o har thálé ke gránbara bit, áiá pák o sallaha kant ke géshter nibag byárit. ³ Shomá gón mani habarán pák butagét. ⁴ Shomá mani jesm o jáná bemánét o man shomaygá. Hamá dhawlá ke agan thálé gón drachká hór mabit, bara nadant, shomá ham agan gón man hór mabét bar dáta nakanét. ⁵ Man drachk án o shomá thál ét. Harkas ke gón man bemánit o man gón áiá, bázén nibagé kárit, chiá ke shomá cha man jetá hech karé korta nakanét. ⁶ Agan kasé gón man mamánit, yak tháléay dhawlá dawr dayaga bit o hoshka tarrit. Mardom hoshkén thálán moccha kanant o sóchant. ⁷ Agan mani jesm o

jáná bemánét o mani habar shomay delá benendant, harché ke belóthét, shomay wáhag sarjama bant. ⁸ Mani Petá gón hamé kára shán o shawkata rasit ke shomá bázén bar o nibagé byárét o mani morid bebét.

⁹ “Hamá dhawlá ke Petá maná dóst dáshtag, man ham shomará hamá paymá dóst dáshtag. Mani mehráni sáhegá bemánét. ¹⁰ Agan mani hokmáni sará kár bekanét, mani mehráni tahá mánét, anchosh ke man wati Petay hokmáni sará kár kortag o áiy mehráni tahá émen neshtagán. ¹¹ É habaron gón shomá paméshká gwashtant, tánke mani shádmániay wáhond bebét o shomay shádmáni sarjam bebit. ¹² Mani hokm esh ent ke shomá gón yakdegará mehr bekanét, hamá dhawlá ke man gón shomá mehr kortag. ¹³ Cha eshiá masterén mehr nést ke mardom wati sáhá pa dóstá nadr bekant. ¹⁴ Agan shomá mani hokmáni sará kár bekanét, mani dóst ét. ¹⁵ Cha ed o rand shomará golám o bandaha nagwashán, chiá ke goláma nazánt wájah ché kant. Paméshká man shomará wati dóst zánt, ke harché cha Petá eshkot, gón shomá gwashton. ¹⁶ Shomá maná gechén nakortag, man shomará gechén kortag o rawán dátag ke berawét o nibag byárét, abadmánén nibag. Á wahdi, harché pa mani námá cha Petá belóthét, shomará dant. ¹⁷ Mani hokm pa shomá hamesh ent: Yakdegará dóst bedárét.

Donyáy bézári

¹⁸ “Agan donyá cha shomá naprata kant, bezánét ke pésará cha man ham naprati kortag. ¹⁹ Agan shomá é donyái mardom buténét, donyáyá ham shomará watigáni dhawlá dósta dásht. Bale paméshká ke shomá donyái naét o man shomará cha é donyáyá gechén kortag o dar chetag, nun donyá cha shomá bézár ent. ²⁰ Cha é habará béhayál mabét ke man gón shomá gwashtagat: ‘Golám cha wájahá mastera nabit.’ Agan áyán maná ázár dátag, shomará ham ázára dayant. Agan mani habaresh zortag, shomay habará ham zurant. ²¹ Pa mani námaygi

‡ 14:27 14:27 Deltaparkah, bezán paréshán, deltrakk.

gón shomá é dhawlá kanant, chiá ke mani rah dayóká nazánant. ²² Agan man mayátkénán o gón áyán é habar makorténant, á bémayár atant. Bale annun áyán, pa wati gonáhán hech ozré nést. ²³ Harkas ke cha man naprata kant, cha mani Petá ham naprata kant. ²⁴ Agan áyáni nyámá á kár man makorténant ke cha degaráni was o wáká dar ant, bémayár atant. Bale nun, áyán é kár distagant o angat cha man o mani Petá naprata kanant. ²⁵ Áyáni Sharyatay é habar ke gwashit, *'bé sawab cha man napratesh kortag,'** é dhawlá rást o pad-dar but. ²⁶ Bale wahdé shomay hamá posht o panáha kayt, bezán rástiy Pákén Ruh ke áiy sarchammag Pet ent o mani cha Petay némagá rawána kanán, hamá mani bárawá gwáhia dant. ²⁷ Shomá ham mani gwáh o sháheda bét, chiá ke cha hamá bongéjá gón man gón butagét.

16

¹ “É chizzon gón shomá gwashtant ke shomá mathagalét o rad mawarét. ² Bezánét ke shomára cha parasteshgáh o kanisahán dara kanant. Yak wahdé kayt, á kas ke shomára koshit, gomána kant gón wati é kára pa Hodáyá hezmata kant. ³ É karán gón shomá kanant, chiá ke na Petá zánant o na maná. ⁴ É habaron shomára paméshká gwashtant ke wahdé chosh but, mani gwashtagén habaráni hayál o tránagá bekapét. É chizzon cha awalá gón shomá nagwashtant, chiá ke man wat gón shomá gón atán.

Hodáay Pákén Ruhay kár

⁵ “Annun wati rah dayókay kerrá rawán bale cha shomá hechkas josta nakant ke ‘kojá raway?’ ⁶ Shomay del cha gamá porr but, chiá ke man é habar gón shomá gwashtant. ⁷ Bale rásténa gwashán ke mani rawag pa shomá sharter ent. Chiá ke agan marawán, shomay posht o panáh shomay nyámá nayayt, bale mana rawán o áiyá pa shomá rawána kanán. ⁸ Wahdé á kayt, jahána gonáh o pahrézkári o adl o hokmay bárawá sahig

o mayáriga kant. ⁹ Gonáhá pésha dárit, chiá ke mani sará imánesh nayáwort; ¹⁰ pahrézkáriá paddara kant, chiá ke man Petay kerrá rawán o shomá dega baré maná nagendét; ¹¹ adl o hokmá pajjárénit, chiá ke é jahánay náláhekén sardár, Shaytán mayárig kanag butag. ¹² Bázén chizzé hast ke báyad ent gón shomá begwashán, bale shomára é wahdi áyáni eshkonagay wák o twán nést. ¹³ Á ke rástiy Ruh ent, kayt. Á shomára pa sarjamén rástiy rahdarbaria kant. Parchá ke watsar chizzé nagwashit, tahná cha hamá chizzán habara kant ke eshkont o shomára cha démá áyókén chizzán sarpada kant. ¹⁴ Á mani shán o shawkatá paddara kant, chiá ke har hál o habaré ke cha mana gipt, shomára sahiga kant. ¹⁵ Harché ke mani Petá hast, manig ent. Paméshká gwashton ke Pákén Ruh cha mana gipt o shomára sahiga kant.

Gam o shádehi

¹⁶ “Kammén wahdéá rand, maná nagendét bale padá, kammoké randterá maná gendét.” ¹⁷ Gorhá cha moridán lahténá gón yakdegará gwasht: “Chiá gwashit: ‘Kammén wahdéá rand, maná nagendét bale padá, kammoké randterá maná gendét,’ yá é habar ke á gwashit: ‘Petay kerrá rawán,’ áiy maksad chi ent?” ¹⁸ Á watmánwat gwashagá atant: “É ‘gwandhén wahd’ ke áiy bárawá habara kant, chi ent? Má nazánén ché gwashit?”

¹⁹ Issáyá zánt ke é bárawá cha man jost kanaga lóthant. Gorhá gwashti: “Shomá mani hamé habaray bárawá gón yakdomiá jost o porsá ét ke man shomára gwasht: ‘kammén wahdéá rand dega baré maná nagendét, bale padá, kammoké randterá maná gendét. Shomay gapp o trán hamé bárawá at?’ ²⁰ Báwar kanét o bezánét ke shomá arsa réché o yak gam o andóhéá kapét, bale jahán shádehia kant. Shomá gamnák o porsiga bét, bale shomay é gam pa shádmániá badala bit. ²¹ Yak janéné wati

* 15:25 15:25 Zabur 35:19; 69:4.

wat halákatay láhek at, tán hamá chizz purah o sarjam bebit ke Pákén Ketába gwashit.

¹³ “Annun tai gwará káyán. Cha jahánay yalah dayagá pésar, é habarána gwashán tánke á cha mani shádmániá sarréch bebant. ¹⁴ Man tai habar pa áyán rasént. Paméshká ke á, é donyái naant donyá cha áyán naprata kant, anchosh ke man é donyáie naán. ¹⁵ Tai bárgáhá é dwáyá nakanán ke áyán cha donyáyá bebar, dwá kanán ke áyán cha sherr o Shaytáná berakkén. ¹⁶ Hamá dhawlá ke man é donyáie naán, á ham naant. ¹⁷ Áyán gón wati rástia pák bedár, tai habar rásti ent. ¹⁸ Hamá dhawlá ke taw maná jahána rawán dát, man ham á, jahána rawán kortant. ¹⁹ Annun pa hamáyánigi watá gón páki o palgári tai sepordaha kanán, tánke á ham gón rástia palgár o Hodáay sepordah bebant.

²⁰ “Tahná pa eshán dwá nakanán, pa á mardomán ham dwá kanán ke cha esháni kolaw o gwáhiá mani sará imána kárant, ²¹ tánke á sajjahén yakk bebant. Oo Pet! Hamá dhawlá ke taw mani arwáh o jabiná ay o man taigá, á ham gón má bebant o jahán imán byárit ke taw maná rawán dátag. ²² Á mazani o shawkat ke taw maná dátagat man áyáná dát o rasént tánke á yakk bebant, hamá dhawlá ke má yakk én, ²³ man áyáni jesm o jáná bemánán o taw manigá, tánke á cha hamsetki o yakdeliá sarréch bebant. Á wahdi, jahána zánt ke taw maná rawán dátag o anchosh ke taw maná dóst dáshtag, áet ham dóst dáshtagant.

²⁴ “Oo Pet! Mani wáhag esh ent, á ke taw maná bakshetagant hamódá ke man án, gón man hamódá yakjáh bebant, tán hamá shawkatá begendant ke taw maná bakshetag, chiá ke cha jahánay jórh bayagá pésar ham, taw maná dóst dáshtag. ²⁵ Oo ádelén Pet! Harchont ke jahána tará nazánt o pajjáh nayáwort, man tará zánt o pajjáh áwort. Nun é ham zánant ke taw maná rawán dátag. ²⁶ Man

tai nám gón áyán pajjárént o angat ham pajjárénáni, tán hamá mehr ke tará pa man hastent, áyáni del o jáná ham bebit o man áyáni del o jáná bebán.”

18

Issáay dazgir kanag
(*Mattá 26:47-56; Markás 14:43-50; Luká 22:47-53*)

¹ Cha é habarán o rand, Issá gón wati moridán Kedrunay daragay* á dastá shot. Ódá yak bágé hastat, Issá o áiy morid hamódá shotant. ² Yahudáyá, ke áiy dróhók† at, á jágah zánt, chiá ke Issá o áiy morid géshter hamódá shotant. ³ Gorhá, Yahudáyá hokumati pawji gón parasteshgáhay sepáhigán, ke cha mazanén dini péshwá o Parisiáni némagá rawán dayag butagatant, zort o hamá bágá bortant.‡ Áyán mashal o kandhil o seláh gón at. ⁴ Issáyá zánt ke áiy sará chónén karé kapagi ent, démá shot o josti kort: “Kayá shóháza kanét?” ⁵ Gwashtesh: “Issá Náseriay padá gardén.” Passawi dát: “*Man Án!*” Yahudá, Issáay dróhók ham hamódá at. ⁶ Wahdé Issáyá gwasht: “Man án,” á poshtá kenzán kenzán zeminá kaptant. ⁷ Padá gwashti: “Kai randá gardét?” Áyán gwasht: “Issá Náseriay.” ⁸ Issáyá darráent: “Man shomará gwasht: Man án. Agan mani randá gardét, eshán bellét ke rawant.” ⁹ Issáyá é gwasht tán áiy pésarigén habar sarjam bebit: “*Á ke taw maná dátagatant, cha áyán kass tabáh o halák nabut.*”§ ¹⁰ Á wahdi, Shamun Petrosá ke zahmé gón at kasshet o masterén dini péshwáay nawkaray rástén góshi gón zarbaté sest. Nawkaray nám Malkus at. ¹¹ Issáyá gón Petrosá gwasht: “Wati zahmá jotká* kan! Á jámá nósh makanán ke Petá maná dátag?”

Issá masterén dini péshwáay dém pa démá
(*Mattá 26:57; Markás 14:53; Luká 22:54*)

* **18:1** 18:1 Darag, bezán wádi, gwatr. † **18:2** 18:2 Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant. ‡ **18:3** 18:3 Bezán Yahudá at ke é kári kort. § **18:9** 18:9 Bechár: Yuhannáay Enjil 6:39. * **18:11** 18:11 Jotk, bezán zahm yá kárchay jeld, pósh, nyám.

¹² Gorhá hokumati pawji o áyáni sar-master o Yahudi sepáhigán, Issá dazgir kort o mohr o mohkam bast. ¹³ Issáesh pésará Hannáay kerrá bort, ke á Kiápáay janay pet at. Kiápá á sálá, masterén dini pëshwá at. ¹⁴ É hamá Kiápá at ke gón Yahudián gwashtagati: “Kawmay jáhá, yak mardoméay merag gehter ent.”

Petrosay enkár

(Mattá 26:69-70; Markás 14:66-68; Luká 22:54-57)

¹⁵ Shamun Petros o dega moridé Issáay padá rawán but o shotant. Á dega moridá gón masterén dini pëshwáyá pajjáróki hastat, paméshká gón Issáyá masterén dini pëshwáay pëshjáhá potert. ¹⁶ Bale Petros dhanná darwázagay nazziká óshtátogat. Gorhá á morid ke gón masterén dini pëshwáyá pajjárók at, dhanná dar átk, darwázagpánén móleday góshá chizzé gwashti o Petrosi tóká bort. ¹⁷ Á móledá Petrosay némagá dém tarrént o gwashti: “Záná, taw cha é marday moridán naay?” Áiá gwasht: “Na, naán!” ¹⁸ Hezmatkár o sepáhigán ásé rók kortagat, chiá ke hawá sárt at. Ásay kerrá óshtátogatant o dast tápagá atant. Petros ham áyáni kerrá óshtátogat o watá tápagá at.

Cha Issáyá jost o pors

(Mattá 26:59-68; Markás 14:55-65; Luká 22:63-71)

¹⁹ Masterén dini pëshwáyá cha Issáyá, áiy morid o tálim o sabakáni bárawá lahtén jost o pors kort. ²⁰ Issáyá passaw dát: “Man sajjahénáni démá róshen o pakká gapp o habar kortag. Modám kanisahán o mazanén parasteshgáhá, hamódá ke sajjahén Yahudi moccha bant, dars o sabakon dátag o hechbar panáh o chérokái chizzé nagwashtagon. ²¹ Gorhá chiá cha man josta geray? Cha hamáyán jost beger ke mani gapp o habaresh eshkotagant. Á zánant man ché gwashtag.” ²² Issáyá ke é habar kortant, yak sepáhigé ódá óshtátogat, Issái shahmáté jat o gwashti: “Masterén dini pëshwáyá é dhawlá passawa dayay?” ²³ Issáyá

darráent: “Agan man radén habaré kortag, maná mayárig bekan, agan ráston gwashtag, pa ché janay?” ²⁴ Gorhá Hannáyá Issá dast bastaká, masterén dini pëshwá, Kiápáay kerrá dém dát.

Petros angat Issáyá namannit

(Mattá 26:71-75; Markás 14:69-72; Luká 22:58-62)

²⁵ Shamun Petros hamódá óshtátogat o dast tápagá at. Lahténá gwasht: “Záná, taw cha áiy moridán naay?” Áiá namannet o gwashti: “Na, naán.” ²⁶ Cha masterén dini pëshwáay hezmatkárán yakké, hamá marday syád at ke Petrosá áiy gósh borretagat. Áiá gón Petrosá gwasht: “Man wat tará gón áiá hamá bágá nadist?” ²⁷ Petrosá padá ham namannet. Hamá damáná, korósá báng dát.

Issá Pilátusay démá

(Mattá 27:11-26; Markás 15:1-15; Luká 23:1-5; 23:13-25)

²⁸ Sabáhá máhallah, Issáesh cha Kiápáay kerrá Rumay wáliay kalátá bort. Yahud, á kalátá nashotant ke nápák mabant o Sargwazay aiday waráká wárt bekanant. ²⁹ Gorhá Pilátus átk o cha áyán josti kort: “É marday sará shomay bohtám chi ent?” ³⁰ Áyán passaw tarrént: “Agan mayárig mabutén má tai kerrá nayáwort.” ³¹ Pilátusá gwasht: “Eshiá bebarét o gón wati Sharyatá pa eshiá hokm o shawré beborrét.” Yahudián gwasht: “Márá kasséay koshagay hakk o ehtiár nést.” ³² Áherá, hamá dhawlá ke Issáyá wati markay bárawá gwashtagat, hamá dáb but.

³³ Randá Pilátus, wati kóth o kalátá shot o Issái hamódá lótháent o gwashti: “Haw! Taw Yahudiáni bádsháh ay?”

³⁴ Issáyá gwasht: “É tai jenday gapp o habar ent yá tará é dhawlá gwashtagesh?” ³⁵ Pilátusá gwasht: “Záná, man Yahudié án? Tai wati kawm o mazanén dini pëshwáyán tará mani kerrá áwortag. Chiet kortag?” ³⁶ Issáyá passaw dát: “Mani bádsháhi, donyái bádsháhié naent. Agan mani bádsháhi donyái bádsháhié butén, mani hezmatkárán janga kort tánke Yahudiáni

dastá makapán. Bale mani bádsháhi donyái naent.”

³⁷ Pilátusá gwasht: “Acha, taw bádsháhé ay?!” Issáyá gwasht: “Taw wat gwashagá ay ke man bádsháhé án. Man pédá butag o donyáyá átkagán ke pa rástíá gwáhi bedayán. Harkasá ke rásti dósta bit, mani habarán gósha dárit.” ³⁸ Pilátusá darráént: “Rásti chí ent?” Eshiy gwashagá o rand, Pilátus padá Yahudiáni kerrá shot o gwashti: “Man pa é mardá hech mayaré nagendán. ³⁹ Bale gón shomay rasmá, man Sargwazay aiday róchá, yak bandigé pa shomá ázáta kanán. Lóthét Yahudiáni bádsháhá pa shomá ázát bekanán?” ⁴⁰ Á sajjahénán kukkár kort: “Na, áiá nalóthén! Bárábásá ázát kan!” Bárábás, yak yágié at.

19

Yahudiáni kénag o Pilátusay dodeli (Mattá 27:27-31; Markás 15:16-20)

¹ Á wahdi, Pilátusá hokm dát Issáyá shallák o hayzarán bejanant. ² Pawjián cha dhangar o konthagán tájé jórhént o Issáyá sará ér kort, bádsháhi jamurangén* kabáhé ham gwará dátesh. ³ Áiay kerrá áyán o gwashán atant: “Drud o drahbát,† oo Yahudiáni bádsháh!” Shahmátesh ham jat. ⁴ Pilátus padá Yahudiáni kerrá átk o gwashti: “Bechárét, shomay kerrá káráni tán bezánét ke man pa áiá hech mayaré nagendán.” ⁵ Issá ke áiá konthagén tájé sará o jamurangén kabáhé gwará at, dhanná dar átk. Pilátusá gwasht: “Bechárét, é mard hamedá ent!” ⁶ Wahdé mazanén dini péshwáyán o áyáni sepáhigán á dist, kukkáresh kort: “Salibi kassh! Salibi kassh!” Pilátusá gwasht: “Shomá wat áiá salib bekasshét. Man hech warhén mayaré pa áiá nagendán.” ⁷ Yahudián gwasht: “Mará Sharyaté hastent ke áiay rahbandáni redá,‡ báyard ent koshag bebit, chíá ke gwashtagi: ‘Man Hodáay Chokk án.’ ”

* **19:2** 19:2 Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá banafshi gwashanti. † **19:3** 19:3 Drud o drahbát, bezán salám o alayk. ‡ **19:7** 19:7 Redá, bezán motábeká. § **19:14** 19:14 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “shashomi sáhatay wahd”.

⁸ Wahdé Pilátusá é eshкот, cha péshá géshter torsi delá nesht. ⁹ Wati kóth o kalátá shot o cha Issáyá josti kort: “Taw cha kojá ay?” Issáyá passaw nadát. ¹⁰ Pilátusá gwasht: “Maná passawa nadayay? Taw nazánay ke tai ázáti o salib kasshagay ehtiár mani dastá ent?” ¹¹ Issáyá passaw dát: “Agan Hodáyá tará é ehtiár madátén, mani sará tará hech wák o ehtiáré néstat. Bale, hamá ke maná tai dastá dáti, géshter mayárbár ent.” ¹² Cha ed o rand, Pilátusá áiay ázát kanagay johda kort, bale Yahudián kukkára kort: “Agan é mardá ázát bekanay, Kaysaray dózwáh naay. Harkas watá bádsháh bezánt o belékit, Kaysaray dozhmen ent.”

¹³ Wahdé Pilátusá é eshкот, Issái dhanná áwort o wat yak jáhé pa hokm kanagá nesht ke áiá “Sengparsha” gwashant, pa Árámi zobáná “Jabbátá” bit. ¹⁴ Sargwazaytayáriay róchay némróchá,§ Pilátusá gón Yahudián gwasht: “Bechárét, shomay bádsháh hamedá ent!” ¹⁵ Bale áyán kukkár kort: “Gári kan! Gári kan! Salibi kassh!” Pilátusá gwasht: “Pakká shomá lóthét ke shomay bádsháhá bekoshán?” Mazanén dini péshwáyán gwasht: “Cha Kaysará abéd, mará dega bádsháhé nést.” ¹⁶ Áherá, Pilátusá Issá pawjiáni dastá dát ke áiá salibay sará bedranjant. Gorhá áyán Issá bort.

Issá o salib (Mattá 27:32-37; Markás 15:21-26; Luká 23:32-38)

¹⁷ Issáyá salibay konth baddhá at o “Kámpól” námén jágahéá bortesh, ke Árámi zobáná “Joljotá” gwashaga bit. ¹⁸ Hamódá áesh zort o salibay sará dratk. Gón áiá dega do mardomesh ham salib kasshet, yakké rástén o domi chappén némagá. Issá, á doénáni nyámá at. ¹⁹ Pilátusay hokmá, mayárnámagé nebeshtesh ke salibay sará dran jag bebit o á nebeshtag é dhawlá at “Issá Náseri - Yahudiáni bádsháh.” ²⁰ Cha Yahudián

bázénéá é mayárnámag wánt, chiá ke Issáay salib kasshagay jágah cha shahrá dur naat o pa Ebráni, Látini o Yunáni zobánán nebisag butagat. ²¹ Paméshká, Yahudiáni mazanéni dini péshwáyán gón Pilátusá gwasht: “‘Yahudiáni bádsháh’ manebis, benebis ke é mardá gwashtag ‘man Yahudiáni bádsháh án’.” ²² Pilátusá gwasht: “Harché ke man nebeshtag, nebeshtagon.”

²³ Cha salib kasshagá rand, pawjián Issáay pocch zortant, chár bahrá bahr kortant o har yakkéá yak bahré zort. Bale Issáay yak dazgwápén jámagé mant, ke áiá hech cháké néstat, sarjam o yakgwáp at. ²⁴ Gorhá áyán gón wat gwasht: “Byáét eshiá naderrén, eshiay sará pála* janén, bechárén baren kay katthit?” Hamá dáb ke Hodáay Pákén Ketába gwashit, hamá dhawlá but:

*“Mani pocchesh wati
nyámá bahr kortant o
jámagay sará
pál jatesh.”†*

Pawjián ham hamé kár kort.

²⁵ Salibay nazziká Issáay mát, gón wati gohár, Kliupásay jan Maryam o Maryam Majdaliahá óshtátogat. ²⁶ Wahdé Issáyá wati mát dist ke hamá dóstén moriday kerrá óshtátogat, gón m átá gwashti: “Oo bánok! É tai chokk ent.” ²⁷ Randá gón wati moridá gwashti: “É tai mát ent.” Á moridá, cha hamá sáhatá rand Maryam wati lógá bort.

*Issá sáha dant
(Mattá 27:45–50; Markás 15:33–37;
Luká 23:44–46)*

²⁸ Nun Issáyá dist ke sajjahén chizz sarjam butagant o paméshká ke Pákén Ketábay habar sarjam bebant, gwashti: “Tonngig án.”‡ ²⁹ Cha trophshén sharábá porrén kunzagé ódá ér at. Áyán yak espanjé zort o sharábén kort, dáréay sará bast o Issáay lonthán per mosht. ³⁰ Wahdé Issáyá sharáb dap jat, gwashti:

“Halás but!” Randá sari jahl ér áwort o sáhi dát.

Issáyá nayzaha janant

³¹ Á róch, Jomah o Sargwazay aiday tayári geragay róch at. Paméshká Yahudián nalóthet dár kasshetagénáni jón o jasad, á mazanéni Shabbatay róchá salibay sará lónján bebant. Paméshká cha Pilátusá lóthetesh á sayénáni thángán bepróshant o cha salibáni sará ér begéjant. ³² Gorhá pawji démá átkant o á doénáni pádesh prósttant ke gón Issáyá salib kasshag butagatant. ³³ Issáay kerrá ke átkant, distesh sáhi dátogat. Paméshká áiy pádesh naprósttant. ³⁴ Bale cha pawjián yakkéá, nayzahé Issáay pahlugá jat o hamá damáná cha áiy jóná hónáp dar átk. ³⁵ Á kas ke wat é chizzáni sháhed butag, é habarána gwashit o áiy sháhedí rást ent. Á zánt ke rásténa gwashit tán shomá imán byárét. ³⁶ É kár, hamá dhawlá but tán Pákén Ketábay habar sarjam bebit ke gwashit: “Áiyay hech haddhé próshaga nabit.”§ ³⁷ Pákén Ketáb, dega yak jágahé ham gwashit: “Á hamá kasá chárant ke nayzahesh jatag.”*

Issáay kabr o kapon

*(Mattá 27:57–61; Markás 15:42–47;
Luká 23:50–56)*

³⁸ Randá, Issop námén mardé ke Arimátiáay shahray nendók at o cha Yahudiáni torsá chérokái Issáay morid at, Pilátusay kerrá shot o Issáay jónay baragay ejázati lóthet. Pilátusá ejázat dát o áiá jón bort. ³⁹ Nikudimus, hamá ke awali randá yak shapé Issáay gendagá shotogat, átk o gón wat lahtén hór o hawárén morr o aud o karzarwáhi áwort, ke si kiluay kesásá† atant. ⁴⁰ Nun áyán Issáay jón zort o Yahudiáni kabr o kaponay dód o rabédagáni redá, gón washbóen dárúan liloméni‡ godéa patát. ⁴¹ Hamá salibay nazziká yak bágé at ke ódá nókén kabré hastat o angat kasé áiy tahá kabr

* **19:24** 19:24 Pál, láthari, bay o shartbandi. † **19:24** 19:24 Zabur 22:18. ‡ **19:28** 19:28 Bechár: Zabur 22:15; 69:21. § **19:36** 19:36 Dargwaz 12:46. * **19:37** 19:37 Zakaryá Nabiay Ketáb 12:10. † **19:39** 19:39 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sad litrá”, bezán kesás sésad gerám. ‡ **19:40** 19:40 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit.

nabutagat. ⁴² Yahudiáni tayáriay róch at o kabr ham hamá nazziká at, paméshká Issáay jónesh hamódá kabr kort.

20

Háligén kabr

(Mattá 28:1-10; Markás 16:1-8; Luká 24:1-12)

¹ Haptagay awali róchá, bezán Yakshambehay sabáhá máhallah ke angat tahár at, Maryam Majdaliah kabray sará shot o disti hamá dhók ke kabray dapá at, cha kabrá dur kanag butag. ² Á pa maydán, Shamun Petros o Issáay hamá moriday kerrá átk ke Issáyá báz dóst at. Gwashti: “Wájahesh cha kabrá bortag, bale nazánén kojá éresh kortag.” ³ Gorhá Petros o á dega morid ráh geptant o dém pa kabrá shotant. ⁴ Har doénán maydán kort, bale á dega morid cha Petrosá gwast o cha áia pésar kabray sará raset. ⁵ Sari jahl kort o kabray tahá cháreti. Lilomén godi distant, bale wat kabray tahá nashot. ⁶ Randá Shamun Petros raset o kabray tahá shot. Áia ham dist ke kapon hamódá ent. ⁷ Á dazmál ke Issáay sará bastagat kaponay kerrá naat, pétkagat o kammé durter yak kerréa ér at. ⁸ Randá, á morid ke pésará kabray sará rasetagat kabray tahá shot, disti o imáni áwort. ⁹ Chiá ke áyan, tán á wahdi Pákén Ketábay habar sarkech nawártagat ke Issá báyad ent cha mordagáni nyámá jáh bejant. ¹⁰ Gorhá á doén morid, wati lógán per tarretant.

Issá pa Maryam Majdaliahá paddara bit

(Markás 16:9-11)

¹¹ Maryam cha kabrá dhann óshtátagat o gréti. Hamá dhawlá ke gréwagá at, sari jahl kort o kabray tóká cháreti. ¹² Hamódá ke Issáay jón ér butagat, do espétpóshén préshtagi dist, yakké sarunán neshtagat o á dega pádunán. ¹³ Áyan gwasht: “Oo janén! Taw pa ché gréwagá ay?” Passawi dát: “Mani wájahesh bortag o nazánén kojá éresh kortag.” ¹⁴ Wahdé é gwashti, chakki tarrént o Issái dist hamódá óshtátagat, bale pajjáhi nayáwort. ¹⁵ Issáyá gón áia

gwasht: “Oo bánok! Chiá gréwagá ay? Kai padá garday?” Maryamá hayál kort balkén bágpan ent. Gwashti: “Oo wájah! Agan taw bortag, maná begwash kojáet eshtag ke man áia bebarán.” ¹⁶ Issáyá passaw dát: “Oo Maryam!” Maryamá chakk tarrént o Árámi zobána gwashti: “Rabbuni!” (Bezán: Oo mani ostád.) ¹⁷ Issáyá gwasht: “Maná dast majan, chiá ke angat Petay kerrá borzád nashotagán, bale mani brátáni kerrá beraw o áyan begwash ke annun dém pa wati Petá o shomay Petá, wati Hodáyá o shomay Hodáyá borzáda rawán.” ¹⁸ Maryam Majdaliah moridáni kerrá shot o mestági dát: “Man Hodáwand dist.” Gorhá Issáay kolawi pa áyan bort o sar kort.

Issá pa moridán paddara bit

(Luká 24:36-43)

¹⁹ Hamá Yakshambehay shapá, wahdé morid cha Yahudiáni torsá lógéay tahá mocch atant ke darwázagi kobl atant, Issá átk, áyani nyámá óshtát o gwashti: “Shomará sohl o émeni sar bát.” ²⁰ É habaray gwashagá rand, wati dast o pahlugi áyaná pesh dáshtant. Wahdé moridán Hodáwand dist, báz gal o shádán butant. ²¹ Issáyá padá gwasht: “Shomará sohl o émeni sar bát. Hamá dhawlá ke Petá maná ráh dátag, man shomará rawána kanán.” ²² Cha é habará rand, Issáyá morid dam jatant o gwashti: “Hodáay Pákén Ruhá begerét o wati delá jágah bedayét!” ²³ Agan kaséay gonáhán bebakshét, bakshaga bant, áyan ke nabakshét, bakshaga nabant.”

Issá o Tumá

²⁴ Cha dwázdahén moridán yakké, Tumá ke áesh “Járhó” náméntagat, Issáay áyagay wahdá gón áyan gón naat. ²⁵ Paméshká wahdé á dega morid gwashagá atant: “Má Hodáwand distag,” áia gwasht: “Man tán áia dastán, méháni thappá magendán, tánke wati lankoká, méháni thappá o dastá áia pahlugá ér makanán, bawara nakanán.”

²⁶ Hasht róchá rand, wahdé morid padá yajáh butant, Tumá ham gón at. Lógay dap band at, bale angat ham Issá gwast o áyani nyámá óshtát o gwashti: “Shomará

sohl o émeni sar bát.”²⁷ Nun gón Tumáyá gwashti: “Wati lankoká edá byár, mani dastán bechár, wati dastá mani pahlugay sará ér kan o cha ed o rand béimán mabay, imándár bay.”²⁸ Tumáyá gwasht: “Oo mani Hodáwand, oo mani Hodá!”²⁹ Issáyá gwasht: “Taw paméshká imán áwort ke maná distet. Bale bahtáwar hamá ant ke maná nagendant o imána kárant.”

É Ketábay nebisagay maksad

³⁰ Issáyá wati moridáni démá, dega bázén mójezah o ajabbatén nesháni pésh dáshtag ke é Ketábá nebisag nabutagant.³¹ Bale haminchok nebisag butag tán shomá báwar kanét ke Issá, Masih ent o Hodáay Chokk, tánke imán byárét o áiy námay sará namiránén zenday wáhond bebét.

21

Issá pa hapt moridá paddara bit

¹ Chizzé wahdá rand, Teberiahay mazangwarmay kerr o gwarán, padá Issáyá watá pa moridán paddar kort. Áiy záher bayag é dhawlá at ke ² Shamun Petros o hamá Tumá ke “Járhó” náméntagatesh o Natnáil ke cha Jalilay métag Kánáyá at, gón Zebdiay do chokk o dega do moridá hamódá atant. ³ Shamun Petrosá gón áyán gwasht: “Man máhigiriá rawán.” Áyán gwasht: “Má ham káén gón.” Gorhá ráh geptant o bójigá neshtant, bale á shapá chizzé nageptesh. ⁴ Sabáh ke but, Issá tayábá* óshtátogat, bale moridán pajjáh nayáwort. ⁵ Issáyá gón áyán gwasht: “Oo chokkán! Shomará máhigé chizzé gón ent?” Áyán passaw dát: “Na.” ⁶ Gwashti: “Dámá bójigay rástén némagá dawr dayét, ódá máhig gepta kanét.” Áyán anchosh kort o haminkadar máhigesh gept ke dámesh dém pa bójigá kasshet nakort. ⁷ Gorhá hamá moridá ke Issáyá báz dóst at, gón Petrosá gwasht: “É Hodáwand ent!” Shamun Petros jándar at, wahdé é habari eshkot, wati pocchi

gwará kortant o ápá koppi kort. ⁸ Á dega morid mán bójigá, hoshkiay némagá átkant o porrén dámesh kasshakán kort, chiá ke cha tayábá sad gámá† durter naatant.

⁹ Wahdé hoshkiá sar butant, rókén jal o eshkaráni sará, máhig o kammoké nánesh dist. ¹⁰ Issáyá gón áyán gwasht: “Cha hamé máhigán kammoké byárét ke annun shomá geptagant.” ¹¹ Shamun Petros bójigá shot, dámé ke cha yaksad o panjáh o say mazanén máhigá porr at dém pa hoshkiá kassheti, máhigán dám ham nadertagat. ¹² Issáyá gwasht: “Byáét warag bwarét!” Cha moridán yakkeá ham tahm o joryat nakort cha Issáyá jost begipt: “Taw kay ay?” Áyán zánt ke é Hodáwand ent. ¹³ Gorhá Issá démá átk, náni zort o áyáná dáti, hamé dhawlá máhigi ham bahr kortant. ¹⁴ Cha wati zendag bayag o jáh janagá rand, é saymi bárig at ke Issá pa moridán záher but.

Issá o Petros

¹⁵ Ragbandá‡ rand, Issáyá gón Shamun Petrosá gwasht: “Oo Shamun, Yuhannáay chokk! Tai mehr pa man cha eshán géshter ent?” Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! Taw zánay ke tará dósta dárán.” Issáyá gwasht: “Acha, mani gwaragán bechárén.” ¹⁶ Domi randá gwashti: “Oo Shamun, Yuhannáay chokk! Bárén, maná dósta dáráy?” Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! Taw zánay ke maná dóst ay.” Issáyá gwasht: “Gorhá mani pasáni delgóshá bedár.” ¹⁷ Saymi bará gwashti: “Oo Shamun, Yuhannáay chokk! Bárén, maná dósta dáráy?” Paméshká ke saymi bará josti kort: “Maná dósta dáráy?” Petros molur o del-ranj but o gwashti: “Oo mani Hodáwand! Taw wat har chizzá zántkárter ay, taw zánay ke maná dóst ay.” Issáyá gwasht: “Mani pasán bechárén. ¹⁸ Tará rásténa gwashán, wahdé warná atay, srén bastagat o har jáh ke lóthetet, shotay. Bale wahdé pira bay, dastán drája kanay o degaré tai sréná bandit o tará anchén jáhé bárt ke nalóthay.” ¹⁹ Gón é habarán,

* **21:4** 21:4 Tayáb, bezán daryáay kerr, sáhel. † **21:8** 21:8 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “dosad dast”. Yak dast ném mitar ent. ‡ **21:15** 21:15 Ragband, bezán náshtá, arazband.

Issáyá pa hamá marká eshárah kort ke randá Petros gón áia Hodáay námá shán o shawkat dayagi at. Gorhá gwashti: “Mani randgiriá bekan.”

²⁰ Petrosá chapp o chágerd cháret o disti hamá morid ke Issáyá báz dóst ent cha poshtá pédák ent, hamá ke shám waragay wahdá, Issáay nazziká kenzetagat o cha áia josti kortagat: “Oo Hodáwand! Á kay ent ke tará dróhit o dozhmenáni dastá dant?” ²¹ Wahdé Petrosay chamm pa á moridá kapt, cha Issáyá josti kort: “Oo Hodáwand! Áiay ásar o ákebat ché bit?” ²² Issáyá gwasht: “Agan mani razá é bebit ke tán mani áyagay wahdá á bemánit, tai che karé harába bit? Taw mani randgiriá bekan.”

²³ Gorhá moridáni nyámáŠ é habar tálán but ke balkén á morid hechbara namerit. Bale gapp esh ent, Issáyá nagwashtagat ke á namerit, tahná gwashtagati: “Agan mani razá é bebit ke tán mani áyagay wahdá á bemánit, tai che karé harába bit?” ²⁴ É hamá morid ent ke é chizzi nebeshtagant o pa áyáni rásti o pakká bayagá gwáhia dant. Má zánén ke áiay sháhedi rást ent.

Goddhi habar

²⁵ Albat, Issáyá dega bázén kár kortagat. Agan á sajjahén nebisag buténant, mani hayálá sajjahén donyáyá pa á ketábán jágah néstat.

Kásedáni Kár Kásedáni Káray pajjár

É ketábay nebisók hamá Luká ent ke Enjili nebeshtag o wat dáktaré at. Kásedáni Káray ketáb, Issáay zendag bayag o jáh janagay sargwastay bárawá áiy moridáni chamdistén gwáhiá dant. Wahdé Issá Masih, salibay sará dranjang o koshag but, áiy moridán torset o pa wati rakkénagá chér butant. Bale Issáay markay saymi róchá, áyán Issá wati nyámá zendaká dist. Haw! Issá Masih zendag butagat. Démterá, é ketáb péscha dárít ke Pákén Ruh che paymá gón áyán hór but o áyán Urshalimá beger tán Rumá Issáay wasshén mestág pa mardomán rasént.

Kásedáni káray tahá, Issáay goddhi hokm o parmán, áiy ásmáná rawag, Urshalimá kelisáay bongéj, Yahudiah o Sámerahay damagán Hodáay kolaway sheng bayag, Issáay sará Pulosay báwarmand bayag o darkawmáni nyámá Issáay kolaway rasénagay hál nebisag butagant. Cha eshán o abéd, Pulosay kár o kerd, áiy awali mestági sapar, Urshalimay diwán, Pulosay domi o saymi mestági sapar o áiy bandijáhá gwázentagén wahdáni kessah ham mán ant. Luká wat ham baré baré é sát o saporán gón at. Pa mesalé, gappáni tahá chosha gwashit: “má pa Makduniahay rasagá eshtáp kort” (16:10).

Kásedáni Káray ketáb péscha dárít ke ketábay awali bahrá (1:8) átkagén é habar chón sarjam but ke gwashit: “...wahdé Pákén Ruh shomay delána nendit, shomará was o wáka rasit o Urshalimay shahrá, Yahudiah o Sámerahay damagán, tán sarjamén donyáay goddhi marz o simsarán ham, pa man sháhedia dayét o mani wasshén mestágá rasénét.”

Hodáay Pákén Ruhay ér kapagay kawl

* **1:3** 1:3 Paddar, bezán záher, áshkár. † **1:3** 1:3 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. ‡ **1:4** 1:4 Pet hamá labz ent ke Issá Masihá pa Hodáyá kár bastag, bale jesmáni dhawl o dróshomá na. Hodá may sajjahénáni ásmáni Pet ent. § **1:7** 1:7 Passaw, bezán jwáb. * **1:9** 1:9 Jambar, bezán abr. † **1:10** 1:10 Anágat, bezán yak anágat, achának, nágahán.

¹ Oo wájah Tiupilos! Wati awali ketábay tahá, Issáay káráni bongéjá beger ² tán hamá róchá ke dém pa ásmáná barag but, har karé ke áiyá kortagat o har tálimé ke áiyá dátatagat, man tará sahig kort. Issáyá pa wati kásediá, lahtén mardom pésará gechén kortagat o cha Hodáay Pákén Ruhay némagá hokmi dátatagatant o gwashtagatanti ke áyáni kár chi ant. ³ Markay sakkiay saggagá rand, wati kásedáni démá záhera but o gón bázén gwáhián paddaria* kort ke cha mordagáni nyámá† zendag butag o jáhi jatag. Áiyá, tán chel róchá watá kásedáni démá záhera kort o gón áyán Hodáay bádsháhiay bárawá habaria kort. ⁴ Yak randé ke gón áyán horigá neshtag o warák waragá at, hokmi dátant: “Cha Urshalimay shahrá dhann marawét, Petay‡ wádah dátagén Pákén Ruhay wádár o entezará bebét ke shomá áiy bárawá pésará ham cha man eshkotag. ⁵ Yahyáyá mardom gón ápá pákshódi dátagant, bale Petay wádah esh ent ke lahtén róchá o rand shomá cha Hodáay Pákén Ruhá pákshódi dayaga bét.”

Issá ásmáná rawt

⁶ Wahdé morid Issáay kerrá mocch butant, cha áiyá jostesh kort: “Oo Hodáwand! Bárén á wahd hamesh ent ke taw bádsháhiá padá pa Esráilá pera tarrénay?” ⁷ Passawi§ dát: “Á wahd o zamánag ke Petay dastá ant o áiyá wat gisshéntagant, shomará pa áyáni zánagá karé nést. ⁸ Bale wahdé Pákén Ruh shomay delána nendit, shomará was o wáka rasit o Urshalimay shahrá, Yahudiah o Sámerahay damagán, tán sarjamén donyáay goddhi marz o simsarán ham, pa man sháhedia dayét o mani wasshén mestágá rasénét.” ⁹ Cha é habaráni gwashagá rand, áyán dist ke Issá ásmáná barag but o jambaréa* á cha moridáni démá chér o andém kort. ¹⁰ Wahdé Issá dém pa ásmáná rawagá at, moridáni chamm ásmánay némagá sakk

atant, anágat† distesh do espétpóshén mard áyáni kerrá óshtátág. ¹¹ Áyán gwasht: “Oo Jalili wájahán! Shomá chiá edá óshtátág o ásmánay némagá chárágá ét? Issá cha shomay nyámá chest kanag o ásmáná barag butag, bale anchosh ke shomá rawagá distag, hamé dhawlá yak róché padá cha ásmáná pera tarrit o kayt.”

Yahudáay jághay porr kanag

¹² Gorhá Issáay morid, cha Zaytunay kóhá per tarret o Urshalimá átkant. É kóh, cha Urshalimá yak Shabbati róchéay duriá‡ ent. ¹³ Wahdé shahrá rasant, hamá borzádi báná§ shotant ke pésará hamódá butagatant. É mocchiay mardománi nám esh atant: Petros, Yuhanná, Ákub, Andriás, Pilipos, Tumá, Bartulumá, Mattá, Halpiay chokk Ákub, sarmacháren Shamun* o Ákubay chokk Yahudá. ¹⁴ Gón áyán Issáay brát, áiy mát Maryam o dega lahtén janén ham gón at. Á sajjahén hamdel o hamsetk o har wahdá gón zegr o dwáyá delgósh o dazgatth atant.

¹⁵ Hamá róchán yak róché, Petros Issáay báwarmandáni nyámá,† ke kesás yaksad o bist mardom atant, pád átk o ¹⁶ gwashti: “Oo brátán! Hodáay Pákén Ketábay tahá, harché ke Pákén Ruhá Issáay dazgir kanókáni rahshón, Yahudáay bárawá cha Dáuday zobáná péshgói kortagat, allamá purah o sarjam bayagi at. ¹⁷ Yahudá cha may romb o thóliá at o é hezmatkáriá sharikdár at.” ¹⁸ Áiá cha wati gandahén káray mozzay zarrán dhagáre pa bahá gept o hamódá dém pa chér kapt o lápi trakket o róti dar átkant. ¹⁹ Urshalimay sajjahén mardomán é hál eshkot o áyán, é dhagáray

nám wati zobáná “Hakeldamá” bezán “Hónay dhagár” per bast.

²⁰ Petrosá habar kanáná gwasht: “Zaburay ketábá nebeshtah ent:

‘áiy lóg o jágah haráb o wayrán bát,
ódá hechkas jahmenend‡mabát.’§

o
‘áiy ogdah o zemmahwári degaréá be-
rasát.’*

²¹⁻²² Paméshká báyard ent anchén mardomé gechén kanag bebit ke Hodáwandén Issáay áyag o rawagay sajjahén wahdá gón má gón butag, bezán cha Yahyáay dastá Issáay pákshodiá beger, tán hamá róchá ke á cha may nyámá chest kanag but. Á báyard ent gón má horigá, Issáay jáh janagay† gwáhiá bedant.”

²³ Gorhá do kasay námesh pésh kort, yakké Issop Barsábá at ke Yustus ham gwashtesh o á dega Mattiás at. ²⁴ Randá, é dhawlá dwá kort o gwashtesh: “Oo Hodáwand! Taw harkasay delay hálá zánay, nun wat pa má paddar kan ke cha é doénán kojámiet gechén kortag ²⁵ tán é hásén kásediay zemmahwáriá wati kópagán bezurit, hamá hezmat ke Yahudáyá yalah dát o hamódá shot ke áiy béhi jágah at.” ²⁶ Gorhá, á doénáni sará pál‡ jatesh o Mattiásay nám dar átk. É dhawlá, á gón hamá rombway yázdahén hásén kásedán hór kanag but.

2

Hodáay Pákén Ruhay ér kapag

¹ Wahdé Pentikástay* róch átk, sajjahén yakjáh mocch atant. ² Anágat cha ásmáná yak anchén tawaré átk ke gwashay trondén gwáté at o hamá lóg ke á ódá neshtagatant gwátá mán patát. ³ Áyán bázén áspaymén shahm o shamálah dist ke zobánok dayán har

‡ **1:12** 1:12 Shabbati róch hamá Shambehi róch ent. Shambehay róchá, durén ráhéá rawag rawá naat, tahná kesás yak kilumitar rawá at. § **1:13** 1:13 Bán, bezán kóthi, kamrá, otág. * **1:13** 1:13 Bázéné gomána kanant ke sarmacháray máná esh ent: Shamun Yahudiáni yak dini syási párthiéay básk butag ke Rumiáni démá óshtátág. † **1:15** 1:15 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “brátáni nyámá.” “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ **1:20** 1:20 Jahmenend, bezán jágahéay neshtagén mardom, sáken, ábád. § **1:20** 1:20 Zabur 69:25. * **1:20** 1:20 Zabur 109:8. † **1:21-22** 1:21-22 Jáh janag, bezán cha wati jáhá anáगतén pád áyag, Arabi o Pársiá “qiám, rastákhiz”. ‡ **1:26** 1:26 Pál, bezán láthari, bay o shartbandi. * **2:1** 2:1 Pentikást, bezán rón o móshay aid.

yakkéay sará ér neshtant. ⁴ Á sajjahén, cha Hodáay Ruhá porr butant o anchosh ke Pákén Ruh áyán wák o twán bakshagá at, dhanni zobánán habar kanagá laggetant.

⁵ Á róchán, ásmánay chérá har molk o har kawmay Hodádóstén Yahudi, Urshalimá jahmenend atant. ⁶ Wahdé é tawár chest but, bázén mardomé yakjáh mocch but o hayrán o habakkah mant, chiá ke harkas cha moridáni dapá wati jenday zobáná eshkonagá at. ⁷ Gorhá, pa bah mánagi† o hayráni gwashtesh: “Báren, é ke habar kanagá ant Jalili naant? ⁸ Gorhá che paymá má sajjahén, cha áyáni dapá wati máti zobáná eshkonagá én!? ⁹ Má, cha Párs, Mád o Ilám, cha Baynolnahrayn, Yahudiah, Kápádukiah, Pontus o Ásiáyá,‡ ¹⁰ cha Prijiah, Pampiliah o Mesrá én, cha Libiáay hamá hand o damagán ke Keriniay nazziká ant o anchosh cha Rumá átkagén mardom én, ¹¹ Yahudi o darkawmén§ Yahudi butagén mardom, Kriti o Arab ham. Má sajjahén eshkonagá én ke may zobáná, Hodáay mazanén kárán darshána kanant.” ¹² Gorhá pa hayráni cha yakdomiá jostesh kort: “É kár o habaráni máná chi ent?” ¹³ Bale lahtén pa malandh o maskará gwashagá at: “Sharábá mast o malár kortagant.”

Petros mocchiay démá trána kant

¹⁴ Á wahdi, Petros gón á dega yázdahénán pád átk o pa borztawári gón áyán gwashti: “Oo Yahudián o Urshalimay jahmenendán! Sarpad bebét o mani habarán delgósh kanét. ¹⁵ É mardom, á dhawlá ke shomá hayála kanét, mast naant. Angat sáhat sabáhay noh* ent. ¹⁶ É hamá hál o habar ent ke Yuil nabiá é dhawlá péshgói kortag.

¹⁷ ‘Hodá gwashit: “Godghi róchán sajjahén mardomán cha wati Ruhá sarrécha kanán. Shomay jenek o bachak paygambaria kanant,

shomay warná elháma gerant o pirén, wába gendant.

¹⁸ Á róchán, wati golám o móledán cha wati Ruhá sarrécha kanán o á ham paygambaria kanant.

¹⁹ Borzád mán ásmáná mójezah o ajekkái† o jahlád mán zeminá ajabbatén nesháni pésha dárán, hón o ás o mojén dutt.

²⁰ Cha Hodáwanday porshawkatén róchay rasagá pésar, róch tahárdém o máh hónchaka bit.

²¹ Á róchá, harkas Hodáwanday námá begipt, rakkít.” ‡

²² “Oo Esráilián! Delgósh kanét. Anchosh ke shomá wata zánét, Hodáyá shomay nyámá mójezah o ajekkái o ajabbatén nesháni cha Issá Náseriay némagá záher o paddar kort o é dhawlá pa áiá gwáhi dáti. ²³ É mard gón Hodáay péshzánti o gisshéntagén shawrá shomay dastá dayag but o shomá gón bédináni komaká salibay sará dratk o kosht. ²⁴ Bale Hodáyá cha mordagán zendag kort o cha markay ranj o azábá rakként,§ chiá ke nabuteni at mark áiá wati panjagáni tahá bedárit, ²⁵ hamá dábá ke Dáudá áiy bárawá péshgói kortag o gwashtag:

‘Man modám Hodáwand wati dém pa démá distag, á mani rástén pahnátá ent, cha hamé sawabá mana nalarzán o nathagalán.

²⁶ Paméshká, delon wassh o zobán shádán ent. Jesm o jánon mán ométay kalátá áráma gipt,

²⁷ chiá ke taw maná mordagáni jaháná yalaha nakanay o wati hamá Pákéná sarhag o pussagá naylay.

²⁸ Taw maná zenday ráh sój dátagant o wati pahnátá maná cha shádmániá sarrécha kanay.’*

²⁹ “Oo brátán! Man pa deljami shomará gwashán ke may bonpirok Dáud mort, kabr o kapon but o áiy kabr tán maróchi

† 2:7 2:7 Bah mánag, bezán sakk hayrán bayag, boh bayag. ‡ 2:9 2:9 Á wahdá, Ásiáyá máná annugén Torkiahay rónendi némag at. § 2:11 2:11 Darkawm, bezán á ke Yahudi naant. * 2:15 2:15 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Róchay saymi sáhat”. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but. † 2:19 2:19 Ajekkái, bezán mójezah, hayrán kanókén kár. ‡ 2:21 2:21 Yuil Nabiay Ketáb, bahr 2, band 28–32. § 2:24 2:24 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéngag. * 2:28 2:28 Zabur 16:8–11.

may gwará hastent. ³⁰ Bale á paygambaré at o zántagati Hodáyá sawgend wártag o kawl kortag ke cha áiy naslá yakkéá, áiy bádsháhiay tahtay sará nádénit. ³¹ Dáudá cha péshá, áyókén róch distagatant o Masihay jáh janagay báravá gwashtagati ke á na mordagáni jaháná yalah kanaga bit o na áiy jóna sarhit o pussit.† ³² Hodáyá Issá Masih zendag kort o má sajjahén é rástiy sháhéd én. ³³ Á, Hodáyay rástén némagá borzád barag but. Cha Petá, wádah dátageñ Pákén Ruh áiy raset o hamá dhawlá ke shomá gendag o eshkonagá ét, nun Pákén Ruhi békesás‡ bakshetg. ³⁴ Chiá ke Dáud wat ásmáná borzád nashot, bale gwashtagi: *‘Hodáwandá gón mani Hodáwandá§gwasht, “mani rástén némagá benend ³⁵ tán hamá wahdá ke tai dozhmenán tai pádáni chéray padag o chárchóbahé bekanán.”’**

³⁶ “Paméshká, Esráilay sajjahén kawm allam bezánt, hamá Issá ke shomá salib kasshet, Hodáyá Hodáwand o Masih kortag.” ³⁷ Wahdé mardomán é habar eshкотant, báz del padard butant o gón Petros o á dega kásedán gwashtesh: “Oo brátán! Má chón bekanén?”

³⁸ Petrosá gón áyán gwasht: “Cha wati gonáhán pashómán bebét† o cha shomá harkas Issá Masihay námá pákshódi bekant, tán Hodá shomay gonáhán bebakshit. Á wahdá shomará Hodáyay Pákén Ruh, tohpah o thékia rasit. ³⁹ Hodáwanday é labz o kawl éwak o tahná pa shomá naent, pa shomay chokk o óbádag o á dega durén hand o damagáni hamá mardomán ent ham, ke may Hodáwandén Hodá áyán wati kerrá tawára kant.”‡

⁴⁰ Petrosá, á, pant o sój dayáná kaddhan§ kort o gwashtant: “Watá cha é gomráhén nasl o padréchá berakkénét.”

⁴¹ Gorhá, hamáyán ke áiy kolaw o

paygám zort, pákshódi ham kort o á róchá, kesás say hazár mardom gón báwarmandán hór but. ⁴² Áyán, pa kásedáni dars o sabaká, pa sharikdárén zendá, pa nánay bahr kanag* o pa dwáyá, watá nadr kort. ⁴³ Sajjahénáni delá bimm o torsé nesht o cha kásedán mójezah o ajabbatén nesháni záher o paddara but.

Báwarmandáni sharikdárén zend

⁴⁴ Sajjahén báwarmand, gón yakdegará hór o sajjahén mál o hastiá sharikdár atant. ⁴⁵ Áyán wati mál o melkat bahá o nadra kort o harkasay garaz o zaluratáni sará, sajjahénáni nyámá bahra kortant. ⁴⁶ Á, har róch gón hamdeli, mazanén parasteshgáhá moccha butant o wati lógán ham pa wasshi o delsetki nánesh bahra kort o hórígá warákesha wárt. ⁴⁷ Hodáesh satá o saná kort o sajjahén mahluká á dóst atant. Hodáwand ham róch pa róch rakkéntageñ mardomán géshá cha géshter kanán at.

3

Petros drahbakshia kant*

¹ Yak róché, nohomi sáhatay† zegr o dwáyay wahdá, Petros o Yuhanná mazanén parasteshgáhá rawagá atant. ² Hamá wahdá, lahtén mardom yak pédáeshi langéá‡ áragá at. Mardomán é lang har róch, mazanén parasteshgáhay “Zébá” námén darwázagay dapá wápént tán cha parasteshgáhay rawókén mardomán pendhagé begipt. ³ Wahdé áiy Petros o Yuhanná parasteshgáhay rawagá distant, cha áyán pendhagi lóthet. ⁴ Petros o Yuhannáyá wati chamm áiyará sakk dátant. Petrosá gwasht: “May némagá bechár.” ⁵ Langén marday chamm pa é ométá sakk atant ke chizzé dayanti. ⁶ Gorhá Petrosá gwasht: “Maná zarr o sohr nést bale harché ke maná hast, tará dayán. Issá Masih Náseriay

† **2:31** 2:31 Zabur 16:10. ‡ **2:33** 2:33 Békesás, bezán sakk báz, béandázah, béhesáb. § **2:34** 2:34 “Mani Hodáwand” bezán Issá Masih. * **2:35** 2:35 Zabur 110:1. † **2:38** 2:38 Pashómán bayag, bezán tawbah kanag.

‡ **2:39** 2:39 Albat, báyard bezánén Hodá sajjahén mardomán wati kerrá lóthit. § **2:40** 2:40 Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm. * **2:42** 2:42 Pa Issáy goddhi shámay yátmáná, áiy báwarmand nán o sharáb bahra kanant.

* **3:** 3:0 Drahbakshi, bezán dráhi o salámatiy bakshag, Arabi o Pársiá “shafá”. † **3:1** 3:1 Bezán bégáhay sáhat sayá. ‡ **3:2** 3:2 Pédáeshi lang, bezán mádarzádén lang.

námá, pád á, ráh ger.”⁷ Nun áiy rástén dasti gept o óshtarénti. Hamá damáná áiy pád o pádáni mocch, tayár o zórmand butant.⁸ Jáh serret o wati pádáni sará óshtát, ráh gept o traddán o kopp kanán o Hodáyá sepat o saná kanáná, gón áyán parasteshgáhá shot.⁹ Sajjahén mardomán á dist ke Hodáyá sepat o saná kanáná, wati pádáni sará rawagá ent.¹⁰ Zántesh é hamá ent ke pésará, parasteshgáhay “Zéba” námén darwázagay dapá pa pendhagá neshtagat. Nun cha é kára ke gón áia butagat mardom hayrán o habakkah mantant.

Petrosay kolaw

¹¹ Á mard cha Petros o Yuhannáyá hecch jetá nabut. Nun sajjahén mardom Solaymánay péshjáhá, § gón hayráni tachán dém pa áyán átkant.¹² Petrosá ke chosh dist, gón áyán gwashti: “Oo Esráilián! Cha é kára, pa ché inkadar hayrán o habakkah mantagét? Chiá chammó pa má sakk ant? Gwashay záná, má gón wati jenday twán o pahrézkáriá é mard dráh o tayár kortag.¹³ Ebráhém, Eshák o Ákubay Hodá, bezán may pet o pirokáni Hodáyá, wati hezmatkárén Issá shán o shawkat dát, hamá ke shomá geráént o kósharént o Pilátusay démá á namannet, harchont ke Pilátusá áiy ázát kanagay shawr kortagat.¹⁴ Bale shomá á ‘Pák o Néken’ namannet o áiy jáhá pa yak hónigéá ázáti lóthet.¹⁵ Shomá zendmánay sarchammag kosht, bale Hodáyá á cha mordagáni nyámá zendag kort o jáh janáént o má eshiay sháhed én.¹⁶ É mardá gendagá ét o zánét. Cha Issáay námay saray báwarmandiá, áia wák o twán rasetag. Haw! Issáay nám o áiy sará báwarmandiá, é mard shomay démá sarjamá dráh kortag.

¹⁷ “Nun, oo brátán! Mana zánán ke shomayg o shomay kamásháni kár o kerd, cha názántiá at.¹⁸ Bale Hodáyá harché ke cha sajjahén nabiáni

zobáná péshgói kortagat é dhawlá pu-rah o sarjam kort. Á péshgói esh ent ke áiy Masih, ranja kasshit.¹⁹ Nun cha wati gonáhán pashómán bebét o dém pa Hodáyá wátarr bekanét* tán shomay gonáh o mayár shódag bebant,²⁰ cha Hodáwanday némagá shomará gég o ásudagén wahd o róch berasit o Hodá, Masih bezán Issáyá, ke pa shomá gechén kanag butag, rawán bekant.²¹ Á báyad ent ásmáná bemánit tán hamá wahdá ke har chizz nóksará wati jáhá per betarrit, hamá dhawlá ke Hodáyá cha kwahnén zamánagán pákén nabiáni zobáná gwashtag.²² Mussáyá gwashtag: ‘Shomay Hodáwandén Hodá, cha shomay brátáni nyámá pa shomá mani dhawlén paygambaré gechéna kant, báyad ent shomá áiy sajjahén habarán bemannét.²³ Kasé ke é paygambaray habaráni sará delgósh makant, cha kawmá sendag o dar kanaga bit.’†

²⁴ “Cha Samuilá o rand, sajjahén nabián é rócháni bárawá péshgói kortag.²⁵ Shomá nabiáni poshtpad o hamá ahd o kawlay mirás barók ét ke Hodáyá gón shomay pet o pirokán kortagat, wahdé gón Ebráhémá gwashti: ‘Zeminay sajjahén kawm o kabilah cha tai nasl o poshtpadá barkata gerant.’‡²⁶ Hodáyá wati hezmatkár gechén kort o pésará shomay gwará rawán dát tán shomará barkat bedant o har yakkéá cha áiy haráb o gandahén ráhá per betarrénit.”

4

Petros o Yuhanná sarókáni diwánay démá

¹ Petros o Yuhanná angat gón mardomán habar kanagá atant ke dini péshwá, mazanén parasteshgáhay negahpánén sepáhigáni master o Saduki* ódá átk o rasetant.² Á, cha é habará sakk narázá atant ke kásedán mardom dars o sabaka dát o járesha jat ke “cha Issáay nám o ráhá mordag padá zendaga

§ 3:11 3:11 Péshjáhá, bezán péshgáh, lógay chárdiwál, sahn. * 3:19 3:19 Wátarr kanag, bezán per tarrag.

† 3:23 3:23 Sharyatay Domi Rahband, bahr 18, band 15, 18, 19. ‡ 3:25 3:25 Pédáesh, bahr 12, band 3. * 4:1 4:1 Saduki, cha Yahudiáni dini sarókán yak thólié at.

bant.”³ Petros o Yuhannáesh geptant, béwahd o bégáh at, paméshká tán é dega róchá bandigesh kortant.⁴ Bale bázéné ke áyáni kolaw o paygámesh eshкотagat báwarmand but o cha áyán kesás panch hazár mardén atant.

⁵ É dega róchá, Yahudiáni master, kamásh o Sharyatay zánóger†Urshalimá mocch butant.⁶ Gón áyán masterén dini péshwá Hanná o áiy hamráhiá Kiápá, Yuhanná, Eskandar o masterén dini péshwáay sajjahén kothom o hándán gón atant.⁷ Áyán Petros o Yuhanná óshtárént o jost geptant: “Shomá gón kojám zór o wáká yá gón kai námá é kár kortag?”⁸ Gorhá Petros cha Hodáay Pákén Ruhá sarréch but o gwashti: “Oo kawmay sarók o kamáshán!”⁹ Agan maróchi é sawabá cha má jost o pors bayagá ent ke má pa lang o mondhén mardéa néki kortag o josta kanét ke á chón dráh butag,¹⁰ gorhá shomá sajjahén o Esráilay drostigén kawm bezánét, é mard ke dráh o tayár shomay démá óshtátag, cha Issá Masih Náseriay námay barkatá dráh butag. Shomá Issá salib kasshet o kosht, bale Hodáyá cha mordagáni nyámá zendag kort.¹¹ Issá

hamá seng ent ke shomá, bánbandén ostáyán,‡pasond nakort o chagal dát,

bale á seng, bonhesht§but.*

¹² Cha áiy abéd† dega rakkénóké nést, chiá ke ásmánay chérá, Issáay námá abéd, mardomán dega námé dayag nabutag ke gón áiy má rakkét bekanén.”

¹³ Áyán ke Petros o Yuhannáay deléri o bahádorri dist o zántesh ke á náváwendah o ámién mardom ant, hayrán butant. Randá pajjáhesh áwortant, ke á Issáay hamráh butagant.¹⁴ Bale pa é sawabá ke á dráh butagén mard áyáni kerrá óshtátagat, chizzé gwashtesh nakort.¹⁵ Paméshká áesh cha hakdiwáná‡ dhann rawagay hokm

dát o wat pa shawr o saláhá neshtant.¹⁶ Watmánwatá gwashtesh: “Gón é mardomán ché bekanén? Chiá ke Urshalimay sajjahén jahmenenda zánant esháni dastá yak anchén mójezahé záher butag ke namannaga nabit.¹⁷ Bale chosh ham mabit ke é habar mardománi nyámá géshter sheng o tálán bebit. Báyard ent áyán betorsénén ke dega baré pa Issáay námá gón hechkasá habar makanant.”

¹⁸ Petros o Yuhannáesh padá lóthet o hokm dátant ke hechbar Issáay námá chizzé magwashant o dars o sabak madayant.¹⁹ Áyán passaw dát: “Wat shawr bekanét, shomay habaray zurag sharter ent yá Hodáay?”²⁰ Bale má cha wati distagén o eshкотagénáni padar o darshán kanagá watá dáshta nakanén.”²¹ Gorhá cha géshterén torsénag o pátráp.§ dayagá rand, áesh yalah dátant. Pa áyáni sezá dayagá sharrén ráhé nadistesh, chiá ke gón é ajabbatén káray gendagá sajjahén mardomán Hodá satá kort o sárhát.*²² Á mard ke gón é mójezahá dráh butagat, omri chel sálá gesh at.

Báwarmandáni dwá

²³ Ázát bayagá rand, Petros o Yuhanná wati hamráháni kerrá shotant o áesh cha mazanén dini péshwá o kawmay kamásháni gwashtagén habarán sahhig kortant.²⁴ Áyán ke eshкот, yakdel o hamtawár Hodáay bárgáhá dwá kort o gwashtesh: “Oo zórakén Hodáwand, ásmán o zemin o daryáay addh kanók o har chizzé ke áyáni tahá ent!”²⁵ Taw wat gón Pákén Ruhay elháma cha may bonpirok, wati hezmatkárén Dáuday zobána gwasht:

‘Á dega kawm pa ché shóresha kanant o ráj chiá mopt o náhudagén pandalá† sázant?’

²⁶ *Jahánay bádsháh tayára bant o hákem yakjáh mocch, Hodáwand o áiy Masihay helápá óshtant.‡*

† 4:5 4:5 Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. ‡ 4:11 4:11 Bánbandén ostá hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. § 4:11 4:11 Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. * 4:11 4:11 Zabur 118:22. † 4:12 4:12 Abéd cha, bezán gayr cha. ‡ 4:15 4:15 Hakdiwán, bezán ámidges, dádgáh. § 4:21 4:21 Pátráp, bezán tahdid, damki. * 4:21 4:21 Sárháyag, bezán satá kanag. † 4:25 4:25 Pandal, bezán repk, mandr, makr. ‡ 4:26 4:26 Zabur 2:1–2.

27 “Pa rásti, hamé shahrá Hirudis, Pontius Pilátus, á dega darkawmén mardom o Bani Esráilay sajjahén kawm o kabilah hamdast butant o tai pákén hezmatkár Issáay helápá pád átkant, hamá Issá ke taw gón rógen per moshagá pa bádsháhiá gechén kortagat. 28 Áyán gón wati é kárá, tai wák o wáhag ke taw cha péshá gishhéntagat, purah o sarjam kort. 29 Oo Hodáwand! Nun esháni pátrápáni némagá bechár o wati hezmatkárán komak bekan tánke tai habarán pa mazanén baháadorri o natorsi darshán bekanant. 30 Wati pákén hezmatkár Issáay námá, pa drahbakshi o mójezah o ajabbatén neshániáni paddar kanagá, wati dastá shahár day.”

31 Cha áyáni dwáyá rand, á jágah ke ódá mocch atant larzet, sajjahén cha Pákén Ruhá sarréch butant o Hodáay habaresh pa deléri darshán kort.

Báwarmandáni sharikdári

32 Sajjahén báwarmand yakdel o yakján atant, hechkasá wati mál o hasti tahná watiga nazánt o sajjahén chizzán sharikdár atant. 33 Kásedán gón mazanén wák o tágaté pa Hodáwandén Issáay jáh janagá gwáhia dát o gón á sajjahénán Hodáay mazanén rahmat gón at. 34 Cha áyán hechkas mohtáj naat, chiá ke harkasá lóg yá dhagaré hastat baháia kort o 35 zarri kásedáni démá éra kortant. Áyán é zarr pa sajjahénán, harkasay garaz o zaluratáni sará bahra kortant. 36-37 Issop námén mardéa ham dhagaré hastat, bahái kort, zarri áwort o kásedána dátant. Á Kebresié at o cha Láwiáni kabilahá at. Kásedán áiy nám Bárnábá kortagat, bezán “delbaddhiayš chokk”.

5

Hannániá o Sapirah

1 Hannániá námén mardéa o áiy Sapirah námén janá ham wati dhagaré bahá kort. 2 Hannániáyá gón janay sahigiá zarráni yak bahré pa wat dásht o á dega, kásedáni démá ér kortant. 3 Petrosá

gwasht: “Oo Hannániá! Chiá Shaytán tai delá chó potert ke gón Hodáay Pákén Ruhá dróget bast o cha melkay zarrán bahré pa wat ér kort? 4 Záná, dhagár cha baháyá pésar tai jendayg naat? Cha baháyá rand, zarr tai dastá naatant? Pa ché wati delá shawret kort ke chosh bekanay? Taw gón mardomán na, gón Hodáyá dróg bast.” 5 Wahdé Hannániáyá é habar eshкотant, zeminá kapt o sáhi dát. Harkasá ke é habar eshкот, áiy delá baláhén torsé nesht. 6 Gorhá warná démá átkant, jónay kapon kanagá rand, dhanná bort o kabresh kort.

7 Kamm o gésh say sáhatá rand, áiy jan ke cha é sargwastá sahig naat, átk o raset. 8 Petrosá cha áiyá jost kort: “Maná begwash, shomá dhagár ke bahá kort, eshiay kimmat hamesh at?” Sapirahá passaw dát: “Haw, kimmati hamesh at.”

9 Petrosá gwasht: “Chiá pa Hodáwanday Ruhay chakkásagá* gón yakdegará hamdast butét? Bechár, hamáyán ke tai mard kabr kort annun darwázagay dapá ant o tará ham dhanná barant.” 10 Janén, hamá damáná Petrosay pádáni démá kapt o sáhi dát. Wahdé warná átkant, distesh ke á ham mortag. Dhanná bortesh o marday kerrá kabresh kort. 11 Cha é habaráni eshkonagá, sajjahén báwarmand† o á dega mardománi nyámá mazanén tors o bimmé kapt.

Kásed drahbakshia kanant

12 Cha kásedáni dastá, mardománi nyámá bázén ajabbatén nesháni o ajekkái záher o paddara but. Sajjahén báwarmand, gón hamdeli o hamsetki Solaymánay péshjáhá moccha butant. 13 Báwarmand, mardománi gwará báz ezzatmand atant, bale cha á degarán kaséa é del o joryat néstat ke gón áyán hór bebit. 14 Angat, Hodáwanday sará báwarmandén janén o mardén, róch pa róch gésh bayán atant o gón áyán hawára butant. 15 Tantaná‡ mardomán wati nádráh, taht o nepádáni sará wápént o rahsarána áwortant, tán Petros cha ráhá

§ 4:36-37 4:36-37 Delbaddhi, bezán tasallá, ométwári. gerag. † 5:11 5:11 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sajjahén kelisá”. ‡ 5:15 5:15 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

* 5:9 5:9 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehan

ke gwazit, toré áiy sáheg ham pa lahténá bekapit. ¹⁶ Urshalimay kerr o gwaray shahráni mardom ham romb rombá átkant, nádráh o cha palitén ruhán ranj distagén mardomesha áwortant o sajjahén dráha butant.

Kásedán jéla kanant

¹⁷ Masterén dini péshwá o áiy sajjahén hamráh ke Sadukiáni thóliay básk atant, pa hasadd o konnat pád átkant. ¹⁸ Kásedesh gept o bandijáhá jél kortant. ¹⁹ Bale shapá yak wahdé, Hodáwanday préshtagéá bandijáhay darwázag pach kortant o á cha jéla dar áwortant o gwashti: ²⁰ “Berawét mazanén parasteshgáhá bóshtét o é nókén zenday sarjamén kolaw o paygámá mardomán berasénét.” ²¹ Gorhá, hamá dábá ke áyáná gwashag butagat, bámgwáhá parasteshgáhá shotant o mardománi sabak dayagá laggetant. Wahdé masterén dini péshwá o áiy hamráh átkant, sarókáni diwánay básk o Esráilay sajjahén kamáshesh lóthetant o dega lahtén mardomesh rawán dát tán kásedán cha jéla byárant. ²² Bale áyáni rah dátagén mardom bandijáhá ke shotant, kásedesh nadistant. Per tarret o hálesh dátant ke ²³ “bandijáhay darwázag mohr bastagatant, negahpán ham darwázagáni démá óshtátagatant, bale má darwázag ke pach kortant, jéla hechkas nadist.” ²⁴ Gón é habaray eshkonagá, parasteshgáhay negahpánén sepáhigáni sarók o mazanén dini péshwá sakk hayrán o pegrig butant ke bárén é káray ásar o ákebat nun ché bit.

²⁵ Hamá wahdá yakké átk o háli dátant: “Bechárét, á ke shomá bandig kortagatant, parasteshgáhá mardomán dars o sabak dayagá ant.” ²⁶ Gorhá parasteshgáhay negahpánáni sarók gón wati sepáhigán shot o kásedesh gept o áwortant, bale pa zór na, chiá ke torsetesh “chó mabit mardom mára sengsár bekanant.” ²⁷ Kásedesh áwort o sarókáni diwánay démá óshtáréntant. Nun masterén dini péshwáyá cha áyán jost gept: ²⁸ “Má hokm nakortagat dega

baré pa é námá mardomán dars o sabak madayét? Bale shomá Urshalimay sarjamén shahr gón wati tálimán porr kortag. Lóthét á marday hóná may gardená beladdhét?” ²⁹ Petros o á dega kásedán passaw dát: “Báyad ent cha ensánán géshter, Hodáay mannók bebén.” ³⁰ Issá, ke shomá salib kasshet o kosht, may pet o pirokáni Hodáyá padá zendag kort, ³¹ wati rástén némagá nádént o sarók o rakkénók kort, tánke Esráilay kawmá pashómáni o gonáháni pahelliay móh berasit. ³² Má é habaráni sháhed én. Pákén Ruh, ke Hodáyá wati báwarmandáná bakshetag ham é habaráni gwáhiá dant.

³³ Gón é habaráni eshkonagá, diwánay básk anchosh zahr geptant ke pa áyáni koshagá pád átkant. ³⁴ Bale Gámályál námén Parisié ke Sharyatay ostád o sarókáni diwánay básk o sajjahén mardománi chammán sharapdarén mardé at, diwáná pád átk o hokmi kort: “É mardán yak damáné dhanná bebarét.” ³⁵ Gorhá gwashti: “Oo Esráilián! Hozzhár bét ke shomará gón é mardomán ché kanagi ent. ³⁶ Kammé wahdá pésar ham Tiudás námén mardéá jáh jat o watá mazanmardé zánti, chársadé mardom áiy hamráh but. Bale á koshag but o áiy hamráh sest o sédŠ butant o hecch nabut. ³⁷ Cha áiá rand, Yahudá námén Jalili mardéá, mardomshomáriay róchán jáh jat, áshóp kort o lahtén mardomi gón wat tarrént, bale á ham koshag but o hamráhi sheng o sháng butant. ³⁸ Annugén jáwaráni bárawá, mani shawr gón shomá hamesh ent ke cha é mardomán dast bekasshét o eshán yalah bedayét. Chiá ke agan esháni é kár o maksad cha ensánáni némagá ent, béshakk pa sara narasit. ³⁹ Bale agan cha Hodáay némagá ent, shomá eshán dáshta nakanét. Gorhá bezánét ke á wahdá shomay jang gón Hodáyá bit.”

Áiy habaresh mannet, ⁴⁰ kásedesh lóthet o áwortant, latth o kotth kanéent o makan kortant ke pa Issáay námá dega baré habar makanant. Nun yalahesh dátant. ⁴¹ Kásed, gal o shádehi kanán,

cha diwánay démá dar kaptant, chiá ke áyán é láheki rasetagat pa Issáay námá béezzati begendant. ⁴² Áyán mazanén parasteshgáh o lógáni tahá, cha é mestágay tálán kanagá ke Issá hamá Masih ent, hechbar dasta nakasshet.

6

Pa hezmatkáriaá hapt mardomay gechén kanag

¹ Hamá róchán ke morid géshá cha géshter bayán atant, Yunáni Yahudi* cha Ebráni Yahudián gelagdár atant ke har róchigén ward o warákay bahr kanagá, áyáni janózámán chizzé narasit. ² Dwázdahén kásedán, sajjahén morid lóthetant o gwashtesh: “É habar sharr naent ke má ward o warákay wandh o bahr kanagay káráni sawabá, cha Hodáay Pákén Habaray hezmatkáriaá nádalgósh bebén. ³ Paméshká, oo brátán! Cha wat hapt anchén néknámén mardom gechén bekanét ke cha Pákén Ruh o Hodái zánt o zánagá sarréch bebant tán é zemmah o dhobbahá† hamáyáni kópagá beladdhén o ⁴ wat pa dwá o Hodáay Pákén Habaray hezmatkáriaá dazgatth bebén.” ⁵ É shawr, sajjahénán dóst but o é mardomesh gechén kortant: Estipán ke cha imán o Pákén Ruhá porr at, Pilipos, Prukuros, Nikánur, Timun, Párminás o Antákiahay Yahudi butagén báwarmand Nikulás. ⁶ É mardomesh kásedáni démá áwort o pésh kortant. Kásedán pa áyán dwá kort o dast baddhá jatant. ⁷ É dhawlá Hodáay Pákén Habar mardománi nyámá tálán but o Urshalimá morid sakk zutt géshá cha géshter bayána butant. Bázén dini péshwáé ham é báwaray mannóger but.

Estipánay dazgir kanag

⁸ Estipán cha Hodáay rahmat o zórá porr at o áíá mardománi nyámá mazanén mójezah o ajabbatén nesháni démá áwort, ⁹ bale cha Yahudiáni yak kanisahéá ke námi “Ázát Butagén Golámáni Kanisah”‡ at, lahtén mardom

cha áíá nárazá at. Á cha Kerini o Eskandariahay shahr o Kilikiah o Ásiáay damagán atant o gón Estipáná dapjáká laggetant. ¹⁰ Bale Estipán gón anchén Ruh o zántéá habar kanagá at ke áíay démá óshtátesh nakort. ¹¹ Gorhá lahtén mardomesh rad dát tán begwashant: “Má eshкотag Estipáná Mussá o Hodáay bárawá kopr kortag.” ¹² Áyán, mardom o kawmay kamásh o Sharyatay zánóger shóréntant o Estipánesh gept o kasshakán, sarókáni diwáná pésh kort. ¹³ Drógén gwáh o sháhedesh áwort, áyán sháhedi dát o gwasht: “É mard Hodáay pákén lóg o Sharyatay helápá, cha bad o naráhén habar kanagá hechbar dasta nakasshit. ¹⁴ Má wat eshкот, gwashti: ‘Issá Náseri é jágahá karójit o á rasm o rawáján badala kant ke Mussáyá pa má eshtagant.’ ”

¹⁵ Diwánay sajjahén nendókán chamm pa Estipáná sakk dátatagatant o distesh áíay dém, préshtagéay démay dhawlá ent.

7

Estipánay trán

¹ Masterén dini péshwáyá cha Estipáná jost kort: “Báren, é tohmat rást ant?”

² Estipáná passaw dát: “Oo pet o brátán! Delgósh kanét:

Ebráhémay bárawá

“Porshawkatén Hodá, hamá wahdá may bonpirok Ebráhémay démá záher but ke á angat Bayolnahrayná at o Harráná jahmenend nabutagat. ³ Gón áíá gwashti: ‘Wati sardhagár o ráj o kawmá bell o hamá molká beraw ke man tará péshia dárán.’ ⁴ Áíá Kaldániáni molk yalah dát o Harráná shot. Cha petay marká o rand, Hodáyá á cha ódá hamé molká áwort ke annun shomá neshtagét. ⁵ Edá, Hodáyá áíará hech mirás o melkat nadát, yak bechillé zemini ham nadát, bale labzi kort ke áíay nasl o padréch é sardhagáray hodábonda* bit. Hodáyá é habar hamá wahdá

* **6:1** 6:1 Yunáni Yahudi, hamá Yahudi atant ke Yunáni dód o rabédagay randgir atant o áyáni zobán Yunáni at.

† **6:3** 6:3 Dhobbah, bezán ogdah, zemmah, Arabi o Pársiá “wazifah”. ‡ **6:9** 6:9 Yahudiáni parasteshgáháni nám “kanisah” ent. * **7:5** 7:5 Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb.

kort ke Ebráhémá angat chokk néstat. ⁶ Gón áia chosh gwashti: ‘Tai chokk o óbádag anchén molkéa ke áyáni watig naent, darámad o bégánaga bant o tán chársad sálá, degaráni chérdastiá golám o bézzat kanaga bant.’ ⁷ Chosh ham gwashti: ‘Hamá kawm ke áyán wati golám o chérdasta kant, man áyán sezá dayán. Padá cha á molká dara káyant o hamé jágahá maná parastesha kanant.’ ⁸ Hodáyá gón Ebráhémá ahd o kararé bast ke áiy nesháni mardénchokkáni sonnat kanag ent. Paméshká, wahdé Ebráhémá Eshákén chokk but, hashtomi róchá sonnati kort. Hamé dhawlá Esháká wati chokk Ákub o Ákubá wati dwázdahén chokk, ke may kawmay kabilaháni bonpirok ant, sonnat kortant.

Issopay bárawá

⁹ “Ákubay chokk, gón wati brátén Issopá pa hasadd o konnat kaptant. Brátán Issop goláméay dhawlá bahá kort o Mesrá barag but, bale Hodá Issopay hamráh at o ¹⁰ cha sajjahén sakki o sórián rakkénti. Hodáyá á, haminchok láheki o zánt o zánag dát ke Mesray bádsháh, Perawnay mehr o ehtebári pa wat katthet† o Perawná á wati sarjamén molk o melkatay kármaster kort. ¹¹ Randá sajjahén Mesr o Kanáná dhokkálé‡ kapt ke cha áia mardomán mazanén sakki o sóri raset o may pet o pirénán hech ward o waráké nabut. ¹² Wahdé Ákubá zánt ke Mesrá dán o gandoma rasit, may pet o piroki awali bará pa ward o warákay gerag o áragá hamódá ráh dátant. ¹³ Á, domi randá ham Mesrá shotant o é randá Issopá watá gón wati brátán paddar o pajjárók kort. Perawn ham Issopay kawm o kothomay bárawá sahig but. ¹⁴ Gorhá Issopá pa wati pet Ákubá kolaw ráh dát ke á gón wati sarjamén kahól§ o hándáná ke haptád o panch mardom atant, beladdhit o Mesrá byayt. ¹⁵ É dhawlá, Ákub Mesrá shot o hamódá á o may pet o pirok bérán butant. ¹⁶ Áyáni jón cha ódá árag o Shekémay

shahrá, hamá kabrá kall kanag butant ke Ebráhémá cha Hámóray chokkán pa chizzé zarrá bahá geptagat.

¹⁷ “Wahdé gón Ebráhémá, Hodáay dátagén kawlay sarjam bayagay wahd nazzik but, Mesrá may mardom báz géshter butant. ¹⁸ Á wahdá, Mesray bádsháh degaré but o Issopay bárawá hecchi nazánt. ¹⁹ Áia may kawm rad dát o répént, may pirénáni sará báz zolm o zóraki perrént o hojj kortant ke wati nonnokén chokkán, cha lógán dhanná dawr bedayant ke bemerant.

Mussáyá beger tán Solaymáná

²⁰ “Hamé wahdá, Mussá pédá but. Á báz sharrang o dhawldárén chokké at. Tán say máhá wati pet o mátay lógá rost o rodómi kort. ²¹ Wahdé dhanná éresh kort, Mesray bádsháh Perawnay jeneká zort o wati jenday chokkay dhawlá ródént o mazan kort. ²² Mussáyá Mesriáni sajjahén zánt o zántkári dar bort o pa kerdár o goptará twánmandén mardé but.

²³ “Chel sáli ke but, é pegr o hayálá kapt ke gón wati Bani Esráili brátán gendök bekant. ²⁴ Wahdé disti cha áyán yakkéay sará, Mesrié zóraki kanagá ent, Esráiliay démpánii* kort o béray geragá, á Mesrii jat o kosht. ²⁵ Mussáyá wati delá anchosh hayál kort ke áiy Esráili brát balkén sarpad bebant ke pa áyáni rakkénagá, Hodá áia kár bandagá ent, bale Esráili sarpad nabutant.

²⁶ “É dega róchá anágat, áia do Esráili watmánwatá merh o jangá dist. Mussá pa áyáni gishhénag o tepák kanagá démá kenzet o gwashti: ‘Oo mardán! Shomá watbrát ét, chiá yakdegará táwánbára kanét?!’ ²⁷ Bale hamá ke wati hammolkiay sará zóraki kanagá at, Mussái yak némagé télánk dát o gwashti: ‘Tará kayá may sará hákem o kázi kortag? ²⁸ Bárén, hamá dhawlá ke taw zi á Mesri kosht, mani koshagá ham lákártaget?’ ²⁹ Gón é habaray eshkonagá, Mussá

† 7:10 7:10 Katthag, bezán nap o sutt kanag, dastá árag. ‡ 7:11 7:11 Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli. § 7:14 7:14 Kahól, bezán hánwár, hánwádah (yak lógéay nánwár). * 7:24 7:24 Démpáni, bezán wati rakkénagay johd. Arabi o Pársiá “defá!”. † 7:29 7:29 Darándhéh, bezán jaláwatan.

cha á molká dar átk o Midyánay sardhagará darándhéh† but. Hamódá áiá do mardénchokk but.

³⁰ “Chel sálá rand, Sináay kóhay gyábáná, préshtagé bon geptagén dhólokéay‡ ásay shahmáni tahá pa Mussáyá paddar but. ³¹ Cha é nedáragay§ gendagá, Mussá hayrán o habakkah mant. Wahdé pa eshiay géshter chárágá nazzikter shot, Hodáwanday tawári é dhawlá eshkot: ³² ‘Man tai pet o pirok Ebráhém, Eshák o Ákubay Hodá án.’ Mussá cha torsá larzagá lagget o áiá tahm o joryat nakort á némagá bechárit. ³³ Hodáwandá gwasht: ‘Wati swásán dar kan, é jágah ke taw óshtátagay, pákén jágahé. ³⁴ Man Mesray sardhagará wati mardománi sakki o sóri distagant, áyáni peryát o zári eshkotagant, pa áyáni rakkénag o ázát kanagá ér átkagán. Byá, nun man tará padá Mesrá rawána dayán.’

³⁵ “Esráilián Mussá namannetagat o gwashtagatesh: ‘Tará kayá may sará hákem o kázi kortag?’ Nun Hodáyá hamá Mussá bon geptagén dhólokay boná préshtagé pesh dásht. É dhawlá, áyáni hákem o rakkénók kort o Mesrá ráhi dát. ³⁶ Hamá at ke cha Mesrá Esráiliáni dar áyagay rahshón but. Hamáiá, Mesr o Sohrzeray* tayábá† o tán chel sálá gyábánán mójezah o ajabbatén nesháni pésha dásht. ³⁷ Hamé Mussá at ke gón Bani Esráilián gwashti: ‘Hodá cha shomay brátáni nyámá pa shomá, mani dhawlén paygambaré gechéna kant.’‡ ³⁸ É hamá Mussá at ke gón préshtagá hór, may pet o pirokáni mocchiá gyábáná gón at. Préshtagá Sináay kóhay sará gón áiá trán kort o Mussáyá hamódá Hodáay zend bakshókén habar geptant tán áyán pa má sar bekant.

³⁹ “Bale may pet o pirok, pa Mussáyá mannagá razá naatant. Cha áiá poshtesh

kort o namannet o delesh pa Mesrá bast. ⁴⁰ Áyán, gón Hárúná gwasht: ‘Pa má anchén hodá besách ke may rahbariá bekanant. É Mussá, ke mará cha Mesrá dar áyagay ráhi pesh dáshtag, áiá ché butag, má nazánén.’ ⁴¹ Áyán gwask-paymén yak boté jórth kort o pa wati jórth kortagén botay sharapá, korbánig o shádehi o shádkámi kort. ⁴² Bale Hodáyá wati dém cha áyán tarrént o yalah dátant, bell ke nun máh o róch o estarán parastesh bekanant, hamá dhawlá ke Nabiáni Ketábán nebeshtah ent: ‘Oo Esráilián! Shomá tán chel sálá mán gyábánán pa man hayrát o korbánig kortagat? ⁴³ Na! Shomá “Molukay tambu”§ o wati hodá “Ripánay estár” baddhá bastagant, hamá bot ke shomá pa parasteshá addh kortagatant. Paméshká man shomará cha Bábelay sardhagará hamá dastá, jaláwatan o darándhéha kanán.’

⁴⁴ “Gyábáná ‘Sháhediay tambu’* may pet o pirokán gón at o hamá paymá addh kanag butagat ke Hodáyá Mussá sój dátagat, bezán hamá nemunahay dhawlá ke áiá distagat. ⁴⁵ É hamá tambu at ke may pirénán cha wati bonpirokán rasetagat o Yushahay kamáshi o sarókiá, may pet o pirokán gón wat hamá wahdá áwort ke é molkesh gept o Hodáyá á dega kawm áyáni chammáni démá galléntant o tán Dáuday wahdá, á tambu hamé molká at. ⁴⁶ Dáudá, Hodáay wasshén wáhag o rahmat gón at o lótheti pa Ákubay Hodáyá jágah o hankéné addh bekant, ⁴⁷ bale é Solaymán at ke pa Hodáyá lógé addhi kort. ⁴⁸ Albat, borzén arshay Hodá bani ádamay addh kortagén lógán jágaha nakant, anchosh ke nabiá gwashtag: ⁴⁹ ‘Hodáwanda gwashtit:

“Ásmán mani taht ent o zemin mani pádáni chéray padag,

‡ **7:30** 7:30 Dhólok, bezán gyábáni konthagi jarré ke polli espét ant. § **7:31** 7:31 Nedárag, bezán sayl, tamáshá. * **7:36** 7:36 Sohrzer hamá jágah ent ke wahdé Esráili cha Mesrá dar átkant, áyáni démá daryá at o poshtá Perawnay lashkar pédák at. Hodáyá pa áyáni rakkénagá hamé jágahá daryá hoshk kort o ráh pach kort (Dargwaz 13:17–15:21). Bázén zántkáré gwashtit ke maróchigén Suéz Kánalay nazziká ent. † **7:36** 7:36 Tayáb, bezán daryáay kerr, sáhel. ‡ **7:37** 7:37 Sharyatay Domi Rahband, bahr 18, band 15. § **7:43** 7:43 Tambu, bezán haymah, gedán. * **7:44** 7:44 Sháhediay tambu, gedané at ke Bani Esráilián Mussáyá zamánagá gón Hodáay hokmá jórthentagat o hamódá Hodáesh parastesh kortag.

shomá pa man che paymén lógé addh korta kanét
 yá ke mani árámjáh kojá bit?
 50 É sajjahén mani wati dastay addh kortagén naant” ’ †

Estipánay goddhi habar

51 “Oo sarkash o mánmayátkén‡ mardomán! Shomay del o gósh sonnat kanag nabutagant. § Wati pet o pirénáni dhawlá, shomá ham modám Hodáay Pákén Ruhay helápá óshtét. 52 Kojám paygambar shomay pet o pirénán ázár nadátatag? Shomay pet o pirénán tantaná hamá paygambar ham koshtant ke áyán á ‘Pák o Nékénay’ áyagay péshgói kortagat. Nun shomá áiy jenday dróhók* o hónig ét. 53 Shomá hamá ét ke préshtagán pa shomá Sharyat áwort, bale hechbar namannet o Sharyatay sará káró nakort.”

Estipánay sengsár kanag

54 Gón Estipánay habaráni eshkonagá, á sakk zahr geptant o pa áiá dantán gadróshagá laggetant. 55 Bale Estipáná, ke cha Hodáay Pákén Ruhá sarréch at, ásmánay némagá cháret, gón Hodáay shán o shawkatay gendagá, Issái dist ke Hodáay rástén némagá óshtátatag. 56 Gwashti: “Ásmáná pach gendagá án o Ensánay Chokk,† Hodáay rástén némagá óshtátatag.” 57 Áyán gón é habaráni eshkonagá, wati gósh band kortant o kukkáresh kort. Randá, sajjahén hamshawr butant o Estipánay sará hamlah o oroshesh‡ bort. 58 Kasshán kanán, cha shahrá dhann, dar kort o sengsár kanagesh bendát kort. Hamá mardomán ke áiy sará drógén sháhedi dátatag, wati shál o kabáh§ cha gwará dar kort o Shául námén mardéay kerrá ér kortant. 59 Hamá wahdá ke Estipáná sengsár kanagá atant, Estipán dwá kanáná gwashagá at: “Oo Hodáwandén Issá! Pa mani nadrigén sáhay zuragá razámmand

bátay.” 60 Randá, Estipán kóndhán kapt o pa borztawári gwashti: “Oo Hodáwand! Eshán pa é gonáhá mayárbár makan.” Gón hamé habaráni gwashagá, sáhi dát.

8

Báwarmandáni sará orosh

1 Shául cha Estipánay kóshá rázig at. Á róchá, Urshalimaykelisáay sará sakkén ázaré bongéj but. Abéd cha kásedán, á dega sajjahén báwarmand, Yahudiah o Sámerahay chapp o chágerdá sheng o sháng butant. 2 Lahtén Hodádósten mardomá, Estipán kabr kort o pa áiá mazanén sug o porsé dásht. 3 Bale Sháulá, kelisáay barbád kanag bendát kort. Lóg pa lóga shot, mardén o janén cha lógán dara kort, kasshán kanána bort o jéla kanáéntant.

Pilipos Sámerahá kayt

4 Hamá báwarmand ke sheng o sháng butagatant, har jáh ke saresha kapt, Issáay wasshén mestágesha rasént. 5 Pilipos Sámerahay yak shahréa shot o ódá Masihay kolaway jári jat. 6 Wahdé mardománi mocchián Piliposay habar eshkotant o áiy kortagén ajabbatén neshániesh distant, pa áiy habaráni gósh dáragá, géshter delgóshesh kort. 7 Bázénéa ke jenn per at, áyáni jenn gón kukkár o chihálán dar átkant, bázén lang o mondham dráh o wassh butant. 8 Paméshká á shahray mardomán báz gal o shádehi kort.

Jádugarén Shamun

9 Hamé shahrá, Shamun námén mardé sehr o jádugari kanagá at o Sámerahay mardomi hayrán o ajekkah kortagatant. Áiá batháka jat o gwasht: “Man mazanén mardé án.” 10 Kasán o mazan, harkasá áiy habar gósha dáshtant o gwashtesh: “É mard Hodáay was o wák ent o ‘Mazanzór’ gwashaga bit.” 11 Mardom

† 7:50 7:50 Eshayá Nabiay Ketáb 66:2. ‡ 7:51 7:51 Mánmayátk, bezán hamá ke kassá namannit. § 7:51 7:51 Edá sonnat kanagay máná ruháni ent, bezán pa á mardomán kármarz kanaga bit ke Hodáay habarána nazurant.

* 7:52 7:52 Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant. † 7:56 7:56 Dányál nabiá é pernáam pa yak hastiéa kár bastag ke á cha ásmáná kayt. Issá Masihá é pernáam pa wat zortag tán mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátatagén Masih ent. ‡ 7:57 7:57 Orosch, bezán hamlah. § 7:58 7:58 Kabáh, bezán jobbah.

paméshká áiy mannóger atant ke báz wahd at cha wati sehr o chambandoki kárán, mardomi hayrán kortagatant. ¹² Nun wahdé mardomán Piliposay sará báwar kort, ke á, Hodáay bádsháhiay wasshén mestág o Issá Masihay námá jár janagá at, gorhá mardén o janénán, pákshódia kort. ¹³ Shamunay jend ham báwarmand but o pákshódii kort o har jágah Piliposay hamráha but. Cha distagén ajabbatén nesháni o mójezahán hayrán o habakkaha mant.

¹⁴ Wahdé Urshalimá, kásedán hál raset ke SámeriánHodáay habar mannetagant, gorhá áyán Petros o Yuhanná hamódá ráh dátant. ¹⁵ Wahdé átk o rasetant, pa Sámerián dwáesh kort ke Pákén Ruh áyáni delán bepoterit, ¹⁶ chiá ke Pákén Ruh taningah cha áyán hechkaséay sará ér nayátkagat. Á pa Hodáwandén Issáay námá pákshódi dayag butagatant o bass. ¹⁷ Petros o Yuhannáyá wati dast áyáni baddhá jat o Pákén Ruh áyán raset.

¹⁸ Wahdé Shamuná dist kásed ke dast baddhá janant Pákén Ruh dayaga bit, áiá pa Petros o Yuhannáyá zarr áwort o ¹⁹ gwashti: “Maná ham é was o wáká bedayét tán harkasá ke dast baddhá janán Pákén Ruh áiá ham berasit.” ²⁰ Petrosá passaw dát: “Tai zarr gón tai hamráhiá gár o gomsár bátant. Chiá ke taw hayál kortag Hodáay dádá pa bahá gepta kanay. ²¹ Tará é hezmatkáriá hech bahr o wandhé nést, chiá ke tai del gón Hodáyá tachk o rást naent. ²² Cha wati é badkáriá pashómán bebay o cha Hodáwandá dwá belóth, balkén Hodá tai delay é sellén hayálá bebakshit. ²³ Man gendagá án, tai del cha zahrápá porr ent o sherr o sheddatay golám o bandig ay.” ²⁴ Shamuná passaw dát: “Shomá cha Hodáwandá pa man dwá belóthét, tán hamá chizz ke shomá gwashtant, yakké ham mani sará makapit.”

²⁵ Petros o Yuhanná, Hodáwanday habaráni sháhedi dayag o sheng kanagá rand, per tarret o Urshalimá shotant. Per tarragay wahdá, ráhá, bázén Sámeri

dhéh o kallagán ham wasshén mestágesh tálán kort.

Pilipos o Habashi kelitdár

²⁶ Hodáwanday préshtagéá gón Piliposá gwasht: “Pád á, jonubay némagá gyábánay hamá ráhá beger o beraw ke cha Urshalimá dém pa Gazzahá rawt.”

²⁷ Á pád átk o ráh gept. Ráhá, gwah-tagén* mardé disti ke Habashahay molká, “Malakah Kandákahay” kelitdár† at. É mard Urshalimá pa zegr o dwáyá shotagat o ²⁸ nun wati arrábahay‡ tahá neshtagat o dém pa wati molká per tarrán, Eshayá nabíay Pákén Ketábá wánagá at. ²⁹ Hodáay Pákén Ruhá gón Piliposá gwasht: “Áiy nazziká beraw o arrábahá hamráh bay.”

³⁰ Pilipos tachán áiy nazziká shot. Eshkoti ke á mard Eshayá nabíay Pákén Ketábá wánagá ent. Piliposá jost gept: “É ketábá ke wánagá ay, eshiá sarpad ham bay?” ³¹ Áiá passaw dát: “Na, tán kasé maná sarpad makant, man chón sarpada bán?” Randá Piliposi lóthet o gón wat nendarént. ³² Á mard, Eshayá nabíay Pákén Ketábay hamá bahrá wánagá at ke é dhawlá gwashit:

“Paséay dhawlá ke áiá pa kóshá barant, áesh pa koshagá bort, anchosh ke gwarándh, pazhm chenókay déma bétawára bit, hamé dhawlá cha áiy dapá ham tawaré dar nayátk.”

³³ Áiy bézzat kanag, naráhén karé at. Áiy nasl o padréchay bárawá kay habar korta kant? Chiá ke áiy zend zeminay sará halás kanag butag.”§

³⁴ Habashi kelitdará cha Piliposá jost kort: “Maná begwash, baren é nabi kai bárawá habar kanagá ent? Wati bárawá yá dega kaséay?” ³⁵ Gorhá Piliposá cha Hodáay Pákén Ketábay hamé habarán wati gapp o trán bongéj kort o Issá Masihay wasshén mestági pa áiá rasént.

³⁶ Á, ráhá rawán, yak anchén jágahéá rasetant ke ódá ápsaré hastat, kelitdará

* **8:27** 8:27 Gwahtagén, bezán áiy narénag dar kanag butag, anchosh ke gón pábondi gwarándhá kanant.

† **8:27** 8:27 Kelitdár, bezán hazánagay hesábdár o sambálók. ‡ **8:28** 8:28 Arrábah, bezán mazanén mansabdaráni hamá gárhi ke aspia kasshant. § **8:33** 8:33 Eshayá Nabíay Ketáb 53:7-8.

gwasht: “Bechár, edá áp hastent, parwáh nést man hamedá pákshódi bekanán?”
³⁷ Piliposá passaw dát: “Agan taw pa del o setk báwarmand butagay, pákshódi korta kanay.” Áiá darráent: “Man báwara kanán ke Issá Masih Hodáay Chokk ent.”*
³⁸ Habashi kelitdará hamódá arrábahay dáragay hokm kort, doénán ápá mán dát o Piliposá á pákshódi dát. ³⁹ Wahdé cha ápá dar kaptant, anágat Hodáwanday Ruhá, Pilipos chest kort o bort, Habashi kelitdará padá Pilipos nadist, bale pa gal o shádehi wati ráhi gept. ⁴⁰ Pilipos Ashduday shahrá gendag but, cha ódá tán Kaysariahá shot o ráhá sajjahén shahrán Issáay wasshén mestági sheng kort.

9

Sháulay báwarmandi

¹ Shául, angat Hodáwanday moridán pátráp dayán, áyáni kosht o kóshay chen o lánchá at. Á, masterén dini péshwáay kerrá shot o ² cha áiá lótheti pa Dameshkay shahray kanisaháni sarókán kágadé benebisit ke Sháulá é ehtiár bebit, agan áiá ódá “É Ráhay”* har mannógeré dist, mardéné bebit yá janéné, bandig bekant o Urshalimá byárit. ³ Wati sát o sapará, wahdé Dameshkay shahray nazziká raset, anágat áiy chapp o chágerdá cha ásmáná rozhné drapshet.† ⁴ Shául zeminá kapt o tawaré eshkoti: “Shául, oo Shául! Taw chiá maná ázára dayay?”
⁵ Sháulá jost kort: “Oo wájah! Taw kay ay?” Passawi dát: “Man Issá án, hamá ke taw áiá ázára dayay. ⁶ Nun pád á o shahrá beraw. Hamódá gwashant tará che kár kanagi ent.” ⁷ Sháulay hamráh bétawár o mámánag‡ butant. Áyán é tawár eshkot bale hechkasesh nadist. ⁸ Shául cha zeminá pád átk, bale wahdé chammi pach kortant hechi maym nakort. Hamráhán dastá gept o Dameshká sar kort. ⁹ Tán say róchá kór but, na ápi wárt o na warák.

¹⁰ Dameshkay shahrá, Hannániá námén moridé jahmenend at. Shobén

o elháméá, Hodáwand pa áiá záher but o gwashti: “Oo Hannániá!” Áiá jwáb tarrént: “Ji, mani wájah!” ¹¹ Hodáwandá gwasht: “Pád á, hamá damk o kuchahá beraw ke áiá ‘Tachkén damka’ gwashant. Ódá Yahudáay lógá beraw o Shául Tarsusiá shóház kan, ke á dwá kanagá ent. ¹² Sháulá wati shobéná distag ke Hannániá námén mardé kayt, áiá dast pera moshit ke padá begendit.” ¹³ Hannániáyá passaw dát: “Oo Hodáwand! Man cha bázénéá eshkotag ke Urshalimá, Sháulá tai báwarmand báz ázár dátagant. ¹⁴ Edá ham gón mazanén dini péshwáyáni ehtiárá átkag ke sajjahén hamá mardomán begipt o bandig bekant ke tai námá gerant.” ¹⁵ Bale Hodáwandá gón Hannániáyá gwasht: “Beraw, man pa wati hezmatkáriá, á gechén kortag ke darkawm o áyáni bádsháh o Esráiliáni gwará berawt o pa mani námá gwáhi bedant. ¹⁶ Man áiá sahiga kanán ke pa mani námá áiá chinchok ázár saggagi ent.” ¹⁷ Hannániá shot o hamá lógá raset, Sháuli dast per mosht o gwashti: “Oo mani brátén Shául! Hamá Hodáwand bezán Issá, ke ráhá pa taw záher but, maná ráhi dátag ke taw padá begenday o cha Hodáay Pákén Ruhá porr bebay.” ¹⁸ Hamá damáná, cha áiy chammán kochalpaymén chizzé kapt o áiy chammáni rozhn padá átk. Gorhá á pád átk o pákshódii kort. ¹⁹ Ward o waráki wárt, zreng o zórmand but. Lahtén róchá Dameshkay moridáni kerrá dáshti.

Sháulay báwarmandiay paddari

²⁰ Shául, hamódá Yahudiáni kanisahá shot o jária jat ke Issá Hodáay Chokk ent. ²¹ Harkasá ke áiy habara eshkot, hayrána but o jostia gept: “É hamá mard naent ke Urshalimá Issáay nám gerókáni gár o gomsár kanagay randá at? Edá ham paméshká nayátkag ke Issáay mannógerán begipt o mazanén dini péshwáyáni kerrá bebárt?” ²² Bale

* **8:37** 8:37 Lahtén daznebeshtá, band 37 nést. * **9:2** 9:2 “É Ráh” pa awali báwarmandáni pajjárénagá hásén námé at. † **9:3** 9:3 Drapshag, shahm janag, rozhná bayag, jalashkag. ‡ **9:7** 9:7 Mámánag, bezán cha tors yá dega sawabéá anchén hálatéá bayag ke habar ham dar mayayt.

Shául róch pa róch zórmandtera but o gón mohrén dalilán péshia dásht ke Issá, Masih ent o é dhawlá áia Dameshkay Yahudi sarbatag o bépassaw kortant. ²³ Bázén róchán o rand, Yahudián áia koshtagay shawr kort, ²⁴ bale Shául cha áyáni pandalá sahig but. Gorhá, áyán shap o róch shahray darwázagáni negahpániá kort tán begerant o bekoshanti. ²⁵ Bale áia shágerdán lachéá§ kort o shapá cha shahray diwálá, jahlá ér dát.

Shául Urshalimay shahrá

²⁶ Wahdé Shául Urshalimá raset gón moridán hór bayagay johdi kort, bale sajjahénán cha áia torset. Áyán báwar nabut ke Shául pa rásti moridé butag. ²⁷ Bale Bárnábáyá wati hamráh kort o kásedáni kerrá bort, á sahig kortant ke che paymá Sháulá Dameshkay ráhá Hodáwand distag o Hodáwandá gón áia gapp o trán kortag. Bárnábáyá é hál ham dát ke Sháulá Dameshkay shahrá che paymá gón deléri pa Issáay námá wáz kortag. ²⁸ Randá, Shául Urshalimá gón kásedán har kára hór but o pa natorsi Hodáwanday námá wázia kort. ²⁹ Gón Yunáni Yahudiáni ham gapp o trána kort. Bale á, Sháulay koshtagay randá atant. ³⁰ Wahdé báwarmandén brát cha é pandalá sahig butant, Sháulesh Kaysariahá bort o cha ódá dém pa Tarsusá ráh dát. ³¹ Gorhá Yahudiah o Jalil o Sámerahay sajjahén damagán, kelisá émen o ásudag but o rost o rodóm kanán at. Báwarmandán, pa Hodátorsi zenda gwázént o gón Pákén Ruhay delbaddhiá róch pa róch géshtera butant.

Iniás o Dorkás

³² Petros sát o sapar kanán at o Loddahay shahray nendókén Hodáay palgártagén* mardománi gwará átk. ³³ Ódá áia Iniás námén mardé dist ke lang o mondh at o hasht sál at ke tahtay báhóth at. ³⁴ Petrosá gón áia gwasht: “Oo Iniás! Issá Masih tará dráha kant, pád

á, wati gandalán péch.” Hamá damáná Iniás pád átk o óshtát. ³⁵ Wahdé Loddah o Shárunay mardomán Iniás dist, á ham dém pa Hodáwandá átkant.

³⁶ Yápáay shahrá, moridé hastat ke námi Tabitá at (Yunáni zobáná “Dorkás” gwashaga bit, bezán “ásk”). Á báz nékkarén janéné at o har wahdá nézgárén mardomi komak o madat kortagatant. ³⁷ Hamé róchán nájórh but o mort. Áia jónesh shosht o lógay borzádi báná ér kort.

³⁸ Yápáay shahr cha Loddahá nazzik at. Wahdé Yápáay nendókén morid sahig butant ke Petros Loddahay shahrá ent, áyán do mardom ráh dát o mennatgiriesh kort ke Petros zutt áyáni kerrá byayt. ³⁹ Petros áyáni hamráh but. Wahdé ódá raset, lógay borzádi báná bortesh. Ódá sajjahén janózám áia chapp o chágerdá mocch butant o gréwán hamá pocch o jámagesh pésh dáshtant ke Dorkásá wati zendá dótkagatant. ⁴⁰ Petrosá á sajjahén cha báná dar kortant, kóndhán kapt o dwái kort. Randá démi jónay némagá tarrént o gwashti: “Oo Tabitá! Pád á.” Áia wati chamm pach kortant, Petrosay némagá cháreti o nesht. ⁴¹ Petrosá áia dast gept o óshtarént, báwarmand o janózami tawár kortant o Tabitái zendaká áyáni dastá dát. ⁴² É hál, sajjahén Yápáay shahrá sheng but o bázén mardoméá Hodáwanday sará báwar kort. ⁴³ Petros tán lahtén wahdá hamódá Yápáay shahrá gón Shamun námén póst rajókéá† nesht.

10

Korniliusay elhám

¹ Kaysariahay shahrá, Kornilius námén mardé hastat, ke Rumi pawjá, “Itáliái lashkaray” sad mardomay master at. ² Áia jend o sajjahén kahóli pahrézkár o Hodátors* atant. Áia nézgárén mardom pa daspachi komaka kortant o modám Hodáay bárgáhá zegr o dwá kanagá at.

§ 9:25 9:25 Lach, bezán mazanén sapté ke bári mána kanant o hará laddhanti. * 9:32 9:32 “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † 9:43 9:43 Póst rajók, bezán hamá ant ke cha dalwatáni póstá mashk o é dega chizz jórha kanant. * 10:2 10:2 Hodátors, bezán darkawmén Yahudi báwarmand.

³ Yak róché némróchá rand, kesás sáhat sayá,[†] Hodáay préshtagé pa shobén o elhámi dist ke nazzik átk o gwashti: “Oo Kornilius!” ⁴ Korniliusá gón torsé préshtagay némagá chamm sakk dátant o gwashti: “Ji wájah! Ché gwashay?” Préshtagá passaw dát: “Tai dwá o hayrát yátmánén sawgáté ke Hodáay bárgáhá rasetag. ⁵ Nun wati mardomán Yápáay shahrá rawán kan o yak mardéa, ke námi Shamun ent o Petros ham gwashanti, belóth o byár. ⁶ Á, póst rajókén Shamunay mehmán ent ke lógi tayábay nazziká ent.” ⁷ Wahdé préshtagá wati habar kortant o shot, Korniliusá wati do kárdár o yak pahrézkárén sepáhigé ke áiy hezmatá at, lóthetant, ⁸ gón áyán é sajjahén kessahi kort o dém pa Yápáyá rawán dátant.

Petrosay elhám

⁹ Domi róchá, wahdé har say ráhá atant o Yápáay nazziká rasetant, hamá wahdá némróchá[‡] Petros pa dwá kanagá lógay sará sar kapt. ¹⁰ Shodig but o áiy delá warák lóthet. Wahdé waragán tayár kanagá atant, Petrosá shobénag but o gón elhámé disti ¹¹ ke ásmánay dap pach butag o mazanén parzónagpaymén chizzé cha har chárén lambánš zeminay némagá ér áyagá ent. ¹² É parzónag cha har paymén chárpádén haywán, már o gój o báli morgá porr at. ¹³ Petrosá tawaré eshкот ke gwashti: “Oo Petros! Pád á, bekosh o bwar.” ¹⁴ Bale Petrosá passaw tarrént: “Na, oo Hodáwand! Man hechbar nápák o palitén warag nawártag.” ¹⁵ Domi randá padá tawár átk o gwashti: “Hamá chizz ke Hodáyá pák zántagant, taw áyán sell o nápák mazán.” ¹⁶ Say randá hamé dhawlá but o padá parzónag zutt ásmáná barag but.

¹⁷ Petros hayrán at ke baren é elhámay máná o maksad chi ent? Hamé wahdá, Korniliusay ráh dátagén mardomán Shamunay lóg shóház kortagat o átkag o lógay darwázagay dapá rasetagatant.

¹⁸ Áyán gwánk* jat o jost kort: “Edá Shamun námén mehmáné hast ke Petros ham gwashanti?” ¹⁹ Petros taningah wati distagén elhámay bárawá pegr kanagá at ke Hodáay Ruhá gón áiy gwasht: “Bechár, say mardom átkag o tai jostá ant. ²⁰ Pád á, jahlá ér kap o pa deljami áyáni hamráhiá beraw, chiá ke á, man rawán dátagant.” ²¹ Petros ér kapt o gón áyán gwashti: “Á ke shomá áiy jostá ét, man án. Shomá chiá átkagét?” ²² Áyán passaw dát: “Má pawji apsar Korniliusay kásed én. Á pahrézkár o Hodátorsén mardomé o sajjahén Yahudi áiy washnámi o bóhériay mannóger ant. Hodáay yak pákén préshtagéa gón áiy gwashtag ke pa tai habaráni gósh dáragá tará wati lógá belóthit.” ²³ Petrosá á mardom lógá áwort o mehmán kortant. Domi róchá, áyáni hamráh but o shot. Cha Yápáyá lahtén watbrátén báwarmand ham gón áyán gón kapt o shotant.

Petros o Kornilius

²⁴ É dega róchá, Petros o áiy hamráh Kaysariahá rasetant. Kornilius áyáni rahchár o wadárig at o wati lahtén syád o nazzikén sangati ham lóthetagat. ²⁵ Wahdé Petros áiy lógá átk o raset, Korniliusá wasshátk kort o sojdah kanán áiy pádán kapt. ²⁶ Petrosá óshtarént o gwashti: “Pád á, man ham tai dhawlá ensané án.” ²⁷ Gón áiy habar kanán, Petros lógá shot. Disti ke bázén mardomé mocch butagat. ²⁸ Gón áyán gwashti: “Shomá zánét ke pa Yahudián, gón darkawmán hór o yakjáh bayag rawá naent o áyáni lógán ham narawant. Bale Hodáwandá maná pesh dásht ke hechkaséa nápák o palit mazánán o malékán. ²⁹ Paméshká wahdé taw maná lóthet, man bé chakk o pad átkán. Nun begwash taw maná chiá lóthetag?” ³⁰ Korniliusá passaw dát: “Chár rócha bit ke hamé wahdá sáhat sayá,[†] wati lógá zegr o dwá kanagá atán, anágat yak

[†] 10:3 10:3 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “róchay nohomi sáhat”. [‡] 10:9 10:9 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “róchay shashomi sáhat”. [§] 10:11 10:11 Lamb, bezán dámon, kerr. ^{*} 10:18 10:18 Gwánk, bezán borzén tawár. [†] 10:30 10:30 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “róchay nohomi sáhat”.

mardé ke drapshnákén pósháki gwará at, mani démá átk o ³¹ gwashti: ‘Kornilius! Tai dwá o hayrát yátmánén sawgáté ke Hodáay bārgáhá yát kanaga bit. ³² Nun wati mardomán dém pa Yápáyá rawán kan o hamá Shamuná belóth o byár ke Petros ham gwashanti. Á, póst rajókén Shamunay mehmán ent ke lógi tayábay nazziká ent.’ ³³ Man hamá damáná pa tai lóthagá wati kásed ráh dátant, tai mennat sar o chammán ke taw átkay. Nun má sajjahén Hodáay diwáná hór neshtag o wadárig én tán Hodáwanday á sajjahén habarán beshkonén ke tará pa may gwashagá hokmi dátag.”

Petrosay trán

³⁴ Petrosá trán kort o gwasht: “Man nun pa deljami sarpad butagán ke Hodá pa kasséa ru o ryá‡ nakant. ³⁵ Kasé ke áiy delá Hodátorsi bebit o pa tachki o rásti kár bekant, Hodáay bārgáh pa áia pach ent, toré cha har kawméa bebit. ³⁶ Shomá zánét ke Hodáyá pa Bani Esráilián wati kolaw ráh dát o cha Issá Masihay ráhá, ke sajjahénáni Hodáwand ent, sohl o émeniy mestág dát. ³⁷ Chosh ham zánét é kár chónaká cha Yahyáay jár jatagén pákshódiá rand, Jalilá bongéj but o sajjahén Yahudiahá rawáj gept. ³⁸ É kár hamesh at ke Hodáyá gón wati Pákén Ruh o zórá, Issá Náseriy sará rógen per mosht. § É dhawlá á, har jáh ke shot, gón wati nékén kárán, sajjahén á mardom ke Shaytánay bandig atant dráhia kortant, chiá ke Hodá gón áia gón at. ³⁹ Má, é sajjahén káráni sháhed én ke áia Urshalimay shahrá o Yahudiahay damagá kortant. Bale salibesh kasshet o koshtesh. ⁴⁰ Hodáyá saymi róchá, á zendag o záher kort, ⁴¹ bale pa sajjahén mardomán na, pa hamá sháhedán ke áia wat cha péshá gechén kortagatant, bezán pa má ke Issáay jáh janagá rand, gón áia hór wárt o nóshet. ⁴² Áia hokm kort ke

má é mestágá pa mardomán jár bejanén o gwáhi bedayén ke á Hodáay gechén kortagén ent tán zendag o mordagáni kázi bebit. ⁴³ Sajjahén paygambar, Issáay bárawá gwáhia dayant, harkas áiy sará imán byárit, gonáhi áiy námá bakshaga bant.”

Pákén Ruh darkawmán ham rasiť

⁴⁴ Petros angat habará at, Pákén Ruh, hamá mardománi sará ér átk ke áiy habarán gósh dáragá atant. ⁴⁵ Petrosay hamráhia átkagén báwarmandén Yahudi* hayrán butant ke Hodáay Pákén Ruh, pa darkawmán ham tohpah o théki dayag but. ⁴⁶ Chiá ke Yahudián eshкот á, dega zobánán† habar kanagá ant o Hodáay sepat o sanáyá ant. Gorhá Petrosá gwasht: ⁴⁷ “Nun ke é mardomán may dhawlá Pákén Ruh rasetag, kasé hast ke eshán cha ápay pákshódiá makan bekant?” ⁴⁸ Gorhá hokmi kort ke Issá Masihay námá pákshódi dayag bebant. Randá áyán, cha Petrosá dazbandi kort tán lahtén róchá áyáni gwará bejallit.‡

11

Petrosay bayán o hálrásáni

¹ Sajjahén Yahudiahá, kásed o báwarmandén brátán eshкот ke darkawmén mardomán ham Hodáay habar mannetag. ² Wahdé Petros per tarret o Urshalimá átk, Yahudián* áiy sará é iráz gept ke ³ “taw sonnat nakortagén darkawmáni gwará shotagay o gón áyán yakkén parzónagay sará warag wártag.”

⁴ Gorhá Petrosá sajjahén sargwast hamá dábá ke butagat pa red o band, bayán kort o gwashti: ⁵ “Man Yápáyá shahrá dwá kanagá atán, maná shobénag but o gón elhámé diston ke cha ásmáná mazanén parzónagpaymén chizzé cha har chárén lambán ér áyáná dém pa man pédák ent. ⁶ Wahdé man pa delgóshi áiy némagá cháret, diston ke eshiay sará

‡ **10:34** 10:34 Ru o ryá, bezán park o dark, Arabi o Pársiá “tab'iz”. § **10:38** 10:38 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhia gechén kanag. * **10:45** 10:45 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “sonnat kortagén báwarmand”. † **10:46** 10:46 “Dega zobánáni” maksad hamá zobán ant ke mardománi watig naant o cha Pákén Ruhay elhámá hamá zobánán habara kanant. ‡ **10:48** 10:48 Jallag, bezán dárag, óshtag, mánag. * **11:2** 11:2 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “sonnat kortagén”, bezán Yahudi mardom. † **11:6** 11:6 Dalwat, bezán haywán.

chárpádén dalwat,[†] wahshién haywán, már o gój o báli morg ant. ⁷ Man tawaré eshkot ke gwashti: ‘Oo Petros! Pád á, bekosh o bwar.’ ⁸ Bale passaw dáton: ‘Na, oo Hodáwand! Nápák o palitén warag hechbar mani dapá nashotag.’ ⁹ Domi randá cha ásmáná tawaré átk o gwashti: ‘Hamá chizz ke Hodáyá pák zántagant, taw áyán sell o nápák mazán.’ ¹⁰ Say randá hamé dhawlá but o padá á sajjahén chizz ásmáná barag butant.

¹¹ “Hamá wahdá, say mardom ke cha Kaysariahá pa man ráh dayag butagat, hamá lógay dapá rasetagatant ke má mehmán atén. ¹² Hodáay Ruhá maná gwasht ke man pa deljami gón áyán berawán. É shashén brát ham mani hamráhiá átkant. Má sajjahén Korniliusay lógá shotén. ¹³ Áiá mára hál dát ke che paymá préshtagé wati lógá distagi. Préshtagá gwashtag: ‘Wati mardomán Yápáyá rawán kan o Shamuná belóth o byár ke Petros ham gwashanti. ¹⁴ Áiá pa taw anchén mestágé gón ent, ke cha é mestágá taw o tai sajjahén kahól pahell kanag o rakkénaga bét.’

¹⁵ “Wahdé man wati trán bongéj kort, Pákén Ruh áyáni sará ér átk, anchosh ke may sará awali bará ér átkagat. ¹⁶ Á wahdá man Hodáwanday hamá habaráni hayál o tránagá kaptán ke gwashtagati: ‘Yahyáyá mardom gón ápá pákshódi dátagant, bale shomá cha Hodáay Pákén Ruhá pákshódi dayaga bét.’ ¹⁷ Paméshká, agan hamá dád o bakshesh ke cha Hodáwandén Issá Masihay saray báwarmandiá mára dayag butagat, Hodáyá áyáná ham dátag, gorhá man kay atán ke Hodáay káráni démá bóshtáténán.”

¹⁸ É habaráni eshkonagá rand, á bétawár butant, Hodáesh satá o saná kort o gwashtesh: “Rást ent ke Hodáyá darkawm ham, pashómániay móh dátagant ke cha wati gonáhán per betarrant o abadmánén zendá berasant.”

Antákiahay kelisá

† 11:28 11:28 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “sajjahén jahán”.

¹⁹ Hamá báwarmand ke cha Estipánay wahd o bárigay ázárán, sheng o sháng butagatant sát o sapar kanán, Pinikiah, Kebres o Antákiahay sardhagárán rasetant, Hodáay habaránimestágá tahná gón Yahudián gwashagá atant. ²⁰ Bale cha áyán lahténá, ke Kebres o Keriniay mardom atant, Antákiahá átk o é wasshén mestágesh Hodáwandén Issáay bárawá pa Yunánián ham sar kort. ²¹ Hodáwanday dast gón áyán gón at, paméshká bázéné báwarmand but o cha wati kár o ráhán, dém pa Hodáwandá átk. ²² Urshalimaykelisáyá, é hál raset o áyán Bárnábá Antákiahá rawán dát. ²³ Wahdé á ódá raset o Hodáay rahmati dist, gal but o mardomi delbaddhi dátant ke pa del Hodáwanday wapádár o mannók bebant. ²⁴ Bárnábá sharrén mardé at o cha imán o Pákén Ruhá sarréch at. É dábá, dega bázén mardomé Hodáwanday ráhá hawár but.

²⁵ Bárnábá, Sháulay shóházá Tarsusá shot. ²⁶ Wahdé Sháuli dar gétk, gón wat Antákiahá borti. Ódá é doén, tán sáléa gón kelisáay báwarmandán hór butant o bázén mardomé dars o sabakesha dát. É Antákiahay shahr at ke awali randá morid, “Masihi” gwashag butant.

²⁷ Hamá róchán, lahtén nabi cha Urshalimá Antákiahá átk. ²⁸ Cha áyán yakkéa, ke námi Ágábus at, cha Hodáay Ruhay elháma pád átk, péshgói kort o gwashti: “Rumay sarjamén molká‡ mazanén dhokkálé kapit.” É dhokkál, Kaysar Klawdiusay bádsháhiay dawr o bárigá but. ²⁹ Gorhá moridán shawr kort harkas wati was o twáná, pa Yahudiahay nendókén báwarmandén brátáni komaká, chizzé ráh bedant. ³⁰ Áyán hamé dhawlá kort o é théki, Bárnábá o Sháulá pa kelisáay kamáshán rasent.

12

Petrosay ázáti

¹ Hamé róchán, bádsháh Hirudisá pa kelisáay ázár rasénagá, lahtén mardomay gerag o band kanag bongéj kort. ² Áiá

Yuhannáay brát Ákub gept o zahmkósh kort. ³ Wahdé disti ke Yahudi cha é kára wassh ant, gorchá Petrosi ham dazgir kort. É kár, Béhomirén Nánay Aiday róchán but. ⁴ Dazgir kanagá rand, áiá Petros jél kort. Chár chár sepáhigay chár thóli, bárig bárigá áiay sará páspáni kanagá at. Hirudisay delá at ke Sargwazay Aidá rand, áiá kawmay démá kárit o pésa kant.* ⁵ Petros angat jélá bandig at o kelisá gón bázén delsetkié pa áiá Hodáay bárgáhá dwá kanagá at.

⁶ Cha á róchá ke Hirudisá Petros hakdiwáná baragi o mayárig kanagi at yak shapé pésar, á gón do zamzilá bastagat o do sepáhigay nyámá waptagat. Jélay darwázagay dapá ham negahpánén sepáhig óshtátogatant. ⁷ Yak anágat cha Hodáwanday némagá préshtagé átk o á kóthi rozhnág but. Préshtagá Petrosay kash o pahnát dast jat, cha wábá ágáh kort o gwashti: “Hayyá, pád á.” Zamzil cha Petrosay dastán botk o kaptant. ⁸ Préshtagá gwasht: “Lánká band o swásán pádá kan.” Áiá anchosh kort. Préshtagá padá gwasht: “Wati kabáhá gwará kan o mani randá bay.” ⁹ Petrosá préshtagay rand gept o dhanná dar átk, bale sari per nabut ke pa rásti anchosh bayagá ent, hayáli kort balkén shobéné. ¹⁰ Á doén cha awali o domi negahpániá gwastant o hamá mazanén áseni darwázagay dapá rasantant ke shahray némagá at. Darwázag watsará pach but o á dhanná dar átkant. Cha yak damkéá o rand, préshtagá á yalah dát. ¹¹ Wahdé Petrosá hósh kort, gwashti: “Nun man pa dela zánán ke Hodáwandá wati préshtag ráh dátag o maná cha Hirudisay dastá o cha hamá bad o baláhán rakkéntag ke Yahudi áyáni wadárig o rahchár atant.”

¹² Cha é sarpadiá rand, Petros Maryamay lógá shot. Maryam hamá Yuhannáay mát at ke Markásay námá ham zánaga bit. Ódá bázén mardomé pa dwá kanagá mocch at. ¹³ Petrosá lógay

darwázag thokket, Ródá námén móledé pa darwázagay pach kanagá dar átk. ¹⁴ Áiá Petrosay tawár pajjáh áwort o cha galá, bé darwázagay pach kanagá, tacháná lógá per tarret o háli dátant: “Petros dhanná óshtátag.” ¹⁵ Áyán gón Ródáyá gwasht: “Taw ganók butagay.” Bale á wati gappay sará óshtátogat o gwashagá at ke “á pa del Petros ent.” Gorchá áyán gwasht: “Zalur áiay préshtag ent.”† ¹⁶ Petros darwázagá thokkagá at. Áyán darwázag pach kort o gón Petrosay gendagá, hayrán o habakkah mantant. ¹⁷ Petrosá gón dastay eshárahá bétawár kortant o hál dátant ke Hodáwandá á, cha jélá chón ázát kortag. Gón áyán gwashti: “Ákub o é dega brátán cha é hálá sahig bekanét.” Randá cha ódá dar átk o dega jágahéá shot.

¹⁸ Sabáhay sará, sepáhigáni nyámá shór o walwalahé mán kapt ke “báren, Petrosá ché but?” ¹⁹ Hirudisá shóház kanáént, bale wahdé Petros dastá nakapt, cha sepáhigán jost o pors kanagá rand, áyáni koshagay hokmi dát. Gorchá Hirudisá Yahudiah yalah dát o Kaysariahá shot o hamódá mant.

Hirudisay mark

²⁰ Hirudis gón Sur o Saydunay mardomán zahr o nárazá at, bale óday lahtén kamáshá pa áiay diwánjáhay rawagá ejázat lóthet. Bádsháhay, Blástus námén dast o dapi hezmatkáresh gón wat hamshawr kort o cha Hirudisá sohl o saláh kanagay mennatwár butant. Chiá ke áyáni sardhagáray ward o warák, cha Hirudis bádsháhay mol kay némagá átk. ²¹ Gorchá pa áyáni gend o nendá yak róché gisshé nag but. Á róchá, Hirudis gón sháhi póshákán, bádsháhi tahtay sará nesht o mardománi démá tráni kort. ²² Wahdé áiay habar halás butant, mardomán kukkár kanána gwasht: “É ensáni tawaré naent, Hodái tawaré.” ²³ Hamá damáná, Hodáwanday préshtagéá á jat, chiá ke áiá Hodá satá nakortagat. Jesmi kerm gept o mort.

* **12:4** 12:4 Béhomirén nánay aid o Sargwazay aid nazzik ant. Béhomirén nánay aid, Sargwazay aidá rand hapt róchay tahá geraga bit. † **12:15** 12:15 Bázén Yahudiáni báwar esh at ke har mardoméá préshtagé ham hast.

Pulosay awali mestági sapor

Bárnábá o Shául

²⁴ Hodáay habar o kolaw róch pa róch gésh bayán o démá rawán at. ²⁵ Wahdé Bárnábá o Sháulá gón komak o thékiáni rasénagá wati kár sarjam kort, cha Urshalimay saporá per tarret o átkant o Yuhannáesh ke Markás ham gwashaga but, gón wat áwort.

13

Bárnábá o Sháulay kásedi

¹ Antákiahay kelisáyá, lahtén nabi o ostád hastat: Bárnábá, Shamun ke “Syáhal” ham gwashaga but, Lukius ke Keriniay báshendahé at, Manáhin ke hákem Hirudisay darbárá, áiy kasániay sangat at o Shául. ² Wahdé róchag atant o Hodáwandá saná o satá kanagá atant, Pákén Ruhá gón áyán gwasht: “Bárnábá o Sháulá pa mani hamá káráni sarjam kanagá gechén bekanét ke man pa áyán gishshétagant.” ³ Cha róchag o dwáyá rand, á doénesh dast baddhá jat o ráh dátant.

Bárnábá o Shául dém pa Kebresá

⁴ É dábá, Bárnábá o Shául ke cha Pákén Ruhay némagá ráh dayag butagatant, dém pa Selukiáyá jahlád butant. Cha ódá bójjigá* nesht o Kebresá shotant. ⁵ Wahdé Sálamisay shahrá rasetant, Yahudiáni kanisahanHodáay habaresh jár jat. Yuhannáesh† pa komaká hamráh at. ⁶ Áyán sajjahén jazirahá tarr o tába kort tánke Pápusá rasetant. Ódá, yak drógén Yahudi paygambar o jádugaré distesh ke námi Báryashu at. ⁷ Áiá, watá gón wáli Sergius Pulosá hamgranch kortagat. Wáli, zántkárén mardé at. Áiá, pa Hodáay Habaray eshkonagá, Bárnábá o Shául lóthetant. ⁸ Bale á jádugar, ke Yunáni zobáná áiy nám “Elimás” ent, Bárnábá o Sháulay démá óshtát o johdi kort ke wáli, Issá Masihay sará báwar makant. ⁹ Sháulá ke Pulos ham gwashaga

bit, cha Pákén Ruhá sarréch, Elimásay némagá chamm sakk dátant o gwashti: ¹⁰ “Oo Shaytánay chokk! Taw ke cha makr o mandrá‡ sarréch ay o har rástiay dozhmen ay, taw hechbar Hodáwanday rástén ráhay chapp o chóth kanagay kára yalaha nakanay? ¹¹ Bechár, annun HodáwandŠ tará gipt, kóra bay o tán wahdéá, róchay rozhnáíá dista nakanay.” Hamá damáná, áiy chammán moj o tahárókiá mán shánt. Dazmósh kanán shóházá lagget ke kasé áiy dastá begipt o ráhá sój bedant. ¹² Wahdé wáliá é dist, cha Hodáwanday tálimay zórakiá hayrán mant o báwarmand but.

Pulos Yahudiáni kanisahá trána kant

¹³ Randá, Pulos o áiy hamkár, cha Pápusay shahrá bójjigá swár but o Pampiliahay damagá, Pergahay shahrá átkant. Cha ódá Yuhannáyá á yalah dátant o Urshalimá per tarret. ¹⁴ Bale Bárnábá o Pulos, cha Pergahay shahrá démá rawán, Pisidiahay damagá, Antákiahay shahrá sar butant. Shabbatay róchá, Yahudiáni kanisahá shotant. ¹⁵ Tawrát o Nabiáni Ketábáni wánagá rand, kanisahay masterán gón áyán gwasht: “Oo brátán! Agan pa mardománi delbaddhiá gón shomá kolawé hast, darshán bekanét.” ¹⁶ Pulos pád átk, óshtát o gón dastay eshárahá gwashti: “Oo Esráilián o darkawmén Hodátorsán! Mani habarán delgósh kanét. ¹⁷ É kawmay Hodá, Esráilay Hodáyá may pet o pirok gechén kort o Mesrá jahmenendiay wahd o zamánagá sarperáz kortant o gón wati zórakiá cha Mesrá dar áyagay rahshóni dátant. ¹⁸ Chel sálav kesásá mán barr o gyábáná, áyáni kár o kerdi saggetant.* ¹⁹ Áiá Kanhánay molká hapt kawm prósh dát o áyáni sardhagár wati kawmay mirás o melkat kort. ²⁰ É sajjahén sargwast, kesás chársad o panjáh sálá butant. Cha áiá rand, tán Samuil nabiay zamánagá, Hodáyá pa áyán kázia dásht.

* **13:4** 13:4 Bójjig, bezán lánch, yakdár, kashti. † **13:5** 13:5 Bezán hamá Yuhanná ke Markás ham zánaga bit. ‡ **13:10** 13:10 Mandr, bezán repk, sázesh, pachali. § **13:11** 13:11 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashti: “Hodáwanday dast”. * **13:18** 13:18 Lahtén daznebeshtá átkag: “áyáni chárangi kort”.

21 “Padá áyán bádsháhé lóthet, gorhá Hodáyá cha Benyáminay kabilahá, Kisay chokk Shául, tán chel sálá áyáni bádsháh kort. 22 Randá Hodáyá á, cha bádsháhiay tahtá ér gétk o Dáud áyáni bádsháh kort. Hodáyá pa áia gwáhi dát ke ‘mani del cha Yassiy chokk Dáudá rázig ent o á mani har wáhagá sarjama kant.’ 23 Cha hamá Dáuday nasl o padréchá, pa Esráilay kawmá wati kawl dátagén rakkénók, bezán Issái ráh dát. 24 Cha Issáy áyagá pésar, pákshódókén Yahyáyá sarjamén Esráilay kawmay démá jár jat ke á cha wati gonáhán pashómán bebant o pákshódi bekanant. 25 Wahdé Yahyáay hezmatkáriay wahd halás bayagi at, áia jost kort: ‘Shomay hayálá man kay án? Man, á naán ke shomá hayála kanét. Á cha man o randa kayt o man áiy kawshbandáni bójagay láhek ham naán.’ 26 “Oo brátán, oo Ebráhémay nasl o padréch o darkawmén Hodátorsán! É rakkénagay kolaw o paygám, pa máshomá rawán dayag butag. 27 Urshalimay mardom o áyáni hákemán, Issá pajjáh nayáwort, bale gón áiy mayárig kanagá, áyán nabiáni hamá habar purah o sarjam kortant ke har Shabbatay róchá wánaga bant. 28 Harchont áyán pa Issáy koshagá hech sawab o dalilé nadist, bale cha Pilátusá lóthetesh ke áia bekóshárénit. 29 Áiy bárawá harché nebisag butagat, áyán sarjam kortant o cha salibay dárá ér gétk o kabresh kort. 30 Bale Hodáyá cha mordagán zendag kort o 31 hamá mardom ke cha Jalilá áiy hamráhiá Urshalimá átkagatant, tán bázén róchéá áesh dist. Nun á, kawmay démá pa Issáyá gwáhia dayant. 32 Annun má pa shomá hamé mestágá dayagá én, á kawl ke Hodáyá gón may pet o pirokán kortagat, 33 gón Issáy zendag kanagá, pa má ke áyáni chokk o óbádag én, sarjam o purahi kort, anchosh ke Zaburay domi bahrá nebisag butag:

*‘Taw mani Bacch ay,
maróchi man tará pédá kortag.’†*

34 “Hodáyá gón é habarán ham kawl dátag ke Issáyá cha mordagán zendaga kant o jóni hechbara napussit:

‘Hamá pák o deljamén kawl o wádaháni barkatá shomará bakshán ke gón Dáudá labzon kortagat.’‡

35 Paméshká, dega jágahé ham átkag: ‘Taw wati hamá Pákéná sarhag o pussagá naylay.’ 36 Wahdé Dáudá wati wahd o bárigá, Hodáyá wáhag sarjam kortant, mort o wati pet o pirokáni dhawlá kabr but o áiy jón ham pusset. 37 Bale á kas ke Hodáyá cha mordagán zendag kort, áiy jón napusset.

38 “Oo brátán! Bezánét, cha Issáy némagá gonáháni pahelliay jár pa shomá janaga bit. 39 Mussáy Sharyatá shomará cha gonáhán rakként nakort. Bale nun harkas ke Issá Masihay sará bawara kant áiy sajjahén gonáh pahell kanaga bant. 40 Hozzhár bét, chosh mabit ke nabiáni habar shomay sará sarjam bebant:

*41 ‘Oo malandh o maskará kanókán!
Bechárét, hayrán o habakkah bebét,
gár o zawál bebét,
chiá ke man shomay dawr o bárigá
anchén káré kanagá án ke
toré shomará begwashant ham,
shomá hechbar bawara nakanét.’”§*

42 Wahdé Pulos o Bárnábá cha kanisahá dar áyag o rawagá atant, mardomán cha áyán lóthet ke démi Shabbatay róchá padá hamé sarháláni sará géshter habar bekanant. 43 Mocchiay pád áyagá rand, bázén Yahudi o darkawmén Yahudi butagén Hodátorsén mardom, Pulos o Bárnábáay hamráh butant. Pulos o Bárnábáyá á delbaddhi dát o gwashtant ke Hodáyá mehr o rahmatáni sáhegá bemánant.

44 É dega Shabbatá, kamm o gésh shahray sajjahén mardom pa Hodáwanday habar o kolaway gósh dárágá mocch butant. 45 Wahdé Yahudián mardománi bázén mocchi dist, cha kast o konnatá zahr geptant, Pulosesh béezat kort o áiy habaráni démá óshtátant. 46 Á wahdá, Pulos o Bárnábáyá gón deléri áyáni passawá

† 13:33 13:33 Zabur 2:7. ‡ 13:34 13:34 Eshayá Nabiay Ketáb 55:3. § 13:41 13:41 Habakuk Nabiay Ketáb 1:5.

gwasht: “Mára cha sajjahénán pésar, Hodáay habar gón shomá gwashagi at, bale shomá Hodáay habará namannét o watá abadmánén zenday láheka nazánét, nun má darkawmáni gwará rawén.⁴⁷ Hodáwandá márá hamé hokm dátag ke:

*‘Man tará darkawmáni nur o rozhn ko-rtag,
ke taw rakkénag o nejátá,
tán donyáay goddhi marz o simsarán
berasénay.’*”*

⁴⁸ Wahdé darkawmán é habar eshкотant, báz gal o shádán butant o Hodáwanday habaresh sharap dátant o haminchok mardomá imán áwort ke Hodáyá pa namiránén zendá gechén kortagat. ⁴⁹ É dhawlá, Hodáwanday habar á sajjahén damagá sheng o tálán but.

⁵⁰ Bale Yahudián, sharapdár o Hodátorsén janén o shahray námдарén mardén, Pulos o Bárnábáay ázár dayag o badwáhiá shóréntant o áesh cha á damagá dar kanáéntant. ⁵¹ Pulos o Bárnábáyá wati pádáni danz hamódá chandhetant o Ekoniahay shahrá shotant. ⁵² Morid gal o shádán, cha Pákén Ruhá sarréч atant.

14

Pulos o Bárnábá Ekoniahá rasant

¹ Pulos o Bárnábá wati hél o ádatay padá, Ekoniahay shahrá ham Yahudiáni kanisahá shotant. Ódá áyán anchén dábéá habar kort ke bázén Yahudi o Yunáni báwarmand butant. ² Bale hamá Yahudi ke báwar kanagá tayár naatant, á dega darkawmén mardomesh shóréntant, áyáni pegresh Pulos o Bárnábáay helápá tarrént o zahrréч kortant. ³ Pulos o Bárnábáyá tán bázén wahdé hamódá dásht o pa natorsi Hodáwanday bárawá sháhediesha dát. Hodáwandá á, pa mójezah o ajabbatén nesháni pésh dáragá wák o twána dátant o é dhawlá paddaria kort ke áiyay mehr o rahmatay kolaw o paygám rást ent. ⁴ Shahray mardománi nyámá

jérhah o nátepákiá sar kasshet. Bahré Yahudiáni némagá but o á dega bahr gón Issáay kásedán hamráh but. ⁵ Yahudi o darkawm hór butant o gón wati hákemáni hamráhiá, kásedáni ázár dayag o sengsár kanagay shawresh kort. ⁶ Kásed sahiг butant o cha ódá jest o Likáuniahay damagay shahr, Lestrah o Derbeh o é dega kerr o gwaráni halk o hankénán shotant. ⁷ Hamódá Issáay wasshén mestágesh tálán kort.

Pulos o Bárnábá Lestrahá rawant

⁸ Lestrahá, yak mardé hastat ke pédáeshi langé at o hechbar gámi jat nakortagat. ⁹ Á Pulosay habarán eshkonagá at, Pulosá tachkátachk áiyay némagá cháret o zánti ke áiá pa drahbakshiá imán o báwar hast. ¹⁰ Gorhá Pulosá pa borztawári gwasht: “Pád á, wati pádáni sará bósht.” Á mard jáh serret o rawagá lagget. ¹¹ Wahdé mardomán Pulosay é kár dist, Likáuniahay gálwará gwashtesh: “É hodá ant ke bani ádamay shekl o dróshomá pa má ér átkagant.” ¹² Áyán, Bárnábá “Zeus” námént o Pulos “Hermes”,* chiá ke masterén habar kanók Pulos at. ¹³ Zeusay parasteshgáh shahray dhanná at. Parasteshgáhay masterá, pa Pulos o Bárnábáyá káigarén† gók o poll o shósheng shahray darwázagá áwortant. Parasteshgáhay master o mardománi romb hamé shawrá atant ke pa áyán korbánig bekanant.

¹⁴ Wahdé kásed, bezán Pulos o Bárnábá cha áyáni é wáhagá sahiг butant, wati pocch o póshákán derrán o chák dayáná, gón kukkáré mardománi mocchiay nyámá átkant. ¹⁵ Gwashtesh: “Oo mardomán! Shomá ché kanagá ét? Má shomay dhawlén bani ádam én o bass. Átkagén shomará é mestágá bedayén ke é haráb o náhudagén káran yalah bekanét o barhakk o namiránén Hodáay keshká begerét. Áiá ásmán, zemin, daryá o harché ke áyáni tahá hastent, addh kortagant. ¹⁶ Pésarigén zamánagá, Hodáyá sajjahén kawm mókal dátagant

* **13:47** 13:47 Eshayá Nabyay Ketáb 49:6. * **14:12** 14:12 Yunániáni báwar at ke Zeus o Hermes do hodá ant, Zeus masterén hodá o Hermes hodáyáni tarjomán o sohongó ent. † **14:13** 14:13 Káigar, bezán mazanén narén gók.

ke wati ráhá wat gechén bekanant. ¹⁷ Angat ham áiá watá cha gwáhi dayagá dur nadáshtag. Pa wati mehray darshán kanagá, cha ásmáná hawra gwárénit o porbarén kesharán pa mósoma ródénit, shomará pa alkápi ward o waráka dant o shomay delán cha wasshián sarrécha kant.” ¹⁸ Gón é habarán, kásedán pa hillaté mardom cha hayrát o korbánig kanagá dáshtant.

¹⁹ Bale lahtén róchá o rand, bázén Yahudi cha Antákiah o Ekoniahá átk o shahray mardomesh wati némagá tarréntant. Pulosesh sengsár kort o gón é hayálá ke mortag, kasshán kanán cha shahrá dhann dawr dát, ²⁰ bale wahdé morid Pulosay chapp o chágérdá átk o mocch butant, á pád átk o shahrá per tarret. Domi róchá, Bárnábáay hamráhiá, Derbehay shahrá shot.

Pulos o Bárnábá Antákiahá pera tar-rant

²¹ Mán Derbehay shahrá ham, Issáay wasshén mestágesh tálán kort o bázén mardomé moridesh kort. Padá Lestrah, Ekoniah o Antákiahá per tarretant. ²² Moridesh sar o sój kort o delbaddhi dátant ke wati báwará mohr bedárant. Gwashtesh: “Má, gón bázén sakki o sóriáni saggagá Hodáay bádsháhiá shota kanén.” ²³ Áyán pa har kelisáyá kamásh gechén kort o gón róchag o dwáyá, á kamáshesh hamá Hodáwanday báhóth kortant, ke áiay sará báwaresh kortagat. ²⁴ Cha Pisidiahay damagá gwazán but o Pampilihá átkant. ²⁵ Padá Pergahá, Hodáay mestágesh rasént o dém pa Attálihahay shahrá‡ jahlád butant.

²⁶ Cha Attálihahá, bójigá swár but o Antákiahá per tarretant. Cha hamódá pa hamá kár o mohimmá§ Hodáay mehr o rahmatáni sepordah kanag butagatant, ke nun áyán sarjam kortagat. ²⁷ Wahdé Pulos o Bárnábá Antákiahá rasetant, áyán kelisáay mardom mocch o yakjáh kortant. Har karé ke Hodáyá cha áyáni dastá kanáéntagat, gón áyán gwashtesh o hálesh dát ke Hodáyá pa darkawmán

ham imán o báwarmandiay darwázag pach kortag. ²⁸ Pulos o Bárnábá tán dérá gón Antákiahay moridán mantant.

15

Urshalimay diwán

¹ Cha Yahudiahá lahtén mardom Antákiahá átk o brátesh tálim dátant o gwashtesh: “Tán wahdé shomá Mussáay Sharyatay randgiriá sonnat o borrok makanét, rakketa nakanét.” ² Pulos o Bárnábáyá, é sarhálay sará gón áyán dapják kort o sakk nátepák butant. Gorhá shawresh kort ke Pulos o Bárnábá gón dega lahténá, Urshalimá berawant o gón kásed o kamáshán é jérhahay bárawá habar bekanant. ³ Kelisáyá áyáni ráh dayagay chen o lánch kort o áyán cha Pinikiah o Sámerahay ráhá gwazán, har jáh é wasshén hál dát ke bázén darkawmán ham che paymá Hodáay ráh zortag. Cha é hálay eshkonagá, sajjahén brát báz wassh o shádán butant.

⁴ Wahdé Urshalimá átk o rasetant, kelisá o kásed o kamáshán wasshátk kortant. Har karé ke Hodáyá cha áyáni dastá kanáéntagat, hálesh dátant, ⁵ bale lahtén báwarmand ke péshá Parisiáni rombá butagatant, pád átkant o gwashtesh: “Hamá sajjahén darkawm ke imánesh áwortag, báyard sonnat o borrok kanag bebant o hokm dayag bebit ke Mussáay Sharyatay randgiriá bekanant.” ⁶ Gorhá kásed o kamáshán pa é habaray gishénagá diwán kort. ⁷ Bázén habar o hálá rand, Petros pád átk o gón áyán gwashti: “Oo brátán! Shomá sharra zánét ke báz wahdá pésar, Hodáyá cha shomay nyámá maná gechén kort ke darkawm cha mani zobáná Issáay wasshén mestágá beshkonant o báwar bekanant. ⁸ Hamá Hodá ke harkasay delay hálá zánt, darkawmi ham Pákén Ruh bakshet o pa wat zortant, anchosh ke Pákén Ruhi márú bakshetagat. ⁹ Hodáyá mayg o áyáni nyámá hech park o pére naesht, wahdé á báwarmand butant, Hodáyá áyáni del ham pák o palgár kort. ¹⁰ Nun shomá chiá moridáni gardená gránén jogé* bandét o Hodáyá

‡ 14:25 14:25 Attálihah, bezán annugén Antálihah. § 14:26 14:26 Mohimm, bezán hásén karé. * 15:10 15:10 Bechár: Mattá 11:29.

chakkásét? É bárá, na má zorta kanén o na may pirénán zort kortag. ¹¹ Enna! Márá báwar ent, anchosh ke má gón Hodáwandén Issáay mehr o rahmatay tohpahá rakkén, hamé dhawlá á ham rakkant.” ¹² Petrosay habaráni eshkonagá rand, sarjamén mocchi bétawár but o Bárnábá o Pulosay gapp o tránesh gósh dáshtant, ke Hodáyá cha áyáni dastá, darkawmáni nyámá chónén mójezah o ajekkái pésh dáshtag.

¹³ Wahdé áyán wati gapp o trán halás kort, Ákubá darráent: “Oo brátán! Mani habarán delgósh kanét. ¹⁴ Shamun Petrosá gwasht ke Hodáyá che paymá awali bará darkawmáni némagá pa mehr hayál gwar kort ke cha áyán ham pa wati námá kawmé gechén bekant. ¹⁵ É gón nabiáni habarán yakk o hamdap ent, anchosh ke nebisag butag:

¹⁶⁻¹⁷ ‘Á Hodáwand ke é sajjahén kárán yakjáh sarjama kant chosha gwashit: “Cha eshiá rand, man padá káyán o Dáuday kaptagén tambuá†nók o mekka kanán. Man áiay wayránén jáhán padá jórhenán o rásta kanán, tánke á dega kawm dém pa Hodáwandá byáyant, bezán á sajjahén darkawm ke mani nám áyáni delá neshtag.”

¹⁸ É habar cha dérigén zamánagán zánag butag.’‡

¹⁹ “Paméshká mani hayálá, má á darkawmáni ráhá janjál addh makanén ke Hodáay ráhesh zortag, ²⁰ pa áyán benebisén: cha hamá korbánigán ke gón botáni námay geragá nápák butagant, cha zená o bénangiá, cha mordárén dalwatáni góshtá, anchosh ham cha hónay waragá pahrez bekanant. ²¹ Chiá ke cha kwahnén zamánagán, har shahrá Mussáay Sharyatay jár perrénókén mardom butagant ke har Shabbatay róchá mardomesh kanisaháni tahá wánéntagant.”

Pa darkawmén báwarmandán, Urshalimay kelisáay kágad

²² Gorhá gón sarjamén kelisáyá hórigá, kásed o kamáshán shawr kort ke cha wati nyámá lahtén mardom gechén bekanant o Pulos o Bárnábáay hamráhiá Antákiahá rawán bedayant. Áyán cha wati némagá Yahudá ke Barsábá gwashag butagat o Silás, gechén kortant ke brátáni nyámá, é doén sarókén mardom atant. ²³ Áyáni dastá kágadé dátesh ke é dhawlá at:

“Má, kásed o kelisáay kamáshén mardom o shomay brát, shomará, bezán Antákiah, Suriah o Kilikiahay darkawménbáwarmandén brátán drud o drahbáta§ dayén. ²⁴ Má eshko-tag ke bé may parmáná cha may nyámá lahtén báwarmand hamángor átkag o gón wati habarán shomará delparkah* o paréshánesh kortag. ²⁵ Paméshká má pa hamdeli shawr kort ke cha watá lahtén mardom gechén bekanén o gón wati dóstén Pulos o Bárnábáay hamráhiá, pa shomá ráh bedayén, ²⁶ hamá doén brátáni hamráhiá ke pa may Hodáwandén Issá Masihay námá wati sáhay nadr kanagá chakk o pad nabutagant. ²⁷ May é doén kásed Yahudá o Silás, hamá habarán ke má pa shomá nebeshtagant, sarzobáni ham gwashant. ²⁸ Pákén Ruh o má, hamé sharter zántag ke lahtén bonyádi gappán o abéd, gránén béré shomay kópagán maladdhén. ²⁹ Shomá cha botáni námá korbánig kortagén góshtá, cha hónay waragá, cha mordárén dalwatáni góshtá o cha zená o bénangiá pahrez bekanét. Cha é kárán watá dur dárag, pa shomá báz sharr ent. Wassh o salámat bátét.”

³⁰ Randá, é gechén kortagén brát Antákiahá dém dayag butant. Ódá shot o kelisáay sajjahén mardomesh yakjáh kortant o kágadesh pa áyán rasént. ³¹ Áyán é kágad wánt o cha eshiay deljami o delbaddhi dayókén kolawá báz wassh butant. ³² Yahudá o Silás ke wat ham nabi

† **15:16-17** 15:16-17 Dáuday kaptagén tambu, bezán Hodáay bakshetagen bádsháhi. ‡ **15:18** 15:18 Ámus Nabiay Ketáb 9:11-12. § **15:23** 15:23 Drud o drahbát, salám o alayk. * **15:24** 15:24 Delparkah, bezán paréshán, deltrakk.

atant, óday brátesh gón bázén habarán delbaddhi dát o áyáni báwaresh mohrter kort. ³³ Chizzé wahdá ódá mantant o randá, brátán á pa wasshi o salámati roksat kortant o cha hamódá ke dém dayag butagatant, hamá jáhá per tarretant. ³⁴ † ³⁵ Pulos o Bárnábá, Antákiahá mahtal butant o gón dega bázén mardomán hór but o Hodáwanday habaresh tálim dayán o sheng kanána kort.

Pulosay domi mestági sapar

Pulos o Bárnábáay jérhah

³⁶ Lahtén róchá o rand, Pulosá gón Bárnábáyá gwasht: “Sajjahén hamá shahrán ke má Hodáwanday habar raséntag, byá padá hamódá berawén o brátán bechárén ke bárén á chón ant.” ³⁷ Bárnábáay wáhag at, Yuhannáyá ke Markás ham gwashag butagat, hamráh bekant, ³⁸ bale Pulos áiy hamráh kanagá razá naat chiá ke áiá, Pampiliahay damagá á yalah dátagatant o é káray tahá áyáni hamráh nabutagat. ³⁹ É dhawlá, Pulos o Bárnábá watmánwatá tepák nabut, nathahetant o cha yakdomiá jetá butant. Bárnábá, Markásay hamráhiá, bójigéá swár but o Kebresá shot. ⁴⁰ Bale Pulosá, Silás gechén kort o brátán á, Hodáwanday mehr o rahmatáni báhóth kortant. Nun Pulos sar gept. ⁴¹ Kelisáyán mohr o zórmand kanán, cha Suriah o Kilikiahay damagán tarr o táb kanána shot.

16

Timutáusay hamráhi

¹ Padá Pulos, Derbeh o Lestrahay shahrán átk o raset. Lestrahá, Timutáus námén moridé hastat ke áiy mát báwarmandén Yahudi o pet Yunánié at. ² Lestrah o Ekoniahay brátáni nyámá Timutáus báz néknámén mardé at. ³ Pulosay wáhag at ke Timutáusá wati sát o saporá hamráh bekant, paméshká cha rawagá pésar, pa Yahudiáni háterá sonnati kanéent, chiá ke á hand o

damagáni sajjahén mardomán zántagat ke Timutáusay pet Yunánié. ⁴ Shahr pa shahr tarrán butant o cha Urshalimaykásed o kamásháni gisshéntagén ráh o rahbandán,* brátesh pa mannagá sahig o sarpada kortant. ⁵ É dhawlá, kelisáyáni báwarmand róch pa róch géshtera butant o báwaresh ham mohrtera but.

Pulosay elhám

⁶ Pulos o áiy hamráh cha Prijiah o Galátiahay damagán gwastant, chiá ke Pákén Ruhá á, Ásiáay damagá Hodáay habaray rasénag o sheng kanagá makan kortant. ⁷ Wahdé Misiahay simsarán rasetant, Bitinahay némagá rawagay johdesh kort bale Issáay Ruhá pa óday rawagá naeshtant. ⁸ Gorchá cha Misiahá gwazán but o Truásay bandená átkant. ⁹ Hamódá shapá Pulosá yak Makduni mardé pa shobén dist ke óshtátogat o mennat kanán at ke “daryáyá begwázén, Makduniahá† byá o mára komak kan.” ¹⁰ Cha é shobéná rand, má‡ pa Makduniahay rasagá eshtáp kort, chiá ke cha é shobéná deljam butén, Hodáay razá hamesh ent ke má berawén o wasshén mestágá óday mardománi nyámá sheng o tálán bekanén.

Lidiahay báwarmandi

¹¹ Má cha Truásá bójigá swár but o dém pa Sámutrákiay jazirahá shotén. Domi róchá cha ódá Nyápolisay bandená átk o rasetén. ¹² Cha ódá Pilipiá shotén, ke Makduniahay á bahrayŠ mazanén shahré o Rumiáni menendjáh ent o tán chizzé róchá hamódá mahtal butén. ¹³ Shabbatay róchá, cha shahray darwázagá dar kapt o kawray lambá shotén. May hayál at balkén ódá Yahudiáni zegr o dwáay jágahé bebit. Hamódá neshtén o gón lahtén janéná ke pa zegr o dwáyá átkagatant, habará goláesh butén. ¹⁴ Janénáni nyámá, Lidiah námén Hodátorsén* janéné ham

† **15:34** 15:34 Bázén daznebeshtá band 34 átkag ke gwashtit: “Bale Silásá shawr kort hamódá bemánit” néstent.

* **16:4** 16:4 Bechár: Kásedáni Kár 15: 20, 29. † **16:9** 16:9 Á zamánagay Makduniahá, maróchigén Yunánay shomáli bahr ham gón at. ‡ **16:10** 16:10 Cha ed o rand, é Ketábay nebisók, bezán Luká, wat jáhé jáhé gón ent.

Š **16:12** 16:12 Á zamánagá, Makduniahay chár bahr butagant. * **16:14** 16:14 Hodátorsay máná esh ent ke Lidiah darkawmén báwarmandé at.

gón at ke Tyátirahay shahray mardomé at o jamurangén† gránkimmatén god bahá kanóké at. Á Pulosay habarán gósh dáragá at ke Hodáwandá áiy delay chamm pach kortant o áiy Pulosay habar mannetant. ¹⁵ Lidiahá gón wati lógay sajjahén mardomán pákshódi kort. Pákshódiá rand, áiy dazbandi kort o gwasht: “Agan shomá maná Hodáwandén Issáay hakkén mannógeré zánét, gorhá byáét mani lógá bedárét.” Lidiahá gón wati bázén gwashagá mára mannént.

Pulos o Silás bandijáhá

¹⁶ Yak róché má zegr o dwáay jágahá rawagá atén, móledé distén. Móledá jenné per at ke cha áiy zórá gaybguia kort o cha eshiá pa wati hodábondán bázén zarr o mália katthet. ¹⁷ Á, Pulos o may randá átk o pa kukkár gwashagá at ke “é mardom, borzén arshay Hodáay hezmatkár ant o shomará rakkénagay yak ráhé sója dayant.” ¹⁸ Áiy tán báz róchá anchosh gwashán kort. Godhsará, Pulos delrész o bészár but, chakki tarrént o gón jenná gwashti: “Man tará pa Issá Masihay námá hokma dayán ke cha eshiá dar kap.” Hamá damáná jenn cha áiy dar átk. ¹⁹ Wahdé móleday hodábondán dist ke áiyáni nap o katthay omét halás but, gorhá áyán Pulos o Silás gept, kasshán kort o bázará, shahray masteráni kerrá bortant. ²⁰ Káziáni demá pésh kortant o gwashtesh: “É mardom Yahudi ant o may shahrá jérhah o pléndhi kanagá ant. ²¹ Má Rumi én o é mára anchén dód o rabédag tálim dayagá ant ke áiyáni mannag o kár bandag pa má rawá naent.” ²² É dega mardom ham gón but o Pulos o Silasay demá óshtátant. Shahray masterán parmán dátant ke Pulos o Silasay pocchán bekasshant o áyán latth bejanant. ²³ Cha bázén latth o kotthá rand, bandijáhá bort o bandesh kortant. Bandijáhay negahpánesh parmán dát ke áiyáni negahpániá sharr delgósh bekant.

²⁴ Hamé hokmay sará, bandijáhay negahpáná bandijáhay tók tóki kóthiá bortant o áiyáni pád konthband kortant.

²⁵ Shapnémá, Pulos o Silás jélay tahá dwá kanán, Hodáyá satá kanagá atant. É dega bandig gósh dáragá atant. ²⁶ Anágat, mazanén zeminchandhé but ke bandijáhay bonred,‡ sorag o jombagá lagget. Hamá damáná, sajjahén darwázag pach butant o jéliáni zamzil botkant. ²⁷ Jélay negahpán, cha wábá pach larzet o ágáh but, disti ke bandijáhay sajjahén darwázag pach ant, gománi kort ke kaydi tatkg o shotagant. Nun pa watkoshiá zahmi kasshet. ²⁸ Bale Pulosá tawár kort o gwasht: “Wata táwán maday, má sajjahén wati jágahá én.” ²⁹ Jélay negahpáná cherágé lóthet o tacháná bandijáhay tóká shot o gón drahagá Pulos o Silásay pádán kapt. ³⁰ Á cha jélá dar kortant o gwashti: “Oo wájahán! Man pa wati rakkagá ché bekanán?” ³¹ Áyán passaw dát: “Hodáwandén Issáay sará imán byár gorhá taw o tai lógay sajjahén mardoma rakkét.” ³² Áyán Hodáwandén Issáay wasshén kolaw pa áiy o áiy lógay sajjahén mardomán rasént. ³³ Shapay wahdá, Pulos o Silási gón wat bortant o áiyáni thappi shoshtant. Á o áiy lógay mardomán hamá damáná pákshódi kort. ³⁴ Randá áiy wati lógá bort o warag dátant, áiy jend o áiy lógay sajjahén mardom, cha áiy Hodábawariá gal o shádán butant.

³⁵ Domi róchá, kázián wati kárdár jélay negahpánay gwará ráh dátant ke “é mardomán yalah beday.” ³⁶ Jélay negahpáná Pulos hál dát o gwasht: “Maná cha káziáni némagá parmán rasetag ke shomará yalah bedayán. Paméshká shomá pa wasshi o salámati berawét.” ³⁷ Pulosá passaw dát: “Má Rumi báhendah§ én, bale é shahray masterán, mára bé hokmay borragá shahray mardománi demá janáéntag o jél kortag. Nun, á chérokái mára cha jélá

† 16:14 16:14 Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá banafshi gwashanti. Jamu gránkimmatén rangé at. ‡ 16:26 16:26 Bonred, bezán lóg yá diwáley awali o johlterén red. § 16:37 16:37 Báshendah, bezán shahrwand. Rumay chérdastén kawmáni báz kammén mardom Rumi báhendah atant.

kasshaga lóthant. Chosha nabit, báyard ent páde wat hamedá byáyant o mára dar bekanant.”³⁸ Kárdarán, é passaw pa kázián rasént. Wahdé sahig butant ke á doén Rumi báshendah ant, torsetesh.³⁹ Nun wat áyáni kerrá átkant o cha áyán pahelliesh lóthet o mennatwár butant ke cha é shahrá berawant.⁴⁰ Cha bandijáhá dar áyagá rand, Pulos o Silás Lidiahay lógá shotant o gón báwarmandán* gend o nendesh kort, delbaddhiesh dátant ke wati imánay sará mohr o káhem bóshtant o padá cha Pilipiay shahrá dar kapt o shotant.

17

Tesálunikiay shóresh

¹ Pulos o Silás, cha Ampipulis o Apuniahay shahrán gwastant o Tesálunikiá átkant, Yahudián ódá kanisahé hastat.² Pulos wati hél o ádatay sará kanisahá shot o tán say Shabbatay róchá cha Pákén Ketábán gón áyán gapp o tráni kort.³ Áiá gón bázén bayán o mohrén dalilán pad-dar kort ke Masih báyard ent sakki o sóri besaggit, bemerit o padá cha mordagán jáh bejant. Gwashagá at: “É Issá ke áiy bára wá man shomárá sahig kanagá án, é hamá Masih ent.”⁴ Cha Yahudián lahtén, anchosh ham cha á Hodátorsén Yunánián o dega mazanén rombé cha námdárén janénán, é habar pa del man-netant o Pulos o Silásay hamráh butant.⁵ Bale Yahudián gón Pulos o Silásá hasadd kort. Cha bázará lahtén lát o lóparén mardom mocch kort, rombé jórhént o shahray tahá shóreshesh kort. Áyán, Pulos o Silasay shóház o mardománi mocchiay démá áragá, Yásunay lógay sará orosh bort.⁶ Bale wahdé nadistan-tesh, Yásun o dega lahtén báwarmandén brátesh gept o gerrán kanán shahray masteráni jergahá pésh kortant. Á pa kukkár gwashagá atant: “É mardomán, donyá pa sar zortag o nun edá átkagant.

⁷ Yásuná ham wati lógá bortagant. Ruma Kaysaray náparmániá kanant o gwashant dega bádsháhé hast ke námi Issá ent.”⁸ Cha é habaráni eshkonagá, mardom o shahray masterán torset o deltaparkah butant.⁹ Cha Yásun o áiy hamráhán mánzamániesh* gept o yalahesh dátant.

Pulos o Silás, Biriayahay shahrá

¹⁰ Anchosh ke shap but, brátán Pulos o Silás Biriayahay shahrá ráh dátant. Óday rasagá, Yahudiáni kanisahá shotant.¹¹ É shahray Yahudi cha Tesálunikiay shahray Yahudián wáhagdárter† atant. Áyán, pa hobb o hodók Hodáay habar mannet o har róch Pákén Ketábeshá wántant o patth o pólesha kort tán bezánant baren Pulosay habar rást ant yá na?¹² Cha áyán bázénéá báwar kort o dega bázén námdárén Yunáni mardén o janéné ham báwarmand but.¹³ Wahdé Tesálunikiay Yahudi sahig butant ke Pulos Biriayahay shahrá Hodáay habará sheng o tálán kanagá ent, hamódá shotant, mardomesh shórént o shahrá áshópesh pád kort.¹⁴ Gorhá, brátán eshtápi Pulos tayábá bort o rasént, bale Silás o Timutáusá Biriáhá dásht.¹⁵ Pulosay hamráhén roksat kanók, gón áiá tán Átenay shahrá átkant. Cha Pulosá é parmánesh gept ke Silás o Timutáus watá zutt áiy kerrá berasénant, nun per tarretant.

Pulos, Átenay shahrá

¹⁶ Wahdé Pulos, Átenay shahrá pa Silás o Timutáusay áyagá wadárig o rahchár at, áiá dist ke shahr cha botán porr ent. Báz gamig o delranj but.¹⁷ Paméshká kanisahá shot o gón Yahudi o darkawmén Hodátorsén mardomán gend o nendia kort. Bázaray chárráhay sará ham gón rahgwazén mardomán har róch gapp o tránia kort.¹⁸ Ódá, lahtén Epikuri o Estuiki‡ pilsup gón áiá dapa kapt. Cha áyán, lahtená gwasht: “É puttár ché gwashagá ent?” Dega lahtená gwasht:

* **16:40** 16:40 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “gón brátán”. * **17:9** 17:9 Mánzamáni, bezán zamánat.

† **17:11** 17:11 Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák. ‡ **17:18** 17:18 Epikuriáni é báwar at ke donyáay maksad shádkámi o washtámi ent o Estuiki bezán Rawákiáni ráh, cha donyáay har paymén washtámiá pahréz kanag at.

“Gwashaygá, bégánagén hodáyáni járá perrénagá ent.” Áyán, paméshká é habar kort ke Pulos, Issá o mordagáni jáh janagay wasshén mestágá tálán kanagá at. ¹⁹ Áyán Pulos, “Ariupágusá”Š bort o gwashtesh: “Buta kant má bezánén é nókén tálim ke taw dayay, chi ent? ²⁰ Tai habar may góshán ajab ant o má eshání mánáyá zánaga lóthén.” ²¹ Átenay molki o darmolki sajjahén mardomán, abéd cha é kárá dega káré néstat ke benendant o nókén hál o jáwaráni bárawá gapp o trán bekanant o beshkonant.

²² Nun Pulos, Ariupágusay diwánjáhá ósttát o tráni kort: “Oo Átenay jahmenendán! Man gendagá án ke shomá báz dindóstén mardom ét. ²³ Wahdé shahray sayl o sawadá dar kaptán, bázén bot o korbánjáhon distant, áyáni tahá yak anchén korbánjáhé ham diston ke ódá nebeshtagat: ‘Pa hamá Hodáyá ke zánag nabutag.’ Hamá Hodá ke shomá áia angata nazánét bale áia parastesha kanét, man hamá Hodáyá bárawá gón shomá trána kanán. ²⁴ Á Hodá hamá ent ke é donyá o eshiay tahay sajjahén chizzi addh kortagant. Á wat, zemin o ásmánay Hodáwand ent, paméshká áia mardománi dastay jórh kortagén parasteshgáhán jágaha nabit. ²⁵ Á pa Ensánay hech chizzá wázmmand naent o hechkas pa áia hezmaté korta nakant, chiá ke á wat harkasá zend o sáha bakshit o ensánay é dega lóth o garazán ham sarjama kant. ²⁶ Áia donyáyay sajjahén mardom cha yakkéá pédá kortag o sajjahén kawm o kothom donyáyay chárén kondhán tálán kortagant. Áyáni dawr o báríg o hand o jágaháni marz o simsari ham, pésará gisshéntagant, ²⁷ tán mardom Hodáyá shóház bekanant o balkén áia dar begéjant, bale rásti esh ent ke á cha má hechkasá dur naent. ²⁸ ‘Chiá ke may zend, jonzag* o harkat o hasti cha hamáia ent.’ Anchosh ke cha shomay jenday sháerán lahténá gwashtag: ‘Má ham áia poshtpad én.’ ²⁹ Agan má Hodáyay

poshtpad én, gorhá nabáyad ent má Hodáyá gón sohr, nograh o sengá addh kortagén botán hamdarwar bekanén ke mardomán gón wati hayál o honará jórhéntagant. ³⁰ Hodá, cha ensánay péсарigén zamánagáni é názántia sar gwastag, bale nun á har jágah harkasá parmán dayagá ent ke pashómán bebét. ³¹ Chiá ke áia yak róché gisshéntag ke á róchá donyáyay sajjahén mardománi kortagén kárán gón ensáp dádrasi† o dáwaria kant o pa é maksadá yakké gechéni kortag. Hodáyá á paméshká cha mordagán zendag kort ke pa harkasá é habaray rásti pakká bebit.”

³² Wahdé áyán Pulosay é habar eshкот ke Hodá mordagán padá zendaga kant, lahténá áia sará malandh o maskará kort, bale dega lahténá gwasht: “É bárawá dega baré mára géshter sarpad kan.” ³³ Gorhá Pulos, cha diwáná dar átk. ³⁴ Lahtén mardomá áia habar mannet o Issáy sará báwarmand but. Cha báwar kanókán yakké, Ariupágusay diwánay báské at ke áia nám Diunisius at o yak janéné ke námi Dámáris at o gón áyán dega lahtén ham gón at.

18

Pulos, Korentay shahrá

¹ Randá, Pulos cha Átenay shahrá dar átk o Korentay shahrá shot. ² Ódá gón Akwilá námén yak Yahudiéá dochár kapt* ke Pontusay damagá pédá butagat o gón wati janén Priskiláyá cha Itáliáyay molká Korentay shahrá nóki átkagat. Chiá ke Rumay Kaysar Klawdiusá parmán dátogat ke sajjahén Yahudi cha Rumay shahrá dar bekapant. Pulos áyáni lógá shot. ³ Akwilá o Priskilá ham Pulosay dhawlá gedándóch atant. Paméshká Pulos hamáyáni kerrá mant o gón áyán hamkár but. ⁴ Har Shabbatay róchá, Pulosá kanisahá gón Yahudi o Yunánián gapp o trána kort o áyáni báwarmand kanagay johdá at.

§ 17:19 17:19 “Ariupágus” shahray mazanén sarókáni diwánjáh at. * 17:28 17:28 Jonzag, bezán sahdáráni sor o por o harkat ent. † 17:31 17:31 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. * 18:2 18:2 Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag.

⁵ Wahdé Silás o Timutáus cha Mak-duniahá átk o gón Pulosá hór butant, á Hodáay habaráni sheng o tálán kanagá dazgatth o goláesh at. Áiá pa Yahudián paddara kort o gwasht: “Issá hamá Masih ent.” ⁶ Wahdé Yahudián Pulosay habar namannetant o áesh bad o rad gwasht, Pulosá wati gwaray kabáh dar kort o á shahray danz áyáni démá chandhetant o gwashti: “Man wati kár kortag. Nun shomay hón shomay wati gardená ent o man bémayár án. Cha ed o rand, Hodáay habará darkawmáni nyámá sheng o tálána kanán.” ⁷ Gorchá, cha áyáni kanisahá dar átk o Titius Yustus námén Hodátorsén mardéay lógá shot. Áiay lóg, kanisahay kashá at. ⁸ Kanisahay masteray nám, Krispus at. Áiá gón wati lógay sajjahén mardomán, Hodáwandén Issáay sará báwar kort. Korentay shahray dega bázén mardom ham gón Pulosay habaráni eshkonagá, báwarmand butant o pákshódiesh kort.

⁹ Yak shapé, Hodáwandén Issá, Pulosay shobéná átk o gwashti: “Mators, mani mestágá sheng o tálán kanán kan. Bétawár mabay. ¹⁰ Hechkas tará dasta najant o táwán dáta nakant chiá ke man tai posht o panáh án. É shahrá mani báwarmand báz ant.” ¹¹ Gorchá, tán yak sál o shash máhá hamódá dáshti o mardomi Hodáay habar sója dátant.

Pulos, Galliuy hakdiwáná

¹² Á wahdá ke Galliú Akáyahay† damagay wáli at, Yahudi mocch butant o Pulosay sará orosh o hamlahesh bort, gept o hakdiwánay démá péshesh kort. ¹³ Gwashtesh: “É mard, cha Mussáay Sharyatay ráhá dhann, mardomán Hodáay parastesh kanagá hojja kant.” ¹⁴ Wahdé Pulosá habar kanagi at, Galliúá dém gón Yahudián kort o gwashti: “Oo Yahudián! Agan é mardá mayaré yá mazanén radén kéré bekortén, man shomay habar gósh dáshtagat. ¹⁵ Bale shomay jérhah, labz o nám o shomay

Yahudi Sharyatay bárawá ent, paméshká shomá bezánét o shomay kár. Man é káráni tahá pád mána nakanán.” ¹⁶ Áiá mardom cha hakdiwáná dhanná dar kortant. ¹⁷ Gorchá, áyán kanisahay nókén master Sustines gept o hakdiwánay démá latth o kotth kort. Bale Galliúá eshiay sará hech delgósh nadát.

Pulos, Antákiahá pera tarrit

¹⁸ Pulosá Korentay shahrá angat bázén róché gwázént o randá bráti roksat kortant, bójigá nesht o Suriahá ráhi but. Priskilá o Akwilá áiay hamráh atant. Cha Kenkriahay bandená bójigay swár bayagá pésar, áiá wati mud chet o gwandh kortant, chiá á kawll ke áiá pa Hodáay námá kortagat, nun wahdi gwastagat.‡ ¹⁹ Wahdé Epesosay bandená rasetant, Pulosá wati hamráh Priskilá o Akwilá yalah dátant o wat kanisahá shot o gón Yahudián gapp o tráni kort. ²⁰ Áyán dazbandi kort géshterén wahdé bejallit, bale Pulosá namannet. ²¹ Cha áyán roksati gept o gwashti: “Agan Hodáay razá bebit, dega baré shomay kerrá káyán.” Gorchá bójigéá nesht o cha Epesosá dar átk. ²² Mán Kaysariahá ér átk o Urshalimá shot o cha óday kelisáay gend o nendá rand, padá Antákiahá shot.

Pulosay saymi mestági sapor

Apulos

²³ Pulos Antákiahá kammé wahdá mah-tal but o padá cha ódá dar átk o Galátiah o Prijiahá tarr o táb kanán, gón moridán gend o nendia kort o áyáni setk o báwari mohr o rédag kanána kort. ²⁴ Hamá wahdá Apulos námén yak Yahudié Epesosay shahrá átk ke Eskandariahá pédá butagat, wánendah o habarzánté at o Pákén Ketábán sharr balad at. ²⁵ Áiá Hodáwanday ráhay bárawá tálim geptagat o mardomán gón hobb o hodónáki, § sharriay sará Issáay bárawá habar kanag o tálim dayagá at, bale áiay zánt, Yahyáay

† **18:12** 18:12 Akáyá, annugén Yunánay jonubi bahrá ent. Á wahdá Rumay damagé at o bonjáhi Korent at.
‡ **18:18** 18:18 Kawll esh at ke tán wahdéá Pulos wati sajjahén wahdá pa Hodáyá nadra kant, saray mudána nachent o sharáb ham nawárt. Nun é wahd gwastagat. § **18:25** 18:25 Hodónák, bezán wáahagdár, lóthók, delmánag.

pákshódiay báravá at o bass. ²⁶ Áiá pa deléri kanisahá wati habaráni darshán bongéj kort. Wahdé Priskilá o Akwiláyá áiy habar eshкотant, wati lógá bortesh o Hodáay ráhesh sharriay sará sój dát. ²⁷ Apulosá ke Akáyahay rawagay shawr kort, gorhá Epesosay shahray brátán delbaddhi dát o pa óday moridánesh nebesht ke áiá pa delgarmi wasshátk bekanant. Wahdé Apulos ódá raset, óday hamá mardomi báz komak kortant ke cha Hodáay rahmat o barkatá imánesh áwortagat, ²⁸ chiá ke áiá sajjahénáni démá gón Yahudián gapp o trána kort o áyáni báwari* gón mohrén dalilána prósh. É dhawlá, cha Pákén Ketábáni nebeshtánkán péshia dásht ke Issá, hamá Masih ent.

19

Pulos, Epesosay shahrá

¹ Hamá zamánagá ke Apulos Korentá at, Pulos ham cha molkay nyámi hand o damagán gwazán, Epesosay shahrá átk o raset. Ódá lahtén moridi dist. ² Cha áyán josti gept: “Wahdé shomá Issá Masihay sará báwar kort, Pákén Ruh shomará raset?” Passawesh dát: “Na, má é ham naeshkotag ke Pákén Ruh hastent.” ³ Gwashti: “Gorhá shomá chónén pákshódié kortag?” Passaw dátesh: “Yahyáay pákshódi.” ⁴ Gwashti: “Yahyáay pákshódi, gonáháni pashómániay pákshódi at. Yahyáyá wat gón mardomán gwashtagat: ‘Hamá kasé ke cha man o randa kayt, bezán Issá, shomá hamáiy sará báwar kanét.’” ⁵ Cha é habaray eshkonagá rand, áyán Hodáwandén Issáay námá pákshódi kort. ⁶ Pulosá wati dast áyáni baddhá jat o Pákén Ruh áyáni delá potert, nun á nókén zobánán habar kanagá laggetant o paygambariesha kort. ⁷ Á, kesás dwázdah mardom atant.

⁸ Pulos tán say máhá kanisahá shot o átk o bé tors o bimmá Hodáay bádsháhiay báravá gón mohrén dalilán

habar o tránia kort. ⁹ Bale cha áyán lahtén sarkash o yági but o áiy habaresh nazort o mardománi démá “É Ráhesh” bad o rada gwasht. Paméshká Pulosá watá cha áyán yak kerrá dásht. Moridi zortant o har róch mán Tiránus námén mardéay tálará* gapp o trána at. ¹⁰ Tán do sálá hamé kári kort o é dhawlá pa Ásiáay damagay sajjahén mardomán, Yahudi o Yunánián ham, Hodáwanday habar rasénag but. ¹¹ Hodáyá cha Pulosay dastá ajabén mójezah pésha dásht. ¹² Har dazmál o godé ke áiá belaggetén o pa nádráhánesh per bemoshtén, á wassh o dráha butant o jennán, ganók yalaha kortant.

¹³ Yahudi sáheráni yak thóliéá shahr pa shahr tarr o garda kort. Pa chakkásá, jenniáni sará Hodáwandén Issáay námesh gept o gwashtesh: “Man shomará hamá Issáay námá hokma dayán, ke Pulos áiy báravá gwájáragá† ent.” ¹⁴ Yahudiáni yak mazanén dini péshwáé ke námi Eskiwá at, áiy hapt bachakán é kára kort. ¹⁵ Palitén ruhá á passaw dátant o gwashti: “Issáyá mana zánán, Pulosá ham pajjáha karán, bale shomá kay ét?” ¹⁶ Hamé mardá ke jenn per at, koppi kort o áyáni chakká kapt. Sarzór but o á jándará o thappi, cha á lógá tatkant. ¹⁷ Cha é hálay eshkonagá, Epesosay shahray sajjahén mardomán, Yahudi o Yunáni doénán, báz torset o Hodáwandén Issáay námesh satá o saná kort. ¹⁸ Bázéné ke báwarmand but, mardománi démá wati péсарigén sellén káresh mannetant. ¹⁹ Lahténá ke péсарá jádugari kortagat, wati jádugari ketáb o daptar áwort o mardománi démá sótkant. Wahdé sótkagén ketábáni kimmatay hesábesh kasshet, zánag but ke panjáh hazár derhamay‡ ketáb butagatant. ²⁰ É dhawlá, Hodáwanday habar gón géshterén zór o wáké sheng o tálána but.

Epesosay shahray shóresh

²¹ Cha é káráni sarjamiá rand, Pulosá wati delá shawr kort Makduniah o Akáyahay damagán gwazán, Urshalimá

* **18:28** 18:28 Áyáni hamá péсарigén Yahudi báwar ke namannit Issá, Masih ent. * **19:9** 19:9 Tálár, bezán pa gapp o trán o gwashtánká mazanén diwánjáhé. † **19:13** 19:13 Gwájárag, bezán tablig kanag. ‡ **19:19** 19:19 Yak derham kamm o gésht yak róchay mozz at.

berawt. Gwashti: “Cha óday rawagá rand, maná allam, Rumay shahr ham gendagi ent.” ²² Áiá cha wati komakkarán do mardom, Timutáus o Erastus Makduniahá rawán kortant o wat kammé wahd géshter Ásiáay damagá mahtal but. ²³ Hamá wahdá Epesosay shahrá “É Ráhay” bárawá mazanén shóreshé chest but. ²⁴ Shóresh é dhawlá but ke Epesosay shahrá Dimitrius námén zargaré hastat ke áiá Ártemisay§ zyáratjáhay nograhén dottoka jórhént o bahá kort. Cha é kárá, shahray honarmandán bázén zarr o málé katthet. ²⁵ Áiá, shahray sajjahén honarmand o é péshahay mardom lóthet o mocch kortant. Gón áyán gwashti: “Oo wájahán! Anchosh ke shomá zánét, é kár may hastómandiay sarchammag* ent. ²⁶ Bale shomá wat eshкотag o dístag, é mardá, Pulosá, na tahná Epesosay, kamm o gésh sajjahén Ásiáay damagay bázén mardomé gomráh kortag o gwashit ke may dastáni addh kortagén Hodá, pa hech dábá Hodá naant. ²⁷ Nun tors tahná é naent ke pa mardomán may kár kamsharapa bit, tors esh ent ke may mazanén Hodá Ártemisay zyáratjáhay mazani gára bit o á, ke Ásiáay damag o sajjahén donyá áiá parastesha kant, wati shán o shawkatá báhénit.”†

²⁸ Wahdé mocchiay mardomán é habar eshкотant, sakk zahr geptant o pa kukkár gwashtesh: “Epesosay hodá, Ártemis mazan ent.” ²⁹ É paymá sajjahén shahrá shóresh chest but. Mardománi mocchi, kukkár kanán shahray maydánjáhá‡ shot. Áyán Pulosay do hamráh ke áyáni nám Gáyus o Aristarkás at o Makduniahay mardom atant, gept, kasshakán kort o gón wat bortant. ³⁰ Pulosá mocchiay tahá rawag lóthet bale áiay shágerdán naesht. ³¹ Tantaná Ásiáay damagay lahtén masterá ham, ke Pulosay dóst atant, pa áiá kolaw ráh dát o dazbandi kort ke

shahray maydánjáhá marawt. ³² Ódá báz shór o árhhór at, harkasá yak chizzé gwasht. Bázénéá é habar ham nazánt ke á chiá edá átkag o mocch butagant. ³³ Yahudián, Eskandar námén mardé démá kort o cha mocchiá harkasá áiará hokmé dát. Dasti shahrá dát ke chopp o bétawár bebant, tán mardománi démá gón wati habarán Yahudiáni démpániá bekant. ³⁴ Bale wahdé mocchiay mardomán zánt ke á Yahudié, gorhá padá hamgotth o hamtawár butant o tán kesás do sáhatá ják o kukkáresh kort o gwashtesh: “Epesosay hodá, Ártemis mazan ent.”

³⁵ Gorhá, shahray monshiá mocchi áram kort o gwashti: “Oo Epesosay mardomán! Sajjahén donyáay mardoma zánant ke Epesosay shahr, mazanén hodá Ártemisay zyáratjáhay negahpán ent, ke áiay naksh cha ásmáná ér átkag. ³⁶ Nun ke harkas é habará mannit,§ shomá áram bebét o pa eshtápi hech káré makanét. ³⁷ É doén mardom ke shomá geptag o edá áwortagant, eshán na cha zyáratjáhá chizzé poletag o na may bánokén hodáesh bésharap kortag. ³⁸ Agan Dimitrius o áiay honarmandán gón kaséá jérhahé hast, hakdiwánay darwázag pach ent o wáli ham har wahdá hastent, berawant o wati jérhahá pésh bekanant. ³⁹ Agan dega habaré hast, báyard áiá shahray sarkári diwáná byárant tánke gissshénag bebit. ⁴⁰ Cha maróchigén sargwastá, tors esh ent may sará shóreshgariay bohtámá* bejanant. Agan chosh bebit, mára pa maróchigén shóreshá hech passawé nést.” ⁴¹ Áiá é habar kortant o mocchii próst.

20

Pulos, dém pa Makduniah o Yunána

¹ Epesosay shahray shóreshay halásiá rand, Pulosá á shahray morid lóthet o delbaddhi dátant, gorhá cha áyán

§ **19:24** 19:24 Ártemis cha Yunániáni bánokén hodáyán yakké at. Yunániáni botén hodá, janén ham butagant o mardén ham. * **19:25** 19:25 Hastómandiay sarchammag, bezán sarwatmandiay bonyád. † **19:27** 19:27 Báhénag, bezán gár dayag, cha dast dayag. ‡ **19:29** 19:29 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “tyáter”, bezán tamásháay jágah. § **19:36** 19:36 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “Nun ke hechkas é habaray namannók naent...”. * **19:40** 19:40 Bohtám, bezán malámat, tohmat.

roksati gept o dém pa Makduniahá ráh kapt. ² Cha á hand o damagán ke gwast, gón wati habarán, báwarmandi bázén delbaddhié dátant. Randá átk o Yunáná raset. ³ Ódá tán say máhá mahtal but. Gón bójigéá Suriahay rawagá pésar, Yahudián pa áiá pandalé sázet, paméshká cha Makduniahay ráhá per tarragay shawri kort. ⁴ Áiay hamráh esh atant: Pirrusay chokk Supáterus ke Biri-hay mardomé at, Aristarkás o Sekundus ke Tesálunikiay mardom atant, Gáyus ke Derbehay mardomé at, Timutáus, Tikikus o Trupimus ke Ásiáay damagay mardom atant. ⁵ Á cha má pésh kaptant o Truásay shahrá shotant. Hamódá pa may áyagá rahchár butant. ⁶ Béhomirén nánay aidá rand, má cha Pilipiay shahrá bójigéá swár butén o panch róchá rand, Truásá áyáni kerrá átkén o tán hapt róchá hamódá dáshtén.

Warnáé zendaga bit

⁷ Haptagay awali róchá,* pa nánay chondh chondh kanagá horigá neshtagatén o Pulosá gón báwarmandán trán kort. Domi sabáhá á rawagi at, paméshká tán shapnémá habari kort. ⁸ Hamá borzádi báná ke neshtagatén, bázén cherágé rók at. ⁹ Pulosay habaráni wahdá, Yutukus námén warnáé dari-gay dapá neshtagat. Wábénag but, kóchandhagá lagget o wáb kapt. Cha lógay saymi tabaká jahlád kapt o mort. Mardomán áiay jón chest kort. ¹⁰ Pulos éér átk, áiay némagá jahl but, goláéshi kort o gwashti: “Matorsét, sáhi mán ent.” ¹¹ Gorhá borzád shot, náni chondh chondh kort o wárt, randá gón áyán wati gapp o tráni tán gwarbámá† démá bort o padá cha ódá dar kapt o shot. ¹² Á warnáesh, zendag o dráh áiay lógá bort o áyán mazanén tasallá o delbaddhié raset.

Dém pa Militusay bandená

¹³ Má bójigá swár butén o cha Pulosá pésar, Ásusay shahrá shotén ke cha ódá áiá gón wat bezurén. Pulosay wáhag esh at ke Truásá beger tán Ásusá hoshkiá

sapar bekant. ¹⁴ Wahdé Ásusay shahrá gón áiá dochár kaptén, gorhá bójigá swáren kort o Mitiliniay shahrá átkén. ¹⁵ Cha ódá domi róchá Kiusay jazirahay démá átk o rasetén. Saymi róchá, Sámusay banden o cháromi róchá Militusay shahrá átkén. ¹⁶ Pulosay shawr at, Epesosay shahrá hecch maóshtit, tánke Ásiáay damagá báz mahtal mabit. Áiá eshtáp at ke agan buta kant Pentikástay Aiday‡ róchá Urshalimá bebit.

Gón Epesosay kamáshán Pulosay trán

¹⁷ Pulosá cha Militusay shahrá, pa Epesosay kelisáay kamáshán kolaw ráh dát o á wati kerrá lóthetant. ¹⁸ Kamásh ke átkant, gón áyán gwashti: “Shomá wata zánét cha hamá awali róchá ke man Ásiáay damagá pád ér kortag, che paymá wati zend gón shomá gwázéntag. ¹⁹ Man ars réchán o pa békebri o darbéshi Hodáwanday hezmatkári kortag o Yahudiáni pandaláni sawabá bázén sakki o sóri saggetag. ²⁰ Wata zánét, shomay nap o suttá harché ke mani dastá bayagi butag man kortag o Hodáay kolaw pa shomá, mocchiáni tahá o lóg pa lóg áwortag o sar kortag. ²¹ Man Yahudi o Yunáni, doén pant o sój dátagant ke cha wati radén kárán pashómán bebant, Hodáay ráhá begerant o may Hodáwandén Issáay sará báwar bekanant. ²² Annun gón Pákén Ruhay rahshóniá Urshalimá rawán. Nazánán ódá gón man ché bayagi ent. ²³ Bale eshiá zánán ke Pákén Ruh maná har shahrá péshgói kanag o gwáhi dayagá ent, kayd o band o sakki o sóri mani wadár o entezára ant. ²⁴ Maná pa wati sáh o zendá parwáh nést, mani yakkén wáhag esh ent ke wati dawr o bárigá pa sar berasénán o Hodáwandén Issáay dátagén kára sarjam bekanán, bezán Hodáay mehr o rahmataymestágá berasénán.

²⁵ “Nuna zánán, man ke Hodáay bádsháhiay wasshén mestág pa shomá áwortag o raséntag, cha shomá hechkas padá maná nagendit. ²⁶ Paméshká maróchi shomará pa rásti o deljamia

* **20:7** 20:7 Bezán Yakshambehá. † **20:11** 20:11 Gwarbám, bezán rótheck, róchay dar áyagay wahd. ‡ **20:16** 20:16 Rón o móshay aid.

gwashán ke shomay hechkasay hón mani gardená naent. ²⁷ Chiá ke man pa shomá Hodáay sajjahén wáhagáni rasénagá hechbar chakk o pad nabu-tagán. ²⁸ Shomá wati jend o wati ram-agay sajjahén báwarmandáni hayáldaría bekanét ke Pákén Ruhá shomára áyáni negahpán kortag. Hodáay kelisáay shopánki o negahpániá bekanét, hamá kelisá ke Hodáwandén Issáyá gón wati hóna pa bahá geptag. ²⁹ Mana zánán cha mani rawagá rand, derrókén gork shomay nyámá káyant o ramagay sará rahma nakanant. ³⁰ Tantaná shomay wati nyámá ham anchén mardom páda káyant ke rástén habarán prosht o prósha kanant tánke moridán wati némagá bekashtant. ³¹ Paméshká hozzhár bét o yát bekanét ke tán say sálá, man shap o róch pa shomá grétag o shomára dháhŠ dátag.

³² “Nun shomára Hodá o áiy pormehr o rahmatén habaráni sepordaha kanán ke á habar shomára mohr dáshta kanant tán hór gón sajjahén Hodáay palgártagénán mirás bebarét. ³³ Maná cha kaséa hech chizzéay tamah o lálech nabu-tag, na sohr o tangaway, na nograh o zarray o na god o póshákay. ³⁴ Shomá wata zánét ke man gón wati é dastán kár kortag, watig o wati hamkáráni zalurat o garaz wat sarjam kortagant. ³⁵ Man shomára darwar o nemunah pésh kortag ke shomá ham mani dhawlá wati dastán kár bebandét o kár bekanét o wár o bazzagán komak bedayét. Shomá cha Hodáwandén Issáay é habarán bétránag mabét o mashamóshét ke áiy gwasht: ‘Cha zuragá, dayag bahtáwarter ent.’ ”

³⁶ Cha é habaráni halásiá rand, Pulos kóndhán kapt o gón sajjahénán hór dwái kort. ³⁷ Sajjahénán Pulos goláesh kort, chokket o báz grétesh. ³⁸ Á géshter pa eshiá gamig atant ke Pulosá gwashtagat: “Shomá padá maná nagendét.” Gorhá tán bójigá raséntesh.

21

Dém pa Urshalimá

¹ Wahdé má cha áyán jetá butén, bójigá swár but o tachkátachk dém pa Kásay jazirahá átkén. Domi róchá Rudesay jazirahá rasetén o cha ódá Pátaráay shahrá shotén. ² Ódá márá yak bójigé dast kapt ke Pinikiahá rawagi at. Má hamé bójigá swár but o ráh geptén. ³ Wahdé bójig daryáyá rawán at, cha durá Kebresay jazirah, chappén pahnátá gendag but, cha ódá gwazán, Suriahá, Suray bandená raset o cha bójigá ér kaptén, chiá ke ódá bójigá bár ér géjagi at. ⁴ Má óday morid shóház kortant o tán hapt róchá áyáni kerrá jalletén. Áyán, cha Pákén Ruhay némagá gón Pulosá gwasht ke Urshalimá marawt. ⁵ Bale wahdé ódá may jallagay róch halás butant, má padá wati sapor bendát kort. Sajjahén báwarmand gón wati jan o chokkán may hamráhiá cha shahrá dhann, tayábdapá átkant. Ódá má sajjahén kóndhán kaptén o dwáen kort. ⁶ Cha yak domiá roksat bayagá rand, má bójigá swár butén o á wati lógán per tarretant.

⁷ Cha Suray bandená sapor kanán Potulemaisay shahrá átk o cha bójigá ér kaptén. Ódá ham má gón báwarmandán* gendok kort o yak róché áyáni gwará dáshtén. ⁸ É dega róchá cha ódá dar átk o Kaysariahay shahrá rasetén. Ódá má mestág dayókén Piliposay lógá dásht ke cha hamá hapténán† yakké at. ⁹ Áiy chár neshtagén janénchokk hastat ke paygambariay sawgátesh cha Hodáay némagá rasetagat. ¹⁰ Á lahtén róchá ke má ódá atén, Ágábus námén nabié cha Yahudi-ahá átkagat. ¹¹ May gendoká átk, Pulosay lánkbandi zort, wati dast o pádi bastant o gwashti: “Pákén Ruha gwashtit: ‘Urshalimay Yahudi é lánkbanday hodábondá gerant o hamé paymá ke man watá bastag, hamé paymá áiy dast o pádána bandant o darkawmáni dastá dayant.’ ”

¹² Áiy habaráni eshkonagá rand, má o á shahray mardomán gón Pulosá dazbandi

§ 20:31 20:31 Dháh, bezán hoshdár, wárning. * 21:7 21:7 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “gón brátán”.

† 21:8 21:8 Bezán cha haptén gechén kortagén hezmatkárán, bechár Kásedáni Kár 6:5.

o mennatgiriya kort ke Urshalimá marawt. ¹³ Bale Pulosá gwasht: “Chiá shomá gréwét o mani delá próshét? Man band bayagá bell, Urshalimá, pa Hodáwandén Issáay námaygi wati zenday nadr kanagá ham tayár án.” ¹⁴ Wahdé má Pulos mannént nakort, gorhá gwashtén: “Harché ke Hodáwanday razá ent, hamá dhawlá bebit” o bétawár butén.

¹⁵ Cha á róchán o rand, má wati ord o bonag bast o dém pa Urshalimá sar geptén. ¹⁶ Cha Kaysariahay shahrá lahtén morid may hamráh but, áyán mára pa dárag o mehmán bayagá Manásun námén báwarmandéay lógá bort. Á cha Issáay awali mannógerán at o béhá Kebresié at.

Pulos, Urshalimay shahrá

¹⁷ Wahdé Urshalimá rasetén, brátán mára gón wáhagé wasshátk kort. ¹⁸ Domi róchá, Pulosay hamráhiá Issáay brát Ákubay gend o nendá shotén. Kelisáay sajjahén kamásh hamódá atant. ¹⁹ Tayárjórhiá rand, Pulosá pa sarjamiá gwasht ke Hodáyá cha áiy hezmatán pa darkawmán ché kortag. ²⁰ Wahdé áyán é hál eshкотant, Hodáay shogresh gept. Nun gón Pulosá gwashtesh: “Oo brát! Taw sahig ay ke hazarán Yahudi Issáay sará báwarmand butag o sajjahén Mussáay Sharyatay sará pa del o setk páband ant. ²¹ Bale lahténá tai bárawá gón áyán gwashtag ke taw sajjahén á Yahudi ke darkawmáni nyámá neshtagant sója dayay ke Mussáay Sharyatá yalah bedayant o wati chokkán sonnat makanáenant o may é dega dód o rabédagáni sará kár makanant. ²² Nun shawr chi ent? Má ché bekanén? Alámá cha tai eday áyagá sahiga bant. ²³ Paméshká anchosh ke má gwashén, hamá dhawlá bekan. May kerrá chár mardom hast ke áyán gón Hodáyá kawlé kortag. ²⁴ Taw hamáyáni hamráhiá beraw o gón áyáni pák o palgáriay rasmán hór bebay. Áyáni korbánigay dalwatáni kimmatá ham taw porr kan, tánke á wati sarán besáyant. É dhawlá harkasa zánt ke tai bárawá áyáni eshкотagén habar dróg butagant o taw wati zendá

Sharyatay sará gwázénagá ay. ²⁵ Bale má hamá darkawmén báwarmandáni sará nebeshtag ke may hokm áyáni bárawá chi ent. Cha botáni námá korbánig kortagén góshtá, cha hónay waragá, cha mordárén dalwatáni góshtá o cha zená o bénangiá pahréz bekanant.” ²⁶ Pulosá á chárén mardom zortant o é dega róchá gón áyán horigá, pák o palgáriay rasmi sarjam kort. Padá mazanén parasteshgáhá shot tán palgáriay rócháni sarjam bayagay járá bejant, ke hamá róchá cha áyán har yakkéay korbánig ham hayrát kanaga bit.

Pulosay dazgir kanag

²⁷ Áyáni palgáriay haptén róch sarjam bayagi atant ke Ásiáay damagay lahtén Yahudiá Pulos mazanén parasteshgáhá dist. Mardomesh shóréntant, Pulosesh gept o ²⁸ kukkáresh kort: “Oo Esráilián! Byáét mára komak bekanét. É mard, Pulos hamá ent ke har jágah gón harkasá, may kawm o Mussáay Sharyat o Hodáay é Pákén Lógay helápá tálíma dant. Annun ham darkawmén Yunáni mardomi mazanén parasteshgáhá áwortag o Hodáay Pákén Lógi palit kortag.” ²⁹ Áyán é habar paméshká kort ke pésará Pulosesh gón Trupimusá, ke Epesosay shahray nendóké at, Urshalimay bázará distagat. Gománesh kortagat ke Pulosá, Trupimus mazanén parasteshgáhá áwortag. ³⁰ SaJJahén shahrá shóreshé chest but, saJJahén mardom cha har némagá tacháná átk o mocch butant. Pulosesh gept o cha mazanén parasteshgáhá dhanná dar kort o hamá damáná parasteshgáhay darwázagesh band kortant. ³¹ Pulosesh koshagi kortagat ke Rumi lashkaray masterá hál raset saJJahén Urshalimá shóreshé kaptag. ³² Áiá hamá damáná watá, sepáhig o apsaráni hamráhiá pa mardomán rasént. Wahdé mardomán lashkaray master o sepáhig distant, Pulosay latth o kottshesh bass kort. ³³ Lashkaray master Pulosay kerrá átk, dazgiri kort o parmáni dát gón do zamzilá bebandanti. Cha mardomán josti gept ke “é kay ent o mayári chi ent?”

³⁴ Mardom báz kukkár kanagá atant, harkasá áiy báravá chizzé gwasht, paméshká lashkaray master cha rástén jáwará sarpad nabut o hokmi kort ke Pulosá kalátá bebarant. ³⁵ Wahdé Pulos kalátay padánkán raset, cha mahlukay zahr o hezhmá sepáhig áiy baddh kanagá náchár butant, ³⁶ chiá ke mahluk áiy randá kukkár kanán, gwashán at: “Eshiá bekosh.”

³⁷ Hamá wahdá ke sepáhig Pulosá kalátá baragá atant, áiá gón Rumi lashkaray masterá gwasht: “Maná mókala dayay gón taw habaré bekanán?” Lashkaray masterá jost kort: “Záná, taw Yunáni zobáná balad ay? ³⁸ Acha, taw hamá Mesri naay ke nóki shóreshi kortagat o chár hazár yágién mardomi gón wat gyábáná bortagat.” ³⁹ Pulosá darráént: “Enna, man Yahudié án o Kilikiahay damagay námién shahr Tarsusay mardomé án. Maná bell ke gón é mardománi mocchiá kammé habar bekanán.” ⁴⁰ Lashkaray masterá mannet, Pulos átk o kalátay padánkáni sará óshtát o gón dastay sorénagá mardomi bétawár kortant. Wahdé mardom bé trekk o tawár butant, gorhá Pulosá gón áyán Ebráni zobáná habar kort o gwashti:

22

Pulosay trán

¹ “Oo pet o brátán! Maná é hakká bedayét ke shomay démá wati démpániá* bekanán.” ² Wahdé mardomán dist ke á Ebráni zobáná gón áyán habar kanagá ent, géshter bétawár butant. Áiá gwasht: ³ “Man Yahudié án o mani pédáeshay jágah, Kilikiahay damagá, Tarsusay shahr ent, bale mani rost o rodóm hamedá Urshalimá butag. Gámálial mani ostád butag o may pet o pirokáni sarjamén Sharyat† man cha hamáiá dar bortag. Pa Hodá o áiy razáyá báz wáhagdár o hodónák butagán, anchosh ke maróchi shomá hodónák ét. ⁴ Man ‘É Ráhay’ mannóger ázár dátag o koshagi ham kortagant, mardén wa

mardén ant, janén ham geptag o bandi kanáéntagant. ⁵ Masterén dini péshwá o sajjahén kamásháni diwán mani báravá gwáhi dáta kant. Áyán pa Dameshkay Yahudi brátán maná kágad dátagat tán ódá berawán, óday báwarmandán begerán o pa sezá dayagá Urshalimá byarán.

⁶ “Ráhá, wahdé Dameshkay shahray nazziká rasetagatán, némróchay wahdá anágat cha ásmáná mani chapp o chágerdá trondén rozhné drapshet. ⁷ Zeminá kaptán o tawaré eshkoton ke maná gwashti: ‘Shául, Oo Shául! Taw chiá maná ázára dayay?’ ⁸ Man jost kort: ‘Oo wájah! Taw kay ay?’ Passawi dát: ‘Man Issá Náseri án, hamá ke taw áiá ázára dayay.’ ⁹ Mani hamráhán rozhn dist, bale hamá ke gón man habar kanagá at, áiy tawáresh naeshkot. ¹⁰ Joston kort: ‘Oo Hodáwand! Man ché bekanán?’ Hodáwandá maná passaw dát: ‘Pád á, Dameshkay shahrá beraw, hamá sajjahén kár ke tará kanagi ant, ódá tará gwashaga bant.’ ¹¹ Hamráhán maná dastá gept o Dameshkay shahrá bort, chiá ke cha hamá trondén rozhnay gendagá mani chammáni rozhnái shotagat.

¹² “Ódá Hannániá námén yak mardé at ke Hodádóst o Sharyatay páband at o sajjahén jahmenendén Yahudiáni nyámá washnámén mardé at. ¹³ Mani kerrá átk o óshtát o gwashti: ‘Oo mani brát Shául! Tai chammáni rozhnái per betarrát o maym bekanátay.’ Hamá damáná mani chamm padá rozhná butant o man á dist. ¹⁴ Gorhá Hannániáyá gón man gwasht: ‘May pet o pirokáni Hodáyá tará gechén kortag tán áiy razáyá bezánay, áiy “Pák o Nékená”‡ begenday o áiy tawará cha áiy jenday dapá beshkonay. ¹⁵ Báyard ent pa sajjahénán wati eshkotagén o distagénáni gwáhiá bedayay. ¹⁶ Nun chiá mahtal ay? Pád á, Issáay námá beger, pákshódi bekan ke cha wati gonáh o mayarán pák o palgár bebay.’

¹⁷ “Randá wahdé Urshalimá átkán, yak róché pa dwáyá mazanén parasteshgáhá

* **22:1** 22:1 Démpáni, bezán wati rakkénagay johd, Arabi o Pársiá “defá!”. † **22:3** 22:3 Bezán hamá Mussáay Sharyat. ‡ **22:14** 22:14 Bezán Issá Masihá.

shotán, dwáay wahdá maná shobén o elhámé raset. ¹⁸ Issá Masihon dist ke maná gwashti: ‘Zutt kan. Cha Urshalimá dar kap, chiá ke eday mardom mani bárawá tai gwáhiá namannant.’ ¹⁹ Man gwasht: ‘Oo Hodáwand! Á wa zánant ke man har jágah, kanisahán shotagán o tai báwarmand jatag o jél kanáéntagant. ²⁰ É habará ham zánant ke wahdé tai shahid Estipánay hón réchag but, man hamódá óshtátogatán o pa áiy koshtagá rázig atán o áiy hónigáni god o poccháni negahpán atán.’ ²¹ Padá Hodáwandén Issáyá maná gwasht: ‘Beraw, chiá ke man tará durén hand o damagán darkawmáni kerrá ráha dayán.’”

Cha Pulosá jost o pors

²² Mardom tán haminchoká Pulosay habarán gósh dáragá atant, bale é habari ke kort nun kukkár kort o gwashtesh: “É mard koshtag o gár kanag bebit ke zenda nakarzit.” ²³ Áyán kukkár kort, wati gwaray kabáh o jámagesh kasshetant o hákshániesh kort. ²⁴ Rumi lashkaray masterá parmán dát ke Pulosá kalátá bebarant o shallák bejanant tán zánag bebit mardom chiá áiy sará kukkár kanagá ant. ²⁵ Wahdé Pulosesh pa shallák janagá bast, áiy hamódá cha óshtátagen apsará jost kort: “Man Rumi báshendahé án. Kánuná, é rawá ent ke shomá bé hokmay borragá Rumi báshendahéá shallák bejanét?” ²⁶ Wahdé apsará é habar eshkot, lashkaray masteray kerrá átk o gwashti: “Oo wájah! Taw ché kanagá ay? É mard Rumi báshendahé.” ²⁷ Lashkaray master, Pulosay kerrá shot o josti kort: “Bewash, pa rásti taw Rumi báshendahé ay?” Pulosá passaw dát: “Haw, man Rumi báshendahé án.” ²⁸ Masterá gwasht: “Man pa Rumi báshendah bayagá bázén zarré dátag.” Pulosá darráent: “Man cha pédaeshá Rumi báshendahé án.” ²⁹ Á sepáhig ke cha Pulosá jost o pors kanagá atant, hamá damáná cha áiy poshtá kenzetant. Wahdé lashkaray master sarpad

but ke Pulos Rumi báshendahé o áiyá band kanáéntag, wat ham torseti. ³⁰ Lótheti sharr bezánt Yahudi Pulosay sará chónén bohtámé janant, paméshká domi róchá Pulosi cha bandijáhá dar kort o parmáni dát Yahudiáni mazanén dini péshwá o sarókáni diwánay sajjahén básk diwáná benendant. Gorhá Pulosi áwort o áyáni démá pésh kort.

23

Pulos Yahudi sarókáni diwánay démá

¹ Pulosá sarókáni diwáná nendóken báskáni némagá tachkátachk cháret o gwasht: “Oo brátán! Man tán maróchigén róchá wati zend gón pák o palgáren jabin* o wejdáné pa Hodáay razáyá gwázéntag.” ² É habará o rand, masterén dini péshwá Hannániáyá Pulosay pahnátá óshtátagen mardom parmán dátant ke áiy dapá shahmát bejanant. ³ Gorhá Pulosá gwasht: “Hodá tará jant, oo espéti per moshtagen diwál!† Taw Sharyatay rahbandáni randgiriá mani mayár o bémayáriay gishénagá edá ay, bale é káray badalá gón mani shahmát janáénagá Sharyatay rahbandán próshagá ay.” ⁴ Pulosay kashá óshtátagen mardomán gón áiy gwasht: “Tará lajja‡ nakant Hodáay náméntagén dini péshwáyá béezzata kanay?” ⁵ Pulosá passaw dát o gwasht: “Oo brátán! Man nazántag ke é, Hodáay náméntagén masterén dini péshwá ent. Chiá ke nebeshtah ent ‘wati kawmay péshwáyán bad o rad magwashét.’”§

⁶ Pulos sahig at ke sarókáni diwánay lahtén básk, Saduki o lahtén Parisi ant, paméshká áiy pa borztawári darráent: “Oo brátán! Man Parisié án o mani pet o pirok ham Parisi butagant, maróchi é hakdiwánay démá paméshká óshtárenag butagán ke mani báwar o omét ent ke Hodá mordagán padá zendaga kant.” ⁷ Anchosh ke áiy é habar kort, sarókáni diwánay Parisi o Saduki báskáni nyámá jérhahé pád átk o diwán do bahr but.

* **23:1** 23:1 Jabin, bezán wajud, darun, zamir, wejdán. † **23:3** 23:3 “Espéti per moshtagen diwál” hamá mardománi bárawá gwashag butag ke záherá sharr ant bale áyáni del o darun syáh ent. ‡ **23:4** 23:4 Lajj, bezán sharm, hájalat. § **23:5** 23:5 Dargwaz 2:28.

⁸ Sadukiáni báwar esh ent ke mordag padá zendaga nabant o na préshtag hast o na ruh, bale Parisi é sajjahénána manant. ⁹ Báz ják o jik but o Parisiáni Sharyatay lahtén zánógerá pa namannag gwasht: “Má pa é mardá hech mayaré nagendén, balkén yak ruh yá préshtagéá gón eshiá habar kortag.” ¹⁰ Wahdé áyáni nyámá arh o janjál géshter but, lashkaray masterá torset, chó mabit Pulosá bejanant o chondh chondh bekanant, paméshká sepáhigi parmán dátant ke jahlád berawant, Pulosá cha áyáni nyámá pa zór dar bekanant o kalátá bebarant.

¹¹ Hamá shapá Hodáwandén Issá Pulosay démá átk o óshtát. Gwashti: “Oo Pulos! Delá mazan kan, anchosh ke taw Urshalimay shahrá pa mani mestágá sháhedi dátag, hamé dhawlá Rumay shahrá ham tará sháhedi dayagi ent.”

Pulosay kóshárenagay sázesh o pandal

¹² Domi sabáhá, lahtén Yahudiá pandalé jórhént o watmánwatá sawgendesh wárt ke tán Pulosá makoshant, na ápa warant o na warag. ¹³ Pléndh o petnah sáchókén mardom cha chelá géshter atant. ¹⁴ Mazanén dini péshwá o kawmay kamásháni kerrá shotant o gwashtesh: “Má pa del sawgend wártag ke tán Pulosá makoshén heccha nawarén. ¹⁵ Paméshká shomá gón sarókáni diwáná horigá, lashkaray masterá begwashét ke á Pulosá shomay kerrá byárit. Gón lashkaray masterá shomay nimmón é bebit ke shomá Pulosay bárawá géshter zánag o jost o pors kanaga lóthét. Má tayár én, rasagá pésar, ráhá áiá koshén.”

¹⁶ Bale Pulosay gohárzátke ke cha é pandalá sahig but, kalátá shot o Pulosi sahig kort. ¹⁷ Pulosá yak Rumi pawji apsaré lóthet o gwashti: “É warnáyá wati masteray kerrá bar ke eshiá chizzé gwashagi ent.” ¹⁸ Áiá warná wati masteray kerrá bort o gwashti: “Maná kaydién Pulosá lóthetag o gwashtag ke é warnáyá tai kerrá byarán, chiá ke eshiá gón taw

chizzé gwashagi ent.” ¹⁹ Lashkaray masterá warnáyá dast gept o yak kerré bort o jost kort: “Tará gón man chónén habaré hast?” ²⁰ Áiá gwasht: “Lahtén Yahudiá shawr kortag ke tará begwashant bándá Pulosá diwánay démá pésh bekanay, pa é shawrá áyáni nimmón esh ent ke á Pulosay bárawá géshter jost o pors kanaga lóthant, ²¹ Bale taw áyáni é habaray managá tayár mabay, chiá ke cha áyán chel mardomá géshter, ráhá Pulosay sará orosh kanag o áiay koshagá tayár ent. Áyán sawgend wártag ke tán Pulosá makoshant, na ápa warant o na warag. Á tayár neshtagant o wadárig ant ke taw áyáni wáhagá bemannay.” ²² Lashkaray masterá warná roksat kort o gwasht: “Hechkas sahig mabit ke taw maná é hál dátag.”

Pulos, dém pa Kaysariahá

²³ Gorhá lashkaray masterá do apsar lóthet o gwashtant: “Dosad payádagén sepáhig, haptád aspswár o dosad nayzahbandén sepáhig tayár bekanét ke enshapi, sáhat nohá* Kaysariahá berawant, ²⁴ pa swáriá, Pulosá asp ham bedayét tán áiá pa wasshi o salámati, wáli Piliksay kerrá berasénant.” ²⁵ Lashkaray masterá, Rumi wáliay námá yak kágadé ham é dhawlá nebesht:

²⁶ “Cha Klawdius Lisiásay némagá pa sharapdárén wáli Piliksay námá:

Drud o drahbát!

²⁷ É mard, Yahudián geptagat o áiá koshagi atant. Bale wahdé man sahig bután ke á Rumi báshendahé, gorhá gón sepáhigán shotán o man cha áyáni dastá rakként. ²⁸ Man lóthet bezánán ke é marday sará chónén bohtámé janant, paméshká áyáni sarókáni diwánay démá pésh kort. ²⁹ Sahig bután ke áiá wati Sharyatay jérhaháni sará mayárig kanagá ant o áiá hech choshén kéré nakortag ke kayd o band, yá markay sezawár bebit. ³⁰ Wahdé maná hál raset ke pa áiay koshagá pandalé sázag butag, hamá damáná tai gwará ráhon dát. Man,

* **23:23** 23:23 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “shapay saymi sáhat”.

hamá mardom ke áiy sará bohtáma janant, parmán dátagant ke gón áia wati arhá tai démá pésh bekanant.”

³¹ Gorhá sepáhigán, parmánay sará, hamá shapá Pulos cha Urshalimá zort o Antipátrisay shahrá† rasént. ³² Domi róchá, aspswáren sepáhigesh Pulosay hamráhiá rawán dátant o wat kalátá per tarretant. ³³ Kaysariahay rasagá, áyán kágad á damagay wáli Piliksá dát o Pulosesh áiy démá pésh kort. ³⁴ Kágaday wánagá rand, wáliá cha Pulosá jost kort: “Taw kojám damagay mardomé ay?” Passawi dát: “Man Kilikiahay damagay mardomé án.” ³⁵ Gorhá gón Pulosá gwashti: “Wahdé tai sará bohtám janókén mardoma káyant, man taig o áyáni habarán wat gósha dárán.” Gorhá áia sepáhig hokm kortant ke Pulosá hamá kalátá bebarant ke Hirudis bádsháhá bastag o hamódá áiy negahpániá bekanant.

24

Piliksay démá Pulosay pésh kanag

¹ Panch róchá rand, Yahudiáni massterén dini péshwá Hannániá gón kawmay lahtén kamásh o Tertulos námén wakiléá Kaysariahá shot, tán Pulosay sará wati bastagén bohtámá wáliay démá pésh bekanant. ² Wahdé Pulos árag but, Tertulosá wáliay démá Pulosay sará bohtám é dhawlá pésh kort: “Marháhdárén* wáli Piliks! Shomá é sardhagará émenén dawr o bárigé áwortag o cha wati durchári o kárzántiá, pa eday mardomán gehbudi kár kanáéntag. ³ Paméshká má har jáh o har kojá tai báz mennatwár én. ⁴ Man géshén habar kanag o tará delsyáh kanaga nalóthán, bale pa kasteri gón taw dazbandia kanán ke may yak o do habará gósh dár o mára wati mennatwár bekan. ⁵ Gapp esh ent ke é mard, Pulos, mazanén pléndh o petnahsázé o sarjamén donyáay Yahudiána shórenit. Náseri námén yak naráhén thóliéay saróké. ⁶ Cha eshán o abéd, mazanén parasteshgáhay béhormati kanagay chen o lánchi ham kortagat ke má gept. ⁷ Lótheten áia wati

Sharyatay sará mayárig bekanén, bale lashkaray master Lisiásá, pa zór cha may dastá pach gept o bort. Paméshká má, áiy beddh o bohtám janók, tai kerrá ráh dayag butagén.† ⁸ Nun taw wat áia jost o pors bekan, hamá beddh o bohtám ke má áiy sará jatagant, áyáni rástiá sahig bebay.” ⁹ Yahudi ham gón áia hamtawár butant o gwashtesh: “Harché ke Tertulosá gwashtag, hamé paymá ent.”

Pulos wati démpániá kant

¹⁰ Nun wáli Piliksá Pulosay némagá eshárah kort ke á wati habarán bekan. Pulosá gwasht: “Mana zánán báz sál ent ke taw may Yahudi kawmay dádrasiá kanagá ay, paméshká pa deljami wati bémayáriay paddar kanagá gón taw habara kanán. ¹¹ Agan taw jost bekanay gorhá zánay ke dwázdah róchá géshter nagwastag ke man pa parastesh kanagá Urshalimá shotagán. ¹² Mazanén parasteshgáhá, maná hechkasá gón yakkéa pa jérhah o dapjáka nadistag, shahr o kanisahán ham mardom nashórentagant. ¹³ É beddh o bohtámán ke annun mani sará janant, tai démá áyáni rástiá paddar korta nakanant. ¹⁴ Bale tai démá é habará mannán ke ‘É Ráhay’ randgir o mannók án ke mardom áia naráhén dini thólié gwashant. Wati pet o pirokáni Hodáyá parastesha kanán o harché ke Tawrát o Nabiáni Ketábán nebeshtah ent, man áyáni báwarmand án. ¹⁵ Man ham, hamáyáni dhawlá, cha Hodáyá ométwár án o deljam án ke sajjahén mordag, nékén o badén, padá zendaga bant. ¹⁶ Paméshká, modám johda kanán ke gón Hodá o sajjahén mardomán mani jabin o wejdán pák o palgár bebit.

¹⁷ “Nun lahtén sálán o rand, per tarret o Urshalimá átkán, tán hamá hayrátán ke maná pa komak kanagá gón atant wati kawmá berasénán o korbánig ham bekanán. ¹⁸ Watá pák o palgár kortagat ke áyán maná mazanén parasteshgáhá dist, na mardománi mocchi o mérhié hastat o na ham áshóp o balwáé. ¹⁹ Bale

† 23:31 23:31 Antipátris, Kaysariahay nazziká at. * 24:2 24:2 Marháhdár, bezán sharapdár, ezzatmand. † 24:7 24:7 Band hapt bázén daznebeshtá nést.

Ásiáay damagay lahtén Yahudi hamódá at, agan áyán gón man jérhahé hastat, á tai kerrá byátkénant o maná mayárigesh bekortén. ²⁰ Cha é mardomán jost kan, wahdé man Yahudiáni sarókáni diwánay démá pesh kanag bután, áyán pa man che mayaré rást o paddar kort, ²¹ abéd cha é yakkén habará ke man ódá jár jat o gwasht: ‘Man paméshká é hakdiwánay démá óshtárenag butagán ke gwashtagaton: “Hodá mordagán padá zendaga kant.” ’ ’

²² É habaráni eshkonagá rand, Piliksá, ke “É Ráhay” báravá zántkár at, hakdiwánay dádrasi démá nabort o gwashti: “Wahdé lashkaray master Lisiása kayt, hamá wahdá é arh gishénaga bit.” ²³ Gorhá, yak pawji apsaré parmáni kort Pulosá angat bedárant, bale áiá géshter ásudagi bedayant o áiay dóst o sangatán ham cha áiay gendok o hezmatkáriá makan makanant.

Pulos, Piliksáy démá

²⁴ Lahtén róchá rand, Piliks wati Yahudién zál Drusiláay hamráhiá átk o Pulosi ham lóthet o áwort. Gón Pulosá gwashti: “Issá Masihay saray báwarmandiay báravá cha taw géshter eshkonaga lóthán.” ²⁵ Bale wahdé Pulosá hakk o ensáp, pahrézkári o jost o porsay áyókén róchay báravá habar kort, gorhá Piliksá torset o gwashti: “Annun taw beraw, wahdé dazgatth nabután, tará padá lóthán.” ²⁶ Á ométwár at balkén Pulos áiá chizzoké zarr lálecha dant, paméshká báz randá lóthet o áworti o gón áiá gapp o tránia kort.

²⁷ Do sál hamé dábá gwast o Piliksáy jágahá, Purkius Pestus wáli but. Piliksá pa Yahudiáni razá kanagá, Pulos bandijáhá dásht.

25

Pulos, Pestusáy démá

¹ Wáli Pestus, é damagay rasagá say róchá rand, cha Kaysariahá dém pa Urshalimá shot. ² Ódá, mazanén dini peshwá o Yahudiáni sarókán áiay démá Pulosay sará bohtám jat o ³ dazbandiesh kort ke áyán wati mennatwár bekant o

Pulosá Urshalimá ráh bedant. Shawresh kortagat ke Pulosay áyagay wahdá, ráhá áiay sará orosh bekanant o bekoshanti. ⁴ Pestusá passaw dát: “Pulos Kaysariahá bandig ent, maná wat pa hamé zuttán hamódá rawagi ent. ⁵ Cha shomá lahtén master o kamásh mani hamráhiá hamódá byayt, agan áiá mayár o gonáhé kortag gorhá hamódá áiay sará bohtám bejanét.”

⁶ Hasht tán dah róchá gón áyán nendagá rand, Pestus Kaysariahá per tarret. Domi róchá áiá hakdiwán kort o hokmi dát ke Pulosá byárant. ⁷ Wahdé Pulosesh áwort, cha Urshalimá átkagén Yahudi áiay chapp o chágérdá mocch butant o áiay sará bázén bohtámesh jat, bale áyán cha á bohtámán yakké ham, rást paddar kort nakort. ⁸ Pulosá pa wati bémayáriay paddar kanagá darráent: “Man pa Yahudi Sharyat o mazanén parasteshgáh o pa Rumay Kaysará, hech dhawlén rad o nárahbandén karé nakortag.” ⁹ Bale Pestusá lóthet Yahudián wati mennatwár bekant, paméshká cha Pulosá josti kort: “Taw Urshalimay rawagá razá ay, ke man hamódá hakdiwán bekanán o é arhá begisshénán?” ¹⁰ Pulosá gwasht: “Man Rumay Kaysaray hakdiwánay démá óshtátagán. Mani dádrasi báyad hamedá bebit. Anchosh ke taw wat sharra zánay man pa Yahudián hech mayár o gonáhé nakortag. ¹¹ Agan man anchén mayaré bekortén ke markay sezáyá hakdár buténán, gorhá markay sezáyay saggagá ham tayár butagatán, bale agan mani sará Yahudiáni é bohtám rást naant, hechkas maná pa koshagá áyáni dastá dáta nakant. Maná Kaysaray hakdiwáná bebarét.” ¹² Pestusá gón wati saláhkárán shawr kort o randá gwashti: “Taw Kaysaray hakdiwáná péshi lóthet, hamódá pesh kanaga bay.”

Pulos, bádsháh Agripásáy démá

¹³ Kammé róchán o rand, bádsháh Agripás wati gohár Bernikiay hamráhiá, pa Pestusay mobárakiá Kaysariahá átk o ¹⁴ tán bázén róchéá hamódá mant. Pestusá bádsháhay démá Pulosay báravá trán kort o gwasht: “Mani

kerrá bandigé hastent ke wáli Piliksá eshtag. ¹⁵ Wahdé Urshalimá shotagatán, Yahudiáni mazanén dini péshwá o kamáshán áiy sará bohtám jat o maná gwashtesh ke mayárigi bekanán. ¹⁶ Man gwashtant: ‘Rumiáni rahband esh ent, tán wahdé kaséá bohtám janókáni démá wati démpániay móh dayag mabit, á sezá dayaga nabit.’ ¹⁷ Wahdé áiy bohtám janók edá átkant, man áyáni é arhay gissshénagá dér nakort, domi róchá hakdiwáná neshtán o parmán dát ke Pulos pésh kanag bebit. ¹⁸ Wahdé bohtám janók pa habar kanagá pád átkant, áyáni bohtám chosh naatant ke man gomán kortagat. ¹⁹ É marday sará áyáni bohtám wati jenday dini habar o Issá námén mortagén mardéay bárawá atant ke Pulosá gwashtit á zendag ent. ²⁰ Man sarbatag o hayrán atán ke é arhá che paymá begissshénán? Paméshká cha Pulosá joston kort ke ‘Urshalimay rawagá razá ay, tánke é arh hamóday hakdiwáná gissshénag bebit?’ ²¹ Bale Pulosá lóthet hamedá bemánit o Kaysar wat áiy arhá begissshénit. Paméshká man parmán dát, tán wahdé áiy Kaysaray darbára ráh madayán, hamedá dárag bebit.” ²² Agripásá gwasht: “Man wat é marday habarán gósh dáraga lóthán.” Pestusá gwasht: “Bándá taw áiy habarána eshkonay.”

²³ Domi róchá, Agripás o áiy gohár Berniki, gón mazanén shán o shara-péá, shahray pawji mansabdár o lahtén námédarén sarókáni hamráhiá, wáliay diwánjáhá átkant. Pestusá, Pulosay pésh kanagay parmán dát o Pulos diwánay démá árag but. ²⁴ Pestusá gwasht: “Oo bádsháh Agripás o diwánay nendókén mardomán! É mardá ke shomá gendagá ét, Urshalim o Kaysari-ahay shahráni sajjahén Yahudián eshiay sará bázén bohtámé jatag o gón man kukkár kanán dazbandiesh kortag ke eshiá bekóshárénán. ²⁵ Mani zánagá, eshiá choshén mazanén mayár o gonáhé nakortag ke koshag bebit, bale wahdé eshiá lóthet ke Kaysaray hakdiwáná pésh kanag bebit, gorhá man shawr kort Ru-

may shahrá ráhi bedayán. ²⁶ Nun mani dastá eshiay bárawá pakkáén chizzé nést ke pa Kaysará benebisán. Paméshká, man Pulos pa shomá sajjahénán o géshter pa taw, oo bádsháh Agripás, pésh kortag tán jost o porsá rand, chizzé pa nebisagá dar begéján. ²⁷ Chiá ke é bé sar o bonén karé, man yak bandigéá dém bedayán bale á bohtámán ke áiy sará janag butagant, manebisán.”

26

Pulos watá bémayára kant

¹ Bádsháh Agripásá gón Pulosá gwasht: “Tará wati démpániay móh o mókal ent.” Pulosá dast borz kort o pa wati bémayáriay paddar kanagá habará lagget o gwashti: ² “Oo sharapdárén bádsháh Agripás! Man bahtáwaré án ke maróchi tai démá pésh kanag butagán tán cha Yahudiáni sajjahén bohtámán wati démpániá bekanán. ³ Mana zánán ke taw Yahudiáni sajjahén dód o rabédag o áyáni jerhahán sharra zánay. Paméshká gón taw peryát o dazbandia kanán, mani habaráni sará gón sharrén sabr o ópáre delgósh gwar bekanay.

⁴ “Sajjahén Yahudi sharra zánant ke mani zend che paymá butag o mani kasáni o warnái wati mardománi gwará o randá Urshalimá chón gwastag. ⁵ Báz wahd ent ke maná zánant o agan belóthant, é gwáhiá dáta kanant ke man Parisié butag o áyáni pábandterén dini rombá gón butagán. ⁶ Nun, paméshká hakdiwáná árag butagán ke Hodáay hamá labz o kawlay sarjam bayagá deljam o saddak án ke áiy gón may pet o pirokán kortag. ⁷ Pa hamé labz o kawlay sarjam bayagay ométá, may Yahudiáni dwázdahén kabilah shap o róch pa delsetki Hodáyá parastesha kanant. Oo marháhdarén bádsháh! Yahudi paméshká mani sará bohtám janagá ant ke man pa hamé kawlay sarjam bayagá saddak án. ⁸ Oo gósh dárókán! Chiá é habará man-neta nakanét ke Hodá mordagán padá zendaga kant?

⁹ “Yak wahdé man ham báwar kortagat ke Issá Masihay* námay namannag o áiy morid o mannógeráni ázár dayag, sharrén káré. ¹⁰ Urshalimá, hamé kára kanagá atán. Gón mazanén dini péshwáyáni ehtiára, cha Hodáay palgártagénán bázéné, bandi kortag o modám áyáni kóshárénagá hamshawr butagán. ¹¹ Báz randá sajjahén kanisaháni tahá, man á pa kopr kanagá hojj kortagant. Maná badwáhi o kénagá anchosh ganók kortagat ke pa áyáni ázár rasénagá, dhanni shahrán ham shotagátán.

¹² “Yak baré gón mazanén dini péshwáyáni sarjamén wák o ehtiára, Dameshká ráhi atán. ¹³ Oo sharapdárén bádsháh! Némróchá hamé ráhá, anágat ásmáná cha róchá rozhnáterén shahmé diston. Hamá rozhn manig o mani hamráháni chárén némagán drapshet. ¹⁴ Má sajjahén zeminá kaptén, tawaré eshkoton ke Ebráni zobáná maná gwashagá at: ‘Shául, oo Shául! Taw chiá maná ázára dayay? Taw hamá káigarén gókay paymá ay ke shatay tusk o tézén sojjá† lagata jant o watá táwána dant.’ ¹⁵ Man jost kort: ‘Oo wájah! Taw kay ay?’ Hodáwandá passaw dát: ‘Man Issá án, hamá ke taw áiy ázára dayay. ¹⁶ Nun pád á, wati pádáni sará bósht, man paméshká pa taw paddar butagán ke tará wati sháhed o hezmatkár gechéen bekanán, tán harché ke cha man distaget o démterá genday, pa áyán gwáhi bedayay. ¹⁷ Tará cha tai jenday kawmá o cha darkawmán, ke áyáni kerrá tará rawána dayán, rakkénán. ¹⁸ Tará paméshká áyáni kerrá ráha dayán, tán chammánesh pach bekanay. Á cha taháriá rozhnáiy némagá byáyant o cha Shaytánay porzórén dastá dém pa Hodáay ráhá betarrant, tán gonáhesh pahell kanag bebant o gón hamá mardomán sharikdár bebant ke cha mani saray báwarmandiá pák o palgár butagant.’

¹⁹ “Oo bádsháh Agripás! Man cha

á ásmáni shobénay manmagá sar táb nadát. ²⁰ Péсарá Dameshkay shahray mardománi nyámá, randá Urshalim o Yahudiahay sajjahén hand o damagáni mardománi kerrá o goddhá darkawmáni gwará ham shotán o é kolaw rasént ke cha wati gonáhán pashómán bebant o Hodáay ráhá per betarrant o cha wati kárán paddar bekanant ke Hodáay ráhesh geptag. ²¹ Paméshká Yahudián maná mazanén parasteshgáhá gept o koshagay johdesh kort. ²² Bale Hodáyá maná tán maróchigá komak kortag o nun edá óshtátagán o mazan o kasán, sajjahénáni démá gwáhia dayán. É habarán ke man kanagá án, cha Mussá o é dega nabiáni péshgóián dhann naant, ²³ ke Masih báyad ent sakki o sóri besaggit, bemerit o cha sajjahénán péсар, cha mordagán zendag bebit, jáh bejant o pa wati kawm o darkawmán nur o rozhnay mestágay járá bejant.”

Pa Agripásay báwarmand bayagá, Pulosay wáhag

²⁴ Hamedá, Pestusá pa borztawári Pulosay habaray tahá dawr kort o gwashti: “Oo Pulos! Taw bésár ay, tai géshén zánt o zánagá tará ganók kortag.” ²⁵ Pulosá darráent: “Sharapdárén wáli Pestus! Man bésár naán, é chizz ke mana gwashán rást o hóshmandén‡ habar ant. ²⁶ Bádsháh Agripás wat é chizzáni bárawá sharra zánt o man pa deléri é habarán kanagá án, chiá ke deljam án, á cha é sargwastán sahig ent, é sajjahén yak gwandhén kallag o ker-réa wa nabutagant. ²⁷ Marháhdárén bádsháh Agripás! Tará nabiáni sará báwar ent? Haw! Mana zánán ke tará báwar ent.” ²⁸ Gorhá Agripásá gón Pulosá gwasht: “Tai hayalá, maná gón wati habarán chosh zutt Masihiáni ráhá áworta kanay?” ²⁹ Pulosá passaw dát: “Zutt yá dér, bale man cha Hodáyá hameshiá lóthán ke éwaká taw na, harkas ke maróchi mani habarán gósh dáragá

* **26:9** 26:9 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Issá Náseriy”. † **26:14** 26:14 Shatt dáré o sojj dáray tuskén sarok ent. Nangár kanagay wahdá, é dára pa gókáni hay kanagá kára bandant. ‡ **26:25** 26:25 Hóshmand, bezán agli.

ent, mani dhawlá báwarmand bebit, bale pádi zamzilán mabant.”

³⁰ Randá bádsháh o gón áiá wáli, Berniki o neshtagén mardom pád átkant. ³¹ Wahdé dar áyagá atant, watmánwat gwashagá atant ke “é mardá choshén mazanén mayaré nakortag ke jél kanag yá koshag bebit.” ³² Bádsháh Agripásá gón Pestusá gwasht: “Agan é mardá Kaysaray hakdiwáná péshi malóthetén, annun ázát kanag butagat.”

27

Pulos o Rumay sapor

¹ Wahdé karár but má gón bójigá Itáliáyá berawén, gorhá Pulosesh gón dega lahtén bandigá, Julyus námén apsaréay dastá dát, ke cha Kaysaray lashkará at. ² Má bójigéá swár but o ráh kaptén ke á cha Adrámitinay bandená átkagat o Ásiáay damagay é dega bandenán rawagi at. Tesálunikiay shahray Aristarkás námén Makdunié ham, é bójigá gón at. ³ Domi róchá, may bójigá Saydunay bandená nangar dawr dát. Ap-sar Julyus gón Pulosá mehrabán at o eshti ke Pulos berawt gón wati dóstán gendok bekant o áiay zaluratán purah bekanant. ⁴ Cha ódá padá ráh geptén bale gwát may démá at, paméshká má Kebresay jazirahay kash gept o érgwátá* démá rawán butén. ⁵ Cha Kilikiah o Pampiliahay zerkerrán gwazán, Likiahay damagá, Mirahay shahrá átkén. ⁶ Ódá may pawji apsará dega bójigé dar gétk ke cha Mesray shahr Eskandariahá átkagat o Itáliáyá rawagá at. Áiá mára hamé bójigá swár kort. ⁷ Má tán bázén róchán madán madán† démá shotén o pa hillaté Knidusay bandenay nazziká átk o rasetén. Nun gwát may démá at, paméshká cha Kritay érgwátén pahnátá Salmunahay kerrá gwazán, démá shotén

o ⁸ pa sakki o sórié “Zébá” námén bandená sar butén ke Lásiahay shahray nazziká ent.

⁹ Bázén wahdé zawál butagat, tantaná Róchagay Aid‡ ham gwastagat o daryáay sapor báz torsnák butagat, paméshká Pulosá á dháh dát o hozzhár kortant, ¹⁰ gwashti: “Oo wájahán! Man an-chosha gendán ke sakkén binnák o táwánbáren saporé may démá ent, na tahná pa bójig o bójigay bár o bonagá, pa may zendá ham.” ¹¹ Bale pawji apsará Pulosay habaráni sará delgósh dayagay badalá, bójigay hodábond o náhodáay habar zortant. ¹² Zemestáná á banden pa dárágá sharr naat, paméshká géshterénáni shawr hamesh at ke bójig cha ódá dar bekapit o agan buta kant, á Piniksay bandená watá berasénant o zemestáná ódá begwázénant. Piniksay banden, Kritay yak bandené ke démi cha shomál o jonubá magrebay némagá ent.

Mazanén tuppán

¹³ Wahdé sobakkén zerbári gwát wassh wasshá kasshagá lagget, gománesh kort ke nun áyáni delay morád puraha bit. Gorhá bójigay nangaresh chest kort o Kritay jazirahay pahnátá gerán, tayábay nazziká rawán butant. ¹⁴ Bale dér nagwast ke tuppánén gwátéa cha Kritá sar kort, ke áiá góricháni ródarátkay§ gwáta gwashant. ¹⁵ Bójig gón tuppáná dochár kapt o gwátay démi dásht nakort, paméshká má watá gwátay sepordah kort o chawl o mawján mára démá bort. ¹⁶ Má gwandhén Kawdá námén jazirahéay érgwátá, pa sakki bójigay kathi* dastá áwort. ¹⁷ Kathiay sar géjagá rand, gón tayl o sádán bójigesh chapp o chágérdá mohrband kort ke maproshit. Torsetesh chosh mabit ke bójig, Sirtisay bázén rékáni tahá mén berawt, paméshká bójigay ácháresh† ér gétk o bótk, nun gwát bójigá démá baragá at. ¹⁸ Bójig cha gwátay trondi o daryáay

* **27:4** 27:4 “Érgwátay” máná esh ent ke yak diwálé, kóhé yá dega chizzé gwátay démá dárit. † **27:7** 27:7 Madán madán, bezán ástah ástah, lahm lahmá, wassh wasshá. ‡ **27:9** 27:9 Róchagay aid, bezán Yahudiáni “Yawm Kipur” námén aidé ke érahtay wahdá ent. § **27:14** 27:14 Ródarátk, bezán hamá némag ke róch dara kayt, mashrek. * **27:16** 27:16 Kathi (yá sudommi) kasánén bójigé ke har mazanén bójigá hast. † **27:17** 27:17 Áchár, bezán bádpan.

chawl o mawjáni mastiá chest o ér bayagá at, paméshká domi róchá, bójigay bár o bonagáni chagal dayagá laggetant. ¹⁹ Saymi róchá, bójigay bázén kárgéj o sámánesh ham daste wat daryáyá dawr dátant. ²⁰ Wahdé tán bázén róchán na róch gendaga but o na estár o tuppánén gwát ham kasshagá at, gorhá má pa wati zenday rakkagá hech omét nakasshet.

²¹ Tán báz róchá waragesh ham nawártagat. Gorhá, Pulos áyáni demá óshtát o gwashti: “Oo mardán! Agan shomá mani habar bezortén o cha Kritá dar mayátkénét, may sará inchok sakki o sóri nakaptagat o inchok táwán ham narasetagat. ²² Bale nun gón shomá dazbandia kanán wati delá dhaddh kanét, bójiga boddhit bale shomay jendá heccha nabit. ²³ É habará, man paméshká zánán ke dóshi cha hamá Hodáay némagá ke man áiyg án o áiyg hezmatkár án, préshtagé átk, mani kashá óshtát o ²⁴ gwashti: ‘Oo Pulos! Mators, taw báyard Kaysaray darbára pésh kanag bebay, mán bójigá tai hamráh ham Hodáyá rakkéntagant.’ ²⁵ Oo brátán! Delá dhaddh kanét chiá ke maná Hodáay sará setk ent o deljam án, préshtagá harché maná gwashtag, allamá hamá dhawlá bit. ²⁶ Bale may bójig yak jazirahéa ména rawt.”

Bójigay proshag

²⁷ Chárdahomi shapá, may bójig angat Ádriátikay Zerá‡ jombán o chest o ér bayán at. Shapnémá, jánshóán gomán kort ke tayábgwar nazzik ent. ²⁸ Gorhá ápay johliesh sódet o kesás kort ke bist gwáz§ at, wahdé bójig kammé demterá shot padá ápesh sódet o zántesh ke zeray johli pánzdah gwáz* ent. ²⁹ Torsetesh, chosh mabit ke bójig ápá gón kóhéa dhikk bwárt. Paméshká bójigay poshti némagá chár nangaresh daryáyá dawr dát o dwáesh kort ke zutter róch bebit. ³⁰ Jáns hó cha bójigá ér kapag o jehagá delmánag atant, paméshká áyán kathiy

sád pach kortant o daryáyá ér gétk. Áyáni nimmón esh at ke cha démi némagá ham nangar ápá ér begéjant. ³¹ Pulosá gón pawji apsar o sepáhigán gwasht: “Agan jánshóán bójig yalah dát o jestant, gorhá shomá rakketa nakanét.” ³² Paméshká sepáhigán sád borretant o kathi daryáyá yalah dát.

³³ Wahdé gwarbám nazzik but, Pulosá sajjahén delbaddhi dát o gwashtant: “Shomá tán chárdah róchá wadár kortag ke baren ché bit o ward o warakó dast ham najatag. ³⁴ Paméshká man gón shomá dazbandia kanán chizzé bwarét tán zendag bemánét, cha shomá hechkasay saray mudáni thalé ham zyána nabit.” ³⁵ Pulosá nán zortant, sajjahénáni demá Hodáay shogr gept o padá nán tronset o warag bongéj kort. ³⁶ Cha eshiá sajjahénáni del dhaddh but o á ham waragá laggetant. ³⁷ Bójigay tahá má dosad o haptád o shash mardom atén. ³⁸ Wahdé waragesh wárt o sér kort, gallahén dánesh daryáyá dawr dátant tán bójig sobakter bebit.

³⁹ Róch ke dar átk, tayábesh dist bale nazántesh kojám sardhagará ant. Talagén hóré† distesh ke tayábi rék at, shawresh kort, agan bebit bójigá hamé hórá sara géjant. ⁴⁰ Nangaresh bótk o daryáyá yalah kortant. Bójigay sokkánesh ke gón sádán bastagat pach kort o bójigay démi némagay áchár borz kort, tánke tayábá sar bebant, ⁴¹ bale áp é jágahá talag at, paméshká bójigay démi némag rékáni tompéa mén shot o poshti némag cha mastén chawláni zóra proshagá lagget. ⁴² Sepáhigán kaydiáni koshagay shawr kort tán chó mabit ke cha áyán kasé ózhnág‡ bekant o betachit, ⁴³ bale pawji apsará pa Pulosay zenday rakkénagá sepáhig cha é kára makan kortant o parmán dát ke agan kasé ózhnág korta kant, daryáyá kopp bekant o tayábá berawt, ⁴⁴ é dega mardom, lahtén tah-tagén dáráni komaká o lahtén bójigay

‡ 27:27 27:27 Pulosay zamánagá, Ádriátikay Zer cha maróchigén Ádriátikay Zerá master butag o á wahdá Máltháay nazzikén zer ke maróchi “Yónyan Zer” gwashaga bit, ham Ádriátikay Zerá hawár butag. § 27:28 27:28 Bezán chel mitar. Har doén dastáni drájiá, ke do mitara bit, gwáza gwashant. * 27:28 27:28 Bezán si mitar. † 27:39 27:39 Hór, Arabi o Pársiá “khalij”. ‡ 27:42 27:42 Ózhnág, bezán shená.

é dega thokkoráni sará watá hoshkiá berasénant. É dhawlá sajjahén mardom pa wasshi o salámati tayábá ér kaptant.

28

Máltháay jazirahá, Pulosay mójezah

¹ Wahdé má sajjahén pa wasshi o salámati hoshkiá ér kaptén gorhá zántén ke á jazirahay nám Málthá ent. ² Óday mardomán gón má bédarwarén mehrabánia kort, hawr gwáragá at o sakk sárt at, áyán mazanén ásé rók kort o mára wasshátk kanáná gwasht: “Watá betápét o garm bekanét.” ³ Pulosá lahtén lansh o dár chet o mocch kort o anchosh ke ásay tahá dawr dayagá at, cha ásay garmia yak garmaré dar átk o áiyay dastá mangal but. ⁴ Mardomán wahdé Pulosay dastá patátágén már dist, watmánwatá gwashtesh: “Allamá é mard hónigé ke cha daryáyá raketag bale nun ensápay hodá* áia zendagá naylit.” ⁵ Bale Pulosá wati dast chandhet, már ásá kapt o Pulosá hecch nabut. ⁶ Mardom chárágá atant ke allamá áiyay jesm o ján gwáta gipt yá kapit o merit. Tán dérá wadáresh kort bale wahdé distesh áia choshén hech chizzé nabut, gorhá áyani hayál badal but o gwashtesh: “É cha hodáyán yakké.”

⁷ Jazirahay sardár Publiusay melkat o jáydád nazzik atant, sardár may kerrá átk o mára wati lógá borti o tán say róchá mehmáni kort. ⁸ Hamá róchán sardáray pet tapig at o láprechéá geptagat. Pulos áiyay kerrá shot, dasti baddhá jat o gón wati dwáyá dráhi kort. ⁹ Randá á jazirahay é dega nájórhén mardom Pulosay kerrá átkant o dráh butant. ¹⁰ Áyán har paymá mára báz sharap dát o randá, rawagay wahdá pa sát o separá harché tóshag ke mára pakár at dátesh.

Pulos, dém pa Rumá

¹¹ Máltháay jazirahá say máhá jallagá rand, cha Eskandariahay shahrá átkagén bójigéá swár butén. Bójigay démi némagá daryáyay járhén botáni† neshán

per at. ¹² Wahdé bójig Sirákusay bandená raset, gorhá tán say róchá hamódá mahtal butén. ¹³ Má cha ódá ráh gept o Régiumay bandená átk o rasetén. Domi róchá zerbári gwátéá sar kort, saymi róchá Putiuliay bandená rasetén. ¹⁴ Ódá má wati lahtén báwarmandén brát dist o áyán lóthet tán haptagéá áyani kerrá bedarén. Cha ódá Rumay shahrá rasetén. ¹⁵ Wahdé óday báwarmandén brátán eshkotagat ke má pédák én, gorhá tán “Ápiusay Bázará” o “Say Mosáperjáh” námén métagéá may péshwáziá átkant. Pulosá ke distant, áia delbaddhié raset o Hodáay shogri gept. ¹⁶ Rumay sharay rasagá, Pulosá é mókal dayag but ke jetáén lógéay tahá, tahná gón yak negahpánén sepáhigéá benendit.

Pulos, Rumay shahrá

¹⁷ Say róchá rand, Pulosá Rumay sharay Yahudiáni kamásh wati kerrá lóthetant. Wahdé átk o yakjáh butant, gón áyán gwashti: “Oo mani brátán! Harchont man pa wati kawm o pet o piroki dód o rabédagán hech dhawléen radén karé nakortag, bale angat lahtén mardomá maná Urshalimá geráéntag o Rumiáni dastá dátag. ¹⁸ Rumián bázén patth o póla rand, pa man hech choshén mayaré nadist ke koshag bebán, paméshká lóthetesh maná yalah bedayant. ¹⁹ Bale Yahudián áyani é shawr namannet, nun man náchár bután ke cha Kaysará pa wat ensáp belóthán, angat ham wati kawmay zangá najanán o maná cha áyán gelagé nést. ²⁰ Paméshká shomára wati kerrá lóthetag tán shomára begendán o gapp o trán bekanén. Man pa ‘Esráilay armáná’‡ gón é zamzil o sánkalán bandig án.” ²¹ Gwashtesh: “Tai bárawá cha Yahudihá pa má hech kolaw o kágadé nayátkag o cha may brátán ke edá átkagant, na kaséa tai bárawá gón má hál o hawál kortag, na kaséa bad o radén habaré gwashtag.” ²² Bale má tai pegr o hayálán cha tai jenday dapá gósh dáraga lóthén.

* **28:4** 28:4 Máltháay mardom botparast butagant. Áyani ensápay bánokén hodáay nám “Diki” at. † **28:11** 28:11 É doén botáni nám Kástor o Puluks atant ke Jawzá ham zánaga bant. ‡ **28:20** 28:20 “Esráilay armán”, bezán Masihay áyag.

Parchá ke má zánén shomay Issái thóliay báravá har jágah mardom bad gwashagá ant.

²³ Áyán gón Pulosá pa gend o nendá yak róché gisshént o á róchá, cha pésará géshter mardom Pulosay lógá átk o mocch but. Gorhá Pulosá sabáhá beger tán bégáhá gón áyán Hodáay bádsháhiay báravá trán kort o gwáhi dát. Áiá cha Mussáay Sharyat o gwastagén Nabiáni Ketábáni gwáhi o dalilán é johd kort ke Issáay mannógeriá áyáni delán benádénit. ²⁴ Áiay habaráni gósh dáragá rand lahtén báwarmand but bale dega lahténá báwar nakort. ²⁵ Á watmánwat nátepák but o cha ódá shotant, bale áyáni rawagá pésar, Pulosá wati goddhi habar kort: “Pákén Ruhá cha Eshayá nabiay zobáná gón shomay pet o pirénán chón wassh o rást gwashtag:

²⁶ *‘É kawmay gwará beraw o begwash:
“gón góshána eshkonét, bale sarkecha
nawarét,*

gón chammána chárét, bale nagendét,”

²⁷ *chiá ke é kawm sengdel butag,
góshesh grán ant,
áyán wati chamm bastagant
chó mabit áyáni chamm begen-*

*dant,
áyáni gósh beshkonant,
áyáni del bezánant o sarpad bebant o
mani némagá per betarrant
ke man áyán dráh bekanán.’Š*

²⁸ Paméshká man shomará sahig o sarpada kanán ke cha Hodáay némagá rakkénagay é jár darkawmáni kerrá baraga bit, á gósha dárant.” ²⁹ Wahdé Pulosá é habar gwasht, Yahudi pád átk o shotant o watmánwatá pa trondi dapjákesht kort.*

³⁰ Pulos tán do sálá wati jenday keréh kortagén lógéá jahmenend but o harkas pa gendoká byátkén áiá wasshátka kort.

³¹ Pa natorsi Hodáay bádsháhiay jária jat o Hodáwandén Issá Masihay báravá mardomi tálíma dátant o hechkaséá á, makana nakort.

Š 28:27 28:27 Eshayá Nabiay Ketáb 6:9–10. * 28:29 28:29 Lahtén daznebeshtá band 29 nést.

Pulosay kágad pa Rumián

Drud

¹ Cha Issá Masihay hezmatkár,* Pulosay némagá ke pa kásediá gwánk janag butag o zendi pa Hodáay wasshén mestágá wapk† ent, ² hamá wasshén mestág ke Hodáyá pésará wati nabiáni wasilahá, Pákén Ketábáni tahá wádah dátogat. ³⁻⁴ É mestág áiy Chokk bezán may Hodáwand Issá Masihay bárawá ent ke jesmi hesábá, Dáuday poshtpad o óbádag ent. Wahdé cha mordagáni nyámá jáhi jat, Pákén Ruhay wák o kodratay sawabá Hodáay zórmandén Chokk zánag o jár janag but. ⁵ Márá cha áiy némagá é rahmat o kásediay kár rasetag ke pa hamáiy námaygi, sajjahén darkawmáni nyámá anchén parmánbardárié byáren ke cha imáná kayt. ⁶ Gón áyán shomá ham hór ét, shomá ke gwánk janag butagét ke Issá Masihay bebét.

⁷ Pa Rumay hamá sajjahén mardomán ke Hodáyá dóst ant o gwánk janag butagant ke pák o palgár bebant.

Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihá pa shomá rahmat o émeni sar bát.

Pa Rumay saporá Pulosay lóth o wáhag

⁸ Har chizzá pésar, cha Issá Masihay ráhá pa shomá sajjahénán wati Hodáay shográ gerán, chiá ke shomay imánay tawár sajjahén donyáyá sheng butag. ⁹ Hamá Hodá ke man pa ján o del, gón áiy Chokkay wasshén mestágay sar kanagá áiy hezmatá kanán, wat sháhed ent ke wati dwáyáni tahá modám shomára yáta kanán. ¹⁰ Mani dazbandi cha Hodáyá esh ent ke godhsará, gón hamáiy razáyá shomay kerrá rasagá kámyáb bebán, ¹¹ chiá ke shomára gendaga lóthán, tán pa shomá ruhánién

thékié berasénán ke shomára mohr o mohkam bekant, ¹² bezán ke márá cha yakdomiay báwar o imáná delbaddhi berasit, cha manig o shomay imáná.

¹³ Oo brátán!‡ Lóthán shomá bezánét báz randá wati delá shawron kortag shomay kerrá byáyán bale har randá yak na yak moshkeléá maná dáshtag. Mani wáhag at shomay nyámá bar o samaré bekatthán, hamá paymá ke cha á dega darkawmán katthetag. ¹⁴ Man, watá Yunáni o Barbar,§ dáná o nádánáni zemmahwára zánán. ¹⁵ Paméshká, mani del báza lóthit shomára ham ke Rumá nendók ét, mestág o bashárat bedayán. ¹⁶ Parchá ke cha Issáay wasshén mestágá pashal o sharmendag naán, é pa har hamá kasay rakkénagá Hodáay zór o twán ent ke báwara kant, awalá pa Yahudián o randá pa darkawmán. ¹⁷ Chiá ke Issáay wasshén mestágay tahá hamá páki o palgári paddara bit ke cha Hodáay némagá ent, hamá páki o palgári ke cha azal tán abad imánay sará óshtátag, anchosh ke nebisag butag: “*Hamá ke cha imánay ráhá pák o palgár ent, zendaga mánit*”. *

Pa gonahkarán Hodáay kahr

¹⁸ Hodáay kahr o gazab cha ásmáná záhera bit o mardománi sajjahén béhodái o badkáriáni sará kapit, ke gón wati radkárián, rástiy ráhá lagatmála kanant. ¹⁹ Parchá ke á chizz ke Hodáay bárawá zánaga bit, pa áyán záher ent. Hodáyá á chizz pa áyán tachk o záher kortag. ²⁰ Cha donyáyá jórhenagá beger tán annun Hodáay chér o andémén jawhar, bezán áiy abadmánén zór o Hodái saresh† cha áiy jórhentagén chizzán gendag o zánaga bit, nun mardomán námah o nimmóné nést. ²¹ Harchont ke Hodáesha zánt, bale Hodái ezzatesha nadát o shogresha nagept. Eshiy badalá, wati náhudagén pegr o hayáláni tahá gomráh butant o áyáni násarpadén del taháriá póshet. ²² Harchont ke watá dáná gwashtesh bale hódh o ahmak butant.

* **1:1** 1:1 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “golám”. † **1:1** 1:1 Wap, bezán chizzé ke nadra bit. ‡ **1:13** 1:13 “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. § **1:14** 1:14 Barbar pa á kawmán ke Yunáni zobán nazántesh, Yunáni gálé. * **1:17** 1:17 Yá: “Pák o pahrézkár imánay sará zenda gwázénit.” Habakuk Nabiay Ketáb 2:4. † **1:20** 1:20 Saresht, bezán báten, fetrat, jawhar.

²³ Namiránén Hodáay shán o shawkatesh gón hamá botán sawdá kort ke hákién ensán, báli morg, chárpádén haywán o már o gójáni rang o dróshomá‡ atant.

²⁴ Paméshká Hodáyá á, áyáni delay sell o badén wáhagáni tahá yalah kortant tán gón nápákiá wati jesmán watmánwatá sobakk o béarzesh bekanant. ²⁵ Áyán Hodáay hakk o rásti gón drógá sawdá kort o addh kanókén Hodáay badalá, addh kortagénáni parastesh o hezmate-sha kort, hamá addh kanók ke tán abad satá o saná karzit. Anchosh ent, Ámin.

²⁶ Paméshká Hodáyá ham á, áyáni sharmnákén hawá o hawasáni tahá yalah kortant. Áyáni janénán wati wapt o wábay aslén ráh yalah dát o náráhén keshká shotant. ²⁷ Hamé paymá, mardénán gón wati janénán ráh o rah-bandén nazziki yalah dát o watmánwatá hawá o hawasáni ásá kaptant, mardénán gón mardénán sharmnákén kára kort o é badráhiáni allamén sezáesh jendá raset. ²⁸ Áyán Hodápajjári porarzesh o allamén karé nazánt o Hodáyá ham á, bénangén pegr o hayáláni tahá yalah kortant tán náráhén káráni tahá bekapant. ²⁹ Á cha har paymén badkári, gandahi, tamah o badén hayálán porr o sarréch butagant, cha hasadd o konnat, hón o kósh, jang o jadál, mandr o préb o badwáhiá porr, mardománi báposhtá habar kanók, ³⁰ bohtám janók, hodábézár, béadab, gorunák, bathák janók, badkerdiay jorhénók, pet o mátay náparmán, ³¹ ahmak, béwapá, béehsás o bérahm ant. ³² Harchont á cha Hodáay hokmá sahig ant ke choshén káráni kanók markay láhek ant, bale angat na tahná wat á kárána kanant, degaráni ham choshén káráni poshta bant.

2

Hodáay ádelén dádrasi

¹ Paméshká taw, harkas ke bebay, wahdé degarán mayáriga kanay, tará ham ozré nést. Chiá ke gón degaréay

mayárig kanagá, watá mayáriga kanay. Parchá ke taw wat hamá kárána kanay.

² Má zánén Hodáay dádrasi* áyáni sará barhakk ent ke é paymén kára kanant.

³ Taw, harkas bebay, wahdé degarán éra janay bale wat hamá kárána kanay, tai hayalá cha Hodáay dádrasiá rakkay? ⁴ Yá ke áiy mehrabáni o sabr o tahambolay ganjá béarzesh zánay o é chizzá sarpada nabay ke Hodáay mehrabániay maksad hamesh ent ke tará dém pa pashómániá bebárt? ⁵ Bale taw gón wati nápashómán o sengén delá, pa kahr o gazabay róchá pa wat kahr o gazab ambára kanay, hamá róchá ke Hodáay ádelén dádrasi záhera bit.

⁶ Hodá harkasay mozzá áiy kortagén káráni hesábá dant.

⁷ Hamá ke gón sabr o ópár, nékén káráni sará mohr óshtátagent o shawkat, ezzat o namirániay randá ant, áyán namiránén zenda bakshit. ⁸ Bale pa watwáh o hamá mardomán wati kahr o gazabá gwárenit ke hakk o rástiy badalá badkáriay randgir ant. ⁹ Harkas ke badén kára kant, ranj o azábáni tahá kapit, pésará Yahudi o randá Yunáni.† ¹⁰ Bale harkas ke nékia kant, shawkat, ezzat o émeniy wáhonda bit, pésará Yahudi o randá Yunáni. ¹¹ Chiá ke Hodá ru o ryá‡ nakant.

¹² Á ke Sharyatá nazánant o cha Sharyatá dhann gonáhesh kortag, cha Sharyatá dhann tabáh o bérána bant o á ke Sharyatá zánant o Sharyatay chérá gonáhesh kortag, áyáni dádrasi Sharyatay hesábá bit. ¹³ Chiá ke tahná cha Sharyatay rahbandáni eshkonagá, kas Hodáay chammá pák o palgára nabit. Hamá kas pák o palgár zánaga bit ke Sharyatay rahbandáni sará kára kant. ¹⁴ Wahdé darkawm ke Sharyat pa áyán narasetag bale cha wati saresh tá anchén kára kanant ke Sharyatay rahbandá ant, á wati sará wat Sharyat ant, bell ke Sharyatesh nést.

¹⁵ Gón wati é karán pésha dárant ke Sharyatay rahband áyáni delá naksh ant. Áyáni del o jabin pa eshiá gwáhia dant o pegr o hayálesh baré áyán mayárig

‡ **1:23** 1:23 Dróshom, bezán shekl. * **2:2** 2:2 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. † **2:9** 2:9 Yunáni edá pa sajjahén darkawmán mesalé. ‡ **2:11** 2:11 Ru o ryá, bezán park o dark, tarafdári, Arabi o Pársiá “tab'iz”.

o baré bémayára kanant. ¹⁶ É hamá róchá paddara bit ke Hodá cha Issá Masihay ráhá, mardománi chér o andémén pegráni dádrasiá kant, hamá dhawlá ke mani wasshén mestága gwashit.

Yahudi o Hodáay Sharyat

¹⁷ Bale agan taw watá Yahudié zánay o Sharyatay sará tawkala kanay, agan gón Hodáyá wati nazzikiay sará pahra banday, ¹⁸ agan cha Sharyatá tálím geragay sawabá Hodáay wáhagá zánay o gehteréná pajjáha káray, ¹⁹ agan deljam ay ke kórání rahshón ay o pa áyán nuré ay ke tahárókiá ant, ²⁰ agan hamá Sharyatay sawabá ke zánt o rástiay jawhar ent jáheláni tálím dayók o kódkání ostád ay, ²¹ agan taw degarán tálíma dayay, gorhá chiá wati jendá tálíma nadayay? Taw ke dozziay helápá jára janay, bárén wat dozzia nakanay? ²² Taw ke zenáyá makan o manaha kanay, bárén wat zená nakanay? Tará ke cha botán naprat ent, bárén wat botáni parasteshgáhána napolay? ²³ Taw ke Sharyatay sará pahra banday, bárén gón Sharyatay próshagá Hodáay béezzatiá nakanay? ²⁴ Hamá paymá ke nebeshtah ent: “*Shomay sawabá darkawm Hodáay námá béezzata kanant.*” §

²⁵ Borrok o sonnatá hamá wahdá arzesh hast ke Sharyatá barjáh bedáray bale agan Sharyatá bepróshay gorhá bezán sonnat kanag nabutagay. ²⁶ Agan á ke sonnat kanag nabutag bale Sharyatay rahbandán purah bekant, sonnat butagén hesába nabit? ²⁷ Á ke jesmi sonnat kanag nabutag bale Sharyatay sará kára kant tará mayáriga kant. Bell ke tará nebeshtagén Sharyat o sonnat kanagay rasm hast, bale taw angat Sharyatá próshay. ²⁸ Chiá ke Yahudi á naent ke sarzáherá Yahudi ent o anchosh ham rástén sonnat bayag, sarzáheri chizzé naent. ²⁹ Yahudi hamá ent ke pa del Yahudi bebit o rástén sonnat delay tahá bit, cha Hodáay Ruhá bit, cha nebeshtagén labzá nabit. Choshén mardomá cha ensána satá narasit, cha Hodáyá rasit.

3

Hodáay wapádári

¹ Gorhá Yahudi bayagay páedag chi ent o sonnatay arzesh ché buta kant? ² Har paymá ke bechárén, esháni páedag báz ent. Awali gapp esh ent ke Hodáyá wati habar Yahudiáni sepordah kortag. ³ Bale agan cha áyán lahtén wapádár nabut, gorhá ché bit? Áyáni béwapái Hodáay wapádáriá halás o nákára kant? ⁴ Hechbar! Bell ke sajjahén mardom drógband bebant, Hodá rástgó ent! Hamá paymá ke nebisag butag:

“*Paméshká, taw ke habara kanay barhakk ay o*

dádrasiay wahdá kámyáb.”*

⁵ Bale agan may badkári Hodáay páki o palgáriá paddara kant, gorhá ché begwashén? Hodá náensáp ent ke áiy kahr o gazab may sará kapit? (Nun man ensáni habar kanagá án.) ⁶ Hechbar chosh naent. Agan chosh butén gorhá Hodáyá che paymá donyáay dádrasi korta kort? ⁷ Balkén kasé begwashit: “Agan gón mani drógá Hodáay rásti géshter záher o paddara bit o áiy shán o shawkat master, gorhá chiá man angat pa gonahkáriá mayárig kanaga bán?” ⁸ Chiá magwashén: “Byáét badi kanén tán bar o samari néki bebit”? Hamá paymá ke lahtén mardom mára bohtáma jant o gwashit ke má chosh gwashagá én. Áyáni hakk ent ke mayárig kanag bebant.

Kass pahrézkár naent

⁹ Gorhá ché begwashén? May, Yahudiáni hál cha á degarán gehter ent? Na, hech paymá gehter naent! Chiá ke má é habar paddar o pakká kortag ke sajjahén mardom, Yahudi o Yunáni, gonáhay bandig ant. ¹⁰ Anchosh ke nebeshtah ent:

“*Kass pahrézkár naent, hechkas.*

¹¹ *Kass sarpada nabit, hechkas Hodáay shóházá naent.*

¹² *Sajjahénán wati dém tarréntag o hóriá náhudag butagant,*

kass nékén kár kanagá naent, hechkas. †

§ 2:24 2:24 Eshayá Nabiay Ketáb 52:5 o Hezekiál Nabiay Ketáb 36:22. * 3:4 3:4 Zabur 51:4. † 3:12 3:12 Zabur 14:1-3; 53:1-3.

13 *Gotth o galuesh práhén kabré,
zobáná pa makr o prébá kára bandant,‡
garrmáray zahresh lontháni chérá ent
o§*

14 *dapesh cha baddwái o jawr o kocchalá
porr ant,**

15 *pa hónay réchagá eshtápa kanant,*

16 *har jáh ke rawant, béráni o bazzagia
kárant,*

17 *sohl o émeniy ráhesh nazántag o†*

18 *áyáni chammán Hodátorsi nést.”*

19 Nuna zánén, Sharyat har ché ke gwashit pa hamá mardomán ent ke Sharyatay sáhegá ant, tán sajjahén dap band bebant o sarjamén donyá Hodáay bárgáhá mayárig bebit. 20 Parchá ke hechkas cha Sharyatay kár bandagá Hodáay démá pahrézkár zánaga nabit, chiá ke Sharyat mardomá sarpada kant ke gonáh chié.

*Cha báwarmandiy ráhá, páki o
palgári*

21 Bale nun cha Sharyatá dhann, Hodáay bakshetagen páki o palgári záher butag ke Sharyat o nabián pa áia gwáhi dátag. 22 Issá Masihay sará báwarmandi, é pákiay bakshesh o thékiá pa sajjahén báwarmandána rasénit o pa kassá hech park o pére ellaga nabit. 23 Parchá ke sajjahénán gonáh kortag o cha Hodáay shán o shawkatá dur ant, 24 bale gón Hodáay rahmatay thékiá o hamá rakkénagá ke cha Issá Masihay némagá ent, pák o palgár zánaga bant. 25 Hodáyá á pésh kort tán cha báwaray ráhá gón wati hóná hamá korbánig bebit ke gonáhána bakshit. É kári pa wati adlay pésh dáragá kort, parchá ke gón wati Hodái ópárá‡ cha péсаригén gonáhán sar gwastagat. 26 Hodáyá paméshká chosh kort tán maróchigén wahdá pésh bedárit ke á, ádel ent o hamá kasá pák o palgára kant ke Issáay sará báwarmanda bit.

27 Gorhá che chizzay sará pahr bebandén? Pa pahrá jágahé nést. Kojám ráh o rahbanday sará eshiá zánén?

Nékén kár o kerday rahbanday sará? Na, báwar o imánay rahbanday sará. 28 Chiá ke may báwar esh ent ke ensán cha báwarmandiá pák o palgár zánaga bit, cha Sharyatay káráni kanagá na. 29 Hodá éwaká Yahudiáni Hodá ent? Darkawmáni Hodá naent? Albat, á darkawmáni ham Hodá ent, 30 parchá ke Hodá wa yakké o sonnat kortagen o sonnat nakortagenán, cha yakkén imán o báwaray ráhá pák o palgára kant. 31 Gorhá cha báwaray ráhá má Sharyatá próshén o harába kanén? Hechbar! Má Sharyatá mohrtera kanén.

4

Ebráhémay mesál

1 Gorhá ché begwashén, Ebráhém ke jesmi hesábá may bonpirok ent, áia ché katthet? 2 Agan Ebráhém cha wati kár o kerdá pák o palgár zánag butén, áia chizzé hastat ke áiay sará pahr bekant, bale Hodáay chammá chosh naent. 3 Pákén Ketáb ché gwashit? *Ebráhémá Hodáay sará báwar kort o hamé báwar pa áia, páki o palgárié hesáb but.** 4 Nun kasé ke kára kant, áiay mozz, tohpah o thékié hesába nabit, áiay hakk ent. 5 Bale á ke nékén káráni sará tawkala nakant, hamá Hodáay sará tawkala kant ke radkár o béhodáyán pák o palgára kant, áiay báwar pa áia páki o palgári hesába bit. 6 Hamé paymá Dáud ham hamá mardomay bahtáwariay habará kant ke Hodá cha áiay kár o kerdá dhann áia pák o palgár hesába kant o gwashit:

7 *“Bahtáwar ant hamá ke Hodá cha áyáni
násharián sar gwastag o
gonáhesh bakshag butagant.*

8 *Bahtáwar ent hamá ke Hodáwand áiay
gonáhá hechbar hesábá mayárit.”†*

9 É bahtáwari tahná pa hamáyán ent ke sonnat kanag butagant? Yá pa áyán ent ham ke sonnat kanag nabutagant? Má gwashén ke Ebráhémay báwar, pa áia páki o palgári hesáb but. 10 Chónén hál o jáwaréá chosh but? Sonnat bayagá péсар

‡ 3:13 3:13 Zabur 5:9. § 3:13 3:13 Zabur 140:3. * 3:14 3:14 Zabur 10:7. † 3:17 3:17 Eshayá Nabiay Ketáb 59:7-8. ‡ 3:25 3:25 Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht. * 4:3 4:3 Pédáesh 15:6. † 4:8 4:8 Zabur 32:1-2.

yá sonnat bayagá rand? Pakká ent ke sonnat bayagá pésar pák o palgár hesáb árag but, randá na. ¹¹ Bale sonnat bayagay nesháni áiá raset tán pa áiay páki o palgáriá mohr o nakshé bebit ke sonnat bayagá pésar, cha báwaray ráhá hastati. Maksud esh at ke Ebráhém hamá sajjahén mardománi pet zánag bebit ke bé sonnat bayagá imána kárant o é dhawlá á ham pák o palgár hesába bant. ¹² Hamé paymá, Ebráhém áyáni ham pet ent ke na tahná sonnat kanag butagant, imánay ráhá gám ham janagá ant, hamá ráhá ke may pet Ebráhémá cha sonnat bayagá pésar gáma jat.

Ebráhém o wádah

¹³ Ebráhém o áiay nasl o padréchá é wádah ke jahánay mirás baróka bant cha Sharyatay ráhá naraset, cha páki o palgáriay ráhá raset ke cha imáná kayt. ¹⁴ Parchá ke agan Sharyatay randgir o mannók mirás barók buténant, báwar béarzesh o wádah bémáná at, ¹⁵ chiá ke Sharyat kahr o gazaba kárit. Bale ódá ke Sharyat néstent, Sharyat próshag ham nabít.

¹⁶ Paméshká, wádah báwaray sará óshtátá, tán wádahay bonred rahmat bebit o áiay sarjam bayag pa Ebráhémay sajjahén nasl o padréchá zamánat kanag bebit. É wádah tahná pa Sharyatay randgir o mannókán mabít, pa áyán ham bebit ke gón Ebráhémay imáná sharikdár ant, parchá ke Ebráhém may sajjahénáni pet ent. ¹⁷ Anchosh ke nebisag butag: “*Man tará bázén kawmáni pet kortag.*” ‡ Gorhá, Hodáay chammá á may pet ent, hamá Hodá ke Ebráhémá áiay sará báwar kort, á ke mordagán zendaga kant o néstiá gwánka jant o hasta kant.

¹⁸ Wahdé hech omété néstat, Ebráhémá gón ométwári báwar kort ke bázén kawméay peta bit. Anchosh ke Hodáyá gón Ebráhémá gwashtagat: “*Tai poshtpad o óbádag estáráni kesásá báza bant.*” § ¹⁹ Wahdé wati bésáhén jesm o jáni cháret, parchá ke Ebráhémá kamm o gésh sad sál at, yá hamá wahdá ke Sárahay santhi

o béchokkii dist, á wati báwaray sará sost nabut. ²⁰ Hodáay wádahay sará, Ebráhém bébáwar nabut o shakki nakort, á wati báwaray sará mohr óshtát o Hodái shán o shawkat dát. ²¹ Saddak at ke Hodáyá é wák hast ke wati wádahá purah bekant. ²² Paméshká cha Hodáay némagá “*pák o palgár hesáb árag but*”. ²³ Pákén Ketábay é labz ke “*hesáb árag but*” tahná pa Ebráhémá nebisag nabutag, ²⁴ pa má ham nebisag butag. Má ham cha Hodáay némagá pák o palgár hesáb áraga bén, má ke Hodáay sará báwara kanén ke áiá may Hodáwand Issá cha mordagán jáh janáent. ²⁵ Issá pa may gonáhán, markay dastá dayag but o pa may pák o palgár kanagá, cha mordagán jáh janáenag but.

5

Hodá o ensánay nyámá wassháni

¹ Nun ke báwarmandiay sawabá pák o palgár zánag butagén, cha may Hodáwand Issá Masihay ráhá mayg o Hodáay nyámá sohl o wassháni* barjáh dárag butag. ² Cha Issá Masihay ráhá, é rahmatay darwázag ham pa má pach kanag butag o annun rahmatáni sáhegá óshtátagén, wati é ométay sará gal o shádehi ham kanén ke Hodáay shán o shawkatá sharikdára bén. ³ Tahná eshiay sará na, wati sakkiáni sará ham gal o shádehia kanén, chiá ke zánén sakkiay bar o samar sabr o ópár ent. ⁴ Ópár, shaksiat† addha kant o shaksiat ométa kárit. ⁵ Omét mára delprósh bayagá naylit, chiá ke Hodáay mehr may delá ér réchag butag, cha hamá Pákén Ruhay ráhá ke mára bakshag butag. ⁶ Gisshéntagén wahdá, Masihá wati sáh pa radkár o béhodáyán dát, á wahdá ke má angat nezór o béwas atén. ⁷ Sakk kammok chosha bit ke kasé pa nék o pákén mardoméá cha wati sáhá sar begwazit, chónáhá buta kant kaséá é tahm o joriat bebit ke wati sáhá pa nékén mardoméá bedant. ⁸ Bale Hodá may sará wati mehrá chosh paddara kant: hamá

‡ 4:17 4:17 Pédáesh 17:5. § 4:18 4:18 Pédáesh 15:5.

* 5:1 5:1 Wassháni, bezán sohl, áshti. † 5:4 5:4

Shaksiat, bezán kerdár, Arabi o Pársiá “shakhsiat”.

wahdá Masih pa maygi mort ke má angat gonahkár atén.

⁹ Paméshká, nun ke má cha áiy hónay ráhá pák o palgár zánag butagén, angat deljamter én ke áiy sawabá cha Hodáay kahr o gazabá rakkénaga bén. ¹⁰ Agan á wahdá ke angat Hodáay dozhmen atén, cha áiy Chokkay markay ráhá gón áiy pa sohl o wasshánía rasénag butén, gorhá nun ke pa sohl o wasshánía rasetagén, sakk deljamter én ke áiy zenday sawabá rakkénaga bén. ¹¹ Bale na tahná pa haminchoká, má cha wati Hodáwand Issá Masihay ráhá Hodáay sará pahra bandén, hamá Issá ke áiy sawabá annun mára sohl o wasshání rasetag.

Ádam o Masih

¹² Gorhá hamá paymá ke gonáh yak kaséay sawabá jahána átk o mark cha gonáhá, hamé dhawlá mark ham sajjahén mardománi nyámá sheng o tálán but, chiá ke sajjahénán gonáh kort. ¹³ Cha Sharyatá pésar, gonáh jahána hastat, bale agan Sharyaté mabit, gonáh ham hesába nabit. ¹⁴ Bale angat, cha Ádamá beger tán Mussáyá, marká hákemi kort, tantaná‡ hamáyáni sará ham ke sarkeshiesh Ádamay dhawlá naat. Ádam hamá kasay mesál at ke áyagi at.

¹⁵ Bale bakshesh o théki, náparmániay paymá naent. Agan yak kaséay náparmániay sawabá bázéné mort, bale Hodáay rahmat o théki chinchok géshter, bázén mardoméa sar but, é théki ke cha hamá yakkén ensánay rahmatá raset, bezán cha Issá Masihaygá. ¹⁶ É théki, á yakkén ensánay gonáhay ásaray paymá naent, chiá ke dádrasi cha yak náparmániéa átk o ásar o ákebati mayárbári at, bale bakshesh o théki bázén náparmánián o randa kayt o páki o palgária kárit. ¹⁷ Agan yakkéay náparmániay sawabá, cha hamá yakkénay ráhá marká bádsháhi kort, gorhá á mardom ke sarréchéen rahmat o palgáriay thékiay wáhonda bant, cha é yakkéná, bezán cha Issá

Masihay némagá, wati zendá báz géshter bádsháhia kanant.

¹⁸ Gorhá hamá paymá ke cha yak ensanéay gonáhá sajjahén mardom mayárig kanag butant, cha yak ensanéay nékén kára sajjahén mardom pák o palgár o zenday wáhonda bant. ¹⁹ Hamá paymá ke cha yakkéay náparmániá bázén mardomé gonahkár kanag but, cha yakkéay parmánbardáriá bázéné pák o palgár ham kanaga bit. ²⁰ Nun, Sharyat átk ke náparmáni géshter bebit, bale jáhé ke gonáh géshter but, rahmat ham sarréchter but, ²¹ tánke, hamá paymá ke gonáhá cha markay ráhá bádsháhi kort, rahmat ham cha páki o palgáriá bádsháhi bekant o cha may Hodáwand Issá Masihay ráhá mára dém pa namiránén zendá bebárt.

6

Cha gonáhá mark o gón Hodáyá zend

¹ Gorhá ché begwashén? Gón gonáhá démá berawén tán rahmat géshter bebit? ² Hechbar! Má ke cha gonáhá ses-tag o mortagén, chón buta kant ke angat gonáháni tahá zend begwázénén? ³ Shomá nazánét, wahdé má sajjahén Issá Masihay námá pákshódi dayag butén, gón áiy marká may pákshódi but?

⁴ Paméshká, má cha pákshódiay ráhá mortag o gón áiy kabr kanag butagén, tán hamá paymá ke Masih cha Petay shán o shawkatá cha mordagán zendag kanag but, hamé dhawlá má ham nókén zenday tahá gám bejanén. ⁵ Agan má áiy paymén markéa gón áiy hór butagén, gorhá allam áiy paymén jáh janagéa ham gón áiy hóra bén. ⁶ Má zánén ke may kwahnén hasti o zend, gón áiy salibay sará dranjug but tánke hamá jesm o ján bérán bebit ke gonáhay golám ent o má cha ed o rand gonáhay golámia makanén. ⁷ Parchá ke á kas ke mortag cha gonáhá chotthetag. ⁸ Bale agan gón Masihá mortagén, mára báwar ent ke gón áiy zend ham gwázénén. ⁹ Má zánén, Masih ke cha mordagán jáh janáénag butag, nun hechbara namerit o mark

‡ 5:14 5:14 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

cha ed o rand áiy sará sarzóra nabit. ¹⁰ Á, gón wati marká, yakkén randá pa modámi, pa gonáhá mort o wati annugén zendá, pa Hodáyá zendag ent. ¹¹ Hamé dhawlá, shomá ham watá pa gonáhá mordag bezánét o cha Issá Masihay ráhá watá pa Hodáyá zendag bezánét.

¹² Paméshká maylét gonáh shomay zawál bayókén jesm o jáná hákemi bekant ke áiy sellén wáhagán purah bekanét. ¹³ Wati jesm o jánay band o bógán gonáhay dastá madayét ke selliy sámán bebant. Shomá cha marká dém pa zendá árag butagét, nun watá Hodáyay sepordah bekanét o wati jesm o jánay band o bógán ham Hodáyay dastá bedayét ke páki o palgáriay sámán bebant. ¹⁴ Báyard ent gonáh shomay sará hákemi makant, parchá ke shomá Sharyatay sáhegá naét, rahmatay sáhegá ét.

Páki o palgáriay golámi

¹⁵ Gorhá ché? Paméshká ke Sharyatay sáhegá naén o rahmatay sáhegá én, gorhá gonáh bekanén? Hechbar! ¹⁶ Wahdé watá parmánbardárén golámáni paymá yakkéay dastá dayét, áiy goláma bét, parchá ke cha hamáia parmána zurét. É habará nazánét? Yá gonáhay goláma bét ke dém pa marká bárt yá parmánbardáriay golám, dém pa páki o palgáriá. ¹⁷ Bale Hodáyay shogr ent, harchont pésará gonáhay golám atét, nun shomá pa setke del hamá tálimay parmánbardári kortag ke áiy sepordah butagét. ¹⁸ Shomá cha gonáhá ázát kanag o nun páki o palgáriay golám butagét. ¹⁹ Wati sareshtá nezór ét, paméshká man é habarán gón ensáni mesaléa kanán. Hamá paymá ke shomá pésará wati jesm o jánay band o bóg pa nápáki o géshter bayókén radkáriáni golámiá péshta kort, nun áyán pa pákiay golámiá pész bekanét ke ásar o ákebati palgári ent.

²⁰ Á wahdá ke shomá gonáhay golám atét cha páki o palgáriay némagá ázát atét. ²¹ Gorhá shomá cha á chizzán chónén samaré bort ke nun cha áyán

sharmendag ét, á chizzáni ásar mark ent. ²² Bale nun ke cha gonáhay némagá ázát butagét o Hodáyay golám ét, samaré ke katthét palgári ent o áiy ásar namiránén zend. ²³ Parchá ke gonáhay mozz mark ent bale Hodáyay bakshesh namiránén zend ent ke cha may Hodáwand Issá Masihay ráhá rasit.

7

Cha sur o sángá mesalé

¹ Oo brátán! Nazánét ke Sharyat tán hamá wahdá ensánay sará hokma kant ke ensán zendag ent? Man gón hamáyán habar kanagá án ke Sharyatá zánant. ² Pa mesál, Sharyatay rahbandá, yak jané tán hamá wahdá wati marday páband ent ke mardi zendag ent. Bale agan mardi mort, gorhá á cha sur o sángay rahbandán ázát ent. ³ Tán wahdé áiy mard zendag ent, agan á dega mardé begipt, zenahkár zánaga bit. Bale agan áiy mard bemerit, cha Sharyatay é rahbandá ázát ent o agan dega mardé begipt zenahkár zánaga nabit.

⁴ Oo mani brátán! Hamé paymá cha Masihay jesm o jánay ráhá* shomá cha Sharyatá ázát butag o mortagét tán dega kaséay bebét, hamáiy bebét ke cha mordagán jáh janáénag but, tán pa Hodáyá bar o samar byáren. ⁵ Wahdé may mahár gonahkárén sareshtay dastá at, may band o bógáni tahá hamá por-gonáhén hawá o hawasán kára kort ke cha Sharyatay zánagá chest butagatant tánke pa marká bar o samar byáren. ⁶ Bale nun má cha Sharyatá ázát butagén, cha hamá chizzá mortagén ke pésará mára pábandi kortagat, tánke cha Ruhay nókén ráhá Hodáyay hezmatá bekanén, cha Sharyatay nebeshtaháni kwahnén ráhá na.

Gón gonáhá ger o chill

⁷ Gorhá ché begwashén? Sharyat gonáh ent? Hechbar! Bale agan Sharyat mabutén, mana nazánt gonáh chié. Agan Sharyatá magwashtén “tamah makan”,† mana nazánt tamah o lálech chié. ⁸ Bale

* 7:4 7:4 Cha Masihay jesm o jánay ráhá, bezán cha Masihay markay ráhá. † 7:7 7:7 Dargwaz 20:17; Sharyatay Domi Rahband 5:21.

gonáhá cha hamá hokmá sudd o páedag zort o mani delá har paymén tamahi pédá kort. Chiá ke cha Sharyatá dhann, gonáh mortag. ⁹ Yak wahdé man cha Sharyatá dhann zenda gwázént, bale anchosh ke Sharyatay hokm átk, gonáh zendag but o man mortán. ¹⁰ Man dist hamá hokmá ke báyad ent zend byáwortén, pa man marki áwort. ¹¹ Gonáhá cha é hokmá sudd o páedag zort, maná radi dát o cha hamé hokmá koshti. ¹² Gorhá, Sharyat pák ent, hokmi ham pák o nék o ádel ent. ¹³ Gorhá á chizz ke nék ent, mani markay sawab but? Hechbar! Cha á Sharyatá ke wat nék ent, gonáhá maná dém pa marká bort tán gonáh, gonáh zánag o pajjárág bebit o cha Sharyatay hokmá áiy sherri o gandagi béhesáb bebit.

¹⁴ Má zánén ke Sharyat ruhi chizzé, bale man napsáni mardomé án ke goláméay paymá gonáhay kerrá bahá butagán. ¹⁵ Man wati jenday kár o kerdán sarpada nabán. Á kárán ke kanaga lóthán nakanánesh, bale hamá kárána kanán ke cha áyán naprata kanán. ¹⁶ Agan hamá kárána kanán ke kanagesha nalóthán, gorhá mannán ke Sharyat sharr ent. ¹⁷ Nun, cha ed o rand, é man naán ke á kára kant, é hamá gonáh ent ke mani delá neshtag. ¹⁸ Mana zánán ke maná, bezán mani gonahkárén sareshhá hech nékié mán nést. Maná nékén kár kanagay wáhag hast, bale korta nakanán. ¹⁹ Á nékén kárán ke kanaga lóthán nakanánesh, bale hamá badén kárána kanán ke kanagesha nalóthán. ²⁰ Agan man hamá kárána kanán ke nalóthán bekanánesh, gorhá á káráni kanók man naán, kanók hamá gonáh ent ke mani delá neshtag.

²¹ Paméshká é kánuná gendán ke wahdé néki kanaga lóthán, badi gón man gón ent. ²² Wati del o daruná, cha Hodáay Sharyatá shádán án, ²³ bale dega kánuné wati band o bógáni tahá gendán ke gón mani delay kánuná jangá ent. É maná gonáhay kánunay bandiga kant ke mani band o bógáni tahá kár kanagá ent. ²⁴ Oh ke man chónén syahróchén

mardomé án. Kay maná cha é markigén jesmá rakkénit? ²⁵ Hodáay shográ gerán ke cha may Hodáwand Issá Masihay ráhá rakkán. Haw, wati pegr o hayálá Hodáay Sharyatay golámiá kanán, bale wati sareshhá gonáhay kánunay golám án.

8

Cha Pákén Ruhá zendagi

¹ Nun pa hamá mardomán hech mayárbárié nést ke Issá Masihayg ant. ² Chiá ke cha Issá Masihay ráhá, zenday Ruhay kánuná maná cha gonáh o markay kánuná ázát kortag. ³ Hamá kár ke Sharyatá kort nakortagat, parchá ke gonahkárén sareshhá sawabá nezór butagat, á kár Hodáyá wat kort. É kári chosh kort ke wati jenday Chokki gonahkárén ensánéay dróshomá rawán dát tán pa may gonáhán korbánig bebit. É paymá cha yak jesm o jánéay ráhá* gonáhi mayárbár kort, ⁴ tánke Sharyatay lóth may jesm o jáná sarjamiá purah bebit, má ke gonahkárén sareshhá ráhá nazurén, Ruhay ráhá zurén. ⁵ Á ke gonahkárén sareshhá ráhá zurant, áyáni pegr o hayál gón hamá chizzán ent ke áyáni sareshhá lóthit, bale á ke Ruhay ráhá zurant, hamá chizzáni hayálá ant ke Ruhesha lóthit. ⁶ Gonahkárén ensánay pegr o hayálay ásar mark ent. Bale á pegr o hayál ke mahári Ruhay dastá ent áiy ásar, zendmán o ásudagi ent. ⁷ Hamá pegr o hayál Hodáay dozhmen ent ke mahári gonahkárén sareshhá dastá ent. Á watá Hodáay Sharyatay dastá nadant, é kára kort ham nakant. ⁸ Á ke gonahkárén sareshhá dastá ant, Hodáyá washnód korta nakanant.

⁹ Bale shomá gonahkárén sareshhá dastá naét, Ruhay dastá ét, parchá ke Hodáay Ruh shomay delá neshtag. Agan kaséá Masihay Ruh gón mabit, á Masihay naent, ¹⁰ bale agan Masih shomay delá ent, gorhá shomay jesm o ján gonáhay sawabá mortag o shomay ruh páki o palgáriay sawabá zendag ent. ¹¹ Agan

* **8:3** 8:3 Bezán cha Issá Masihay jesm o jánay ráhá.

hamáiy Ruh shomay delá ent ke Issá Masihi cha marká rand jáh janáént, gorrhá á ke Masihi cha mordagán jáh janáént, shomay zawál bayókén jesm o jáná ham cha wati hamá Ruhá zenda bakshit ke shomay delá neshtag.

¹² Oo brátán! Gorrhá má wámdár én, bale gonahkárén sareshtay wámdár naén ke áiy hesábá zend begwázénén.

¹³ Chiá ke agan shomá gonahkárén sareshtay ráhá begerét, merét. Bale agan cha Ruhay ráhá wati sareshtay gonáh o badkárián bekoshét, zendaga mánét.

¹⁴ Á sajjahén mardom Hodáay chokk ant ke Hodáay Ruh áyáni rahshón ent.

¹⁵ Shomará golámi ruhé narasetag ke padá betorsét, shomá pa chokki zurag butagét o Hodái Ruh shomará rasetag. Cha hamé Ruhá kukkára kanén “Abbá, oo Pet!” ¹⁶ Ruhay jend gón may arwáhá gwáhia dant ke má Hodáay chokk én. ¹⁷ Nun agan má Hodáay chokk én, gorrhá mirás ham barén, cha Hodáyá mirása barén o gón Masihá hammirás én. Chiá ke agan má pa rásti áiy sakki o sórián hamráh bebén, gorrhá áiy shán o shawkatá ham sharikdára bén.

Hodáay mehr o may áyókén shán o shawkat

¹⁸ Mani hesábá, é zamánagay sakki o sóri, á shán o shawkatay demá hecch naant ke pa má paddar bayagi ent.

¹⁹ Chiá ke sajjahén hasti, pa bésabri hamé wadára ent ke Hodáay chokk kadén záher kanaga bant.

²⁰ Sajjahén hasti náhudagiay dastá dayag but. É cha hastiay jenday wáhag o razáyá nabut, cha hamáiy wáhag o razáyá but ke hasti náhudagiay chérá chér tarrént, bale gón é ométá

²¹ ke hastiay jend cha zawáliay golámiá ázát o Hodáay chokkáni ázátiay shán o shawkatá sharikdára bit. ²² Má zánén ke sajjahén hasti angat cha zank o záyagay dardán nálagá ent.

²³ Tahná hasti nálagá naent, má wat ham ke cha Ruhay awali bar o samará sharikdár butagén, wati daruná nálagá én, hamé wahdá ke pa bésabri wadára én ke mára

pa chokki bezurit, tánke may jesm o ján ázát kanag bebit. ²⁴ Má gón hamé ométá rakkénag butagén, bale omété ke sarjam butag, nun omét gwashaga nabit.

Chón buta kant mardom hamá chizzay ométá bebit ke hastenti? ²⁵ Agan hamá chizzay ométwár bebén ke angat mára nést, gorrhá pa sabr áiy wadára bén.

²⁶ Hamé paymá Ruh may nezóriáni tahá mára komaka kant, chiá ke má nazánén chón o pa kojám chizzán dwá bekanén, bale Ruhay jend gón anchén nálagán pa má nyámjigeria† kant ke labzesh bayán korta nakant.

²⁷ Á ke may delána patthit Pákén Ruhay pegr o hayálána zánt, chiá ke Ruh gón Hodáay wáhag o razáyá pa palgártagénán nyámjigeria kant.

²⁸ Má zánén, Hodá sajjahén chizzán pa wati dóst dárókáni sharri o émeniá kára bandit,‡ pa hamáyán ke Hodáay mak-sadá gwánk janag butagant. ²⁹ Hodáyá á cha péshá zántant o cha pésará anchoshi gishhéntant ke áiy Chokkay dáb o dróshomá bebant, tán á Chokk bázén brátáni awali bebit. ³⁰ Á ke Hodáyá cha pésará gishhéntant, gwánki ham jatant, á ke Hodáyá gwánk jatant, pák o palgári kortant o á ke pák o palgári kortant, shán o shawkati ham dátant.

³¹ É chizzáni bárawá ché begwashén? Agan Hodá gón má gón ent, kay may dozhmen buta kant? ³² Á ke wati Chokkay parwáhi nakort o pa maygi cha áiy sar gwast, gón áiy hawár, á dega sajjahén chizzán ham mára nadant? ³³ Hodáay gechén kortagénán kay bohtám jata kant? É Hodá ent ke pák o palgára kant. ³⁴ Kay mayárbáriay hokmá borreta kant? Issá Masih, hamá ent ke mort o, haw, cha mordagán jáh janáénag but, hamá ke Hodáay rástén kashá ent o áiy dargáhá pa má nyámjigeria kant. ³⁵ Kay mára cha Issá Masihay mehrá jetá korta kant? Sakki o sóri yá parésháni, ázár yá dhokkál§, jándari, hatar yá zahmay zráb? ³⁶ Anchosh ke nebisag butag:

Tai sawabá sajjahén róchá gón marká

† 8:26 8:26 Nyámjigeri, bezán sohl o saláhkári.

‡ 8:28 8:28 Yá: “Má zánén, sajjahén chizz pa Hodádóstáni

sharri o émeniá gón yakdomiá kára ant, ...”. § 8:35 8:35 Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli.

*dém pa dém én o
korbánigén pasáni paymá hesáb
áraga bén.**

³⁷ Enna, márâ é sajjahén chizzáni tahá cha hamáiy ráhá mazanén kámyábié rásit ke gón má mehri kortag. ³⁸ Man deljam o saddak án ke na mark, na zendagi, na préshtag, na hokmrán, na annugén o na áyókén chizz, na wák o zór, ³⁹ na borzi, na jahli o na sajjahén hastiy dega chizzé márâ cha Hodáay hamá mehrá jetá korta kant ke cha may Hodáwand Issá Masihá márâ rásit.

9

Hodái gechén

¹ Man cha Masihay arwáh o jabiná rásta gwashán o dróga nabandán, mani del o darun cha Pákén Ruhá é habaray sháhediá dant ke ² maná sóznákén andóh o modámén dardé delá ent. ³ Drécha wati hamrag o hamzátén brátáni háterá, man nálat kanag buténán o cha Masihá besesténán. ⁴ Á, Esráili ant ke pa chokki zurag butagant. Shán o shawkat, ahd o paymán, Sharyatay rasag, parasteshay ráh o rahband o Hodáay labz o karár hamáyánig ant. ⁵ Bonpirok hamáyánig ant o Masih ham ke sajjahénáni Hodá ent, jesmi hesábá cha hamáyáni nasl o padréchá ent. Áiá modám satá o saná bát. Anchosh bát. Ámin.

⁶ Chosh naent ke Hodáay habará prósh wártag. Chiá ke har Bani Esráilié, Esráili naent. ⁷ Ebráhémay har chokk o nomásagé áiy rástén óbádag naent. Bale *“tai nasl o padréch cha Esháká hesáb áraga bit.”** ⁸ É chizz pésha dárit ke Hodáay chokk á naant ke jesmi chokk ant. Wádah dátagén chokk Ebráhémay nasl o padréch hesáb áraga bant. ⁹ Parchá ke wádah o karár chosh at: *“Gisshéntagén wahdá pera tarrán o Sáráhá mardénchokké bit.”†* ¹⁰ Tahná esh naat, gón Rebekáyá ham hamé paymén chizzé but, wahdé á pa wati járhén chokkán lápporr but. Áyáni pet ham hamá yakkén

at, bezán may bonpirok Eshák. ¹¹⁻¹² Bale cha eshiá pésar ke chokk pédá bebant o néki yá badi bekanant, Rebekáyá gwashag but ke *“masterén kasterénay hezmatá kant.”‡* É dhawlá but tán Hodáay erádah cha gechénkariá barjáh dárag bebit, bale cha kár o kerday ráhá na, cha hamáiy ráhá ke ensána gwánka jant. ¹³ Anchosh ke nebisag butag: *“Ákub maná dóst at o cha Issuá napraton kort.”§*

¹⁴ Gorhá ché begwashén? Hodá náensáp ent? Hechbar! ¹⁵ Chiá ke gón Mussáyá gwashit: *“Agan belóthán gón yakkéá mehrabán bebán, gón áiá mehrabána bán o agan belóthán kaséay sará rahm bekanán, áiy sará rahma kanán.”** ¹⁶ Bezán, é ensánay wáhag o was kanagay sará nabit, rahm kanag Hodáay dastá ent. ¹⁷ Parchá ke Pákén Ketáb gón Perawná gwashit: *“Man tará pa é maksadá mazani dátag ke cha taw wati zór o wáká pésh bedárán tánke mani nám sajjahén zeminá jár janag bebit.”†* ¹⁸ Gorhá bezán, Hodá harkasay sará ke belóthit rahma kant o harkasay delá ke belóthit senga kant.

Hodáay kahr o rahmat

¹⁹ Cha man josta kanay: *“Gorhá Hodá chiá angat márâ éra jant? Áiy erádahay démá kay óshtáta kant?”* ²⁰ Bale, oo ensán! Pa rásti taw kay ay ke gón Hodáyá yak o do bekanay? É sharrén habaré ke addh kortagéné wati addh kanóká begwashit: *“Chiá maná é paymá addhet kortag?”* ²¹ Kuzahgará é hakk nést ke cha gelay yakkén chanká darpé pa alkápén o darpé pa ancháén karéá addh bekant?

²² Gorhá ché? Harchont Hodáyá wati kahr o gazab pésh dárag o wati wák o kodrat paddar kanag lóthet, bale angat áiy ehtiárá at, gón mazanén ópáre á mardomán besaggit ke kahr o gazabay chérá atant o gár o gomsár bayagay láhek. ²³ Gorhá ché? Balkén áiá chosh kortag tán wati shán o shawkatá hamá mardomán pésh bedárit ke áiy rahmatay chérá

* **8:36** 8:36 Zabur 44:22. * **9:7** 9:7 Pédáesh 21:12. † **9:9** 9:9 Pédáesh 18:10. ‡ **9:11-12** 9:11-12 Pédáesh 25:23. § **9:13** 9:13 Maláki Nabiay Ketáb 1:2-3. * **9:15** 9:15 Dargwaz 33:19. † **9:17** 9:17 Dargwaz 9:16.

ant, hamá mardom ke Hodáyá pésará pa shán o shawkatá tayár kortagant. ²⁴ Má ham ke Hodáay gwánk jatagén én é rahmatay chérá én, tahná cha Yahudiáni nyámá gwánk jang nabutagén, cha darkawmáni nyámá ham gwánk jang butagén. ²⁵ Anchosh ke Hushah nabiy ketába gwashit:

*“Hamá ke mani kawm naat, man áia wati kawma gwashán,
hamá ke mani dordánag naat man áia wati dordánaga gwashán.”*‡

²⁶ Anchosh ham:

*“Hamá jágahá ke gón áyán gwashag but: ‘Shomá mani kawm naét,’
ódá á, zendagén Hodáay chokk gwashaga bant.”*§

²⁷ Esráilay bárawá Eshayá nabi jára jant o gwashit:

*“Bell ke Bani Esráilay chokk, daryáay rékani kesásá báz bebant,
bale cha áyán tahná yak kasánén pasht kaptagén bahré rakkít.”*

²⁸ Chiá ke Hodáwand zeminay sará wati shawr o hokmá pa tézi o mohkami barjáha kant.*

²⁹ Hamá paymá ke Eshayá nabiá péshgóyi kortag:

*“Agan lashkaráni Hodáwandá pa má nasl o padréch maeshtén,
gorhá má ham Sodumay mardománi paymá butagatén o
may ásar ham Gomurahay mardománi ásar at.”*†

Esráilay nábáwari

³⁰ Nun ché begwashén? Hamá darkawm ke pa páki o palgáriá johdesh nakort, páki o palgáriesh raset, hamá páki o palgári ke cha báwará kayt. ³¹ Bale Esráilián ke cha Sharyatay ráhá pa páki o palgáriá johd kort, cha Sharyatay ráhá pa páki o palgáriá narasetant. ³² Parchá chosh but? Paméshká ke áyáni johd, báwaray sará naat, kár o kerday sará

at. Áyán mán gisshénókén sengay sará thagal wárt. ³³ Anchosh ke nebeshtah ent: *“Man Sahyuná sengé†éra kanán ke mardomána thagalénit,
talaré ke áyán dawra dant,
harkas ke áiy sará báwar bekant pashal o sharmendaga nabit.”*§

10

Cha Hodáay némagá páki

¹ Oo brátán! Mani delay armán o dwá gón Hodáyá pa Esráilián hamesh ent ke á berakkant. ² Man pa áyán gwáhi dáta kanán ke á pa Hodáyá hodónák* o porjósh ant, bale áyáni é hodónáki cha sharrén zánt o zánagéá naent. ³ Cha á páki o palgáriá násahig o násarpad atant ke cha Hodáay némagá ent o wati jenday páki o palgáriay jórhénagay johdá atant, paméshká watá á páki o palgáriay dastá nadátagesh ke cha Hodáay némagá ent. ⁴ Masih, Sharyatay sarjami o halási ent. Ásar esh ent, harkas ke báwara kant, pák o palgár zánaga bit.

Rakkagay ráh

⁵ Hamá páki o palgári ke cha Sharyatá kayt, áiy bárawá Mussá chosha nebisit: *“Harkas ke é hokmáni sará kára kant gón esháni dáragá zendaga mánit.”*† ⁶ Bale á páki o palgári ke cha báwará kayt é dhawlá gwashit: *“Wati delá magwashét ‘kay ásmáná rawt?’ ”*,‡ bezán ke Masihá jahlád byárit, ⁷ *“yá ‘kay johlén kabrá éra kapit?’ ”*,§ bezán ke Masihá cha mordagán borzád byárit. ⁸ Gorhá ché gwashit? *“Labz tai nazziká ent, tai lontháni sará o tai delay tahá ent”,** bezán báwaray hamá Labz ke má áia jára janén. ⁹ Agan gón dapá bemannay ke Issá Hodáwand ent o pa del báwar bekanay ke Hodáyá á cha mordagán jáh janáéntag, rakkénaga bay. ¹⁰ Chiá ke ensán pa del báwara kant o pák o palgár zánaga bit, gón zobáná ham mannit

‡ **9:25** 9:25 Hushah Nabiy Ketáb 2:23. § **9:26** 9:26 Hushah Nabiy Ketáb 1:10. * **9:28** 9:28 Eshayá Nabiy Ketáb 10:22-23. † **9:29** 9:29 Eshayá Nabiy Ketáb 1:9. ‡ **9:33** 9:33 Edá seng pa Issá Masihá esháraté. § **9:33** 9:33 Eshayá Nabiy Ketáb 8:14; 28:16. * **10:2** 10:2 Hodónák, bezán wáhagdar, armáni, lóthók, delmánag. † **10:5** 10:5 Láwián 18:5. ‡ **10:6** 10:6 Sharyatay Domi Rahband 30:12. § **10:7** 10:7 Sharyatay Domi Rahband 30:13. * **10:8** 10:8 Sharyatay Domi Rahband 30:14.

o é paymá rakkit. ¹¹ Chiá ke Pákén Ketába gwashit: *“Harkas áiy sará báwar bekant hechbar sharmendaga nabit.”*† ¹² É bárawá Yahudi o Yunániay nyámá park o pére nést. Chiá ke hamé yakkén Hodáwand, sajjahénáni Hodáwand ent o pa hamá drostigén mardomán békesás saki‡ o bakshók ent ke áiy tawára kanant. ¹³ Chiá ke *“harkas Hodáwanday námá tawár bekant, rakkit.”*§

¹⁴ Nun chón yakkéá tawár bekanant ke áiy sará báwaresh nakortag? O chón yakkéay sará báwar bekanant wahdé áiy bárawá chizzé naeshkotagesh? O chón beshkonant agan kasé áyáni kerrá é járá majant? ¹⁵ O chón jár bejanant agan rawán dayag nabutagant? Anchosh ke nebeshtah ent: *“Washkadam ant á mardom ke wasshén mestága kárant.”**

¹⁶ Bale bázénéá é wasshén mestág namannetag, chiá ke Eshayá nabia gwashit: *“Oo Hodáwand! May paygámay sará kayá báwar kort?”*† ¹⁷ Gorhá bezán ke báwar, cha paygámay gósh dáragá kayt o paygámay gósh dárag, cha Masihay mestágay jár janagá.

¹⁸ Bale nun josta kanán: *“Áyán naeshkotag?”* Allam eshкотagesh, parchá ke:

“Áyáni tawár sajjahén donyáyá shotag o áyáni habar jahánay goddhi marz o simsarán sar butagant.”‡

¹⁹ Padá josta kanán: *“Esráil sarpad nabutag?”* Awalá, Mussá cha Hodáay kawlá gwashit:

“Man shomárá hamá mardománi hasadiga kanán ke kawmé naant; shomárá gón násarpadén kawmé hezhmnáka kanán.”§

²⁰ Gorhá, Eshayá nabi pa deléri o tamardi cha Hodáay kawlá gwashit:

“Maná hamáyán dar gétk ke mani shóházá naatant,

man watá pa hamáyán paddar kort ke mani jost o porsá naatant.”*

²¹ Bale Esráilay bárawá gwashit: *“Sajjahén róchá man wati dast, dém pa náparmán o barhelápén kawméá dráj kortag.”*†

11

Hodáyá wati kawm yalah nakortag

¹ Nun josta kanán, Hodáyá wati kawm dawr dátag o yalah kortag? Hechbar! Chiá ke man wat ham Esráilié án, cha Ebráhémay nasl o padréchá án o Benyáminay kabilahá. ² Hodáyá wati kawm ke cha pésará zántag, dawr nadátag. Nazánét Pákén Ketáb Elyás nabia bárawá ché gwashit? Á, che paymá Esráilay helápá Hodáay kerrá dazbandia kant? ³ Gwashit: *“Oo Hodáwand! Eshán tai nabi koshtagant o tai korbánjáh wayrán kortagant. Pasht kaptagén tahná man án o nun mani kosha-gay randá ant.”** ⁴ Bale Hodáay passaw pa áiy ché at? *“Man pa wat hapt hazár mardom gishhéntag ke Baalay†démá kóndhán nakaptagant.”*‡ ⁵ Hamé paymá, maróchi ham lahtén choshén pasht kaptag ke cha rahmatay ráhá gechén kanag butagant. ⁶ Agan gechén cha rahmatay ráhá ent, gorhá cha ed o rand cha kár o kerdá naent, agan cha kár o kerdá butén, gorhá cha ed o rand rahmat, rahmat nabutagat.

⁷ Gorhá ché? Á chizz ke Esráil áiy shóházá at naraseti, gechén kortagénán raset bale á degaráni del seng but.

⁸ Anchosh ke nebeshtah ent: *“Hodáyá á káhel o sostén ruhé dátant, chammi dátant ke magendant o góshi dátant ke maeshkonant, tán maróchigén róchá.”* §

⁹ Dáudá ham gwashtag:

“Áyáni parzónag*pa áyán dám o talké bát,

† **10:11** 10:11 Eshayá Nabia Ketáb 28:16. ‡ **10:12** 10:12 Saki, bezán bakshendah, Ordu o Pársiá “sakhi”.

§ **10:13** 10:13 Yuil Nabia Ketáb 2:32. * **10:15** 10:15 Eshayá Nabia Ketáb 52:7. † **10:16** 10:16 Eshayá Nabia

Ketáb 53:1. ‡ **10:18** 10:18 Zabur 19:4. § **10:19** 10:19 Sharyatay Domi Rahband 32:21. * **10:20** 10:20 Eshayá

Nabia Ketáb 65:1. † **10:21** 10:21 Eshayá Nabia Ketáb 65:2. * **11:3** 11:3 Bádsháháni Awali Ketáb 19:10, 14.

† **11:4** 11:4 Baal, bezán darkawmáni yak boté. ‡ **11:4** 11:4 Bádsháháni Awali Ketáb 19:18. § **11:8** 11:8

Sharyatay Domi Rahband 29:4; Eshayá Nabia Ketáb 29:10. * **11:9** 11:9Parzónag, bezán soprah.

thagal dayókén seng o sezá o azábé bát,

¹⁰ *chammesh tahár bátant tán magendant o*

sréneshtán abad komp o chóth bát.”†

¹¹ Gorhá josta kanán, áyán anchosh thagal wártag ke bekapant o padá pád átk makanant? Hechbar! Áyáni thagal waragay sawabá rakkag pa darkawmán átkag tán Esráiliáni hasadd pád byayt.

¹² Agan áyáni thagal warag pa donyáyá barkat but o áyáni prósh o táwán pa darkawmán ganjé, gorhá áyáni sarjamén hór bayag chónén mazanén barkaté kárit.

¹³ Oo darkawmán! Annun gón shomá habara kanán. Nun ke mani kásedi gón darkawmán ent, wati hezmatá porarzesha zánán, ¹⁴ pa é ométá ke wati jenday mardomán hasaddig bekanán o é paymá cha áyán lahténá berakkénán. ¹⁵ Chiá ke, agan áyáni dawr dayag jahánay sohl o wassháni ent, gorhá áyáni zurag cha mordagán zendag bayagá abéd, ché buta kant? ¹⁶ Agan homiray hamá chánag pák bebit ke awali bar o samar ent, gorhá bezán tarunay sajjahén nagan ham pák ant, agan risshag pák bebit thál ham pák ant.

¹⁷ Agan drachkay lahtén thál próshag o sendag butag o taw ke jangali zaytunay thálé ay, á dega tháláni nyámá gón drachká paywand janag butagay o nun zaytunay risshagay porzórén shiragá sharikdár ay, ¹⁸ á tháláni poshtá pahr maband. Agan chosha kanay, mashamósh ke taw risshag nadáshtag, é risshag ent ke tará dáshtagi. ¹⁹ Nun balkén begwashay: “Á thál próshag o sendag butant tán man paywand janag bebán.” ²⁰ Rást ent. Á thál sendag butant ke nábáwar atant, bale taw cha báwará óshtatag o mohr ay. Gorunák mabay o pa tors zend begwázén. ²¹ Chiá ke agan Hodáyá drachkay asligén tháláni ópár nakort, tai ópará ham nakant. ²² Nun Hodáyá mehrabáni o trondiá bechár, trondi pa hamáyán ent ke kaptagant o mehrabáni pa taw ent, agan áiy mehrabániáni

sáhegá bemánay. Agan na, taw ham goddhaga bay. ²³ Á ham, agan wati bébáwariay sará mamánant, paywand janaga bant, chiá ke Hodáyá áyáni padá paywand janagay wák o twán hast. ²⁴ Taw cha hamá zaytunay drachká goddhag butagay ke wati zátá jangali ent o wati zátay helápá gón keshtagén zaytuná paywand janag butagay. Gorhá hamá ke é zaytunay asligén thál ant, che paymá pa arzáni gón wati jenday drachká padá paywand janag buta nakanant?

Esráilay rakkénag

²⁵ Oo brátán! Chó mabit watá cha wati kadd o kesásá master bezánét. Paméshká nalóthán cha é rázá násarpad bebét ke Esráilay yak bahréay sará sakdeli tán hamá wahdá átkag ke darkawm sarjamiá byáyant gón. ²⁶ É paymá, nun sajjahén Esráila rakkit, hamá dhawlá ke nebeshtah ent:

“Rakkénók cha Sahyuná kayt o

gomráhiá cha Ákubay padréchá dura kant.”

²⁷ *“Gón áyán mani ahd o paymán hamesha bit,*

wahdé áyáni gonáhán dura kanán.”‡

²⁸ Bani Esráili wasshén mestágay hesábá, pa shomaygi Hodáyay dozhmen ant bale gechénkáriay hesábá, á pa wati bonpirokáni háterá Hodáyay dóst ant.

²⁹ Chiá ke Hodá wati thékiá pacha nagipt o wati gwánká pera natarrénit. ³⁰ Hamá paymá ke yak wahdé shomá Hodáyay náparmán atét bale cha Esráiliáni náparmániá, Hodáyay mehr o rahmat shomará raset, ³¹ nun á náparmán butagant tánke cha hamá rahmatá ke shomará rasetag, áyán ham rahmat berasit. ³² Chiá ke Hodáyá sajjahén mardom náparmániay bandig kortagant tánke sajjahénáni sará rahm bekant.

Hodáyay hekmat

³³ Pokkó, Hodáyay ganj o hekmat o zántay johlánki chinchok báz ent!

Áiy shawr o saláh cha zánag o dar géjagá dur ant o ráhi cha shóházá dhann!

† **11:10** 11:10 Zabur 69:22-23. ‡ **11:27** 11:27 Eshayá Nabiay Ketáb 59:20-21; 27:9; Eremiá Nabiay Ketáb 31:33-34.

§ **11:34** 11:34 Eshayá Nabiay Ketáb 40:13.

34 “*Kayá Hodáwanday pegr zántag o kay áiy sar o sój dayók butag?*” §

35 “*Kayá áiyará chizzé dátag ke badalá chizzé begipt?*” *

36 Chiá ke har chizz cha hamáiy némagá ent o cha áiy sawabá o pa hamáiyá ent. Tán abad shán o shawkat hamáiyá sar bát. Anchosh bát. Amin.

12

Zendagén korbánig

1 Oo brátán! Mani dazbandi gón shomá esh ent ke gón Hodáay rahmatáni chárágá, wati jesm o jáná chó zendagén korbánigéá pésh bekanét ke pák o palgár ent o Hodáyá pasonda bit. É shomay ruhánién parastesh ent. 2 Gón é donyáyá hamrang o hamdróshom mabét, cha wati pegr o pahmay nók kanagay ráhá badal bebét, tán shomá bezánét o gisshént bekanét ke Hodáay wáhag chi ent, kojám chizz sharr, kámel o Hodáyá pasond ent.

3 Gón hamá rahmatá ke maná bakshag butag shomá sajjahénána gwashán, ham-inchok ke hastét watá borzter mazánét. Wati bárawá pa sharri o rásti shawr beborrét o watá barábar gón haminchok báwará kesás bekanét ke Hodáyá pa shomá gisshéntag. 4 Hamá dábá ke may yakkén jáná, bázén band o bóg hast o sajjahén band o bógáni kár yakké naent, 5 má ke báz én, Masihay arwáh o jabiná yakkén jesm o ján én o cha má har yakké, yakdomiay band o bóg ent. 6 Barábar gón é mehr o rahmatá ke márá dayag butag, tahr tahrén Hodái dádáni wáhond én. Agan kaséá paygambariay théki rasetag, áiyá barábar gón wati báwará kár bebandit, 7 agan hezmat kanag ent hezmat bekant, agan tálim dayag ent tálim bedant, 8 agan delbaddhi dayag ent delbaddhi bedant, agan degaráni zaluratáni purah kanag ent gón daspachi komak bekant, agan péshwái o saróki ent gón sharrén delgóshdári o johdéá saróki bekant, agan mehr o rahm ent gón wasshén delé mehr o rahm bekant.

* 11:35 11:35 Ayyubay Ketáb 41:11. * 12:9 12:9 Zagr, bezán háles. † 12:19 12:19 Sharyatay Domi Rahband 32:35. ‡ 12:20 12:20 Áiy sará rókén jal o eshkar moccha kanay, bezán áiyá pashal o sharmendaga kanay. § 12:20 12:20 Solaymánay Bataláni Ketáb 25:21-22.

Mehr

9 Shomay mehr báyard ent zagr* o pa del bebit, cha badiá naprat bekanét o gón sharri o nékiá belacchént.

10 Gón bráti mehré, yakdegará dóst bedárét, pa sharap o ezzat kanagá cha yakdomiá démáter bebét. 11 Hech káray tahá sosti makanét, wati ruhá porjósh bebét, Hodáwanday hezmatá bekanét. 12 Pa ométwári gal o shádehi bekanét, sakkiáni tahá sabr o ópár pésh bedárét o wati dwáyán mohr bóshtét.

13 Hodáay palgártagén mardománi hájatán purah kanagá sharikdár bebét o wati lógay darwázagá pa darámadáni mehmándáriá pach bekanét.

14 Agan kasé shomará ázár berasénit pa áiyá barkat belóthét, barkat belóthét o nálat makanét. 15 Agan kasé shádehia kant gón áiyá shádehi bekanét o agan kasé grét gón áiyá begréwét. 16 Gón yakdomiá pa hamdeli o hamsetki zend begwázénét. Pahr o shán makanét, gón kamterénán hamráh bebét o watá báz aglmand mazánét. 17 Gón kassá badiay badalá badi makanét. Gón hamá kárán delgósh bebét ke harkasay chammán sharr ant.

18 Tán hamá haddá ke shomay dastá bit, gón harkasá pa sohl o árámí zend begwázénét. 19 Oo dordánagán! Hechbar bérgiri makanét, kahrá pa Hodáyá bellét. Chiá ke nebeshtah ent: “*Hodáwanda gwashit: ‘Béray gerag mani kár ent, sezá dayók man án’.*” † 20 Eshiyá badalá:

“*Agan tai dozhmen shodig ent, waráki beday,*

agan tonnig ent, ápi beday,
ke gón wati é kárá, áiy sará rókén jal o eshkar moccha kanay.‡” §

21 Mayl badi tai sará sardast bebit, gón nékiá badiay sará sardast bebay.

13

Hokumatay parmánbardári

1 Harkas watá hokumatay chérdast bemannit, parchá ke cha Hodáay nádéntagéná abéd, hech wák o ehtiáré

nést o har wák o kodraté ke hast, Hodáyá nádéntag. ² Paméshká, harkas ke cha hokumatá sarkashia kant, Hodáay nádéntagénay helápá pád átkag o harkas ke sarkashi bekant, wati sará mayárbária kárit. ³ Á ke sharrén kára kanant, áyán cha hokumatá torsé nést, bale selkár cha áiá torsant. Agan lóthay cha hokumatay torsá ázát bebay, gorhá sharrén kár bekan o á tará mannit o satá kant. ⁴ Pa tai sharriá, hokumat Hodáay hezmatkár ent, bale agan badkária kanay, cha áiá betors chiá ke zahm mopt o bé sawab áiay dastá naent. Á Hodáay hezmatkár ent, sezá dayóké ke pa badkárán kahra kárit. ⁵ Gorhá, báyard ent hokumatay chérdast bebay, tahná cha kahray torsá na, cha wati jabin o wejdáná ham. ⁶ Pa hamé sawabá song o máliát ham dayét, parchá ke hákem Hodáay hezmatkár ant o wati wahdá pa hamé kára dayant. ⁷ Harkasay hakká báyard ent bedayét. Agan song o máliátó per ent, báyard ent bedayét, agan rasad* per ent, gorhá rasadá bedayét. Agan ezzat ent, ezzat bekanét o agan sharap ent, sharap.

Pa yakdomiá mehr

⁸ Hechkasay dayn shomará per mabit. Shomay daynkári tahná gón yakdegará mehr kanag ent; chiá ke harkas gón domigá mehra kant, áiá Sharyat barjáh dáshtag. ⁹ Parchá ke “zená makan”, “hón makan”, “dozzi makan”, “tamah makan”† o á dega hokm gón hamé habará gwandh geraga bant: “Gón wati hamsáhegá wati jenday paymá mehr bekan.”‡ ¹⁰ Mehr gón hamsáhegá badia nakant. Paméshká mehr kanag, Sharyatay sarjami ent.

¹¹ Anchosh ham, shomá annugén wahdá zánét ke nun á sáhat átkag ke cha wábá pád byáét o hozzhár bebét. Chiá ke nun may rakkag cha á wahday hesábá nazzikter ent ke má awalá báwarmand butagatén. ¹² Shap, dém pa halásiá ent o róch nazzik. Nun byáét tahárokiay kár o kerdán yalah kanén o rozhnáiy zerahá§ bepóshén. ¹³ Byáét

sharapdarén zendé begwázénén, hamá zend ke róchay rozhnáiy gwázénaga bit, choshén zendé magwázénén ke pa ayyáshi, hanósh o malár, waylánki, landhari, pasát o hasadd bebit. ¹⁴ Esháni badalá, Hodáwand Issá Masihá wati póshák bekanét o wati gonahkárén sareshday wáhagáni sarjam kanagay pad o randá mabét.

14

Nezórén báwarmand

¹ Nezórén báwarmandá wasshátk kanét o bezurét o nagisshetagen habaráni sará gón áiá jérhah makanét. ² Yakkéay báwar áiá har chizzay waragá kellit, bale domi ke báwari nezór ent tahná sabzia wárt. ³ Á ke har chizza wárt, domiá pa áiay pahréz kanagá kamarzesh mazánt o á ke pahréza kant, á degaray sará ke har waráka wárt hokm maborrit, chiá ke Hodáyá, á wasshátk kortag o zortag. ⁴ Taw kay ay ke degaréay hezmatkáray sará hokm beborryay? Á wati jenday hodábonday péshgáhá óshtit yá kapit. Bale bezán ke óshtit, chiá ke Hodáwandá é wák hast ke áiá bedárit.

⁵ Kasé yak róchéa cha dega róchéa shartera zánt o degaréay delá sajjahén róch yakk ant. Harkas wati delay hayáláni sará saddak bebit. ⁶ Á kas ke yak róchéa hásén róché zánt, pa Hodáwandaygi chosha kant. Á kas ke wárt ham pa Hodáwandaygia wárt, parchá ke Hodáay shográ gipt o á kas ke cha waragá pahréza kant, pa Hodáwandaygi chosha kant o Hodáay shográ gipt. ⁷ Cha má hechkas pa watigi zendag naent o kass pa watigia namerit. ⁸ Agan zendag én pa Hodáwandá zendag én o agan bimerén pa Hodáwandá merén. Gorhá zendag bebén yá bimerén, Hodáwandayg én. ⁹ Masih paméshká mort o padá zendag but ke mordagáni ham Hodáwand bebit o zendagénáni ham.

¹⁰ Nun taw chiá wati brátá éra janay? Pa ché áiá kamarzeshá zánay? Chiá

* **13:7** 13:7 Rasad, bezán cha dhagaráni bar o samarán yak bahré. † **13:9** 13:9 Dargwaz 20:13-15, 17; Sharyatay Domi Rahband 5:17-19, 21. ‡ **13:9** 13:9 Sharyatay Domi Rahband 19:18. § **13:12** 13:12 Zerah, bezán zahmjanáni ásenén póshák.

ke hesábay róchá má sajjahén Hodáay bárgáhá óshtén. ¹¹ Parchá ke nebisag butag:

“Hodáwanda gwashit: ‘Anchosh ke man zendag án, é habar ham rást ent, hamok mardom mani démá kón dhána kapit o har zobán Hodáyá satá kant o sárháiit’.”*

¹² Gorchá cha má har yakkéá Hodáay démá wati hesáb dayagi ent.

¹³ Byáét cha ed o rand yakdomiay hokmá maborrén. Eshiy badalá, wati delá shawr bekanét ke á dega brátáni pádráhá lakoshánkén dhók ér makanét o band mabandét. ¹⁴ Man, cha Hodáwandén Issáay némagá saddak án ke hech waráké watáwat palit naent, bale agan kasé chizzéá pa wat palit bezánt pa áia palit ent. ¹⁵ Agan gón tai warákéay waragá tai brát delranja bit, gorchá cha ed o rand mehray tahá gám najanagá ay. Pa wati waráká áia tabáh makan ke Masih pa hamáia mort. ¹⁶ Maylét mardom á chizzáni bárawá badén habar bekanant ke shomá áyan néka zánét. ¹⁷ Chiá ke Hodáay bádsháhi pa warag o nóshag naent, áia bádsháhi, palgári o sohl o shádehi ent ke cha Pákén Ruhá rasit. ¹⁸ Harkas hamé paymá Masihay hezmatá bekant, Hodáyá washnóda kant o mardom ham áia mannant.

¹⁹ Gorchá byáét modám hamá káráni pad o randá bebén ke dém pa sohl o árami o yakdomiay rost o rodómá barant. ²⁰ Hodáay kára pa waráká zawál makan. Pa rásti sajjahén warák pák ant, bale tai har hamá waráké pa taw bad ent ke degaréay thagal waragay sawabsáza bit. ²¹ Sharter ent ke cha gósht, sharáb yá dega har chizzá pahréz bekanay ke tai brátay thagal waragay sawabsáza bit. ²² É chizzáni sará wati mohrén báwará watig o Hodáay nyámá bedár, taw bezánay o Hodá. Gal pa hamáia ke wati mannetagén chizzáni sará watá mayáriga nakant. ²³ Bale á ke warákéay sará shakk ent,

agan áia bwárt mayárig ent, chiá ke gón báwar o imáná nawártagi. Harché ke cha báwar o imáná mabit, gonáh ent.

15

Degaráni hayálá bebén

¹ Má ke zórmand én, báyard ent nezóren báwarmandáni kamzórián wati baddhá bezuren o bass wati jenday wasshiáni randá mabén. ² Cha má har yakké wati hamsáhegá pa áia rost o rodómay sharrén maksadá washnód bekant. ³ Chiá ke Masih ham wati washnódiay padá naat, anchosh ke nebeshtah ent: *“Tai rad o bad kanókáni rad o bad, mani sará kap-tagant.”** ⁴ Har chizzé ke pésará nebisag butag, pa may tálimá butag, tán gón Pákén Ketábay bakshetagen sabr o delbaddhiá mára omét berasit. ⁵ Nun sabr o delbaddhiay Hodá shomára anchén zendé bebakshát ke Issá Masihay paymá gón yakdomiá hamdel o hamsetk bebét, ⁶ tán shomá pa hamdeli o hamtawári Hodá, bezán may Hodáwandén Issá Masihay Petá, satá o saná bekanét. ⁷ Nun pa Hodáay shán o shawkatá, shomá yakdomiá hamá paymá wasshátk bekanét o bezurét ke Masihá shomára zortag.

Yahudi o darkawmáni omét

⁸ Shomára gwashán ke pa Hodáay rástiy pajjára, Masih Yahudiáni† hezmatkéré butag tánke hamá kawl o wádahán pakká bekant ke bonpirokán dayag butagatant o ⁹ tánke darkawm, Hodáyá pa áia rahmatán satá o saná bekanant. Anchosh ke nebisag butag:

“Paméshká tará kawmáni nyámá satá kanán o tai námá názénán.”‡

¹⁰ Padá gwashag butag: *“Oo darkawmán! Gón áia kawmá shádehi kanét.” §*

¹¹ Démterá: *“Oo sajjahén kawmán! Hodáwandá benázénét. Jahánay sajjahén ráj áia satá o saná bekanant.” **

* **14:11** 14:11 Eshayá Nabiay Ketáb 45:23. * **15:3** 15:3 Zabur 69:9. † **15:8** 15:8 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sonnat kortagenáni”. ‡ **15:9** 15:9 Samuil Dádgaray Domi Ketáb 22:50; Zabur 18:49. § **15:10** 15:10 Sharyatay Domi Rahband 32:43. * **15:11** 15:11 Zabur 117:1.

12 Eshayá nabi ham gwashit:
*“Yassiy risshaga rodit,
 hamá ke páda kayt tán darkawmáni
 sará bádsháhi bekant,
 áiy sará darkawm ométa bandant.”*
 †

13 Ométay Hodá ke shomá áiy sará báwar kortag, shomay delá cha shádehi o sohl o áramiá porr kanát, tán gón Pákén Ruhay wák o zóra cha ométá sarréch bebét.

Pulos, pa darkawmán kásedé

14 Oo brátán! Man deljam án ke shomá wat cha sharri o nékiá porr ét, har paymén zántá tamán ét o pa yakdomiy pant o tálimá twáná ét. 15 Bale man shomay sará lahtén chizzáni bárawá pa deléri nebeshtag tán padá á chizzán shomay yátá byarán. É cha hamá rahmatá ent ke Hodáyá maná bakshetag, 16 ke man pa darkawmán Issá Masihay hezmatkár bebán o pa Hodáyay wasshén mestágay rasénagá hezmat o péshwái bekanán, tánke darkawm Hodáyay dargáhá zortagén hayráté bebant ke cha Pákén Ruhá palgárag butag. 17 Gorhá, pa Issá Masihaygi, pa Hodáyá wati kortagén hezmatáni sará pahra kanán. 18 Maná bass hamá káráni bárawá habar kanagay tahm o joriat hastent ke Masihá cha mani dastá, bezán cha mani habar o kárán, kortagant tán darkawm parmánbardár bebant. 19 Áiá é kár, cha nesháni o mójezaháni wák o kodratá, gón Hodáyay Ruhay zóra kortagant. Gorhá cha Urshalimá beger tán Ilirikumay damagá,‡ man sajjahén ráhá tarr o gard kortag o Masihay wasshén mestág pa sarjami jár jatag. 20 Mani armán hamé butag ke mestágá á jágahán jár bejanán ke Masih ódá pajjárag nabutag o degaráni ér kortagén bonheshtáni sará chizzé addh makanán. 21 Bale hamá dábá ke nebeshtah ent:

*“Hamá ke áiy bárawá hechbar hál dayag
 nabutagant, gendant o
 hamá ke hechbar áiy bárawá
 naeshkotagesh, sarpada bant.”* §

22 Paméshká báz randá mani dém dárag butag ke shomay kerrá átk makanán.

Pulos dém pa Rumá

23 Bale nun pa man, é hand o damagán kár kanagá jáhé pasht nakaptag o bázén sáléá mani armán ham butag ke shomay kerrá byáyán. 24 Paméshká mani delá ent ke dém pa Espániáyá wati sát o saparay ráhá, gón shomá gend o nend bekanán tán shomay gendokay wasshián o rand, shomá maná pa óday separá madat bekanét.

25 Bale nun Urshalimá, palgártagénáni hezmat kanagá rawagá án. 26 Chiá ke Makduniah o Akáyahay kelisáyán shawr kort ke pa Urshalimay nézgarén palgártagénán máli komaké ráh beadayant. 27 É áyáni wati jenday shawr at. Á pa rásti Yahudiáni wámdár ant, chiá ke wahdé darkawm gón Yahudiáni ruhi barkatán sharikdár butagant, á ham wámdár ant ke gón wati máli hastiá, Yahudiáni hezmatá bekanant. 28 Wahdé é káron sarjam kort o deljam bután ke é théki pa áyán sar butag, dém pa Espániáyá sara gerán o hamé saparay ráhá shomará gendán. 29 Mana zánán ke wahdé shomay kerrá byáyán, gón Masihay sarjamén barkatána káyán.

30 Oo brátán! Pa may Hodáwand Issá Masihá o pa Pákén Ruhay mehrá cha shomá dazbandia kanán ke Hodáyay dargáhá pa man dwá bekanét o gón wati dwáyán mani johdán hamráh bebét. 31 Dwá kanét ke cha Yahudiahay nábáwaráni dastá berakkán o Urshalimay shahrá, palgártagén mardom mani hezmatá bemannant, 32 tán gón Hodáyay wáhag o razáyá pa shádehi shomay kerrá byáyán o gón shomay gend o nendá nókén wák o twáné begerán. 33 Sohl o émeniy Hodá shomá sajjahénáni hamráh bát. Anchosh bát. Ámin.

16

Pulosay drud o drahbát

† 15:12 15:12 Eshayá Nabiay Ketáb 11:1. ‡ 15:19 15:19 Ilirikum maróchigén rónendi Bálkánay damagé butag. § 15:21 15:21 Eshayá Nabiay Ketáb 52:15.

¹ Shomay kerrá mayshomay gohár Pib-
iay sepáreshá kanán, ke Kenkriahay
shahray kelisáay hezmatkáré, ² tánke
pa Hodáwandaygi, hamá paymá ke
palgártagénáni arzesh ent, áia gón wat
bezurét o wasshátk bekanét o har ko-
maké ke cha shomá lóthit, bekanét, chiá
ke á, bázén mardoméay madatkár butag
o mani jenday ham.

³ Mani salámán pa hamkárén Priskilá*
o Akwiláyá sar kanét, ke mani hamráhiá
Issá Masihay hezmatesh kortag. ⁴ Á
pa manigi, cha wati zendá sar gwasta-
gant. Tahná man na, darkawmáni
sajjahén kelisá ham áyáni shográ ger-
ant. ⁵ Anchosh ham hamá kelisáyá
mani salámán berasénét ke áyáni lógá
barjáh dáraga bit. Mani dordánagén
dóst Epaynéusá ke pa Masihá Ásiáay†
damagay awali bar o samar at, drud
sar kanét. ⁶ Maryamá ke pa shomaygi
bázén zahmaté kasshetagi salám sar
kanét. ⁷ Mani syád‡ Andrunikás o Yu-
niásá ke mani hamráhiá bandig atant
drud sar kanét. Kásedáni nyámá á,
arzeshmand o námdárén chehrag ant o
cha man o pésar, Masihay báwarmand
butagant. ⁸ Ampliátusá drud sar kanét.
Á, pa Hodáwandaygi maná báz dóst ent.
⁹ Masihay hezmatá may hamkár Urbánus
o mani dóstén sangat Estákisá drud sar
kanét. ¹⁰ Apelisá ke Issá Masihay kár
o hezmatá páydár ent o anchosh ham
Aristubulosay lógay mardomán salám sar
kanét. ¹¹ Mani syád§ Hirudiuná drud
sar kanét, Nárkisusay lógay hamá mar-
domán ke Hodáwanday sará báwarmand
ant salám berasénét. ¹² Bánokén Tripiná
o Tripusáyá ke pa Hodáwandá bázén
káré kortagesh o anchosh dordánagén
Persisá ke Hodáwanday ráhá mazanén
hezmati kortag drud sar kanét. ¹³ Pa Ru-
posá ke cha Hodáwanday némagá gechén
kanag butag o áia y mátá ke pa man
ham mátay paymá ent drud sar kanét.
¹⁴ Asinkritus, Pligun, Hermes, Pátrubás,

Hermás o á dega brátán ke gón áyán ant
salám berasénét. ¹⁵ Anchosh Pilulugos,
Yuliá, Nirias o áia y gohár Ulimpás o
sajjahén palgártagénán ke gón áyán ant
drud sar kanét. ¹⁶ Gón pákén chokkagán,
yakdomiá drud o drahbát begwashét.
Masihay sajjahén kelisá pa shomá salám
déma dayant.

¹⁷ Oo brátán! Cha shomá dazbandia
kanán, á mardomán sharr bechárét
o watá cha áyán dur bedárét ke
mardománi nyámá pléndhia kanant
o shomay geptagén tálimáni helápá
gonáhay sawabsáza bant. ¹⁸ Chiá
ke choshén mardom may Hodáwand
Masihay hezmatá nakanant, á wati lápay
golám ant o gón wati narm o charpén
zobáná sádahén mardomán rada dayant.
¹⁹ Shomay parmánbardáriay tawár o
áwáz sajjahénáni nyámá proshtag o
man cha shomá shádmán án, bale cha
shomá lóthán ke pa nékén kárán dáná o
hóshmand bebét o cha sellén kárán pák
o sáp bemánét. ²⁰ Sohl o émeniyay Hodá,
hamé zuttán Shaytáná shomay pádáni
chérá hurta kant. May Hodáwand Issá
Masihay rahmat shomay hamráh bát.

²¹ Mani hamkár Timutáwus shomará
drud o drahbáta gwashit, anchosh mani
syád* Lukius, Yásun o Susipáterus pa
shomá salám déma dayant.

²² Man Tertius, é kágaday washnebis,†
cha Hodáwanday némagá shomará
druda gwashán.

²³ Gáyus ke maná o kelisáay sajjahén
mardomi wati mehmándáriay sáhegá
dáshtagant shomará druda gwashit.
É shahray hazánagay kelitdár Erástus
o may brát Kwártus shomará druda
gwashant. ²⁴ May Hodáwandén Issá
Masihay rahmat shomá sajjahénáni
hamráh bát. Anchosh bát. Ámin.‡

Satá o saná

²⁵ Nun Hodáyá satá o saná bát, ke
cha mani é wasshén mestág o Issá
Masihay kolaway jár janagay barkatá,

* **16:3** 16:3 Asligén Yunáni nebeshtánká “Priská” átkag, ke Priskiláay gwandh geptagén nám ent. † **16:5** 16:5
Á wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at. ‡ **16:7** 16:7 Yá: hammolki. § **16:11** 16:11 Yá:
hammolki. * **16:21** 16:21 Yá: hammolki. † **16:22** 16:22 Washnebis, bezán káteb. ‡ **16:24** 16:24 Lahtén
kwahnén syáhagá, band 24 nést.

shomará barjáh dáshta kant. É mestágay
ráz, karnáni karn chér o bétawár at,
²⁶ bale nun páshk o paddar butag o gón
abadmánén Hodáay hokm o parmáná
cha nabiáni nebeshtánkán darkawmáni
nyámá pajjárénag butag, tán sajjahén
kawm báwar bekanant o bemannant.
²⁷ Cha Issá Mashiay ráhá yakkén dánáén
Hodáyá tán abad shán o shawkat berasát.
Anchosh bát. Ámin.

Ákubay kágad

Drud

¹ Cha Hodá o Hodáwandén Issá Masihay hezmatkár,* Ákubay némagá pa dwázdahén kabilahán ke donyáyá sheng o sháng ant.

Shomará drud sar bát.

Báwar o hekmat

² Oo brátán!† Wahdé warh warhén chakkás o ázmáeshána kapét, é chizzá sarréché shádehié bezánét. ³ Chiá ke zánét shomay imánay chakkás sabr o ópára kárit, ⁴ bale bellét ke é sabr o ópár sarjam bebit tán shomá rost o rodóm bekanét o tamán o kámel bebét o shomará hech kammié mabit.

⁵ Agan cha shomá yakkéay zánt o hekmat kamm bebit, cha Hodáyá belóthit o Hodá, ke cha wati bakshendagiá harkasá bé mennat o shegána dant, áiá zánt o hekmat bakshit. ⁶ Bale gón báwarmandiá belóthit o hech shakké delá mayárit, chiá ke dodelén mardom zeray chawl o mawjáni dhawlá ent ke gón gwátá har némagá létha wárt. ⁷ É warhén mardomé, chosh hayál makant ke áiá cha Hodáwandá chizzé rasit. ⁸ Parchá ke á dodel ent o wati hech kár o hech kerdáray sará mohr naóshtátá.

Hastómand o nézgár

⁹ Nézgáren brát, wati marháh o ezzatmandiay sará pahr bekant o ¹⁰ hastómand, wati darbéshi o nézgáriay sará, chiá ke hastómand dashtay golay paymá hoshka tarrit o zawála bit. ¹¹ Róch gón wati sóchókén bránzá sara kasshit o káhán hoshka kant, áyáni polla rechant o zébaíesh gára bit. Hastómand hamé paymá ent, wati kasb o káráni chen o lánchá gimmorit o bégwáha bit.

Chakkásay samar

¹² Bahtáwar hamá ent ke wati ázmáesh o chakkásán mohra óshtit. Parchá

ke wahdé á cha chakkásán sarbolanda bit, zendmánay hamá táj áiá rasit ke Hodáyá pa wati dóst dárókán wádah kortag. ¹³ Á ke chakkásá kapit, magwashit: “É Hodá ent ke maná ázmáesha kant.” Chiá ke Hodá gón hech badié chakkásaga nabit o hechkasá chakkás o waswasahá dawra nadant. ¹⁴ Harkas ke waswasaha bit, é áiay jenday sellén wáhag ant ke galáénant o dámá dawria dayant. ¹⁵ Sellén wáhag ke lápporra bant, gorhá gonáh pédá bit, gonáh ke rodit o mazana bit, marka kárit. ¹⁶ Oo mani dordánagán!‡ Rad mawarét.

¹⁷ Har nékén dád o har tamánén tohpah o théki cha borzáda kayt, cha nur o rozhnay Petay némagá ke hechbar badala nabit o hech tahári o sáhegeá áiay arwáh o jabiná ráh nést. ¹⁸ Áiay wáhag hamé butag ke mára cha rástiyay habaray wasilahá pédá bekant, tánke áiay jórh kortagénáni awali bar o samar bebén.

Eshkonag o kanag

¹⁹ Oo mani dordánagán! Sharr delgósh bekanét. Harkas báyard ent eshkonagá tayár bebit, bale habará eshtáp makant o zutt zahr magipt. ²⁰ Chiá ke ensánay zahr o hezhm, á pahrézkáriá pa bar o samara naylit ke Hodá lóthit. ²¹ Paméshká har warhén paliti o sajjahén badián cha watá dur kanét o pa békebri o narmdeli, hamá gál o habarán delá bedarét ke shomay del o jáná nádénag butag o shomay rakkénagay wák o twáni hast.

²² Hodáay habará, anchosh sahl o hoshká gósh madarét o watá rad madayét, áiay sará kár bekanét. ²³ Chiá ke harkas é habará eshkont o áiay sará kára nakant, hamá mardomay dhawlá ent ke wati chehragá ádénká chárit, ²⁴ watá gendit, bale anchosh ke cha ádénkay démá dura bit, hamá damáná wati rang o dróshomá shamóshit. ²⁵ Bale á ke wati chammán dém pa tamán o kámelén Sharyat, bezán “ázátiay Sharyatá”§ tarrénit o áiay sará mohra óshtit, shamóshkárén eshkonóké naent,

* **1:1** 1:1 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “golám”. † **1:2** 1:2 “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ **1:16** 1:16 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Oo mani dordánagén brátán!” § **1:25** 1:25 Ázátay Sharyat, bezán hamá “Sharyat” ke mára cha gonáhán ázáta kant.

mannókén kár kanóké. Á wati kár o kerdá bahtáwara bit.

²⁶ Á kas ke watá Hodádósté zánt bale wati zobánay mahará dáshta nakant, watá rada dant o galáénit o áiy “Hodádóstiá” páedagé nést. ²⁷ Hamá Hodádósti ke may Hodáén Pet, pák o béaybia zánt: “Sakkiáni wahdá janózám o chórawáni dastá gerag” o “Watá cha é donyáay gandagián pák dárag” ent.

2

Cha park o pérá pahréz

¹ Oo mani brátán! Shomá ke may mazanshánén Hodáwand Issá Masihay báwarmand ét, mardománi nyámá park o pér korta nakanét. ² Pa mesalé, agan yakké gón teláhén challah o mondrik o wasshén póshákán shomay diwáná byayt o dega dertagpochhén bazzagé ham bepoterit o ³ shomá atlaspóshá gón sharrén chammé bechárét o begwashét: “Byá, byá borzá benend”, bale gón á bazzagé begwashét: “Ódá bósht”, yá: “Mani pádáni démá benend”, ⁴ gorhá shomá wati nyámá park o péré naesht o gón wati sellén hayálán ér janagi karé nakort? ⁵ Oo dordánagán! Gósh dárét. Hodáyá é donyáay nézgáren mardom gechén nakortagant ke báwará hastómand bebant o hamá bádsháhiá mirás bebarant ke Hodáyá pa wati dóst dárókán labz o kawl kortag? ⁶ Bale shomá nézgáráni béezzati kortag. É hastómand naant ke shomay sará setama kanant o shomará gerrénant o hakdiwánána barant? ⁷ Hamé naant ke hamá sharapdárén námay* sará kopr kanant ke Hodáyá shomará bakshetag?

⁸ Agan sháhánagén Sharyatá, hamá dábá barjáh bedárét ke Pákén Ketáb hokma kant: “Gón wati hamsáhegá wati jenday dhawlá mehr bekan”gorhá shomá sharr kortag. ⁹ Bale agan park o péré bellét, gonáha kanét o Sharyat ham shomará hamá dhawlá mayáriga kant ke gonahkárána kant. ¹⁰ Parchá

ke agan kasé Sharyatay sajjahén rahbandáni sará kár bekant bale yak rahbandé ham bepróshit, bezán sajjahén Sharyati próshtag. ¹¹ Áiá ke gwashtag: “Zená makan,” anchosh ham gwashtagi: “Hón makan.” Nun agan zená makanay bale hón bekanay, taw Sharyat próshtag. ¹² Gorhá hamáyáni dábá kár o habar bekanét ke ázátiay Sharyatay sará dádrasi† kanaga bant. ¹³ Chiá ke á mardom ke mehr o rahma nakanant, áyáni dádrasi pa bérahmia bit. Bale mehr o rahm, dádrasiay sará báládast o sóbena‡ bit.

Báwarmandi o kár o kerd

¹⁴ Oo brátán! Bé kár o kerdá, tahná gón báwarmandiay gapp o habará, kaséa ché sutt o páedagé rasit? É paymén báwarmandi chón áiá rakkénta kant? ¹⁵ Agan brát yá goharé rózig o pósháká mohtáj bebit o ¹⁶ cha shomá yakké gón áiá begwashit: “Pa salámati beraw, sharrén póshák bepósh o lápay sérá bwar,” bale pa áiy jesmi zaluratáni purah kanagá hech makant, áiy karé sharra bit? ¹⁷ Acha, bé kár o kerdá, báwarmandi mortag.

¹⁸ Nun buta kant kasé begwashit: “Tai kerrá báwar hast o mani kerrá kár o kerd. Taw wati báwará bé kár o kerdá maná pésh bedár o man cha wati kár o kerdá, tará wati báwará pésha dárán.” ¹⁹ Tará báwar ent ke Hodá yakké. Sharr ent. Déh o jennáni báwar ham hamesh ent o cha torsá larzant.

²⁰ Oo nádán! Pa békerdén báwarmandiay bébar o bésamariá dalil o neshánia lóthay? ²¹ May bonpirok Ebráhém, cha wati kár o kerdá pák o pahrézkár hesáb árag nabut hamá wahdá ke wati chokk, Esháki korbánjáhá bort? ²² Genday ke áiy báwarmandi o kárkerd, horigá démá shotant o báwarmandi gón kárkerdá sarjam but. ²³ É dhawlá, hamá nebeshtah pa sar raset o sarjam but ke gwashit: *Ebráhémá Hodáyay sará báwar kort o hamé báwar, pa áiá páki o pahrézkári hesáb árag but*

* **2:7** 2:7 Hamá sharapdárén nám, bezán Issá Masihay nám. † **2:12** 2:12 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. ‡ **2:13** 2:13 Sóbén, bezán péróz, kámyáb.

o á Hodáay dóst zánag but. ²⁴ Gorhá gendét ke harkas cha wati kárkerdá pák o pahrézkár zánaga bit, tahná cha báwar o imáná na.

²⁵ Anchosh ham, bannámén janén Raháb cha wati kár o kerdá pák o pahrézkár hesáb árag nabut, hamá wahdá ke chárigiš jáh o panáh dátant o cha dega ráhéá táchéntant? ²⁶ Haw! Bezán, hamá dábá ke bé ruhá, jesm o ján mortag, bé kár o kerdá báwar ham mortag.

3

Zobánay gandagi

¹ Oo mani brátán! Chosh mabit, cha shomá bázéné ostád bebit. Chiá ke zánét, má ostádáni sará gránterén dádrasia kapit o ² má sajjahén báz rada janén o thagal warén. Agan kasé cha wati habarán thagal mawárt, tamán o kámelén ensané o wati sarjamén jesm o jánay mahará dáshta kant. ³ Agan má aspáni dapá lagám bekanén tán áyán wati parmáná byáren, gorhá áyáni sajjahén jesm o jáná har némagé ke belóthén táb dáta kanén. ⁴ Thuhén bójigán* bechárét. Harchont ke báz mazan ant o pa áyáni démá baragá trondén gwát pakár ent, bale náhodá bójigá gón hordén sokkáné har jáh ke belóthit bárt. ⁵ Hamé dhawlá, zobán o lellek ham ensánay jesmay yak hordokén bahré bale mazanén gorrage jant. Anchosh ke ásay hordokén trishkoké, mazanén jangalé sóchit, ⁶ zobán ham yak anchén áse ke may jesm o jánay rag o bandáni tahá selliáni donyáé. Mardomá pahk sell o áludaga kant o áiy drostigén zendá ása jant. Zobán wat áse ke cha tahtarunay† ásá rók butag.

⁷ Har dhawlén jánwar, báli morg, már o gój o daryái sahdár rámag kanaga bant o ensáná é kár kortag, ⁸ bale hechkas zobán o lelleká lagám korta nakant. Zobán sarkasshén sherré ke cha koshókén zahrá porr ent. ⁹ Gón hamé zobáná wati Hodáwandén Petá satá kanén o gón hamé zobáná hamá mardomán nálata kanén

ke Hodáyá wati shekl o dróshomá addh kortagant. ¹⁰ Cha yakkén dapá satá o saná ham dara kayt o baddwái o nálat ham. Oo brátán! Nabáyad ent chosh bebit. ¹¹ Buta kant cha yakkén chammagá sóren o wasshén áp berombit? ¹² Oo mani brátán! Enjiray drachké zaytunay bar dáta kant? Yá ke anguray drachké enjira dant? Hamé dhawlá, sóren chammagé wasshén áp rombénta nakant.

Do paymén hekmat

¹³ Shomay nyámá dáná o aglmand kay ent? Bellét eshiá cha wati shark-erdiá pesh bedárit, gón hamá békebri o mehrabániá ke cha hekmatá kayt. ¹⁴ Bale agan shomay delá tahlén hasadd o watgarazi‡ mán ent, gorhá pahr makanét, dróg mabandét o é rástiá bemannét. ¹⁵ É dhawlén “hekmat” cha borzád éra nayayt, zemini, napsáni o shaytáni ent. ¹⁶ Chiá ke har jáh hasadd o watgarazi bebit, ódá petnah o áshóp o dega har dhawlén gandagia bit. ¹⁷ Bale á hekmat ke cha borzáda kayt, awalá ke pák o palgár ent, randá sohl árók o narm, mannók o cha néki o rahmatay bar o samará porr ent, cha park o pér o dorui o dopóstiá ham dur ent. ¹⁸ Á ke sohl o saláhay tohmá keshant, pahrézkária ronant.

4

Watá Hodáay dastá bedayét

¹ Shomay nyámá, jang o dapják, cha kojá wadia bant? Cha shomay jenday hamá tamah o wáhagán naant ke shomay rag o bandáni tahá jangá ant? ² Chizzé lóthét o shomará narasit. Cha hamáiy tamahá, hón o kóshá kapét, bale angat shomará narasit. Nun jang o jadála jórhenét, padá ham shomará narasit chiá ke cha Hodáyá nalóthetagó. ³ Wahdé lóthét o narasit, pa é sawabá ent ke shomá gón badén morád o wáhagé lóthetag tán á chizzán pa wati aysh o nóshán kár bebandét. ⁴ Oo zenahkárán! Nazánét ke donyáay dósti, Hodáay dozhmeni ent? Harkas ke

§ 2:25 2:25 Chárig, bezán jásus, mokhber. * 3:4 3:4 Bójig, bezán lánch, yakdár, kashti. † 3:6 3:6 Tahtarun, bezán jahannam, dózah. ‡ 3:14 3:14 Watgarazi, bezán har chizzá pa wat lóthag, har kará pa wati jenday nap o suttá kanag.

donyáay dóstiay randá ent, watá Hodáay dozhmena jórhénit. ⁵ Hayála kanét ke Pákén Ketábá mopt o náhudag gwashtag: “Ruhé ke Hodáyá mayshomay jesm o jáná dametag, tán hasadday kesásá pa má hodónák* ent”? ⁶ Bale rahmaté ke á márá bakshit, bé hesáb géshter ent. Paméshká Pákén ketába gwashit:

Hodá porkebr o gorunákén† mardománi démá mohra óshtit,
bale békebr o darbéshén mardománi sará wati rahmatána gwárénit.

⁷ Gorhá, watá Hodáay dastá bedayét. Shaytánay démá mohr bóshtét o á cha shomay démá tachit. ⁸ Gón Hodáyá nazzik bebét, Hodá ham gón shomá nazzika bit. Oo gonahkárán! Wati dastán pák kanét. Oo dodelán! Wati delá sáp kanét, ⁹ zári bekanét, mótk byárét o begréwét. Wati kandagán mótkay tahá badal kanét o shádehián andóháni tahá. ¹⁰ Hodáwanday bárgáhá, békebr o darbésh bebét o Hodáwand shomará borz o sarperáza kant.

Ér majanét

¹¹ Oo brátán! Yakdomiá ér majanét o badgói makanét. Harkas ke wati brátá bad begwashit o áiá mayárbár bekant, rást esh ent ke áiá Sharyat bad gwashtag o mayárig kortag. Agan taw Sharyatay dadrasiá kanay, gorhá Sharyatay sará kár kanagá naay, Sharyatay helápá shawr borragá ay. ¹² Bale dádras o Sharyatay jórhénók yakké. Á hamá ent ke rakkénag o tabáh kanagay wák o twáni hast. Gorhá taw kay ay ke wati hamsáhegay dádrasiá kanay?

Pa bándatá náhudagén pahr

¹³ Bale shomá ke gwashét: “Maróchi o bándá é shahr o á shahrá rawén o sálé hamángora gwázénén, sawdageria kanén o mazanén sutta katthén,” sharr gósh dárét. ¹⁴ Shomá haminchok ham nazánét ke bándá ché bit. Shomay zend chié? Shomá báp o hormay‡ paymá ét ke damánokéá gendaga bit o padá gára

bit. ¹⁵ Gorhá chosh begwashét: “Agan Hodáwand belóthit, zendaga mánén o é paym o á paymá kanén.” ¹⁶ Bale nun chosh ent ke pa kebré pahra kanét. Har é warhén pahré sell ent. ¹⁷ Gorhá, agan kasé bezánt kojám kár sharr ent o á kará makant, gonahkára bit.

5

Bazhn o apsóz pa hastómandán

¹ Nun shomá, oo zarr o málay wájahán, begréwét o zári kanét, chiá ke taháren róch dém pa shomá pédák ant. ² Shomay mál o hasti zawál butag o sarhetag o jámag o póshák ham warók o raméz* wártagant. ³ Shomay zarr o simm zang geptagant o zangesh shomay helápá gwáhia dayant o ásay dhawlá shomay jesm o jánay gósh tá warant, parchá ke é goddhi róchán, zarr o máló ambár kortag. ⁴ Bechárét, annun hamá kárendah o dehkánáni mozz shomay helápá kukkára kant, ke áyán shomay dhagáráni keshár rón o mósh kortagant o shomá gón mandr o repk áyáni mozz nadátag. Á ronókáni é peryát, zórakén Hodáwanday góshá rasetag. ⁵ Shomá zeminay sará pa aysh o nósh o hawá o hawass zend gwázéntag. Watá pa koshagay róchá sharr sáthetag o pazzóro kortag. ⁶ Shomá tachk o pahrézkárén mardom mayárig kortag o koshtagant. Á shomay helápá naóshtátagant.

Sakkiáni wahdá sabr o ópár

⁷ Oo brátán! Tán Hodáwanday áyagá, sabr o ópár kanét. Bechárét ke dehkán che paymá wadára kant tán zemin wati porarzeshén bará beródenit, á pa érahti† o bahári hawrán chón wadárig ent. ⁸ Shomá ham sabr kanét o delá dhaddh kanét parchá ke Hodáwanday áyag nazzik ent. ⁹ Oo brátán! Yakdomiay zangá majanét tánke dádrasiá mayárig kanag mabét. Chiá ke dádras, darwázagay dapá óshtátag. ¹⁰ Brátán!

* 4:5 4:5 Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. † 4:6 4:6 Gorunák, bezán magrur. ‡ 4:14 4:14 Báp o horm hamá dutt ent ke sardiáni mósomá cha dhagára dara kayt o gára bit. Ordu o Pársiá “bokhár”.

* 5:2 5:2 Warók o raméz, bezán gwandhén kerm o lulok ke dár o poccha wárt. † 5:7 5:7 Érahti, bezán páizi.

Sakkiáni wahdá, sabr o ópára cha hamá nabián sabak begerét ke Hodáwanday námá habaresh kortag. ¹¹ Má hamáyán bahtáwara zánén ke wati zendesh pa sabr o ópár gwázéntag, shomá Ayyubay sabr o tahambolay bárawá eshкотag o zánét ke Hodáwandá áiy ásar o ákebat ché kort. Chiá ke Hodáwand wat gamwár o mehrabán ent. ¹² Bale, oo mani brátán! Sawgend mawarét, na ásmánay, na zemínay o na dega chizzéay. Bellét ke shomay “haw”, haw bebit o “na”, na bebit, tán chosh mabit ke mayárig kanag bebét.

Báwarmandi dwá

¹³ Agan cha shomá kasé sakki o sórián kaptag, dwá bekant o agan yakké gal o shádán ent, saná o satá bekant. ¹⁴ Agan cha shomá kasé nádráh ent, kelisáay kamáshán tawár bekant tán pa áiá dwá bekanant o Hodáwanday námá rógeni per bemoshant. ¹⁵ Báwarmandi dwá nádráhá dráha kant o Hodáwand áiá páda kant o agan gonáhi kortag, gonáhi bakshaga bant. ¹⁶ Paméshká, wati gonáhán, yakdomiay démá bemannét o pa yakdomiá dwá belóthét tán dráh kanag bebét. Pahrézkárén mardoméay dwáyá zór mán o barjáha bit.

¹⁷ Elyás may paymén mardomé at, bale pa delsetki dwái kort ke hawr mabit. Gorhá tán say o ném sálá zeminá hawr naretk. ¹⁸ Padá ke dwái kort cha ásmáná hawrán gwart o zeminá bar o samar dát.

¹⁹ Oo mani brátán! Agan cha shomá kasé cha rástiá thagal bwárt o degaré áiá per betarrénit, ²⁰ bezánét ke harkas yak gonahkáréa cha gomráhiá betarrénit, gonahkára cha marká rakkénit o bázén gonáhéay bakshagay sawabsáza bit.

Petrosay Awali Kágad

Drud

1-2 Cha Issá Masihay kásed Petrosay némagá,

pa hamá sajjahén darándhéhén mardomán ke Pontus, Galátiah, Kápádukiah, Ásiá* o Bitiniahay damagán sheng o sháng ant. Hodáyá cha wati péshzánti o gón wati palgár kanókén Pákén Ruhá, shomará gechén kortag tán Issá Masihay parmánbardáriá bekanét o hamáiy hón shomay sará páshag o dranzag bebit.

Hodáay rahmat o sohl o ásudagi shomay sará gésch o géshter bát.

Zendagén omét

3 May Hodáwandén Issá Masihay Hodáén Petá satá o saná bát. Cha wati sarréchén rahmatá o gón Issá Masihay cha mordagán zendag bayagá, Hodáyá mára nóksará pédá kort tán mára zendagén omété berasit. 4 Áiá pa shomá ásmáná mirásé ambár kortag ke é mirás hechbara napussit, gára nabit o abadmán ent. 5 Shomá Hodáay sará báwar kortag o Hodá ham gón wati zór o wáká pa hamá nejátá shomay negahpániá kant ke cha annuná tayár ent o áheri zamánagá paddara bit. 6 É shomay shádmáni ent, toré shomá nun pa damánokéá gránén wahd o chakkásán bekapét. 7 É chakkás paméshká káyant ke shomay mohr o mohkamén báwar Issá Masihay záher bayagay wahdá satá kanag o sárháyag o ezzat dayag bebit. Shomay báwar cha zawál bayókén sohr o teláhá báz géshtera karzit, bell toré sohr cha ásá gwastag. 8 Shomá Masih hechbar nadistag, angat áiá dósta dárét. Annun ham shomái nagendét, bale áiy sará báwaró hast o hech labzé shomay porshawkatén wasshiá darshán korta nakant, 9 chiá ke wati báwar o imánay

morádá gendagá ét, bezán shomay jánay rakkag.

10 Paygambarán hamé rakkagay bárawá bázén johlánkén patth o pól kortag. Á paygambarán hamé rahmatay bárawá péshgói kortag ke shomará rasagi at. 11 Masihay Ruh cha áyáni zobáná habar kanán o gwashán butag ke Masihá chónén sakki saggagi ent o randá áiá chónén mazanén shán o shawkaté rasis. Gorhá, á modám hamé johdá butagant ke bezánant Pákén Ruh kai bárawá habará ent o é kár kadéna bit. 12 Pa áyán paddar butag ke wahdé habará atant wati hezmatá nakanagá atant, shomay hezmatá kanagá atant. Nun gón Pákén Ruhay zóra dega mardomán é wasshén mestág pa shomá raséntag, hamá Pákén Ruh ke cha ásmáná dém dayag butag. Pa é wasshén mestágay zánagá préshtag ham delmánag ant.

Pák bebét

13 Wati lánká bebandét o hozzhár bebét. Zendá pa shehm o rahdári† begwázénét. Wati ométá pa Hodáay hamá rahmatán bebandét ke Issá Masih wati záher bayagay wahdá pa shomá rasénitesh. 14 Habarzurén chokkáni paymá bebét. Maylét ke shomay zend hamá dhawlá sellén wáhagáni dastá bebit ke shomay názántiay wahdá butag. 15 Hamá dhawlá ke shomay gwánk janók pák ent, har káray tahá shomá ham pák bebét. 16 Chiá ke nebisag butag: “*Man pák án o shomá ham báyard ent pák bebét.*” ‡ 17 Agan shomá Hodáyá wati Peta gwashét, ke á harkasay dadrasiá bé ru o ryá, § áiy káráni hesábá kant, gorhá wati darándhéhiay wahd o pásán pa sharap o ezzat gón Hodátorsi begwázénét. 18 Shomá zánét ke cha hamá náhudagén zendá ke cha shomay pet o pirénán shomará rasetagat, bahá zurag o mókag* butagét, bale gón nograh o sohrá na, ke abadmán naant, 19 gón hamá béayb

* **1:1-2** 1:1-2 Á wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at. † **1:13** 1:13 Shehm o rahdári, bezán Ordu o Pársiá “nazm o tartib”, Engrézi “discipline”. ‡ **1:16** 1:16 Láwián 11:44-45, 19:2, 20:7. § **1:17** 1:17 Ru o ryá, bezán park o dark, Arabi o Pársiá “tab'iz”. * **1:18** 1:18 Mókag, bezán pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag, Pársiá “bázkharid”.

o békecchahén Gwarándh, bezán Masihay bébaháén hóná bahá zurag butagét. ²⁰ Masih cha donyáay jórh bayagá pésar gechén kanag butag, bale é goddhi róchán pa shomaygi átk o paddar but. ²¹ Cha áiy wasilahá, shomará Hodáay sará báwar hast, hamá Hodáay sará ke Masihi cha mordagán zendag kort o shán o shawkati dát. Paméshká, shomá Hodáay sará báwara kanét o cha hamáia ométwár ét.

²² Nun ke shomá gón rástiy randgiriá watá pák o palgár kortag o gón yakdegará padelén mehray wáhond butagét, gorhá pa del o setk gón yakdomiá mehr bekanét. ²³ Chiá ke shomará nókén zend cha zawál bayókén tohmá narasetag, cha zawál nabayókén tohmá rasetag, bezán cha Hodáay zendag o abadmánén gál o habará. ²⁴ Parchá ke:

“Ensán chó káh o sabzagá ent o shán o shawkati chó káhay pollá.

Káh o sabzaga merant o poll ham kapant.

²⁵ *Bale Hodáwanday gál o habar tán abada mánit.” †*

É gál o habar hamesh ent ke shomará mestág dayag butag.

2

Zendagén seng o dar chetagéen kawm

¹ Paméshká, har paymén badi, makr o préb, dotal o dopósti, hasadd o kénagán cha watá dur kanét o hechkaséay poshtá bad o radén habar makanét. ²⁻³ Nun ke shomá Hodáwanday néki o mehrabániay tám chashetag, nók pédá butagén nonnokáni paymá pa pák o ruhánién shirá shodig bebét tánke cha hameshiá dém pa wati rakkagá rodán bebét.

⁴ Issá Masihay némagá byáét, hamá zendagén seng ke mardomán pasond nakort o nazort bale Hodáyá gechén kort o áiy chammá Issá bématt o porarzesh at. ⁵ Nun shomá zendagén sengáni paymá pa ruhánién lógéay bandagá kár bandag bebét, pák o palgártagén ruhánién péshwá ham bebét o anchén ruhánién korbánig bedayét ke cha Issá Masihay wasilahá Hodáyá washnóda kanant. ⁶ É

hamá habar ent ke Hodáay Pákén ketábá átkag:

“Bechárét, man Sahyuná sengé éra kanán.

É seng bébahá o gechénién bonheshté.

Á kas ke eshiay sará báwar bekant, hechbar pashal o sharmendaga nabit.” *

⁷ É seng pa shomá ke imánó áwortag porarzesh ent, bale pa áyán ke imánesh nayáwortag:

“Á seng ke bánbandén ostáyán † pasond nakort o nazort hamá seng, bonhesht but.” ‡

⁸ o

“sengé ke mardomána thagalénit o kóhé ke áyán dawra dant.” §

Áyáni thagal waragay sawab esh at ke Hodáay habaresh nazort. Áyáni ásar o ákebat hamesh at. ⁹ Bale shomá Hodáay gechén kortagén bádsháhén ruhánién péshwá o pákén kawm ét, Hodáay jenday kawm ét o áia shomará cha taháriá dém pa wati porshawkatén rozhnáia gwánk jatag tán áiy mazanén kárán jár bejanét. ¹⁰ Pésará shomá kawmé naatét bale annun Hodáay rahmat narasetagat bale annun áiy rahmat shomará gón ent.

¹¹ Oo dordánagán! Shomá é donyáyá bigánag o darámad ét. Mani dazbandi hamesh ent ke watá cha á jesmáni lóth o wáhagán pahréz bekanét ke shomay ruhay helápá janga kanant.

¹² Nábáwaráni nyámá pák o palgárén zend begwázénét. Bell toré á, shomará bohtáma janant o gwashant ke shomá radén kár kanagá ét, bale gón shomay nékén káráni gendagá, Hodáay áyagay róchá Hodáyá sharap o ezzat bedayant.

Ehtiárdaráni parmánbardáriá bekanét

¹³ Shomá pa Hodáwandaygi, sajjahén ehtiárdarén mardománi parmánbardáriá bekanét, bádsháhay ham ke cha sajjahénán master ent o ¹⁴ hákemáni ham ke cha bádsháhay némagá pa radkáráni

† 1:25 1:25 Eshayá Nabiay Ketáb 40:6-8.

* 2:6 2:6 Eshayá Nabiay Ketáb 28:16.

† 2:7 2:7 Bánbandén ostá

hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent.

‡ 2:7 2:7 Zabur 118:22.

§ 2:8 2:8 Eshayá Nabiay Ketáb 8:14.

sezá dayag o sharkerdén mardománi sharap dayagá dém dayag butagant. ¹⁵ Hodá lóthit shomá gón wati sharrén kerd o kárán ahmakén mardománi násarpadén habaráni démá bedárét. ¹⁶ Shomá ázát ét, paméshká ázátén mardománi dhawlá zend begwázénét bale wati ázátíá hechbar pa radén kárán nimmón makanét, wati ázátíá pa Hodáay hezmatá kár bebandét. ¹⁷ Harkasá ezzat bedayét o pa báwarmandán háсэн mehré delá bedárét, wati zendá pa Hodátorsi begwázénét o bádsháhá sharap bedayét.

Masihay sakki saggagay mesál

¹⁸ Oo golámán! Wati wájaháni parmánbardáriá bekanét o áyán báz ezzat bedayét. Tahná narm o mehrabánén wájaháni parmánbardáriá makanét, trond o zórakén wájaháni parmánbardáriá ham bekanét. ¹⁹ Wahdé shomá gón Hodáyá wapádár ét o náhakkén sezáyána saggét, shomay hamé sabr o ópár wat pa shomá sharapé bit. ²⁰ Agan shomá pa radén káréa sezá dayag bebét, gorhá chón á sezáyay saggag shomará sharapdára kant? Bale agan sharrén kár o kerdéay sawabá sakki besaggét, Hodá shomará satá kant. ²¹ Shomá pa hamé sakkiáni saggagá gechén kanag butagét, parchá ke Masihá ham pa shomaygi sakki sagget o nemunah o mesalé but ke shomá áiy randgiriá bekanét.

²² “Áiá hech gonáh nakort o kassará prébi nadát.” *

²³ Bell toré bézzat kanag but, bale angat ham hechkasi bézzat nakort. Tantaná† wahdé sakki saggagá at, kassará pátrápi‡ nadát. Áiá Hodáay sará tawkal kort ke tachkén ensáp o dádrasia§ kant. ²⁴ Áiá wat may gonáháni bár salibay sará wati baddhá laddhet, tánke gonáh cha may delá bemerit o pa néki o páki zend begwázénén, ke shomá cha hamáiy thapp o thórán dráh butagét. ²⁵ Mésháni paymá gár o sargardán atét, bale nun

hamáiy kerrá per tarretagét ke shomay arwáháni shopánk o sambálók ent.

3

Jan o mard

¹ Oo janénán! Hamé paymá, shomá wati mardáni parmánbardáriá bekanét, tán agan cha áyán yakké Hodáay habará mamannit, gorhá á gón habará na, gón wati janay kár o kerdéay gendagá Hodáay sará báwar bekant, ² hamá wahdá ke shomay Hodátorsi o pákdámoníá gendit. ³ Shomay singár o palgár zaheri mabit ke “sará chón begwapén, chónén saht o zéwar per bekanén o chónén god bepóshén.” ⁴ Eshiy badalá, wati del o jabiná gón narm o áramén ruhéay páydáren zébáiá besingáret, ke pa Hodáyá é chizz báz porarzesht ent. ⁵ Kwahnén wahd o zamánagá anchosh butag o pák o nékén janén ke ométesh pa Hodá butag, watá gón wati mardáni parmánbardáriá singáretagesh, ⁶ anchosh ke Sárahá Ebráhémay parmánbardári kort o wájah o masteri gwasht. Agan shomay kár nék o sharr bebant o maylét ke chizzé shomará betorsénit, shomá ham hamáiy chokka bét.

⁷ Oo mardán! Shomá ham gón wati janán pormehr bebét ke cha shomá názorkter ant. Janén gón shomá zendmánay porbarkatén thékiá sharikdár ant. Áyán ezzat bedayét, tán chosh mabit ke shomay dwá eshkonag mabant.

Rástiay ráhá sakkiay saggag

⁸ Néth,* shomá sajjahén yakdel o hamdard bebét, gón yakdomiá mehr bekanét, narmdel o békebr bebét. ⁹ Gón hechkasá badiay badalá badi makanét. Agan kaséa shomará zá o zakat kort, áiá zá o zakat makanét, eshiay badalá pa áiá nékén dwá belóthét ke pa hamé kára gwánk janag butagét o cha hameshiá shomará barkata rasit. ¹⁰ Paméshká: “Á kas ke zendmánay wáhagdár ent o

* **2:22** 2:22 Eshayá Nabiay Ketáb 53:9. † **2:23** 2:23 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. ‡ **2:23** 2:23 Pátráp, bezán tahdid, damki. § **2:23** 2:23 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. * **3:8** 3:8 Néth, bezán godhsará, áherá.

*wasshén róch gendaga lóthit,
áiy zobán cha badiá dur bebit o
lonth cha makr o prébá;*

*11 cha badiá per betarrit o néki bekant;
sohl o émeni belóthit o hameshiay
shóházá bebit.*

*12 Chiá ke Hodáwanday chamm, nék o
pahrézkárén mardomán sakk ent o
góshi gón hamáyáni dwáyá.*

*Bale Hodáwand wati démá cha badkerdén
mardomána tarrénit.”†*

13 Nun ke shomá pa nékén káráni kanagá wáhagdár ét, kay shomárá táwán dáta kant? 14 Agan pa shomay nékén kárán shomárá ázár berasit, angat ham shomá bahtáwar ét. Cha áyáni pátrápán matorsét o paréshán mabét. 15 Bass, wati delá Masihá Hodáwand bemannét o hamáia sharap bedayét. Agan kasé shomay ométay sawabay jostá bekant, modám pa passaw dayagá tayár bebét. 16 Bale é kára gón narimi o pa sangini bekanét. Wati jabin o wejdáná pák o sáp bedarét, tánke shomárá bad o rad gwashagay wahdá, á mardom gón shomay nékén Masihí kerdáray gendagá cha wati zá o zakatán pashal o shar-mendag bebant. 17 Paméshká, agan Hodáay razá bebit ke sakki besaggét, gorhá badén káráni sakkiay saggagay badalá, nékén káráni sakkiá besaggét. 18 Masihá ham yak baré pa may gonáhán sakki sagget, bezán á “Nék o Páká” pa gonahkárán wati ján nadr kort tán mára‡ pa Hodáyá sar bekant. Masih jesmi koshaq but bale Ruhá zendag kort.

19 É, hamáiy Ruh at ke bandigén arwáháni nyámá shot o pa áyán járé jati, 20 hamá arwáh ke gwastagén zamánagá náparmániesh kortagat, bezán Nuhay zamánagá ke bójig§ addh bayagá at o Hodá gón sabr o ópár wadárig at, bale kammén mardomé, bezán tahná hasht mardom cha ápay ráhá rakkét. 21 Hamé áp shomay pákshódiay mesál o nemunah ent ke annun shomárá rakkénit. Pákshódi jesm o jánay zaheri chellán páka nakant, é pa pákén wejdán o jabiná

gón Hodáyá shomay dazbandi ent ke cha Issá Masihay jáh janagay wasilahá shomárá rasit, 22 hamá Masih ke ásmáná shotag o nun Hodáay rástén némagá neshtag o préshtag o zór o wák, hamáiy dastay chérá ant.

4

Gón Hodáyá wapádári

1 Nun hamá dhawlá ke Masihá wati jesm o jáná sakki sagget, shomá ham pa anchén karéá tayár bebét, parchá ke har wahdá kaséá mán jesmá sakki saggetag, cha gonáhá rakketag. 2 É paymá, nun á wati mantagén jesmi zendá ensáni lóth o wáhagáni sará nagwázénit, Hodáay wáhagáni sará gwázénit. 3 Shomá bázén wahdé hamá káráni sará gwázéntag ke Hodánábáwarén* mardomán dósta bant, chó ke badkári, hawá o hawas, hanósh o bésári, sharábwáriay mahpel, aysh o nósh o é gandahén botparasti. 4 Nun wahdé á gendant ke shomá é radén káráni hár o hirrópá áyáni hamráha nabét, hayrána bant o shomárá bad o rada gwashant. 5 Bale é mardomán hamáiy démá jwáb dayagi ent ke pa sajjahén zendagén o mortagénáni dadrasiá tayár ent. 6 É dhawlá, Hodáay wasshén mestág pa mordagán ham rasénag but, ke sajjahénáni dhawlá áyáni jesmi dádrasi butagat, tánke arwáhesh Hodáay paymá zendag bemánant.

7 Donyá zutt halás bayagi ent, paméshká gón shehm o rahdáriá watá grán o sangin bedarét tán dwá kort bekanét. 8 Cha sajjahénán masterén gapp esh ent ke yakdomiá pa del o setk dóst bedarét ke mehr, bázén gonáhéay bakshagay sawabsáza bit. 9 Bé norondhagá wati lógay dapá pa yakdomiá pach bekanét. 10 Shomá har yakkéa cha Hodáyá háсэн twáne rasetag. Amánatdaráni paymá, Hodáay tahr tahrén nyámatán pa yakdomiay hezmatá kár bebandét. 11 Kasé ke habara kant, Hodáay jenday habarán bekant o kasé ke

† 3:12 3:12 Zabur 34:12–16. ‡ 3:18 3:18 Lahtén syáhagay tahá átkag: shomárá. § 3:20 3:20 Bójig, bezán lánch, yakdár, kashti. * 4:3 4:3 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “darkawmén”.

hezmata kant gón Hodáay dátagén zór o wáká hezmat bekant, tánke cha Issá Masihay wasilahá Hodáyá satá o saná berasit. Sajjahén shán o shawkat o zór o wák abad tán abad hamáiy bátant. Anchosh bát. Ámin.

Pa Issáaygi sakkiáni saggag

¹² Oo dordánagán! Cha hamá ásén chakkás o ázmáeshán hayrat makanét ke shomay chakká kapant o wati delá magwashét ke “é ajabén káré gón má bayagá ent.” ¹³ Tán ódá ke gón Masihay sakkiáni saggagá sharikdár ét gal o shádán bebét, tánke hamá sáhatá ke áiy shán o shawkat paddara bit, shomá ham wassh bebét o békesás shádmáni kort bekanét. ¹⁴ Agan Masihay námáy sawabá shomará zá o zakata kanant, shomá bahtáwar ét, parchá ke Hodáay porshawkatén Ruhá shomay delá jágah kortag. ¹⁵ Watá pahrézét ke cha shomá kasé hóni, dozz, radkár o pléndh bayagay sawabá sakki o sóriáni tahá makapit. ¹⁶ Bale agan kasé Masihi bayagay sawabá sakki o sóriáni tahá bekapit, cha eshiá pashal o sharmendag mabit o pa wati Masihi bayagá Hodáyá satá o saná bekant. ¹⁷ Nun dádrasiay wahd átkag o é dádrasi cha Hodáay hándán o kahólá† bendáta bit. Agan dádrasi cha Hodáay hándáná bendáta bit ke má én, gorhá á mardománi ásar o ákebat ché bit ke Hodáay wasshén mestágay namannók ant?! ¹⁸ “Agan pahrézkárén mardoméay rakkag chó grán ent, gorhá nábáwar o gonahkáráni hál ché bit?” ¹⁹ Paméshká, á ke gón Hodáay razáyá sakki o sóriáni tahá kaptagant, watá may jórh kanókay sepordah bekanant ke wapádár ent o nékén kár kanán bebant.

5

Hodáay ramag

¹ Man wat ke cha kelisáay kamáshán yakké án o Masihay sakki o sóriáni sháhédé án o áiy paddar bayagién

shán o shawkatá sharikdár án, shomay nyámá harché kamásh hast, cha áyán mani dazbandi esh ent ke: ² Hodáay ramagay shopánki o chárágá bekanét ke shomay sepordah kanag butag. É kára pa nádelkasshi makanét, pa del o setk bekanéti hamá dhawlá ke Hodá lóthit. Gón hobb o hodónáki bekanéti, pa wati jenday nap o suddá makanéti. ³ É ramagay sará wájahi makanét ke shomay dastá dayag butag, pa eshiá sharrén mesalé bebét. ⁴ Padá wahdé masterén shopánka kayt o paddara bit, shomá shán o shawkatay hamá tájá katthét ke hechbar gár o zawála nabít.

⁵ Oo warnáyán! Anchosh shomá ham wati masterénáni parmánbardaría bekanét o gón yakdomiá békebr o darbesh bebét, chiá ke:

“Hodá porkebr o gorunákén* mardománi helápá mohra óshtit, bale békebr o darbeshén mardománi sará wati rahmatána gwárenit.”

⁶ Paméshká, Hodáay porwákén dastay chérá watá békebr o darbesh bekanét tánke á, wati gishhéntagén wahdá shomará borz o sarperáz bekant. ⁷ Wati sajjahén gam o paréshánián hamáiy sará yalah kanét, parchá ke áiy shomay hayál gwar ent. ⁸ Grán o sangin o hozzhár bebét, chiá ke shomay dozhmen, Shaytán, chó shérá gorrán ent o shóházá ent ke kojá shekáré berasiti tán bederit o éri bebárt. ⁹ Shaytánay déma bóshtét o wati báwará mohr o mohkam bedarét. Bezánét ke hamé paymén sakki o sóri jahánay é dega jágahán ham shomay brátáni† sará bayagá ent. ¹⁰ Nun Hodá, ke sajjahén rahmatáni málek ent o shomará cha Masihay ráhá dém pa hamá abadmánén shawkatá gwánki jatag, shomay kammén sakki o sóriay saggagá rand, shomará nóksará twána dant, mohr o mohkama kant o páydári o zóra bakshit. ¹¹ Wák o kodrat abad tán abad hamáiyg ent. Anchosh bát. Ámin.

Goddhi habar

† 4:17 4:17 Kahól, bezán hánwár, hánwádah (yak lógeay nánwár). * 5:5 5:5 Gorunák, bezán magrur. † 5:9 5:9 “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ 5:12 5:12 Silwánus hamá Silás ent ke Kásedáni Káray ketábá ham áiy nám geraga bit.

¹² É gwandhén kágadon gón Silwánusay‡ komaká nebeshtag, ke áiá wapádárén bráté zánán, tánke shomára delbaddhi bedayán o gwáhi bedayán ke Hodáay rahmatáni hakkén ráh hamesh ent. Hamé ráhá mohr bóshtét. ¹³ Cha hamá bánokén goháray némagá shomá sajjahénán drud o drahbát sar bát ke Bábelay shahrá ent§ o gón shomá hór gechén kanag butag. Cha mani chokk, Markásay némagá ham shomára drud o drahbát berasát.

¹⁴ Gón pormehrén chokkagán yakdegará drahbát begwashét.

Shomá sajjahénán sohl o émeni sar bát ke Masihay arwáh o jabiná ét.

---

§ 5:13 5:13 Bábelay shahray bánokén gohár, Bábelay shahray kelisá yá Rumay shahray kelisá buta kant.

Petrosay Domi Kágad

Drud

¹ Cha Issá Masihay hezmatkár o kásed, Shamun Petrosay némagá,

pa hamáyán ke cha may Hodá o rakkénók Issá Masihay páki o nékiá, hamá paymén bébaháén báwaré rase-tagesh ke mára rasetag.

² Shomá ke Hodá o may Hodáwand Issáyá pajjáha kárét, cha áiy zánagá shomay sará rahmat o sohl o ásudagi gésh o géshter bát.

Báwarmandi zend

³ Áiá gón wati Hodái wák o kodratá, mára har zalurién chizz pa an-chén zendéá dátag ke Hodáyá pasond ent. É chizz mára cha hamáiy pajjáha áragá rasetag ke gón wati néki o shán o shawkatá mára gwánki jatag. ⁴ Hamé paymá, máshomára cha é chizzán wati bébahá o sakkén mazanén kawl o wádahi dátag tán gón Hodái zátá sharikdár bebét o cha hamá tabáhiá berakkét ke donyáyá hastent o sellén wáhagáni bar o samar ent.

⁵ Paméshká wati wasá johd bekanét ke gón sharkerdiá wati báwará mohr o mohkam bekanét o hamé paymá: gón zántá wati sharkerdiá, ⁶ gón shehm o rahdáriá wati zántá, gón sabr o ópára wati shehm o rahdáriá, gón Hodádóstiá wati sabr o ópára, ⁷ gón á dega báwarmandáni dóst dáragá wati Hodádóstiá mohr bekanét o gón sajjahén mardománi dóst dáragá pa báwarmandán wati mehrá mohkam bekanét. ⁸ Parchá ke agan shomay nyámá hamé chizz bebant o berodant, gorhá cha may Hodáwand Issá Masihay zánag o pajjáha áragá béasar o bésamara nabét. ⁹ Bale agan kaséá é sharri mabant, allamá kamdid o kóré o shamoshtagi ke cha wati péсарigén gonáhán pák butag.

¹⁰ Oo mani brátán!* Paméshká wati sajjahén johdá bekanét ke é gwánk janag

o gechén bayagay tahá mohr bóshtét, chiá ke agan chosh bekanét, hechbar thagala nawarét. ¹¹ Gorhá pa shomá may Hodáwand o rakkénókén Issá Masihay abadmánén bádsháhiay darwázag, pa delpachén washátkié pacha bit.

¹² Paméshká man harwahd shomará é habaráni tahtál o hayálá perrénán, bell toré shomá é habarán wata zánét o é rástiy sará mohr óshtátagek ke shomará rasetag. ¹³ Tánke man wati jesm o jánay é tambuá† án, mani hayálá sharter hamesh ent ke é chizzán shomay yátá byarán o tahtál bedayán, ¹⁴ chiá ke zánán kammén wahdéa rand é tambuá roksata kanán. Hodáwandén Issá Masihá maná cha é habará sahig kortag. ¹⁵ Wati wasá johda kanán ke mani marká rand ham, har wahdá é chizzáni hayálá bekapét.

Chamdistén sháhedi

¹⁶ Wahdé má Hodáwandén Issá Masihay zór o kodrat o áiy per tarragay bárawá habar kort, pa cháláki jórh kortagén kessaháni randgiriá naatén, má gón wati jenday chammán áiy shán o shawkat distagat, ¹⁷ á wahdá ke Hodáén Petá Issá shán o sharap dát. Porshawkatén tawaré pa Issáyá átk o gwashti: “É mani dóstén bacch ent, man cha eshiá báz wassh o razá án.” ¹⁸ É tawár ke cha ásmáná átk, má hamá wahdá wat eshkot ke gón áiá pákén kóhay sará atén.

¹⁹ Anchosh mára nabiáni pakkáén habar ham hastant, sakk sharr ent ke esháni némagá delgósh bekanét, cheragéay paymá ant ke taháriá drapshit, tán hamá wahdá ke róch bebit o bámay estár shomay deláni tahá sar bekasshit.

²⁰ Masterén habar esh ent ke bezánét Pákén Ketábay hech péshgói, nabiáni jenday maná kortagén naent ²¹ chiá ke péshgói cha Ensánay erádah o wáhagá dhann ent, Pákén Ruh mardománi delá neshtag tán cha Hodáay némagá habar bekanant.

2

Drógén nabi o áyáni sezá

* **1:10** 1:10 “Brátán” maná har báwarmand ent, mardén o janén. † **1:13** 1:13 Tambu, bezán haymah.

1 Bale mardománi nyámá drógén nabi ham hastat, hamá dábá ke shomay nyámá drógén ostád wadia bant ke chérandari bérán kanókén báwarán rawája dayant, tantaná wati Hodáwanda ham namannant ke áí gón wati hóná bahá zortant. Á gón tézén gár o bégwáhiéá dochára kapant. 2 Bázéné esháni badkáriáni randgiriá kant o rástiy ráh, é ostádáni sawabá kalág gerak o béhormat kanaga bit. 3 É ostád, wati tamah o jópaháni háterá gón habaráni chál o prébá shomára polant. Bázén wahdé bit ke áyáni sará mayárbáriay shawr borrag butag. É shawr purah kanaga bit o áyáni tabáhi wábé naent.

4 Hodá tantaná cha hamá préshtagán sar nagwast ke gonáhesh kort. Tahtarunay* tahárterén tahárokiá band o zamzili kortant tán dádrasiay† róch berasit. 5 Cha kwahnén jahána ham sar nagwast o Hodánábáwaráni donyáay sará tuppáni áwort o tahná Nuh ke rásti o pahrézkáriay jár janók at, gón hapt kasá rakkénti. 6 Hodáyá, Sodum o Gomurahay shahr ham sótk o por kort o cha zeminay sará gár kortant, tán pa Hodánábáwarán dars o ebraté bebant o 7 pahrézkárén Lut ke cha násharén mardománi selli o badkárián sakk delranj at, rakkénti 8 (parchá ke á nék o pahrézkárén mardá hamáyáni nyámá zenda gwázént o Lutay pahrézkárén ruh, har róch cha á násharén kárán sakk padarda but ke Lut gendag o eshkonagá atesh). 9 Gorhá hamé paymá Hodáwanda zánt ke wati pahrézkárén mardomán chón cha chakkásán berakkénit o badkárán sezá bedant tán hamá wahdá ke dádrasiay róch berasit. 10 Hodáyay kahr o sezá hás hamá mardománi sará kapit ke wati jesmay maháresh sell o nápákén wáhagáni tahá yalah kortag o hech wák o kodratá namannant o mána nayárant. Haminchok tamard o porkebr ant ke cha ásmáni zórmandáni sobakk kanagá torsesh nést. 11 Bale préshtag ke cha é zórmandán zórakter ant, angat

Hodáwanday bárgáhá eshán sobakk o béezzata nakanant.

12 É mardom násarpad o bézobánén jánwaráni paymá ant. Hamá kárána kanant ke áyáni saresha‡ gwashit o tahná pa gerak o koshagá pédá butagant. Hamá káráni sará maskará o rishkanda kanant ke sarpadesha nabant o jánwaráni paymá gár o bégwáha bant. 13 Wati gandahén káráni sezá o padmozzesha rasit. Áyáni shádehi hamesh ent ke róchay rozhnáíá mast o hanósh bebant. Gón shomá hór warák waragay wahdá, á wati aysh o nósháni tahá gark ant o é pa shomá bannámi o pólengé bit. 14 Gón nápák o zenahkárén chammán, hechbar cha gonáhá séra nabant o sost o nezóren mardomán pa mandr o repk wati dámá perrénant. É mardom tamah o lálechá balad o zántkár ant, nálat butagén ant. 15 Cha rástén ráhá dar shotag o cha Bahuray chokk Balyámay ráhay randgiriá gomráh butagant ke wati sellén káray mozzi dóst at. 16 Bale Balyám wati gonáhay sará sarzanesh kanag but. Áiay bézobánén har, ensanéay paymá habará lagget o á nabii cha ganókiá dásht.

17 É paymén mardom hoshetagén cham-mag o anchén báp o horm ant ke tuppán áyán har némagá bárt. Tahárterén tahároki áyáni ásar o ákebat ent. 18 É, batháka janant o habaresh puch o hálig ant. Hamá mardomán gón jesmi badén wáhagán préba dayant o wati dámá perrénant ke nóki cha radkáráni dastá rakketagant. 19 Áyán ázátiay kawl o wádaha dayant bale wat selkáriay golám o bandig ant. Chiá ke harkas chizzéa wati wájah o mastera kant, wat áiay golám o bandiga bit. 20 Hamá mardom ke gón may Hodáwand o rakkénók Issá Masihay zánag o pajjáraagá cha é donyáay selkáriána rakkant, agan padá hamá selkáriáni tóká bekapant, randi hálesh cha pésarigéná ham gantera bit. 21 É mardomán, agan cha páki o pahrézkáriay ráhá hech mazántén, pa áyán gehter

* 2:4 2:4 Tahtarun, bezán jahannam, dózah. † 2:4 2:4 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. ‡ 2:12 2:12 Saresht, bezán báten, fetrat, jawhar.

at cha eshiá ke zánagá o rand, cha é pákén hokmá bebajjant ke áyáni sepor-dah kanag butag. ²² É batal áyáni báravá chón wassha gwashit ke:

“Kochek pa wati shántagénán pera tar-rit.” §

o

“Shoshtagén hukk padá pujgeláni* tahá létha wárt.”

3

Hodáwanday róch

¹ Oo dordánagán! É nun domi kágad ent ke pa shomá nebisagá áni. Har doén kágadon pa é sawabá nebeshtant tán shomay delá sharrén pegr o hayáláni hobb o wáhagá pédá bekanán o shomará tahtál bedayán ² hamá habarán wati yátá byárét ke gwastagén zamánagán péshigén pák o palgártagén nabián gwashtagant, anchosh ham may Hodáwand o rakkénókay hokmá shomay hayálá byarán ke áiy kásedán shomará dátag.

³ Cha har chizzá pésar bezánét ke áheri zamánagán, maskará o rishkand kanókén mardom jáha janant ke wati sell o badén wáhagáni randgir ant. ⁴ Gwashant: “Gorhá áiy áyagay wádah chón but? Cha hamá wahdá ke may pet o pirén mortagant, har chizz hamá paymá ent ke cha jahánay jórh bayagay wahdá butag.” ⁵ É paymá pa zánt, wati chammán cha é rástiá banda kanant ke ásmán, Hodáay hokmay sará cha dérigén wahdán hastat o é zemin, cha ápá o ápay ráhá jórh butag o ⁶ cha hamé ápá á zamánagay donyá boddhet o gár o bégwáh but. ⁷ Cha hamá hokm o habará ham sajjahén ásmán o é zemin, pa ásá gechén kanag butag o tán dádrasiay róch o nábáwarén mardománi tabáhi o zawál bayagá dárág butagant.

⁸ Bale, oo dordánagán! Cha é habará béhayál mabét ke pa Hodáwandá yak róché, hazár sálay paymá ent o hazár sál, yak róchéay paymá. ⁹ Lahtén mardom gomána kant o gwashit ke

Hodáwandá wati per tarrag o áyagay kawl o wádah mahtal dáshtag, bale chosh naent. Rástén habar esh ent ke Hodáwand gón shomá sabr o ópára kant, wahd o móha dant tán gonahkár pashómán bebant, chiá ke nalóthit kassé gár o bégwáh bebit. ¹⁰ Bale Hodáwanday róch allamá kayt. Chosh ke dozzé anágata kayt o sajjahénán jáha serrénit. Á róchá ásmán gón torsnákén tawár o bustagé gár o bégwáha bit, estár o máh o róch o harché ke ásmáná hast, ásá kapit o ápa bit o zemin o harché ke zeminá hast sochit o pora bit.

¹¹ Nun ke zánét harché may chágerdá hast gár o zawál bayagi ent, gorhá báyad ent shomay zend pák o palgár bebit o pa Hodádósti begwazit. ¹² Hodáay róchay entezár o wadará ham bebét o johd bekanét ke á róch zutter berasit, hamá róch ke ásmána sochit o ápa bit o estár o máh o róch o harché ke ásmáná hast ásá kapant o ápa bant. ¹³ Bale má nókén ásmán o zeminay entezár o wadará én ke áyáni tahá adl o rásti hákema bit. Chiá ke é Hodáay labz o wádah ent.

Goddhi habar

¹⁴ Oo dordánagán! Nun ke é chizzáni wadará ét, johd kanét á shomará pák o béayb o gón wat pa sohl o árámiá wadi bekant o begendit. ¹⁵ É habará ham mashamóshét ke may Hodáwanday sabr o óparay maksad rakkénag ent, anchosh ke may dordánagén brát Pulosá gón Hodábakshetagen hekmaté pa shomá nebeshtag. ¹⁶ Wati sajjahén kágadáni tahá hamé báravá nebisit. Á kágadáni lahtén habaráni zánag o dar barag grán ent o násarpad o nezóren mardom á nebeshtahán wati tabá chahra dayant o pa radi máná kanant, bale é mardom wat zawála bant. Gón Pákén Ketábay á dega nebeshtahán ham hamé kára kanant.

¹⁷ Paméshká, oo dordánagán! Nun ke shomá é sajjahén chizzán cha pésará zánét, pahréz kanét tán radkár o násharén mardom shomará wati gomráhiay némagá mabarant o shomá wati mohr o mohkamén zendá

§ 2:22 2:22 Solaymánay Bataláni Ketáb 26:11. * 2:22 2:22 Pujgel, bezán puglich, pussetagén gel.

mabáhénét. ¹⁸ Gón may Hodáwand o rakkénók Issá Masihay rahmat o zántá, rost o rodóm gerán bebét. Shán o shawkat annun tán abad, hamáiyg ent. Anchosh bát. Ámin.

Yuhannáay Awali Kágad

Zendmánay gál

¹ Hamá ke cha azal hastat, hamá ke má eshкотag, gón wati chammán distag, hamá ke má cháretag o dast per kortag, á zendmánay gál ent. ² Zend záher o paddar but, má distag o pa áiá gwáhia dayén. Má pa shomá hamá namiránén zenday járá janén ke gón Petá at o pa má paddar but. ³ Á chizz ke má distag o eshкотag shomára gwashén tánke gón má hamdel o hamsetk bebít. May hamdeli o hamsetki, gón Pet o áiy Chokk, Issá Masihá ent. ⁴ Má eshiá pa shomá nebisén tánke mayshomay shádmáni purah o sarjam bebít.

Rozhnáia gám janag

⁵ Á kolaw o paygám ke má cha áiá eshкотag o pa shomá jára janén, esh ent: Hodá nur o rozhn ent o áiy arwáh o jabiná hech tahári nést. ⁶ Agan begwashén gón áiá hamdel o hamráh én o padá ham taháriá gám janagá én, gorhá dróga bandén o rástiy sará kár nakanagá én. ⁷ Bale agan rozhnáia rawagá én, hamá paymá ke á rozhnáia ent, gorhá watmánwatá hamdel o hamsetk én o áiy Chokk, Issáay hón mára cha sajjahén gonáh o mayarán pák o palgára kant. ⁸ Agan begwashén bégonáh o bémayár én, watá rada dayén o rástia may delá jágah nést. ⁹ Bale agan wati gonáhán bemannén, á ke wapádár o ádel ent may gonáhána bakshit o may sajjahén nápahréziána shódit. ¹⁰ Agan begwashén gonáhen nakortag, áiá drógbanda kanén o áiy habarán may delá jágah nést.

2

Issá may démpán ent

¹ Oo mani dordánagén chokkán! É chizzán pa shomá nebisán tán gonáh makanét, bale agan kaséá gonáhé kort,

* **2:1** 2:1 Démpán, bezán kasé ke pa taw habara kant. Arabi o Pársia “modáfe”. † **2:9** 2:9 “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén.

démpáné* hast ke Petay kerrá pa may rakkénagá habara kant, hamá pák o ádelén Issá Masih. ² Á may gonáháni shódókén korbánig ent, tahná may na, sajjahén jahánay gonáháni korbánig ent.

Parmánbardáriay arzesh

³ Agan má áiy hokm o parmánáni sará kár bekanén, gorhá sarpada bén ke má áiá zánén. ⁴ Kasé ke gwashit: “Man áiá zánán” bale áiy hokmáni sará kára nakant, drógbandé o áiy delá rásti nést. ⁵ Bale kasé ke áiy habaráni sará kára kant, pa rásti, Hodáay mehr áiy delá kámel o sarréch butag. Cha hamé chizzá zánén ke má Issá Masihay arwáh o jabiná én. ⁶ Kasé ke gwashit: “Man áiy arwáh o jabiná án,” báyad ent hamáiy ráhá berawt.

⁷ Oo dordánagán! É nókén hokmé naent ke pa shomá nebisagá án, hamá kwahnén hokm ent ke cha bendátá shomára gón at. É kwahnén hokm hamá gál o habar ent ke shomá eshкотag. ⁸ Bale padá ham pa shomá nókén hokmé nebisagá án ke eshiay rásti, cha shomá o áiá paddara bit. Chiá ke tahároki gára bit o rástén rozhn hamé annun ham drapshagá ent. ⁹ Kasé ke gwashit: “Rozhnáiy tóká án,” bale cha brátá† naprata kant, angat tahárokiá ent. ¹⁰ Kasé ke gón wati brátá mehra kant, rozhnáia ent o rozhnáiy tahá hech choshén chizzé nést ke áiy rad kapag o thagal waragay sawabsáz bebít. ¹¹ Bale á kas ke cha brátá naprata kant, taháriá ent o mán tahárokiá gáma jant. Á nazánt kojá rawagá ent chiá ke taháriá kór kortag.

¹² Oo dordánagén chokkán! Pa shomá nebisagá án chiá ke hamáiy námay sará shomay gonáh bakshag butagant.

¹³ Oo wájahén petán! Pa shomá nebisagá án chiá ke shomá áiá zánét, hamá ke cha azalá ent.

Oo warnáyán! Pa shomá nebisagá án, chiá ke shomá Shaytánay sará báládest butagét.

14 Oo chokkán! Pa shomá nebisagá án, chiá ke shomá Petá zánét.
Oo wájahén petán! Pa shomá nebisagá án, chiá ke shomá hamáíá zánét ke cha azalá ent.
Oo warnáyán! Pa shomá nebisagá án, chiá ke twáná o tamard ét o Hodáay habar shomay delá ent o shomá Shaytán prósh dátag.

Donyáyá dóst madárét

15 Donyá o har chizzé ke áiy tahá hast, dóstesh madárét. Agan kasé donyáyá dóst bedárit, Petay mehr áiy delá nést.
16 Chiá ke donyáay sajjahén chizz, bezán jesmay lóth o wáhag, chammay lóth o wáhag o málay kebr o gorur, cha Petá nayátkagant, cha donyáyá átkagant.
17 Donyá o donyái wáhag, gár o zawála bant, bale kasé ke Hodáay wáhagáni sará kára kant, abadmán ent.

Masihay dozhmen

18 Oo chokkán! Nun goddhi damán o sáhat ent. Hamá dábá ke shomá eshкотag, “Masihay dozhmen” pédák ent, hamé annun ham Masihay bázén dozhmené átkag o cha hameshiá zánén ke sáhat, goddhi sáhat ent. 19 Á cha má dar átkant, bale chónáhá cha má naatant, agan cha má buténant, gón má mantant. Bale áyáni rawagá sharr pésh dásht cha áyán yakké ham cha má naat.

20 Bale “á Pákéná” shomará “rógen per moshtag”‡ o shomá sajjahén chizzána zánét. 21 Man pa shomá nebisagá án, pa é sawabá na ke rástíá nazánét, rástíá zánét o sarkecha warét ke cha rástíá hech drógé wadia nabit. 22 Drógband kay ent? Hamá ent ke namannit Issá, Masih ent. Hamá kas ke Pet o Chokká namannit, Masihay dozhmen ent. 23 Harkas ke Chokká namannit, Pet ham áiyga nabit. Harkas ke Chokká mannit, Pet ham áiyga bit. 24 Bellét harché ke shomá cha bendátá eshкотag shomay delá bemánit. Agan é habar ke shomá cha bendátá eshкотag shomay delá bemánit, gorrhá Pet o Chokkay arwáh o jabiná mánét. 25 É hamá chizz ent ke hamáíá mára labz o wádah dátag, bezán namiránén zend.

Shomá Hodáay dar chetagén ét

26 Man pa shomá é chizz hamáyáni bárawá nebeshtagant ke shomará gomráh kanaga lóthant. 27 Bale shomá cha áiy némagá “rógen per moshag” butagét o é “per moshag” shomay delá mánit. Shomará zalurat nést kasé shomará dars o sabak bedant, chiá ke cha Hodáay némagá, “rógen per moshag” wat shomará sajjahén chizzán sabaka dant. É “rógen per moshag” rást ent o drógéné naent. Hamá paymá Hodáay arwáh o jabiná bemánét ke shomará tálimi dátag.

28 Nun, oo mani dordánagén chokkán! Áiy arwáh o jabiná bemánét tánke áiy záher bayagay wahdá, may del dhaddh bebit o áiy démá sharmendag mabén. 29 Agan zánét ke á rást o pák ent, gorrhá zánét harkas ke rástíay ráhá rawt cha hamáíá pédá butag.

3

Hodáay chokk

1 Bechárét ke Petá chónén mehré mára bakshetag ke Hodáay chokk zánag bebén o béshakk má Hodáay chokk én. Donyá mára nazánt o pajjáha nayárit chiá ke donyáyá á ham pajjáh nayáwort. 2 Oo dordánagán! Annun má Hodáay chokk én, bale angat zánag nabutag ke má ché jórth bayagi én, haminchoka zánén, wahdé á záhera bit má ham hamáiy dhawlá bén, parchá ke á wahdi má áíá hamá paymá gendén ke á hast. 3 Harkasá cha áíá choshén omété hast watá páka kant, anchosh ke á wat pák ent. 4 Harkas ke gonáha kant, Sharyatay helápá kára kant, chiá ke gonáh, náshari* ent. 5 Shomá zánét, á paddar but tán gonáhán gár o bégwáh bekant, áíá hech gonáh nést. 6 Á kas ke áiy arwáh o jabiná mánit, gonáha nakant. Harkas ke gonáha kant Issái nadistag o nazántagi.

7 Oo chokkán! Bechárét kasé shomará gomráh makant. Harkas rástíay ráhá rawt, rástén mardomé, anchosh ke á, pák o rást ent. 8 Á ke gonáha

‡ 2:20 2:20 Rógen per moshag, bezán pa káréa gechén kanag o wák o twán dayag.

* 3:4 3:4 Náshari, bezán Sharyatay kánun o rahbandáni próshag.

kant Shaytánay chokk ent parchá ke Shaytán cha bongéjá gonáh kanán ent. Hodáay Chokk paméshká paddar but ke Shaytánay kárán bepróshit o zawál bekant. ⁹ Á ke cha Hodáyá pédá butag gonáha nakant, parchá ke Hodáay zát áiá mán ent. Gorhá á gonáh korta nakant, chiá ke cha Hodáyá pédá butag. ¹⁰ Hodáay chokk o Shaytánay chokk, hamé paymá zánag o pajjááh áraga bant, á kas ke rástiy ráhá narawt, Hodáay chokk naent o anchosh á kas ham ke gón wati brátá mehra nakant.

Gón yakdomiá mehr

¹¹ Á kolaw o paygám ke shomá cha bongéjá eshkot, hamesh ent ke báyard ent yakdomiá dóst bedáren. ¹² Káenay† dhawlá mabén ke Shaytánay chokk at o wati bráti kosht. Nun chiá á koshti? Pa é sawabá ke áiy jenday kár o kerd sell o shaytáni atant o brátay kár nék o Hodái atant.

¹³ Oo brátán! Cha é habará hayrat makanét ke donyá gón shomá naprata kant. ¹⁴ Má zánén ke cha marká gwastag o pa zendmáná rasetagén, chiá ke gón wati brátán mehra kanén. Harkas ke mehra nakant, markay sáhegá mánit. ¹⁵ Kasé ke cha brátá bézara bit o naprata kant hónigé. Shomá zánét, hónigén mardomé hechbar namiránén zenday wáhonda nabit. ¹⁶ Má mehr é paymá pajjááh áwort ke Masihá wati ján pa maygi nadr kort, tánke má ham wati jáná pa brátán nadr bekanén. ¹⁷ Agan kaséá donyái mál o melkaté bebit o bratéá mohtáj begendit bale pa áiá bazzagi mabit, gorhá Hodáay mehr che paymá choshén mardoméay delá jágaha kant?

¹⁸ Oo dordánagén chokkán! Byáét mehr kanén, bale na pa dap o habar, pa del o setk o gón kár o kerd. ¹⁹⁻²⁰ Cha hamé kárá zánén ke má, gón hakk o rástiá hamband o paywast én o agan may del mára mayárbár ham bekant, angat Hodáay démá mohr o deljama bén, chiá ke Hodá cha may del o hayálán master ent o har chizzá zánt.

† 3:12 3:12 Káen hamá Kábil ent ke wati bráti kosht.

²¹ Oo dordánagán! Agan may del o jabin mára mayárbár makant, gorhá Hodáay gwará ásudag o deldhaddh én.

²² Á wahdi harché cha áiá belóthén mára rasiť, chiá ke áiy hokm o parmánána zuren o pa hamáiy washnódiá kára kanén. ²³ Áiy hokm hamesh ent ke áiy Chokk Issá Masihay námay sará báwarmand bebén o watmánwatá mehr bekanén, hamá paymá ke mára hokmí kortag. ²⁴ Harkas ke Hodáay hokmáni sará kára kant, áiy arwáh o jabiná mánit o Hodá ham á mardomay delá jágaha kant. Wati Ruhi mára bakshetag o é paymá zánén ke á may delá mánit.

4

Ruhán bechakkásét

¹ Oo dordánagán! Har ruhéay sará báwar makanét, ruhán ázmáesh kanét o bechakkásét ke baren cha Hodáay némagá ant yá na? Chiá ke bázén drógén nabié donyáay chárén kondhán potertag. ² Hodáay Ruhá é dhawlá zánét: har hamá Ruh cha Hodáay némagá ent ke báwara kant o mannit ke Issá Masih, ensáni rang o dróshomá ér átkag. ³ Bale har ruhé ke Issáyá namannit, á cha Hodáay némagá naent o Masihay hamá dozhmenay ruh ent. Shomá eshkotag ke á ruha kayt o hamé annun ham donyáyá ent.

⁴ Oo dordánagén chokkán! Shomá cha Hodáyá ét o áyáni sará báládist butagét, chiá ke á ke shomay delá ent cha áiá master ent ke donyáyá ent. ⁵ Á donyáayg ant, paméshká harché ke gwashant ham donyái ent o donyáay gósh áyáni némagá ent. ⁶ Má cha Hodáyá én o kasé ke Hodáyá zánt, áiy delgósh may némagá ent, bale á ke cha Hodáyá naent, áiy delgósh may némagá naent. Rástiy Ruh o gomráhiay ruhá hamé dhawlá zánén o pajjáaha káren.

Hodái mehr

⁷ Oo dordánagán! Gón yakdomiá mehr bekanén, chiá ke mehr cha Hodáyá ent o harkas ke mehra kant, cha Hodáyá pédá butag o Hodáyá zánt. ⁸ Á ke mehra

nakant Hodái nazántag, chiá ke Hodá mehr ent. ⁹ Hodáay mehr é dhawlá may nyámá paddar but ke wati yakk o yakdánagén chokki é jaháná rawán dát tánke cha áiy némagá zendmánay wáhond bebén. ¹⁰ Má gón Hodáyá mehr nakortag, mehr hamesh ent ke áia kortag o wati Chokki dém dátag tán pa may gonáháni shodagá korbánig kanag bebit. ¹¹ Oo dordánagán! Agan Hodáyá é dhawlá gón má mehr kortag, má ham báyard ent yakdomiá dóst bedáren. ¹² Kassá hechbar Hodá nadistag, bale agan yakdegará mehr bekanén, Hodá may delá mánit o áiy mehr may delá kámel o sarréch butag.

¹³ Áia mára cha wati Ruhá bahré dátag. Cha hamedá zánén ke má áiy arwáh o jabiná mánén o á may delá. ¹⁴ Má distag o gwáhia dayén ke Petá wati chokk rawán dátag tán jahánay rakkénók bebit. ¹⁵ Á ke mannit Issá Hodáay chokk ent, Hodá áiy delá jágaha kant o á Hodáay arwáh o jabiná. ¹⁶ Má hamá mehr zántag o áiy sará báwar kortag ke Hodáyá mára dátag. Hodá mehr ent o harkas ke wati zendá pa mehr begwázénit, Hodáay arwáh o jabiná mánit o Hodá áiy delá. ¹⁷ Mehr may nyámá hamé dhawlá kámel o sarréch butag ke jost o porsay róchá deldhaddh bebén. Chiá ke má é donyáyá hamáiy* dhawlá én. ¹⁸ Mehray tahá tors nést. Sarréchén mehr, torsá gára dant. Chiá ke tors cha sezáay hayalá kayt o kasé ke torsit cha mehrá sarréch nabutag. ¹⁹ Má mehra kanén chiá ke pésará áia gón má mehr kortag. ²⁰ Kasé ke gwashit: “Maná Hodá dóst ent” o cha wati brátá naprata kant, drógbandé, parchá ke wati brátá gendit o dóstia nadárit, gorchá Hodáyá ke nagendit che paymá dósti dáshta kant? ²¹ Má é hokm cha hamáia geptag ke gwashit: “Harkas ke gón Hodáyá mehra kant, báyard ent gón wati brátá ham mehr bekant.”

5

Hodáay Chokkay sará báwar

* 4:17 4:17 Hamáiy, bezán Issá Masihay.

¹ Harkasá é báwarmandi bebit ke Issá hamá Masih ent, á cha Hodáyá pédá butag. Harkasá ke Pet dóst ent, Chokká ham dósta dárit. ² Wahdé gón Hodáyá mehra kanén o áiy hokmán kára bandén, zánén ke Hodáay chokkán mehra kanén. ³ Hodádósti hamesh ent ke Hodáay hokmán kár bebandén o áiy hokm gránén béré ham naent. ⁴ Chiá ke harché cha Hodáyá pédá butag, donyáyá sará báládest o sóbena* bit o may báwar o imán hamé báládesti ent ke donyáyá érdasta kant. ⁵ Abéd cha á kasá ke báwara kant Issá Hodáay Chokk ent, dega kay donyáyá érdast korta kant?

⁶ É hamá ent ke cha áp o hóná átkag, bezán Issá Masih, tahná cha ápá na, cha áp o hóná. É Ruh ent ke gwáhia dant, chiá ke Ruh rásti ent. ⁷ Parchá ke say gwáh o sháhed hast: ⁸ Ruh, áp o hón. É har sayén hamshawr ant. ⁹ Agan má ensánay gwáhiá mannén, gorchá Hodáay gwáhi báz master ent, chiá ke Hodáay gwáhi hamá ent ke wati Chokkay bárawá dátagi. ¹⁰ Harkas ke Hodáay Chokkay sará báwara kant, áia é gwáhi wat gón ent, bale á ke Hodáay sará báwara nakant, Hodái drógband kortag, chiá ke Hodáay gwáhi dayagi pa Chokká báwar nakortag. ¹¹ Á gwáhi esh ent ke Hodáyá mára namiránén zend bakshetag o é zend cha Hodáay Chokkay némagá ent. ¹² Hamá kas zenday wáhond ent ke gón Hodáay Chokká gón ent o á ke gón Chokká gón naent, zenday wáhond naent.

Goddhi habar

¹³ É chizzon pa shomá nebeshtant ke shomára Hodáay Chokkay námay sará báwar ent, tán bezánét ke namiránén zenday wáhond ét. ¹⁴ Cha áia mára é deldhaddhi rasetag, harché ke áiy lóth o wáhagay sará belóthén, á eshkant. ¹⁵ Nun agan zánén harché cha áia belóthén mára eshkant, gorchá deljam én ke may lóth o wáhag sarjam butagant.

¹⁶ Agan kasé braté begendit anchén gonáhé kanagá ent ke markay sawaba

* 5:4 5:4 Sóbén, bezán péróz, kámyáb.

nabit, dwá bekant o Hodá áiá zenda bakshit. Eshiá hamá kasay bárawá gwashán ke gonáhi markay sawaba nabit. Gonáhé hastent ke markay sawaba bit, mana nagwashán ke kasé pa choshén gonáhéay bakshagá dwá bekant. ¹⁷ Har badén káré gonáh ent, bale anchén gonáhé ham hast ke markay sawaba nabit.

¹⁸ Má zánén harkas ke cha Hodáyá pédá butag, gonáha nakant, hamá ke cha Hodáyá pédá butag[†] Hodá wat áiay negahpániá kant o Shaytánay dast pa áiá narasit. ¹⁹ Má zánén ke Hodáyay chokk én o sajjahén donyá[‡] Shaytánay zór o wákay chérá ent. ²⁰ É chizzá ham zánén ke Hodáyay Chokk átkag o mára é póh o zánti dátag ke á “Rásténá” bezánén. Má hamá “Rásténay” arwáh o jabiná én, áiay Chokk Issá Masihay arwáh o jabiná. Rástén Hodá o namiránén zend, hamá ent.

²¹ Oo dordánagén chokkán! Watá cha botán[§] dur bedárét o bepahrézét.

[†] **5:18** 5:18 Bezán Issá Masih. [‡] **5:19** 5:19 Donyáay máná edá hamá mardom ant ke Issá Masihay sará báwarmand naant. **§** **5:21** 5:21 Bot tahná botén hodá naant, bot har chizz buta kant ke ensán Hodáyay badalá áiá parastesha kant.

Yuhannáay Domi Kágad

Drud

¹ Cha kelisáay kamáshay némagá, pa gechén kortagén bánok o áiy chokkán* ke pa del maná sakk dóst ant. Tahná maná na, hamá sajjahénán ham dóst ant ke rástia zánant. ² Paméshká mára dóst ant ke may delá rástia jágah kortag o tán abad gón má hamráh ent. ³ Hodái mehr o rahmat o sohl o ásudagi, cha Petén Hodá o áiy Chokk Issá Masihay némagá, pa rásti o mehr gón má góna bit.

Rásti o mehr

⁴ Gal o shádán bután wahdé zánton tai lahtén chokk rástiy sará zenda gwázénit, hamá dhawlá ke Petá mára hokm kortag. ⁵ Nun, oo bánok! Man nókén hokmé nebisagá naán, é hamá hokm ent ke cha bongéjá mára gón butag, bale cha taw dazbandia kanán, máshomá gón yakdomiá mehr bekanén. ⁶ Mehr hamesh ent ke áiy hokm o parmánáni sará zend begwázénén. Áiy hokm hamesh ent ke shomá cha bongéjá eshkotag. Hamé mehray hokmay sará zend begwázénét.

⁷ Chiá ke bázén rad dayóké donyáyá potertag o tálán ent o é habará namanant ke Issá Masih ensáni jesm o jánéá ér átkag. É paymén mardom rad dayók o Masihay dozhmen ant. ⁸ Hósh o sár bét ke may† káray bar o samará barbád o zawál makanét, sarréchén mozzé pa wat bekatthét. ⁹ Harkas ke Masihay tálimay sará mohr maóshtit o watsará démáter berawt, Hodá áiyg naent, bale harkas ke Masihay tálimay sará mohr bóshtit, ham Pet áiyg ent, ham Chokk. ¹⁰ Agan kasé shomay gwará byayt o é tálimá mayárit, áia wati lógá maylét o wasshátki magwashét. ¹¹ Parchá ke é dhawlén mardoméay wasshátk kanag, gón áiy radén kárán sharikdár bayag ent.

* **1:1** 1:1 Bázén zántkáréay báwar esh ent ke “bánok” dega kelisáay gwashag butag o “bánokay chokk”, á kelisáay báwarmand ant. † **1:8** 1:8 Lahtén kwahnén syáhaga gwashit: “wati”. ‡ **1:13** 1:13 “Tai gechénién goháray chokk”, bezán Yuhannáay kelisáay báwarmand.

Goddi habar

¹² Bázén chizzé hast ke pa taw benebisán, bale nalóthán gón kalam o kágadá bebant. Ométwár án ke shomay kerrá byáyán o dém pa dém gapp o trán bekanén tán mayshomay shádmáni sarréch bebit. ¹³ Tai gechénién goháray chokk‡ tará baddhé drud o drahbáta gwashant.

Yuhannáay Saymi Kágad

Drud

¹ Cha kelisáay kamáshay némagá pa dordánagén Gáyusá ke pa del maná sakk dóst ent.

² Oo dordánag! Dwá kanán ke tai sajjahén kár pa sharri démá berawant o tai jesm o ján ham, tai ruhay paymá dráh o salámat bebit. ³ Báz gal o shádán bután ke lahtén sangat átk o gwáhiesh dát ke taw rástiy wapádár ay, bezán wati zendá rástiy sará gwázenagá ay. ⁴ Hech chizz maná cha eshiá géshter shádána nakant ke beshkonán mani chokk rástiy sará zenda gwázénant.

Brátáni madat kanag

⁵ Oo dordánag! Taw brátáni* sajjahén kárán gón wapádariá kanay, toré á bégánag bebant. ⁶ Áyán, báwarmandáni démá pa tai mehrá gwáhi dátag. É sakkén sharrén káré bit ke taw áyán hamá paymá sát o saparán rawán bekanay ke Hodáay razá ent. ⁷ Chiá ke á pa hamá námaygi† sar geptagant o cha nábáwarán‡ komaké nageptagesh. ⁸ Gorhá má báyad ent choshén mardomán madat bekanén, tán má pa rástiy démá baragá hamkár bebén.

⁹ Chizzé pa kelisáyá nebeshtagon, bale Diutripis ke masteriy lóthók ent, may ehtiárá namannit. ¹⁰ Wahdé wat byáyán, áiy káráni hesáb o ketábá kanán, chiá ke may helápá drógén bohtám sheng o tálán kanagá ent. Pa inchoká ham bassa nakant, brátán wasshátka nakant o á degarán ham ke brátán wasshátk kanaga lóthant pa é kára naylit o áyán cha kelisáyá dara kant o gallénit.

¹¹ Oo dordánag! Badiay randgiriá makan, nékiay randgiriá bekan. Harkas ke nékia kant cha Hodáay némagá ent, bale á ke badia kant Hodái nadis-tag. ¹² Sajjahénán, Dimitriusay bárawá sharrén gwáhi dátag, tantaná rástiy

jendá ham. Má ham hamé dhawlá gwáhia dayén o wata zánay ke may gwáhi rást o barhakk ent.

Goddhi habar

¹³ Bázén chizzé hastat ke pa taw benebeshténán, bale nalóthán gón kalam o kágadá bebant. ¹⁴ Ométwár án ke pa hamé zuttán tará begendán o dém pa dém gapp o trán bekanén.

¹⁵ Tará sohl o ásudagi sar bát! Dóst tará drud o drahbáta gwashant. Taw ham dóstán yak yakká pa nám, drud o drahbát sar kan.

* **1:5** 1:5 “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. † **1:7** 1:7 Bezán Issá Masihay nám. ‡ **1:7** 1:7 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “cha darkawmán”.

Yahudáay Kágad

¹ Cha Ákubay brát, Issáay hezmatkár,* Yahudáay némagá,

pa hamá gwánk jatagénán ke Hodáén Petá dóst ant o pa Issá Masihaygi gón sharrén pahrézé dárag butagant.

² Shomay sará rahmat, sohl o ásudagi o mehr gésh o géshter bát.

Drógén ostádáni ásar o ákebat

³ Oo dordánagán! Wáhagdár atán pa shomá hamá rakkagay báravá benebisán ke má sajjahén áiy sharikdár én. Bale man zalurat dist ke gón é chizzáni nebisagá, shomay delá shawk pédá bekanán tán pa hamá báwará johd bekanét ke yak randé palgártagénán† dayag butag o tán abad gón máshomá góna bit. ⁴ Chiá ke lahtén anchén mardom chérokái shomay nyámá potertag ke wati béhodáiy sawabá cha pésará mayárig kanag butagant. Á Hodáay rahmatán tába dayant o pa wati bénangén kár o wáhagán káresha bandant o may yak o yakdánagén Wájah o Hodáwand, Issá Masihá namannant.

⁵ Shomá é sajjahén chizzán sarpad butagét o zánét, bale lóthán shomára tahtál perrénán ke Hodáwandá yak baré wati kawm cha Mesrá rakként, bale á ke bébáwar atant randterá gár o bégwáhi kortant. ⁶ Áiá hamá préshtag ham tán dádrasiay‡ mazanén róchá tahárokíá gón abadmánén zamzilán bastagant ke wati ehtiáray borz o bolandén kadresh nazánt o wati jágahesh yalah dát. ⁷ Hamé paymá, Sodum o Gomurah o kerr o gwaray shahráni mardom, ke hamáyáni dhawlá bénangiesh kort o nárahbandén wáhagáni randá kaptant, abadi ása dawr dayag butant tán pa degarán dars o ebrat bebant.

⁸ Anchosh, gón é sajjahén sargwastáni zánagá, hamá mardom ke wati wábáni tahá zendag ant, wati jesm o jáná palit o gandaha kanant, ehtiára namannant o ásmáni zórmandán sobakk o béezzata kanant. ⁹ Tantaná mazanén préshtag Mikáilá, á wahdá ke Mussáay jónay báravá gón Shaytáná yak o doi kort, é tahm o joryat néstat ke Shaytáná sobakk o mayárig bekant. Tahná gwashti: “Hodáwand tará sezá bedayát.”

¹⁰ Bale é, hamá chizzáni sobakki o béhormatiá kanant ke áyáni báravá heccha nazánant. É mardom násarpad o bézobánén jánwaráni paymá, wati sareshtay§ randá kapant o é paymá gár o bégwáha bant.

¹¹ Bazhn o apsóz pa áyán! Chiá ke Káenay* ráhá rawant o wati suddáni padá Balyámay gomráhiá kapant o Kórahay† sarkashiá bérana bant. ¹² É mardom, shomay pormehrén báwarmandi diwánán, wahdé pa béparwáhi gón shomá horigá waráka warant pa shomá bannámi o pólongé bant. É hamá shopánk ant ke tahná wati jenday pazzór kanagay randá ant. Hamá béhawrén jambar ant ke gwátesha bárt. Hamá dhokkáli‡ drachk ant ke bébar o bérissag ant o do bar mortagant. ¹³ É zeray hamá mastén chawl o mawj ant ke wati sharmnákén káráni kap o gajján dara réchant. Hamá gesar o sargardánén estár ant ke tahárterén tahárokí áyáni abadi ásar o ákebat ent.

¹⁴ Hannuh ke Adamay haptomi nasl o padréch at, esháni báravá chosh péshgóia kant o gwashtit: “Hodáwand gón wati lakkáni lakkén palgártagénána kayt, ¹⁵ tán sajjahénáni dadrasiá bekant o é béhodáén nábáwarán pa áyáni sajjahén gandahkárián o pa hamá sajjahén sellén habarán ke é bébáwarén gonahkárán áiy helápá gwashtagant, mayárig bekant.” ¹⁶ É mardom, gellah-

* **1:1** 1:1 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “golám”. † **1:3** 1:3 “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóna cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

‡ **1:6** 1:6 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. § **1:10** 1:10 Saresht, bezán báten, fetrat, jawhar. * **1:11** 1:11 Káen hamá Kábil ent ke wati bráti kosht. † **1:11** 1:11 Kórah Mussáay zamánagay mardomé at. ‡ **1:12** 1:12 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “érahti”.

gozár, irázger o wati badkári o sellén wáhagáni boddhetagén ant, pa wat pahra bandant o pa wati nap o suddán gón cháplusi o charpzobáni mardomán satá kanant.

Báwaray sará mohr óshtag

¹⁷ Ji, oo dordánagán! Shomá may Hodáwand Issá Masihay kásedáni péshgóian wati yátá bedárét ¹⁸ ke shomára gwashtesh: “Goddhi zamánagá, anchén rishkand kanók wadia bant o káyant ke wati béhodái o sell o badén wáhagáni randgir ant.” ¹⁹ É, donyái mardom ant, cha Hodáay Ruhá zebahrŠ ant o jetái dawra dayant.

²⁰ Bale oo dordánagán! Shomá watá cha pák o béaybén imáná mohr o mohkam bekanét o gón Pákén Ruhay madatá dwá belóthét. ²¹ Watá Hodáay mehráni sáhegá bedárét o may Hodáwandén Issá Masihay rahmatay entezár o wadára bebét ke shomára pa namiránén zendá sara kant. ²² Gón á lahténá ke dodel ant mehrabán bebét, ²³ lahténá cha ásá bekasshét o berakkénét o dega lahténá rahmat pésh bedárét bale gón tors o larz o cha áyáni jámagán ham naprat bekanét ke áyáni jesmá palit kortagant.

Satá o saná

²⁴ Hamáia, ke shomára cha thagal warag o kapagá mohr dáshta kant o béayb o gón mazanén shádmánié shomára wati porshawkatén dargáhá bort o sar korta kant, ²⁵ may yakk o yakkánagén Hodá o rakkénóká, cha may Hodáwand Issá Masihay wasilahá, cha azal, annun o tán abad shán o shawkat o wák o kodrat berasát! Anchosh bát. Ámin.

Yuhannáay elhámay ketáb

Péshlabz

¹ Issá Masihay hamá elhám ke Hodáyá áiará dát tán wati hezmatkárán hamá chizzán pésh bedárit ke allam zutt bayagi atant. Áiá wati préshtagé pa wati hezmatkár Yuhannáyá rawán dát tán é elhám áshkár bebit. ² Yuhannáyá hamá chizzáni gwáhi dát ke distagatanti, bezán Hodáay habar o Issá Masihay sháhedi. ³ Bahtáwar hamá ent ke é péshgóiyay labzán pa borztawária wánit o bahtáwar hamá ant ke é péshgóiyay labzán gósha dárant o harché ke nebisag butag, wati delá dárantesh, chiá ke wahd nazzik ent.

Drahbát

⁴⁻⁶ Cha Yuhannáay némagá, pa Ásiáay* damagay haptén kelisáyán:

Cha hamáiy jenday némagá ke hastent, hast butag o áyagi ent, cha hamá haptén ruháni némagá ke áiy bádsháhi tahtay démá ant o cha wapádárén sháhed Issá Masihay némagá shomará rahmat o émeni sar bát. Issá Masih hamá awali ent ke cha mordagán zendag butag o donyáay bádsháháni hákem ent. Shán o shawkat o zór, abad tán abad hamáiy sar bát ke mára dósta dárít o gón wati hóná mára cha gonáhán ázáti kortag o dini péshwá o bádsháhié jórhi kortag ke áiy Hodáén Petay hezmatá bekanén. Anchosh bát. Ámin.

⁷ Bechár, á gón jambarán pédák ent o hamok chamm áiyá gendit, hamá ham ke áiy jánesh thong thong kortag o zeminay sajjahén kawm hamáiy sawabá porsiga bant.

Haw, anchosh bát. Ámin.

⁸ Hodáwandén Hodá gwashit: “Bendát man án o halási man án,† hamá ke

hastent, hast butag o áyagi ent, porwák, á man án.”

Yuhannáay elhámay bendát

⁹ Man, Yuhanná, shomay brát án o hamá ázár, bádsháhi o sabr o ópára shomay hamráh án ke mára Issáay námáy sawabá rasant. Man Hodáay habar o Issáay sháhediay sawabá Patmusay jazirahá atán. ¹⁰ Hodáwanday róchá‡ Hodáay Ruh mani delá potert o man eshkot ke poshtá borzén tawaré but, gwashaygá karnáay§ tawaré at. ¹¹ Gwashti: “É chizzán ke taw genday, ketábéay tahá nebeshtahesh kan o pa haptén kelisáyán démesh day, pa Epesos, Samurná, Pergámum, Tyátirah, Sárdis, Piládelpiá o Lawdikiáay kelisáyán.” ¹² Man hamá tawáray némagá chakk jat ke gón man habará at. Man ke chakk tarrént, hapt teláhén cherágdánon dist o ¹³ cherágdánáni nyámá ensánay chokkéay dhawléne diston, drájén pashké gwará ati ke tán pádán at o sénagá teláhén patthié bastagati. ¹⁴ Sar o mudi chó pazhmá espét atant, chó barpá espét, o chammi chó ásay bránzá. ¹⁵ Pádi purah táptagén brenj atant ke ásay kurahéá* rók atant o tawári chó bázén ápáni tawará at. ¹⁶ Hapt estári rástén dastá at o cha áiy dapá dodapén tézén zahmé dar áyagá at. Démi gón wati sarjamén rozhná chó róchá drapshagá at. ¹⁷ Man ke dist, purah mordagé bután o áiy pádáni démá kaptán. Wati rástén dasti mani sará ér kort o gwashti: “Mators, man awali o áheri án. ¹⁸ Man zendagén án. Man mortagatán o bechár, nun zendag án, abad tán abad. Mark o mordagáni jahánay kelit maná gón ant. ¹⁹ Paméshká harché ke taw dist, harché ke annun bayagá ent o harché ke démterá bit, nebeshtahesh kan. ²⁰ Haptén estár ke taw mani rástén dastá distant, áyani o haptén teláhén cherágdánáni ráz esh ent: haptén estár haptén kelisáyáni préshtag ant o haptén cherágdán haptén kelisá ant.”

* **1:4-6** 1:4-6 Á wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at. † **1:8** 1:8 Asligén nebeshtánká pa bendát o halásiá Yunáni zobánay awali o áheri ábáni nám gerag butag. ‡ **1:10** 1:10 Bezán Yakshambehay róchá. § **1:10** 1:10 Karná, bezán sornáay dhawlén sázé. * **1:15** 1:15 Kurah, bezán jágahé ke ásay tahá kunzag, matth o dega chizza pachant.

2

Pa Epesosay kelisáyá

1 Pa Epesosay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É habar hamáiyg ant ke haptén estári rástén dastá ant o haptén teláhén cherágdánáni nyámá gám janagá ent. Á chosha gwashit:

2 Man tai kárána zánán, tai zahmatkasshi o sabr o ópára. Mana zánán ke taw badén mardomán saggeta nakanay, hamáyán ke watá kásed gwashitag bale nabutagant, taw á mardom chakkásetagant o distag ke drógband ant. 3 Mohr óshtátagay o gón sabr o óparé har chizzet pa mani námá saggetag o damet nabortag.

4 Bale maná gón taw yak gelagé hastent. Nun taw á paymá mehr kanagá naay ke bendátá kanagá atay. 5 Paméshká yát kan ke cha kojá kaptagay. Pashómán* bay o hamá kárán bekan ke taw bendátá kortagant. Agan wati pashómániet záher nakort, man pa taw pédák án o tai cherágdáná cha áiy jágahá dura kanán. 6 Bale tará é sharri hastent ke taw ham cha Nikuláitáni kárán naprata kanay o man ham naprata kanán.

7 Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit. Hamá ke sóbéna† bit, man áiy cha zenday hamá drachká waragay hakká dayán ke Hodáay beheshtá ent.

Pa Samurnáay kelisáyá

8 Pa Samurnáay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É hamá awali o áheriay habar ant ke mortagat o padá zendag but. Á chosha gwashit:

9 Man tai ázár o nézgáriá sarpad án bale taw hastómand ay. Á koprána zánán ke hamá mardomán kortagant ke watá Yahudia gwashant bale Yahudi naant. Á Shaytánay kanisahé‡ ant. 10 Cha áyókén ázárán mators. Bechár, Shaytán cha shomá lahténá pa shomay chakkásagá

* 2:5 2:5 Pashómán bayag, bezán tawbah kanag. † 2:7 2:7 Sóben, bezán péróz, kámyáb. ‡ 2:9 2:9 Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. § 2:17 2:17 Mann hamá nán ent ke Mussáay zamánagá, Hodáyá gyábáná pa Yahudián ér áwort.

zendáná kant o taw tán dah róchá ázár dayaga bay. Tán markay sáhatá wapádár bay o man tará zenday tájá dayán.

11 Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit. Harkas ke sóbéna bit, cha domi marká hech táwáné nagendit.

Pa Pergámumay kelisáyá

12 Pa Pergámumay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É hamáiy habar ant ke dodapén tézén zahmi gón ent. Á chosha gwashit:

13 Mana zánán taw kojá jahmenend ay, hamódá ke Shaytánay taht ent, bale taw mani nám mohr dáshtag. Taw mani wapádárén sháhed, Antipásay wahdá ham mani sará báwar kanagá enkár nakort, hamá Antipás ke shomay nyámá koshag but, hamódá ke Shaytán jahmenend ent.

14 Bale maná gón taw lahtén gelag hast. Tai kerrá lahtén mardom hast ke Balyámay tálimay mannók ant. Balyámá Bálák sój dát ke pa Esráilay chokkán dámé chér begéjit ke Esráilay chokk, pa botán kortagén korbánigán bwarant o béráh o rahbandén wapt o wáb bekanant. 15 Hamé paymá tai kerrá dega lahtén choshén ham hast ke Nikuláitáni tálimay mannók ant. 16 Paméshká, pashómán bay, agan na man pa taw zutt pédák án o gón wati dapay zahmá áyáni helápá jangé bongéja kanán.

17 Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit. Hamá ke sóbéna bit, man áiy cha chér o panáhén manná§ bahré dayán. Man á mardomá espétén sengé ham dayán ke áiy sará nókén námé nebeshtah ent. É námá tahná hamá zánt ke áiy dayaga bit.

Pa Tyátirahay kelisáyá

18 Pa Tyátirahay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É Hodáay Chokkay habar ant, hamáiy ke chammi chó ásay bránzá ant o pádí purah táptagén brenj. Á chosha gwashit:

¹⁹ Man tai kárána zánán, tai mehr o imán, hezmat o sabr o ópára. Taw annun cha á kárán géshter kanagá ay ke bendátá kortagant.

²⁰ Bale maná cha taw yak gelagé hast ke taw hamá janén, Izábelá saggagá ay ke watá paygambaré gwashit. Á tálím dayagá ent o mani hezmatkárán gomráh kanagá ent. Áyán béráh o rahbandén wapt o wáb o hamá korbánigáni waragay sójá dayagá ent ke pa botán kanag butagant. ²¹ Man áiará wahd dátag ke balkén pashómán bebit, bale á cha wati zenahkáriá pashómán bayaga nalóthit. ²² Bechár, man áiá tahtay báhótha kanán o hamá ke gón áiá zená kanagá ant, áyán sakkén azábéay tahá dawra dayán, agan áiy káráni randgiriash yalah nadát o pashómán nabutant. ²³ Man áiy chokkán wabáé dayán o koshán, gorhá sajjahén kelisá zánant ke man hamá án ke del o hayáláni hálán dara géjit o man shomá harkasá áiy káráni hesábá mozza dayán.

²⁴ Bale Tyátirahay é dega mardom, shomá ke é tálímay mannók naét o “Shaytánay johlén rázán”, anchosh ke lahténa gwashit, sharriá sarpad naét, é gappán shomará gwashán: “Shomay sará dega gránén béré naladdhán, ²⁵ bale hamá chizzáni sará ke shomá watá mohr dáshtag, tán mani áyagá watá anchosh bedárét.”

²⁶ Hamá ke sóbena bit o tán áherá mani kárána kant, man áiá kawmáni sará wák o ehtiára dayán. ²⁷ Á gón ásenén asáéá anchó kawmáni sará hokmránia kant ke kunzag próshaga bant. ²⁸ Anchén ehtiáré cha mani Petay némagá maná rasetag. Man áiá sohbay estará ham dayán. ²⁹ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit.

3

Pa Sárdisay kelisáyá

¹ Pa Sárdisay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É hamáiy habar ant ke haptén estár o Hodáay haptén Ruhi gón ant. Á chosha gwashit:

Man tai kárána zánán. Taw námé dar áwortag ke zendag ay, bale aslá mortagay. ² Ágáh bay o hamá chizzán mohr o mohkam kan ke angat pasht kaptagant bale meragi ant. Chiá ke man tai kár distagant ke mani Hodáay chammán kámel naant. ³ Gorhá tawbah kan o harché ke tará rasetag o taw eshкотag yátesh kan o mohresh bedár. Agan ágáh nabutay, man dozzokáia káyán o taw hech sarpada nabay ke man che wahdá pa taw káyán.

⁴ Bale tará Sárdisá lahtén mardom hast ke wati póshákesh palit nakortagant, á espétpósha bant o gón man gáma janant chiá ke karzant. ⁵ Harkas ke sóbena bit, hamesháni dhawlá espétpósha bit. Man áiy námá hechbar cha “Zenday Ketábá” gára nakanán o wati Pet o Petay préshtagáni démá áiá mannán. ⁶ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit.

Pa Piládelpiáay kelisáyá

⁷ Pa Piládelpiáay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É habar hamáiyg ant ke pák o rást ent, hamáiyg ke Dáuday keliti dastá ent. Á chizzá ke á pach bekant, kassi band korta nakant o á chizzá ke á band bekant, kassi pach korta nakant. Á chosha gwashit:

⁸ Man tai kárána zánán. Bechár, man tai démá pachén darwázagé eshtag ke kassi band korta nakant, chiá ke tai zór kamm ent o angat taw mani habar mannetag o cha mani námá enkár nakortag. ⁹ Bechár, man cha Shaytánay kanisahay mardomán lahtén tará dayán, cha hamáyán ke watá Yahudia gwashant bale Yahudi naant o dróga bandant. Bechár, man áyána parmáyán, á káyant, tai pádáni démá kapant o sarpada bant ke man tará dóst dáshtag. ¹⁰ Taw mani hokm mannetag o sabr o ópár kortag, paméshká man ham tará cha

* **3:10** 3:10 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari.

dádrasiay* sáhatá rakkénán ke pa zem-inay sará neshtagénáni chakkásagá sajjahén donyáyá áyagi ent.

11 Man zutt pédák án. Harché ke tará hast, mohresh bedár tánke kass tai tájá pach magipt. 12 Hamá ke sóbena bit, man áiá wati Hodáay parasteshgáhay menoké† jórha kanán o á padá hechbar cha parasteshgáhá dara nayayt. Man áiay sará wati Hodá o wati Hodáay shahr, nókén Urshalimay námá o wati nókén námá nebeshtaha kanán. Nókén Urshalim cha mani Hodáay némagá, cha ásmáná éra kayt. 13 Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit.

Pa Lawdikiáay kelisáyá

14 Pa Lawdikiáay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É habar “Ámin”‡, wapádár o rástén sháhéd, Hodáay addh kortagénáni sar-chammagay habar ant. Á chosha gwashit:

15 Man tai kárána zánán ke taw na sard-mehr ay o na garmjósh. Dréगतá taw yá sárt buténay yá garm. 16 Nun ke taw shir-garm ay, na garm ay o na sárt, paméshká man tará cha wati dapá shánán. 17 Taw gwashay ke “man hastómand án, man mál o dawlat katthettag o maná hech chizzay zalurat naent,” bale taw sarpad naay ke badhál, bazzag, nézgár, kór o jándar ay. 18 Man tará nasihata kanán ke cha man ásá táptagén teláh pa bahá bezur tánke hastómand bebay, espétén póshák pa bahá bezur o gwará kan ke tai bénangén jándari chér bebit o pa wati chammán malam pa bahá bezur o chammán bemosh tánke dist bekanay.

19 Man hamáyán neherra dayán o ad-aba kanán ke maná dóst ant. Paméshká zutt kan, pa del pashómán bay. 20 Bechár, man darwázagay dapá óshtátágán o thokkagá án. Agan kasé mani tawará eshkot o darwázagá pacha kant, man tahá káyán. Man gón áiá o á gón man waráka wárt.

21 Hamá ke sóbena bit, man áiá gón wat, wati tahtay sará nendagay hakká dayán, hamé paymá ke man sóbén bután o gón wati Petá, áiay tahtay sará neshtán.

22 Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit.

4

Arshá tahté

1 Cha eshán o rand man cháret ta ásmáná darwázagé pach ent o hamá karnáay dhawlén tawár ke man pésará eshkotagat gón man habará ent. Gwashagá at: “Edá borzád byá ke man tará péscha dárán cha é chizzán o rand allamá ché bayagi ent.” 2 Hamá damáná Hodáay Ruh mani delá potert o man dist ta arshá tahté ér ent o yakké tahtay sará neshtag. 3 Á ke tahtay sará neshtagat, gendagá yashm o rubiay sengay rang at o zomorrodpaymén sanjéa* tahtay chapp o chágérd geptagat.† 4 É tahtay chapp o chágérdá bist o chár taht ér at o bist o chár kamásh áyáni sará neshtagat. Kamáshán espétén póshák gwará at o teláhén tájesh sará at. 5 Cha tahtá grókay shahm dar áyagá at, grand o borzén tawár atant o tahtay démá ásay hapt mashal rók at. É mashal Hodáay haptén Ruh ant. 6 Tahtay démá purah daryáé at ke chó shishhagá at, chó bolórá.

Tahtay chapp o chágérdá, nyámjiná, chár sahdár hastat ke démá o poshtá sarjamá chammesh per at. 7 Awali sahdár shéray paymá at, domi gwaskay‡ paymá, sayomiá mardomi démé per at o cháromi bálén wakábéay§ rangá at. 8 Cha é chárén sahdarán har yakkéa shash bánzol o har némagá chamm per at, bánzoláni chérá ham. É hech bassa nakanant o shap o róch gwashagá ant:

“Pák ent, pák ent, pák ent,
porwákén Hodáwandén Hodá pák
ent,
hamá ke hast butag, hastent o áyagi
ent.”

† 3:12 3:12 Menok, bezán menag, sotun. ‡ 3:14 3:14 Edá “Ámin” bezán Issá Masih. * 4:3 4:3 Sanj, bezán drinn, rangin kamán. † 4:3 4:3 Yashm, rubi o zomorrod gránbahéen seng ant. ‡ 4:7 4:7 Gwask, bezán góló, gókay chokk. § 4:7 4:7 Wakáb mazanén báli sháhiné, Ordu o Pársiá oqáb.

⁹ Har wahdá ke sahdár tahtay sará neshtagéná, abad tán abad zendagéná shán o shawkat o sharapa dayant o áiy shográ gerant, ¹⁰ gorhá bist o chárén kamásh tahtay sará neshtagénay démá kapant o hamáíá názénant ke abad tán abad zendag ent, wati táján tahtay démá éra kanant o gwashant:

¹¹ “May Hodáwand o may Hodá!
Taw shán o shawkat, ezzat o zóra karzay
chiá ke taw sajjahén chizz addh kortagant o
sajjahén chizz cha tai wáhagá jórh butag o hastant.”

5

Ketáb o Gwarándh

¹ Padá man dist ke tahtay sará nesh-tagéná ketábé, bezán tumaré* rástén dastá ent ke posht o démi nebeshtah ant o hapt mohr jatag. ² O man porzórén préshtagé dist ke gón borzén tawaréá jár janagá at: “Kay é mohráni próshag o tumáray pach kanagay láhek ent?” ³ Bale hechkas néstat, na ásmáná, na zeminay sará o na zeminay chérá, ke é tumará pach kort bekant o eshiay tahá bechárit. ⁴ O man zár zárá gréwagá atán chiá ke hech choshén mardomé dar nakapt ke é tumáray pach kanagay láhek bebit yá eshiay tahá cháret bekant. ⁵ Bale cha kamáshán yakkeá maná gwasht: “Magréw, bechár Yahudáay kabilahay shér, Dáuday óbádag sóbén butag. Á, é tumár o eshiay haptén mohrán pach korta kant.”

⁶ Padá man tahtay sará, nyámá, chárén sahdár o kamásháni nyámá, Gwarándhé dist ke óshtátogat o gwashaygá helár kanag butagat. Gwarándhá hapt kánth o hapt chamm per at. É Hodáay haptén Ruh ant ke sajjahén zeminay sará dém dayag butagant. ⁷ Gwarándh shot o tumári cha tahtay sará neshtagénay rástén dastá zort. ⁸ Wahdé tumári zort chárén sahdár o bist o chárén kamásh Gwarándhay démá kaptant, har yakkeá changé dastá at o teláhén darpesh gón at ke sóchokiá porr

atant. É Hodáay palgártagén mardománi dwá atant. ⁹ Á nókén sawté janagá atant o gwashtesh:

“Taw tumáray zurag o
eshiay mohráni pach kanagay láhek ay
chiá ke taw helár kanag butagay o gón wati hóná pa Hodáyá cha har kabilah, zobán, kawm o rájá mardom pa bahá zortag.

¹⁰ Taw á pa may Hodáyá dini péshwá o bádsháhié jórh kortagant o á, zeminay sará hokumata kanant.”

¹¹ Padá man cháret o eshkot ke bázén préshtagéay tawár ent. É lakkáni lakk atant, hazaráni hazár. Tahtay chapp o chágerdá atant, sahdár o kamásháni chágerdá. ¹² Gón borzén tawaréá gwashagá atant:

“Hamá Gwarándh ke helár kanag but, karzit ke áíá zór o mál o dánái o wák o ezzat o shawkat o satá dayag bebit.”

¹³ Ásmáná, zeminay sará, zeminay chérá o daryáay tóká, harché ke áyáni tahá hast, man eshkot sajjahén addh kortagén chizz gwashagá atant:

“Satá, ezzat, shawkat o zór, tahtay sará neshtagénay o Gwarándhay bát, abad tán abad.”

¹⁴ Chárén sahdarán “ámin” gwasht, kamásh dém pa chér kaptant o Hodá o Gwarándhesh názént.

6

Mohr pach kanaga bant

¹ Man dist ke Gwarándhá cha haptén mohrán awali pach kort o man eshkot cha chárén sahdarán yakke granday tawáray paymá gwashagá at: “Byá.” ² Man cháret ta espétén aspé o aspswára tir kamáné gón. Áíá tájé dayag but, sóbén at o pa géshter sóbén o kámyáb bayagá démá rawán at.

³ Wahdé Gwarándhá domi mohr pach kort, man eshkot domi sahdár gwashagá at: “Byá.” ⁴ Dega aspé démá dar átk ke chó ásá sohr at. Aspswára é zór

* **5:1** 5:1 Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá kágad yá póstáni sará nebisag o gerd gerdá patáyag butagant.

o wák dayag but ke cha zeminay sará sohl o émeniá halás bekant ke mardom yakdomiá bekoshant. Áiá baláhén zahmé dayag but.

⁵ Wahdé Gwarándhá sayomi mohr pach kort, man eshkot sayomi sahdár gwashagá at: “Byá.” Man cháret ta syáhén aspé o aspswára sháhémé* dastá ent. ⁶ Man cha chárén sahdáráni darnyámá tawaré eshkot, gwashagá at: “Kilué† gandom pa róchéay mozzá‡ o say kilu jaw pa róchéay mozzá, bale rógen o sharábay kimmatá kár madár.”

⁷ Wahdé Gwarándhá cháromi mohr pach kort, man eshkot cháromi sahdár gwashagá at: “Byá.” ⁸ Man cháret ta mani démá shunzén aspé. Aspswáray nám “mark” at o mordagáni jahán áiy poshtá at. Áyán zeminay chárekay§ sará zór o wák dayag butagat ke pa zahm, dhokkál* o wabá o cha zeminay saray rastaráni dastá óday mardomán bekoshant.

⁹ Wahdé Gwarándhá panchomi mohr pach kort, man korbánjáhay chérá hamáyáni arwáh distant ke Hodáay habar o hamá sháhediy sawabá koshag butagatant ke áyán barjáh dáshtag. ¹⁰ Zár zará gréwag o gwashagá atant: “Oo pák o rástén Hodáwand! Tán kadén dádrasia nakanay o may hónay bérá cha zeminay sará neshtagénána nageray?” ¹¹ Á sajjahénán espétén póshák dayag but o gwashag butant ke kammé angat sabr kanét tán shomay hamráhén hezmatkár o shomay brát†, shomay dhawlá koshag bebant o hesáb sarjam bebit.

¹² Man chárágá atán, wahdé Gwarándhá shashomi mohr pach kort, mazanén zeminchandhé átk. Róch cha mudá addh kortagén sugi goday dhawlá syáh but, chárdahi máh chó hóna sohr tarret o ¹³ ásmánay estár anchó zeminá kaptant ke enjiray drachk trondén gwátéay démá wati kathakkén‡ barán dawra dant. ¹⁴ Ásmán chó nazz

átkagén tumaréá shot o har kóh o har jazirah cha wati jáhá sorénag but.

¹⁵ Padá zeminay bádsháh, mazanén mardom, pawji sarmaster, hastómand, zóráwar, har golám o har ázátén mardom, sajjahénán watá gáráni tahá o kóháni seng o taláráni nyámá chér dát.

¹⁶ Áyán gón kóh o talarán gwasht: “May sará bekapét o mára cha tahtay sará neshtagénay chehragá o cha Gwarándhay gazabá chér bedayét. ¹⁷ Chiá ke esháni gazabay mazanén róch átkag o eshiay démá kay óshtáta kant?”

7

Yaksad o chell o chár hazár mardomay mohr janag

¹ Cha eshán o rand man chár préshtag dist. Zeminay chárén kondhán óshtátag o zeminay chárén gwátesh dáshtagatant tánke gwáté na zemin, na daryá o na drachkéay sará bekasshit. ² Padá man dega préshtagé dist ke cha hamá jágahá chest but ke róch dara kayt o zendagén Hodáay mohri gón at. Áiá gón hamá chárén préshtagán ke zemin o daryáay táwán dayagay zór o wákesh dayag butagat, sakk kukkár kort o gwasht: ³ “Zemin, daryá o drachkán tán hamá wahdá táwán madayét ke má, may Hodáay hezmatkáráni péshánigá mohr najatag.” ⁴ O man hamáyáni hesáb eshkot ke mohr janag butagatant. Cha Esráily chokkáni sajjahén kabilahán, yaksad o chell o chár hazár mardom mohr jang butagat: ⁵ cha Yahudáay kabilahá dwázdah hazár mardom mohr jang butagat, cha Rubenay kabilahá dwázdah hazár, cha Gáday kabilahá dwázdah hazár, ⁶ cha Ásheray kabilahá dwázdah hazár, cha Naptáliay kabilahá dwázdah hazár, cha Manassiy kabilahá dwázdah hazár, ⁷ cha Shamunay kabilahá dwázdah hazár, cha Láwiay kabilahá dwázdah hazár, cha Issákáray kabilahá dwázdah hazár, ⁸ cha Zebulunay kabilahá dwázdah hazár, cha

* **6:5** 6:5 Sháhém, bezán tór, tarázu. † **6:6** 6:6 Asligén Yunáni labzay máná kesás yak litar ent. ‡ **6:6** 6:6 Asligén Yunániay labz “dinár” ent. § **6:8** 6:8 Chárek, bezán cha chár bahrá yakké. * **6:8** 6:8 Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli. † **6:11** 6:11 “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ **6:13** 6:13 Kathakk, bezán narasetagén bar.

Issopay kabilahá dwázdah hazár, cha Benyáminay kabilahá dwázdah hazár kas mohr jang butagat.

Espétpósháni mazanén mocchié

⁹ Cha eshán o rand, man cháret ta baláhén mocchié ke kassá hesáb korta nakort. Á cha har kawm, kabilah, ráj o zobáná atant o taht o Gwarándhay démá óshtátogatant. Áyán espétén póshák gwará at o macchi pissesh dastá at. ¹⁰ Pa borztawári kukkára atant: “Rakkénag may Hodáay dastá ent, hamáiy ke tahtay sará neshtag o rakkénag Gwarándhay ham dastá ent.”

¹¹ Sajjahén préshtag, tahtay chapp o chágérdá óshtátogatant, kamásh o chárén sahdaráni chapp o chágérdá. Tahtay démá, dém pa chér kaptant o Hodáesh parastesh kort. ¹² Gwashagá atant:

“Ámin,
satá o shawkat o
dánái o shogrgozári o ezzat o
zór o wák may Hodáayg ant,
abad tán abad. Ámin.”

¹³ Cha kamáshán yakkeá maná jost kort: “É ke espétén póshák gwará dayag butagant, é kay ant o cha kojá átkagant?” ¹⁴ Man passaw dát: “Wájah! Taw wata zánay.” Nun áiy gón man gwasht: “É hamá ant ke cha mazanén azábá dar átkagant o wati póshákesh gón Gwarándhay hóná shoshtag o espét kortagant. ¹⁵ Hamé sawabá, é Hodáay tahtay démá ant o shap o róch, áiy parasteshgáhá, áiy hezmatá kanant o hamá ke tahtay sará neshtag eshán sáhéla kant. ¹⁶ Cha edá o dém é na shodiga bant o na tonnig, na esháni sará róchay bránza kapit o na dega tapt o lewáre. ¹⁷ Chiá ke tahtay nyámá óshtátogén Gwarándh, esháni shopánka bit o eshán zendápay chammagáni ráhá pésha dárít o Hodá cha esháni chammán har arsá pahka kant.”

8

Haptomi mohr o teláhén bósóch

¹ Wahdé Gwarándhá haptomi mohr pach kort arshá kesás ném sáhatá bétawári but. ² Padá man haptén préshtag distant ke Hodáay démá óshtátogatant. Áyán hapt karná dayag but.

³ Dega préshtagé átk o korbánjáhay kerrá óshtát ke teláhén bósóché* gón ati. Áiy báz sóchoki dayag but ke gón Hodáay sajjahén palgártogénáni dwáyán yakjáhesh bekant o hamá teláhén korbánjáhay sará péshesh bekant ke Hodáay tahtay démá ent. ⁴ Sóchokiáni dutt gón Hodáay palgártogénáni dwáyán hawár, cha préshtagay dastá Hodáay kerrá borzád shotant. ⁵ Padá préshtagá bósóch zort, cha korbánjáhay ásá porri kort o zeminay sará dawri dát. Grandán grandet, borzén tawár chest butant, grókán jat o zeminchandhé átk.

Karná

⁶ Padá haptén préshtagán, ke áyán haptén karná gón atant, watá pa karnáyáni janagá tayár kort.

⁷ Awaligá wati karná jat, tróngal o ás gón hóná hawár zeminay sará ér réchag but. Zeminay sayyak† ásá ér bort, drachkáni sayyak ásá ér bort o sajjahén sabzén káh ásá ér bortant.

⁸ Domi préshtagá wati karná jat, baláhén kóhéay dhawlén chizzé ke pahk bon at, daryáay tahá dawr dayag but o daryáay sayyak hón but. ⁹ Daryái sahdaráni sayyak mort o bójigáni‡ sayyak tabáh but.

¹⁰ Sayomi préshtagá wati karná jat, baláhén estaré ke mashaléay dhawlá rók at, cha ásmáná kawr o chammagáni sayyakay sará kapt. ¹¹ Estáray nám “Jawr” ent. Ápáni sayyak tahl but o bázén mardomé cha ápáni tahliá mort.

¹² Cháromi préshtagá wati karná jat. Róchay sayyak, máhay sayyak o estaráni sayyak anchosh janag but ke sayyakesh tahár but. Róchá ham wati rozhnáiy sayyak gár dát o shapá ham wati rozhnáiy sayyak gár dát.

* **8:3** 8:3 Bósóch, bezán jágah yá darpé ke áiy sará yá tahá sóchoki dutta dayant. † **8:7** 8:7 Sayyak, bezán cha say bahrá yakké. ‡ **8:9** 8:9 Bójig, bezán lánch, yakdár, kashti.

¹³ Randá man cháret o eshкот ke ásmánay nyámá bálén wakábé kukkár kanagá at: “Apsóz, apsóz, apsóz pa zeminay nendókán, hamá karnáyáni tawáráni sawabá ke é dega sayén préshtagán janagi ant.”

9

¹ Panchomi préshtagá wati karná jat o man dist ke estaré cha ásmáná sestag o zeminá kaptagat. Áiá johlén tahtarunay* chátay dapay kelit dayag but. ² Estará johlén tahtarunay chátay dap pach kort. Nun cha chátá duťt chest but, gwashaygá cha mazanén kurahéá duťt dar áyagá at. Cha chátá dar áyókén duťtán róch o ásmánay dém tahár kortant. ³ Nun cha duťtán zeminay sará madag dar átk o é madagán zeminay zummáni paymén zóré dayag but. ⁴ Gón eshán gwashag but ke tahná hamá mardom ke Hodáay mohresh péshánigá per naent, áyán o abéd zeminay saray hech káh o sabzag yá dega keshár o drachké táwán madayant. ⁵ Madagán é hakk dayag nabut ke eshán bekoshant bale tahná tán panch máhá azábesh bekanant, anchén azáb ke cha zummay tejá† mardoméá rasit. ⁶ Á róchán mardom marka lóthant bale markesha narasit. Markay lóthóka bant o mark cha áyána tachit.

⁷ Madag purah aspáni paymá atant ke pa jangá tayár kanag butagatant o áyáni saragay sará teláhén tájay dhawlén chizz atant o chehragesh ensánay paymá atant. ⁸ Áyáni mud janéni mudáni dhawlá atant o dantán shéray dantánáni paymá. ⁹ Áyáni sénagá áseni sénagpósh bastagat o bánzoláni tawáresh purah hamá bázén arrábaháni tawáray dhawlá atant ke aspešh bastag o pa jangá mána rechant. ¹⁰ Zummáni dhawlén letthek o tejesh per at o letthekán é zór mán at ke mardomán tán panch máhá thappig bekanant. ¹¹ Bádsháhé hastatesh ke johlén tahtarunay préshtag at, Ebráni zobáná námi Abaddón at o Yunániá, Apólyón.‡

* **9:1** 9:1 Tahtarun, bezán jahannam, dózah. † **9:5** 9:5 Tej, bezán nésh. ‡ **9:11** 9:11 Abaddónay máná tabáh kanag o Apólyónay máná tabáh kanók ent. § **9:16** 9:16 Asligén nebeshtánka gwashit: “Do dah hazár barán dah hazár.”

¹² Awali “apsóz” gwastag, bechár, cha é chizzán o rand dega do “apsóz” áyagi ent.

¹³ Shashomi préshtagá wati karná jat o hamá teláhén korbánjáh ke Hodáay démá ent, man cha áiy chárén kánthán tawaré eshкот. ¹⁴ Gón shashomi préshtagá, hamáiá ke karnái gón at, gwashagá at: “Hamá chárén préshtagán ázát kan ke mazanén kawr Parátay kashá bastagant.” ¹⁵ Nun chárén préshtag ázát kanag butant ke pa hamá sáhat, róch, máh o sálá tayár kanag butagatant ke bani ádamáni sayyakká bekoshant. ¹⁶ Man eshкот, aspswárén lashkar do hazár lakkŠ at. ¹⁷ Hamá asp o aspswár ke man elhámay tahá distant, chosh atant: Aspswáráni sénagá ásrangén, syahsabzén o zardén gókortrangén sénagpósh bastagat; aspáni sar, shéri saragay dhawlá atant o cha áyáni dapá ás, duťt o gókort dar áyagá at. ¹⁸ Bani ádamáni sayyak, say azábá kosht, bezán hamá ás, duťt o gókortay azábá ke cha aspáni dapá dar áyagá at, ¹⁹ chiá ke aspáni zór áyáni dap o letthekáni tóká at o áyáni letthek máray dhawlá atant ke saresh per at o gón eshán mardomesh thappiga kortant.

²⁰ Pasht kaptagén mardom ke é azábán nakoshtagatant, angat cha wati dastáni kárán pashómán nabutant o tawbahesh nakort o teláh, nograh, brenj, seng o dáray hamá palitén arwáh o botáni sojdah kanagesh yalah nakort ke na dista kanant, na eshkota kanant o na ráh shota kanant. ²¹ É mardom na cha wati kosht o kóshán pashómán butant, na cha wati sehr o jádugariá, na cha wati zenahkáriá o na cha wati dozzián.

10

Préshtag o kasánén ketáb

¹ Nun man dega porwákén préshtagé dist ke cha ásmáná ér áyagá at. Jambari pósháki gwará at, sará sanjé ér ati, chehragi róchay dhawlá at o pádi ási menokay paymá atant. ² Kasánén ketábé dastá ati ke pach at. É ketáb

tumaré at. Préshtagá wati rástén pád daryáay o chappén zeminay sará ér kort o ³ kukkári kort, anchó ke shéré gorrit o wahdé kukkári kort, hapt granday tawár átk ke habará atant. ⁴ Wahdé haptén grandán habar kort man lóthet benebisánesh, bale tawaré cha ásmáná eshkoton, gwashagá at: “Harché ke haptén grandán gwasht, chéresh beday o nebeshtahesh makan.”

⁵ Padá man hamá daryá o zeminay sará óshtátágén préshtag dist ke wati rástén dasti ásmánay némagá chest kort. ⁶ O hamáiy sawgendi wárt ke abad tán abad zendag ent, hamáiy ke ásmán o harché ke ásmánáni tahá hast, zemin o harché ke zeminá hast, daryá o harché ke daryáay tahá hast jórhi kortagant. Gwashti: “Nun wahd halás ent. ⁷ Hodáay ráz hamá róchán sarjama bit ke haptomi préshtag wati karnáyá janagia bit, hamá paymá ke Hodáyá gón wati hezmatkárén paygambarán jár jatag.”

⁸ Gorhá hamá tawará gón man padá habar kort ke man cha ásmáná eshko-tagat. Gwashti: “Beraw, hamá pachén tumará bezur ke daryá o zeminay sará óshtátágén préshtagay dastá ent.”

⁹ Man préshtagay kerrá shotán o kasánén tumár lóthet. Áiá maná gwasht: “Begur o bwari. É tai lápay tahá tahla bit bale tai dapá bénagay dhawlá shirken.”

¹⁰ Man kasánén tumár cha préshtagay dastá zort o wárt. Dapá bénagay dhawlá shirken at bale anchó ke man wárt, mani láp tahl but. ¹¹ Maná gwashtesh: “Pa taw é allami ent ke padá bázén kawm, ráj, zobán o bádsháháni bárawá péshgói bekanay.”

11

Doén sháhed

¹ Maná kadd o kesás kanagi latthé* dayag but o gwashag but: “Pád á, Hodáay parasteshgáhá o korbánjáhá kadd o kesás kan o hamá mardomán hesáb kan ke ódá parastesha kanant. ² Bale parasteshgáhay dhanni péshjáhá† yalah kan, kadd o

kesási makan chiá ke é darkawmán dayag butag. Á, pákén shahrá tán chell o do máhá lagatmála kanant. ³ O man wati do sháhedá wák o ehtiára dayán ke tán hamá hazár o dosad o shastén róchán paygambari bekanant. Eshán góni gwará bit.” ⁴ É, hamá doén zaytunay drachk ant, zeminay Hodáwanday déma óshtátágén doén cherágdán ant. ⁵ O agan kasé eshán táwán dayag belóthit, cha esháni dapá ás dara kayt o dozhmenána wárt. Gorhá agan kasé eshán táwán dayag belóthit, hamé dhawlá allamá koshaga bit. ⁶ Eshán ásmánay band kanagay ehtiár gón ent tánke esháni paygambariay róchán hech hawr mabit o ehtiáresh hast ke ápá hónay tahá badal bekanant o har wahdá ke belóthant, gón har paymén wabáéá zeminá jata kanant.

⁷ Wahdé eshán wati sháhedi sarjam kort, cha johlén tahtaruná dar áyókén rastar gón eshán janga kant, eshán shekasta dant o koshit o ⁸ esháni jón Urshalimay‡ bázará ér kanaga bant, hamá shahr ke pa mesalé Sodum o Mesray námá zánaga bit, hamódá ke esháni Hodáwand salib kasshag butag. ⁹ Tán say o ném róchá cha har kawm, kabilah, zobán o rájá mardom esháni jónána chárant bale kabr o kapon kanagesha naylant. ¹⁰ Zeminay sará neshtágén mardom, esháni sará gala bant o jashna gerant o pa yakdomiá théki déma dayant, chiá ke é doén paygambarán zeminay sará neshtágén mardom ázár dátagant.

¹¹ Bale say o ném róchá rand, cha Hodáay némagá zenday ruh esháni jóná per tarret o é wati pádáni sará óshtátant. Harkasá ke distant, mazanén torsé áiy jáná kapt. ¹² Padá eshán borzén tawaré eshkot ke cha ásmáná gón eshán gwashagá at: “Edá, borzád byáét.” Esháni dozhmen chárágá atant o é, jambaréay tahá borzád ásmáná shotant. ¹³ Hamá damáná baláhén zeminchandhé átk o shahráy dahyak tabáh but. Zeminchandhá hapt hazár mardom

* **11:1** 11:1 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: Maná kalam o káshé dayag but ke kadd o kesás kanagi latthéay paymá at. † **11:2** 11:2 Péshjáh, bezán péshgáh, lógay chárdiwál, sahn. ‡ **11:8** 11:8 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: mazanén shahráy.

mort. Pasht kaptagénán sakk báz torset o borzén arshay Hodáesh shán o shawkat dát.

¹⁴ Domi “apsóz” gwastag, bechár, say-omi “apsóz” zutt áyagi ent.

Haptomi karná

¹⁵ Haptomi préshtagá wati karná jat. Ásmáná borzén tawár atant ke gwashagá atant:

“Donyáay bádsháhi may Hodáwand o áiy Masihay bádsháhi jórh butag o á abad tán abad bádsháhia kant.”

¹⁶ Nun bist o chárén kamásh ke wati tahtáni sará Hodáay démá neshtagatant, dém pa chér kaptant o Hodáesh názént.

¹⁷ Gwashtesh:

“Porwákén Hodáwandén Hodá!
Má tai shográ gerén,
hamá ke hastent o hast butag,
chiá ke taw wati mazanén zór o wák dastá geptag o hokmráni bendát kortag.

¹⁸ Kawm zahr geptagant o tai gazab átkag.
Mordagáni dádrasiay wahd rasetag.
Tai hezmatkárén paygambarán,
tai palgártagénán o harkasá ke tai námay tors hast, kasán o mazan, áyáni mozz dayagay wahd átkag o hamáyáni barbád kanagay wahd ke zeminá barbád kanagá ant.”

¹⁹ Padá Hodáay parasteshgáh arshá pach kanag but o Hodáay ahd o karáray péti, § áiy parasteshgáhay tahá gendag but. Gróki shahm, borzén tawár o grand atant, zeminchandh o sakk báz tróngal but.

12

Janén o azhdiá

¹ Ásmáná mazanén neshánié záher but: janéné ke róch áiy póshák at, máh pádáni chérá o dwázdah estári tájé sará ati. ² Lápi porr at o cha chellagi dardán kukkára at, chellag bayagay tawreshtán at. ³ Padá dega neshánié ásmáná záher but: baláhén sohrén azhdiáé, hapt sarag o dah kánthi per at o hapt táji sará at. ⁴ Azhdiáay lettheká ásmánay estáráni

§ 11:19 11:19 Péti, bezán sanduk.

sayyak ropt o zeminá dawr dát. Janén ke chokká kapagi at, azhdiá, janénay démá óshtatagat tán anchó ke áiy chokk pédáka bit, hamá damáná chokká bwárt. ⁵ Janéná mardénchokké pédá kort, hamá ke “áiá sajjahén kawmáni sará gón ásenén asáéá hokmráni kanagi ent.” Janénay chokk pach gerag o Hodá o áiy tahtay kerrá barag but. ⁶ Janén tatk o gyábáná shot ke ódá Hodáyá pa janéná jágahé tayár kortagat tánke á, hazár o dosad o shast róchá ódá chárág o delgósh kanag bebit. ⁷ Padá ásmáná jangé bendát but. Mikáil o áiy préshtagán azhdiáay helápá jang kort. Azhdiá o áiy préshtagán ham jang kort. ⁸ Bale azhdiá sarzór nabut o cha ed o rand ásmáná pa áia o áiy préshtagán jágahé nabut. ⁹ Baláhén azhdiá dar kanag but, hamá kwahnén már, ke Eblis o Shaytán gwashaga bit o sajjahén donyáyá gomráh kanagá ent. Á gón wati préshtagán zeminá dawr dayag but.

¹⁰ Padá man borzén tawaré cha ásmáná eshкот ke gwashagá at:

“Nun rakkénag o zór o may Hodáay bádsháhi o áiy Masihay ehtiár rasetag, chiá ke may brátáni bohtám janók, hamá ke róch o shap áyáni sará may Hodáay démá bohtám janagá at, gallénag butag.

¹¹ May brát, Gwarándhay hón o wati sháhediay labzay sawabá, bohtám janókay sará báládast butagant.
Markay démá áyán wati sáhay hech parwáh nakortag.

¹² Paméshká shádehi kanét, oo ásmánán o ásmánáni nesh-tagénán!
Bale bazhn o apsóz pa shomá, oo zemin o daryá!
Chiá ke Shaytán pa shomá ér átkag, cha zahrá sakk porr ent, chiá ke zánt ke áiy wahd kamm ent.”

¹³ Wahdé azhdiáyá dist ke man gallénag o zeminá dawr dayag butagán, hamá janénay randá kapt ke mardénchokki pédá kortagat. ¹⁴ Janéná mazanén

wakábay do bánzol dayag but tánke bál bekant o gyábáná wati jágahá shot bekant. Á, ódá tán wahdéá, wahdán o ném wahdá* cha máray dazrasá dur dárag o hayáldári kanaga bit. ¹⁵ Gorhá márá cha wati dapá kawréay paymá áp pizzhár dát tán janéná hár bebárt. ¹⁶ Bale zeminá janén komak kort, wati dapi pach kort o hamá kawri ér bort ke azhdiáyá cha wati dapá dar kortagat. ¹⁷ Azhdiá janénay sará sakk zahr gept o gón áiy é dega chokkán pa jangá dar kapt, gón hamá chokkán ke Hodáay hokmáni mannók ant o pa Issáyá wati sháhediay sará mohr óshtátagant. ¹⁸ Nun azhdiá, tayábay rékáni sará óshtát.

13

Cha daryáyá rastaré

¹ Gorhá man dist ke cha daryáyá rastaré chest bayagá at. Dah kánth o hapt saragi per at. Kántháni sará dah táj atant o áiy har saragay sará koprí nám per at. ² Hamé rastar ke man dist, polangéay dhawlá at. Pádi purah mammi* pádáni paymá atant o dapi shéri dapéay paymá. Azhdiáyá wati zór, wati taht o wati baláhén ehtiár eshiará dátant. ³ Rastaray yak saragéá gwashaygá koshókén thappé per at, bale koshókén thapp dráh butagat. Sajjahén zemin hayrán but o rastaray randgirii kort. ⁴ Áyán hamé azhdiá parastesh kort chiá ke rastarará ehtiári dátagat o rastaresh parastesh kort o gwashtesh: “Kay rastaray dhawlá ent? Kay gón eshiá jang korta kant?” ⁵ Rastará dapé dayag butagat ke bathák janag o koprén habar kanagá at o ehtiár dayag butagat ke tán chell o do máhá harché ke kanaga lóthit, bekant. ⁶ Eshiá wati dap, Hodá, Hodáay nám o áiy menendjáhay helápá, bezán hamáyáni helápá pa kopr kanagá pach kort ke arshá neshtagant. ⁷ Áiá ejázat dayag but ke Hodáay palgártagén mardománi helápá jang o jádál chest bekant o áyán prósh bedant. Áiá har kabilah,

kawm, zobán o rájay sará ehtiár dayag but. ⁸ Zeminay sará neshtagén sajjahén mardom rastará parastesh kanant, á sajjahén ke áyáni nám donyáay addh bayagá pésar “Zenday Ketábay” tahá, Gwarándhay ketábá nebeshtah kanag nabutagatant, hamá Gwarándh ke helár kanag butagat. ⁹ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit.

¹⁰ “Á ke bandig bayagi ent, bandijáhá rawt.

Á ke gón zahmá koshag bayagi ent, gón zahmá koshaga bit.”

Eshiy tahá Hodáay palgártagén mardomán ópár† o imánay zalurat ent.

Cha zeminá rastaré

¹¹ Gorhá man dega rastaré dist ke cha zeminá chest bayagá at. Eshiá gwarándhéay dhawlá do kánth per at bale azhdiáyá dhawlá habará at. ¹² Eshiá awali rastaray sajjahén ehtiár gón at o cha hamáiy némagá kár kanagá at. Zemin o zeminay sará neshtagén mardomi parmátant ke awali rastaray parasteshá bekanant, hamáiy ke koshókén thappi dráh butagat. ¹³ Eshiá mazanén nesháni pésha dásht, ási ham cha ásmáná tán zeminá mahlukay chammáni démá éra gétk. ¹⁴ É neshániáni sawabá ke eshiá rastaray démá pésh dáragay ejázat dayag but, eshiá zeminay sará neshtagén mardom rada dátant. Hokmi dátant ke “hamá rastaray sharapá boté jórh kanét ke zahmé laggetagi, thappig butag bale angat zendag mantag.” ¹⁵ Domi rastará ejázat dayag but ke awali rastaray botá sáh mán bekant tánke awali rastaray bot habar ham kort bekant o hamáyán bekóshárenit ke é botá parasteshá nakanant. ¹⁶ Eshiá sajjahén mardom, kasán o mazan, hastómand o nézgár, ázát o golám, é hokm dátant ke wati rástén dastá yá péshánigá neshané per bekanant, ¹⁷ tánke á hechi gept yá bahá kort makanant, agan neshánesh per naent. Neshán rastaray nám yá áiy

* **12:14** 12:14 Pákén ketábay bázén zántkáréay gománá eshiay máná say o ném sál ent. * **13:2** 13:2 Mamm haywáné ke Pársiá khers gwashanti. † **13:10** 13:10 Ópár, bezán sabr, tahambok, bardásht.

námay nambar at. ¹⁸ Edá hekmat pakár ent. Bell hamá kas rastaray nambará hesába kant ke zánti hast, chiá ke é nambar bani ádamayg ent. O eshiay nambar shashsad o shast o shash ent.

14

Gwarándh o yaksad o chell o chár hazárén mardom

¹ Randá man cháret ta hamá Gwarándh Sahyunay kóhay sará óshtátág o yaksad o chell o chár hazár mardomi gón ke áiyay o áiyay Petay námesh péshánigay sará nebeshtah ent. ² O man tawaré cha ásmáná eshkot, chó bázén ápáni tawará, purah baláhén grandéay tawár at. É tawár ke man eshkot purah chang janók atant ke wati changán janagá atant. ³ É yaksad o chell o chár hazárén mardom, tahtay démá o chárén sahdár o kamásháni démá nókén sawté janagá atant. Abéd cha hamá yaksad o chell o chár hazárénán ke cha zeminá mókag* butagatant, dega kassá é sawt dar borta nakort. ⁴ É hamá ant ke watá gón janénán palitesh nakortag chiá ke dast najatagén ant. Har jágah ke Gwarándha rawt, é randgiria kanant. É cha mardománi nyámá mókag butagant, Hodá o Gwarándhay awali bar o samar ant. ⁵ Cha áyáni dapá hech dróg dar nayátkag o bémayár ant.

Sayén préshtag

⁶ Padá man dega préshtagé dist, ásmánay nyámá bál at. Abadi wasshén mestágé gón ati ke pa zeminay saray neshtagénán, pa har kawm, kabilah, zobán o rájá jári bejant. ⁷ Gón borzén tawaréá gwashti: “Hodáay bimmá delá bedárét o áiyá shán o shawkat bedayét chiá ke áiyay dádrasiay sáhat átkag o rasetag. Hamáiyá parastesh bekanét ke ásmán o zemin, daryá o ápi chammagi jórh kortagant.”

⁸ Cha eshiá rand, dega préshtagé, domi préshtag átk o gwashti: “Kaptag, mazanén shahr, Bábel kaptag, hamá ke

wati zenahkáriáni mast kanókén sharábi sajjahén kawmáná wárentag.”

⁹ Randá dega préshtagé, sayomi préshtag átk. Gón borzén tawaréá gwashti: “Agan kasé rastar o áiyay botá parastesh bekant o péshánigá yá dastá áiyay nesháná bezurit, ¹⁰ á, Hodáay hezhmay hamá pahkén sharábá wárt ke Hodáay gazabay pyálahá réchag butag o gón ás o gókortá pákén préshtagáni démá o Gwarándhay démá ham azáb dayaga bit. ¹¹ Áyáni azabay dutt abad tán abad chesta bant. Hamá ke rastar o áiyay botá parastesh kanant yá rastaray námay nesháná zurant, áyán róch o shap hech áráma nabit. ¹² Edá Hodáay palgártagénán sabr o ópár pakár ent, hamáyán ke Hodáay hokmáni sará kára kanant o pa Issáyá wati imánay sará mohra óshtant.”

¹³ Gorhá man cha ásmáná tawaré eshkot, gwashagá at: “Nebeshtah kan: Mordag bahtáwar ant, hamá ke cha ed o rand Hodáwanday ráhá merant.” Pákén Ruh ham gwashit: “Haw, áyáni zahmatkasshia hallant o á áráma gerant, chiá ke áyáni kortagén kár áyáni hamráh ant.”

Zeminay rón o mósh

¹⁴ Man cháret ta espétén jambaré o jambaray sarborá purah ensánay chokkay dhawléné neshtag. Áiyay sará teláhén tájé o dastá tézén dásé. ¹⁵ Dega préshtagé cha parasteshgáhá dar átk, pa borztawáriá dém pa hamáiyá kukkára at ke jambaray sará neshtagat: “Wati dásá démá byár o beron, chiá ke rón o móshay wahd átkag. Zeminay keshár rasetag o tayár ent.” ¹⁶ Gorhá hamá ke jambaray sarborá neshtagat, wati dási zeminay sará sorént o zemin rón o mósh but.

¹⁷ Dega préshtagé cha ásmáni parasteshgáhá dar átk. Áiyá ham tézén dásé gón at. ¹⁸ Dega préshtagé cha korbánjáhá átk ke ásay sará ehtiári hastat. Áiyá gón borzén tawaréá gón hamáiyá gwasht ke tézén dási gón at: “Wati tézén dásá démá byár o zeminay anguray drachkáni hóshán borr, chiá

* **14:3** 14:3 Mókag, bezán pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag, Pársiá “bázkharid”.

ke nun angur rasetagant.”¹⁹ Gorhá préshtagá wati dás zeminay sará sorént, anguri mocch kortant o Hodáay gazabay mazanéen sharábkasshi hawzay† tahá dawr dátant.²⁰ Sharábkasshi hawz cha shahrá dhann lagat dayag but o cha hawzá hón dar átk. Hón anchó báz at ke aspáni lagámán sar but o tán sésad kilumitará‡ chó ápá tatk.

15

Mussáay o Gwarándhay sawt

¹ Randá man ásmáná dega hayrán kanók o baláhén neshánié dist, hapt préshtag ke haptén godhsari azábesh gón atant, godhsari, paméshká ke gón eshán Hodáay gazab sarjama bit.

² Padá man chizzé dist, daryáéay paymá at bale chó shisshagá at, gón ásá hawár. O man dist shisshagi daryáay kashá hamá óshtátogatant ke rastaray sará o áiyay bot o námay nambaray sará sóbén butagatant. Changesh dastá at ke Hodáyá dátogatant.³ Áyán Hodáay hezmatkár Mussáay sawt dapá at o Gwarándhay sawt ham. Gwashagá atant:

“Tai kár mazan o hayrán kanók ant,
oo porwákén Hodáwandén Hodá!
Tai ráh pa adl o rásti ant,
oo kawmáni bádsháh!

⁴ Kay ent ke cha taw natórsit,
oo Hodáwand!
Kay ent ke tai námá shawkata nadant?
Chiá ke tahná taw pák ay.
Sajjahén kawma káyant o
tai bárgáhá tará parastesha kanant,
chiá ke tai ádelén kár
záher butagant.”

Hapt préshtag o hapt azáb

⁵ Cha eshiá rand, man cháret o parasteshgáh, bezán “sháhediay tambu” arshá dist ke pach at.⁶ Haptén préshtag ke haptén azábesh gón atant, cha parasteshgáhá dhanná dar átkant. Áyán sapá o rozhnáén liloméen* god o póshák gwará at o sénagá teláhén

patthiesh bastagat.⁷ Padá cha chárén sahdarán yakkéá haptén préshtagáná hapt teláhén darp dát ke cha Hodáay gazabá porr atant, abad tán abad zendagén Hodáay gazabá.⁸ Parasteshgáh cha duttá porr but ke cha Hodáay shawkat o áiyay zóra átk o kassá tán hamá wahdá parasteshgáhay tahá shota nakort ke haptén préshtagáni haptén azáb sarjam nabutant.

16

Hodáay gazabay haptén darp

¹ Padá man borzén tawaré eshkot ke cha parasteshgáhá pédák at o gón haptén préshtagán gwashagá at: “Berawét o Hodáay gazabay haptén darpán zeminay sará beréchét.”

² Gorhá awali shot o wati darpi zeminay sará rétk. Hamá mardomán haráb o dardnákén résh dar átk ke rastaray neshánesh per at o áiyay botá parastesh kanagá atant.

³ Padá domiá wati darp daryáay sará rétk. Daryá chó mordagéay hóná but o áiyay tahay har sahdár mort.

⁴ Padá sayomiá wati darp kawr o cham-magáni sará rétk o á hón butant.⁵ Gorhá man eshkot ke ápáni préshtag gwashagá at:

“Taw ádel ay, taw ke hastay o butagay,
oo Pákén!
Chiá ke taw é dádrasi kortagant.

⁶ Eshán tai palgártagén mardom o paygambaráni hón rétkag,
paméshká taw esháná hón pa nóshagá dátag.

É hameshiay láhek ant.”

⁷ O man eshkot ke korbánjáh gwashagá at:

“Haw, oo porwákén Hodáwandén Hodá!
Tai dádrasi rást o pa adl ant.”

⁸ Nun cháromiá wati darp róchay sará rétk o róchá ejázat dayag but ke mardomán gón ásá besóchit.⁹ Mardom cha é sakkén garmiá sotkant, bale pashómán bayag o Hodáyá shán o shawkat dayagay badalá, hamá Hodáay námay helápá

† 14:19 14:19 Sharábkasshi hawz jágahé ke angur mána kanant o lagata dayant o anguray shiragá kasshant.

‡ 14:20 14:20 Asligén Yunáni syáhaga gwashit: hazár o shahsad estádiá. * 15:6 15:6 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit.

kopresh kort ke é azábáni sará ehtiári hastat.

¹⁰ Randá panchomiá wati darp rastaray tahtay sará rétk. Áiay bádsháhi syáh o tahár but o mardom cha é paréshániá wati zobán o lellekán jáyagá atant. ¹¹ Pa wati dard o réshán borzén arshay Hodáay helápá kopresh kort, bale cha wati kárán pashómán nabutant.

¹² Padá shashomiá wati darp mazanén kawr, Parátay sará rétk o kawray áp hoshk but tánke ródarátki bádsháháni ráh sáp bebit. ¹³ Man say palitén ruh dist gwashaygá pogal atant ke cha azhdiáay dapá, rastaray dapá o cha drógén paygambaray dapá dar áyagá atant. ¹⁴ É hamá palitén ruh ant ke mójegah pésha dárant o sajjahén donyáay bádsháháni kerrá rawant ke áyán pa jang kanagá yakjáh bekanant, hamá jang ke porwákén Hodáay mazanén róchá bit.

¹⁵ “Bechár, man dozzokáia káyán. Bahtáwar hamá ent ke ágáha mánit o wati póshákán tayára dárít tánke á jándará dar mayayt o áiay nang gendag mabit.”

¹⁶ Palitén ruhán é bádsháh hamá jágahá mocch kortant ke Ebráni zobáná námi Hármagedun ent.

¹⁷ Nun haptomiá wati darp gwátá rétk o borzén tawaré cha parasteshgáhay tahtá átk, gwashagá at: “Kár halletag.”

¹⁸ Grókán jat, borzén tawár o grand but o anchén baláhén zeminchandhé átk ke cha hamá wahdá ke ensán zeminay sará pédák butag, choshén zeminchandhé nabutag, anchén zórmandén zeminchandhé at. ¹⁹ Mazanén shahr, Bábel say thokkorá bahr but o kawmáni shahr kaptant o Hodáyá mazanén shahr, Bábel yát at o wati gazab o hezhmay sharábay pyálahi áiárá dát. ²⁰ Har jazirah gár but o hech kóh pasht nakapt. ²¹ Baláhén tróngalé but. Har yak tróngalé chell kiluay* kesásá grán at o cha ásmáná mardománi sará kapt. Áyán pa tróngalay tuppánay azábá Hodáay helápá kopr kort, chiá ke é azáb sakk torsnák at.

17

Mazanén kahbag

¹ Randá cha hamá haptén préshtagán ke hapt darpesh gón at, yakké átk o gón man hábari kort o gwashti: “Byá edá man tará hamá mazanén kahbagay sezáyá pésha dárán ke bázén ápáni sará neshtag. ² Gón áiá zeminay bádsháhán zená kortag o zeminá neshtagén mardom áiay zenahkáriay sharábá bésár kortagant.” ³ Padá préshtagá maná ruhay tahá gyábánéa bort o man janéné dist ke anchén rozhná sohrén rastaréay sará neshtagat ke kopri námán póshetagat o hapt sarag o dah kánthi per at. ⁴ Janéná jamu* o rozhná sohrén god gwará at. Gón teláh o gránbaháén seng o morwáredá sambahetagat. Teláhén pyálahé dastá ati ke cha bazhnákén chizz o áiay zenahkáriáni palitián porr at. ⁵ Áiay péshánigá námé nebeshtah at ke rázé at: “Mazanén Bábel. Kahbagáni o zeminay palitiáni mát.” ⁶ Nun man dist ke janén cha Hodáay palgártagénáni o Issáay sháhedáni hónay nóshagá neshah o malár at. Man ke dist, sakk hayrán o habakkah mantán. ⁷ Préshtagá gón man gwasht: “Taw parchá hayrán ay? Man tará é janén o hamá hapt sarag o dah kánthi rastaray rázá gwashán ke janén áiá swár ent. ⁸ Á rastar ke taw dist, yak wahdéa hastat, nun néstent bale cha johlén tahtaruná dar áyagi ent o barbádiy némagá rawt. Zeminá neshtagén hamá mardom ke cha jahánay jórh bayagay wahdá áyáni nám ‘Zenday Ketábá’ nebeshtah naent, é rastará ke gendant hayrána bant, chiá ke é rastar yak wahdé hastat o nun néstent bale padá áyagi ent. ⁹ Pa eshiay sarpad bayagá dánáén saré lóthit. Haptén sar, hapt kóh ant ke áyáni sará janén neshtag. Hapt bádsháh ant ham, ¹⁰ panchay bádsháhi halás butag, yakké annun bádsháh ent o dega yakké angat nayátkag o á, wahdé kayt, allam pa kammén wahdéa mánit. ¹¹ Hamá rastar ke yak wahdé hastat

* **16:21** 16:21 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: tálántéay. Tálánt yak dábén zarré at. Yak tálánt, pánzdah sálay mozz at o grániá tálánté kesás chell kilu at. * **17:4** 17:4 Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá banafshi gwashanti.

o nun néstent hashtomi ent, bale cha hapténán yakké o tabáhiay némagá rawt. ¹² O dahén kánth ke taw distant, dah bádsháh ant ke angat hech bádsháhiesh narasetag, bale áyán rastaray hamráhiá pa yak sáhatéá bádsháhiay ehtiára rasit. ¹³ É sajjahénáni maksad yakk ent o é wati zór o ehtiára rastará dayant. ¹⁴ É gón Gwarándhá janga kanant bale Gwarándh eshán prósha dant, chiá ke á hodáwandáni Hodáwand o bádsháháni Bádsháh ent o hamá ke gón áiá góna bant, áiay tawár jatagén, dar chetagén o wapádáren hamráh ant.”

¹⁵ Nun préshtagá maná gwasht: “Hamá áp ke taw distant, hamódá ke kahbag neshtag, kawm, mocchi, ráj o zobán ant. ¹⁶ Hamá rastar o dahén kánth ke taw distant gón kahbagá naprata kanant, áiá wayrán o jándara kanant, áiay góshtá warant o áiá gón ásá sóchant. ¹⁷ Chiá ke Hodáyá áyáni delá dátag ke Hodáyay maksaday sará kár bekanant, hamshawr bebant o wati bádsháhiá rastará bedayant tán hamá wahdá ke Hodáyay habar sarjam o purah bebant. ¹⁸ O hamá janén ke taw dist, mazanén shahr ent ke zeminay saray bádsháháni sará hokmránia kant.”

18

Bábelay sará zár o peryát

¹ Cha é chizzán o rand man dega préshtagé dist ke cha ásmáná ér áyagá at. Áiá mazanén ehtiáre gón at o zemin cha áiay shán o shawkatá rozhná but. ² Gón mazanén tawaréá kukkári kort: “Kaptag, kaptag, mazanén Bábel, nun palitén ruháni menendjáh butag o har nápákén arwáhay jágah ent o har nápákén morgay kodóh ent o har nápák o bazhnákén sahdáray lóg ent.” ³ Chiá ke sajjahén kawmán áiay zenáay mast kanókén sharáb wártag. Jahánay bádsháhán gón áiá zená kortag o donyáay sawdáger cha áiay zyádahén aysh o ásudagián

hastómand butagant.

Bábelay sezá

⁴ Randá man cha ásmáná dega tawaré eshкот, gwashagá at: “Oo mani mardomán! Cha eshiá dar áét tánke shomá eshiay gonáhán sharik mabét o eshiay azáb shomay sará makapant, ⁵ chiá ke eshiay gonáh sar pa sar ant o ásmáná rasetagant o Hodáyá áiay radén kár yát kortagant. ⁶ Harché ke áiá kortag gón áiá hamá paymá bekanét o do sari* bedayéti, hamá pyálah ke áiá ér rétkag, cha hamá pyálah pa áiá do sari ér réchéti. ⁷ Haminchok ke watá shán o shawkati dátag o aysh o nóshay tahá zendi gwázéntag, nun haminchok azábi bedayét, chiá ke wati delá gwashtagi: ‘Man malakahé án o tahtay sará nesh-tagán, janózámé naán o hechbar porsa nagendán.’ ⁸ Esháni sawabá yak róchéay tahá áiay azáb, bezán mark, pors o dhokkála káyant o á gón ásá sóchaga bit, chiá ke Hodáwandén Hodá porwák ent o áiay dadrasiá kant.”

Pa Bábelá say bará apsóz

⁹ Zeminay bádsháhán ke gón Bábelay shahrá zená kortag o aysh o nóshay zendesh gwázéntag, wahdé áiay sochagay duttána gendant, pa áiá gréwant o porsiga bant. ¹⁰ Áiay azábá ke gendant, torsant, dura óshtant o gwashant: “Apsóz, apsóz, oo mazanén shahr! Oo Bábel, oo mohkamén shahr! Chiá ke yak sáhatéay tahá tai dádrasiay wahd raset.” ¹¹ Zeminay sawdágera gréwant o pa áiá porsiga bant, chiá ke áyáni sámánán nun kass pa bahá nazurit; ¹² teláh, nograh, gránbaháén seng o morwáred, lilomén

* 18:6 18:6 Do sari, bezán do barábar.

god, jamu o harir o rozhná sohrén god o har paymén washboén dár, har paymén ájén† chizz, cha gránbaháén dár, brenj, ásen o sengmarmará jórh kortagén chizz, 13 dárchini, masálah, sóchoki, morr, sóchagi, sharáb, zaytunay thél, gehterén árt, gandom, gók o pas, asp o aspgárhi, golám o ensáni zend.

14 Hamá bar o samar ke shomay arwáh pa áíá hodónák‡ butag, cha shomay dastá shotag. Sajjahén zinati o drapshókén chizz cha shomay dastá shotagant o nun hechbar dar géjaga nabant.

15 É chizzáni sawdáger ke cha é kahbagá hastómand butagant, cha áíay azábay torsá dur durá óshtant, gréwant o porsiga bant. 16 Gwashant:

“Apsóz, apsóz, oo mazanéen shahr!

Chiá ke liloméen god, jamu o rozhná sohrén póshák gwará dayag butay o

gón teláh o gránbaháén seng o morwáredá sambahénag butay,

17 bale choshén baláhén mál o melkat yak sáhatéay tahá tabáh kanag but.”

Sajjahén náhodá, jánshó o hamá mardom ke daryáyá sapara kanant yá kára kanant dur óshtátogatant. 18 Wahdé áíay sochagay duttेश dist, kukkáresh kort o gwashtesh: “É mazanéen shahray dhawlén dega shahré butag?” 19 Á hák pa sar butant o gréwán o mótk áraná kukkár kanagá atant:

“Apsóz, apsóz, oo mazanéen shahr!

Hamá ke daryáyá bójigesh hastat, cha tai mál o melkatá hastómand butagant,

bale yak sáhatéay tahá tabáh kanag butay.”

20 Áíay sará shádehi kanét, oo ásmánán! Shádehi kanét, oo Hodáay palgártagén mardomán, oo kásed o paygambarán!

Chiá ke Hodáyá eshiay dádrasi hamá paymá kortag ke eshiá gón shomá kortag.

Bábelay ásar o ákebat

21 Padá porwákén préshtagéá, jenteriŠ táay kaddén mazanéen sengé chest kort o daryáyá dawr dát o gwashti:

“Gón hamé trondiá mazanéen shahr, Bábel jahlád dawr dayaga bit o padá hechbar shóház kanag buta nakant.

22 Chang janók, sázger, nal o sorná janókáni sázay tawár padá hechbar tai tahá eshkonaga nabit.

Hech honaray honarmand padá hechbar tai tahá shóház kanaga nabit.

Jenteri tawaré padá hechbar tai tahá eshkonaga nabit.

23 Cherágay rozhn padá hechbar tai tahá nadrapshit. Sálónk o bánóri tawaré padá hechbar tai tahá eshkonaga nabit,

chiá ke tai sawdáger zeminay sakkén mazanéen mardom butagant o tai jádugariay sawabá, sajjahén kawm rad dayag butagant.

24 Paygambar o Hodáay palgártagén mardom o harkas ke donyáay tahá koshag butag, áyáni hón é shahray tahá dar kapt.”

19

Bábelay kapagay sará Hodáay shogr

1 Cha é chizzán o rand man an-chén mazanéen tawaré eshкот, gwashaygá ásmáná sakkén baláhén mocchiéay tawár at, gwashagá atant:

“Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Rakkénag o shawkat o zór may Hodáayg ant,

2 chiá ke áíay dádrasi rást o pa adl ant.

Áíá hamá mazanéen kahbag sezá dátag

ke zemini gón wati zenahkárián gomráh kortagat.

† 18:12 18:12 Ájén, bezán cha ájá addh butagén. Áj cha pillay dantánán dara kayt. ‡ 18:14 18:14 Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. § 18:21 18:21 Jenter do seng ant ke gón áyán gandomá droshant o ártá kanant.

Hodáyá cha áia wati hezmatkáráni hónay bér geptag.”

³ O áyán yak randé padá gwasht: “Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Abad tán abad cha áia duťt chesta bit.”

⁴ Padá bist o chárén kamásh o chárén sahdár dém pa chér kaptant. Tahtay sará neshtagén Hodáesh parastesh kort, gwashtesh:

“Ámin. Hodáwandá benázénét, Halléluyá.”

⁵ Gorhá cha tahtá tawaré átk, gwashti: “May Hodáay tawsipá bekanét, oo áiaj sajjahén hezmatkárán oo sajjahén Hodátorsán, kasán o mazan!”

⁶ Padá man anchén tawár eshкот ke chó mazanén mocchi o bázén áp o trondén grandáni tawará atant ke gwashtesh: “Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Chía ke may porwákén Hodáwandén Hodá hokmránia kant.

⁷ Gal bebén o shádehi bekanén o hamáia shán o shawkat bedayén, chía ke Gwarándhay suray wahd átkag o

áiaj bánóra watá tayár kortag.

⁸ Áia lilomén, rozhná o sapáén god, pa gwará kanagá dayag butag.”

Lilomén god, Hodáay palgártagén mardománi pahrézkári ant.

⁹ Padá préshtagá maná gwasht: “Nebeshtah kan: bahtáwar ant hamá ke Gwarándhay suray shámá lóthag butagant.” Padá gwashti: “É Hodáay rástén habar ant.”

¹⁰ Nun man áiaj pádáni démá sojdah kanagá kaptán, bale maná gwashti: “Chó makan, man ham tai o tai brátáni dhawlén hezmatkáré án ke Issáay sháhediá dayant. Hodáyá parastesh kan. Issáay bárawá sháhedi dayag paygambariay jawhar ent.”

Rastar prósha wárt

¹¹ Man dist ke ásmánay dap pach ent o mani démá espétén asp o aspswáre. Aspswáray nám “wapádár o rást” at. Pa adl dádrasia kant o pa adl jang ham kant. ¹² Áiaj chamm chó rókén

ásá atant o bázén tájé sará ati. Áiaj saragay sará námé nebeshtah at ke áiaj jendá abéd, dega kassá é nám nazánt.

¹³ Áia hóná méntagén kabáhé gwará at o námi “Hodáay Gál” at. ¹⁴ Ásmáni pawj, hamáiaj poshtá gón atant, espétén aspán swár o sapá o espétén lilomén póshák gwará.

¹⁵ Cha aspswáray dapá tézén zahmé dar áyagá ent tánke gón eshiá kawmán bejant o gón ásenén asáéá áyáni sará hokmráni bekant. Á, porwákén Hodáay gazab o hezhmay sharábkasshi hawzá lagat dayagá ent. ¹⁶ Áiaj kabáh o ránay sará námé nebeshtah ent: “bádsháháni Bádsháh o hodáwandáni Hodáwand.”

¹⁷ Padá man dist ke préshtagé róchay tahá óshtátag. Gón borzén tawaréá sajjahén morgáni némagá kukkári kort ke ásmánay nyámá bál atant:

“Byáét o pa Hodáay mazanén shámá mocch bebét,

¹⁸ tánke shomá bádsháháni gósht, sáláráni gósht,

porwákén mardománi gósht,

asp o aspswáráni gósht,

sajjahén mardománi gósht,

ázát o golámáni o kasán o mazanénáni góshtá bwarét.”

¹⁹ Nun man rastar dist o zeminay bádsháh o áyáni pawj ham distant ke gón aspswár o áiaj pawjá pa jangá mocch butagatant. ²⁰ O rastar, hamá drógén paygambaray hamráhiá gerag but ke rastaray démá mójezahi pésh dáshtagat. Gón é mójezahán, áia hamá rad dátagatant ke rastaray neshánesh zortagat o áiaj botesh sojdah kortagat. Doén, zendagá hamá gwarmá* dawr dayag butagatant ke gón ás o gókortá bon at. ²¹ Á dega pawji gón aspswáray zahmá ke cha áiaj dapá dar áyagá at koshag butant o sajjahén morgán watá cha áyáni góshtá sérláp kort.

20

Hazárén sál

* **19:20** 19:20 Gwarm, bezán daryáchah.

1 Randá man préshtagé dist ke cha ásmáná ér áyagá at. Áiá johlén tahtarunay kelit o mazanén zamzilé dastá at. 2 O áiá azhdiá gept o pa hazár sálá bast, bezán hamá kadimi már ke Eblis o Shaytán ent. 3 Johlén tahtarunay tahá dawri dát o tahtarunay dapi kobl kort o mohr jat ke tán é hazárén sál purah mabant, á dega baré kawmán rad dát makant. Cha hazárén sálán o rand, allamá Shaytán pa kammokén wahdéá ázát kanaga bit.

4 Randá man taht dist o á ke tahtáni sará neshtagatant, áyán dádrasiay ehtiár dayag but. O man hamáyáni arwáh distant ke áyáni sar pa Issáay bárawá sháhedi dayag o Hodáay habaray sawabá borrag butagatant, hamáyáni ke rastar o áiy botesh sojdah nakortagat o wati péshánig yá dastay sará áiy neshánesh nazortagat. Á padá zendag butant o pa hazár sálá gón Masihá hokmrániesh kort. 5 É awali jáh janag ent. Pasht kaptagén mordag, tán hamá wahdá padá zendag nabutant ke é hazárén sál purah nabutagatant. 6 Bahtáwar o pák o palgár ant hamá ke é awali jáh janagá sharika bant, domi marká áyáni sará hech ehtiár nést o á, cha Hodá o Masihay némagá dini péshwá jórha bant o gón Masihá tán hazár sálá hokmránia kanant.

Shaytánay goddhi sezá

7 Wahdé hazárén sál sarjama bant, Shaytán cha wati bandijáhá ázát kanaga bit o 8 zeminay chárén kondhán neshtagén kawmáni rad dayagá rawt ke Ajuj o Májuj ant. Eshán pa jangá moccha kant. É daryáay rékáni kesásá báza bant. 9 É sajjahén kawm dém pa zeminay práhén patthá borzád butant o Hodáay palgártagén mardománi ord* o dóstnákén shahresh chapp o chágérd kort, bale áse cha ásmáná jahlád átk o éri bortant. 10 Padá esháni rad dayók, Eblis, ás o gókortay gwarmá dawr dayag but, hamódá ke rastar o drógén paygambar ant. Eshán, shap o róch, abad tán abad azába rasit.

* 20:9 20:9 Ord bezán jangi kaymp.

Baláhén espétén taht

11 Randá man baláhén espétén tahté dist o hamá ham ke tahtay sará nesh-tagat. Zemin o ásmán cha áiy demá tatkant o pa zemin o ásmáná hech jágahé pasht nakapt. 12 Man mordag distant, mazan o kasán, ke tahtay demá óshtátagatant. Ketáb pach kanag butant o dega ketábé ham pach kanag but, “Zenday Ketáb”. Mordag wati kortagén káráni hesábá dádrasi kanag butant, hamá káráni hesábá ke ketábáni tahá nebeshtagat. 13 Daryáyá wati lápay mordag dar kortant o mark o mordagáni jaháná ham wati tókay mordag dar kortant o har yakké wati kortagén káráni hesábá dádrasi kanag but. 14 Mark o mordagáni jahán, ásay gwarmá dawr dayag butant. É ásay gwarm, domi mark ent. 15 Agan kaséay nám “Zenday Ketábay” tahá nebeshtah naat, á, ásay gwarmá dawr dayag but.

21

Nókén ásmán o nókén zemin

1 Randá man nókén ásmán o nókén zeminé dist chiá ke awali ásmán o awali zemin gár butagatant o daryá ham nun néstat. 2 O man pákén shahr dist, nókén Urshalim, cha Hodáay némagá cha ásmáná ér áyagá at. Bánóréay dhawlá tayár kanag o pa wati lógwájahá sambahénag butagat. 3 O man borzén tawaré eshкот ke cha tahtá pédák at, gwashagá at:
 “Bechár! Hodáay menendjáh mardománi kerrá ent,
 nun á wat áyáni kerrá nendóka bit.
 Á, Hodáay mardoma bant o
 Hodá wat gón áyán yakjáha bit.
 4 Hodá cha áyáni chammán har arséa pahka kant.
 Mark nun pashta nakapit o
 na pors o na zári o na darda bit,
 chiá ke pésarigén chizz gwastagant.”
 5 Hamá ke tahtay sará neshtagat, gwashti: “Bechár, man sajjahén chizzán cha nóksará addha kanán.” Padá gwashti: “Nebeshtah kan, chiá ke é habar porehtebár o rást ant.” 6 Chosh ham

maná gwashti: “Kár halletant. Bendát man án o halási man án,* bongéj o ásar. Hamá ke tonnig ent, man áia cha zenday chammagá mopt o bé zarrá ápa dayán. ⁷ Hamá ke sóbéna bit, é sajjahén chizzi mirásá rasant, man áiaý Hodá bán o á mani chokka bit. ⁸ Bale lagór o nábáwar o hamá ke bazhnák ant, hónig o zenahkár o jádugar o botparast o sajjahén drógband, esháni ásar esh ent ke ásay gwarmá gón ás o gókortá sóchag bebant. É domi mark ent.”

Nókén Urshalim

⁹ Cha hamá haptén préshtagán ke cha goddhi haptén azábán porrén hapt darpesh gón at, yakké átk o maná gwashti: “Edá byá, man tará bánóra pésha dárán, Gwarándhay lógbánoká.” ¹⁰ Áia ruhay tahá maná baláhén o borzén kóhéay sará bort o pákén shahr, Urshalimi pésh dásht ke cha Hodáay némagá cha ásmáná ér áyagá at o ¹¹ gón Hodáay shán o shawkatá drapshagá at. Eshiy drapshnáki chó gránbaháén seng, akikay dhawlá sáp at. ¹² Baláh o borzén diwálé hastati o dwázdah darwázag ke har darwázagay dapá préshtagé óshtátogat o darwázagay sará námé nebeshtagat. É Esráilay dwázdahén kabilaháni nám atant. ¹³ Ródarátká say darwázag, shomálá say darwázag, jonubá say darwázag o rónendá ham say darwázag atant. ¹⁴ Shahray diwálá dwázdah bonred hastat o áyáni sará Gwarándhay dwázdahén kásedáni nám atant, har yakkéay sará yak námé. ¹⁵ Hamá ke gón man habará at, kadd o kesás kanagi teláhén latthé gón ati ke shahrá o áiaý darwázag o diwálá kadd o kesás bekant. ¹⁶ O shahr chárkondh at, haminchok ke eshiay dráji at haminchok práhi. Préshtagá shahr gón latthá kadd o kesás kort, sarjamiá kesás do hazár o dosad kilumitar† at. Dráji, práhi o borzi yakkén kaddá atant. ¹⁷ Padá áiaý diwáli kadd o kesás kort. Ensáni kadd o kesásay

hesábá ke préshtag kár bandagá at, diwál kesás shast o panch mitar‡ at. ¹⁸ Shahray diwál cha yashmá§ jórh kanag butagat o shahr cha pahkén teláhá, chó shishshagá sáp. ¹⁹ Diwálay bonred gón har warhén gránbaháén sengán singárag butagat. Awali bonred yashm at, domi nilam, say-omi akik, cháromi zomorrod, ²⁰ panchomi senge solaymán, shashomi rubi, haptomi teláhrangén ákut, hashtomi bayrel, nohomi pokráj, dahomi shunzén akik, yázdahomi pérózah, dwázdahomi jamuén ákut. ²¹ Dwázdahén darwázag cha morwáredá jórh kanag butagatant, har yak darwázagé cha yak morwáredéa o shahray práhén damk cha pahkén teláhá jórh kanag butagat, chó shishshagá sáp. ²² Man eshiay tahá hech parasteshgáh nadist, chiá ke porwákén Hodáwandén Hodá o Gwarándh eshiay parasteshgáh ant. ²³ O shahrá na róch pakár ent o na máh ke áia rozhná bekanant, chiá ke Hodáay shán o shawkat eshiá rozhná kant o Gwarándh eshiay cherág ent. ²⁴ Kawm eshiay rozhnay tahá gáma janant o zeminay bádsháh wati shán o shawkatá eshiay tahá kárant. ²⁵ Eshiy darwázag hechbar róchá banda nabant chiá ke ódá hechbar shapa nabit. ²⁶ Sajjahén kawmáni shawkat o sharap eshiay tahá árağa bant. ²⁷ Hech paymén palitén chizz yá hamá ke bazhnákén kára kanant o dróga bandant, ódá poterta nakanant, bass hamá shota kanant ke áyáni nám “Zenday Ketábá” nebisag butagant, hamá Gwarándhay ketábá.

22

Zendápay kawr o zenday drachk

¹ Randá préshtagá maná zendápay kawr pésh dásht ke chó bolóra sáp at. Cha Hodá o Gwarándhay tahtá dar áyagá ent o ² shahray bázaray nyámá tachán ent. Kawray é dast o á dastá zenday drachké ke dwázdah bar o samara kárit, har máh cha bará bár ent o drachkay

* **21:6** 21:6 Asligén nebeshtánká pa bendát o halásiá Yunáni zobánay awali o áheri ábáni nám gerag butag.

† **21:16** 21:16 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: dwázdah hazár stádiá. ‡ **21:17** 21:17 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: yaksad o chell o chár kyubeth. § **21:18** 21:18 Yashm gránbaháén sengé.

ták pa kawmáni dráh kanagá darmán ant.
³ O hech paymén nálaté pashta nakapit. Hodá o Gwarándhay taht hamódá bit o áiy hezmatkár áiy hezmatá kanant.
⁴ Áiy chehragá gendant o áiy nám áyáni péshánigána bit. ⁵ Ódá hechbar shapa nabit, cherág o róchay rozhnay zalurata nabit, chiá ke Hodáwandén Hodá wat áyáni sará wati rozhná drapshénit o á, abad tán abad hokmránia kanant.

Godghi habar

⁶ Préshtagá gón man gwasht: “É habar porehtebár o rást ant. O Hodáwand, paygambaráni ruhay Hodáyá, wati préshtag dém dátag ke áiy hezmatkárán é chizzán pésh bedárit ke allamá zutt bayagi ant.”

⁷ “Bechár, mane Issá zutt pédák án. Bahtáwar hamá ent ke hamé péshgóiay habaráni parmánbardáriá kant ke é ketábá mán ant.”

⁸ O man, Yuhanná, hamá án ke é chizzi eshкотag o distagant. Wahdé man eshкот o dist, hamá préshtagay pádáni démá pa sojdahá kaptán ke maná é chizzi pésh dáshtant. ⁹ Bale áiy maná gwasht: “Na, chó makan. Man ham tai o tai brátén paygambaráni dhawlén hezmatkáré án o hamáyáni dhawléné án ke é ketábay habaráni mannók ant. Hodáyá parastesh bekan.” ¹⁰ Randá maná gwashti: “É ketábay paygambariay habarán mohr majan, chiá ke wahd nun nazzik ent. ¹¹ Hamá ke badia kant, bell angat badia kant, hamá ke palit ent, bell angat palit ent o hamá ke pahrézkár ent, bell angat pahrézkária kant o hamá ke pák o palgár ent, bell angat pák o palgár ent.”

¹² Bechár, mane Issá zutt pédák án o maná mozz gón ke harkasá áiy káray

hesábá mozz bedayán. ¹³ Bendát man án o halási man án,* awali o áheri, bongéj o ásar.

¹⁴ Bahtáwar hamá ant ke wati póshákána shódant tánke cha zenday drachká waragay ejázatesh bebit o cha shahray darwázagán, tahá shot bekanant. ¹⁵ Bale kochek, jádugar, zenahkár, hónig, botparast o harkas ke dróga bandit o gón drógá mehra kant, é sajjahén cha shahrá dhanna bant.

¹⁶ “Man ke Issá án, wati préshtag dém dátag tánke kelisáyáni háterá shomará é chizzáni sháhediá bedant. Man Dáuday risshag án o Dáuday poshtpad ham. Sohbay rozhnáén estár man án.”

¹⁷ Pákén Ruh o bánóra gwashant: “Byá.” Hamá ke eshkont, bell gwashit “Byá.” Hamá ke tonnig ent, bell kayt, hamá ke lóthók ent bell cha zendápá mopt o bé zarrá zurit.

¹⁸ Man pa harkasá ke é ketábay péshgóiay labzán eshkonagá ent, sháhedia dayán ke agan kasé esháni tahá chizzé gésh bekant, Hodá áiy sará hamá ázárán gésha kant ke é ketábay tahá nebeshtah ant. ¹⁹ O agan kasé cha ketábay péshgóiay habarán chizzé dar bekant, Hodá cha zenday drachká o cha pákén shahrá ke é ketábay tahá áyáni bárawá nebeshtah ent, áiy bahrá dara kant.

²⁰ Hamá ke é chizzáni sháhediá dant, gwashit: “Haw, man zutt pédák án.”

Anchosh bát. Ámin. Byá, oo Hodáwandén Issá!

²¹ Hodáwandén Issáay rahmat gón shomá sajjahénán bát. Anchosh bát. Ámin.

* 22:13 22:13 Asligén nebeshtánká pa bendát o halásiá Yunáni zobánay awali o áheri ábáni nám gerag butag.